

TAM TẶNG SONG NGŨ PĀḲI - VIỆT

VESAK 2550

Buddhist Cultral Center

125, Anderson Road,
Nedimala, Dehivala,
Sri Lanka

*Sabbadānam dhammadānam jināti.
Sự bố thí Pháp vượt trên tất cả các sự bố thí.*

Thí Chủ: _____

Dâng đến: _____

Ước Nguyện: _____

Hồi hương đến: _____

TAM TẠNG SONG NGŨ PĀḶI - VIỆT - TẬP 28

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

KHUDDAKAPĀṬHAPĀḶI
DHAMMAPADAPĀḶI
UDĀNAPĀḶI
ITIVUTTAKAPĀḶI

&

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

TIỂU TỤNG
PHÁP CÚ
PHẬT TỰ THUYẾT
PHẬT THUYẾT NHƯ VẬY

PHẬT LỊCH 2557

DƯƠNG LỊCH 2013

In lần thứ nhất:
PL 2557 - DL 2013

Số Lượng 600 cuốn

ISBN: 978-955-1604-82-0

@Buddhist Cultural Centre
125 Anderson Road
Nedimala, Dehiwala - Sri Lanka

Tel: 94-11-2734256, 2728468
Fax: 94-11-2736737
Email: bcc@sri.lanka.net
Website: www.buddhistcc.com

Printed by: **Ajith Printers (Pvt) Ltd.**
342 Old Kesbewa Road
Ratanapitiya, Borelesgamuwa,
Sri Lanka.
Tel: 94-11-251 7269

MỤC LỤC TỔNG QUÁT

Mục Lục Tổng Quát	iii
Lời Tựa - Sinhala và Việt ngữ	v - xiv
Văn Bản của Bộ Tôn Giáo - Anh và Việt ngữ	xv - xvi
Thành Phần Nhân Sự	xvii
Lược Đồ Tam Tạng	xviii - xix
Lời Giới Thiệu	xxiii - xxvii
Các Chữ Viết Tắt	xxix
Mẫu Tự Pāli - Sinhala	xxx - xxxi
Mục Lục Chi Tiết Bốn Tập Kinh	xxxiii - xl
Văn Bản Pāli và Văn Bản Tiếng Việt Bốn Tập Kinh	002 - 489
- <i>Khuddakapāṭhapāli</i> - Tiểu Tụng	002 - 023
- <i>Dhammapadapāli</i> - Pháp Cú	026 - 129
- <i>Udānapāli</i> - Phật Tự Thuyết	132 - 319
- <i>Itivuttakapāli</i> - Phật Thuyết Như Vậy.	322 - 489
Thư Mục Câu Kệ Pāli	491 - 502
Thư Mục Danh Từ Riêng	503 - 505
Thư Mục Từ Đặc Biệt	507 - 559
Phương Danh Thí Chủ	561 - 570

--ooOoo--

*“Tathāgatappavedito dhammavinayo, bhikkhave, vivaṭo virocati,
no paṭicchanno.”*

*“Này các tỳ khưu, Pháp và Luật đã được công bố bởi đức Như Lai
là bộc lộ, chói sáng, không che giấu.”*

(*Āṅguttaranikāya Tikanipātapāḷi Kusinaravagga Paṭichannasutta,
Parivārapāḷi Ekuttarikanaya Tikavāra - Bộ Tăng Chi, Chương Ba
Pháp, Phẩm Kusinārā, Kinh Được Che Giấu; Luật Tập Yếu, Chương
Tăng Theo Từng Bậc, Nhóm Ba).*

ප්‍රස්තාවනා

සතා සංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂ්‍යයක් මනෝ ප්‍රණීධාන පුරා, නවාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂ්‍යයක් වාක් ප්‍රණීධාන පුරා, සාරාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂ්‍යයක් කාය වාක් ප්‍රණීධාන පුරා, සම්මා සම්බුදුවරුන් විසි හතර නමකගෙන් නියත විවරණ ලබා ක්‍රි.පූ. 623 දී පමණ බුද්ධත්වයට පත්ව, බරණැස මිගදායේ දී ධර්ම වක්‍රය පැවැත් වූ තැන් පටන් පන්සාලිස් වසක් තුළ දේශනා කරන ලද ධර්මය තථාගත ධර්මය නම් වෙයි. ඒ තථාගත ධර්මය ධම්ම-ධම්මඛකක- සද්ධම්ම ධම්මවිනය, බ්‍රහ්මවරිය. සාන- පාවචන - ආදී නාමයනගෙන් හඳුන්වා දී ඇත. මෙම සද්ධර්මයම ආනන්දය මාගේ ඇවෑමෙන් තොපගේ ශාස්තෘ වන්නේ යයි තථාගතයන් වහන්සේ විසින්ම පරිනිර්වාණයේ දී වදාරා ඇත. එයින් පෙනෙන්නේ බුදුන් වදාළ ධර්මයම භික්ෂුන් ගේ මර්ගෝපදේශකයා වූ වගයි. එසේ තිබියදීත් බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව සුභද්‍ර නම් භික්ෂුවගේ මතය වූයේ තථාගතයන් වහන්සේ නැති නිසා තම තමන්ට වුවමනා පරිදි භික්ෂුන්ට ජීවත්වීමට පුළුවන් බවයි. සුභද්‍ර භික්ෂුව තථාගත පරිනිර්වාණය ගැන සිතා ඇත්තේ කරදරයකින් මිදුණු අවස්ථාවක් ලෙසයි. සමහර විට වෙනත් මත ප්‍රකට නුවුවද තවත් භික්ෂුන් අතර මෙවැනි විනාශකාරී මති මතාන්තර පවතින්නට ඇත. සර්වඥයන් වහන්සේ ජීවත් ව සිටියදීම දේවදත්ත සුනක්ඛත්ත, අරිට්ඨ, සාති, ආදී භික්ෂුහු මෙවැනි මත උපදවන ලදහ.

ධර්මය සම්බන්ධව ගැටලුවක් මතු වූයේ කලතුරකින් වුවද, බුද්ධ ධර්මයේ පිරිසිදු බව ඒ අයුරින්ම රැක ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය, බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් පසුව ශාසන භාරධාරී වූ මහා කාශ්‍යප, උපාලි ආදී මහරහතන් වහන්සේලාට පැහැදිලි විය. උන්වහන්සේලා බුද්ධ පරිනිර්වාණයේන සිවුවන මස දෙවනදා රජගහනුවර වෙහාර පර්වත ප්‍රාන්තයේ සප්ත පර්ණි ගුහාද්වාරයෙහි. අජාසත් රජු විසින් තරවන ලද මණ්ඩපයට රැස් වූ පන්සියයක් මහ රහතන් වහන්සේලාගේ සහභාගිත්වයෙන් පළමුවන ධර්ම සංගීතිය පැවැත්වූහ.

ධර්ම විනයධර අනුබද්ධ මහාකාශ්‍යප, ධර්ම භාණ්ඩාගාරික ආනන්ද, අග්‍ර විනයධර උපාලි ආදී සිව්පිළිසිඹියා පත් මහරහතන් වහන්සේලා විසින් පවත්වන ලද මෙම සංගායනාව සෙසු සියලු සංගායනාවන්ට පාදක වූ බවක. සමස්ත බෞද්ධ භික්ෂු සංඝයා විසින්ම පිළිගන්නා ලද බවක් අට්ඨකථාවන්හි සඳහන් වෙයි. මෙම ප්‍රථම සංගායනාව කප්පියා කප්පිය සිකාපද පැනවීමත් බුද්දානු බුද්දක ශික්ෂාපද විනිශ්චයත් නිදානකොට පවත්වන ලද බැවින් පඤ්චසතික විනය සංගීති යන නමින් එය හඳුන්වයි. බුද්ධ වචනය නැතිනම් ශ්‍රී සද්ධර්මය පිටක වසයෙන්. බෙදුවේන ඒ ඒ පිටක එක් එක් සඛස පරම්පරාවලට දුන්නේත් මෙම සංගායනාවේ දීය.

ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවෙන් වසර සියයක් ඉක්ම ගිය පසු කලාශෝක රජු දවස විශාල මහනුවර වැසි වජ්ජ භික්ෂුන් විසින් විනය විරෝධී වස්තු දහයක් විනයානුකූල කිරීමට උත්සාහයක් ගත්හ. මෙම දස වස්තු පිළිවෙත නීතියට පටහැනි මෙන්ම සදාචාරාත්මක නොවන බවද

ප්‍රකාශිතයහ. වජ්ජ භික්ෂුන්ගේ මෙම විනය විරෝධී උත්සාහයෙන් බුද්ධ ධර්මය රැක ගැනීම සඳහා දෙවැනි සංගායනාව පැවැත්විමි.

කාකණ්ඩ ප්‍රතන යස නම් මහරහතන් වහන්සේ, සබ්බකාමී, රේවත, සාල්හ, බුජ්ජ සෝභිත වාසභගාමී, සුමන, සාණවාසී සම්භුත යන රහතන් වහන්සේලා සාකඡ්ඡාකර මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදි. සත් සියයක් රහතන් වහන්සේලා විසින් මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදහ. සතක සතක විනය සංගීති නමින් යන නමින් හඳුන්වන මෙම සංගායනාවේදී වුල්ලවග්ගයේ සංගීති බන්ධ දෙක, මුණ්ඩරාජ සූත්‍රය, සෙරිස්සක විමාන කථා උත්තරවාද, ජේතවස්තු ආදිය පික පාලියට කතු කළහ.

විවිධ නිකායන් හට ගැනීමත් ඒ ඒ නිකායයන්වල අයිතිවාසිකම්, ඉගැන්වීම්, හා වත් පිලිවෙත් මගින් බුදු දහම කිලිටිවීමත්. දුග්ගීලයන් වැඩි වීමත්, ඒ නිසාම සිල්වතුන් විනය කර්ම සිදු නොකර සිටීමත්. විනයධර බහුශ්‍රැත සුපේශල භික්ෂාකාමී රහතන් වහන්සේලා ගම් දනව් අතහැර වනවාසී වීමත් යන අවස්ථා බුදුන් පිරිනිවී දෙසියපන්තිස් වසර වන විට දක්නට ලැබුනි. මෙම තත්වයෙන් සම්බුද්ධ ධර්මය ආරක්ෂාකර ගැනීම සඳහා බුද්ධ වර්ෂ දෙසිය පන්තිස් වැන්නේ දී අශෝක අධිරාජයාගේ දායකත්වයෙන් පැළලුප් නුවර දී තුන්වන සංගායනාව පැවැත්වීය. මෙම සංගායනාව පවත්වන ලද්දේ මොග්ගලී ප්‍රතක තිස්ස මහ රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රහතුන් වහන්සේලා දාහක් සම්බන්ද වෙමින්, අශෝකරාම යේදීය. කථා වස්තුපපකරණය මෙහිදී සංගීති විය. කථාවස්තුපපකරණය සංගායනා කර ඇත්තේ සම්මිතිය, ගෝකුලික ආදී නිකායයන් විසින් වැරදි කරුණු ගෙන විග්‍රහ කරන ලද ධර්ම කරුණු නිවැරදි කොට පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රැකගනු සඳහාය. නව මසකින් නිම වූ මෙම සංගායනාව සාහස්සි ක නමින් හඳුන්වයි.

උපාලි රහතන් වහන්සේගේ ශිෂ්‍ය පරම්පරාව විසින් විනය පිටකය ද, ආනන්ද පරපුරෙහි දීඝභාණක, සාරිපුතක පරපුරෙහි මජ්ඣිම භාණක, මහාකාශ්‍යප පරපුරෙහි සංයුතක භාණක අනුරුද්ධ පරපුරෙහි අංගුත්තර භාක ආදීන් විසින් සූත්‍ර පිට කය ද, ශාරිපුත්‍ර ශිෂ්‍ය පරපුරින් අභිධර්ම පිටකයද මෙම සංගායනාව වෙත පවත්වාගෙන ආහ.

භාණකයන්ගේ ප්‍රභවය -

සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් තෙමසකට පසු මහා කාශ්‍යප මහ රහතන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රජගහනුවර දී පවත්වන ලද ප්‍රථම සංගායනාවේදී ධර්මය කියාව පිටකවලට කොටස්වලට බෙදුන. ඒ එක් එක් ධර්ම කොට්ඨාශයක් එක් එක් භික්ෂු පිරිසකට භාර කිරීම උචිත යයි මෙහි දී කල්පනා කර ඇත. කට පාඩමනේ තථාගත ධර්මය ආරක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය නිසා මෙලෙස වැඩ බෙදාගැනීමේ උවමනාව ඇතිවිය. ඒ ඒ ධර්ම කොටස් භාරදෙන ලද්දේ ඒ ඒ කොටස් පිළිබඳව ප්‍රවීණත්වයක් දැක් වූ භික්ෂු පිරිස් වලටය. උදාහරණ වසයෙන් විනය පිටකය භාරදෙන ලද්දේ විනය පිළිබඳ අග්‍රස්ථානය හෙබ වූ උපාලි රහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ පරපුරටය. සූත්‍ර පිටකය භාරදී ඇත්තේ ධර්ම

භාණ්ඩාගාරික ආනන්ද රහතන් වහන්සේගේ පිරිසටය. අභිධර්මය භාර දී ඇත්තේ ධර්ම සේනාපති සැරියුත් රහතන් වහන්සේගේ පරපුරටය.

දීඝ භාණක - මජ්ඣිම භාණක - සංයුක්ත භාණක - අංගුත්තර භාණකා ජාතක

භාණක, ධම්මපද භාණක, උභතෝ විභඛග භානක, මහා අරියවංස භාණක ආදී වසයෙන් මෙම ශිෂ්‍ය පරම්පරා දිගින් දිගටම පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රැකගෙන ආහ. මෙම භාණක පරම්පරාවල අවසාන පුරුක් ලංකාවේ විසූහ. භාණක වසයෙන් ත්‍රිපිටක බුද්ධ වචනය කට පාඩමින් රැකගෙන ආ මෙම පිරිස් අතර සුතතනතිකා - විනයධරා - අභිධම්මිකා - ධම්මධරා අට්ඨකථිකා - තිපිටකා - චතුර්නිකා ආදී වශයෙන්ද ඒ ඒ ධර්ම කොටස් කට පාඩමින් ගෙන ආ භික්ෂූන් වහන්සේලා වූහ.

තුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව. දඹදිව ථේරවාදාවරිය පරම්පරාවේ අවසාන පුරුක් වූ මොගගලි පුත්ත තිස්ස මහරහතන් වහන්සේගේ පාදාවනන අග්‍ර ශිෂ්‍යයා වූ මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ විසින් සංගාහිත ථේරවාදී බුද්ධ ධර්මය ලක්දිවට ගෙන ආහ.

ථේරවාද -

ථේර යනුවෙන් හැඳින්වෙන පිරිස වැඩිමහල්ලන් ස්ථවිරයන් වසයෙන් ගැනේ. එනම් වැඩිමහල්ලන්ගේ ආයතනයට ථේරවාදයට අයත් සාමාජිකයෝය. මෙහි ථේර යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ ප්‍රථම ද්විතීය, සංගායනාවලට සහභාගි වූ මහා කාශ්‍යප, උපාලි - යස, ආදී වූ මහරහතන් වහන්සේලා විසින් සංගායනා කළ පාලි ධර්මය ථේරවාද නම් වේ. “දෙව සඛ්ඛිතයෝ ආරුළහ පාලියේ වෙඝ්ථ ථේරවාදො-ති බෙදිතබබං - සාහිමහා කසසප භුතීතං මහා ථේරානං වාදනතා ථේරවාදකොති වුවවති” යනුවෙන් සරඝ්ථ දීපනී ටීකාවෙහි එයි. ථේරිකා යනුවෙන් හඳුන්වන ථේරවාදීහු මගධ්‍ය සහ ජපයිනිය මූලස්ථාන කර ගත්හ. මෙයින් ලංකාවට පැමිණියේ උජ්ජයින් ශාඛාවයි. ථේරවාද ශාසනයේ පීතෘවරු වූවෝ පෝරාණයෝ වෙති. පෝරාණයෝ වූකලී සම්භාවනීය ආචාර්ය පිරිසක් වූ අතර ථේරවාද ශාසනය ඇතිවීමේදී හා තහවුරු කිරීමෙහි දී වැදගත් තැනක් ගත් බව පෙනේ.

තුන්වන ධර්ම සංගායනාවෙන් පසුව මිහිඳු හරහතන් වහන්සේ විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද්දේ ථේරවාදී ත්‍රිපිටකයයි මහින්දාගමනයෙන් පසුව ලංකාවේ ශ්‍රී ලාංකික භික්ෂු පිරිසක් ඇති වූහ. උන්වහන්සේලා ඒ ත්‍රිපිටකය හදාළහ. සිංහලෙන් අටුවා උයූහ. දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ ප්‍රධාන අමාත්‍යයකු වූ අරිට්ඨ පැවිදි වී රහත්වැ උන්වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් දේවානම් පියතිස්ස රාජ සමයේ (ක්‍රි.පූ. 247-207) දී ලංකාවේ පළමුවන සංගායනාව කර ඇත. මෙම සංගායනාවට සැටහසක් රහතන් වහන්සේලා සහභාගි වූ බව සඳහන්ය. සත්දෙනෙකුගේ යුත් ශිෂ්‍යානු ශිෂ්‍ය පරම්පරාවට අනුව මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රථම ශිෂ්‍යයා වූයේ අරිට්ඨ තෙරුන්ය. අනුරාධපුරයෙහි, ථූපාරාමයේ මෙම සංගායනාව පවත්වා ඇත.

ධර්මශෝක රජුගේ මෙහෙයවීමෙන් ලංකාවට බුදු සමය ගෙන ආ මිහිඳු හිමියන් උදෙසා අනුරාධ පුරයෙහි ඉදි වූ ඉතා වැදගත් වූද ඉතා විශාල වූද ආරාමය මහා විහාරයයි. මෙම විහාරයෙහි වැඩ සිටි හික්කුන් වහන්සේලා සමාක් දෘෂ්ටික ථේරවාදීහු වූහ. ථේරවාදය ආරක්ෂා වූයේ මෙම විහාරයේදීය.

ථේරවාදී බුද්ධශාසනයට ආ බලපෑම් -

ථේරවාදී බුද්ධශාසනය කෙරෙහි වරින්වර යම් යම් මතවාදිවල බලපෑම් ද ඇතිවිය. එයින් එකක් නම් බුදුන් අතිමානුෂිකයයි විශ්වාස කළ ලෝකෝත්තර වාදයයි. ශ්‍රේෂ්ඨ ශාස්තෘවරුන්ගේ අභාවයෙන් පසුව අනුගාමිකයන් විසින් ඔහුගේ මිනිස් බව අමතක කොට ඔහු දේවත්වයෙන් සැලකීම ස්වාභාවිකය. ඔවුන් එසේ කරන්නේ ශාස්තෘවරයා කෙරෙහි දැඩි භක්තිය නිසාය. එහෙත් ථේරවාදීහු ඒ අතින් වැඩිදුර ගියේ නැත. ඔවුන් බුද්ධ කාය දෙස යථා තත්වයෙන් බැලූ බව පෙනේ. එයට අමතරව වෛතුලයවාද, නීලපට දර්ශන, ගුලහවාද ආදී නම්වලින් ථේරවාද ක්‍රිපිටකයට අයත් නොවූ විශේෂාංග බිහි වූවද ථේරවාද බුදු සමය විසින් ඒවා බැහැර කරන ලදී. මේ ආදී වසයෙන් වෛතුලය වාදීන්ගෙන් ඇතිවුණු නොයෙක් උපද්‍රව වලින් ථේරවාදය මහා විහාරික හික්කුන් විසින් බලවත් දුෂ්කරතා මැද ආරක්ෂා කරන ලදී. අන්‍යවාදී ධර්මයන් ථේරවාදයට ඇතුල්වනු වළක්වනු සඳහා ථේර වාදීහු හැම අයුරින්ම සටන් කළහ. මහාසේන රාජ්‍ය සමයේදී මෙම සටහන ප්‍රකටව කෙරුණු විට ථේරවාදීහු ජය ගත්හ. මෙම මහා විහාරය පිළිබඳව කීර්තිරාවය හැම තැනම පැතිර පැවතිණ. නිර්මල ධර්මය ලබා ගැනීම සඳහා විදේශිකයෝ ලංකාවට ආහ. විශාඛ පීතිමල්ල, බුද්ධ සෞභ යන අය ඉන් සමහරෙකි.

පොඤ්ඤ සංගීතිය -

මිහිඳු හිමියන් විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද ක්‍රිපිටක ධර්මය වසර හාරසියයක් පමණ කට පාඩමින් පැමිණි මහා විහාරික හික්කුන් වහන්සේලා ඒ පිරිසිදු ථේරවාදය පරපුරෙන් පරපුරට ගෙනයාමේ උදාර වූ ද පවිත්‍ර වූද චේතනාවෙන් බුද්ධ වර්ෂ 440-454 අතර කාලයේ වළගම්බා රජු දවස පොත්වල ලියවීය. වළගම්බා රජු දවස ලේඛනාරූඪ කළේ රජගහ - වේසාලී - පාටලී පුත්‍ර - නගරවල පැවැත් වූ ධර්ම සංගායනාවන් හි දී තෝරා බේරාගෙන සංග්‍රහ කළ ක්‍රිපිටකයයි. ලෝකයේ ප්‍රථම වරට සිංහල රහතුන් විසින් කරන ලද මෙම පොඤ්ඤ සංගීතියෙන් පසුව, බුද්ධ ශ්‍රාවකයන් අතුරෙන් ඉතා උසස් විනය ධරයා වූ උපාලී තෙරුන්ගෙන් පැවත එන්නේ යයි සලකන ථේරවාදී පාලී ක්‍රිපිටකය සියම්, කාම්බෝජ, බුරුම ආදී දකුණු දිග රටවල පැතිර ගියහ.

වම්පා (වියටිනාමය) -

ඉන්දු චීන අර්ධ ද්වීපයේ නැගෙනහිර ප්‍රාන්තයේ දකුණු කොටස වන වත්මන් වියටිනාමය ඇත. අතීතයේ වම්පා නමින් හඳුන්වා ඇත. බුදු සමය ක්‍රි.ව. 3 වැනි සිය වසේදී පමණ මෙහි තහවුරු වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. ක්‍රි.ව. 605 දී වම්පා අග නගරය චීනුන් විසින් ආක්‍රමණය කොට බෞද්ධ වස්තූන් චීනයට ගෙනගිය බව චීන ලියවිලි වල සඳහන්ව ඇත. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ ක්‍රි.ව. 7 වන සියවස ට පෙර වර්තමාන වියටි නාමයේ බුදු දහම ප්‍රචලිතව පැවති බවයි. වම්පාහි බෞද්ධයන්

පොදු වසයෙන් ආර්ය සම්මිතිය නිකායට අයත් වූ අතර සර්වාස්ති නිකායේ ස්වල්ප දෙනකු ද සිටි බවයි. ක්‍රි.ව. 8 වැනි සියවසේ ශිලා ලේඛනයකින් පෙනී යන්නේ වම්පානි මහායාන බුදු දහම බලවත්ව පැවැති බවත්, සමහර රජවරුන්ගේ ද ආශීර්වාදය ලද බවත්ය. පසු කාලයක දී මහායානයෙන් කැඩී ආ තන්ත්‍රයානය ද එහි වූ බව පැහැදිලිය.

ක්‍රි.ව. 15 වන සියවසේදී උතුරේ අන්තම්වරුන් විසින් රට අල්ලා ගන්නාතෙක් මහායාන ස්වරූපයේ බුද්ධාගම වම්පානි (වියට්නාමයේ) ජීවමාන බලවේගයක් විය. පසුව වම්පානි පැරණි ආගම වෙනුවට චීන ස්වරූපයෙන් යුත් බුදු සමය එහි බලපවත්වා ඇත.

වියට්නාම ජාතික භික්ෂු ඉන්ද්‍රවන්ද -

වියට්නාම ජාතික ඉන්ද්‍රවන්ද භික්ෂුන් වහන්සේ වසර කීපයකට පෙර ලංකාවට වැඩමවා, කෝට්ටේ සිරි ජයවර්ධනාරාමයේ වැඩ සිටිමින් සිංහල භාෂාව කියවීමටද පාළිභාෂාවද හදාරා ඇත. බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය මගින් මුද්‍රිත බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ සමූහය පරිශීලනය කළ මෙම හමුදුරුවෝ පාලියෙන් ඇති ත්‍රිපිටකය සිංහලෙන් හදාරා වියට්නාමී භාසාවට පරිවර්තනය කර ඇත. වියට්නාම ඉතිහාසය දෙසත් ත්‍රිපිටකයේ ඉතිහාසය දෙසත් බැලූ විට එය ඉතා වැදගත් ප්‍රාතිහාර්යමය කටයුත්තකි. මුළු ථේරවාදී ත්‍රිපිටකයම වියට්නාම බසට පරිවර්තනය කිරීම උන්වහන්සේගේ උත්සාහයයි. බලාපොරොත්තුවයි. එය එසේ වූ විට එය වර්තමාන වියට් නාමයේ සමාක් දෘෂ්ටිය ථේරවාදී ත්‍රිපිටකය ප්‍රචලිත වී ථේරවාදී බෞද්ධයන් ඇති වීමට හේතුවක් වනු ඇත. ඒ අනුව වියට්නාම දේශයට ථේරවාදී ත්‍රිපිටකය ගෙන ගිය ධර්මදූතයා ඉන්ද්‍රවන්ද භික්ෂුව වසයෙන් වියට්නාම ඉතිහාසයේත් ලංකා ඉතිහාසයේත් ඉතිහාස ගතවනු නියතය.

උන්වහන්සේ ගේ චේතනාව උදාරතරය. අප්‍රතිහත ටෙටර්යය විශ්මය ජනකය. උන්වහන්සේගේ මෙම සත් ක්‍රියාවට ලංකාවේත් - වියට්නාමයේත් බෞද්ධයෝ සහයෝගය දැක්විය යුතුය. වියට්නාමයට ථේරවාදය ගෙනයන ධර්ම දූතයා උන්වහන්සේ වන බැවිනි.

උන්වහන්සේ ඉටාගත් කාර්යය නිරූපිතව ඉටු කරන්නට ආරෝග්‍ය සුවයත්, ආර්ථික සම්පතත් ලැබේවායි ! ඉති සිතින් පත්මිහ.

කිරම විමලජෝති ස්ථවිර
අධ්‍යක්ෂ
බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය
නැදිමාල
දෙහිවල
2550 නිකිණි මස

LỜI TỰA

(Lời dịch Việt của bản tiếng Sinhala)

Đức Phật của chúng ta sau khi trải qua vô số kiếp thực hành các pháp toàn hảo và lần lượt tiếp nhận sự thọ ký của hai mươi bốn vị Phật tiền nhiệm rồi đã chứng quả Toàn Giác vào năm 623 trước Tây Lịch. Ngài đã thuyết giảng bài Pháp đầu tiên, tức là bài Kinh Chuyển Pháp Luân, ở tại Migadāya thành Bārāṇasī. Lời giảng dạy của đức Phật được biết đến với nhiều tên gọi: Giáo Pháp, Chánh Pháp, Pháp và Luật, Phạm Hạnh là một số tên gọi đã được nói đến. Đức Phật đã nói với vị trưởng lão Ānanda rằng: “Sau khi ta Niết Bàn, chính các Pháp và Luật đã được ta giảng dạy sẽ là thầy của các người.” Điều ấy có nghĩa là Giáo Pháp của đức Phật sẽ là kim chỉ nam cho các vị tỳ khuru tu tập. Tuy nhiên, ngay sau sự ra đi của đức Phật vị tỳ khuru tên Subhadda đã có quan điểm rằng: “Bởi vì đức Phật đã không còn, các đệ tử của Ngài có thể sống cuộc sống theo như ước muốn của mình.” Và còn có những vị tỳ khuru khác như Devadatta, Sunakkhatta, Aritṭha ngay lúc đức Phật còn tại tiền cũng đã có các suy nghĩ như vị tỳ khuru Subhadda.

Tuy nhiên, khi vấn đề liên quan đến Giáo Pháp của đấng Toàn Giác vừa mới nảy sinh, các vị A-la-hán hộ trì Giáo Pháp như Ngài Mahā Kassapa và Ngài Upāli đã nghĩ đến sự cần thiết của việc bảo vệ tính chất thuần khiết của Giáo Pháp. Do đó, vào ngày thứ hai của tháng thứ tư sau khi đức Phật Niết Bàn, cuộc Kết Tập lần thứ nhất đã được thực hiện với sự tham dự của năm trăm vị A-la-hán tại hang động Sattapaṇṇī dưới sự bảo trợ của đức vua Ajātasattu (A-xà-thê). Cuộc Kết Tập Giáo Pháp được tiến hành bởi các vị tỳ khuru Mahā-kassapa, Ānanda, Upāli, và các vị Thánh A-la-hán khác đã là nền tảng cho các cuộc kết tập về sau. Chú Giải đề cập rằng cuộc Kết Tập Giáo Pháp này đã được tất cả các vị tỳ khuru thừa nhận. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của năm trăm vị vì có liên quan đến các điều học nhỏ nhất và ít quan trọng (khuddānukhuddakasikkhā). Giáo Pháp của đức Phật đã được phân chia thành Tạng (Piṭaka) trong cuộc kết tập này.

Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã được tổ chức vào khoảng một trăm năm sau lần thứ nhất vào thời trị vì của đức vua Kālasoka. Cuộc kết tập này dựa trên nền tảng của “Mười sự việc không được phép.” Các vị tỳ khuru xứ Vajjī đã ra sức vận động để hợp thức hóa mười sự việc

xét ra có bản chất không đúng với Luật. Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã được tiến hành bằng hình thức hội thảo giữa các vị tỳ khưu A-la-hán Sabbakāmi, Revata, Sālha, Ujjasobhita, Vāsabhagāmika, Sambhūta Sāṇavāsī, Yasa Kākaṇḍakaputta, và Sumana. Bảy trăm vị A-la-hán đã tham dự cuộc Kết Tập này. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhì này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của bảy trăm vị. Trong cuộc Kết Tập này, hai chương về Kết Tập ở Cullavagga (Luật Tiểu Phẩm), bài kinh Muṇḍarājasutta, Serissaka Vimānakathā Uttaravāda, Petavatthu, v.v... đã được công nhận vào Chánh Tạng Pāli.

Do sự xuất hiện của nhiều bộ phái, tính chất đúng đắn về giáo lý và sở hành của các bộ phái chính bị suy giảm, các vị tỳ khưu chân chánh đều lui vào rừng ở ẩn. Nhằm bảo vệ phẩm chất của Giáo Pháp đức Phật trong tình trạng này, vào khoảng hai trăm ba mươi năm sau thời kỳ đức Phật Niết Bàn cuộc Kết Tập lần thứ ba đã được tổ chức ở tại Āsokārāma do đức vua Asoka. Cuộc Kết Tập này đã được tiến hành bởi vị tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa cùng với một ngàn vị A-la-hán. Đặc biệt bộ Kathāvattupakaraṇa đã được trùng tụng nhằm chỉnh đốn những sai lầm đang được thực hành bởi các bộ phái. Cuộc Kết Tập này đã hoàn tất sau chín tháng và đã được gọi là cuộc Kết Tập của một ngàn vị.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Tạng Luật đã được duy trì do các vị tỳ khưu thuộc nhóm của vị Thánh A-la-hán Upāli, Tạng Kinh gồm có Trường Bộ do nhóm của ngài Ānanda, Trung Bộ do nhóm của ngài Sāriputta, Tương Ưng do nhóm của ngài Kassapa, Tăng Chi do nhóm của ngài Anuruddha, và Tạng Vi Diệu Pháp do nhóm của ngài Sāriputta .

Sự thành lập các nhóm trì tụng (bhāṇaka):

Sau Cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Giáo Pháp đã được phân chia thành nhiều phần và các phần chính yếu đã được giao cho các vị tỳ khưu tinh thông về lãnh vực ấy có nhiệm vụ duy trì và phổ biến. Một số nhóm trì tụng chính là nhóm Trì Tụng Trường Bộ (Dīghabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Trung Bộ (Majjhimbhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tương Ưng (Saṃyuttabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tăng Chi (Aṅguttarabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Bốn Sanh (Jātakabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Pháp Cú (Dhammapadabhāṇaka), nhóm Trì Tụng hai Bộ Luật (Ubhato Vibhaṅgabhāṇaka), nhóm Trì Tụng bộ Đại Sử về Thánh Nhân (Mahā Ariyaṃsa), v.v... Các vị đệ tử này đã làm phong phú và gìn giữ Giáo Pháp bằng phương tiện trùng tụng bằng trí nhớ. Nhóm cuối cùng của các vị trì tụng này đã sống tại Sri Lanka. Sau cuộc Kết Tập lần

thứ ba, Giáo Pháp của đức Phật đã được truyền sang Sri Lanka do công của Trưởng Lão Mahinda là vị đệ tử của ngài tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa.

Theravāda: Ý nghĩa của từ “Thera” là “Trưởng Lão.” Các thành viên của Theravāda là các vị trưởng lão. Các vị tỳ khưu Mahākassapa, Upāli, Yasa, v.v... đã tham dự cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất và thứ nhì đã trùng tụng Chánh Tạng, và các lời trùng tụng ấy được gọi là Theravāda. Sớ giải tên Sāratthadīpanī Tikā có đề cập rằng: “Sabbam theravādanti dve saṅgitiyo āruḥhā pāliyettha theravādo ti veditabbā. Sā hi mahākassapapabhutīnaṃ mahātherānaṃ vādattā theravādo ti vuccati.” Các vị Theravāda còn được gọi là Therika (thuộc về các vị Trưởng Lão). Các vị này sống chủ yếu ở Magadhya và Ujjayini. Trong số các vị này, nhóm Ujjayini đã đến Sri Lanka. Các vị trưởng thượng “Porāṇa” của Giáo Hội Theravāda là những vị thầy lỗi lạc và đã đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc thành lập Giáo Hội Theravāda.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ ba, ngài tỳ khưu Mahinda đã đem Tam Tạng của Theravāda đến xứ sở Sri Lanka và đã chuyển hóa được rất đông người xuất gia theo Phật Giáo. Các vị ấy đã học tập Tam Tạng và đã viết Chú Giải bằng tiếng Sinhala. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp đầu tiên ở Sri Lanka đã được thực hiện bởi vị tỳ khưu A-la-hán Ariṭṭha trước đây là vị quan đại thần của đức vua Devānampiya Tissa (247-207 trước Tây Lịch). Đã có sáu mươi ngàn vị A-la-hán tham dự. Tỳ khưu Ariṭṭha chính là vị đệ tử đầu tiên của ngài Mahinda. Cuộc Kết Tập đã được tổ chức tại tu viện Thūpārāma ở Anurādhapura.

Tu viện Mahā Vihāra đã được xây dựng cho ngài Mahinda và đã có một vị trí vô cùng lớn lao và quan trọng đối với Giáo Hội Theravāda. Lúc bấy giờ đã xảy ra nhiều sự kiện có liên quan đến lời Giáo Huấn của đức Phật, sự kiện Lokuttaravāda là một. Mặc dầu có nhiều khó khăn phải đối phó nhưng các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã bảo vệ được sự thuần khiết của Giáo Pháp và đã được khắp nơi biết tiếng. Do đó, nhiều người ngoại quốc đã đến Sri Lanka để tiếp thu Phật Giáo, trong đó có Visākha, Pītimalla, Buddhaghosa, v.v...

Sự Kết Tập thành sách:

Tam Tạng Giáo Pháp do Ngài Mahinda đem đến và giảng dạy cho các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã được duy trì bằng trí nhớ trong bốn trăm năm. Vào thời trị vì của đức vua Vaḷagamba (440-454 theo Phật Lịch), Tam Tạng đã được ghi lại thành các tập sách. Sau đó, Tam Tạng Pāli này đã được truyền sang các nước như là Thái Lan, Cambodia, và Miến Điện.

Champa (Việt Nam):

Được biết Champa là vùng đất ở về phía đông nam của bán đảo Đông Dương, hiện nay là Việt Nam. Điều được phỏng đoán là triết học Phật Giáo đã được thiết lập tại xứ này vào khoảng thế kỷ thứ 3 sau Tây Lịch. Vào khoảng năm 605 sau Tây Lịch, thủ đô Champa đã bị chiếm đóng bởi người Trung Quốc và họ đã du nhập Phật Giáo vào Trung Quốc; điều này được ghi lại trong văn kiện của Trung Quốc. Điều rõ rệt là Phật Giáo đã được phổ biến tại Việt Nam trước thế kỷ thứ bảy sau Tây Lịch và Phật Giáo Champa là chánh yếu và được liệt kê vào bộ phái Arya Sammiti là một nhóm nhỏ thuộc bộ phái Sravasti. Tư liệu của thế kỷ thứ tám sau Tây Lịch được ghi lại trên bia đá chứng tỏ rằng Phật Giáo Mahāyāna đã hiện diện ở Việt Nam và Tantrayāna phát xuất từ Mahāyāna cũng có mặt.

Vào thế kỷ thứ 15 sau Tây Lịch, người Annam ở phía bắc đã kiểm soát xứ sở và Phật Giáo mang đặc điểm của Mahāyāna đã có sự tác động. Về sau, Phật Giáo mang đặc điểm của Trung Quốc đã tác động đến xứ sở này thay vì Phật Giáo Champa trước đây.

Vị tỳ khưu Indacanda người Việt Nam đã đến Sri Lanka trong những năm gần đây và đang ngụ tại tu viện Sri Jayawardhanaramaya khu vực Kotte. Vị này đã học Pāli và đã sử dụng Tam Tạng Pāli ấn bản Buddha Jayanti do Buddhist Cultural Centre ấn hành. Vị này đã học Tam Tạng và sau đó dịch sang tiếng Việt Nam. Khi xem xét đến lịch sử của nước Việt Nam và lịch sử của Tam Tạng, chúng tôi nhận thấy rằng sự nỗ lực và ước nguyện thực hiện Tam Tạng Song Ngữ của vị này thật là phi thường. Nếu việc làm ấy được thành tựu thì sự hiểu biết về Tam Tạng của Theravāda ở Việt Nam sẽ được phổ biến và Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam sẽ thêm phần phát triển. Khi ấy, vị tỳ khưu Indacanda sẽ là người sứ giả có công đóng góp cho sự hoằng Pháp của Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam và điều này sẽ được ghi nhận bởi lịch sử của hai nước, Việt Nam cũng như của Sri Lanka.

Ý định của vị tỳ khưu này thật lớn lao, và sự nỗ lực của vị này thật đáng khâm phục. Chư Phật tử sống ở Sri Lanka và Việt Nam hãy nên hỗ trợ tỳ khưu Indacanda trong công việc dẫn thân này.

Chúng tôi phúc chúc cho tỳ khưu Indacanda được sức khỏe, sống lâu, và đạt đến sự thành công đối với điều ước nguyện của mình.

Venerable Kirama Wimalajothi

Giám Đốc Buddhist Cultural Centre

Nedimala, Dehiwala, Sri Lanka

Tháng Nikini 2550.

ආගමික කටයුතු අමාත්‍යාංශය
 மத விவகார அமைச்சு
 MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS

මගේ අංකය }
 எனது இல }
 My No }

ඔබේ අංකය }
 உமது இல }
 Your No }

24th May, 2006

This is to certify that the bilingual Tripitaka in Pali and Sinhala in connection with the 2550th Buddha Jayanthi Commemoration is the correct version of the Pali Text. The Pali text in Roman Characters has its equivalence in content and validity to the original in Sinhala characters.

 B.N.Jinasena
 Secretary
 Ministry of Religious Affairs

115, විජේරාම මාවත, කොළඹ 07, ශ්‍රී ලංකාව. 115, வீஜேராம மாறதிகள், கொழும்பு 07, ஸ்ரீ லங்கா. 115. Wijerama Mawatha, Colombo 07. Sri Lanka.

කාර්යාලය asifan@rcsl.lk Office	94-11-2690896	தொலை குகைகள் Fax	94-11-2690897	මහාමාත්‍ය අමාත්‍ය பிரதி அமைச்சர் Deputy Minister	94-11-5375128 94-11-2690898	ලේකම් செயலாளர் Secretary	94-11-2690736
--------------------------------------	---------------	------------------------	---------------	--	--------------------------------	--------------------------------	---------------

Ministry of Religious Affairs

--ooOoo--

Ngày 24 tháng 05 năm 2006

Xác nhận rằng Tam Tạng song ngữ Pali và Sinhala ấn tống vào dịp lễ kỷ niệm Buddha Jayanthi lần thứ 2550 là chính xác về phần Pali văn. Phần Pali văn được phiên âm sang mẫu tự Roman có giá trị tương đương về nội dung so với văn bản gốc bằng mẫu tự Sinhala.

B. N. Jinasena
Thư Ký
Chánh văn phòng

Địa Chi: 115 Wijerama Mawatha, Colombo 07, Sri Lanka

Office: 94-11-2690896

Fax: 94-11-2690897

Deputy Minister: 94-11-5375128, 94-11-2690898

Secretary: 94-11-2690736

THÀNH PHẦN NHÂN SỰ:

CỐ VẤN DANH DỰ:

Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera
President of the Thimbirigasyaya Religious Association
“Sasana Arakshaka Mandalaya”
Tu Viện Trưởng Tu Viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo

CỐ VẤN THỰC HIỆN:

Ven. Kirama Wimalajothi Nāyaka Mahāthera
Giám Đốc nhà xuất bản Buddhist Cultural Centre

CỐ VẤN PHIÊN DỊCH:

Ven. Kadurupokune Nandaratana Mahāthera
Cựu Giảng Viên Đại Học Phật Học Anurādhapura - Sri Lanka
Hiệu Trưởng Trường Siri Nandana Tipitaka Dhammāyatana
Malegoda, Payāgala - Sri Lanka

ĐIỀU HÀNH TỔNG QUÁT:

Tỳ Khưu Indacanda

PHỤ TRÁCH PHIÊN ÂM & PHIÊN DỊCH:

- Tỳ Khưu Indacanda (Trưởng Đình Dững)

PHỤ TRÁCH VI TÍNH:

- Tỳ Khưu Đức Hiên (Nguyễn Đăng Khoa)

PHỤ TRÁCH IN ẤN & PHÁT HÀNH:

- Tỳ Khưu Tịnh Đạt (Huỳnh Minh Thuận)

- Tu Nữ Mỹ Thúy (Huỳnh Kim Lan)

TIPITAKAPĀḲI - TAM TẠNG PĀḲI

Piṭaka	Tạng	Tên PāḲi	Tựa Việt Ngữ	Số tt.
V I N A Y A	L U Ậ T	PārājikapāḲi	Phân Tích Giới Tỳ Khuru I	01
		PācittiyapāḲi bhikkhu	Phân Tích Giới Tỳ Khuru II	02
		PācittiyapāḲi bhikkhunī	Phân Tích Giới Tỳ Khuru Ni	03
		MahāvaggapāḲi I	Đại Phẩm I	04
		MahāvaggapāḲi II	Đại Phẩm II	05
		CullavaggapāḲi I	Tiểu Phẩm I	06
		CullavaggapāḲi II	Tiểu Phẩm II	07
		ParivārapāḲi I	Tập Yếu I	08
		ParivārapāḲi II	Tập Yếu II	09
S U T T A N T A		Dīghanikāya I	Trường Bộ I	10
		Dīghanikāya II	Trường Bộ II	11
		Dīghanikāya III	Trường Bộ III	12
		Majjhimanikāya I	Trung Bộ I	13
		Majjhimanikāya II	Trung Bộ II	14
		Majjhimanikāya III	Trung Bộ III	15
	K I N H	Saṃyuttanikāya I	Tương Ứng Bộ I	16
		Saṃyuttanikāya II	Tương Ứng Bộ II	17
		Saṃyuttanikāya III	Tương Ứng Bộ III	18
		Saṃyuttanikāya IV	Tương Ứng Bộ IV	19
		Saṃyuttanikāya V (1)	Tương Ứng Bộ V (1)	20
	Saṃyuttanikāya V (2)	Tương Ứng Bộ V (2)	21	
		Āṅguttaranikāya I	Tăng Chi Bộ I	22
		Āṅguttaranikāya II	Tăng Chi Bộ II	23
		Āṅguttaranikāya III	Tăng Chi Bộ III	24
		Āṅguttaranikāya IV	Tăng Chi Bộ IV	25
		Āṅguttaranikāya V	Tăng Chi Bộ V	26
		Āṅguttaranikāya VI	Tăng Chi Bộ VI	27

Piṭaka	Tạng	Tên Pāli	Tựa Việt Ngữ	Số tt.	
S U T T A N T A	K I N H	K Khuddakapāṭha	Tiểu Tụng	28	
		H Dhammapadapāḷi	Pháp Cú	-	
		U Udānapāḷi	Phật Tụ Thuyết	-	
		D Itivuttakapāḷi	Phật Thuyết Như Vậy	-	
		D Suttanipāṭapāḷi	Kinh Tập	29	
		A Vimānavatthupāḷi	Chuyện Thiên Cung	30	
		K Petavatthupāḷi	Chuyện Nga Quỷ	-	
		A Theragāthapāḷi	Trưởng Lão Kệ	31	
		N Therīgāthapāḷi	Trưởng Lão Ni Kệ	-	
		I Jātakapāḷi I	Bốn Sanh I	32	
		K Jātakapāḷi II	Bốn Sanh II	33	
		Ā Jātakapāḷi III	Bốn Sanh III	34	
		Y Mahānidādesapāḷi	(chưa dịch)	35	
		A Cullānidādesapāḷi	(chưa dịch)	36	
			Paṭisambhidāmagga I	Phân Tích Đạo I	37
		*	Paṭisambhidāmagga II	Phân Tích Đạo II	38
			Apadānapāḷi I	Thánh Nhân Ký Sự I	39
		T	Apadānapāḷi II	Thánh Nhân Ký Sự II	40
		I	Apadānapāḷi III	Thánh Nhân Ký Sự III	41
		Ē	Buddhavaṃsapāḷi	Phật Sử	42
		U	Cariyāpiṭakapāḷi	Hạnh Tạng	-
	Nettipakaraṇa	(chưa dịch)	43		
	B Peṭakopadesa	(chưa dịch)	44		
	Ō Milindapañhāpāḷi	Milinda Vấn Đạo	45		
A B H I D H A M M A	V I D Ē U P H Á P	Dhammasaṅganipakaraṇa	Bộ Pháp Tụ	46	
		Vibhaṅgapakaraṇa I	Bộ Phân Tích I	47	
		Vibhaṅgapakaraṇa II	Bộ Phân Tích II	48	
		Kathāvatthu I	Bộ Ngữ Tông I	49	
		Kathāvatthu II	Bộ Ngữ Tông II	50	
		Kathāvatthu III	Bộ Ngữ Tông III	51	
		Dhātukathā	Bộ Chất Ngữ	-	
		Puggalapaññattipāḷi	Bộ Nhân Chế Định	52	
		Yamakapakaraṇa I	Bộ Song Đối I	53	
		Yamakapakaraṇa II	Bộ Song Đối II	54	
		Yamakapakaraṇa III	Bộ Song Đối III	55	
Patthānapakaraṇa I	Bộ Vị Trí I	56			
Patthānapakaraṇa II	Bộ Vị Trí II	57			
Patthānapakaraṇa III	Bộ Vị Trí III	58			

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

**KHUDDAKAPĀṬHAPĀḶ
DHAMMAPADAPĀḶ
UDĀNAPĀḶ
ITIVUTTAKAPĀḶ**

TẶNG KINH - TIỂU BỘ

**TIỂU TỤNG
PHÁP CÚ
LỜI CẢM HỨNG
PHẬT THUYẾT NHƯ VẬY**

Tāni ca sutte otāriyamānāni vinaye sandassiyamānāni sutte ceva otaranti vinaye ca sandissanti, niṭṭham ettha gantabbaṃ: ‘Addhā idaṃ tassa bhagavato vacanaṃ, tassa ca therassa suggahitaṃ’i.

(Dīghanikāya II, Mahāparinibbānasutta).

Các điều ấy (những lời đã được nghe thuyết giảng) cần được đối chiếu ở Kinh, cần được xem xét ở Luật, và chỉ khi nào chúng hiện diện ở Kinh và được thấy ở Luật, thời điều kết luận có thể rút ra ở đây là: “Điều này chắc chắn là lời giảng dạy của đức Thế Tôn và đã được vị trưởng lão ấy tiếp thu đúng đắn.

(Trường Bộ II, Kinh Đại Bát-Niết-Bàn).

LỜI GIỚI THIỆU

--ooOoo--

Tam Tạng Song Ngữ Pāli - Việt tập 28 trình bày bốn tập Kinh đầu tiên của *Khuddakanikāya - Tiểu Bộ*, cụ thể là:

- *Khuddakapāṭhapāli - Tiểu Tụng*
- *Dhammapadapāli - Pháp Cú*
- *Udānapāli - Phật Tự Thuyết*
- *Itivuttakapāli - Phật Thuyết Như Vậ.*

Các tựa đề tiếng Việt của bốn tập Kinh này đã được giữ lại giống như các tựa đề ở các bản dịch của Ngài Hòa Thượng Thích Minh Châu.

Sau đây là phần giới thiệu sơ lược của từng tập Kinh một:

KHUDDAKAPĀṬHAPĀLI - TIỂU TỤNG

Tập Kinh *Khuddakapāṭhapāli - Tiểu Tụng*, tập Kinh thứ nhất thuộc *Khuddakanikāya - Tiểu Bộ*, được ghi nhận là tập Kinh ngắn nhất trong toàn bộ Tam Tạng Pāli. Nội dung của tập Kinh gồm 9 phần, 4 phần đầu trình bày những kiến thức Phật học căn bản gồm có: 3 sự nương nhờ (tam quy), 10 giới của vị Sa-di, 32 phần của cơ thể (32 đề mục tham thiền về thể trước), và một số câu hỏi đáp liên quan đến phần giáo lý. Kế đến là 5 bài Kinh (*sutta*) thường được dùng để đọc tụng hàng ngày. Chín phần này còn được tìm thấy ở những văn bản khác thuộc Tam Tạng Pāli. Ở các nước quốc giáo, tập Kinh này là phần kiến thức căn bản cần phải học thuộc lòng dành cho các giới tử trước khi thọ giới Sa-di. Các tựa đề của 9 phần ấy như sau:

1. *Saraṇagamanam* - Việc Đi Đến Nương Tựa
2. *Dasasikkhāpadam* - Mười Điều Học
3. *Dvattiṃsākāram* - Ba Mươi Hai thể
4. *Kumārapañhā* - Các Câu Hỏi Dành Cho Thiếu Niên
5. *Maṅgalasuttam* - Kinh Điềm Lành
6. *Ratanasuttam* - Kinh Châu Báu
7. *Tirokuddasuttam* - Kinh Bên Ngoài Vách Tường
8. *Nidhikaṇḍasuttam* - Kinh Phần Của Cái Để Dành
9. *Mettasuttam* - Kinh Từ Ái.

Chú Giải của tập Kinh này có tên là *Paramatthajotikā*, đã được thực hiện tại đảo quốc Tích Lan (Sri Lanka) vào khoảng cuối thế kỷ thứ 5 theo Tây lịch do công sức của Chú Giải Sư Buddhaghosa thuộc phái Mahāvihāra (Đại Tự).

DHAMMAPADAPĀḲI - PHÁP CÚ

Tập Kinh *DhammapadapāḲi - Pháp Cú* là tập Kinh được phổ biến rộng rãi nhất với nhiều bản dịch của nhiều dịch giả qua nhiều ngôn ngữ khác nhau. Tập Kinh gồm có 423 kệ ngôn (*gāthā*) được sắp xếp thành 26 phẩm (*vagga*) theo các chủ đề khác nhau với nội dung cô đọng trình bày những giáo lý căn bản cũng như tiêu chuẩn đạo đức chủ yếu của người tu Phật. Các kệ ngôn này đã được ghi lại số thứ tự theo sự phân loại truyền thống tính theo từng phẩm, thêm vào đó còn được liệt kê theo số thứ tự từ 1 đến 423 được đặt trong ngoặc [] ở đầu mỗi câu kệ để tiện việc trích lục tham khảo.

Chú Giải của tập Kinh này có tên là *Dhammapadaṭṭhakathā* và đã được thực hiện do công sức của Chú Giải Sư Buddhaghosa. Bài kệ mở đầu của tập Chú Giải cho biết tài liệu này đã được lưu truyền ở hòn đảo Tambapaṇṇī (Sri Lanka ngày nay) và đã được sưu tập lại bằng ngôn ngữ của đảo quốc này do sự yêu cầu của vị trưởng lão tên Kumārakassapa. Chú Giải cung cấp nhiều câu chuyện giải thích các sự kiện có liên quan và còn có thêm phần phân tích một số từ ngữ khó ở kệ ngôn.

UDĀNAPĀḲI - PHẬT TỰ THUYẾT

Tập Kinh *UdānapāḲi - Phật Tự Thuyết* thuộc Tiểu Bộ, Tạng Kinh, là tập Kinh thứ ba sau tập Kinh *DhammapadapāḲi - Pháp Cú*, và trước tập Kinh *ItivuttakapāḲi - Phật Thuyết Như Vậy*. Tập này gồm có 80 bài Kinh (*sutta*) được chia thành 8 phẩm (*vagga*), mỗi phẩm có đúng 10 bài Kinh. Nội dung của tập Kinh trình bày những lời cảm hứng của đức Phật, đa phần ở thể kệ ngôn (*gāthā*), được đặt ở cuối bài Kinh theo sau phần văn xuôi giới thiệu. Những lời cảm hứng này đã được đức Phật thốt lên do nỗi vui mừng của Ngài trước những sự việc xảy ra (*pīṭivegasamuṭṭhāpito udāhāro*, UdA. 01). Ngoài những tư liệu liên quan đến cuộc sống của đức Phật, còn có nhiều tích chuyện về các vị Thinh Văn đệ tử của Ngài như các vị Sāriputta, Mahāmoggallāna, Mahākassapa, Mahākaccāna, Nanda, SaṅgāmaḲi, Dabba, v.v... hoặc hàng nam nữ cư sĩ tại gia như là đức vua Pasenadi xứ Kosala, đức vua Udena, bà Visākhā, kỹ nữ Sundarī, v.v... Xét về thể loại (*aṅga*), tập Kinh *UdānapāḲi - Phật Tự Thuyết* đã được xếp vào thể loại *Udāna* là một trong chín thể loại của Giáo Pháp.¹

Chú Giải *Paramatthadīpanī* đã được thực hiện bởi Giáo Thọ Sư Ācariya Dhammapāla trong lúc cư ngụ tại tu viện Badaratitthavihāra, và cũng được tuân thủ theo phương thức thực hiện của phái Mahāvihāra (Đại Tự). Thời điểm thực hiện cũng được xác định vào cuối thế kỷ thứ 5 theo Tây Lịch, sau thời kỳ của Chú Giải Sư Buddhaghosa.

¹ Chín thể loại (*aṅga*): *sutta*, *geyya*, *veyyākaraṇa*, *gāthā*, *udāna*, *itivuttaka*, *jātaka*, *abbhūtaḍḍhamma*, *vedalla*. Xem lời giải thích chi tiết về chín thể loại này ở tập sách *Saddhammasaṅgaha - Diệu Pháp Yếu Lược*, trang 31.

ITIVUTTAKAPĀLI - PHẬT THUYẾT NHƯ VẬY

Tập Kinh *Itivuttakapāli - Phật Thuyết Như Vậy* là tập thứ tư thuộc Tiểu Bộ, Tạng Kinh, kế tiếp tập Kinh *Udānapāli - Phật Tự Thuyết*. Tập Kinh này gồm có 112 bài kinh được chia thành bốn Nhóm (*nipāta*) phân loại của Pháp số theo thứ tự từ thấp lên cao, gồm nhóm Một Pháp, Hai Pháp, Ba Pháp, và Bốn Pháp. Ba nhóm đầu được chia thành nhiều Phẩm (*vagga*), mỗi phẩm có nhiều bài Kinh (*sutta*): Nhóm Một Pháp có 27 bài Kinh được chia làm 3 Phẩm, Nhóm Hai Pháp có 22 bài Kinh được chia làm 2 Phẩm, Nhóm Ba Pháp có 50 bài Kinh được chia làm 5 Phẩm, riêng Nhóm Bốn có 13 bài Kinh và không được chia thành Phẩm. Mỗi bài Kinh có phần đầu bằng văn xuôi sau đó là câu kệ ngôn (*gāthā*), hai phần này bổ sung ý nghĩa cho nhau. Ngoài sự trình bày theo sự phân loại của các Nhóm (*nipāta*), các bài Kinh còn được ghi theo số thứ tự từ 1 đến 112 đặt trong dấu ngoặc [] ở đầu mỗi bài Kinh để tiện việc trích lục tham khảo. Một số bài Kinh đã được tìm thấy ở các nơi khác thuộc Tam Tạng Pāli, đặc biệt là ở *Aṅguttaranikāya - Bộ Tăng Chi*, phần còn lại chỉ thấy có ở riêng tập Kinh này. Xét về thể loại (*aṅga*), tập Kinh *Itivuttakapāli - Phật Thuyết Như Vậy* có thể được xếp vào thể loại *Itivuttaka* xét về tên của tựa đề và chữ “iti”¹ được thấy ở câu mở đầu và câu kết luận: “*Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ*” (Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy) và “*Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ti*” (Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế).

Chú Giải của tập Kinh này có tên là *Paramatthadīpanī* đã được thực hiện bởi Giáo Thọ Sư Ācariya Dhammapāla trong lúc cư ngụ tại tu viện Badaratitthavihāra; điều này được tìm thấy ở phần cuối của tập sách. Thêm nữa, phần mở đầu (*ganthārambhakathā*) của tập Chú Giải này cho biết rằng: Các bài Kinh này đã được Khujjatarā, nữ hầu của nàng Sāmāvatī, nghe trực tiếp từ đức Phật tại thành Kosambī, sau đó thuyết lại cho nữ chủ và các người phụ nữ khác ở trong cung nghe (ItA. 29-32). Cũng cần giải thích thêm, nàng Sāmāvatī là phi tần của đức vua Udena, người đã bị chết thiêu cùng với 500 cung nữ khác khi nội cung của đức vua Udena bị đốt cháy; câu chuyện này được ghi lại ở tập Kinh *Udānapāli - Phật Tự Thuyết (Udenasuttaṃ - Kinh Udena*, thuộc phẩm thứ bảy, *Cullavagga - Phẩm Nhỏ*).

¹ *Concise Pāli - English Dictionary* của A. P. Buddhadatta Mahāthera ghi như sau: - **Iti**. in. thus (used to point out something just mentioned or about to be mentioned, and to show that a sentence is finished). Very often its former **i** is elided and **ti** only is remaining. Hòa Thượng Bửu Chơn ghi nghĩa Việt như sau: - Iti. in. như vậy (dùng để ám chỉ vật, người đã nói phía trước và chỉ chỗ chấm dứt câu nói). Thường chữ **i** trước biến mất, chỉ còn lại **ti** mà thôi.

Văn bản *Pāli Roman* trình bày ở đây đã được phiên âm lại từ văn bản *Pāli - Sinhala*, ấn bản *Buddha Jayanti Tripitaka Series* của nước quốc giáo Sri Lanka. Chúng tôi cũng xin thành tâm tán dương công đức của Ven. Mettāvihārī đã hoan hỷ cho phép chúng tôi sử dụng văn bản đã được phiên âm sẵn đang phổ biến trên mạng *internet*. Điểm đóng góp của chúng tôi trong việc thực hiện văn bản *Pāli Roman* này là dò lại kỹ lưỡng văn bản đã được phiên âm và so sánh kiểm tra những điểm khác biệt về văn tự ở Tam Tạng của các nước Thái Lan, Miến Điện, và Anh Quốc được ghi ở phần cước chú, đồng thời bổ sung thêm một số điểm khác biệt đã phát hiện được trong lúc so sánh các văn bản với nhau.

Về phương diện dịch thuật và trình bày văn bản tiếng Việt, chúng tôi đã ghi nghĩa Việt của các kệ ngôn bằng văn xuôi nhằm diễn tả trọn vẹn ý nghĩa của văn bản gốc. Một điểm cần ghi rõ ở đây là đối với một số các câu kệ *Pāli* 3, 4 dòng, có thứ tự gần với câu văn tiếng Việt, trong trường hợp này, câu tiếng Việt đã được ngắt thành từng dòng riêng biệt tương ứng với câu *Pāli* để tiện việc đối chiếu, so sánh, tìm hiểu, học hỏi. Về văn phong của lời dịch, chúng tôi chủ trương ghi lại lời tiếng Việt sát theo văn bản gốc và cố gắng không bỏ sót từ nào không dịch. Lời văn tiếng Việt của chúng tôi có chứa đựng những mẫu chốt giúp cho những ai có ý thích nghiên cứu *Pāli* thấy ra được cấu trúc của loại ngôn ngữ này, đồng thời tạo sự thuận tiện cho công việc hiệu đính trong tương lai. Việc làm này của chúng tôi không hẳn đã được hoàn hảo, dấu sao cũng là bước khởi đầu nhằm thúc đẩy phong trào nghiên cứu cổ ngữ Phật Học của người Việt Nam. Tuy nhiên, một số sai sót trong quá trình phiên dịch đương nhiên không thể tránh khỏi, chúng tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm về trình độ yếu kém.

Nhân đây, chúng tôi cũng xin chân thành ghi nhận sự quan tâm chăm sóc trực tiếp hoặc gián tiếp đối với công tác phiên dịch của chúng tôi về phương diện vật thực bồi dưỡng và thuốc men chữa bệnh của các vị hữu ân sau: Phật tử Phạm Thu Hương (Hongkong), Phật tử Tuệ Vân, Phật tử Tường Vân, Phật tử Tịnh Vân, Phật tử Paññavara Tuệ Ân, Phật tử Nguyễn Thế Anh, Phật tử Nguyễn Hoàng Bách (Hà Nội), gia đình Phật tử Hoàng Thị Lưu (Đà Nẵng), và còn nhiều Phật tử khác nữa đã hỗ trợ và quan tâm đến sức khỏe của chúng tôi trong thời gian qua, tiếc rằng không thể liệt kê ra tất cả vì quá dài. Nói rõ hơn, công việc soạn thảo này được thông suốt, không bị gián đoạn, chính là nhờ có sự hỗ trợ nhiệt tình và quý báu của quý vị. Thành tâm cầu chúc quý vị luôn giữ vững niềm tin và thành tựu được nhiều kết quả trong công việc tu tập giải thoát.

Bên cạnh đó, chúng tôi cũng không quên ghi nhận sự nhiệt tình của Sư Cô Mỹ Thúy và Phật tử Trương Hồng Hạnh đã sắp xếp thời gian để đọc lại bản thảo một cách kỹ lưỡng và đã đóng góp nhiều ý kiến sâu sắc giúp cho chúng tôi tránh được một số điểm vụng về trong việc sử dụng từ ngữ tiếng Việt.

Chúng tôi cũng xin thành tâm tùy hỷ và tán dương công đức của các thí chủ đã nhiệt tâm đóng góp tài chánh giúp cho Công Trình Ấn Tống Tam Tạng Song Ngữ Pāli - Việt được tồn tại và phát triển. Mong sao phước báu Pháp thí này luôn dẫn dắt quý vị vào con đường tu tập đúng theo Chánh Pháp, thành tựu Chánh Trí, chứng ngộ Niết Bàn, không còn luân hồi sanh tử nữa.

Chúng tôi xin thành kính tri ân công đức của Ngài Hòa Thượng Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera, tu viện trưởng tu viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo 8 - Sri Lanka, và Ngài Hòa Thượng Pháp Nhân, trụ trì Chùa Liên Hoa, Irving, Texas - USA, đã cung cấp trú xứ và các vật dụng cần thiết giúp cho chúng tôi có thể tập trung toàn thời gian cho công việc thực hiện tập Kinh này.

Cuối cùng, ngưỡng mong phước báu phát sanh trong công việc soạn thảo tập Kinh này được thành tựu đến thầy tổ, song thân, và tất cả chúng sanh trong tam giới. Nguyên cho hết thảy đều được an vui, sức khỏe, có trí tuệ, và tinh tấn tu tập ngõ hầu thành đạt cứu cánh giải thoát, chấm dứt khổ đau.

Kính bút,
ngày 05 tháng 08 năm 2013
Tỳ Khưu Indacanda (Trương đình Dũng)

CÁC CHỮ VIẾT TẮT:

Văn Bản Pāli:

Ma	: Maramma Chaṭṭhasaṅgīti Piṭakapotthakaṃ (Tặng Miến Điện kỳ kết tập lần thứ 6)
Pa	: Paramatthadīpanī Vimānavatthu-Aṭṭhakathā
PTS	: Pali Text Society Edition (Tặng Anh)
Sī	: Sihala - tālapaṇṇapotthakaṃ
Sīmu	: Sihaḷakkhara - mudditapotthakaṃ
Syā	: Syāmakkhara Muditapotthakaṃ (Tặng Thái Lan)

Văn Bản Tiếng Việt:

ND	: Chú thích của Người Dịch
PTS	: Nhà Xuất Bản Pali Text Society (Anh Quốc)
Sđđ.	: Sách đã dẫn
TTPV	: Tam Tặng Pāli - Việt
DhA	: Dhammapada-Aṭṭhakathā (PTS)
ItA	: Paramatthadīpanī I, Itivuttaka-Aṭṭhakathā (PTS)
KhpA	: Paramatthajotikā I, Khuddakapāṭha-Aṭṭhakathā (PTS)
UdA	: Paramatthadīpanī II, Udāna-Aṭṭhakathā (PTS)

MĀU TṬ PĀLI - SINHALA

NGUYÊN ÂM

අ a ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඉූ ū එ e ඔ o

PHỤ ÂM

ක ka	ක kha	ග ga	ඔ gha	ච na
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඤ jha	ඤ ña
ට ta	ඨ tha	ඬ da	ඪ dha	ණ na
ත ta	ඵ tha	ඳ da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ම ma

ය ya	ර ra	ල la	ව va	ස sa	හ ha	ළ la	ම m
ක ka	ක kā	කි ki	කී kī	කු ku	කූ kū	කෙ ke	කො ko
ක kha	ක khā	කි khi	කී khī	කු khu	කූ khū	කෙ khe	කො kho
ග ga	ග gā	ගි gi	ගී gī	ගු gu	ගූ gū	ගෙ ge	ගො go

PHỤ ÂM LIÊN KẾT

කක kka	කකඤ ñña	ත්‍ර tra	මඵ mpha
කක kka	ණණ ñha	දද dda	මබ mba
කය kya	කඳව ñca	දධ ddha	මභ mbha
කි kri	කඳඡ ñcha	ද්‍ර dra	මම mma
කව kva	කඳඡ ñja	දව dva	මභ mha
කය khya	කඳකධ ñjha	ධව dhva	යය, යය yya
කව khva	ටට tta	නන nta	යහ yha
ගග gga	ටධ ttha	ඵඵ ntha	ලල lla
ගඝ gggha	චච dda	ඤ, ඳ nda	ලය lya
චක ñka	චච dda	ඵධ ndha	ලභ lha
ග්‍ර gra	ණණ ñna	නන nna	වය vha
චබ ñkha	ණට ñta	නහ nha	සස ssa
චග ñga	ණධ ñtha	පප ppa	සම sma
චඝ ñgha	ණච ñda	පඵ ppha	සච sva
චච cca	නන tta	බබ bba	හම hma
චඡ ccha	ඵඵ ttha	බභ bbha	හච hva
ඡඡ jja	ඵඵ tva	බ්‍ර bra	ළභ lha
ඡකධ jjha		මප mpa	

-ආ ā ඉ i ඊ ī උ u ඉූ ū එ e ඔ o

VĀN BĀN ĐÓI CHIẾU
PĀḶI - SINHALA & PĀḶI - ROMAN

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස
Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
දුතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Dutiyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi.
තතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
Tatīyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.

පාණාතිපාතා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Pāṇātipātā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

අදින්නාදානා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Adinnādānā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

කාමෙසුමිච්ඡාවාරා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Kāmesu micchācārā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

මුසාවාදා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Musāvādā veramaṇī sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

සුරාමෙරසමජ්ඣපමාදට්ඨානා වෙරමණී සික්ඛාපදං
සමාදියාමි
Surāmerayamajjhapaṃmādaṭṭhānā veramaṇī sikkhāpadaṃ
samādiyāmi.

**KHUDDAKAPĀṬHA-DHAMMAPADA-UDĀNA-
ITIVUTTAKAPĀḶI**

**TIỂU TỤNG-PHÁP CÚ-PHẬT TỰ THUYẾT-
PHẬT THUYẾT NHƯ VẬY**

VISAYASŪCI - MỤC LỤC

KHUDDAKAPĀṬHAPĀḶI - TIỂU TỤNG

1. Saraṇagamanam - Việc Đi Đến Nương Nhờ	02
2. Dasasikkhāpadam - Mười Điều Học	02
3. Dvattimsākāram - Ba Mười Hai thể	04
4. Kumārapañhā - Các Câu Hỏi Dành Cho Thiếu Niên	04
5. Maṅgalasuttam - Kinh Điềm Lành	06
6. Ratanasuttam - Kinh Châu Báu	08
7. Tirokuḍḍasuttam - Kinh Bên Ngoài Vách Tường	14
8. Nidhikaṇḍasuttam - Kinh Phần Cửa Cái Để Dành	16
9. Mettasuttam - Kinh Từ Ái	20

**KhuddakapāṭhapāḶi niṭṭhitā -
Tiểu Tụng được chấm dứt.**

DHAMMAPADAPĀḶI - PHÁP CÚ

1. Yamakavaggo - Phẩm Song Đối	26
2. Appamādavaggo - Phẩm Không Xao Lãng	30
3. Cittavaggo - Phẩm Tâm	34
4. Pupphavaggo - Phẩm Bông Hoa	36
5. Bālavaggo - Phẩm Kẻ Ngủ	38
6. Paṇḍitavaggo - Phẩm Bậc Sáng Suốt	40
7. Arahantavaggo - Phẩm A-La-Hán	44
8. Sahassavaggo - Phẩm Một Ngàn	46
9. Pāpavaggo - Phẩm Ác	50
10. Daṇḍavaggo - Phẩm Hình Phạt	56
11. Jarāvaggo - Phẩm Già	60
12. Attavaggo - Phẩm Tự Ngã	64
13. Lokavaggo - Phẩm Thế Gian	66
14. Buddhavaggo - Phẩm Đức Phật	70

15. Sukhavaggo - Phẩm An Lạc	74
16. Piyavaggo - Phẩm Yêu Thích	78
17. Kodhavaggo - Phẩm Giận Dữ	80
18. Malavaggo - Phẩm Vết Nhớ	84
19. Dhammatthavaggo - Phẩm Công Minh	88
20. Maggavaggo - Phẩm Đạo Lộ	92
21. Pakiṇṇakavaggo - Phẩm Linh Tinh	96
22. Nirayavaggo - Phẩm Địa Ngục	100
23. Nāgavaggo - Phẩm Voi	104
24. Taṇhāvaggo - Phẩm Tham Ái	108
25. Bhikkhuvaggo - Phẩm Tỳ Khưu	114
26. Brāhmaṇavaggo - Phẩm Bà-La-Môn	118
Vagguddānaṃ - Tóm Lược Các Phẩm.	
Gāthuddānaṃ - Tóm Lược Các Câu Kệ.	

Dhammapadapāli niṭṭhitā - Pháp Cú được chấm dứt.

UDĀNAPĀLI - PHẬT TỰ THUYẾT

1. BODHIVAGGO - PHẨM GIÁC NGỘ

1. Paṭhamabodhisuttaṃ - Sự Giác Ngộ - Kinh thứ nhất	132
2. Dutiyabodhisuttaṃ - Sự Giác Ngộ - Kinh thứ nhì	134
3. Tatiyabodhisuttaṃ - Sự Giác Ngộ - Kinh thứ ba	134
4. Nigrodhasuttaṃ - Kinh Cây Si	136
5. Therasuttaṃ - Kinh Các Vị Trưởng Lão	138
6. Kassapasuttaṃ - Kinh Kassapa	138
7. Pāvāsuttaṃ - Kinh Pāvā	140
8. Saṅgāmajjisuttaṃ - Kinh Saṅgāmajji	140
9. Jaṭilasuttaṃ - Kinh Đạo Sĩ Bện Tóc	142
10. Bāhiyasuttaṃ - Kinh Bāhiya	144
Tatruddānaṃ bhavati - Tóm Lược Phần Đây Là	
	148

2. MUCALINDAVAGGO - PHẨM MUCALINDA

1. Mucalindasuttaṃ - Kinh Mucalinda	150
2. Rājasuttaṃ - Kinh Đức Vua	150
3. Daṇḍasuttaṃ - Kinh Gậy Gộc	152
4. Sakkārasuttaṃ - Kinh Tôn Vinh	154
5. Upāsakasuttaṃ - Kinh Nam Cư Sĩ	156
6. Gabhinīsuttaṃ - Kinh Sản Phụ	156
7. Ekaputtasuttaṃ - Kinh Con Trai Độc Nhất	158
8. Suppavāsāsuttaṃ - Kinh Suppavāsā	160
9. Visākhāsuttaṃ - Kinh Visākhā	166
10. Bhaddiyasuttaṃ - Kinh Bhaddiya	168
Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Đây	
	170

3. NANDAVAGGO - PHẨM NANDA

1. Kammasuttaṃ - Kinh Nghiệp	172
2. Nandasuttaṃ - Kinh Nanda	172
3. Yasojasuttaṃ - Kinh Yasoja	178
4. Sāriputtasuttaṃ - Kinh Sāriputta	184
5. Kolitasuttaṃ - Kinh Kolita	184
6. Pilindivacchasuttaṃ - Kinh Pilindivaccha	186
7. Kassapasuttaṃ - Kinh Kassapa	186
8. Piṇḍapātikasuttaṃ - Kinh Vị Hành Pháp Khất Thực	190
9. Sippasuttaṃ - Kinh Nghề Nghiệp	192
10. Lokavolokanasuttaṃ - Kinh Xem Xét Thế Gian	194
Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Này	196

4. MEGHIYAVAGGO - PHẨM MEGHIYA

1. Meghīyasuttaṃ - Kinh Meghiya	196
2. Uddhātasuttaṃ - Kinh Náo Động	204
3. Gopālasuttaṃ - Kinh Người Chăn Bò	204
4. Juṇhasuttaṃ - Kinh Thượng Huyền	206
5. Nāgasuttaṃ - Kinh Long Tượng	210
6. Piṇḍolasuttaṃ - Kinh Piṇḍola	212
7. Sāriputtasuttaṃ - Kinh Sāriputta	214
8. Sundarīsuttaṃ - Kinh Sundarī	214
9. Upasenasuttaṃ - Kinh Upasena	220
10. Sāriputtasuttaṃ - Kinh Sāriputta	220
Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Này	222

5. SOṄAVAGGO - PHẨM SOṄA

1. Rājasuttaṃ - Kinh Đức Vua	222
2. Appāyukasuttaṃ - Kinh Tuổi Thọ Ít Ở	224
3. Suppabuddhakuṭṭhisuttaṃ - Kinh Gã Cùi Suppabuddha	224
4. Kumārakasuttaṃ - Kinh Các Thiếu Niên	230
5. Uposathasuttaṃ - Kinh Lễ Uposatha	230
6. Soṇasuttaṃ - Kinh Soṇa	240
7. Revatasuttaṃ - Kinh Revata	248
8. Ānandasuttaṃ - Kinh Ānanda	248
9. Saddhāyamānasuttaṃ - Kinh Nhạo Báng	250
10. Panthakasuttaṃ - Kinh Panthaka	250
Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Này	250

6. JACCANDHAVAGGO - PHẨM MÙ BẨM SINH

1. Āyusaṅkhāravossajanasuttaṃ - Kinh Buông Bỏ Thọ Hành	252
2. Jaṭilasuttaṃ - Kinh Đạo Sĩ Tóc Bện	256
3. Paccavekkhanasuttaṃ - Kinh Quán Xét Lại	260
4. Paṭhama nānātitthiyasuttaṃ - Kinh Ngoại Đạo - Thứ Nhất	260
5. Duttiya nānātitthiyasuttaṃ - Kinh Ngoại Đạo - Thứ Nhì	266
6. Tatiya nānātitthiyasuttaṃ - Kinh Ngoại Đạo - Thứ Ba	270

7. Subhūtisuttaṃ - Kinh Subhūti	274
8. Gaṇikāsuttaṃ - Kinh Người Kỹ Nữ	274
9. Upātisuttaṃ - Kinh Đến Gần Rồi Vượt Qua	276
10. Tathāgatuppādasuttaṃ - Kinh Sự Hiện Khởi Của Như Lai	276
Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Này	278

7. CULLAVAGGO - PHẨM NHỎ

1. Paṭhamabhaddiyasuttaṃ - Kinh Bhaddiya - Thứ Nhất	280
2. Dutiyabhaddiyasuttaṃ - Kinh Bhaddiya - Thứ Nhì	280
3. Sattasuttaṃ - Kinh Bị Dính Mắc - Thứ Nhất	282
4. Dutiyasattasuttaṃ - Kinh Bị Dính Mắc - Thứ Nhì	282
5. Lakuṇṭakabhaddiyasuttaṃ - Kinh Lakuṇṭakabhaddiya	284
6. Taṇhākkhayasuttaṃ - Kinh Diệt Trừ Tham Ái	284
7. Papañcakkhayasuttaṃ - Kinh Diệt Trừ Chướng Ngại	286
8. Kaccānasuttaṃ - Kinh Kaccāna	286
9. Udapānasuttaṃ - Kinh Giếng Nước	288
10. Udenasuttaṃ - Kinh Udena	290
Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Này	290

8. PĀṬALIGĀMIYAVAGGO - PHẨM DÂN LÀNG PĀṬALI

1. Paṭhamanibbānasuttaṃ - Kinh Niết Bàn - Thứ Nhất	292
2. Dutīyanibbānasuttaṃ - Kinh Niết Bàn - Thứ Nhì	292
3. Tatiyanibbānasuttaṃ - Kinh Niết Bàn - Thứ Ba	294
4. Catutthanibbānasuttaṃ - Kinh Niết Bàn - Thứ Tư	294
5. Cundasuttaṃ - Kinh Cunda	296
6. Pāṭaligāmiyasuttaṃ - Kinh Dân Làng Pāṭali	304
7. Dvidhāpathasuttaṃ - Kinh Đường Rẽ Hai Nhánh	312
8. Visākhāsuttaṃ - Kinh Visākhā	314
9. Paṭhamadabbasuttaṃ - Kinh Dabba - Thứ Nhất	316
10. Dutiyadabbasuttaṃ - Kinh Dabba - Thứ Nhì	318
Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Này	318

Udānapāḷi samattā - Phật Tự Thuyết được đây đủ.

ITIVUTTAKAPĀḶI - PHẬT THUYẾT NHƯ VẬY

EKAKANIPĀTO - NHÓM MỘT PHÁP

Paṭhamo vaggo - Phẩm Thứ Nhất

1. Lobhasuttaṃ - Kinh Tham	322
2. Dosasuttaṃ - Kinh Sân	322
3. Mohasuttaṃ - Kinh Si	324
4. Kodhasuttaṃ - Kinh Giận Dữ	324
5. Makkhasuttaṃ - Kinh Gièm Pha	324

6. Mānasuttam - Kinh Ngã Mạn	326
7. Sabbapariññāsuttam - Kinh Biết Toàn Diện Tất Cả	326
8. Mānapariññāsuttam - Kinh Biết Toàn Diện Ngã Mạn	328
9. Lobhapariññāsuttam - Kinh Biết Toàn Diện Tham	328
10. Dosapariññāsuttam - Kinh Biết Toàn Diện Sân	330
Tassuddānam - Tóm Lược Phần Đây	330

Dutiyo vaggo - Phẩm Thứ Nhì

1. Mohapariññāsuttam - Kinh Biết Toàn Diện Si	332
2. Kodhapariññāsuttam - Kinh Biết Toàn Diện Giận Dữ	332
3. Makkhapariññāsuttam - Kinh Biết Toàn Diện Gièm Pha	334
4. Avijjanīvaraṇasuttam - Kinh Che Lấp Bởi Vô Minh	334
5. Taṇhāsamyojanasuttam - Kinh Ràng Buộc Bởi Tham Ái	336
6. Paṭhamasekhasuttam - Kinh Hữu Học - Thứ Nhất	336
7. Dutiya-sekhasuttam - Kinh Hữu Học - Thứ Nhì	338
8. Saṅghabhedasuttam - Kinh Chia Rẽ Hội Chúng	338
9. Saṅghasāmaggisuttam - Kinh Hợp Nhất Hội Chúng	340
10. Paduṭṭhapuggalasuttam - Kinh Người Xấu Xa	340
Tassuddānam - Tóm Lược Phần Đây	342

Tatiyo vaggo - Phẩm Thứ Ba

1. Pasannacittasuttam - Kinh Tâm Tịnh Tín	342
2. Māpuññabhāyīsuttam - Kinh Chớ Sợ Hãi Phước Thiện	344
3. Ubho-atthasuttam - Kinh Cả Hai Mục Đích	344
4. Atṭhipuñjasuttam - Kinh Đồng Xương	346
5. Sampajānamusāvādasuttam - Kinh Cố Tình Nói Dối	348
6. Dānasamvibhāgasuttam - Kinh Bố Thí và San Sẻ	348
7. Mettācetovimuttisuttam - Kinh Từ Tâm Giải Thoát	350
Tassuddānam - Tóm Lược Phần Đây	352

DUKANIPĀTO - NHÓM HAI PHÁP

Paṭhamo vaggo - Phẩm Thứ Nhất

1. Paṭhamabhikkhusuttam - Kinh Tỳ Khưu - Thứ Nhất	352
2. Dutiya-bhikkhusuttam - Kinh Tỳ Khưu - Thứ Nhì	354
3. Tapanīyasuttam - Kinh Làm Cho Bút Rút	354
4. Atapanīyasuttam - Kinh Không Làm Cho Bút Rút	356
5. Papakasīlasuttam - Kinh Giới Ác Xấu	356
6. Bhaddakasīlasuttam - Kinh Giới Hiền Thiện	358
7. Anātāpīsuttam - Kinh Không Có Nhiệt Tâm	358
8. Paṭhama janakuhanasuttam - Kinh Đối Gạt Người - Thứ Nhất	360
9. Dutiya janakuhanasuttam - Kinh Đối Gạt Người - Thứ Nhì	360
10. Somanassasuttam - Kinh Tâm Hỷ	362
Tassuddānam - Tóm Lược Phần Đây	362

Dutiyo vaggo - Phẩm Thứ Nhì

1. Vitakkasuttaṃ - Kinh Suy Tâm	364
2. Desanāsuttaṃ - Kinh Thuyết Giảng	366
3. Vijaṅgāsuttaṃ - Kinh Minh	366
4. Paññāparihānisuttaṃ - Kinh Thấp Kém Về Tuệ	368
5. Sukkadhammasuttaṃ - Kinh Pháp Trắng	368
6. Ajātasuttaṃ - Kinh Không Sanh	370
7. Nibbānadhātusuttaṃ - Kinh Bản Thể Niết Bàn	372
8. Paṭisallānasuttaṃ - Kinh Thiền Tĩnh	374
9. Sikkhānisamsasuttaṃ - Kinh Lợi Ích Của Việc Học Tập	374
10. Jāgariyasuttaṃ - Kinh Tỉnh Thức	376
11. Āpāyikasuttaṃ - Kinh Kẻ Sanh Đọa Xứ	376
12. Ditṭhigatasuttaṃ - Kinh Tà Kiến	378
Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Này	380

TIKANIPĀTO - NHÓM BA PHÁP

Paṭhamo vaggo - Phẩm Thứ Nhất

1. Akusalamūlasuttaṃ - Kinh Bất Thiện Căn	382
2. Dhātusuttaṃ - Kinh Giới	382
3. Paṭhamavedanāsuttaṃ - Kinh Thọ - Thứ Nhất	384
4. Dutiyaavedanāsuttaṃ - Kinh Thọ - Thứ Nhì	384
5. Paṭhama esanāsuttaṃ - Kinh Tâm Câu - Thứ Nhất	386
6. Dutiya esanāsuttaṃ - Kinh Tâm Câu - Thứ Nhì	386
7. Paṭhama āsavasuttaṃ - Kinh Lậu Hoặc - Thứ Nhất	388
8. Dutiya āsavasuttaṃ - Kinh Lậu Hoặc - Thứ Nhì	388
9. Taṇhāsuttaṃ - Kinh Tham Ái	390
10. Māradheyyasuttaṃ - Kinh Phạm Vi Của Ma Vương	390
Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Này	390

Dutiyo vaggo - Phẩm Thứ Nhì

1. Puññakiriyavatthusuttaṃ - Kinh Nền Tảng Của Việc Hành Thiện	392
2. Cakkhusuttaṃ - Kinh về Nhãn	392
3. Indriyasuttaṃ - Kinh về Quyền	394
4. Addhāsuttaṃ - Kinh Khoảng Thời Gian	394
5. Duccaritasuttaṃ - Kinh Uế Hạnh	396
6. Sucaritasuttaṃ - Kinh Thiện Hạnh	396
7. Soceyyasuttaṃ - Kinh Thanh Tĩnh	398
8. Moneyyasuttaṃ - Kinh Hiền Trí Hạnh	398
9. Paṭhamarāgasuttaṃ - Kinh Luyến Ái - Thứ Nhất	398
10. Dutiyaarāgasuttaṃ - Kinh Luyến Ái - Thứ Nhì	400
Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Này	400

Tatiyo vaggo - Phẩm Thứ Ba

1. Mucchādiṭṭhikammasamādānasuttaṃ - Kinh Thọ Trì Các Nghiệp Do Tà Kiến	402
2. Sammādiṭṭhikammasamādānasuttaṃ - Kinh Kinh Thọ Trì Các Nghiệp Do Chánh Kiến	404
3. Nissaraṇiyasuttaṃ - Kinh Thoát Ly	406
4. Santatarasuttaṃ - Kinh An Tĩnh Hơn	406
5. Puttasuttaṃ - Kinh Con Trai	408
6. Vuṭṭhisuttaṃ - Kinh Mưa	410
7. Sukhapatthanāsuttaṃ - Kinh Ước Nguyện Hạnh Phúc	412
8. Bhidurasuttaṃ - Kinh Dễ Tan Vỡ	414
9. Dhātusaṃsandanasuttaṃ - Kinh Sự Kết Hợp Theo Bản Chất	416
10. Parihānasuttaṃ - Kinh Sự Thoái Hóa Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Này	418 418

Catuttho vaggo - Phẩm Thứ Tư

1. Vitakkasuttaṃ - Kinh Suy Tâm	420
2. Sakkārasuttaṃ - Kinh Tôn Vinh	420
3. Devasaddasuttaṃ - Kinh Âm Thanh Của Chư Thiên	422
4. Pubbanimittasuttaṃ - Kinh Dấu Hiệu Báo Trước	424
5. Bahujanahitasuttaṃ - Kinh Sự Lợi Ích Cho Nhiều Người	428
6. Asubhānupassīsuttaṃ - Kinh Quan Sát Bất Tịnh	430
7. Dhammānudhammapaṭipannasuttaṃ - Kinh Thực Hành Pháp Thuận Theo Pháp	432
8. Andhakaṇṇasuttaṃ - Kinh Sự Tạo Ra Tầm Tối	434
9. Antaramalasuttaṃ - Kinh Vết Nhơ Ở Bên Trong	436
10. Devadattasuttaṃ - Kinh Devadatta Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Này	438 440

Pañcama vaggo - Phẩm Thứ Năm

1. Aggappasādasuttaṃ - Kinh Sự Tĩnh Tín Tối Cao	442
2. Jivikāsuttaṃ - Kinh Sự Nuôi Mạng	444
3. Saṅghāṭikaṇṇasuttaṃ - Kinh Chéo Y Hai Lớp	446
4. Aggisuttaṃ - Kinh Lửa	448
5. Upaparikkhasuttaṃ - Kinh Khảo Sát	450
6. Kāmūpapattisuttaṃ - Kinh Sự Sanh Khởi Của Các Dục	450
7. Kāmayogasuttaṃ - Kinh Sự Gắn Bó Với Các Dục	452
8. Kalyāṇasīlasuttaṃ - Kinh Giới Tốt Đẹp	454
9. Dānasuttaṃ - Kinh Bố Thí	456
10. Tevijjasuttaṃ - Kinh Ba Minh Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Này	458 460

CATUKKANIPĀTO - NHÓM BỐN PHÁP

1. Brāhmaṇasuttaṃ - Kinh Bà-La-Môn	462
2. Caturanavajjasuttaṃ - Kinh Bốn Vật Không Bị Khiển Trách	464
3. Āsavakkhayasuttaṃ - Kinh Diệt Trừ Lậu Hoặc	464
4. Samaṇabrāhmaṇasuttaṃ - Kinh Sa-Môn và Bà-La-Môn	466
5. Sīlasampannasuttaṃ - Kinh Thành Tựu Giới	468
6. Taṇhuppādasuttaṃ - Kinh Sự Sanh Khởi của Tham Ái	470
7. Sabrahmakasuttaṃ - Kinh Có Phạm Thiên	472
8. Bahukārasuttaṃ - Kinh Nhiều Sự Ích Lợi	474
9. Kuhasuttaṃ - Kinh Đối Trá	476
10. Purisapiyarūpasuttaṃ - Kinh Người và Sắc Đáng Yêu	476
11. Carasuttaṃ - Kinh Bước Đi	478
12. Sampannasīlasuttaṃ - Kinh Giới Thành Tựu	482
13. Lokābodhasuttaṃ - Kinh Giác Ngộ về Thế Giới	486
Tassuddānaṃ - Tóm Lược Phần Này	488

**Itivuttakapāli niṭṭhitā -
Phật Thuyết Như Vậy được chấm dứt.**

--ooOoo--

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

KHUDDAKAPĀṬHAPĀḶI

&

TẠNG KINH - TIÊU BỘ

TIÊU TỤNG

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

KHUDDAKAPĀṬHAPĀḶI

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

1. SARAṆAGAMANAM¹

Buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi,
dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi,
saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.

Dutiyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi,
dutiyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi,
dutiyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.

Tatiyampi buddhaṃ saraṇaṃ gacchāmi,
tatiyampi dhammaṃ saraṇaṃ gacchāmi,
tatiyampi saṅghaṃ saraṇaṃ gacchāmi.

Saraṇagamanam.²

2. DASASIKKHĀPADAM

Pāṇātipātā veramaṇīsikkhāpadaṃ³ samādiyāmi.

Adinnādānā veramaṇīsikkhāpadaṃ samādiyāmi.

Abrahmacariyā veramaṇīsikkhāpadaṃ samādiyāmi.

Musāvādā veramaṇīsikkhāpadaṃ samādiyāmi.

Surā-meraya-majja-pamādaṭṭhānā
veramaṇīsikkhāpadaṃ samādiyāmi.

Vikālabhojanā veramaṇīsikkhāpadaṃ samādiyāmi.

¹ saraṇattayaṃ - Ma.

³ veramaṇī sikkhāpadaṃ - Syā.

² saraṇattayaṃ niṭṭhitaṃ - Ma; saraṇagamanam niṭṭhitaṃ - Syā; saraṇattayaṃ - PTS.

TẶNG KINH - TIỂU BỘ

TIỂU TỤNG

Kính lễ đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri!

1. VIỆC ĐI ĐẾN NƯƠNG NHỜ

Tôi đi đến nương nhờ Đức Phật,
Tôi đi đến nương nhờ Giáo Pháp,
Tôi đi đến nương nhờ Tăng Chúng.

Tôi đi đến nương nhờ Đức Phật lần thứ nhì,
Tôi đi đến nương nhờ Giáo Pháp lần thứ nhì,
Tôi đi đến nương nhờ Tăng Chúng lần thứ nhì.

Tôi đi đến nương nhờ Đức Phật lần thứ ba,
Tôi đi đến nương nhờ Giáo Pháp lần thứ ba,
Tôi đi đến nương nhờ Tăng Chúng lần thứ ba.

Việc Đi Đến Nương nhờ.¹

2. MƯỜI ĐIỀU HỌC

Tôi thọ trì điều học là tránh xa việc giết hại sinh mạng.

Tôi thọ trì điều học là tránh xa việc lấy vật không được cho.

Tôi thọ trì điều học là tránh xa việc phi Phạm hạnh (hành dâm).

Tôi thọ trì điều học là tránh xa việc nói dối.

Tôi thọ trì điều học là tránh xa trường hợp dễ duôi uống chất say là rượu và chất lên men.

Tôi thọ trì điều học là tránh xa việc ăn sái giờ.

¹ Cụm từ “đi đến nương tựa” đã được dịch là “quy y” (Quy y Tam Bảo: Phật, Pháp, Tăng).

Nacca-gīta-vādita-visūkadassanā veramaṇisikkhāpadaṃ samādiyāmi.

Mālā-gandha-vilepana-dhāraṇa-maṇḍana-vibhūsanatṭhānā veramaṇi-sikkhāpadaṃ samādiyāmi.

Uccāsayana-mahāsayanā veramaṇisikkhāpadaṃ samādiyāmi.

Jātarūpa-rajatapaṭiggahaṇā veramaṇisikkhāpadaṃ samādiyāmi.

Dasasikkhāpadaṃ.

3. DVATTIṂSĀKĀRAM

Atthi imasmiṃ kāye kesā lomā nakhā dantā taco maṃsaṃ nahārū¹ aṭṭhi² aṭṭhimiñjaṃ³ vakkhaṃ hadayaṃ yakanaṃ kilomakaṃ pihakaṃ papphāsaṃ antaṃ antaṅgaṃ udariyaṃ karīsaṃ [⁴] pittaṃ semhaṃ pubbo lohitaṃ sedo medo assu vasā khelo siṅghānikā lasikā muttaṃ matthake matthaluṅgaṃ ”ti.”⁵

Dvattiṃsākāraṃ.

4. KUMĀRAPAÑHĀ⁶

Ekaṃ nāma kiṃ?⁷ Sabbe sattā āhāraṭṭhitikā.

Dve nāma kiṃ? Nāmañca rūpañca.⁸

Tiṇi nāma kiṃ? Tisso vedanā.⁹

Cattāri nāma kiṃ? Cattārī ariyasaccāni.

Pañca nāma kiṃ? Pañcupādānakkhandhā.

Cha nāma kiṃ? Cha ajjhattikāni āyatanāni.

Satta nāma kiṃ? Satta bojjhaṅgā.

Aṭṭha nāma kiṃ? Ariyo aṭṭhaṅgiko maggo.

Nava nāma kiṃ? Nava sattāvāsā.

Dasa nāma kiṃ? Dasahaṅgehi samannāgato arahā ’ti vuccatī ”ti.

Kumārapañhā.¹⁰

¹ nhāru - Ma; nhārū - Syā; nahāru - PTS.

² aṭṭhi - Syā.

³ aṭṭhimiñjā - katthaci.

⁴ matthaluṅgaṃ - Ma.

⁵ lasikā muttan ti - Ma.

⁶ sāmaṇerapañhā - Syā.

⁷ eka nāma kiṃ - kesuci.

⁸ dve nāmañca rūpañca - PTS.

⁹ tiṇi tisso vedanā - PTS.

¹⁰ kumārapañhā niṭṭhitā - Ma; sāmaṇerapañhā niṭṭhitā - Syā; kumārapañhaṃ - PTS.

Tôi thọ trì điều học là tránh xa việc múa, hát, đờn, và xem trình diễn.

Tôi thọ trì điều học là tránh xa trường hợp đeo vòng hoa, thoa vật thơm, và tô điểm bằng đồ trang sức.

Tôi thọ trì điều học là tránh xa chỗ nằm ngồi cao và rộng lớn.

Tôi thọ trì điều học là tránh xa việc thọ lãnh vàng bạc.

Mười Điều Học.

3. BA MƯỜI HAI THẾ

Ở thân này có tóc, lông, móng, răng, da, thịt, gân, xương, tủy xương, thận, tim, gan, cơ hoành, lá lách, phổi, ruột, màng ruột, thực phẩm chưa tiêu, phân, mật, đờm, mủ, máu, mồ hôi, mỡ, nước mắt, nước mỡ (huyết tương), nước miếng, nước mũi, nước ở khớp xương, nước tiểu, não bộ ở đâu.

Ba Mười Hai Thế.

4. CÁC CÂU HỎI DÀNH CHO THIẾU NIÊN

Một là gì? Tất cả chúng sanh có sự tồn tại nhờ vào vật thực.

Hai là gì? Danh và sắc.

Ba là gì? Ba cảm thọ.

Bốn là gì? Bốn Chân Lý cao thượng.

Năm là gì? Năm thủ uẩn.

Sáu là gì? Sáu xứ thuộc nội phần.

Bảy là gì? Bảy chi phần đưa đến giác ngộ.

Tám là gì? Thánh Đạo tám chi phần.

Chín là gì? Chín trú xứ của chúng sanh.¹

Mười là gì? Vị hội đủ mười chi phần được gọi là ‘A-la-hán.’²

Các Câu Hỏi Dành Cho Thiếu Niên.

¹ Chín trú xứ của chúng sanh (*sattāvāsā*): Xem phần Chín Pháp của bài Kinh *Saṅgītisuttaṃ* (Kinh Thập Thượng, Trường Bộ 3).

² Vị hội đủ mười chi phần được gọi là ‘A-la-hán’: tức là mười pháp của bậc Vô Học, gồm có: vô học chánh kiến, vô học chánh tư duy, vô học chánh ngữ, vô học chánh nghiệp, vô học chánh mạng, vô học chánh cần, vô học chánh niệm, vô học chánh định, vô học chánh trí, vô học chánh giải thoát (Xem phần Mười Pháp, cũng ở bài Kinh đã trích dẫn ở trên).

5. MAṄGALASUTTAM

Evam me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Atha kho aññatarā devatā abhikkantāya rattiyaṃ abhikkantavaṇṇā kevalakappaṃ jetavanaṃ obhāsetvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. Ekamantaṃ ṭhitā kho sā devatā bhagavantaṃ gāthāya ajjhabhāsi.

1. Bahū devā manussā ca maṅgalāni acintayum,
ākaṅkhamānā sothhānaṃ brūhi maṅgalamuttamaṃ.
2. Asevanā ca bālānaṃ paṇḍitānaṃ ca sevanā,
pūjā ca pūjanīyānaṃ¹ etaṃ maṅgalamuttamaṃ.
3. Patirūpadesavāso ca pubbe ca katapuññatā,
attasammāpaṇidhi² ca etaṃ maṅgalamuttamaṃ.
4. Bāhusaccañca sippañca vinayo ca susikkhito,
subhāsītā ca yā vācā etaṃ maṅgalamuttamaṃ.
5. Mātāpitu-upaṭṭhānaṃ puttadārassa saṅgaho,
anākulā ca kammantā etaṃ maṅgalamuttamaṃ.
6. Dānaṃ ca dhammacariyā ca ñātakānañca saṅgaho,
anavajjāni kammāni etaṃ maṅgalamuttamaṃ.
7. Ārati virati³ pāpā majjapānā ca saññamo,⁴
appamādo ca dhammesu etaṃ maṅgalamuttamaṃ.
8. Gāravo ca nivāto ca santuṭṭhi⁵ ca kataññutā,
kālena dhammasavaṇaṃ⁶ etaṃ maṅgalamuttamaṃ.
9. Khantī ca sovacassatā samaṇānañca dassanaṃ,
kālena dhammasākacchā etaṃ maṅgalamuttamaṃ.
10. Tapo ca brahmacariyañca ariyasaccāna dassanaṃ,
nibbānasacchikiriyā ca etaṃ maṅgalamuttamaṃ.

¹ pūjaneyyānaṃ - Ma, PTS.

² attasammāpaṇidhi - Ma, Syā, PTS.

³ āratī viratī Ma, Syā; āratī viratī - PTS.

⁴ saṃyamo - Ma.

⁵ santuṭṭhī - Syā, PTS.

⁶ dhammassavaṇaṃ - Ma, Syā.

5. KINH ĐIÊM LÀNH

Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Khi ấy, lúc đêm đã khuya, một vị Thiên nhân nọ với màu sắc vượt trội đã làm cho toàn bộ Jetavana rực sáng rồi đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi đứng ở một bên. Đứng ở một bên, vị Thiên nhân ấy đã bạch với đức Thế Tôn bằng lời kệ rằng:

1. “Nhiều chư Thiên và nhân loại, trong khi mong mỏi các điều hưng thịnh, đã suy nghĩ về các điêm lành, xin Ngài hãy nói về điêm lành tối thượng.”

2. “Không thân cận những kẻ ác, thân cận các bậc sáng suốt, và cúng dường các bậc xứng đáng cúng dường, điều này là điêm lành tối thượng.

3. Cư ngụ ở địa phương thích hợp, tính cách đã làm việc phước thiện trong quá khứ, và quyết định đúng đắn cho bản thân, điều này là điêm lành tối thượng.

4. Kiến thức rộng và (giỏi) nghề thủ công, khéo học tập rèn luyện, và lời nói được khéo nói, điều này là điêm lành tối thượng.

5. Phụng dưỡng mẹ và cha, cấp dưỡng các con và vợ, các nghề nghiệp không có xung đột (thuần là công việc), điều này là điêm lành tối thượng.

6. Bố thí và thực hành Giáo Pháp, trợ giúp các thân quyến, những việc làm không bị chê trách, điều này là điêm lành tối thượng.

7. Sự kiên cố, xa lánh điều ác, tự chế ngự trong việc uống các chất say, và không xao lãng trong các (thiện) pháp, điều này là điêm lành tối thượng.

8. Sự cung kính, khiêm nhường, tự biết đủ, và biết ơn, sự lắng nghe Giáo Pháp vào đúng thời điêm, điều này là điêm lành tối thượng.

9. Sự nhẫn nại, trạng thái người dễ dạy, và việc yết kiến các bậc Sa-môn, sự bàn luận Giáo Pháp lúc hợp thời, điều này là điêm lành tối thượng.

10. Sự khắc khổ, và thực hành Phạm hạnh, sự nhận thức các Chân Lý Cao Thượng, và việc chứng ngộ Niết Bàn, điều này là điêm lành tối thượng.

11. Puṭṭhassa lokadhammehi cittaṃ yassa na kampati,
asokaṃ virajaṃ khemaṃ etaṃ maṅgalamuttamaṃ.
12. Etādisāni katvāna sabbatthamaparājitā,
sabbattha sotthiṃ gacchanti taṃ tesam maṅgalamuttaman ”ti.

Maṅgalasuttaṃ.

6. RATANASUTTAM

1. Yānidha bhūtāni samāgatāni
bhummāni vā yāni va antaḷikkhe,
sabbeva bhūtā sumanā bhavantu
atho ’pi sakkacca suṇantu bhāsitaṃ.
2. Tasmā hi bhūtā nisāmetha sabbe
mettaṃ karotha mānusiya pajāya,
divā ca ratto ca haranti ye baliṃ
tasmā hi ne rakkhatha appamattā.
3. Yaṃ kiñci vittaṃ idha vā huraṃ vā
saggesu vā yaṃ ratanaṃ paṇitaṃ,
na no samaṃ atthi tathāgatena
idampi buddhe ratanaṃ paṇitaṃ,
etena saccena suvatthi hotu.
4. Khayaṃ virāgaṃ amataṃ paṇitaṃ
yadajjhagā sakyamunī samāhito,
na tena dhammena samatthi kiñci
idampi dhamme ratanaṃ paṇitaṃ,
etena saccena suvatthi hotu.
5. Yambuddhaseṭṭho parivaṇṇayī suciṃ
samādhimānantarikaññamāhu,
samādhinā tena samo na vijjati
idampi dhamme ratanaṃ paṇitaṃ,
etena saccena suvatthi hotu.

11. Tâm không dao động khi tiếp xúc với các pháp thế gian, không sầu muộn, có sự xa lìa bợn nhơ, được an ổn, điều này là điềm lành tối thượng.

12. (Những người) đã thực hành những điều như thế này thì không bị thất bại ở mọi nơi, đi đến mọi nơi một cách hưng thịnh; đối với họ (những) điều ấy là điềm lành tối thượng.”

Kinh Điềm Lành.

6. KINH CHÂU BÁU

1. Các hạng sanh linh¹ nào đã tụ hội nơi đây,
là các hạng ở địa cầu, hoặc các hạng nào ở hư không,
mong rằng toàn thể tất cả sanh linh đều được hoan hỷ,
rồi xin hãy nghiêm trang lắng nghe lời nói này.
2. Chính vì thế, hỡi các sanh linh, mong rằng tất cả hãy lắng tai,
xin các vị hãy thể hiện tâm từ đến dòng dõi nhân loại,
là những người ngày và đêm mang lại vật phẩm cúng tế,
chính vì thế xin các vị hãy hộ trì những người ấy, không xao lãng.
3. Bất cứ của cải nào ở đời này hoặc đời sau,
hoặc loại châu báu hảo hạng nào ở các cõi Trời,
thật vậy, không có gì sánh bằng đức Như Lai.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở đức Phật;
do sự chân thật này mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
4. Sự diệt trừ, sự xa lìa tham ái, sự Bất Tử hảo hạng,
bậc Hiền Trí dòng Sakya, (với tâm) định tĩnh, đã chứng đắc điều ấy,
không có bất cứ cái gì sánh bằng Pháp ấy.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Giáo Pháp;
do sự chân thật này mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
5. Điều mà đức Phật tối thắng đã ca ngợi là trong sạch,
Ngài đã nói điều ấy là định cho quả không bị gián đoạn,
pháp sánh bằng định ấy không được biết đến.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Giáo Pháp;
do sự chân thật này mong rằng hãy có sự hưng thịnh.

¹ Các hạng sanh linh (*bhūtāni*): nói đến các hàng chư Thiên (*amanussesu*) không có phân biệt (KhpA. 166).

6. Ye puggalā aṭṭhasatampasatthā
cattāri etāni yugāni honti,
te dakkhiṇeyyā sugatassa sāvakā
etesu dinnāni mahapphalāni,
idampi saṅghe ratanaṃ paṇītaṃ
etena sacce suvatthi hotu.

7. Ye suppayuttā manasā dalhena
nikkāmino gotamasāsanamhi,
te pattipattā amataṃ vigayha
laddhā mudhā nibbutiṃ bhuñjamānā,
idampi saṅghe ratanaṃ paṇītaṃ
etena saccena suvatthi hotu.

8. Yathindakhīlo paṭhavimṣito¹ siyā
catubbhi vātebhi asampakampiyo,
tathūpamaṃ sappurisaṃ vadāmi
yo ariyasaccāni avecca passati,
idampi saṅghe ratanaṃ paṇītaṃ
etena saccena suvatthi hotu.

9. Ye ariyasaccāni vibhāvayanti
gambhīrapaññena sudesitāni,
kiñcāpi te honti bhusappamattā
na te bhavaṃ aṭṭhamaṃ ādiyanti,
idampi saṅghe ratanaṃ paṇītaṃ
etena saccena suvatthi hotu.

¹ paṭhavissito - Ma; paṭhaviṃ sito - Syā, PTS.

6. Tám hạng người nào đã được các bậc thiện nhân ca tụng,
các vị này là bốn cặp;¹
họ là các đệ tử của đấng Thiện Thệ, xứng đáng cúng dường,
các sự bố thí ở các vị này có quả báu lớn lao.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng;
do sự chân thật này mong rằng hãy có sự hưng thịnh.

7. Các vị nào đã khéo gắn bó với tâm ý vững chãi,
không còn dục vọng, theo lời dạy của đức Gotama,
các vị ấy đã đạt được sự chứng đạt, sau khi đã thể nhập Bất Tử,
các vị đã đạt được không nhọc sức, đang thọ hưởng trạng thái Tịch Diệt.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng;
do sự chân thật này mong rằng hãy có sự hưng thịnh.

8. Giống như cột trụ đá được nường vào lòng đất,
sẽ không bị lay động bởi các cơn gió từ bốn phương,
với sự so sánh như thế Ta nói về bậc chân nhân,
là vị nào nhìn thấy rõ ràng bốn Chân Lý Cao Thượng.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng;
do sự chân thật này mong rằng hãy có sự hưng thịnh.

9. Các vị nào hiểu rõ về bốn Chân Lý Cao Thượng
đã khéo được thuyết giảng bởi tuệ thâm sâu,
dầu cho các vị ấy thường xuyên bị xao lãng,
các vị ấy cũng không nhận lấy kiếp sống thứ tám.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng;
do sự chân thật này mong rằng hãy có sự hưng thịnh.

¹ Tức là các bậc Thánh nhân, gồm có bốn Đạo và bốn Quả (ND).

10. Sahāvassa dassanasampadāya
 tayassu dhammā jahitā bhavanti:
 sakkāyadiṭṭhi vicikicchitañca
 sīlabbatam vāpi yadatthi kiñci,
 catūhapāyehi ca vippamutto
 cha cābhiṭhānāni abhabbo kātum,¹
 idampi saṅghe ratanam paṇītam
 etena saccena suvatthi hotu.
11. Kiñcāpi so kammaṃ² karoti pāpakaṃ
 kāyena vācā uda cetasā vā,
 abhabbo³ so tassa paṭicchādāya⁴
 abhabbatā diṭṭhapadassa vuttā,
 idampi saṅghe ratanam paṇītam
 etena saccena suvatthi hotu.
12. Vanappagumbe yathā⁵ phussitagge
 gimhānamāse paṭhamasmim gimhe,
 tathūpamaṃ dhammavaram adesayī⁶
 nibbānagāmiṃ paramaṃ hitāya,
 idampi buddhe ratanam paṇītam
 etena saccena suvatthi hotu.
13. Varo varaññū varado varāharo
 anuttaro dhammavaram adesayī,⁷
 idampi buddhe ratanam paṇītam
 etena saccena suvatthi hotu.
14. Khīṇaṃ purāṇaṃ navam natthi sambhavam
 virattacittā āyatike⁷ bhavasmim,
 te khīṇabijā avirūhicchandā
 nibbanti dhīrā yathāyampadīpo,
 idampi saṅghe ratanam paṇītam
 etena saccena suvatthi hotu.

¹ chaccābhiṭhānāni abhabba kātum - Ma.

² kamma - Ma.

³ abhabba - Ma.

⁴ paṭicchādāya - Ma, Syā.

⁵ yatha - Ma.

⁶ adesayi - Ma, Syā, PTS.

⁷ virattacittāyatike - Ma, Syā.

10. Đối với vị này, nhờ thành tựu về nhận thức,
có ba pháp được từ bỏ:
sự nhận thức sai trái về thân, sự hoài nghi,
giới và phận sự, hoặc thậm chí bất cứ điều gì có liên quan,
và (vị này) được thoát khỏi bốn khổ cảnh,¹
không thể nào gây nên sáu tội nghiêm trọng.²
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng;
do sự chân thật này mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
11. Ngay cả khi vị ấy tạo nên bất cứ nghiệp gì ác xấu,
bằng thân, bằng khẩu, hoặc bằng ý,
vị ấy không thể nào che giấu điều ấy,
tính chất không thể của vị chứng đạt Niết Bàn đã được nói đến.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng;
do sự chân thật này mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
12. Giống như cây cối ở trong rừng đã được trở hoa ở ngọn
trong cái nóng ở tháng đầu tiên của mùa hạ,
với sự so sánh như thế, Ngài đã thuyết giảng về Giáo Pháp cao quý,
có khả năng dẫn đến Niết Bàn, tối thắng về lợi ích.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở đức Phật;
do sự chân thật này mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
13. Bạc cao quý, biết pháp cao quý, thí pháp cao quý, đem lại pháp cao quý,
đấng Vô Thượng đã thuyết giảng về Giáo Pháp cao quý.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở đức Phật;
do sự chân thật này mong rằng hãy có sự hưng thịnh.
14. Nghiệp cũ đã được cạn kiệt, nguồn sanh khởi mới không có,
với tâm không còn luyến ái vào sự hiện hữu ở tương lai,
các vị ấy có mầm giống đã cạn kiệt, mong muốn tăng trưởng không còn,
các bậc sáng trí tịch diệt, giống như ngọn đèn này vậy.
Châu báu hảo hạng này cũng có ở Tăng Chúng;
do sự chân thật này mong rằng hãy có sự hưng thịnh.

¹ Bốn khổ cảnh (*apāyā*): địa ngục, súc sanh, quỷ đói, và A-tu-la (KhpA. 189).

² Sáu tội nghiêm trọng (*abhiṭhānāni*): giết mẹ, giết cha, giết bậc Thánh A-la-hán, làm chảy máu thân Phật, chia rẽ Hội Chúng, tuyên bố vị khác là bậc đạo sư (Sdd.).

15. Yānīdha bhūtāni samāgatāni
bhummāni vā yāni va antaḷikkhe
tathāgataṃ devamanussapūjitaṃ
buddhaṃ namassāma suvatthi hotu.

Yānīdha bhūtāni samāgatāni
bhummāni vā yāni va antaḷikkhe
tathāgataṃ devamanussapūjitaṃ
dhammaṃ namassāma suvatthi hotu.

Yānīdha bhūtāni samāgatāni
bhummāni vā yāni va antaḷikkhe
tathāgataṃ devamanussapūjitaṃ
saṅghaṃ namassāma suvatthi hotu.

Ratanasuttaṃ.

7. TIROKUḌḌASUTTAM¹

1. Tirokuḍḍesu tiṭṭhanti sandhisinḡhātakesu ca,
dvārabāhāsu tiṭṭhanti āgantvāna sakaṃ gharaṃ.
2. Pahūte² annapānamhi khajjabhojje upaṭṭhite,
na tesam koci sarati sattānaṃ kammaṃpaccayā.
3. Evaṃ dadanti ñātīnaṃ ye honti anukampakā,
suciṃ paṇītaṃ kālena kappiyaṃ pānabhojanaṃ.
4. Idaṃ vo ñātīnaṃ hotu sukhitā hontu ñātayo,
te ca tattha samāgantvā ñātīpetā samāgatā.
5. Pahūte³ annapānamhi sakkaccaṃ anumodare,
“Ciraṃ jīvantu no ñātī yesam hetu labhāmase,
amhākaṃ ca katā pūjā dāyakā ca anipphalā.
6. Na hi tattha kasī³ atthi gorakkhettha na vijjati,
vāṇijjā tādisi natthi hiraññaena kayākkayaṃ,⁴
ito dinnena yāpentī petā kālakatā⁵ tahiṃ.

¹ tirokuḍḍakaṇḍaṃ - Syā.

² pahute - Syā.

³ kasi - Ma, Syā.

⁴ kayokayaṃ - Ma;

kayākkayaṃ - Syā;

kayakkayaṃ - PTS.

⁵ kālaṅkatā - Ma;

kālagatā - PTS.

15. Các hạng sanh linh nào đã tụ hội nơi đây, là các hạng ở địa cầu hoặc các hạng nào ở hư không, chúng ta hãy lễ bái đức Phật đã ngự đến như thế, được chư Thiên và nhân loại cúng dường, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.

Các hạng sanh linh nào đã tụ hội nơi đây, là các hạng ở địa cầu hoặc các hạng nào ở hư không, chúng ta hãy lễ bái Giáo Pháp đã ngự đến như thế, được chư Thiên và nhân loại cúng dường, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.

Các hạng sanh linh nào đã tụ hội nơi đây, là các hạng ở địa cầu hoặc các hạng nào ở hư không, chúng ta hãy lễ bái Tăng Chúng đã ngự đến như thế, được chư Thiên và nhân loại cúng dường, mong rằng hãy có sự hưng thịnh.

Kinh Châu Báu.

7. KINH BÊN NGOÀI VÁCH TƯỜNG

1. “(Các ngạ quỷ) đứng bên ngoài các vách tường và ở các ngã tư ngã ba đường, chúng trở về căn nhà của mình rồi đứng ở các trụ cửa ra vào.

2. Khi nhiều thức ăn nước uống vật thực cứng mềm được bày ra, bởi vì duyên nghiệp của các chúng sanh nên không ai nhớ đến họ.

3. Những người nào có lòng thương tưởng, (những người ấy thường) ban phát thức ăn nước uống tinh khiết, hảo hạng, phù hợp, đúng thời đến các quyền thuộc như vậy:

4. ‘Vật thí này hãy thuộc về các quyền thuộc, mong rằng các quyền thuộc được an vui.’ Và các ngạ quỷ quyền thuộc ấy đã đi đến tụ hội ở chỗ ấy.

5. Họ tùy hỷ một cách trân trọng về các thức ăn nước uống dồi dào rằng: ‘Mong rằng các quyền thuộc của chúng tôi được sống lâu. Nhờ vào các thân quyền mà chúng tôi được thọ hưởng. Việc cúng dường đến chúng tôi đã được thực hiện, các thí chủ không phải là không có quả báo.’

6. Bởi vì nơi ấy không có trồng trọt, việc chăn nuôi bò ở nơi này không được biết đến, việc thương mại ví như việc buôn bán bằng vàng là không có; các ngạ quỷ ở nơi ấy, những người đã chết, duy trì sự sống với vật đã được bố thí từ nơi đây.

7. Unname¹ udakaṃ vaṭṭhaṃ² yathā ninnaṃ pavattati,
evameva ito dinnaṃ petānaṃ upakappati.
8. Yathā vārivahā pūrā paripūrenti sāgaraṃ,
evameva ito dinnaṃ petānaṃ upakappati.
9. Adāsi me akāsi me ñātimittā sakhā ca me,
petānaṃ dakkhiṇaṃ dajjā pubbe katamanussaraṃ.
10. Na hi ruṇṇaṃ vā soko vā yā caññā paridevanā,
na taṃ petānamatthāya evaṃ tiṭṭhanti ñātayo.
11. Ayaṃ kho dakkhiṇā dinnā saṅghamhi suppatiṭṭhitā,
dīgharattaṃ hitāyassa ṭhānaso upakappati.
12. So ñātidhammo ca ayaṃ nidassito
petāna pūjā ca katā uḷārā,
balañca bhikkhūnamanuppadinnaṃ
tumhehi puññaṃ pasutaṃ anappakaṃ.³

Tirokuḍḍasuttaṃ.

8. NIDHIKAṆḌASUTTAṃ

1. Nidhiṃ nidheti puriso gambhīre odakantike,
atthe kicce samuppanne atthāya me bhavissati.
2. Rājato vā duruttassa corato pīlitassa vā,
iṇassa vā pamokkhāya dubbhikkhe āpadāsu vā,
etadatthāya lokasmiṃ nidhi nāma nidhīyati.
3. Tāva sunihito⁴ santo gambhīre odakantike,
na sabbo sabbadā eva tassa taṃ upakappati.

¹ unnate - Syā.

² vuṭṭhaṃ - Ma, Syā, Sīmu;
vaṭṭaṃ - PTS.

³ anappakan ti - Ma, Syā.

⁴ tāvassunihito - Ma, Syā;
tāvasunihito - PTS.

7. Giống như nước mưa rơi xuống ở nơi cao chảy xuống chỗ thấp, tương tự y như thế, vật được bố thí từ nơi đây đem lại lợi ích cho các ngạ quỷ.

8. Giống như các dòng sông được tràn ngập thì làm đầy biển cả, tương tự y như thế, vật được bố thí từ nơi đây đem lại lợi ích cho các ngạ quỷ.

9. ‘Họ đã cho ta, họ đã làm cho ta, họ là các quyến thuộc, thân hữu, bạn bè của ta,’ trong khi nhớ lại việc đã làm trước đây, nên ban phát sự cúng dường đến các ngạ quỷ.

10. Sự khóc lóc, và sầu muộn, hay sự than vãn khác là không nên, bởi vì điều ấy không đem lại lợi ích cho hàng ngạ quỷ, (cho dầu) các thân quyến duy trì (hành động) như vậy.

11. Quả vậy, việc cúng dường đã được dâng cúng này, được khéo thiết lập ở Tăng Chúng, lập tức thành tựu lợi ích lâu dài đến ngạ quỷ ấy.

12. Việc ấy là bốn phận đối với thân quyến, và điều này đã được chỉ bảo. Việc cúng dường cao quý đến các ngạ quỷ đã được làm. Và sức lực đã được trao đến các vị tỳ khưu. Phước báu được tạo ra bởi quý vị không phải là ít.

Kinh Bên Ngoài Vách Tường.

8. KINH PHẦN CỦA CÁI ĐỂ DÀNH

1. Con người chôn cất của cái để dành¹ ở nơi sâu thẳm, gần mé nước (nghĩ rằng): ‘Khi nhu cầu, công việc cần làm sanh khởi, nó sẽ đem lại lợi ích cho ta.

2. Trong việc thoát khỏi lời kết tội từ đức vua, khỏi việc bị hành hạ bởi giặc cướp, hay khỏi nợ nần, khi có nạn đói kém, hoặc trong những lúc rui ro; vì mục đích này, ở thế gian vật gọi là của cái để dành được đem chôn cất.

3. Trong khi đã được chôn cất cẩn thận ở nơi sâu thẳm, gần mé nước đến như vậy, toàn bộ (của cái để dành ấy) không hẳn luôn luôn thành tựu lợi ích cho người ấy.

¹ *nidhi*: nghĩa chính là ‘của cái chôn cất,’ tuy nhiên một vài chỗ đã được ghi theo nghĩa ‘của cái để dành’ để tiện cho việc hành văn (ND).

4. Nidhi vā ṭhānā cavati saññā vāssa vimuyhati,
nāgā vā apanāmenti yakkhā vāpi haranti naṃ.
5. Appiyā vāpi dāyādā uddharanti apassato,
yadā puññakkhayo hoti sabbametaṃ vinassati.
6. Yassa dānena sīlena saṃyamena damena ca,
nidhī sunihito hoti itthiyā purissa vā.
7. Cetiyamhi ca saṅghe vā puggale atithīsu vā,
mātari pitari vāpi¹ atho jeṭṭhamhi bhātari.
8. Eso nidhi sunihito ajeyyo anugāmiko,
pahāya gamanīyesu etaṃ ādāya gacchati.
9. Asādhāraṇamaññesaṃ acoraharaṇo² nidhi,
kayirātha dhīro puññāni yo nidhi anugāmiko.
10. Esa devamanussānaṃ sabbakāmadado nidhi,
yaṃ yadevābhipatthenti³ sabbametena labbhati.
11. Suvaṇṇatā sussaratā susaṅghānasurūpatā,⁴
ādhipaccaparivāraṃ⁵ sabbametena labbhati.
12. Padesarajjaṃ issariyaṃ cakkavattisukhaṃ piyaṃ,
devarajjampi dibbesu sabbametena labbhati.
13. Mānusikā ca sampatti devaloke ca yā rati,
yā ca nibbānasampatti sabbametena labbhati.
14. Mittasampadamāgamma yoniso ca⁶ payuñjato,
vijjāvimmuttivasībhāvo sabbametena labbhati.

¹ cāpi - Ma.² acorāharaṇo - Ma, PTS.³ yaṃ yaṃ devābhipatthenti - Syā.⁴ susaṅghānā surūpatā - Ma; susaṅghānaṃ surūpatā - Syā.⁵ ādhipaccaparivāro - Ma, PTS; ādhipaccaṃ parivāro - Syā.⁶ yoniso - Ma;

yoniso ce - Syā;

yoniso ve - PTS.

4. Của cái chôn cất di chuyển khỏi vị trí, hoặc sự nhận biết của người này bị rối loạn, hoặc các loài rồng dời đi, hoặc các Dạ-xoa mang vật ấy đi.

5. Hoặc những kẻ thù tự không được yêu thích đào lên một cách lén lút, khi nào có sự chầm dứt phước báu thì toàn bộ của cái chôn cất bị tiêu hoại.

6. Của cái đẽ dành được chôn cất cẩn thận cho người nữ hoặc người nam do việc bố thí, do giữ giới, do tự chế ngự, và do việc rèn luyện của người ấy ...

7. ... ở nơi bảo tháp, hoặc ở Tăng Chúng, hoặc ở cá nhân, hoặc ở những người khách, ở người mẹ, hoặc luôn cả ở người cha, rồi ở người anh trưởng.

8. Của cái đẽ dành ấy là được chôn cất cẩn thận, không bị chiếm đoạt, là vật đồng hành. Trong số các vật phải ra đi do sự từ bỏ (vào lúc từ trần), người ra đi mang theo của cái đẽ dành này.

9. Của cái đẽ dành (này) không san sẻ đến những người khác, không thể mang đi bởi những kẻ trộm cướp. Người sáng trí nên thực hành các việc phước báu, việc này là của cái đẽ dành, là vật đồng hành.

10. Việc (phước báu) ấy ban cho chư Thiên và nhân loại mọi điều ước muốn. Bất cứ điều nào mà họ ước nguyện, tất cả đều được thành tựu nhờ vào việc (phước báu) này.

11. Trạng thái có làn da xinh đẹp, trạng thái có giọng nói thanh tao, trạng thái có tướng mạo thanh tú và có dáng vóc xinh xắn, địa vị thủ lãnh và đám tùy tùng, tất cả đều được thành tựu nhờ vào việc (phước báu) này.

12. Quyền cai quản địa phận, vương quyền cả nước, hạnh phúc của địa vị Chuyển Luân yêu quý, luôn cả quyền cai quản chư Thiên ở các cõi Trời, tất cả đều được thành tựu nhờ vào việc (phước báu) này.

13. Sự thành đạt thuộc về cõi người, sự vui sướng ở thế giới chư Thiên, và sự chứng đạt Niết Bàn, tất cả đều được thành tựu nhờ vào việc (phước báu) này.

14. Nhờ vào sự thành tựu về bạn hữu và của việc thực hành đúng phương pháp mà có được năng lực của Minh và Giải Thoát, tất cả đều được thành tựu nhờ vào việc (phước báu) này.

15. Paṭisambhidā vimokkhā ca yā ca sāvakaṇāramī
paccakabodhi buddhabhūmi sabbametenā labbhati.
16. Evaṃ mahatthikā esā yadidaṃ puññasampadā
tasmā dhīrā pasamsanti paṇḍitā katapuññataṃ.¹

Nidhikaṇḍasuttaṃ.

9. METTASUTTAṃ

1. Karaṇīyamatthakusalena
yantaṃ² santaṃ padaṃ abhisamecca,
sakko ujū ca sūjū ca³
suvaco cassa mudu anatimānī.
2. Santussako ca subharo ca
appakicco ca sallahukavutti,
santindriyo ca nipako ca
appagabbho kulesu ananugiddho.
3. Na ca khuddaṃ samācare⁴ kiñci
yena viññū pare upavadeyyuṃ,
sukhino vā⁵ khemino hontu
sabbe sattā⁶ bhavantu sukhittā.
4. Ye keci pāṇabhūtatti
tasā vā thāvarā vā anavasesā,⁷
dīghā vā ye mahantā vā⁸
majjhimā rassakā 'ṇukathulā.⁹
5. Diṭṭhā vā yeva addiṭṭhā¹⁰
ye ca¹¹ dūre vasanti avidūre,
bhūtā vā sambhavesī vā¹²
sabbe sattā⁶ bhavantu sukhittā.

¹ katapuññatan ti - Ma, Syā.

² yantasantaṃ - Ma.

³ suhujū ca - Ma, Syā, saddanītiyampi.

⁴ khuddamācare - Ma.

⁵ sukhino va - Ma.

⁶ sabbasattā - Ma.

⁷ thāvarā vanavasesā - Ma.

⁸ yeva mahantā - Ma.

⁹ rassakā aṇukathulā - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ ye ca addiṭṭhā - Syā; ye vā addiṭṭhā - PTS.

¹¹ ye va - Ma.

¹² bhūtā va sambhavesī va - Ma.

15. Các tuệ phân tích, các pháp giải thoát,¹ và sự toàn hảo của bậc Thánh Văn, quả vị Độc Giác, và lãnh địa của đức Phật (Toàn Giác), tất cả đều được thành tựu nhờ vào việc (phước báu) này.

16. Việc ấy có lợi ích lớn lao như vậy, tức là sự thành tựu về phước báu. Vì thế, các bậc sáng trí, các bậc sáng suốt ngợi khen trạng thái của người có phước báu đã được tạo lập.

Kinh Phần Của Cái Để Dành.

9. KINH TỪ ÁI

1. Việc cần làm bởi vị thiện xảo trong việc thực hành sau khi đã thấu hiểu về vị thế an tịnh ấy là:
có khả năng, ngay thẳng, chánh trực,
đễ dạy, hòa nhã, và không ngã mạn thái quá.

2. Là người tự biết đủ, và dễ cấp dưỡng,
ít bận rộn công việc, và có lối sống nhẹ nhàng,
có giác quan an tịnh, và chín chắn,
không hôn xược, không tham đắm theo các gia tộc.

3. Và không nên thực hành bất cứ điều gì nhỏ nhặt
mà các bậc hiền biết khác đã khiển trách.
Mong rằng tất cả chúng sanh có được sự an lạc, có được sự an toàn.
Mong rằng tất cả chúng sanh có bản thân được an lạc.

4. Bất cứ những chúng sanh nào đều là:
yếu hoặc mạnh (tất cả) không bỏ sót,
(có thân hình) dài hoặc to lớn,
trung bình hoặc ngắn, nhỏ bé hay mập.

5. Được nhìn thấy, hoặc không được nhìn thấy,
cư ngụ ở nơi xa và không xa,
đã được hiện hữu hoặc đang tìm cầu sự thành hình,
mong rằng tất cả chúng sanh có bản thân được an lạc.

¹ Các pháp giải thoát (*aṭṭha vimokkhā*): xem lời giải thích về 'tám giải thoát' ở *Saṅgītisuttaṃ* (Kinh Phúng Tụng, Trường Bộ 3).

6. Na paro paraṃ nikubbetha
nātimaññetha katthaci naṃ kañci¹
byārosanā paṭighasaññā
nāññamaññassa dukkhamiccheyya.

7. Mātā yathā niyaṃ puttaṃ
āyusā² ekaputtamanurakkhe
evampi sabbabhūtesu
mānasam bhāvaye aparimāṇam.

8. Mettañca sabbalokasmiṃ
mānasam bhāvaye aparimāṇam
uddham adho ca tiriyaṃ ca
asambādham averam asapattaṃ.³

9. Tiṭṭham caraṃ nisinno vā⁴
sayāno vā yāvatassa vigatamiddho,⁵
etaṃ satim adhiṭṭheyya
brahmametaṃ vihāraṃ idhamāhu.⁶

10. Diṭṭhiṃ ca anupagamma
sīlavā dassanena sampanno,
kāmesu vineyya gedham⁷
na hi jātu gabbhaseyyam⁸ punaretī ”ti.

Mettasuttaṃ.

KHUDDAKAPĀṬHAPĀḶI NIṬṬHITĀ.

--ooOoo--

¹ katthaci na kañci - Ma.

² puttamāyusā - Ma.

³ averamasapattaṃ - Ma.

⁴ va - Ma.

⁵ sayāno yāvatāssa vitamiddho - Ma;

sayāno vā yāva tassa vigatamiddho - Syā.

⁶ vihāramidha māhu - Ma.

⁷ vinaya gedham - Ma.

⁸ jātuggabbhaseyya - Ma.

6. Người này không nên lường gạt kẻ khác,
không nên khi dễ bất cứ người nào ở bất cứ nơi đâu.
Do sự giận dữ, do ý tưởng bất bình,
không nên mong mỏi sự khổ đau cho lẫn nhau.

7. Giống như người mẹ đối với đứa con trai của mình
nên bảo vệ đứa con trai độc nhất đến trọn đời,
cũng như vậy, đối với tất cả các sanh linh,
nên phát triển tâm ý vô hạn lượng.

8. Và tâm từ ái ở tất cả thế giới,
nên phát triển tâm ý vô hạn lượng,
bên trên, bên dưới, và chiều ngang,
không bị ngăn trở, không thù oán, không đối nghịch.

9. Trong khi đứng, trong khi đi, hoặc khi đã ngồi xuống,
hoặc trong khi nằm, cho đến khi nào sự buồn ngủ được xa lìa,
nên chuyên chú vào niệm này,
ở đây việc này được gọi là sự an trú cao thượng.

10. Và sau khi không đeo đuổi tà kiến,
là người có giới, được thành tựu về nhận thức,
sau khi xua đi sự thèm khát ở các dục,
thì chắc chắn không đi đến thai bào lần nữa.

Kinh Từ Ái.

TIÊU TỤNG ĐƯỢC CHẤM DỨT.

--ooOoo--

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

DHAMMAPADAPĀḶI

&

TẶNG KINH - TIÊU BỘ

PHÁP CÚ

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

DHAMMAPADAPĀḶI

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

1. YAMAKAVAGGO

1. Manopubbaṅgamā dhammā manoṣeṭṭhā manomayā,
manasā ce paduṭṭhena bhāsati¹ vā karoti vā,
tato naṃ dukkhamanveti cakkhaṃ 'va vahato padaṃ. 1
2. Manopubbaṅgamā dhammā manoṣeṭṭhā manomayā,
manasā ce pasannena bhāsati¹ vā karoti vā,
tato naṃ sukhamanveti chāyā 'va anapāyini.² 2
3. Akkocchi maṃ avadhi maṃ ajini maṃ ahāsi me,
ye taṃ³ upanayhanti veraṃ tesaṃ na sammati. 3
4. Akkocchi maṃ avadhi maṃ ajini maṃ ahāsi me,
ye taṃ³ na upanayhanti⁴ veraṃ tesūpasammati. 4
5. Na hi verena verāni sammantīdha⁵ kudācanaṃ,
averena ca sammanti esa dhammo sanantano. 5
6. Pare ca na vijānanti mayamettha yamāmasa,
ye ca tattha vijānanti tato sammanti medhagā. 6
7. Subhānupassiṃ viharantaṃ indriyesu asaṃvutaṃ,
bhojanamhi amattaññaṃ⁶ kusītaṃ hīnavīriyaṃ,
taṃ ve pasahati⁷ māro vāto rukkhaṃ 'va dubbalaṃ. 7

¹ bhāsati - PTS.

² anupāyini - Syā.

³ ye ca taṃ - Ma, Syā.

⁴ nupanayhanti - Ma; nūpanayhanti - Syā.

⁵ sammant' idha - PTS.

⁶ cāmattaññaṃ - Ma, PTS.

⁷ pasahati - PTS.

TẶNG KINH - TIỂU BỘ

PHÁP CÚ

Kính lễ đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri!

1. PHẨM SONG ĐỐI

[01] 1. Các pháp (sở hữu tâm) có tâm là sự dẫn đầu, có tâm là chủ đạo, được tạo ra bởi tâm. Nếu (người nào) nói hay làm với tâm xấu xa, do điều ấy khổ đau đi theo người ấy ví như bánh xe (đi theo) bước chân của con vật đang kéo xe.

[02] 2. Các pháp (sở hữu tâm) có tâm là sự dẫn đầu, có tâm là chủ đạo, được tạo ra bởi tâm. Nếu (người nào) nói hay làm với tâm trong sạch, do điều ấy hạnh phúc đi theo người ấy ví như bóng có sự không lìa khỏi (hình).

[03] 3. Nó đã si và tôi, nó đã đánh đập tôi, nó đã chế ngự tôi, nó đã tước đoạt của tôi. Những người nào ấp ủ điều ấy, sự thù hận của những người ấy không được lặn yên.

[04] 4. Nó đã si và tôi, nó đã đánh đập tôi, nó đã chế ngự tôi, nó đã tước đoạt của tôi. Những người nào không ấp ủ điều ấy, sự thù hận ở những người ấy được lặn yên.

[05] 5. Ở thế gian này, các sự thù hận không bao giờ được lặn yên bởi sự hận thù, và chúng được lặn yên bởi sự không thù hận; điều này là quy luật cổ xưa.

[06] 6. Và những kẻ khác không nhận thức được, ở đây chúng ta nên tự kiềm chế. Còn những ai tại nơi ấy nhận thức được (điều ấy), nhờ thế các sự tranh chấp được lặn yên.

[07] 7. Trong khi sống có sự quan sát về tịnh tướng, không thu thúc ở các giác quan, không biết chừng mực về vật thực, lười biếng, có sự tinh tấn thấp kém, Ma Vương quả nhiên ngự trị người ấy, ví như cơn gió (đề bẹp) thân cây yếu ớt.

8. Asubhānupassiṃ viharantaṃ indriyesu susaṃvutaṃ,
bhojanamhi ca mattaññaṃ saddhaṃ āradhaviṛiyaṃ,
taṃ ve nappasahati¹ māro vāto selaṃ 'va pabbataṃ. 8
9. Anikkasāvo kāsāvaṃ yo vatthaṃ paridahessati,
apeto damasaccena na so kāsāvamarahati. 9
10. Yo ca vantakasāvassa sīlesu susamāhito,
upeto damasaccena sa ve kāsāvamarahati. 10
11. Asāre sāramatino sāre cāsāradassino,
te sāraṃ nādhigacchanti micchāsaṅkappagocarā. 11
12. Sāraṅca sārato ñatvā asāraṅca asārato,
te sāraṃ adhigacchanti sammāsaṅkappagocarā. 12
13. Yathāgāraṃ ducchannaṃ vuṭṭhi samativijjhati,
evaṃ abhāvitaṃ cittaṃ rāgo samativijjhati. 13
14. Yathāgāraṃ succhannaṃ vuṭṭhi na samativijjhati,
evaṃ subhāvitaṃ cittaṃ rāgo na samativijjhati. 14
15. Idha socati pecca socati pāpakārī ubhayattha socati,
so socati so vihaññati disvā kammakiliṭṭhamattano. 15
16. Idha modati pecca modati katapuñño ubhayattha modati,
so modati so pamodati disvā kammavisuddhimattano. 16
17. Idha tappati pecca tappati pāpakārī ubhayattha tappati,
'pāpaṃ me katan 'ti tappati bhiyyo tappati duggatiṃ gato. 17
18. Idha nandati pecca nandati katapuñño ubhayattha nandati,
'puññaṃ me katan 'ti nandati bhiyyo nandati suggatiṃ gato. 18

¹ nappasahati - PTS.

[08] 8. Trong khi sống có sự quan sát về bất tịnh tướng, khéo thu thúc ở các giác quan, biết chừng mực về vật thực, có niềm tin, có sự ra sức tinh tấn, Ma Vương quả nhiên không ngự trị người ấy, ví như cơn gió (không đè bẹp được) ngọn núi đá.

[09] 9. Kẻ nào có uế trước chưa lìa, sẽ khoác lên tấm vải ca-sa, (mà) bỏ bê việc rèn luyện và sự chân thật, kẻ ấy không xứng với y ca-sa.

[10] 10. Còn vị nào có uế trước đã được tẩy trừ, khéo định tĩnh trong các giới, gắn bó với việc rèn luyện và chân thật, người ấy quả nhiên xứng với y ca-sa.

[11] 11. Những người có quan niệm về điều vô ích là cốt lõi, và có nhận thức về điều cốt lõi là vô ích, những người ấy không đạt đến điều cốt lõi, có hành xử là những tư duy sai trái.

[12] 12. Và sau khi biết được điều cốt lõi là cốt lõi, và điều vô ích là vô ích, những người ấy đạt đến điều cốt lõi, có hành xử là những tư duy đúng đắn.

[13] 13. Giống như mưa xuyên thủng ngôi nhà được lợp (mái) vụng về, tương tự như thế ấy luyện ái xuyên thủng tâm không tu tập.

[14] 14. Giống như mưa không xuyên thủng ngôi nhà được lợp (mái) khéo léo, tương tự như thế ấy luyện ái không xuyên thủng tâm khéo được tu tập.

[15] 15. Kẻ làm ác sâu muộn ở đời này, sâu muộn sau khi chết, sâu muộn ở cả hai nơi. Sau khi nhìn thấy sự ô nhiễm ở việc làm của bản thân, kẻ ấy sâu muộn, kẻ ấy sâu khổ.

[16] 16. Người đã làm việc phước thiện vui sướng ở đời này, vui sướng sau khi chết, vui sướng ở cả hai nơi. Sau khi nhìn thấy sự trong sạch ở việc làm của bản thân, người ấy vui sướng, người ấy thích thú.

[17] 17. Kẻ làm ác bị bút rút ở đời này, bị bút rút sau khi chết, bị bút rút ở cả hai nơi, bị bút rút (nghĩ rằng): ‘Ta đã làm việc ác,’ bị đi đến khổ cảnh (kẻ ấy) bị bút rút nhiều hơn nữa.

[18] 18. Người đã làm phước thiện hân hoan ở đời này, hân hoan sau khi chết, hân hoan ở cả hai nơi, hân hoan (nghĩ rằng): ‘Ta đã làm việc phước thiện,’ được đi đến nhàn cảnh (người ấy) hân hoan nhiều hơn nữa.

19. Bahumpi ce sahitam¹ bhāsamāno
na takkaro hoti naro pamatto,
gopo 'va gāvo gaṇayaṃ paresaṃ
na bhāgavā sāmāññaṃ hoti. 19
20. Appampi ce sahitam bhāsamāno
dhammassa hoti anudhammacārī,
rāgañca dosañca pahāya mohaṃ
sammappajāno suvimuttacitto,
anupādiyāno idha vā huraṃ vā
sa bhāgavā sāmāññaṃ hoti. 20

Yamakavaggo paṭhamo.

2. APPAMĀDAVAGGO

1. Appamādo amatapadaṃ² pamādo maccuno padaṃ,
appamattā na mīyanti ye pamattā yathā matā. 21
2. Etaṃ³ visesato ñatvā appamādamhi paṇḍitā,
appamāde pamodanti ariyānaṃ gocare ratā. 22
3. Te jhāyino sātatikā niccaṃ dalhaparakkamā,
phusanti dhirā nibbānaṃ yogakkhemaṃ anuttaraṃ. 23
4. Uṭṭhānavato satimato⁴ sucikammaṃ nisammakārino,
saññatassa ca dhammajīvino appamattassa yaso 'bhivaḍḍhati. 24
5. Uṭṭhānenappamādena saññamena damena ca,
dīpaṃ kayirātha medhāvī yaṃ ogho nābhikīrati. 25

¹ saṃhita - Ma.

² amataṃ padaṃ - Syā.

³ evaṃ - Ma.

⁴ satimato - Ma, PTS.

[19] 19. Nếu là người dẫu đang nói nhiều về Kinh điển mà là người bị xao lãng, không làm điều ấy, được ví như kẻ chăn bò đang tính đếm đàn bò cho những người khác, không có phần Sa-môn hạnh.

[20] 20. Nếu là người dẫu đang nói ít về Kinh điển mà có sự hành trì thuận pháp đối với Giáo Pháp, sau khi dứt bỏ ái dục, sân hận và si mê, có sự nhận thức đúng đắn, có tâm khéo được giải thoát, trong khi không chấp thủ đời này hoặc đời kế tiếp, người ấy được hưởng phần Sa-môn hạnh.

Phẩm Song Đối là thứ nhất.

2. PHẨM KHÔNG XAO LÃNG

[21] 1. Sự không xao lãng là đạo lộ Bất Tử (Niết Bàn), sự xao lãng là con đường đưa đến sự chết. Những người không xao lãng không chết, những người nào xao lãng giống như đã chết.

[22] 2. Sau khi biết rõ điều ấy ở sự không xao lãng, thích thú trong hành xử của các bậc Thánh, các bậc sáng suốt vui sướng ở sự không xao lãng.

[23] 3. Có thiên chứng, kiên trì, thường xuyên có sự nỗ lực vững chãi, sáng trí, các vị ấy đạt đến Niết Bàn, sự an toàn tối thượng đối với các trói buộc.

[24] 4. Đối với người có sự tích cực, có niệm, có việc làm trong sạch, có hành động đã được cân nhắc, tự chế ngự, sống đúng pháp, không bị xao lãng, thì danh tiếng được tăng trưởng.

[25] 5. Bằng sự tích cực, bằng sự không xao lãng, bằng sự tự chế ngự, và bằng sự rèn luyện, bậc thông minh nên xây dựng hòn đảo mà cơn lũ không tràn ngập được.

6. Pamādamanuyuñjanti bālā dummedhino janā,
appamādañca medhāvī dhanam setṭham 'va rakkhati. 26
7. Mā pamādamanuyuñjetha mā kāmaratisanthavam,
appamatto hi jhāyanto pappoti vipulam sukham. 27
8. Pamādam appamādena yadā nudati paṇḍito,
paññāpāsādamāruyha asoko sokiniṃ pajam,
pabbataṭṭho 'va bhūmatṭhe¹ dhīro bāle avekkhati. 28
9. Appamatto pamattesu suttesu bahujāgaro,
abalassam 'va sīghasso hitvā yāti sumedhaso. 29
10. Appamādena maghavā devānam setṭhatam gato,
appamādam pasaṃsanti pamādo garahito sadā. 30
11. Appamādarato bhikkhu pamāde bhayadassi vā,²
saṃyojanam³ aṇum thūlam ḍaham aggī 'va gacchati. 31
12. Appamādarato bhikkhu pamāde bhayadassi vā,²
abhabbo parihānāya nibbānasse 'va⁴ santike. 32

Appamādavaggo dutiyo.

¹ bhūmatṭhe - Ma.

² bhayadassivā - PTS.

³ saññojanam - Syā, PTS.

⁴ nibbānasseva - Ma, Syā, PTS.

[26] 6. Những kẻ ngu, trí tồi, chiều theo sự xao lãng, còn vị thông minh gìn giữ sự không xao lãng như là (gìn giữ) tài sản quý nhất.

[27] 7. Chớ nên chiều theo sự xao lãng, chớ có (nghĩ đến) sự thân mật, thích thú trong các dục, bởi vì người không xao lãng trong khi tham thiền đạt được sự an lạc bao la.

[28] 8. Khi nào bậc sáng suốt xua đi sự xao lãng bằng không xao lãng, (khi ấy) sau khi leo lên tòa lâu đài trí tuệ, không còn sâu muộn, bậc sáng trí nhìn xuống đám người bị sâu muộn, ví như người đứng ở ngọn núi nhìn xuống những kẻ ngu dốt đứng ở mặt đất.

[29] 9. Là người không xao lãng giữa những kẻ bị xao lãng, là người có nhiều sự tinh thức giữa những kẻ bị ngu mê, bậc sáng trí từ bỏ (những kẻ ấy) và ra đi, ví như con tuấn mã ra đi bỏ lại con ngựa yếu đuối (ở phía sau).

[30] 10. Nhờ sự không xao lãng, đức Trời Đế Thích (Maghavā) đi đến vị trí hàng đầu trong số chư Thiên. (Người người) ngợi ca sự không xao lãng; sự xao lãng luôn luôn bị quở trách.

[31] 11. Vị tỳ khưu thích thú ở sự không xao lãng, nhìn thấy nỗi hiểm nguy ở sự xao lãng, ra đi ví như ngọn lửa đang thiêu đốt sự trói buộc nhỏ nhoi và to lớn.

[32] 12. Vị tỳ khưu thích thú ở sự không xao lãng, nhìn thấy nỗi hiểm nguy ở sự xao lãng, không thể đi đến thối đạo, (mà còn) ở rất gần Niết Bàn.

Phẩm Không Xao Lãng là thứ nhì.

3. CITTAVAGGO

1. Phandanam capalam cittam durakkham¹ dunnivārayam,
ujum karoti medhāvī usukāro 'va tejanam. 33
2. Vārijo 'va thale khitto okamokata-ubbhato,
pariphandatidam cittam māradheyyam pahātave. 34
3. Dunnigghassa lahuno yathakāmanipātino,
cittassa damatho sādhu cittam dantam sukhāvaham. 35
4. Sududdasam sunipuṇam yathakāmanipātinaṃ,
cittam rakkhetha medhāvī cittam guttam sukhāvaham. 36
5. Dūraṅgamaṃ ekacaram asarīram guhāsayaṃ,
ye cittam saññamessanti mokkhanti mārabandhanā. 37
6. Anavatṭhitacittassa saddhammaṃ avijānato,
pariplavapasādassa paññā na paripūrati. 38
7. Anavassutacittassa ananvāhatacetaso,
puññapāpapahīṇassa² natthi jāgarato bhayaṃ. 39
8. Kumbhūpamaṃ kāyamimaṃ viditvā
nagarūpamaṃ cittamidaṃ ṭhapetvā,
yodhetha māraṃ paññāyudhena³
jitañca rakkhe anivesano⁴ siyā. 40
9. Aciraṃ vatayaṃ kāyo paṭhaviṃ adhisessati,
chuddho⁵ apetaviññāṇo nirattham 'va kaliṅgaram. 41
10. Diso disaṃ yantaṃ kayirā verī vā pana verinaṃ,
micchāpaṇihitaṃ cittam pāpiyo nam tato kare. 42

¹ dūrakkham - Ma.

² pahīnassa - Ma, Syā, PTS.

³ paññāvudhena - Ma, Syā, PTS.

⁴ anivesino - Syā.

⁵ chuddho - Syā.

3. PHẨM TÂM

[33] 1. Tâm chao đảo, thay đổi, khó hộ trì, khó ngăn chặn, người thông minh làm cho tâm được ngay thẳng, ví như thợ làm tên uốn thẳng cây tên.

[34] 2. Ví như con cá bị vớt ra khỏi nước và bị ném ở trên đất liền, tâm này gãy giữa hầu thoát khỏi tầm khống chế của Ma Vương.

[35] 3. Tâm khó kiểm soát, nhanh nhạy, có sự lao theo cảnh nó muốn. Tốt đẹp thay sự rèn luyện của tâm! Tâm đã được rèn luyện là nguồn đem lại niềm an lạc.

[36] 4. Tâm rất khó nhận biết, vô cùng vi tế, có sự lao theo cảnh nó muốn, người thông minh nên bảo vệ tâm. Tâm đã được hộ trì là nguồn đem lại niềm an lạc.

[37] 5. Tâm có sự di chuyển đến nơi xa xôi, độc hành, không có thân xác, có chỗ trú ẩn là hang sâu (trái tim). Những ai sẽ thu thúc tâm thì (sẽ) được thoát khỏi sự trói buộc của Ma Vương.

[38] 6. Đối với kẻ có tâm không được ổn định, không nhận thức được Chánh Pháp, có niềm tin bị dao động, thì tuệ không hoàn hảo.

[39] 7. Đối với người đang tỉnh thức, có tâm không bị nhiễm (bởi dục), có ý không bị công kích (bởi sân), đã dứt bỏ thiện và ác, thì không có sự sợ hãi.

[40] 8. Sau khi biết được thân này tương tự chậu đất nung, sau khi thiết lập tâm này tương tự thành trì, nên tấn công Ma Vương bằng vũ khí trí tuệ, và nên bảo vệ điều đã chiến thắng, nên có sự không ngại.

[41] 9. Không bao lâu nữa, thân này quả nhiên sẽ nằm dài ở trên đất, bị liệng bỏ đi, tâm thức đã xa lìa, ví như khúc gỗ mục không còn sự lợi ích.

[42] 10. Tâm hướng đến sự sai trái có thể gây nên cho người ấy điều còn tồi tệ hơn so với việc mà kẻ địch có thể làm đối với kẻ địch, hoặc kẻ thù hằn đối với kẻ thù hằn.

11. Na taṃ mātā pitā kayirā aññe vā pi ca ñātakā,
sammāpaṇihitaṃ cittaṃ seyyaso naṃ tato kare. 43

Cittavaggo tatiyo.

4. PUPPHAVAGGO

1. Ko imaṃ paṭhaviṃ vicessati¹ 44
yamalokañca imaṃ sadevakaṃ,
ko dhammapadaṃ sudesitaṃ
kusalo pupphamiva paccessati.²
2. Sekho paṭhaviṃ vicessati¹ 45
yamalokañca imaṃ sadevakaṃ,
sekho dhammapadaṃ sudesitaṃ
kusalo pupphamiva paccessati.²
3. Pheṇūpamaṃ kāyamimaṃ viditvā 46
marīcidhammaṃ abhisambudhāno,
chetvāna mārassa papupphakāni
adassanaṃ maccurājassa gacche.
4. Pupphāni heva pacinantaṃ byāsattamanasaṃ³ naraṃ, 47
suttaṃ gāmaṃ mahogho 'va maccu ādāya gacchati.
5. Pupphāni heva pacinantaṃ byāsattamanasaṃ naraṃ, 48
atittaṃ yeva kāmesu antako kurute vasaṃ.
6. Yathāpi bhamaro pupphaṃ vaṇṇagandhaṃ⁴ aheṭṭhayaṃ, 49
paleti⁵ rasamādāya evaṃ gāme muniṃ care.
7. Na paresaṃ vilomāni na paresaṃ katākataṃ, 50
attano 'va avekkheyya katāni akatāni ca.
8. Yathāpi ruciraṃ pupphaṃ vaṇṇavantaṃ agandhakaṃ, 51
evaṃ subhāsītā vācā aphalā hoti akubbato.
9. Yathāpi ruciraṃ pupphaṃ vaṇṇavantaṃ sagandhakaṃ,⁶ 52
evaṃ subhāsītā vācā saphalā hoti pakubbato.⁷

¹ vijessati - Syā, PTS.

² pupphamiva-paccessati - PTS.

³ vyāsattamanasaṃ - PTS.

⁴ vaṇṇavantaṃ - Syā.

⁵ paleti - Ma, Syā, PTS.

⁶ sugandhakaṃ - Ma.

⁷ kubbato - Ma;

sukubbato - Syā; sakubbato - PTS.

[43] 11. Tâm hướng đến sự chân chánh có thể tạo ra cho người ấy điều còn tốt đẹp hơn so với việc mà mẹ cha hoặc luôn cả các thân quyến khác có thể làm cho người ấy.

Phẩm Tâm là thứ ba.

4. PHẨM BÔNG HOA

[44] 1. Ai sẽ thấu triệt trái đất này,
và thế giới Dạ Ma, thế giới (nhân loại) này luôn cả chư Thiên?
Ai sẽ thu thập lời dạy về Giáo Pháp đã khéo được thuyết giảng,
ví như người thiện xảo sẽ thu thập bông hoa?

[45] 2. Vị Hữu Học sẽ thấu triệt trái đất này,
và thế giới Dạ Ma, thế giới (nhân loại) này luôn cả chư Thiên.
Vị Hữu Học sẽ thu thập lời dạy về Giáo Pháp đã khéo được thuyết giảng,
ví như người thiện xảo sẽ thu thập bông hoa.

[46] 3. Sau khi biết được thân này ví như bọt nước,
trong khi biết rõ nó có tính chất giả tạm,
nên chặt đứt những nụ hoa của Ma Vương
và vượt khỏi tâm nhìn của Thần Chết.

[47] 4. Thần Chết ra đi mang theo người có tâm ý bị đắm nhiễm đang thu thập chỉ mỗi các bông hoa, ví như cơn lũ lớn cuốn trôi ngôi làng đã ngủ say.

[48] 5. Thần Chết thể hiện quyền lực với người có tâm ý bị đắm nhiễm đang thu thập chỉ mỗi các bông hoa, nhưng chưa được thỏa mãn về các dục.

[49] 6. Cũng giống như loài ong lấy nhụy rồi bay đi mà không gây tổn hại đến bông hoa, vẻ đẹp, và hương thơm (của nó), bậc hiền trí đi (khất thực) ở trong làng là tương tự như thế.

[50] 7. Không nên (soi mói) các việc sai quấy của những người khác, không nên (soi mói) việc đã làm hoặc chưa làm của họ, mà nên xem xét những việc đã làm và chưa làm của chính bản thân.

[51] 8. Cũng giống như bông hoa xinh đẹp có sắc không hương, tương tự như vậy lời nói được khéo nói của người không thực hành thì không có kết quả.

[52] 9. Cũng giống như bông hoa xinh đẹp có sắc có hương, tương tự như vậy lời nói được khéo nói của người có thực hành thì có kết quả.

10. Yathāpi puppharāsimhā kayirā mālāguṇe bahū,
evaṃ jātena maccena kattabbaṃ kusalaṃ bahuṃ. 53
11. Na pupphagandho paṭivātameti na candanaṃ tagaramallikā vā,¹
satañca gandho paṭivātameti sabbā disā sappuriso pavāti. 54
12. Candanaṃ tagaraṃ vāpi uppalaṃ atha vassikī,
etesaṃ gandhajātānaṃ sīlagandho anuttaro. 55
13. Appamatto ayaṃ gandho yāyaṃ² tagaracandani,³
yo ca sīlavataṃ gandho vāti devesu uttamo. 56
14. Tesāṃ sampannasīlānaṃ appamādavihāriṇaṃ,
sammadaññā vimuttānaṃ māro maggaṃ na vindati. 57
15. Yathā saṅkāradhānasmiṃ⁴ ujjhitasmiṃ mahāpathe,
padumaṃ tattha jāyetha sucigandhaṃ manoramaṃ. 58
16. Evaṃ saṅkārabhūtesu andhabhūte puthujjane,
atirocati paññāya sammāsambuddhasāvako. 59

Pupphavaggo catuttho.

5. BĀLAVAGGO

1. Dīghā jāgarato ratti dīghaṃ santassa yojanaṃ,
dīgho bālānaṃ saṃsāro saddhammaṃ avijānataṃ. 60
2. Carañce nādhigaccheyya seyyaṃ sadisamattano,
ekacariyaṃ daḷhaṃ kayirā natthi bāle sahāyatā. 61
3. Puttā matthi dhanammatthi iti bālo vihaññati,
attā hi attano natthi kuto puttā kuto dhanaṃ. 62
4. Yo bālo maññati bālyāṃ paṇḍito vā 'pi tena so,
bālo ca paṇḍitamānī sa ve bālo 'ti vuccati. 63
5. Yāvajīvampi ce bālo paṇḍitaṃ payirupāsati,
na so dhammaṃ vijānāti dabbī sūparaṃ yathā. 64
6. Muhuttamapi ce viññū paṇḍitaṃ payirupāsati,
khippaṃ dhammaṃ vijānāti jivhā sūparaṃ yathā. 65

¹ vā - itisaddo Ma potthake na dissate.

² yvāyaṃ - Ma, Syā.

³ tagaracandanaṃ - Ma.

⁴ saṅkāradhānasmiṃ - Ma.

[53] 10. Cũng giống như từ đồng bông hoa người ta có thể tạo thành nhiều loại tràng hoa, tương tự như thế nhiều việc thiện nên được làm bởi người đã được sanh ra (ở trên đời).

[54] 11. Hương thơm của bông hoa không bay ngược chiều gió, (hương thơm của) gỗ trầm, gỗ *tagara*, hoặc hoa nhài cũng không. Còn hương thơm của những người tốt bay ngược chiều gió, bậc chân nhân tỏa hương (thơm giới hạnh) tất cả các phương.

[55] 12. Gỗ trầm, gỗ *tagara*, hoặc ngay cả hoa sen, rồi hoa nhài, trong số các loại có hương thơm này, hương thơm của giới là vô thượng.

[56] 13. Hương thơm này của gỗ *tagara* hay gỗ trầm có phẩm lượng ít ỏi, còn hương thơm của các bậc có giới hạnh thời giữa chư Thiên là tối thượng.

[57] 14. Đối với những vị có giới đã được thành tựu, đang sống không xao lãng, đã được giải thoát nhờ vào hiểu biết chân chánh, Ma Vương không tìm ra đạo lộ của những vị ấy.

[58] 15. Giống như tại đồng rác đã được quăng bỏ ở con đường lớn, tại nơi ấy hoa sen có thể sanh trưởng, có mùi thơm tinh khiết, làm thích ý.

[59] 16. Tương tự như thế, ở giữa các chúng sanh rác rưởi, ở giữa hạng phàm nhân có trạng thái tầm tối, vị Thinh Văn của đấng Chánh Đẳng Giác rực sáng với trí tuệ.

Phẩm Bông Hoa là thứ tư.

5. PHẨM KẾ NGỤ

[60] 1. Đem là dài đối với người đang thức, một do-tuần là dài đối với người bị mệt mỏi, luân hồi là dài đối với những kẻ ngu không nhận biết Diệu Pháp.

[61] 2. Trong khi du hành, nếu không đạt được người giỏi hơn (hoặc) tương đương so với bản thân, nên vững chãi thực hiện việc du hành một mình; không có tình bạn hữu ở kẻ ngu.

[62] 3. ‘Tôi có các con trai, tôi có tài sản,’ (nghĩ thế) kẻ ngu bị sâu khổ. Chính bản thân của mình còn không có, từ đâu mà có các con trai, từ đâu mà có tài sản?

[63] 4. Người ngu nào biết được sự ngu dốt (của mình), do việc ấy người ấy cũng là sáng suốt. Còn kẻ ngu (nào) có sự tự hào là sáng suốt, chính kẻ ấy được gọi là ‘ngu.’

[64] 5. Kẻ ngu nếu thân cận bậc trí cho đến trọn đời mà kẻ ấy không nhận thức được Giáo Pháp thì giống như cái muông (không biết được) vị của món xúp.

[65] 6. Người hiểu biết nếu thân cận bậc trí đầu chỉ phút chốc mà mau chóng nhận thức được Giáo Pháp thì giống như cái lưỡi (biết được) vị của món xúp.

7. Caranti bālā dummedhā amitteneva attanā,
karontā pāpakaṃ kammaṃ yaṃ hoti kaṭukapphalaṃ. 66
8. Na taṃ kammaṃ kataṃ sādhu yaṃ katvā anutappati,
yassa assumukho rodaṃ vipākaṃ paṭisevati. 67
9. Tañca kammaṃ kataṃ sādhu yaṃ katvā nānutappati,
yassa paṭito sumano vipākaṃ paṭisevati. 68
10. Madhuvā¹ maññati bālo yāva pāpaṃ na paccati,
yadā ca paccati pāpaṃ atha bālo dukkhaṃ² nigacchati. 69
11. Māse māse kusaggena bālo bhuñjetha bhojanaṃ,
na so saṅkhatadhammānaṃ³ kalaṃ agghati⁴ soḷasiṃ. 70
12. Na hi pāpaṃ kataṃ kammaṃ saju khīraṃ 'va mucchati,⁵
ḍahantaṃ bālanveti bhasmacchanno 'va⁶ pāvako. 71
13. Yāvadeva anathāya ñattaṃ bālassa jāyati,
hanti bālassa sukkaṃsaṃ muddhamassa vipātayaṃ. 72
14. Asataṃ bhāvanamiccheyya⁷ purekkhārañca bhikkhusu,
āvāsesu ca issariyaṃ pūjā parakulesu ca. 73
15. Mameva kataṃ maññantu gihī pabbajitā ubho,
mameva ativasā⁸ assu kiccākicesu kismici,
iti bālassa saṅkappo icchā māno ca vaḍḍhati. 74
16. Aññā hi lābhūpanisā aññā nibbānagāminī,
evametaṃ abhiññāya bhikkhu buddhassa sāvako,
sakkāraṃ nābhinandeyya vivekamanubrūhaye. 75

Bālavaggo pañcama.

6. PAṆḌITAVAGGO

1. Nidhīnaṃ 'va pavattāraṃ yaṃ passe vajjadassinaṃ,
niggayhavādiṃ medhāviṃ tādisaṃ paṇḍitaṃ bhaje,
tādisaṃ bhajamānassa seyyo hoti na pāpiyo. 76

¹ madhuvā - katthaci.

² bālo dukkhaṃ - Ma;
atha dukkhaṃ - Syā.

³ saṅkhātadhammānaṃ - Ma.

⁴ nāgghati - PTS.

⁵ mucchati - PTS.

⁶ bhasmacchanno va - Syā, PTS.

⁷ asantaṃ bhāvanamiccheyya - Ma;
asantaṃ bhāvamiccheyya - Syā.

⁸ mamevātivasā - Ma, PTS.

[66] 7. Trong khi làm nghiệp ác là việc làm có quả báo đắng cay, những kẻ ngu có trí tồi cư xử đối với bản thân như là (cư xử đối với) kẻ thù.

[67] 8. Việc gì sau khi làm mà bị hối hận, và nhận lãnh quả thành tựu của việc ấy với khuôn mặt đầy nước mắt, khóc lóc, thì việc làm ấy đã được làm một cách không tốt đẹp.

[68] 9. Còn việc gì sau khi làm mà không bị hối hận, và nhận lãnh quả thành tựu của việc ấy được vừa lòng thích ý, thì việc làm ấy đã được làm một cách tốt đẹp.

[69] 10. Cho đến khi nào điều ác chưa được chín muồi thì kẻ ngu còn nghĩ về nó như là mật ngọt, nhưng đến khi điều ác được chín muồi thì kẻ ngu đọa vào khổ đau.

[70] 11. Kẻ ngu có thể thọ dụng vật thực bằng đầu ngọn cỏ *kusa* theo từng tháng một, kẻ ấy không giá trị bằng một phần mười sáu so với những người đã hiểu được Giáo Pháp.

[71] 12. Ví như sữa không trở chua ngay lập tức, nghiệp ác đã làm không trở quả liền liền, nó theo đuổi kẻ ngu, đốt nóng, ví như ngọn lửa đã được phủ tro.

[72] 13. Trạng thái được nổi tiếng sanh lên cho kẻ ngu cũng chỉ đem lại điều bất lợi, nó làm vỡ tan cái đầu (trí tuệ) và hủy hoại phần thánh thiện của kẻ ngu này.

[73] 14. (Kẻ ngu) có thể ước ao sự tiến bộ không có thực, sự nổi bật trong số các vị tỳ khưu, quyền hành ở các trú xứ, và sự cúng dường ở các gia đình khác.

[74] 15. ‘Mong sao cả hai hàng tại gia và xuất gia đều nghĩ rằng việc đã được làm bởi chính ta, mong sao họ đều chịu sự điều khiển của chính ta trong mọi công việc lớn nhỏ,’ suy nghĩ của kẻ ngu là thế ấy, lòng ham muốn và ngã mạn của kẻ ấy tăng trưởng.

[75] 16. Phương thức đưa đến lợi lộc là cái khác, còn đường lối đi đến Niết Bàn là cái khác, sau khi biết rõ điều này như thế, vị tỳ khưu đệ tử của đức Phật chớ nên thích thú sự tôn vinh, nên thực hành hạnh độc cư.

Phẩm Kẻ Ngu là thứ năm.

6. PHẨM BẠC SÁNG SUỐT

[76] 1. Nên nhận biết người thông minh, có sự nhìn thấy được lỗi lầm, có lời nói khiến trách, như là người chỉ ra những của cải chôn giấu (cho mình); nên giao thiệp với người sáng suốt như thế ấy. Đối với người giao thiệp với vị như thế ấy, thì trở nên tốt hơn, không có xấu hơn.

2. Ovadeyyanusāseyya asabbhā ca nivāraye,
sataṃ hi so piyo hoti asataṃ hoti appiyo. 77
3. Na bhaje pāpake mitte na bhaje purisādhame,
bhajetha mitte kalyāṇe bhajetha purisuttame. 78
4. Dhammapīti sukhaṃ seti vipasannena¹ cetasā,
ariyappavedite dhamme sadā ramati paṇḍito. 79
5. Udakaṃ hi nayanti nettikā usukārā namayanti tejanaṃ,
dāruṃ namayanti tacchakā attānaṃ damayanti paṇḍitā. 80
6. Selo yathā ekaghano vātena na samīrati,
evaṃ nindāpasamāsasu na samiñjanti² paṇḍitā. 81
7. Yathāpi rahado gambhīro vipasanno³ anāvilo,
evaṃ dhammāni sutvāna vipasīdanti paṇḍitā. 82
8. Sabbattha ve sappurisā cajanti⁴
na kāmakāmā lapayanti santo,
sukhena phutṭhā atha vā dukhena⁵
noccāvacaṃ⁶ paṇḍitā dassayanti. 83
9. Na attahetu na parassa hetu
na puttamicche na dhanaṃ na raṭṭhaṃ,
na iccheyya adhammena samiddhimattano
sa sīlavā paññavā dhammiko siyā. 84
10. Appakā te manussesu ye janā pāragāmino,
athāyaṃ itarā pajā tīramevānudhāvati. 85
11. Ye ca kho sammadakkhāte dhamme dhammānuvattino,
te janā pāramessanti maccudheyyaṃ suduttaraṃ. 86
12. Kaṇhaṃ dhammaṃ vippahāya sukkaṃ bhāvetha paṇḍito,
okā anokaṃ āgamma viveke yattha dūramaṃ. 87

¹ vipasannena - PTS.² sammiñjanti - Syā.³ vipasanno - PTS.⁴ vajanti - Syā, PTS.⁵ dukkhena - Syā.⁶ na uccāvacaṃ - Ma, Syā, PTS.

[77] 2. Người (nào) có thể giáo giới, có thể chỉ dạy, có thể ngăn chặn điều không tốt lành, thật vậy đối với những người tốt thì người ấy được yêu mến, đối với những người xấu thì không được yêu mến.

[78] 3. Không nên giao thiệp với những bạn xấu, không nên giao thiệp với những người đê tiện. Nên giao thiệp với những người bạn lành, nên giao thiệp với những người cao thượng.

[79] 4. Người có sự hoan hỷ trong Giáo Pháp ngủ một cách an lạc với tâm ý thanh tịnh. Người sáng suốt luôn luôn hứng thú trong Giáo Pháp đã được các bậc Thánh tuyên thuyết.

[80] 5. Thật vậy, những người đào kênh dẫn nước, những thợ làm tên uốn nắn cây tên, những người thợ mộc tạc dáng thanh gỗ, những người sáng suốt rèn luyện bản thân.

[81] 6. Giống như tảng đá rắn chắc không bị lay động bởi gió, tương tự như thế các bậc sáng suốt không dao động ở các sự chê khen.

[82] 7. Cũng giống như hồ nước sâu, trong sạch, không bị vẩn đục, tương tự như thế, sau khi lắng nghe (các lời giảng về) Giáo Pháp các bậc sáng suốt được an tịnh.

[83] 8. Thật vậy, các bậc chân nhân từ bỏ mọi thứ,
các bậc đạo đức không đề cập đến các ước muốn về dục lạc.
Bị xúc chạm bởi hạnh phúc hay bởi khổ đau,
các bậc sáng suốt không tỏ ra phẫn khởi hay chán nản.

[84] 9. Người không vì lý do của bản thân, không vì lý do của kẻ khác,
không ao ước con trai, không ao ước tài sản, không ao ước quốc độ,
không mong muốn sự thành tựu cho bản thân một cách sái quấy,
người ấy là người chân chánh, có giới hạnh, có trí tuệ.

[85] 10. Ở loài người, những người có sự đi đến bờ kia là ít ỏi, trái lại những người khác chỉ chạy dọc theo bờ (bên này).

[86] 11. Và những người nào, khi pháp đã được tuyên thuyết đúng đắn, có sự hành trì theo pháp, những người ấy sẽ đi đến bờ kia, (sau khi vượt qua) lãnh vực của Ma Vương rất khó vượt qua.

[87] 12. Bậc sáng suốt, sau khi liả bỏ pháp đen, nên phát triển pháp trắng, sau khi từ nhà đi đến trạng thái không nhà, ở chỗ tách biệt là nơi khó có sự thích thú.

13. Tatrābhiratimiccheyya hitvā kāme akiñcano,
pariyodapeyya attānaṃ cittaklesehi paṇḍito. 88
14. Yesaṃ sambodhi-aṅgesu sammā cittaṃ subhāvitaṃ,
ādānapaṭinissagge anupādāya ye ratā,
khīṇāsavā jutimanto¹ te loke parinibbutā. 89

Paṇḍitavaggo chaṭṭho.

7. ARAHANTAVAGGO

1. Gataddhino visokassa vipparamuttassa sabbadhi,
sabbaganthappahīṇassa pariḷāho na vijjati. 90
2. Uyyuñjanti satimanto² na nikete ramanti te,
haṃsā 'va pallalaṃ hitvā okamokaṃ jahanti te. 91
3. Yesaṃ sannicayo³ natthi ye pariññātabhojanā,
suññato animitto ca vimokkho yesa gocaro,
ākāse 'va sakuntānaṃ gati tesāṃ durannayā. 92
4. Yassāsavā parikkhīṇā āhāre ca anissito,
suññato animitto ca vimokkho yassa gocaro,
ākāse 'va sakuntānaṃ padaṃ tassa durannayaṃ. 93
5. Yassindriyāni samathaṃ gatāni⁴
assā yathā sārathinā sudantā,
pahīṇamānassa⁵ anāsavassa
devā 'pi tassa pihayanti tādino. 94
6. Paṭhavisamo⁶ no virujjhati indakhilūpamo⁷ tādī subbato,
rahado 'va apetakaddamo saṃsārā na bhavanti tādino. 95

¹ jutimanto - PTS.

² satimanto - Ma, Syā, PTS.

³ sanniccayo - Syā.

⁴ samathaṅgatāni - Ma, Syā.

⁵ pahīṇamānassa - Ma, Syā, PTS.

⁶ paṭhavisamo - Syā, PTS.

⁷ indakhilupamo - Ma.

[88] 13. Sau khi từ bỏ các dục, không còn có vật gì, vị sáng suốt nên mong mọi sự thỏa thích ở nơi ấy, nên thanh lọc bản thân khỏi các điều ô nhiễm của tâm.

[89] 14. Những vị nào có tâm đã khéo được tu tập ở các chi phần đưa đến Giác Ngộ, được thích thú trong việc xả bỏ các sự bám víu, không còn chấp thủ, những vị ấy có các lậu hoặc đã được cạn kiệt, có sự chói sáng, đã đạt Niết Bàn ở thế gian.

Phẩm Bạc Sáng Suốt là thứ sáu.

7. PHẨM A-LA-HÁN

[90] 1. Đối với người đã trải qua cuộc hành trình, không còn sầu muộn, đã được giải thoát về mọi phương diện, đã dứt bỏ mọi trói buộc, sự bực bội là không được biết đến.

[91] 2. Các vị nỗ lực, có niệm, các vị ấy không thích thú về chỗ ở. Ví như những con thiên nga từ bỏ hồ nước, các vị ấy từ bỏ mọi trú xứ.

[92] 3. Các vị nào không có sự tích lũy, đã hiểu biết toàn diện về vật thực, có không tánh và vô tướng giải thoát là hành xứ của họ, lộ trình của các vị ấy là khó theo dõi, ví như đường bay của những con chim ở trên không trung.

[93] 4. Vị nào có các lậu hoặc đã được hoàn toàn cạn kiệt, và không bị lệ thuộc về vật thực, có không tánh và vô tướng giải thoát là hành xứ của mình, vết chân của vị ấy là khó theo dõi, ví như đường bay của những con chim ở trên không trung.

[94] 5. Vị nào có các giác quan đã đi đến sự yên lặng, giống như những con ngựa đã khéo được huấn luyện bởi người đánh xe, có ngã mạn đã được dứt bỏ, không còn lậu hoặc, ngay cả chư Thiên cũng yêu mến vị có đức hạnh như thế ấy.

[95] 6. Giống như trái đất không chống đỡ, tựa như cột trụ chống, vị có sự hành trì tốt đẹp như thế ấy ví như hồ nước đã được vét bùn, không còn các việc luân hồi đối với vị như thế ấy.

7. Santaṃ tassa manaṃ hoti santā vācā ca kamma ca,
sammadaññā vimuttassa upasantassa tādino. 96
8. Assaddho akataññū ca sandhicchedo ca yo naro,
hatāvakāso vantāso sa ve uttamaporiso. 97
9. Gāme vā yadi vā raññe ninne vā yadi vā thale,
yatthārahanto viharanti taṃ bhūviṃ rāmaṇeyyakam. 98
10. Ramaṇīyāni araññāni yattha na ramatī jano,
vītarāgā ramissanti na te kāmagavesino. 99

Arahantavaggo sattamo.

8. SAHASSAVAGGO

1. Sahassamapi ce vācā anattapadasaṃhitā,
ekaṃ atthapadaṃ seyyo yaṃ sutvā upasammati. 100
2. Sahassamapi ce gāthā anattapadasaṃhitā,
ekaṃ gāthāpadaṃ seyyo yaṃ sutvā upasammati. 101
3. Yo ce¹ gāthāsataṃ bhāse anattapadasaṃhitam,
ekaṃ dhammapadaṃ seyyo yaṃ sutvā upasammati. 102

¹ ca - Ma, Syā, PTS.

[96] 7. Đối với vị đã được giải thoát do sự hiểu biết đúng đắn, đã được an tịnh như thế ấy, suy nghĩ của vị ấy là thanh tịnh, lời nói và hành động đều thanh tịnh.

[97] 8. Người nào không tà tín, biết sự không tạo tác (Niết Bàn), cắt đứt sự tiếp nối (tái sanh), đã tiêu diệt duyên cứ, đã buông bỏ niềm ước muốn, chính vị ấy là con người tối thượng.

[98] 9. Cho dầu ở làng, hoặc là ở rừng, cho dầu ở thung lũng hoặc ở cao nguyên, nơi nào các vị A-la-hán cư ngụ, vùng đất ấy thật đáng ưa thích.

[99] 10. Các khu rừng đáng ưa thích là nơi dân chúng không ưa thích. Những vị có tham ái đã lìa sẽ thích thú, họ không có sự tầm cầu dục lạc.

Phẩm A-la-hán là thứ bảy.

8. PHẨM MỘT NGÀN

[100] 1. Nếu một ngàn lời nói mà chỉ chứa đựng những từ vô nghĩa, thì một từ có ý nghĩa là tốt hơn, sau khi nghe nó được an tịnh.

[101] 2. Nếu một ngàn câu kệ mà chỉ chứa đựng những từ vô nghĩa, thì một chữ của câu kệ là tốt hơn, sau khi nghe nó được an tịnh.

[102] 3. Nếu người nào nói một trăm câu kệ chứa đựng những từ vô nghĩa, thì (nói) một câu Pháp là tốt hơn, sau khi nghe nó được an tịnh.

4. Yo sahasaṃ sahasena saṅgāme mānuse jine,
ekañca jeyya attānaṃ¹ sa ve saṅgāmajuttamo. 103
5. Attā have jitaṃ seyyo yā cāyaṃ itarā pajā,
attadantassa posassa niccaṃ saññatacārino. 104
6. Neva devo na gandhabbo na māro saha brahmunā,
jitaṃ apajitaṃ kayirā tathārūpassa jantuno. 105
7. Māse māse sahasena yo yajetha satāṃ samaṃ,
ekañca bhāvitattānaṃ muhuttamapi pūjaye,
sā yeva pūjanā seyyā² yañce vassasataṃ hutaṃ. 106
8. Yo ca vassasataṃ jantu aggim paricare vane,
ekañca bhāvitattānaṃ muhuttamapi pūjaye,
sā yeva pūjanā seyyā² yañce vassasataṃ hutaṃ. 107
9. Yaṃ kiñci yiṭṭhaṃ va hutaṃ va³ loke
saṃvaccharaṃ yajetha puññapekkho,
sabbampi taṃ na catubhāgameti
abhivādanā ujjugatesu seyyā.² 108
10. Abhivādanasīlissa niccaṃ vaddhāpacāyino,⁴
cattārā dhammā vaḍḍhanti āyu vaṇṇo sukhaṃ balaṃ. 109

¹ jeyyamattānaṃ - Ma, Syā, PTS.

² seyyo - Ma, Syā, PTS.

³ yiṭṭhañ ca hutañ ca - PTS.

⁴ vuḍḍhāpacāyino - Ma, Syā.

[103] 4. Người nào có thể chiến thắng một ngàn người một ngàn lần ở chiến trường, và người có thể chiến thắng mỗi một bản thân mình, người ấy quả thật là tối thượng trong số những người chiến thắng ở chiến trường.

[104] 5. Đúng vậy, đối với con người đã rèn luyện bản thân, có hành vi được chế ngự thường xuyên, chiến thắng bản thân là tốt hơn chiến thắng những người khác.

[105] 6. Không phải vị Trời, không phải vị Càn-thát-bà, không phải Ma Vương cùng với Phạm Thiên có thể làm cho sự chiến thắng của con người có tính chất như thế trở thành chiến bại.

[106] 7. Người cúng tế một ngàn (đồng tiền) hàng tháng trong một trăm năm, và người lễ bái đến một vị có bản thân đã được tu tập đầu chỉ trong phút chốc, chính việc lễ bái ấy là tốt hơn việc tế lễ một trăm năm.

[107] 8. Người hầu cận ngọn lửa ở khu rừng trong một trăm năm, và người lễ bái đến một vị có bản thân đã được tu tập đầu chỉ trong phút chốc, chính việc lễ bái ấy là tốt hơn việc tế lễ một trăm năm.

[108] 9. Người mong mỏi phước báu có thể cúng tế bất cứ vật cúng tế hoặc vật tế lễ nào ở thế gian trọn năm, toàn bộ việc ấy cũng không đạt được một phần tư, việc đánh lễ ở các vị chánh trực là tốt hơn.

[109] 10. Bốn pháp: tuổi thọ, sắc đẹp, an vui, sức mạnh tăng trưởng đến người có tập tính đánh lễ và thường xuyên có sự kính trọng đến các bậc trưởng thượng.

11. Yo ca vassasataṃ jīve dussīlo asamāhito,
ekāhaṃ jīvitaṃ seyyo silavantassa jhāyino. 110
12. Yo ca vassasataṃ jīve duppañño asamāhito,
ekāhaṃ jīvitaṃ seyyo paññavantassa¹ jhāyino. 111
13. Yo ca vassasataṃ jīve kusīto hīnavīriyo,
ekāhaṃ jīvitaṃ seyyo viriyamārabhato daḷhaṃ. 112
14. Yo ca vassasataṃ jīve apassaṃ udayavyayaṃ,
ekāhaṃ jīvitaṃ seyyo passato udayavyayaṃ. 113
15. Yo ca vassasataṃ jīve apassaṃ amataṃ padaṃ,
ekāhaṃ jīvitaṃ seyyo passato amataṃ padaṃ. 114
16. Yo ca vassasataṃ jīve apassaṃ dhammamuttamaṃ,
ekāhaṃ jīvitaṃ seyyo passato dhammamuttamaṃ. 115

Sahassavaggo aṭṭhamo.

9. PĀPAVAGGO

1. Abhitvaretha² kalyāṇe pāpā cittaṃ nivāraye,
dandhaṃ hi karoto puññaṃ pāpasmim̐ ramatī mano. 116

¹ paññāvantassa - PTS.

² abhittharetha - Ma, Syā, PTS.

[110] 11. Và người nào có thể sống một trăm năm, có giới xấu xa, không định tĩnh, mạng sống một ngày của người có giới hạnh, có thiền, là tốt hơn.

[111] 12. Và người nào có thể sống một trăm năm, thiếu trí tuệ, không định tĩnh, mạng sống một ngày của người có tuệ, có thiền, là tốt hơn.

[112] 13. Và người nào có thể sống một trăm năm, lười biếng, có sự tinh tấn thấp kém, mạng sống một ngày của người đang ra sức tinh tấn một cách vững chãi là tốt hơn.

[113] 14. Và người nào có thể sống một trăm năm, không nhìn thấy sự sanh và diệt, mạng sống một ngày của người nhìn thấy sự sanh và diệt là tốt hơn.

[114] 15. Và người nào có thể sống một trăm năm, không nhìn thấy vị thế Bất Tử, mạng sống một ngày của người nhìn thấy vị thế Bất Tử là tốt hơn.

[115] 16. Và người nào có thể sống một trăm năm, không nhìn thấy Giáo Pháp tối thượng, mạng sống một ngày của người nhìn thấy Giáo Pháp tối thượng là tốt hơn.

Phẩm Một Ngàn là thứ tám.

9. PHẨM ÁC

[116] 1. Nên mau mắn trong việc tốt, nên ngăn chặn tâm khỏi điều ác, bởi vì khi người làm việc phước thiện một cách chậm chạp, tâm của người thích thú trong việc ác.

2. Pāpaṃ ce puriso kayirā na taṃ¹ kayirā punappunaṃ, 117
na tamhi chandaṃ kayirātha dukkho pāpassa uccayo.
3. Puññaṃ ce puriso kayirā kayirāthenaṃ² punappunaṃ, 118
tamhi chandaṃ kayirātha sukho puññassa uccayo.
4. Pāpo 'pi passati bhadraṃ yāva pāpaṃ na paccati, 119
yadā ca paccati pāpaṃ atha pāpo pāpāni passati.
5. Bhadro 'pi passati pāpaṃ yāva bhadraṃ na paccati, 120
yadā ca paccati bhadraṃ atha bhadro bhadraṇi passati.
6. Mā 'pamaññetha³ pāpassa na maṃ taṃ⁴ āgamissati, 121
udabindunipātena udakumbho 'pi pūrati,
pūrati bālo⁵ pāpassa thokathokampi⁶ ācinaṃ.
7. Mā 'pamaññetha³ puññassa na maṃ taṃ āgamissati, 122
udabindunipātena udakumbho 'pi pūrati,
pūrati dhīro⁷ puññassa thokathokampi⁶ ācinaṃ.

¹ naṃ - Ma, Syā.

² kayirā naṃ - Ma.

³ māvamāññetha - Ma, Syā;

māppamaññetha - PTS.

⁴ na mantaṃ - Ma, PTS; na mattaṃ - Syā.

⁵ bālo pūrati - Ma, PTS;

āpūrati bālo - Syā.

⁶ thokaṃ thokampi - Ma, Syā.

⁷ dhīro pūrati - Ma, PTS;

āpūrati dhīro - Syā.

[117] 2. Nếu người làm việc ác, không nên tiếp tục làm việc ấy nữa. Không nên tạo ra sự mong muốn về việc ấy, sự tích lũy việc ác là khổ đau.

[118] 3. Nếu người làm việc phước thiện, nên tiếp tục làm việc ấy. Nên tạo ra sự mong muốn về việc ấy, sự tích lũy việc phước thiện là hạnh phúc.

[119] 4. Người làm ác cũng gặp được điều lành khi nào việc ác chưa được chín muồi. Và khi nào việc ác được chín muồi, khi ấy người làm ác gặp những điều xấu xa.

[120] 5. Người làm lành cũng gặp điều xấu xa khi nào việc lành chưa được chín muồi. Và khi nào việc lành được chín muồi, khi ấy người làm lành gặp những điều tốt lành.

[121] 6. Chớ xem thường việc ác (nghĩ rằng): ‘Điều ấy sẽ không đến cho ta.’ Với việc nhỏ xuống từng giọt nước, bình nước cũng được tràn đầy, trong khi tích lũy (việc ác) đâu chỉ từng chút từng chút, kẻ ngu bị ngập tràn việc ác.

[122] 7. Chớ xem thường việc phước (nghĩ rằng): ‘Điều ấy sẽ không đến cho ta.’ Với việc nhỏ xuống từng giọt nước, bình nước cũng được tràn đầy, trong khi tích lũy (việc phước) đâu chỉ từng chút từng chút, người sáng trí được ngập tràn việc phước.

8. Vāṇijo 'va bhayaṃ maggaṃ appasattho mahaddhano,
visaṃ jīvitukāmo 'va pāpāni parivajjaye. 123
9. Pāṇimhi ce vaṇo nāssa hareyya pāṇinā visaṃ,
nābbaṇaṃ visamanveti natthi pāpaṃ akubbato. 124
10. Yo appaduṭṭhassa narassa dussati
suddhassa posassa anaṅgaṇassa,
tameva bālaṃ pacceci pāpaṃ
sukhumo rajo paṭivātaṃ 'va khitto. 125
11. Gabbhameke 'papajjanti¹ nirayaṃ pāpakammino,
saggaṃ sugatino yanti parinibbanti anāsavā. 126
12. Na antaḷikkhe na samuddamajjhe
na pabbatānaṃ vivaraṃ pavissa,²
na vijjati³ so jagatippadeso
yatthaṭṭhito⁴ mucceyya⁵ pāpakammā. 127
13. Na antaḷikkhe na samuddamajjhe
na pabbatānaṃ vivaraṃ pavissa,²
na vijjati³ so jagatippadeso
yatthaṭṭhitaṃ⁶ nappasahetha maccu. 128

Pāpavaggo navamo.

¹ upapajjanti - Ma, Syā, PTS.

² pavisaṃ - Syā.

³ vijjati - Ma, Syā, PTS.

⁴ yatraṭṭhito - Syā.

⁵ muñceyya - Syā, PTS.

⁶ yatraṭṭhitaṃ - Syā.

[123] 8. Nên lánh xa các việc ác, ví như người thương buôn có đoàn lũ hành ít ỏi mà có tài sản lớn lao nên lánh xa con đường nguy hiểm, ví như người có ý muốn sống nên lánh xa thuốc độc.

[124] 9. Có thể nắm lấy thuốc độc bằng bàn tay nếu ở bàn tay không có vết thương; thuốc độc không ngấm vào chỗ không có vết thương, không có điều ác cho người không làm (ác).

[125] 10. Kẻ nào bôi nhọ người không bị ô nhiễm,
người trong sạch, không vết nhơ,
điều xấu xa quay về chính kẻ ngu ấy,
ví như bụi bặm li ti được tung ra ngược chiều gió.

[126] 11. Một số sanh vào bào thai, những kẻ có nghiệp ác sanh vào địa ngục, những người có hạnh lành đi đến cõi trời, các bậc vô lậu viên tịch Niết Bàn.

[127] 12. Không phải ở bầu trời, không phải ở giữa biển khơi,
không phải đã đi vào khe của những ngọn núi,
không tìm thấy khu vực ấy ở trên trái đất,
nơi mà người đứng ở đó có thể thoát khỏi nghiệp ác.

[128] 13. Không phải ở bầu trời, không phải ở giữa biển khơi,
không phải đã đi vào khe của những ngọn núi,
không tìm thấy khu vực ấy ở trên trái đất,
nơi mà người đứng ở đó thì Tử Thần không thể khống chế.

Phẩm Ác là thứ chín.

10. DAṆḌAVAGGO

1. Sabbe tasanti daṇḍassa sabbe bhāyanti maccuno,
attānaṃ upamaṃ katvā na haneyya na ghātaye.	129
2. Sabbe tasanti daṇḍassa sabbesaṃ jīvitaṃ piyaṃ,
attānaṃ upamaṃ katvā na haneyya na ghātaye.	130
3. Sukhakāmāni bhūtāni yo daṇḍena vihiṃsati,
attano sukhamesāno pecca so na labhate sukhaṃ.	131
4. Sukhakāmāni bhūtāni yo daṇḍena na hiṃsati,
attano sukhamesāno pecca so labhate sukhaṃ.	132
5. Mā 'voca pharusāṃ kañci vuttā paṭivadeyyu taṃ,
dukkhā hi sārāmbhakathā paṭidaṇḍā phuseyyu taṃ.	133
6. Sace neresi attānaṃ kaṃso upahato yathā,
esa patto 'si nibbānaṃ sārāmbho te na vijjati.	134
7. Yathā daṇḍena gopālo gāvo pāceti gocaraṃ,
evaṃ jarā ca maccu ca āyuaṃ pācenti pāṇinaṃ.	135
8. Atha pāpāni kammāni karaṃ bālo na bujjhati,
sehi kammehi dummedho aggidaḍḍho 'va tappati.	136

10. PHẨM HÌNH PHẠT

[129] 1. Tất cả khiếp sợ hành phạt, tất cả sợ hãi Tử Thần. Sau khi lấy bản thân làm ví dụ, chớ nên giết hại, chớ nên bảo (kẻ khác) giết hại.

[130] 2. Tất cả khiếp sợ hành phạt, tất cả xem mạng sống là yêu quý. Sau khi lấy bản thân làm ví dụ, chớ nên giết hại, chớ nên bảo (kẻ khác) giết hại.

[131] 3. Kẻ nào hãm hại các chúng sanh có sự mong mỏi hạnh phúc bằng hành phạt trong khi tâm cầu hạnh phúc cho mình, kẻ ấy không đạt được hạnh phúc sau khi chết.

[132] 4. Kẻ nào không hãm hại các chúng sanh có sự mong mỏi hạnh phúc bằng hành phạt trong khi tâm cầu hạnh phúc cho mình, kẻ ấy đạt được hạnh phúc sau khi chết.

[133] 5. Người chớ nói điều thô lỗ đến bất cứ ai. Những người đã bị (người) nói có thể nói lại người. Những lời nói cộc cằn quả là tai hại, (bởi vì) các sự đánh trả lại có thể giáng xuống cho người.

[134] 6. Nếu người không dao động bản thân giống như cái chuông đã bị bể, chính người đã đạt đến Niết Bàn, sự thù hận không tìm thấy ở người.

[135] 7. Giống như người chăn bò dùng gậy gộc lừa bày bò ra đồng cỏ, tương tự như thế sự già và sự chết xua đuổi tuổi thọ của các chúng sanh.

[136] 8. Và trong khi làm các việc ác, kẻ ngu không được sáng suốt. Kẻ có trí tồi bị hối hận bởi các hành động của mình, ví như bị đốt thiêu bởi ngọn lửa.

9. Yo daṇḍena adaṇḍesu appaduṭṭhesu dussati,
dasannamaññataram ṭhānaṃ khippameva nigacchati. 137
10. Vedanaṃ pharusam jāniṃ sarīrassa ca bhedanaṃ,
garukaṃ vāpi ābādhaṃ cittakkhepaṃ va¹ pāpuṇe. 138
11. Rājato vā upassaggaṃ² abbhakkhānaṃ va³ dāruṇaṃ,
parikkhayaṃ va⁴ ñātīnaṃ bhogaṇaṃ va⁵ pabhaṅguraṃ. 139
12. Atha vāssa agārāni aggi dahati pāvako,
kāyassa bhedaṃ duppañño nirayaṃ so upapajjati.⁶ 140
13. Na naggacariyā na jaṭā na paṅkā
nānāsakā thaṇḍilasāyikā vā,
rājo ca jallaṃ⁷ ukkuṭikappadhānaṃ
sodhenti maccaṃ avitiṇṇakaṅkhaṃ. 141
14. Alaṅkato ce 'pi samaṃ careyya
santo danto niyato brahmacārī,
sabbesu bhūtesu nidhāya daṇḍaṃ
so brāhmaṇo so samaṇo sa bhikkhu. 142

¹ cittakkhepaṅca - Ma.

² upasaggaṃ - Ma, Syā.

³ abbhakkhānaṅca - Ma.

⁴ parikkhayaṅca - Ma.

⁵ bhogaṅca - Ma.

⁶ sopapajjati - Ma, PTS.

⁷ rajojallaṃ - Ma, Syā;
rajo va jallaṃ - PTS.

[137] 9. Kẻ nào dùng gậy gộc gây hại đến các bậc không có gậy gộc, không bị ô nhiễm, ngay lập tức bị đọa vào một trong mười trường hợp:

[138] 10. (Kẻ ấy) có thể gánh chịu cảm thọ khốc liệt, sự mất mát tài sản, và sự tổn thương của cơ thể, hoặc là bệnh hoạn trầm trọng, hoặc sự mất trí.

[139] 11. Hoặc là sự phiền hà từ nhà vua, hay sự cáo tội khắc nghiệt, hoặc là sự tổn thất về thân quyến, hay sự tiêu tán về các của cải.

[140] 12. Hoặc là ngọn lửa phát khởi thiêu đốt các gian nhà của kẻ ấy. Do sự hoại rã của thân, kẻ thiếu trí tuệ ấy bị sanh vào địa ngục.

[141] 13. Không phải sự thực hành lửa thể, không phải các búi tóc, không phải (sự bôi trét) các bùn đất, không phải sự tuyệt thực, hoặc sự nằm trên mặt đất, không phải bụi bặm và cấu ghét, không phải sự ra sức ngồi chồm hổm làm trong sạch con người chưa vượt qua sự nghi hoặc.

[142] 14. Mặc dầu đã được trang sức, mà có thể thực hành sự trầm tĩnh, được an tịnh, đã được rèn luyện, quả quyết, có Phạm hạnh, đã buông bỏ sự hành hạ đối với tất cả chúng sanh, vị ấy là Bà-la-môn, vị ấy là Sa-môn, vị ấy là tỳ khưu.

15. Hirīnisedho puriso koci lokasmiṃ¹ vijjati,
yo nidaṃ² apabodhati³ asso bhadro kasāmiva. 143
16. Asso yathā bhadro kasāniviṭṭho 144
ātāpino saṃvegino bhavātha
saddhāya sīlena ca vīriyena ca
samādhinā dhammavinicchayena ca
samppannavijjācaraṇā patissatā
pahassatha⁴ dukkhamidaṃ anappakaṃ.
17. Udaṃ hi nayanti nettikā usukārā namayanti tejanaṃ,
dāruṃ namayanti tacchakā attānaṃ damayanti subbatā. 145

Daṇḍavaggo dasamo.

11. JARĀVAGGO

1. Ko nu hāso kimānando niccaṃ pajjalite sati,
andhakārena onaddhā padīpaṃ na gavessatha.⁵ 146
2. Passa cittakataṃ bimbaṃ arukāyaṃ samussitaṃ,
āturaṃ bahusaṅkappaṃ yassa natthi dhuvaṃ ṭhiti. 147

¹ lokasmi - Ma, Syā, PTS.

² niddaṃ - Ma, Syā.

³ appabodhati - PTS.

⁴ jahissatha - Ma.

⁵ gavesatha - Ma, Syā.

[143] 15. Người có sự tự ngăn ngừa bằng pháp hổ thẹn (tội lỗi) khó tìm thấy ở thế gian, là người không khơi dậy lời chê trách, ví như con ngựa hiền không phải dùng đến cây roi.

[144] 16. Giống như con ngựa hiền được điều khiển bởi cây roi,
các người hãy có sự nhiệt tâm, có sự năng nổ.
Vớ tít, vớ giới, và vớ tấn,
vớ định, và vớ sự thâm định về pháp,
có minh và hạnh đầy đủ, có niệ, m,
các người hãy dứt bỏ sự khổ đau không phải là nhỏ nhoi này.

[145] 17. Thật vậy, những người đào kênh dẫn nước, những thợ làm tên uốn nắn cây tên, những người thợ mộc tạo dáng thanh gỗ, những vị có sự hành trì tốt đẹp rèn luyện bản thân.

Phẩm Hình Phạt là thứ mười.

11. PHẨM GIÀ

[146] 1. Nụ cười gì đây, tại sao có niềm vui, khi thường xuyên bị đốt cháy? Bị bao trùm bởi bóng tối, phải chăng các người sẽ không tìm kiếm ngọn đèn?

[147] 2. Hãy nhìn xem hình bóng đã được tô điểm, tập hợp những vết thương, đã được dựng đứng lên (với những mảnh xương), bệnh hoạn, có nhiều suy tư, đối với nó không có sự bền vững, ổn định.

3. Parijññamidaṃ rūpaṃ rogaṇiddhaṃ¹ pabhaṅguraṃ,² 148
bhijjati pūṭisandeho maraṇantaṃ hi jīvitaṃ.
4. Yānimāni apatthāni alāpūneva³ sārāde, 149
kāpotakāni aṭṭhīni tāni disvāna kā rati.
5. Aṭṭhīnaṃ nagaraṃ kataṃ maṃsalohitalepanaṃ, 150
yattha jarā ca maccu ca māno makkho ca ohito.
6. Jīranti ve rājarathā sucittā 151
atho sarīraṃpi jaraṃ upeti,
satañca dhammo na jaraṃ upeti
santo have sabbhi pavedayanti.
7. Appassutāyaṃ puriso balivaddo 'va⁴ jīrati, 152
maṃsāni tassa vaḍḍhanti paññā tassa na vaḍḍhati.
8. Anekajātiṃsaṃsāraṃ sandhāvissaṃ anibbisaṃ, 153
gahakāraṃ⁵ gavesanto dukkhā jāti punappaṇaṃ.

¹ rogaṇiḷaṃ - Ma;
rogaṇiddhaṃ - Syā; rogaṇiddhaṃ - PTS.
² pabhaṅguṇaṃ - Syā, PTS.

³ alābūneva - Ma.
⁴ balivaddhova - Ma.
⁵ gahakāraṃ - Ma.

[148] 3. Thế xác này là hoàn toàn tàn tạ, ô bệnh tật, mỏng manh. Xác thân hôi thối (sẽ) bị tan rã bởi vì mạng sống có sự chết là điểm cuối cùng.

[149] 4. Có sự thích thú gì sau khi nhìn thấy những mảnh xương có màu trắng xám này bị quăng bỏ tứ tán tựa như những trái bầu ở vào mùa thu?

[150] 5. (Thân này) là thành trì được làm bằng những mảnh xương, có sự bôi trét bằng thịt và máu, là nơi mà sự già, sự chết, ngã mạn, và đồ kỵ ẩn náu.

[151] 6. Các cỗ xe của đức vua, khéo được trang điểm, đương nhiên (sẽ) trở thành tàn tạ, rồi thân xác cũng đi đến sự già nua, nhưng Giáo Pháp của các bậc Thánh không đi đến sự già nua. Đúng vậy, các bậc Thánh tuyên thuyết đến các người tốt lành.

[152] 7. Người nam này, ít chịu học hỏi, trở thành già cỗi ví như con bò mộng, các bắp thịt của kẻ ấy tăng trưởng, trí tuệ của kẻ ấy không tăng trưởng.

[153] 8. Ta đã trải qua luân hồi trong nhiều kiếp sống không ngừng nghỉ, trong khi tìm kiếm người thợ làm nhà; sự sanh tái diễn là khổ đau.

9. Gahakāraḱa diṭṭho 'si puna geḱaṃ na kāhasi,
sabbā te¹ phāsukā bhaggā gahakūṭaṃ visaṅkhiṭaṃ,
visaṅkhāragataṃ cittaṃ taṇḱānaṃ khayamaṃjjhagā. 154
10. Acarivā brahmacariyaṃ aladdhā yobbane dhaṃaṃ,
jṃṇakoṅcā va jhāyanti khṃṇamaccheva pallale. 155
11. Acarivā brahmacariyaṃ aladdhā yobbane dhaṃaṃ,
senti cāpā 'tikhittā² 'va purāṇāni anutthunaṃ. 156

Jarāvaggo ekādasamo.

12. ATTAVAGGO

1. Attānaṃ ce piyaṃ jaṅṅā rakkheyya ṃaṃ surakkhiṭaṃ,
tiṇṇamaṅṅataraṃ yāmaṃ paṭijaggeyya paṇḱito. 157
2. Attānameva paṭhamaṃ patirūpe nivesaye,
athaṅṅamanusāseyya na kilisseyya paṇḱito. 158
3. Attānaṅce tathā kayirā yathaṅṅamanusāsati,
sudanto vata dammetha³ attā hi kira duddamo. 159
4. Attā hi attano nātho ko hi nātho paro siyā,
attanā 'va⁴ sudantena nāthaṃ labhati dullabhaṃ. 160

¹ sabbā ete - PTS.

² cāpātikhiṇā - Ma, Syā, PTS.

³ dametha - Ma, Syā, PTS.

⁴ attanā hi - Ma, Syā, PTS.

[154] 9. Hỡi người thợ làm nhà, người đã bị nhìn thấy. Người sẽ không xây dựng nhà nữa. Tất cả các rường cột của người đã bị gãy đổ, mái nhà đã bị phá tan. Tâm (của Ta) đã đi đến sự không còn tạo tác, Ta đã chứng đạt sự diệt tận của các tham ái.

[155] 10. Những người đã không thực hành Phạm hạnh, đã không đạt được tài sản lúc còn trẻ, ví như những con cò già bị tàn tạ ở hồ nước cạn, không còn cá.

[156] 11. Những người đã không thực hành Phạm hạnh, đã không thành tựu tài sản lúc còn trẻ, nằm dài thở than về các việc quá khứ, ví như những (mũi tên) hết đà bắn ra từ cây cung, rơi xuống đất.

Phẩm Già là thứ mười một.

12. PHẨM TỰ NGÃ

[157] 1. Nếu biết bản thân là đáng yêu thì nên bảo vệ nó một cách cẩn thận. Người sáng suốt nên cảnh tỉnh (bản thân) vào một trong ba thời.¹

[158] 2. Trước tiên nên huân tập chính bản thân ở việc đúng đắn, rồi mới nên chỉ dạy người khác, (như thế) người sáng suốt không thể bị ô nhiễm.

[159] 3. Nếu chỉ dạy người khác như thế nào thì nên thực hành đối với bản thân như vậy. Đúng vậy, người đã khéo được rèn luyện thì có thể rèn luyện (kẻ khác), bởi vì bản thân quá là khó rèn luyện.

[160] 4. Chính ta là người bảo hộ cho ta, còn người nào khác nữa có thể là người bảo hộ (cho ta)? Khi chính ta đã khéo được rèn luyện, thì đạt được người bảo hộ là việc khó mà đạt được.

¹ *tiṇṇamaññataraṃ yāmaṃ*: Chú giải giải thích là một trong ba giai đoạn của cuộc đời, chứ không phải một trong ba canh của đêm (DhA. iii, 138).

5. Attanā 'va kataṃ pāpaṃ attajaṃ attasambhavaṃ,
abhimanthati¹ dummedhaṃ vajiraṃ 'vasmamayaṃ² maṇiṃ. 161
6. Yassa accantadussīlyaṃ māluvā sālamiivotataṃ,
karoti so tathattānaṃ yathā naṃ icchatī diso. 162
7. Sukarāni asādhūni attano ahitāni ca,
yaṃ ve hitaṅca sādhuṃ ca taṃ ve paramadukkaraṃ. 163
8. Yo sāsanaṃ arahataṃ ariyānaṃ dhammajīvaṃ,
paṭikkosati dummedho diṭṭhiṃ nissāya pāpikaṃ,
phalāni kaṭṭhakasseva attaghaṅṅāya³ phallati. 164
9. Attanā 'va⁴ kataṃ pāpaṃ attanā saṃkilissati,
attanā akataṃ pāpaṃ attanā 'va visujjhati,
suddhi asuddhi⁵ paccattaṃ nāṅṅamaṅṅo⁶ visodhaye. 165
10. Attadatthaṃ paratthena bahunā 'pi na hāpaye,
attadatthambhiṅṅāya sadatthapasuto siyā. 166

Attavaggo dvādasamo.

13. LOKAVAGGO

1. Hīnaṃ dhammaṃ na seveyya pamādena na saṃvase,
micchādiṭṭhiṃ na seveyya na siyā lokavaddhano.⁷ 167
2. Uttiṭṭhe nappamajjeyya dhammaṃ sucariṃ care,
dhammacārī sukhaṃ seti asmiṃ loke paramhi ca. 168

¹ abhimatthati - Ma, Syā, PTS.

² vajiraṃ v' amhamayaṃ - Syā, PTS.

³ attaghatāya - Ma.

⁴ attanā hi - Ma.

⁵ suddhī asuddhi - Ma;

suddhī asuddhī - PTS.

⁶ nāṅṅo aññaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁷ lokavaddhano - Ma, Syā, PTS.

[161] 5. Việc ác đã do chính ta làm, đã do ta gây ra, có nguồn sanh khởi từ nơi ta. Việc ác nghiền nát kẻ kém trí tuệ, ví như kim cương nghiền nát viên ngọc ma-ni làm bằng đá.

[162] 6. Ví như dây leo *māluva* trèo lên cây *sālā*, người có giới tội tệ quá mức tạo ra cho bản thân điều mà kẻ thù mong muốn gây ra cho người ấy.

[163] 7. Những việc không tốt đẹp và không có lợi ích cho bản thân là những việc dễ làm. Đúng vậy, việc gì có lợi ích và tốt đẹp, việc ấy hiển nhiên là việc vô cùng khó làm.

[164] 8. Kẻ nào kém trí tuệ, nương tựa ác tà kiến, khinh miệt lời giảng dạy của các bậc A-la-hán, của các vị Thánh Nhân có đời sống đúng đắn, (kẻ ấy) gây nên hậu quả đưa đến sự tiêu hoại cho bản thân, ví như các trái của cây tre (khi trở hoa kết trái thì hại chết cây tre).

[165] 9. Việc ác đã được làm bởi chính bản thân, trở thành ô nhiễm bởi bản thân. Việc ác đã không được làm bởi bản thân, trở thành trong sạch bởi chính bản thân. Trong sạch (hay) không trong sạch tùy thuộc vào bản thân, không ai có thể làm cho người khác trở thành trong sạch.

[166] 10. Không nên buông bỏ lợi ích của bản thân vì lợi ích của kẻ khác cho đâu là lớn lao. Sau khi biết rõ lợi ích của bản thân, nên quan tâm đến lợi ích của mình.

Phẩm Tự Ngã là thứ mười hai.

13. PHẨM THẾ GIAN

[167] 1. Không nên thân cận với pháp thấp kém (ngũ dục). Không nên sống với sự xao lãng. Không nên thân cận với tà kiến. Không nên bận rộn với thế gian.

[168] 2. Nên nỗ lực, không nên xao lãng. Nên thực hành pháp một cách tốt đẹp. Người có sự thực hành pháp sống¹ an lạc trong đời này và trong đời sau.

¹ Không ghi theo nghĩa thông thường của *seti* là 'nằm, ngủ.' Chú Giải giải thích từ *seti* là *viharati*: 'sống, sinh hoạt' (DhA. iii, 165).

3. Dhammaṃ care sucaritaṃ na naṃ duccharitaṃ care,
dhammacārī sukhaṃ seti asmiṃ loke paramhi ca. 169
4. Yathā bubbulakaṃ¹ passe yathā passe marīcikaṃ,
evaṃ lokaṃ avekkhantaṃ maccurājā na passati. 170
5. Etha passathimaṃ lokaṃ cittaṃ rājarathūpamaṃ,
yattha bālā visīdanti natthi saṅgo vijānataṃ. 171
6. Yo ca pubbe pamajjitvā pacchā so nappamajjati,
so imaṃ² lokaṃ pabhāseti abbhā mutto 'va candimā. 172
7. Yassa pāpaṃ kataṃ kammaṃ kusalena pithiyati,³
so imaṃ² lokaṃ pabhāseti abbhā mutto 'va candimā. 173
8. Andhabhūto ayaṃ loko tanukettha vipassati,
sakunto⁴ jālamutto 'va appo saggāya gacchati. 174
9. Haṃsādiccapathe yanti ākāse yanti iddhiyā,
niyyanti⁵ dhīrā lokamhā jītvā⁶ māraṃ savāhinim.⁷ 175
10. Ekaṃ dhammaṃ atītassa musāvādissa jantuno,
vitiṇṇaparalokassa natthi pāpaṃ akāriyaṃ. 176

¹ pubbuḷakaṃ - Ma, Syā.

² so 'maṃ - Ma, PTS.

³ pidhiyati - Ma.

⁴ sakuno - Ma.

⁶ jetvā - Ma, Syā, PTS.

⁵ niyyanti - Ma, Syā, PTS.

⁷ savāhanaṃ - Syā, PTS.

[169] 3. Nên thực hành pháp một cách tốt đẹp, không nên thực hành việc ấy một cách sai trái. Người có sự thực hành pháp sống an lạc trong đời này và trong đời sau.

[170] 4. Nên xem (thế gian) như bọt nước, nên xem (thế gian) như ảo ảnh, Thần Chết không nhìn thấy người đang quan sát thế gian như vậy.

[171] 5. Hãy đến, hãy xem thế gian này đã được tô điểm tương tự như cỗ xe của đức vua, những kẻ ngu chìm đắm ở nơi ấy, không có sự dính líu đối với những người đang nhận thức (như thế).

[172] 6. Và người nào trước đây xao lãng, về sau người ấy không xao lãng, người ấy chiếu sáng thế gian này, ví như mặt trăng được ra khỏi đám mây.

[173] 7. Nghiệp ác đã làm của người nào được đóng lại bởi việc thiện, người ấy chiếu sáng thế gian này, ví như mặt trăng được ra khỏi đám mây.

[174] 8. Thế gian này là mù quáng, ở đây số ít nhìn thấy rõ. Ví như (số lượng) con chim được thoát khỏi tấm lưới, ít người đi đến cõi trời.

[175] 9. Các con thiên nga di chuyển theo đường đi của mặt trời. Những người đi ở không gian nhờ vào thần thông. Các bậc sáng trí lìa khỏi thế gian sau khi chiến thắng Ma Vương cùng với đám quân binh.

[176] 10. Đối với người đã vượt qua một pháp (chân thật), có lời nói dối trá, đã không quan tâm đến đời sau, không có việc ác nào là sẽ không làm.

11. Na ve kadariyā devalokaṃ vajanti 177
bālā have nappasaṃsanti dānaṃ,
dhīro ca dānaṃ anumodamāno
teneva so hoti sukhī parattha.

12. Pathavyā ekarajjena saggassa gamanena vā, 178
sabbalokādhipaccena sotāpattiphalaṃ varam.

Lokavaggo terasamo.

14. BUDDHAVAGGO

1. Yassa jitaṃ nāvajiyati jitamassa¹ no yāti koci loke, 179
tambuddhamanantagocaraṃ apadaṃ kena padena nessatha.

2. Yassa jālinī visattikā taṇhā natthi kuhiñci netave, 180
tambuddhamanantagocaraṃ apadaṃ kena padena nessatha.

3. Ye jhānapasutā dhīrā nekkhammūpasame ratā, 181
devā 'pi tesam pihayanti sambuddhānaṃ satīmataṃ.

4. Kiccho manussapaṭilābho kicchaṃ macchāna jīvitaṃ, 182
kicchaṃ saddhammasavanaṃ kiccho buddhānaṃ uppādo.²

¹ jitaṃ assa - Ma, PTS.

² buddhānamuppādo - Ma; buddhānamuppado - Syā.

[177] 11. Đương nhiên, những kẻ keo kiệt không đi đến Thiên giới.
Đúng vậy, những kẻ ngu không khen ngợi việc bố thí.
Và người sáng trí, trong khi tùy hỷ việc bố thí,
do chính việc ấy vị ấy có được sự an vui ở đời sau.

[178] 12. Quả vị Nhập Lưu là cao quý so với vương quyền độc nhất ở trái đất, hoặc việc đi đến cõi trời, hoặc quyền chúa tể của toàn thể thế gian.

Phẩm Thế Gian là thứ mười ba.

14. PHẨM ĐỨC PHẬT

[179] 1. Chiến thắng của vị nào không bị hạ thấp, chiến thắng của vị nào không một ai ở thế gian đạt đến, vị ấy là đức Phật, có hành xử không bị giới hạn, không dấu vết, vậy người sẽ dẫn dắt Ngài đi theo lối nào?

[180] 2. Tham ái, tầm lưới bẫy, sự vướng mắc của vị nào là không còn để dẫn dắt đi bất cứ đâu, vị ấy là đức Phật, có hành xử không bị giới hạn, không dấu vết, vậy người sẽ dẫn dắt Ngài đi theo lối nào?

[181] 3. Các vị nào chuyên chú tham thiền, sáng trí, thích thú ở sự an tịnh của việc xuất ly, chư Thiên cũng mong mỏi các vị ấy, các bậc Chánh Đẳng Giác, có niệm.

[182] 4. Sự đạt được thân người là khó, mạng sống của loài người là khó, (cơ hội) lắng nghe Chánh Pháp là khó, sự hiện khởi của chư Phật là khó.

5. Sabbapāpassa akaraṇaṃ kusalassa upasampadā,¹ 183
sacittapariyodapanam etaṃ buddhāna sāsanaṃ.
6. Khantī paramaṃ tapo titikkhā 184
nibbānaṃ paramaṃ vadanti buddhā,
na hi pabbajīto parūpaghātī
samaṇo hoti paraṃ viheṭṭhayanto.
7. Anūpavādo anūpaghāto² pātimokkhe ca saṃvaro, 185
mattaññutā ca bhattasmiṃ pantañca sayanāsaṇaṃ,
adhicitte ca āyogo etaṃ buddhāna sāsanaṃ.
8. Na kahāpaṇavassena titti kāmesu vijjati, 186
apassādā dukkhā kāmā iti viññāya paṇḍito.
9. Api dibbesu kāmesu ratiṃ so nādhigacchati, 187
taṇhakkhayarato hoti sammāsambuddhasāvako.
10. Bahū³ ve saraṇaṃ yanti pabbatāni vanāni ca, 188
ārāmarukkhacetyāni manussā bhayatajjitā.
11. Netaṃ kho saraṇaṃ khemaṃ netaṃ saraṇamuttamaṃ, 189
netaṃ saraṇamāgamma sabbaḍukkhā pamuccati.

¹ kusalassūpasampadā - Syā.² anupavādo anupaghāto - PTS.³ bahuṃ - Ma, Syā, PTS.

[183] 5. Không làm mọi điều ác, thành tựu việc thiện, thanh lọc tâm của mình, điều này là lời giáo huấn của chư Phật.

[184] 6. Nhẫn nại, chịu đựng là sự khổ hạnh tối thượng.
Chư Phật nói Niết Bàn là tối thượng.
Kẻ có sự hãm hại người khác đương nhiên không phải là bậc xuất gia,
kẻ ức hiếp người khác không phải là Sa-môn.

[185] 7. Không phi báng, không giết hại, sự thu thúc theo giới bốn *Pātimokkha*, sự biết đủ về vật thực, chỗ nằm ngồi thanh vắng, và sự gắn bó vào tăng thượng tâm, điều này là lời giáo huấn của chư Phật.

[186] 8. Không phải do trận mưa tiền vàng mà sự thỏa mãn ở các dục được tìm thấy. Bậc sáng suốt đã biết rằng: ‘Các dục là khổ đau, có ít khoái lạc.’

[187] 9. Vị ấy không tầm cầu sự thích thú ở các dục, dầu là của cõi Trời. Người đệ tử của đấng Chánh Đẳng Giác thích thú sự diệt trừ tham ái.

[188] 10. Bị đe dọa bởi nỗi sợ hãi, loài người đi đến nhiều nơi nương nhờ: những ngọn núi, những khu rừng, những ngôi chùa, những cội cây, và những bảo tháp.

[189] 11. Nơi nương nhờ ấy quả thật là không an toàn, nơi nương nhờ ấy là không tối thượng, Sau khi đi đến nơi nương nhờ ấy không được thoát khỏi mọi khổ đau.

12. Yo ca buddhañca dhammañca saṅghañca saraṇaṃ gato,
cattāri ariyasaccāni sammappaññāya passati. 190
13. Dukkhaṃ dukkhasamuppādaṃ dukkhassa ca atikkamaṃ,
ariyañcaṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ dukkhūpasamaḡāmiṇaṃ. 191
14. Etaṃ kho saraṇaṃ khemaṃ etaṃ saraṇamuttamaṃ,
etaṃ saraṇamāḡamma sabbadukkhā pamuccati. 192
15. Dullabho purisājañño na so sabbattha jāyati,
yattha so jāyati dhīro taṃ kūlaṃ¹ sukhamedhati. 193
16. Sukho buddhānaṃ uppādo sukhā saddhammadesanā,
sukhā saṅghassa sāmaggī samaggānaṃ tapo sukho. 194
17. Pūjārahe pūjayato buddhe yadi va sāvake,
papañca samatikkante tiṇṇasokapariddave. 195
18. Te tādise pūjayato nibbute akutobhaye,
na sakkā puññaṃ saṅkhātuṃ imettamaḡi kenaci. 196

Cuddasamo Buddhavaggo.

Paṭhamakabhāṇavāraṃ.

15. SUKHAVAGGO

1. Susukhaṃ vata jīvāma verinesu averino,
verinesu manussesu viharāma averino. 197

¹ kulaṃ - Ma, Syā, PTS.

[190] 12. Người nào đi đến nương nhờ đức Phật, Giáo Pháp, và Tăng Chúng, (người ấy) thấy được bốn Chân Lý cao thượng bằng trí tuệ chân chánh.

[191] 13. (Người ấy) thấy được Khổ, sự sanh lên của Khổ, sự vượt qua khỏi Khổ, và Thánh Đạo tám chi phần đưa đến sự yên lặng của Khổ.

[192] 14. Nơi nương nhờ ấy quả nhiên là an toàn, nơi nương nhờ ấy là tối thượng. Sau khi đi đến nơi nương nhờ ấy được thoát khỏi mọi khổ đau.

[193] 15. Người ưu việt là điều khó đạt được, vị ấy không được sanh ra ở mọi nơi. Nơi nào bậc sáng trí ấy sanh ra, gia tộc ấy thành đạt hạnh phúc.

[194] 16. Sự hiện khởi của chư Phật là an vui. Việc thuyết giảng Chánh Pháp là an vui. Sự hợp nhất của Tăng Chúng là an vui. Sự khắc khổ của các vị hợp nhất là an vui.

[195] 17. Đối với người đang cúng dường đến các đối tượng xứng đáng sự cúng dường như là chư Phật hoặc là các vị Thánh Văn đang vượt qua chướng ngại, hoặc đã vượt qua sầu muộn và than vãn, ...

[196] 18. ... đối với người đang cúng dường đến các vị đã đạt Niết Bàn không còn hãi sợ như thế ấy, không thể nào ước định phước báu (của người ấy) là thế này (hay thế kia), bởi bất cứ ai (hoặc bằng bất cứ cách thức gì).

Phẩm Đức Phật là thứ mười bốn.

Tụng Phẩm thứ nhất.

15. PHẨM AN LẠC

[197] 1. Thật vậy, chúng ta sống vô cùng an lạc, không thù hận giữa những người thù hận. Giữa những người thù hận, chúng ta hãy sống không thù hận.

2. Susukhaṃ vata jīvāma āturesu anāturā,
āturesu manussesu viharāma anāturā.	198
3. Susukhaṃ vata jīvāma ussukesu anussukā,
ussukesu manussesu viharāma anussukā.	199
4. Susukhaṃ vata jīvāma yesaṃ no natthi kiñcanaṃ,
pītibhakkhā bhavissāma devā ābhassarā yathā.	200
5. Jayaṃ veraṃ pasavati dukkhaṃ seti parājito,
upasanto sukhaṃ seti hitvā jayaparājayaṃ.	201
6. Natthi rāgasamo aggi natthi dosasamo kali,
natthi khandhasamā ¹ dukkhā natthi santiparaṃ sukhaṃ.	202
7. Jighacchāparamā rogā saṅkhāraparamā ² dukkhā,
etaṃ ñatvā yathābhūtaṃ nibbānaparamaṃ ³ sukhaṃ.	203
8. Ārogyaparamā lābhā santuṭṭhiparamaṃ dhanaṃ,
vissāsaparamā ñāti ⁴ nibbānaparamaṃ ³ sukhaṃ.	204
9. Pavivekaraṃ pītvā ⁵ rasaṃ upasamassa ca,
niddaro hoti nippāpo dhammapītirasaṃ pibaṃ. ⁶	205

¹ khandhādisā - Syā, PTS.

² saṅkhārā paramā - Syā, PTS.

³ nibbānaṃ paramaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁴ ñāti - Ma, Syā.

⁵ pītvā - Ma, Syā.

⁶ pivaṃ - Ma, Syā, PTS.

[198] 2. Thật vậy, chúng ta sống vô cùng an lạc, không bệnh¹ giữa những người bệnh. Giữa những người bệnh, chúng ta hãy sống không bệnh.

[199] 3. Thật vậy, chúng ta sống vô cùng an lạc, không khao khát giữa những người khao khát. Giữa những người khao khát, chúng ta hãy sống không khao khát.

[200] 4. Thật vậy, chúng ta sống vô cùng an lạc, không có vật gì thuộc về chúng ta. Chúng ta sẽ là những người có sự nuôi dưỡng bằng pháp hỷ, giống như chư Thiên ở cõi Quang Âm.

[201] 5. Chiến thắng làm nảy sanh thù hận. Kẻ bị chiến bại ngủ một cách khổ sở. Người an tịnh, ngủ một cách an lạc, sau khi đã từ bỏ thắng và bại.

[202] 6. Không có lửa nào sánh bằng tham, không có tội nào sánh bằng sân, không có khổ nào sánh bằng các uẩn, không có lạc nào vượt trội Niết Bàn.

[203] 7. Đói là bệnh tối thượng, các hành là khổ tối thượng. Sau khi biết được điều ấy đúng theo bản thể, Niết Bàn là an lạc tối thượng.

[204] 8. Không bệnh là lợi ích tối thượng, tự biết đủ là tài sản tối thượng, sự tự tin là thân quyến tối thượng, Niết Bàn là an lạc tối thượng.

[205] 9. Sau khi đã uống hương vị của sự ẩn cư và hương vị của sự an tịnh, người uống hương vị hoan hỷ của Giáo Pháp trở nên không còn buồn bực, không còn ác xấu.

¹ Theo Chú Giải, bệnh (*ātura*) ở đây có nghĩa là ô nhiễm (*kilesa*), không bệnh nghĩa là không có ô nhiễm (DhA. iii, 257).

10. Sāhu¹ dassanamariyānaṃ sannivāso sadā sukho,
adassanena bālānaṃ niccaveva sukhī siyā. 206
11. Bālasaṅgatacārī hi dīghamaddhāna socati,
dukkho bālehi saṃvāso amitteneva sabbadā,
dhīro ca sukhasaṃvāso ñātīnaṃ 'va samāgamo. 207
12. Tasmāhi,
Dhīrañca paññañca bahussutañca
dhorayhasīlaṃ² vatavantamāriyaṃ,
taṃ tādisaṃ sappurisaṃ sumedhaṃ
bhajetha nakkhattapathaṃ 'va candimā. 208

Paṇṇarasamo Sukhavaggo.

16. PIYAVAGGO

1. Ayoge yuñjamattānaṃ yogasmiñca ayojayaṃ,
atthaṃ hitvā piyaggāhī pihetattānuyoginaṃ. 209
2. Mā piyehi samāgañchi³ appiyehi kudācanaṃ,
piyānaṃ adassanaṃ dukkhaṃ appiyānañca dassanaṃ. 210
3. Tasmā piyaṃ na kayirātha piyāpāyo hi pāpako,
ganthā tesāṃ na vijjanti yesāṃ natthi piyāppiyaṃ. 211
4. Piyato jāyatī soko piyato jāyatī bhayaṃ,
piyato vippamuttassa natthi soko kuto bhayaṃ. 212
5. Pemato jāyatī soko pemato jāyatī bhayaṃ,
pemato vippamuttassa natthi soko kuto bhayaṃ. 213

¹ sādhu - PTS.

² dhoreyyasīlaṃ - PTS.

³ samāgañchi - Ma, Syā, PTS.

[206] 10. Việc nhìn thấy các bậc Thánh là tốt lành, việc sống chung (với các bậc Thánh) thì luôn luôn an lạc, do việc không gặp gỡ những kẻ ngu, có thể có được sự an lạc thường xuyên.

[207] 11. Người có sự sinh hoạt gần gũi với kẻ ngu sâu muộn thời gian lâu dài. Sự cộng trú với những kẻ ngu là khổ sở, ví như sống với kẻ thù vào mọi lúc. Còn sự sống chung với người sáng trí là an lạc, như là sự gặp gỡ với những người thân.

[208] 12. Chính vì thế, các người nên giao thiệp với người ấy, ví như thế ấy, bậc chân nhân, khôn ngoan, sáng trí, có trí tuệ, nghe nhiều, giới được kiên trì, đầy đủ phạm sự, thánh thiện, ví như mặt trăng liên kết với hành trình của các ngôi sao.

Phẩm An Lạc là thứ mười lăm.

16. PHẨM YÊU THÍCH

[209] 1. Trong khi gắn bó bản thân vào việc không đáng gắn bó và không gắn bó bản thân vào việc đáng gắn bó, kẻ có sự nắm bắt những điều yêu thích, sau khi từ bỏ mục đích, ganh tị với vị có sự gắn bó bản thân (vào việc tu tập).

[210] 2. Chớ nên tiếp cận với những gì yêu thích và những gì không yêu thích vào bất cứ lúc nào. Không nhìn thấy những gì yêu thích và nhìn thấy những gì không yêu thích là khổ đau.

[211] 3. Vì thế, chớ tạo ra đối tượng yêu thích, bởi vì sự xa lìa những gì yêu thích là điều xấu. Những vị nào không có đối tượng yêu thích và đối tượng không yêu thích, sự ràng buộc không hiện hữu đối với những vị ấy.

[212] 4. Do yêu thích sâu muộn được sanh ra, do yêu thích lo sợ được sanh ra. Đối với người đã thoát ra khỏi sự yêu thích, sâu muộn không có, lo sợ từ đâu có?

[213] 5. Do mến thương sâu muộn được sanh ra, do mến thương lo sợ được sanh ra. Đối với người đã thoát ra khỏi sự mến thương, sâu muộn không có, lo sợ từ đâu có?

6. Ratiyā jāyatī soko ratiyā jāyatī bhayaṃ,
ratiyā vip̐pamuttassa natthi soko kuto bhayaṃ. 214
7. Kāmato jāyatī soko kāmato jāyatī bhayaṃ,
kāmato vip̐pamuttassa natthi soko kuto bhayaṃ. 215
8. Taṇhāya jāyatī soko taṇhāya jāyatī bhayaṃ,
taṇhāya vip̐pamuttassa natthi soko kuto bhayaṃ. 216
9. Sīladassanasampannaṃ dhammaṭṭhaṃ saccavedinaṃ,¹
attano kamma kubbānaṃ taṃ jano kurute piyaṃ. 217
10. Chandajāto anakkhāte manasā ca phuṭṭho² siyā,
kāmesu³ ca appaṭibaddhacitto uddham̐soto 'ti vuccati. 218
11. Cirappavāsīṃ purisaṃ dūrato sotthimāgataṃ,
ñātīmittā suhajjā ca abhinandanti āgataṃ. 219
12. Tatheva katapuññampi asmā lokā paraṃ gataṃ,
puññāni patigaṇhanti piyaṃ ñātīva āgataṃ. 220

Piyavaggo soḷasamo.

17. KODHAVAGGO

1. Kodhaṃ jahe vip̐pajaheyya mānaṃ
saññojanaṃ sabbamatikkameyya,
taṃ nāmarūpasmiṃ asajjamānaṃ
akiñcanaṃ nānupatanti dukkhā. 221
2. Yo ve uppatitaṃ kodhaṃ rathaṃ bhantaṃ va dhāraye,⁴
tamahaṃ sārathiṃ brūmi rasmiggāho itaro jano. 222

¹ saccavādināṃ - Syā, PTS.

² phuṭṭho - Syā.

³ kāme - Syā.

⁴ vāraye - Ma.

[214] 6. Do luyến ái sâu muộn được sanh ra, do luyến ái lo sợ được sanh ra. Đối với người đã thoát ra khỏi sự luyến ái, sâu muộn không có, lo sợ từ đâu có?

[215] 7. Do ham muốn sâu muộn được sanh ra, do ham muốn lo sợ được sanh ra. Đối với người đã thoát ra khỏi sự ham muốn, sâu muộn không có, lo sợ từ đâu có?

[216] 8. Do tham ái sâu muộn được sanh ra, do tham ái lo sợ được sanh ra. Đối với người đã thoát ra khỏi sự tham ái, sâu muộn không có, lo sợ từ đâu có?

[217] 9. (Vị nào) được đầy đủ về giới hạnh và sự nhận thức, đã đứng vững ở Thánh Pháp, có sự hiểu biết về Chân Lý, đang thực hành công việc của mình, dân chúng thể hiện sự yêu mến đối với vị ấy.

[218] 10. Vị đã khởi lên mong muốn về pháp không định nghĩa được (Niết Bàn), nếu được thắm nhuần bởi ý, và có tâm không bị trói buộc ở các dục, được gọi là 'Bậc Thượng Lưu.'

[219] 11. Khi người có cuộc sống ly hương lâu dài đã trở về an toàn từ phương xa, thân quyến bạn bè và người quen vui mừng người đã trở về.

[220] 12. Tương tự y như thế, khi người đã làm việc phước thiện từ thế giới này đi đến thế giới khác, các phước báu tiếp đón (người ấy), ví như các quyến thuộc tiếp đón người thân yêu đã trở về.

Phẩm Yêu Thích là thứ mười sáu.

17. PHẨM GIẬN DỮ

[221] 1. Nên từ bỏ sự giận dữ, nên dứt bỏ hẳn sự ngã mạn, nên vượt qua tất cả ràng buộc.
Trong khi vị ấy không bám víu vào danh và sắc,
các khổ đau không xảy đến cho vị không có vật gì.

[222] 2. Quá vậy, người nào có thể kiềm chế sự giận dữ đã sanh lên, ví như cỗ xe bị chao đảo, Ta gọi người ấy là 'xa phu,' người khác là kẻ vịn dây cương.

3. Akkodhena jine kodhaṃ asādhuṃ sādhunā jine,
jine kadariyaṃ dānena saccena alikavādināṃ.¹ 223
4. Saccāṃ bhaṇe na kujjheyya dajjāppasmimpi² yācito,
etehi tihi ṭhānehi gacche devāna santike. 224
5. Ahimsakā ye munayo niccaṃ kāyena saṃvutā,
te yanti accutaṃ ṭhānaṃ yattha gantvā na socare. 225
6. Sadā jāgaramānānaṃ ahorattānusikkhinaṃ,
nibbānaṃ adhimuttānaṃ atthaṃ gacchanti āsavā. 226
7. Porāṇametāṃ atula netāṃ ajjatanāmiva,
nindanti tuṇhimāsīnaṃ nindanti bahubhāṇinaṃ,
mitabhāṇimpi³ nindanti natthi loke anindito. 227
8. Na cāhu na ca bhavissati na ceterahi vijjati,
ekantaṃ nindito poso ekantaṃ vā pasāṃsito. 228
9. Yañce viññū pasāṃsanti anuvicca suve suve,
acchiddavuttiṃ medhāviṃ paññāsīlasamāhitaṃ. 229
10. Nekkhaṃ⁴ jambonadasseva ko taṃ ninditumarahati,
devā 'pi naṃ pasāṃsanti brahmunā 'pi pasāṃsito. 230
11. Kāyappakopaṃ rakkheyya kāyena saṃvuto siyā,
kāyaduccaritaṃ hitvā kāyena sucaritaṃ care. 231
12. Vacīpakopaṃ rakkheyya vācāya saṃvuto siyā,
vacīduccaritaṃ hitvā vācāya sucaritaṃ care. 232
13. Manopakopaṃ rakkheyya manasā saṃvuto siyā,
manoduccaritaṃ hitvā manasā sucaritaṃ care. 233

¹ saccenālikavādināṃ - Ma, Syā, PTS.² dajjā appampi - Ma; dajjā appasmi - Syā, PTS.³ mitabhāṇinampi - PTS.⁴ nikkhaṃ - Ma.

[223] 3. Nên chinh phục người giận dữ bằng sự không giận dữ, nên chinh phục người xấu bằng điều tốt, nên chinh phục người bòn xén bằng sự bố thí, (nên chinh phục) người có lời nói sai trái bằng sự chân thật.

[224] 4. Nên nói sự thật, không nên giận dữ. Khi được yêu cầu, nên bố thí đầu chỉ có chút ít. Với ba yếu tố này, có thể đi đến nơi hiện diện của chư Thiên.

[225] 5. Các bậc hiền trí nào là những người không hãm hại, thường xuyên thu thúc về thân, các vị ấy đi đến vị thế Bất Tử, là nơi không sầu muộn sau khi đi đến.

[226] 6. Đối với những người luôn luôn tỉnh giác, có sự tu tập ngày đêm, đã hướng tâm đến Niết Bàn, các lậu hoặc (của các vị ấy) đi đến tiêu diệt.

[227] 7. Nay A-tu-la, chuyện này là cổ xưa, chuyện này không chỉ là ngày nay, họ chê trách người ngồi im lặng, họ chê trách người nói nhiều, và họ cũng chê trách người nói vừa phải; ở trên đời không có người không bị chê trách.

[228] 8. Đã không có (ở quá khứ), sẽ không có (ở vị lai), và không tìm thấy ở hiện tại người chỉ thuần bị chê trách hoặc chỉ thuần được ngợi khen.

[229] 9. Sau khi xem xét ngày ngày, các bậc tri thức ngợi khen người có hành vi không lỗi lầm, thông minh, được thành tựu trí tuệ và giới hạnh.

[230] 10. Tựa như đồng tiền bằng vàng ròng, ai xứng đáng để chê trách vị ấy? Chư Thiên cũng khen ngợi vị ấy. Vị ấy còn được khen ngợi bởi đấng Phạm Thiên.

[231] 11. Nên canh phòng sự giận dữ (bộ phát) ở thân, nên là người đã được thu thúc về thân. Sau khi từ bỏ ược hạnh do thân, nên thực hành thiện hạnh do thân.

[232] 12. Nên canh phòng sự giận dữ của khẩu, nên là người đã được thu thúc về khẩu. Sau khi từ bỏ ược hạnh do khẩu, nên thực hành thiện hạnh do khẩu.

[233] 13. Nên canh phòng sự giận dữ của ý, nên là người đã được thu thúc về ý. Sau khi từ bỏ ược hạnh do ý, nên thực hành thiện hạnh do ý.

14. Kāyena saṃvutā dhīrā atho vācāya saṃvutā,
manasā saṃvutā dhīrā te ve suparisāṃvutā. 234

Kodhavaggo sattarasamo.

18. MALAVAGGO

1. Paṇḍupalāso 'va dāni 'si yamapurisā 'pi ca taṃ¹ upatṭhitā,
uyyogamukhe ca tiṭṭhasi pātheyyampi ca te na vijjati. 235
2. So karohi dīpamattano khippaṃ vāyama paṇḍito bhava,
niddhantamalo anaṅgaṇo dibbaṃ ariyabhūmimehisi.² 236
3. Upanītavayo ca dāni 'si sampayāto 'si yamassa santike,
vāso 'pi ca³ te natthi antarā pātheyyampi ca te na vijjati. 237
4. So karohi dīpamattano khippaṃ vāyama paṇḍito bhava,
niddhantamalo anaṅgaṇo na puna⁴ jātijaraṃ upehisi. 238
5. Anupubbena medhāvī thokathokaṃ khaṇe khaṇe,
kammāro rajatasseva niddhame malamattano. 239
6. Ayasā 'va malaṃ samuṭṭhitaṃ taduṭṭhāya⁵ tameva khādati,
evaṃ atidhonacāriṇaṃ sakakammāni⁶ nayanti duggatiṃ. 240
7. Asajjhāyamalā mantā anuṭṭhānamalā gharā,
malaṃ vaṇṇassa kosajjaṃ pamādo rakkhato malaṃ. 241
8. Malitthiyā duccharitaṃ maccheraṃ dadato malaṃ,
malā ve pāpakā dhammā asmiṃ loke paramhi ca. 242

¹ te - Ma.

² ariyabhūmiṃ upehisi - Ma.

³ vāso - Ma.

⁴ punaṃ - PTS.

⁵ tatutṭhāya - Ma.

⁶ sāni kammāni - Ma.

[234] 14. Các bậc sáng trí đã được thu thúc về thân, rồi đã được thu thúc về khẩu. Các bậc sáng trí đã được thu thúc về ý. Đúng vậy, các vị ấy đã khéo thu thúc toàn diện.

Phẩm Giận Dữ là thứ mười bảy.

18. PHẨM VẾT NHƠ

[235] 1. Người giờ đây ví như là chiếc lá úa vàng, và sứ giả của Thần Chết cũng đã đứng gần người. Người (đang) đứng ở ngưỡng cửa của sự tiêu vong, và lương thực đi đường của người cũng không có.

[236] 2. Người đây hãy tạo lập hòn đảo cho bản thân, hãy mau mau nỗ lực, hãy trở nên sáng suốt. Với vết nhơ đã được giữ bỏ, không còn nhơ nhớp, người sẽ đi đến địa phận thuộc cõi trời của các bậc Thánh nhân.

[237] 3. Và giờ đây người có sự diệt vong đã đến gần, người đã tự đi đến gần Thần Chết. Không có chỗ trú ngụ cho người ở khoảng giữa, và lương thực đi đường của người cũng không có.

[238] 4. Người đây hãy tạo lập hòn đảo cho bản thân, hãy mau mau nỗ lực, hãy trở nên sáng suốt. Với vết nhơ đã được giữ bỏ, không còn nhơ nhuốc, người sẽ không đi đến sự sanh và sự già lại nữa.

[239] 5. Ví như thợ rèn giữ bỏ bụi dơ của bạc, bậc thông minh nên tuân tự giữ bỏ vết nhơ của bản thân từng chút từng chút theo từng giây từng phút.

[240] 6. Ví như chất rỉ sét đã được sanh lên từ mảnh sắt, sau khi sanh lên từ mảnh sắt nó ăn mòn chính mảnh sắt ấy, tương tự như thế các việc làm của bản thân dẫn dắt kẻ có sự thọ dụng bốn món vật dụng thiếu sự quán xét¹ đi đến cảnh giới khổ đau.

[241] 7. Các chú thuật có sự không tụng đọc là vết nhơ. Các ngôi nhà có sự không cư ngụ là vết nhơ. Biếng nhác là vết nhơ của sắc đẹp. Xao lãng là vết nhơ của người đang canh gác.

[242] 8. Tà hạnh là vết nhơ của người nữ. Bòn xén là vết nhơ của người đang bố thí. Thật vậy các vết nhơ là các pháp ác xấu ở đời này và đời sau.

¹ *atidhonaacārinam*: 'kẻ có sự thọ dụng bốn món vật dụng thiếu sự quán xét' ý nghĩa này được ghi theo lời giải thích của Chú Giải (DhA. iii, 344).

9. Tato malā malataraṃ avijjā paramaṃ malaṃ,
etaṃ malaṃ pahatvāna nimmalā hotha bhikkhavo. 243
10. Sujīvaṃ ahirikena¹ kākasūrena dhaṃsinā,
pakkhandinā pagabbhena saṃkiliṭṭhena jīvitaṃ. 244
11. Hirimatā² ca dujjīvaṃ niccaṃ sucigavesinā,
alīnenāpagabbhena³ suddhājīvena passatā. 245
12. Yo pāṇamatipāteti musāvādaṃ ca bhāsati,
loke adinnaṃ ādiyati paradāraṃ ca gacchati. 246
13. Surāmerayapānaṃ ca yo naro anuyuñjati,
idheva poso⁴ lokasmiṃ mūlaṃ khaṇati⁵ attano. 247
14. Evambho purisa jānāhi pāpadhammā asaññatā,
mā taṃ lobho adhammo ca ciraṃ dukkhāya randhayuṃ. 248
15. Dadāti⁶ ve yathā saddhaṃ yathā pasādanaṃ jano,
tatha ve maṅku yo hoti⁷ paresaṃ pānabhojane,
na so divā vā rattiṃ vā samādhiṃ adhigacchati. 249
16. Yassa cetāṃ samucchinnaṃ mūlaghaccaṃ samūhataṃ,
sa ve divā vā rattiṃ vā samādhiṃ adhigacchati. 250
17. Natthi rāgasamo aggi natthi dosasamo gaho,
natthi mohasamaṃ jālaṃ natthi taṇhāsamā nadī. 251
18. Sudassaṃ vajjamaññesaṃ attano pana duddasaṃ,
paresaṃ hi so vajjāni opunāti⁸ yathā bhūsaṃ,⁹
attano pana chādeti kalim⁹ va kitavā saṭho. 252
19. Paravajjānupassissa niccaṃ ujjhānasaññino,
āsavā tassa vaḍḍhanti ārā so āsavakkhayā. 253

¹ ahirikena - PTS.² hirimatā - PTS.³ alīnen' appagabbhena - PTS.⁴ idheva-m-eso - PTS.⁵ khanati - PTS.⁶ dadanti - PTS.⁷ tattha yo maṅku bhavati - Ma, PTS;
tattha yo maṅkuto hoti - Syā.⁸ opunāti - Ma, Syā, PTS.⁹ bhusaṃ - Ma, Syā, PTS.

[243] 9. Vô minh là vết nhơ tối thượng, nhơ nhuốc hơn các vết nhơ kia. Nay các tỳ khuừ, hãy dứt bỏ vết nhơ ấy, hãy trở thành người không có vết nhơ.

[244] 10. Sự sinh sống bởi kẻ không biết hổ thẹn, trơ tráo như loài quạ, nói xấu sau lưng, khoác lác, xác xược, nhơ nhuốc là cách sống dễ dàng.

[245] 11. Và (sự sinh sống) bởi người có sự hổ thẹn, thường xuyên tâm cầu sự trong sạch, không cố chấp, không xác xược, có sự nuôi mạng trong sạch, hiểu biết là cách sống khó khăn.

[246] 12. Kẻ nào giết hại sanh mạng, và nói lời dối trá, lấy vật không được cho ở thế gian, và đi đến với vợ của người khác, ...

[247] 13. ... và người nam nào đam mê việc uống rượu và chất lên men, kẻ ấy đào bới gốc rễ của chính mình ở thế gian, ngay tại nơi này.

[248] 14. Nay nam nhân, như vậy người hãy biết rằng các ác pháp là không kiếm chế được, chớ để tham lam và phi pháp đẩy đưa người đến sự khổ đau lâu dài.

[249] 15. Quả vậy, người ta bố thí tùy theo đức tin, tùy theo sự tín thành, tại đó kẻ nào bất mãn về thức ăn nước uống của những người khác (bố thí), kẻ ấy không chứng được định vào ban ngày hoặc ban đêm.

[250] 16. Tuy nhiên, đối với vị nào có điều này đã được cắt đứt, gốc rễ đã được tiêu diệt, đã được bứng lên, vị ấy quả nhiên chứng được định vào ban ngày hoặc ban đêm.

[251] 17. Không có lửa nào sánh bằng tham, không có sự kìm kẹp nào sánh bằng sân, không có màng lưới nào sánh bằng si, không có dòng sông nào sánh bằng tham ái.

[252] 18. Lỗi của những người khác dễ thấy, trái lại của mình khó thấy. Kẻ ấy sàng lọc các lỗi của chính những người khác như là sàng lọc hạt lúa (lẫn trong gạo), trái lại che giấu (lỗi) của mình như là kẻ bầy chim che giấu thân hình.

[253] 19. Đối với kẻ tìm tòi lỗi của người khác, thường xuyên có ý tưởng phê phán, các lậu hoặc của kẻ ấy tăng trưởng, kẻ ấy cách xa sự diệt trừ các lậu hoặc.

20. Ākāse ca padaṃ natthi samaṇo natthi bāhire,¹ 254
papañcābhiratā pajā nippapañcā tathāgatā.
21. Ākāse ca padaṃ natthi samaṇo natthi bāhire,¹ 255
saṅkhārā sassatā natthi natthi buddhānaṃ iñjitaṃ.

Malavaggo aṭṭhārasamo.

19. DHAMMAṬṬHAVAGGO

1. Na tena hoti dhammaṭṭho yenatthaṃ sahasā² naye, 256
yo ca atthaṃ anatthañca ubho niccheyya paṇḍito.
2. Asāhasena dhammena samena nayatī pare, 257
dhammassa gutto medhāvī dhammaṭṭho 'ti pavuccati.
3. Na tena paṇḍito hoti yāvatā bahu bhāsati, 258
khemī averī abhayo paṇḍito 'ti pavuccati.
4. Na tāvatā dhammadharo yāvatā bahu bhāsati, 259
yo ca appampi sutvāna dhammaṃ kāyena passati,
sa ve dhammadharo hoti yo dhammaṃ nappamajjati.
5. Na tena thero hoti³ yenassa palitaṃ⁴ siro, 260
paripakko vayo tassa moghajiṇṇo 'ti vuccati.

¹ bāhiro - Syā, PTS.

² sāhasā - Ma.

³ thero so hoti - Ma.

⁴ phalitaṃ - PTS.

[254] 20. Không có vết chân (lưu lại) ở không trung, không có Sa-môn ở bên ngoài (Giáo Pháp), người đời thích thú các pháp chương ngại, các đức Như Lai không còn các pháp chương ngại.

[255] 21. Không có vết chân (lưu lại) ở không trung, không có Sa-môn ở bên ngoài (Giáo Pháp), các hành trường tồn là không có, chư Phật không có sự dao động.

Phẩm Vết Nhơ là thứ mười tám.

19. PHẨM CÔNG MINH

[256] 1. Kẻ phân xử sự việc theo lối áp đặt, như thế không có công minh. Còn bậc sáng suốt là người có thể xác định cả hai: sự việc đúng và không đúng.

[257] 2. Người phân xử những kẻ khác không theo lối áp đặt, đúng pháp, công bằng, được bảo vệ bởi pháp, thông minh, được gọi là ‘công minh.’

[258] 3. Dầu cho nói nhiều, không vì thế trở thành sáng suốt. Người có sự điềm tĩnh, không thù hận, không lo sợ, được gọi là ‘sáng suốt.’

[259] 4. Dầu cho nói nhiều, không vì thế là người nắm giữ Giáo Pháp. Nhưng vị nào dầu chỉ nghe chút ít mà nhìn thấy Giáo Pháp bằng thân, thật vậy vị ấy là người nắm giữ Giáo Pháp, là người không xao lãng Giáo Pháp.

[260] 5. Mặc dầu đầu của vị ấy bạc tóc, không vì thế trở thành trưởng lão. Vị có tuổi thọ đã được chín mươi ấy được gọi là ‘già vô vị.’

6. Yamhi saccaṃ ca dhammo ca ahiṃsā saṃyamo¹ damo,
sa ve vantamalo dhīro thero iti² pavuccati. 261
7. Na vākkaraṇamattena vaṇṇapokkharatāya vā,
sādhurūpo naro hoti issukī maccharī saṭho. 262
8. Yassa ce taṃ³ samucchinnaṃ mūlaghaccaṃ samūhataṃ,
sa vantadoso medhāvī sādhurūpo 'ti vuccati. 263
9. Na muṇḍakena samaṇo abbato alikaṃ bhaṇaṃ,
icchālobhasamāpanno samaṇo kiṃ bhavissati. 264
10. Yo ca sameti pāpāni aṇuṃ thūlāni sabbaso,
samitattā hi pāpānaṃ samaṇo 'ti pavuccati. 265
11. Na tena bhikkhu hoti yāvatā bhikkhate pare,
vissaṃ dhammaṃ samādāya bhikkhu hoti na tāvatā. 266
12. Yo 'dha puññañca pāpañca bāhetvā brahmacariyavā,
saṅkhāya loke carati sa ve bhikkhū 'ti vuccati. 267
13. Na monena muni⁴ hoti mūlharūpo aviddasu,
yo ca tulaṃ 'va paggayha varamādāya paṇḍito. 268

¹ saññamo - PTS.

² so thero ti - Syā; thero ti - PTS.

³ cetam - Ma, Syā, PTS.

⁴ muni - Ma, PTS.

[261] 6. Sự chân thật, sự đúng đắn, việc không hãm hại, việc chế ngự, việc rèn luyện có ở vị nào, vị ấy quả thật là bậc sáng trí, có ô nhiễm đã được tẩy trừ, được gọi là ‘trưởng lão.’

[262] 7. Không phải chỉ do việc nói năng hay trạng thái xinh đẹp của dáng vóc mà người trở thành mẫu mực (trong khi) là người có sự ganh tỵ, bòn xén, xảo trá.

[263] 8. Tuy nhiên, đối với vị nào điều ấy đã được cắt đứt, gốc rễ đã được tiêu diệt, đã được bứng lên, vị ấy, có tật xấu đã được tẩy trừ, thông minh, được gọi là ‘mẫu mực.’

[264] 9. Không phải do đầu cạo trọc mà trở thành Sa-môn nếu là kẻ không có sự hành trì, kẻ nói lời giả dối. Làm sao kẻ có sự ham muốn và tham lam sẽ trở thành Sa-môn được?

[265] 10. Còn người nào lắng dịu các điều ác lớn nhỏ về mọi mặt, chính do trạng thái đã lắng dịu đối với các điều ác mà được gọi là ‘Sa-môn.’

[266] 11. Cho dầu đi khát thực nơi những kẻ khác, không vì thế trở thành tỳ khưu. Người chấp nhận pháp thế tục, do vậy mà không trở thành tỳ khưu.

[267] 12. Ở đây, người nào đã lìa khỏi việc phước thiện và điều ác xấu, có thực hành Phạm hạnh, sống ở đời với sự hiểu biết, thật vậy người ấy được gọi là ‘tỳ khưu.’

[268] 13. Kẻ có dáng vẻ khờ khạo, ngu dốt, đầu với trạng thái im lặng cũng không trở thành bậc hiền trí. Nhưng người nào, tựa như người nắm lấy cái cân, chọn lấy điều cao quý là người sáng suốt.

14. Pāpāni parivajjeti sa muni¹ tena so muni,
yo munāti ubho loke muni² tena pavuccati. 269
15. Na tena ariyo hoti yena pāṇāni hiṃsati,
ahiṃsā sabbapāṇānaṃ ariyo 'ti pavuccati. 270
16. Na sīlabbatamattena bāhusaccena vā pana,³
atha vā samādhilābhena vivicca sayanena vā. 271
17. Phusāmi nekkhammasukhaṃ aputhujjanasevitaṃ,
bhikkhu vissāsamāpādi appatto āsavakkhayaṃ. 272

Dhammaṭṭhavaggo ekūnavīsatiso.

20. MAGGAVAGGO

1. Maggānaṭṭhaṅgiko seṭṭho saccānaṃ caturo padā,
virāgo seṭṭho dhammānaṃ dvipadānaṃ ca⁴ cakkhumā. 273
2. Eso 'va⁵ maggo natthañño dassanassa visuddhiyā,
etaṃ hi tumhe paṭipajjatha mārassettaṃ pamohanaṃ. 274
3. Etaṃ hi tumhe paṭipannā dukkhassantaṃ karissatha,
akkhāto ve⁶ mayā maggo aññāya sallasanthaṃ.⁷ 275

¹ muni - Syā.

² muni - PTS.

³ puna - PTS.

⁴ dipadānañca - PTS.

⁵ es' eva - Ma, PTS.

⁶ akkhāto vo - Ma.

⁷ sallakantaṃ - Ma;
sallasatthaṃ - Syā.

[269] 14. Người lánh xa hẳn các điều ác, người ấy là bậc hiền trí, do việc ấy người ấy trở thành bậc hiền trí. Người nào hiểu rõ cả hai thế giới (nội tâm và ngoại cảnh), do việc ấy được gọi là hiền trí.

[270] 15. Kẻ hãm hại các sinh mạng, vì thế không phải là thánh thiện. Do việc không hãm hại tất cả các sinh mạng, được gọi là ‘thánh thiện.’

[271] 16. Không phải chỉ do giới hạnh và việc hành trì, hay do sự học nhiều, hoặc do việc đạt được thiên định, hay do sự nằm ngủ đơn độc, ...

[272] 17. ... (mà nghĩ rằng): ‘Ta chạm đến sự an lạc của xuất ly mà những kẻ phạm phu không được hưởng,’ vị tỷ khưu không thể đạt đến sự tự tin khi chưa đạt được sự diệt trừ các lậu hoặc.

Phẩm Công Minh là thứ mười chín.

20. PHẨM ĐẠO LỘ

[273] 1. Trong số các đạo lộ, (đạo lộ) Tám Chi Phần là tối cao. Trong số các chân lý, bốn Lời Nói (là tối cao). Trong số các pháp, không luyến ái là tối cao. Và trong số các loài hai chân, bậc Hữu Nhãn (đức Như Lai là tối cao).

[274] 2. Chính cái này là đạo lộ, không có cái (đạo lộ) khác, đưa đến sự thanh tịnh của nhận thức. Vì thế, các người hãy thực hành đạo lộ này, đạo lộ này là sự mê mờ đối với Ma Vương.

[275] 3. Bởi vì khi đã thực hành đạo lộ này, các người sẽ làm chấm dứt khổ đau. Đạo lộ quả thật đã được thuyết giảng bởi Ta, sau khi biết được cách nhổ bỏ mũi tên.

4. Tumhehi kiccaṃ ātappaṃ akkhātāro tathāgatā,
paṭipannā pamokkhanti jhāyino mārabandhanā. 276
5. Sabbe saṅkhārā aniccā 'ti yadā paññāya passati,
atha nibbindati¹ dukkhe esa maggo visuddhiyā. 277
6. Sabbe saṅkhārā dukkhā 'ti yadā paññāya passati,
atha nibbindati¹ dukkhe esa maggo visuddhiyā. 278
7. Sabbe dhammā anattā 'ti yadā paññāya passati,
atha nibbindati¹ dukkhe esa maggo visuddhiyā. 279
8. Uṭṭhānakālamhi anuṭṭhahāno 280
yuvā balī ālasiyaṃ upeto,
saṃsannasaṅkappamano kusīto
paññāya maggaṃ alaso na vindati.
9. Vācānurakkhī manasā susaṃvuto 281
kāyena ca akusalaṃ na kayirā,
ete tayo kamma pathe visodhaye
ārādhaye maggaṃ isippaveditaṃ.
10. Yogā ve jāyati² bhūri³ ayogā bhūrisaṅkhayo, 282
etaṃ dvedhā pathaṃ ñatvā bhavāya vibhavāya ca,
tathattānaṃ niveseyya yathā bhūri³ pavaḍḍhati.

¹ nibbindati - PTS.² jāyati - Ma, Syā.³ bhūri - PTS.

[276] 4. Các người phải thể hiện sự nhiệt tâm, các đấng Như Lai (chi) là bậc thuyết giảng. Những người đã thực hành (đạo lộ), chứng thiên, sẽ thoát khỏi sự trói buộc của Ma Vương.

[277] 5. Khi nhận thức bằng trí tuệ rằng: ‘Tất cả các pháp hữu vi là vô thường’ thì nhàm chán khổ đau, đây là con đường đưa đến sự thanh tịnh.

[278] 6. Khi nhận thức bằng trí tuệ rằng: ‘Tất cả các pháp hữu vi là khổ đau’ thì nhàm chán khổ đau, đây là con đường đưa đến sự thanh tịnh.

[279] 7. Khi nhận thức bằng trí tuệ rằng: ‘Tất cả các pháp là vô ngã’ thì nhàm chán khổ đau, đây là con đường đưa đến sự thanh tịnh.

[280] 8. Trong khi không nỗ lực vào thời điểm cần nỗ lực,
người trẻ tuổi, có sức mạnh, buông xuôi theo sự lười biếng,
với suy tư và tâm ý bị trì trệ, biếng nhác,
kẻ lười biếng không tìm thấy đạo lộ bằng trí tuệ.

[281] 9. Người có sự gìn giữ lời nói, đã khéo thu thúc về tâm,
không nên làm việc bất thiện bằng thân,
nên làm trong sạch ba đường lối tạo nghiệp này,
nên thành đạt đạo lộ đã được tuyên thuyết bởi các bậc Ấn Sĩ.

[282] 10. Đúng vậy, do sự tu luyện (về thiên) trí tuệ được phát sanh, do sự không tu luyện (về thiên) có sự tiêu hoại của trí tuệ. Sau khi biết được con đường hai lối này đưa đến hiện hữu và đưa đến không hiện hữu, nên rèn luyện bản thân sao cho trí tuệ tăng trưởng.

11. Vanam chindatha mā rukkham vanato jāyatī bhayaṃ,
chetvā vanañca¹ vanathañca nibbanā hotha bhikkhavo. 283
12. Yāvaṃ² vanatho na chijjati anumatto 'pi narassa nārisu,
paṭibaddhamano 'va tāva so vaccho khīrapako 'va mātari. 284
13. Ucchinda sinehamattano kumudaṃ sārādikaṃ 'va pāṇinā,
santimaggameva brūhaya nibbānaṃ sugatena desitaṃ. 285
14. Idha vassaṃ vasissāmi idha hemantagimhisu,
iti bālo vicinteti antarāyaṃ na bujjhati. 286
15. Taṃ puttapasusammattaṃ byāsattamanasaṃ naraṃ,
suttaṃ gāmaṃ mahogho 'va maccu ādāya gacchati. 287
16. Na santi puttā tāṇāya na pitā napi bandhavā,
antakenādhīpannassa natthi ñātisu³ tāṇatā. 288
17. Etamatthavasam ñatvā paṇḍito silasaṃvuto,
nibbānagamaṃ maggaṃ khippameva visodhaye. 289

Maggavaggo vīsatimo.

21. PAKIṆṆAKAVAGGO

1. Mattā sukhapariccāgā passe ce vipulaṃ sukhaṃ,
caje mattāsukhaṃ dhīro sampassaṃ vipulaṃ sukhaṃ. 290
2. Paradukkhūpadānena⁴ attano⁵ sukhamicchati,
verasaṃsaggasaṃsaṭṭho verā so na parimuccati. 291

¹ vanam - PTS.

² yāva hi - Ma, PTS;

yāvaṃ hi - Syā.

³ ñātisu - Ma, Syā, PTS.

⁴ paradukkhūpadānena - PTS.

⁵ yo attano - Syā, PTS.

[283] 11. Các người hãy đốn rừng (ô nhiễm), chớ đốn cây cối. Sợ hãi được sanh ra từ rừng (ô nhiễm). Nay các tỳ khưu, sau khi đốn rừng và lùm bụi (ô nhiễm), hãy trở thành những người không còn rừng (ô nhiễm).

[284] 12. Cho đến khi nào dục vọng của người nam đối với các người nữ, đầu là nhỏ nhoi, còn chưa được chặt đứt, cho đến khi ấy người nam ấy vẫn còn có tâm bị trói buộc, ví như con bê bú sữa ở bò mẹ.

[285] 13. Hãy cắt đứt lòng yêu thương đối với bản thân, ví như dùng bàn tay (ngắt đi) hoa súng trắng của mùa thu. Hãy phát triển chính Đạo Lộ Thanh Tịnh, Niết Bàn, đã được thuyết giảng bởi đấng Thiện Thệ.

[286] 14. ‘Ta sẽ sống ở đây vào mùa mưa, ở đây vào mùa lạnh và mùa nóng,’ kẻ ngu suy nghĩ như thế, không giác ngộ được nỗi nguy hiểm.

[287] 15. Thân chết nằm lấy và mang đi người nam ấy, kẻ đã bị say đắm đối với con cái và gia súc ấy, có tâm ý bị quyến luyến, ví như cơn lũ lớn chộp lấy và cuốn đi ngôi làng đã ngủ say.

[288] 16. Không phải những người con đem lại sự bảo vệ, không phải người cha, cũng không phải các quyến thuộc. Đối với người đã bị chế ngự bởi cái chết, không có sự bảo vệ ở các thân quyến.

[289] 17. Sau khi biết được tác động của việc này, bậc sáng suốt, đã thu thúc ở giới, nên làm trong sạch đạo lộ đưa đến Niết Bàn thật nhanh chóng.

Phẩm Đạo Lộ là thứ hai mươi.

21. PHẨM LINH TINH

[290] 1. Nếu do việc dứt bỏ hạnh phúc nhỏ nhoi có thể nhìn thấy hạnh phúc lớn lao, người sáng trí nên từ bỏ hạnh phúc nhỏ nhoi trong khi nhận thức được hạnh phúc lớn lao.

[291] 2. Kẻ mong muốn hạnh phúc cho bản thân bằng việc gây ra khổ đau cho người khác, kẻ ấy, bị vướng mắc trong sự ràng buộc của hận thù, không thoát ra khỏi hận thù.

3. Yaṃ hi kiccaṃ tadapaviddhaṃ ¹ akiccaṃ pana kayirati,
unnaḷānaṃ ² pamattānaṃ tesāṃ vaḍḍhanti āsavā.	292
4. Yesañca susamāradhā niccaṃ kāyagatā sati,
akiccaṃ te na sevanti kicce sātaccakārino,
satānaṃ sampajānānaṃ atthaṃ gacchanti āsavā.	293
5. Mātaraṃ pitaraṃ hantvā rājāno dve ca khattiye,
raṭṭhaṃ sānucaraṃ hantvā anīgho yāti brāhmaṇo.	294
6. Mātaraṃ pitaraṃ hantvā rājāno dve ca sotthiye, ³
veyyagghapañcamaṃ hantvā anīgho yāti brāhmaṇo.	295
7. Suppabuddhaṃ pabujjhanti sadā gotamasāvakā,
yesaṃ divā ca ratto ca niccaṃ buddhagatā sati.	296
8. Suppabuddhaṃ pabujjhanti sadā gotamasāvakā,
yesaṃ divā ca ratto ca niccaṃ dhammagatā sati.	297
9. Suppabuddhaṃ pabujjhanti sadā gotamasāvakā,
yesaṃ divā ca ratto ca niccaṃ saṅghagatā sati.	298
10. Suppabuddhaṃ pabujjhanti sadā gotamasāvakā,
yesaṃ divā ca ratto ca niccaṃ kāyagatā sati.	299
11. Suppabuddhaṃ pabujjhanti sadā gotamasāvakā,
yesaṃ divā ca ratto ca ahimsāya rato mano.	300

¹ adapaviddhaṃ - Ma, PTS.

² unnaḷānaṃ - Ma, Syā, PTS.

³ sotthiye - Ma, Syā, PTS.

[292] 3. Bởi vì việc cần làm thì bị bỏ qua, trái lại việc không cần làm lại được làm, các lậu hoặc của những kẻ cao ngạo, bị xao lãng ấy tăng trưởng.

[293] 4. Còn đối với những vị nào khéo nỗ lực, thường xuyên có niệm hướng đến thân, các vị ấy không phụng sự việc không cần làm, có sự thực hiện đều đặn các việc cần làm. Đối với những vị có niệm, có sự nhận biết rõ, các lậu hoặc đi đến tiêu diệt.

[294] 5. Sau khi giết mẹ và cha, và hai vị vua dòng Sát-đế-ly, sau khi tiêu diệt vương quốc cùng quan lại tùy tùng, vị Bà-la-môn ra đi không phiền muộn.

[295] 6. Sau khi giết mẹ và cha, và hai vị vua dòng Bà-la-môn, sau khi tiêu diệt con cạp là thứ năm, vị Bà-la-môn ra đi không phiền muộn.

[296] 7. Các đệ tử của đức Gotama luôn luôn tinh thức một cách tinh thức tốt đẹp, niệm của các vị này ngày và đêm thường xuyên hướng đến đức Phật.

[297] 8. Các đệ tử của đức Gotama luôn luôn tinh thức một cách tinh thức tốt đẹp, niệm của các vị này ngày và đêm thường xuyên hướng đến Giáo Pháp.

[298] 9. Các đệ tử của đức Gotama luôn luôn tinh thức một cách tinh thức tốt đẹp, niệm của các vị này ngày và đêm thường xuyên hướng đến Tăng Chúng.

[299] 10. Các đệ tử của đức Gotama luôn luôn tinh thức một cách tinh thức tốt đẹp, niệm của các vị này ngày và đêm thường xuyên hướng đến thân.

[300] 11. Các đệ tử của đức Gotama luôn luôn tinh thức một cách tinh thức tốt đẹp, tâm của các vị này ngày và đêm thường xuyên vui thích về việc không hãm hại.

12. Suppabuddhaṃ pabujjhanti sadā gotamasāvaka,
yesaṃ divā ca ratto ca bhāvanāya rato mano. 301
13. Duppabbajjaṃ durabhiraṃ durāvāsā gharā dukhā,
dukkho 'samānasaṃvāso dukkhānupatitaddhagū,
tasmā na caddhagū siyā dukkhānupatito¹ siyā. 302
14. Saddho sīlena sampanno yasobhogasamappito,
yaṃ yaṃ padesaṃ bhajati tattha tattheva pūjito. 303
15. Dūre santo pakāsanti² himavanto 'va pabbato,
asantettha na dissanti rattim khittā³ yathā sarā. 304
16. Ekāsaṇaṃ ekaseyyaṃ eko caramatandito,
eko damayamattānaṃ vanante ramito siyā. 305

Pakiṇṇakavaggo ekavīsatiṃ.

22. NIRAYAVAGGO

1. Abhūtavādī nirayaṃ upeti yo vāpi katvā na karomīti cāha,⁴
ubho 'pi te pecca samā bhavanti nihīnakammā manujā parattha. 306

¹ na ca dukkhānupatito - Ma, Syā, PTS.

² pakāsenti - Ma, Syā, PTS.

³ rattikhittā - Syā, PTS.

⁴ na karomi cāha - Ma, PTS.

[301] 12. Các đệ tử của đức Gotama luôn luôn tinh thức một cách tinh thức tốt đẹp, tâm của các vị này ngày và đêm thường xuyên vui thích về việc tu tập (tham thiền).

[302] 13. Việc xuất gia là khó, sự thích thú là khó, cuộc đời tại gia có việc cư ngụ khó khăn là khổ, sống chung với kẻ không tương đồng là khổ, kẻ lữ hành (ở luân hồi) bị rơi vào khổ đau; do đó không nên là kẻ lữ hành (ở luân hồi), không nên bị rơi vào khổ đau.

[303] 14. Người có đức tin, đầy đủ về giới, đạt được danh vọng và của cải, giao thiệp bất cứ địa phương nào đều được tôn vinh tại chính mỗi một nơi ấy.

[304] 15. Những người tốt tỏa sáng ở nơi xa, ví như núi Hi-mã-lạp. Những kẻ xấu ở đây (vẫn) không được nhìn thấy, giống như những mũi tên được bắn ra vào ban đêm.

[305] 16. Ngồi một mình, nằm một mình, đi một mình, không lười biếng, một mình, trong khi thuần hóa bản thân, nên thích thú ở cuối khu rừng.

Phẩm Linh Tinh là thứ hai mươi một.

22. PHẨM ĐỊA NGỤC

[306] 1. Kẻ có lời nói không thật đi đến địa ngục, hoặc thậm chí người nào, sau khi làm, đã nói là: "Tôi không làm;" cả hai hạng người có nghiệp hạ liệt ấy, sau khi chết, là giống như nhau ở cảnh giới khác.

2. Kāsāvakaṇṭhā bahavo pāpadhammā asaṅṅatā,
pāpā pāpehi kammehi nirayaṃ te upapajjare. 307
3. Seyyo ayoguḷo bhutto tatto aggisikhūpamo,
yañce bhuñjeyya dussīlo raṭṭhapiṇḍaṃ asaṅṅato. 308
4. Cattāri ṭhānāni naro pamatto 309
āpajjati paradārūpasevī,
apuññalābhaṃ na nikāmaseyyaṃ
nindaṃ tatiyaṃ nirayaṃ catutthaṃ.
5. Apuññalābho ca gatī ca pāpikā 310
bhītassa bhītāya ratī ca thokikā,
rājā ca daṇḍaṃ garukaṃ paṇeti
tasmā naro paradāraṃ na seve.
6. Kuso yathā duggahīto hatthamevānukantati, 311
sāmaññaṃ dupparāmaṭṭhaṃ nirayāyupakaddhati.
7. Yaṃ kiñci sithilaṃ¹ kammaṃ saṅkiliṭṭhaṃ ca yaṃ vataṃ, 312
saṅkassaraṃ brahmacariyaṃ na taṃ hoti mahapphalaṃ.
8. Kayirā ce² kayirāthenaṃ daḷhamenaṃ parakkame, 313
sithilo³ hi paribbājo bhiyyo ākirate rajaṃ.
9. Akataṃ dukkataṃ seyyo pacchā tapati dukkataṃ, 314
kataṃ ca sukataṃ seyyo yaṃ katvā nānutappati.

¹ saṭhilaṃ - PTS.² kayirañce - Syā, PTS.³ saṭhilo - PTS.

[307] 2. Có nhiều kẻ, cố quẩn y casa, (hành) theo pháp ác, không tự chế ngự, những kẻ xấu xa ấy, do các nghiệp ác, bị sanh vào địa ngục.

[308] 3. Hòn sắt, bị cháy rục tựa như ngọn lửa được ăn vào là tốt hơn so với kẻ có giới tồi, không tự chế ngự, ăn đồ ăn khát thực của xứ sở.

[309] 4. Nam nhân phóng dật quyến rũ vợ người khác gánh chịu bốn trường hợp: nhận lãnh điều vô phước, ngủ không thoải mái, sự chê trách là thứ ba, địa ngục là thứ tư.

[310] 5. Sự nhận lãnh điều vô phước và cảnh giới tái sanh xấu xa, sự vui thích của người nam bị hoảng sợ với người nữ bị hoảng sợ là ít ỏi, và đức vua áp dụng hành phạt nặng nề; vì thế nam nhân không nên ve vãn vợ người khác.

[311] 6. Giống như cọng cỏ *kusa* được nắm vụng về cắt đứt bàn tay (cầm nó). Cũng vậy, đời Sa-môn được duy trì cầu thả kéo lôi (kẻ ấy) vào địa ngục.

[312] 7. Bất cứ hành động nào bị chệnh mảng, bất cứ hành trì nào bị nhiệm ô, (bất cứ) phạm hạnh (nào) bị ngờ vực, (các) việc ấy là không có quả báu lớn.

[313] 8. Nếu cần phải làm (điều gì) thì nên làm điều ấy, nên ra sức cho việc ấy một cách bền bỉ, bởi vì vị xuất gia bị chệnh mảng làm khuấy động bụi bần còn nhiều hơn.

[314] 9. Ác hạnh không làm thì tốt hơn, ác hạnh gây bực bội về sau này; còn thiện hạnh được làm thì tốt hơn, sau khi làm điều ấy không tiếc nuôi.

10. Nagaraṃ yathā paccantaṃ guttaṃ santarabāhiraṃ, 315
 evaṃ gopetha attānaṃ khaṇo vo¹ mā upaccagā,
 khaṇātītā hi socanti nirayamhi samappitā.
11. Alajjitāye lajjanti lajjitāye na lajcare, 316
 micchādiṭṭhisamādānā sattā gacchanti duggatiṃ.
12. Abhaye bhayadassino bhaye cābhayadassino,² 317
 micchādiṭṭhisamādānā sattā gacchanti duggatiṃ.
13. Avajje vajjamatino vajje cāvajjadassino,³ 318
 micchādiṭṭhisamādānā sattā gacchanti duggatiṃ.
14. Vajjaṃ ca vajjato ñatvā avajjaṃ ca avajjato, 319
 sammādiṭṭhisamādānā sattā gacchanti suggatiṃ.

Nirayavaggo dvāvīsatiṃ.

23. NĀGAVAGGO

1. Ahaṃ nāgo 'va saṅgāme cāpāto patitaṃ saraṃ, 320
 ativākyaṃ titikkhissaṃ dussilo hi bahujjano.
2. Dantaṃ nayanti samitiṃ dantaṃ rājābhirūhati, 321
 danto setṭho manussesu yo 'tivākyaṃ titikkhati.
3. Varamassatarā dantā ājānīyā ca sindhavā, 322
 kuñjarā ca mahānāgā attadanto tato varaṃ.
4. Na hi etehi yānehi gaccheyya agataṃ disaṃ, 323
 yathāttanā sudantena danto dantena gacchati.

¹ ve - PTS.

² ca abhayadassino - Syā.

³ ca avajjadassino - Syā.

[315] 10. Giống như thành trì có vùng ven được canh phòng trong ngoài, người hãy gìn giữ bản thân như vậy. Chớ để thời khắc trôi qua đối với người, bởi vì những kẻ để thời khắc trôi qua than vãn khi bị đọa vào địa ngục.

[316] 11. Xấu hổ về điều không đáng xấu hổ, không xấu hổ về điều đáng xấu hổ, các chúng sanh có sự nắm giữ tà kiến đi đến khổ cảnh.

[317] 12. Thấy sợ hãi về điều không đáng sợ hãi, và thấy không sợ hãi về điều đáng sợ hãi, các chúng sanh có sự nắm giữ tà kiến đi đến khổ cảnh.

[318] 13. Nghĩ là tội lỗi về điều không tội lỗi, và thấy không tội lỗi về điều tội lỗi, các chúng sanh có sự nắm giữ tà kiến đi đến khổ cảnh.

[319] 14. Sau khi biết rằng tội lỗi là tội lỗi, và không tội lỗi là không tội lỗi, các chúng sanh có sự nắm giữ chánh kiến đi đến nhàn cảnh.

Phẩm Địa Ngục là thứ hai mươi hai.

23. PHẨM VOI

[320] 1. Ví như con voi ở chiến trường chịu đựng mũi tên bắn ra từ cây cung, Ta sẽ chịu đựng lời mắng nhiếc bởi vì kẻ ác giới là số đông.

[321] 2. Người ta đưa (voi) đã được rèn luyện đến nơi tụ hội. Đức vua cỡi lên (voi) đã được rèn luyện. Người đã được rèn luyện chịu đựng lời mắng nhiếc là hạng nhất giữa đám người.

[322] 3. Cao quý thay những con lừa đã được thuần hóa, những con ngựa Sindhu thuần chủng, và những con voi thuộc loài khổng tượng, người đã tự rèn luyện bản thân là cao quý hơn cả.

[323] 4. Bởi vì chẳng phải nhờ vào những cỗ xe ấy mà có thể đi đến nơi chưa đi đến (Niết Bàn), như là nhờ vào bản thân đã khéo được rèn luyện. Do nhờ đã được rèn luyện mà người đã được rèn luyện đi đến (Niết Bàn).

5. Dhanapālako¹ nāma kuñjaro kaṭukappabhedano² dunnivārayo, 324
baddho kabalaṃ na bhuñjati sumarati nāgavanassa kuñjaro.
6. Middhī yadā hoti mahagghaso ca niddāyitā samparivattasāyī, 325
mahāvarāho 'va nivāpapuṭṭho punappunaṃ gabbhamupeti mando.
7. Idaṃ pure cittamacāri cārikaṃ 326
yenicchakaṃ yatthakāmaṃ yathāsukhaṃ,
tadajjahaṃ niggahessāmi yoniso
hatthippabhinnaṃ viya añkusaggaho.
8. Appamādaratā hotha sacittamanurakkhatha, 327
duggā uddharathattānaṃ pañke sanno 'va kuñjaro.
9. Sace labhetha nipakaṃ sahāyaṃ 328
saddhiṃ caraṃ³ sādhuviḥārīdhīraṃ,
abhibhuyya sabbāni parissayāni
careyya tenattamano satimā.
10. No ce labhetha nipakaṃ sahāyaṃ 329
saddhiṃ caraṃ³ sādhuviḥārīdhīraṃ,
rājā 'va raṭṭhaṃ vijitaṃ pahāya
eko care mātaṅgaraññe 'va nāgo.
11. Ekassa caritaṃ seyyo 330
natthi bāle sahāyatā,
eko care na ca pāpāni kayirā
apossukko mātaṅgaraññe 'va nāgo.
12. Atthamhi jātamhi sukhā sahāyā 331
tuṭṭhī sukhā yā itarītarena,
puññaṃ sukhaṃ jīvitasāṅkhayamhi
sabbassa dukkhassa sukhaṃ pahāṇaṃ.

¹ dhanapālo - Ma.² kaṭukabhedano - Ma.³ saddhiṃcaraṃ - Syā, PTS.

[324] 5. Con voi tên Dhanapālaka có cơn phát dục khó kiềm chế. Bị trói buộc, nó không ăn miếng nào, con voi tưởng nhớ đến khu rừng của loài voi.

[325] 6. Lúc biếng nhác và ăn nhiều, mê ngủ, nằm trăn trở, ví như con heo bị được nuôi bằng cám thừa, kẻ ngu sanh vào bào thai lượt này đến lượt khác.

[326] 7. Trước kia tâm này đã suy nghĩ vẫn vơ
đến nơi nào theo ước muốn, theo như ý thích, thuận theo khoái lạc,
hôm nay ta sẽ khuất phục nó đúng theo đường lối,
ví như viên quản tượng khống chế sự phá quấy của con voi.

[327] 8. Các người hãy thỏa thích việc không xao lãng, hãy phòng hộ tâm của mình, hãy nâng bản thân vượt khỏi chốn hiểm nghèo, ví như con voi bị sa vào vũng bùn (cố gắng đem thân ra khỏi bãi lầy).

[328] 9. Nếu có thể đạt được người bạn khôn ngoan,
làm người đồng hành, có cách cư xử tốt đẹp, sáng trí,
sau khi vượt qua mọi hiểm nạn
nên đi với người ấy, hoan hỷ, có niệm.

[329] 10. Nếu không thể đạt được người bạn khôn ngoan,
làm người đồng hành, có cách cư xử tốt đẹp, sáng trí,
ví như vị vua đã từ bỏ vương quốc thân phục được,
nên sống một mình như là voi Mātāṅga ở trong rừng.

[330] 11. Sống một mình là tốt hơn,
không có tình bằng hữu ở kẻ ngu.
Nên sống một mình và không nên làm các điều ác,
ít ham muốn như là voi Mātāṅga ở trong rừng.

[331] 12. Khi có nhu cầu sanh khởi, bạn bè là hạnh phúc,
hoan hỷ với bất cứ vật nào (có được) là hạnh phúc,
vào lúc chấm dứt mạng sống, phước báu là hạnh phúc,
từ bỏ mọi khổ đau là hạnh phúc.

13. Sukhā mattheyyatā loke atho pettheyyatā sukhā,
sukhā sāmāññatā loke atho brahmaññatā sukhā. 332
14. Sukhaṃ yāva jarā sīlaṃ sukhā saddhā patiṭṭhitā,
sukho paññāya paṭilābho pāpānaṃ akaraṇaṃ sukhaṃ. 333

Nāgavaggo tevīsatimo.

24. TAṆHĀVAGGO

1. Manujassa pamattacārino taṇhā vaḍḍhati māluvā viya,
so plavatī¹ hurāhuraṃ phalamicchaṃ 'va vanasmiṃ² vānaro. 334
2. Yaṃ esā sahatī jammī taṇhā loke visattikā,
sokā tassa pavaḍḍhanti abhivaṭṭhaṃ 'va biraṇaṃ. 335
3. Yo ce taṃ³ sahatī jammim taṇhaṃ loke duraccayaṃ,
sokā tamhā papatanti udabindu 'va pokkharā. 336
4. Taṃ vo vadāmi bhaddaṃ vo yāvantettha samāgatā,
taṇhāya mūlaṃ khaṇatha⁴ usīrattho 'va biraṇaṃ
mā vo nalaṃ⁵ 'va soto 'va māro bhañji punappunaṃ. 337
5. Yathāpi mūle anupaddave daḷhe
chinno 'pi rukkho punareva rūhati,
evampi taṇhānusaye anūhate
nibbattati dukkhamidaṃ punappunaṃ. 338
6. Yassa chattiṃsati⁶ sotā manāpassavanā bhūsā,⁷
vāhā⁸ vahanti duddiṭṭhiṃ saṅkappā rāganissitā. 339
7. Savanti sabbadhi⁹ sotā latā ubbhijja¹⁰ tiṭṭhati,
tañca disvā lataṃ jātaṃ mūlaṃ paññāya chindatha. 340

¹ palavatī - Syā, PTS.

² vanasmi - Ma, PTS.

³ cetam - Ma, PTS.

⁴ khaṇatha - PTS.

⁵ nalaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁶ chattiṃsati - Syā, PTS.

⁷ bhusā - Ma, Syā, PTS.

⁸ mahā - Ma, Syā.

⁹ sabbadhī - Syā; sabbadā - PTS.

¹⁰ uppajja - Ma.

[332] 13. Ở đời, phụng dưỡng mẹ là hạnh phúc, phụng dưỡng cha là hạnh phúc. Ở đời, phục vụ Sa-môn là hạnh phúc, phục vụ Bà-la-môn là hạnh phúc.

[333] 14. Giới hạnh cho đến già là hạnh phúc. Niềm tin được thiết lập là hạnh phúc. Thành tựu trí tuệ là hạnh phúc. Không làm các điều ác là hạnh phúc.

Phẩm Voi là thứ hai mươi ba.

24. PHẨM THAM ÁI

[334] 1. Tham ái của kẻ sống xao lãng tăng trưởng giống như dây leo. Kẻ ấy lao từ kiếp sống này sang kiếp sống khác, ví như loài khi đang mong muốn trái cây trong rừng (chuyên từ cành cây này sang cành cây khác).

[335] 2. Tham ái thấp hèn, sự vướng mắc vào thế gian, chế ngự kẻ nào, các sâu muện của kẻ ấy tăng trưởng, ví như cỏ *bīraṇa* được trời mưa.

[336] 3. Nếu ai chế ngự được tham ái thấp hèn ấy, điều khó dứt bỏ ở thế gian, các sâu muện rời khỏi người ấy, ví như giọt nước lìa khỏi (lá) sen.

[337] 4. Ta nói với các con điều này: -Mong sao điều tốt đẹp sẽ đến với hết thảy các con đã tụ hội tại đây. Các con hãy đào xới gốc rễ của tham ái, ví, như người có sự cần dùng rễ ngọt *usīra* (đào xới) cỏ *bīraṇa*. Chớ để Ma Vương đốn ngã các con đợt này đến đợt khác, ví như dòng nước bẻ gãy cây cỏ sậy.

[338] 5. Giống như khi bộ rễ vẫn chưa bị tổn hại và còn vững chắc, cội cây, mặc dầu đã bị đốn ngã, cũng vẫn đâm chồi trở lại, cũng như vậy, khi sự tiềm ẩn của tham ái chưa bị tận diệt, khổ đau này còn sanh lên đợt này này đến đợt khác.

[339] 6. Người nào có ba mươi sáu dòng chảy¹ hướng đến sự hài lòng thích ý là mạnh mẽ, thì các suy tầm chiều theo luyến ái là luồng chuyển vận cuốn trôi kẻ có quan điểm sai quấy (ấy).

[340] 7. Các dòng chảy trôi đi khắp mọi nơi, loại dây leo tồn tại sau khi đâm chồi. Và sau khi nhìn thấy loại dây leo ấy sanh ra, các người hãy chặt đứt gốc rễ bằng trí tuệ.

¹ Ba mươi sáu dòng chảy: nói đến sáu ái liên quan nội phần và sáu ái liên quan ngoại phần, ở vào ba thời quá khứ, hiện tại, vị lai (DhA. iv, 48).

8. Saritāni sinehitāni ca somanassāni bhavanti jantuno,
te sātasiṭā sukhessino te ve jātijarūpagā narā. 341
9. Tasiṇāya purakkhatā pajā parisappanti saso 'va bādhitō,¹
saṃyojanasaṅgasattā² dukkhamupenti punappunaṃ cirāya. 342
10. Tasiṇāya purakkhatā pajā parisappanti saso 'va bādhitō,¹
tasmā tasiṇaṃ vinodaye bhikkhu ākaṅkhī³ virāgamattano. 343
11. Yo nibbanatho vanādhimutto vanamutto vanameva dhāvati,
taṃ puggalametha⁴ passatha mutto bandhanameva dhāvati. 344
12. Na taṃ daḷhaṃ bandhanamāhu dhīrā
yadāyasaṃ dārujaṃ babbajaṅca,⁵
sārattarattā maṇikuṇḍalesu
puttesu dāresu ca yā apekhā. 345
13. Etaṃ daḷhaṃ bandhanamāhu dhīrā
ohāriṇaṃ sithilaṃ duppamuñcaṃ,
etampi chetvāna paribbajanti
anapekkhino kāmasukhaṃ pahāya. 346
14. Ye rāgarattānupatanti sotaṃ
sayam kataṃ makkaṭako 'va jālaṃ,
etampi chetvāna vajanti dhīrā
anapekkhino sabbadukkhaṃ pahāya. 347
15. Muñca pure muñca pacchato majjhe muñca bhavassa pāragū,
sabbattha vimuttamānaso na puna jātijaraṃ upehisi. 348
16. Vitakkaṃ mathitassa jantuno tibbarāgassa subhānupassino,
bhiyyo taṇhā pavaḍḍhati esa kho daḷhaṃ karoti bandhanaṃ. 349

¹ bandhito - Ma.

² saṃyojanasaṅgasattakā - Ma; saṅgojanasaṅgasattā - Syā; saṅgojanasaṅgasattakā - PTS.

³ ākaṅkhanta - Ma; bhikkhu ākaṅkhaṃ - Syā; bhikkhu ākaṅkha - PTS.

⁴ puggalam eva - Syā, PTS. ⁵ dārujapabbajaṅca - Ma; dārujaṃ pabbajaṅca - Syā, PTS.

[341] 8. Các nỗi niềm yêu thương được tuôn trào và các tâm khoan khoái hiện hữu ở chúng sanh. Những kẻ ấy chiều theo lạc thú, tâm cầu sung sướng, thật vậy những kẻ ấy đi đến sanh và già.

[342] 9. Bị vây hãm bởi tham ái chúng sanh di chuyển loanh quanh, ví như con thỏ bị trói buộc bò vòng quanh. Bị dính mắc bởi các sự trói buộc và quyến luyến, chúng đi đến khổ đau lượt này đến lượt khác trong thời gian lâu dài.

[343] 10. Bị vây hãm bởi tham ái chúng sanh di chuyển loanh quanh, ví như con thỏ bị trói buộc bò vòng quanh. Vì thế, vị tỳ khưu có sự mong muốn xa lìa luyến ái cho bản thân nên tiêu diệt tham ái.

[344] 11. Hãy đến nhìn xem cá nhân kẻ đứng bên ngoài rừng lại bị ám ảnh bởi rừng, đã được thoát ra khỏi rừng lại chạy vào trong rừng, đã được tự do lại chạy đến với sự giam cầm.

[345] 12. Các bậc sáng trí đã nói rằng sự trói buộc làm bằng sắt, bằng gỗ, và bằng dây gai là không chắc chắn. Sự mong muốn, bị luyến ái dính mắc ở các bông tai gắn ngọc ma-ni, ở những người con, và ở những người vợ, ...

[346] 13. ... các bậc sáng trí đã nói rằng sự trói buộc này là chắc chắn, có sự trì xuống, dẻo dai, khó tháo gỡ.
Sau khi cắt đứt luôn cả sự trói buộc này, các vị xuất gia,
không có mong cầu, sau khi đã dứt bỏ khoái lạc của các dục.

[347] 14. Những người nào, bị luyến ái dục tình, rơi theo dòng chảy, được tạo ra bởi bản thân, ví như con nhện rơi vào cái lưới do nó tạo ra.
Sau khi cắt đứt luôn cả điều này, các vị ra đi,
không có mong cầu, sau khi đã dứt bỏ tất cả khổ đau.

[348] 15. Hãy buông phía trước (quá khứ), hãy buông phía sau (vị lai), hãy buông phần giữa (hiện tại), sau khi đã đi đến bờ kia của hiện hữu, có tâm đã được giải thoát về mọi phương diện, người sẽ không đi đến sanh và già nữa.

[349] 16. Tham ái gia tăng nhiều hơn nữa đối với kẻ bị suy tư khuấy động, có luyến ái mãnh liệt, thường xem xét về cái đẹp; kẻ ấy quả nhiên làm cho sự trói buộc trở nên bền chắc.

17. Vitakkūpasame ca yo rato asubhaṃ bhāvayati¹ sadā sato,
esa kho vyantikāhiti esa checchati² mārabandhanaṃ. 350
18. Niṭṭhaṃ gato asantāsī vītataṇho anaṅgaṇo,
acchindi³ bhavasallāni antimo 'yaṃ samussayo. 351
19. Vītataṇho anādāno niruttipadakovido,
akkharānaṃ sannipātaṃ jaññā pubbaparāni⁴ ca,
sa ve antimasārīro mahāpañño mahāpuriso 'ti vuccati. 352
20. Sabbābhibhū sabbavidū 'hamasmi 353
sabbesu dhammesu anūpalitto,
sabbañjaho taṇhakkhaye vimutto
sayāṃ abhiññāya kamuddiseyyaṃ.
21. Sabbadānaṃ dhammadānaṃ jināti 354
sabbaṃ rasaṃ dhammaraso jināti,
sabbaṃ ratiṃ dhammaratī jināti
taṇhakkhayo sabbadukkhaṃ jināti.
22. Hananti bhogā dummedhaṃ no ve⁵ pārāgavesino, 355
bhogataṇhāya dummedho hanti aññe 'va attanā.
23. Tiṇadosāni khettāni rāgadosā ayaṃ pajā, 356
tasmā hi vītarāgesu dinnaṃ hoti mahapphalaṃ.
24. Tiṇadosāni khettāni dosadosā ayaṃ pajā, 357
tasmā hi vītadosesu dinnaṃ hoti mahapphalaṃ.

¹ bhāvayate - Ma;
bhāvayati - Syā, PTS.
² esacchecchati - Syā, PTS.

³ acchidda - PTS.
⁴ pubbāparāni - Ma, PTS.
⁵ no ca - Ma; no ce - Syā, PTS.

[350] 17. Còn người nào thích thú ở sự tịnh lặng của suy tư, tu tập về bất tịnh (đề mục tử thi), luôn luôn có niệm, người ấy quả nhiên sẽ làm chấm dứt (ái dục), người ấy sẽ cắt đứt sự trói buộc của Ma Vương.

[351] 18. Người đã đạt đến sự hoàn thành, không sợ hãi, tham ái đã lìa, không vết nhơ, đã cắt đứt những mũi tên của hiện hữu; thân này là cuối cùng.

[352] 19. Người có tham ái đã lìa, không nắm giữ, thông thạo về từ ngữ, biết sự kết hợp của các mẫu tự và các thứ tự trước sau; vị ấy quả nhiên có xác thân cuối cùng, có đại trí tuệ, được gọi là ‘đại nhân.’

[353] 20. Ta là vị khuất phục tất cả, vị biết rõ tất cả,
không bị nhiễm ô trong tất cả các pháp.
Từ bỏ tất cả, được giải thoát trong sự diệt tận về tham ái,
sau khi tự mình biết rõ, Ta có thể chỉ định ai (là thầy)?

[354] 21. Bồ thí pháp thắng mọi sự bồ thí,
hương vị của pháp thắng mọi hương vị,
sự thích thú trong pháp thắng mọi sự thích thú,
sự diệt trừ tham ái thắng mọi khổ đau.

[355] 22. Các của cải giết hại kẻ ngu si, nhưng không (giết hại) những vị tầm cầu đến bờ kia (Niết Bàn). Do tham đắm của cải, kẻ ngu si giết hại bản thân ví như (giết hại) những người khác.

[356] 23. Những thừa ruộng có các cỏ dại là khuyết điểm. Con người này có luyến ái là khuyết điểm. Chính vì điều ấy, vật đã được bồ thí ở các vị đã xa lìa luyến ái là có quả báu lớn lao.

[357] 24. Những thừa ruộng có các cỏ dại là khuyết điểm. Con người này có sân hận là khuyết điểm. Chính vì điều ấy, vật đã được bồ thí ở các vị đã xa lìa sân hận là có quả báu lớn lao.

25. Tiṇadosāni khettāni mohadosā ayaṃ pajā,
tasmā hi vītamohesu dinnāṃ hoti mahapphalaṃ. 358
26. Tiṇadosāni khettāni icchādosā ayaṃ pajā,
tasmā hi vigaticchesu dinnāṃ hoti mahapphalaṃ. 359

Taṇhāvaggo catuvīsatiṃ.

25. BHIKKHUVAGGO

1. Cakkhunā saṃvaro sādhu sādhu sotena saṃvaro,
ghāṇena saṃvaro sādhu sādhu jivhāya saṃvaro. 360
2. Kāyena saṃvaro sādhu sādhu vācāya saṃvaro,
manasā saṃvaro sādhu sādhu sabbattha saṃvaro,
sabbattha saṃvuto bhikkhu sabbadukkhā pamuccati. 361
3. Hatthasaññato pādasaññato
vācāya saññato saññatuttamo,
ajjhatarato samāhito
eko santusito tamāhu bhikkhuṃ.¹ 362
4. Yo mukhasaññato bhikkhu mantabhāṇi anuddhato,
atthaṃ dhammaṃ ca dīpeti madhuraṃ tassa bhāsitaṃ. 363
5. Dhammārāmo dhammarato dhammaṃ anuvicintayaṃ,
dhammaṃ anussaraṃ bhikkhu saddhammā na parihāyati. 364
6. Salābhaṃ nātimaññeyya nāññesaṃ pihayaṃ care,
aññesaṃ pihayaṃ bhikkhu samādhim nādhigacchati. 365
7. Appalābho 'pi ce bhikkhu salābhaṃ nātimaññati,
taṃ ve devā pasaṃsanti suddhājīviṃ atanditaṃ. 366

¹ bhikkhu - Syā.

[358] 25. Những thừa ruộng có các cỏ dại là khuyết điểm. Con người này có si mê là khuyết điểm. Chính vì điều ấy, vật đã được bố thí ở các vị đã xa lìa si mê là có quả báu lớn lao.

[359] 26. Những thừa ruộng có các cỏ dại là khuyết điểm. Con người này có ước muốn là khuyết điểm. Chính vì điều ấy, vật đã được bố thí ở các vị đã xa lìa ước muốn là có quả báu lớn lao.

Phẩm Tham Ái là thứ hai mươi bốn.

25. PHẨM TỠ KHƯU

[360] 1. Tốt đẹp thay sự thu thúc ở mắt! Tốt đẹp thay sự thu thúc ở tai!
Tốt đẹp thay sự thu thúc ở mũi! Tốt đẹp thay sự thu thúc ở lưỡi!

[361] 2. Tốt đẹp thay sự thu thúc ở thân! Tốt đẹp thay sự thu thúc ở khẩu!
Tốt đẹp thay sự thu thúc ở ý! Tốt đẹp thay sự thu thúc ở tất cả các nơi (mắt, tai, mũi, lưỡi, thân, khẩu, ý)! Vị tỳ khưu thu thúc ở tất cả các nơi được thoát khỏi mọi khổ đau.

[362] 3. Vị đã chế ngự bàn tay, đã chế ngự bàn chân,
đã chế ngự lời nói, đã chế ngự bản thân,
được thích thú ở nội tâm, định tĩnh,
đơn độc, hài lòng, (người ta) đã gọi vị ấy là tỳ khưu.

[363] 4. Vị tỳ khưu nào đã chế ngự miệng, có lời nói khôn khéo, không cao ngạo, làm sáng tỏ ý nghĩa và Giáo Pháp; lời nói của vị ấy là ngọt ngào.

[364] 5. Có chỗ trú là Giáo Pháp, được vui thích với Giáo Pháp, suy nghĩ về Giáo Pháp, tùy niệm về Giáo Pháp, vị tỳ khưu không rời bỏ Chánh Pháp.

[365] 6. Không nên khinh chê phần thọ lãnh của mình, không nên thể hiện sự thèm muốn (phần) của những người khác, trong khi thèm muốn (phần) của những người khác, vị tỳ khưu không đạt được định.

[366] 7. Thậm chí nếu phần thọ lãnh là ít ỏi, vị tỳ khưu không nên khinh chê phần thọ lãnh của mình. Chư Thiên quả thật ca ngợi vị có sự nuôi mạng trong sạch, không lưỡi biếng ấy.

8. Sabbaso nāmarūpasmiṃ yassa natthi mamāyitaṃ,
asatā ca na socati sa ve bhikkhū 'ti vuccati. 367
9. Mettāvihārī yo bhikkhu pasanno buddhasāsane,
adhigacche padaṃ santaṃ saṅkhārūpasamaṃ sukhaṃ. 368
10. Siṅca bhikkhu imaṃ nāvaṃ sittā te lahumessati,
chetvā rāgaṃ ca dosaṃ ca tato nibbānamehisi. 369
11. Pañca chinde pañca jahe pañca cuttari¹ bhāvaye,
pañcasaṅgātigo bhikkhu oghatiṇṇo 'ti vuccati. 370
12. Jhāya bhikkhu mā ca pāmado²
mā te kāmaguṇe bhamassu cittaṃ,
mā lohaguḷaṃ gilī pamatto
mā kandi dukkhamidanti ḍayhamāno. 371
13. Natthi jhānaṃ apaññassa paññā natthi ajhāyato,
yamhi jhānaṃ ca paññā ca sa ve nibbānasantike. 372
14. Suññāgāraṃ paviṭṭhassa santacittassa bhikkhuno,
amānusi³ rati³ hoti sammā dhammaṃ vipassato. 373
15. Yato yato sammasati khandhānaṃ udayabbayaṃ,⁴
labhati⁵ pītipāmojjaṃ amataṃ taṃ vijānataṃ. 374
16. Tatrāyamādi bhavati idha paññassa bhikkhuno,
indriyagutti santuṭṭhī pātimokkhe ca saṃvaro. 375

¹ uttari - Syā; vuttari - PTS.² mā pāmado - Ma.³ rati - Syā, PTS.⁴ udayavyayaṃ - PTS.⁵ labhati - Ma, Syā, PTS.

[367] 8. Vị nào không có việc chấp là ‘của ta’ ở danh và sắc về mọi mặt, và không sâu muộn về những gì không có; thật vậy vị ấy được gọi là ‘tỳ khưu.’

[368] 9. Vị tỳ khưu trú tâm từ, tịnh tín lời dạy của đức Phật, có thể đạt đến vị thế an tịnh, sự vắng lặng của các hành, an lạc.

[369] 10. Nay tỳ khưu, hãy tát cạn chiếc thuyền này. Được tát cạn, nó sẽ đi nhanh cho người. Hãy chặt đứt luyến ái và sân hận, nhờ đó người sẽ đi đến Niết Bàn.

[370] 11. Nên chặt đứt năm (năm sự ràng buộc ở phần dưới), nên từ bỏ năm (năm sự ràng buộc ở phần trên), nên tu tập hơn nữa về năm (quyền). Là người đã vượt qua năm sự dính líu (tham, sân, si, ngã mạn, tà kiến), vị tỳ khưu được gọi là ‘đã vượt qua (bốn) dòng nước lũ.’¹

[371] 12. Nay tỳ khưu, hãy tham thiền, và chớ có xao lãng.
Chớ để tâm của người quanh quẩn ở các loại dục.
Chớ bị xao lãng, có việc nuốt hòn sắt (ở địa ngục).
Trong khi bị đốt nóng, chớ khóc than rằng: ‘Đây là khổ.’

[372] 13. Không có thiên đối với kẻ không có trí tuệ, không có trí tuệ đối với kẻ không thiên. Ở vị nào có thiên và trí tuệ, vị ấy quả nhiên ở gần Niết Bàn.

[373] 14. Có sự thỏa thích không thuộc loài người cho vị tỳ khưu đã đi vào ngôi nhà trống vắng, có tâm an tịnh, đang minh sát pháp một cách đúng đắn.

[374] 15. Mỗi một khi nắm bắt được sự sanh diệt của các uẩn, (vị ấy) đạt được hỷ và hân hoan; điều ấy, đối với các vị đang nhận thức, là Bất Tử.

[375] 16. Tại nơi ấy, điều này là sự khởi đầu của vị tỳ khưu có trí tuệ trong Giáo Pháp này: sự phòng hộ các giác quan, sự tự biết đủ, và sự thu thúc trong giới bốn *Pātimokkha*.

¹ Các chú thích ở trong ngoặc đơn được thêm vào căn cứ theo Chú Giải (DhA. iv, 108).

17. Mitte bhajassu kalyāṇe suddhājīve atandite, 376
 paṭisanthāravuttyassa¹ ācāra kusalo siyā,
 tato pāmojjabahulo dukkhassantaṃ karissasi.²
18. Vassikā viya pupphāni maddavāni pamuñcati, 377
 evaṃ rāgaṃ ca dosaṃ ca vippamuñcetha bhikkhavo.
19. Santakāyo santavāco santavā³ susamāhito, 378
 vantalokāmisso bhikkhu upasanto 'ti vuccati.
20. Attanā codayattānaṃ paṭimāse 'ttamattanā,⁴ 379
 so attagutto satimā sukhaṃ bhikkhu vihāhisi.
21. Attā hi attano nātho attā hi attano gati, 380
 tasmā saññamayattānaṃ⁵ assaṃ bhadrāṃ 'va vāṇijo.
22. Pāmojjabahulo bhikkhu pasanno buddhasāsane, 381
 adhigacche padaṃ santaṃ saṅkhārūpasamaṃ sukhaṃ.
23. Yo have daharo bhikkhu yuñjati⁶ buddhasāsane, 382
 so imaṃ⁷ lokaṃ pabhāseti abbhā mutto 'va candimā.

Bhikkhuvaggo pañcavīsatiso.

26. BRĀHMAṆAVAGGO

1. Chinda sotaṃ parakkamma kāme panuda brāhmaṇa, 383
 saṅkhārānaṃ khayaṃ ñatvā akataññū 'si brāhmaṇa.
2. Yadā dvayesu dhammesu pāragū hoti brāhmaṇo, 384
 athassa sabbe saṃyogā atthaṃ gacchanti jānato.

¹ paṭisanthāravutt' assa - PTS.

² karissati - Ma, Syā, PTS.

³ santamano - Syā.

⁴ paṭimaṃsetha attanā - Ma; paṭimaṃsetamattanā - Syā; paṭimāse attam attanā - PTS.

⁵ saṃyamamattānaṃ - Ma;

saññama attānaṃ - Syā.

⁶ yuñjate - PTS.

⁷ somaṃ - Ma, PTS.

[376] 17. Hãy thân cận các bạn hữu tốt lành có sự nuôi mạng trong sạch, không lười biếng. Nên có thói quen tiếp rước hậu hỷ, nên khéo léo trong lối cư xử. Từ đó, có nhiều hân hoan, (vị ấy) sẽ làm chấm dứt khổ đau.

[377] 18. Đây các tỳ khuru, giống như cây hoa nhài rũ bỏ những bông hoa úa tàn, tương tự như thế các người hãy buông bỏ luyện ái và sân hận.

[378] 19. Vị tỳ khuru có thân an tịnh, có khẩu an tịnh, có sự an tịnh ở tâm, khéo được định tĩnh, có vật chất thế gian đã được tẩy trừ, được gọi là ‘bậc an tịnh.’

[379] 20. Hãy tự mình gỡ trách bản thân, hãy tự mình dò xét bản thân. Đây tỳ khuru, người đây được hộ trì bởi bản thân, có niệm, sẽ sống an lạc.

[380] 21. Chính ta là người chủ của ta, chính ta là nơi nương tựa của ta. Vì thế, hãy tự chế ngự bản thân, ví như người thương buôn chế ngự con ngựa hiền.

[381] 22. Vị tỳ khuru có nhiều sự hân hoan, tịnh tín lời dạy của đức Phật, có thể đạt đến vị thế an tịnh, sự vắng lặng của các hành, an lạc.

[382] 23. Thật vậy, vị tỳ khuru trẻ tuổi, gắn bó vào lời dạy của đức Phật, vị ấy chiếu sáng thế gian này, ví như mặt trăng ra khỏi đám mây.

Phẩm Tỳ Khuru là thứ hai mươi lăm.

26. PHẨM BÀ-LA-MÔN

[383] 1. Đây Bà-la-môn, hãy cắt đứt dòng chảy (luân hồi), hãy nỗ lực, hãy xua đuổi các dục. Đây Bà-la-môn, sau khi biết được sự hoại diệt của các hành, người trở thành người biết được vô vi (Niết Bàn).

[384] 2. Khi vị Bà-la-môn trở thành người đã đạt đến bờ kia về cả hai pháp,¹ trong lúc vị này đang nhận biết, tất cả các sự ràng buộc đối với vị này đi đến tiêu tan.

¹ Về cả hai pháp: nói đến *samathavipassanā*, chỉ tịnh và minh sát (DhA. iv, 140).

3. Yassa pāraṃ apāraṃ vā pārāpāraṃ na vijjati,
vītaddaraṃ viṣaṃyuttaṃ¹ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 385
4. Jhāyīṃ virajamāsīnaṃ katakiccaṃ anāsavaṃ,
uttamatthaṃ anuppattaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 386
5. Divā tapati ādicco rattiṃ ābhāti candimā,
sannaddho khattiyo tapati jhāyī tapati brāhmaṇo,
atha sabbamahorattiṃ buddho tapati tejasā. 387
6. Bāhitapāpo 'ti brāhmaṇo samacariyā samaṇo 'ti vuccati,
pabbājayattano² malaṃ tasmā pabbajito 'ti vuccati. 388
7. Na brāhmaṇassa pahareyya nāssa muñcetha brāhmaṇo,
dhī³ brāhmaṇassa hantāraṃ tato dhī³ y' assa muñcati. 389
8. Na brāhmaṇassetadakiñci seyyo
yadā nisedho manaso piyehi,
yato yato hiṃsamano nivattati
tato tato sammatimeva dukkhaṃ. 390
9. Yassa kāyena vācāya manasā natthi dukkataṃ,
saṃvutaṃ tihi ṭhānehi tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 391
10. Yamhā dhammaṃ vijāneyya sammāsambuddhadesitaṃ,
sakkaccaṃ taṃ namasseyya aggihuttaṃ 'va brāhmaṇo. 392

¹ visaññuttaṃ - Syā, PTS.² pabbājayam attano - Ma, Syā, PTS.³ dhi - Syā.

[385] 3. Đối với vị nào, bờ này hoặc bờ kia, hoặc bờ này lẫn bờ kia đều không tìm thấy, đã xa lìa sâu khổ, không bị ràng buộc, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[386] 4. Vị có thiên, không còn ô nhiễm, đã ngồi xuống (đơn độc ở khu rừng), đã làm xong phận sự, không còn lậu hoặc, đã đạt đến mục đích tối thượng, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[387] 5. Mặt trời tỏa sáng ban ngày, mặt trăng chiếu sáng ban đêm, khoác áo giáp vị Sát-đế-lỵ tỏa sáng, có thiên vị Bà-la-môn tỏa sáng, còn đức Phật tỏa sáng hào quang trọn ngày đêm.

[388] 6. Có điều ác đã được xa lánh được gọi là ‘Bà-la-môn,’ có sở hành bình lặng được gọi là ‘Sa-môn.’ Vị đã dứt bỏ ô nhiễm của bản thân, vì thế được gọi là ‘bậc xuất gia.’

[389] 7. Không nên đánh đập vị Bà-la-môn, vị Bà-la-môn không nên bộc phát (sự giận dữ) đến kẻ đã đánh mình. Xấu hổ thay kẻ đánh đập vị Bà-la-môn, càng xấu hổ hơn cho vị bộc phát (sự giận dữ) đến kẻ đã đánh mình.

[390] 8. Vị Bà-la-môn không có việc nào khác tốt hơn việc này, là lúc có sự đình chỉ của tâm đối với các vật đáng yêu. Chừng nào tâm ý hãm hại được dừng lại, chừng ấy khổ đau được thật sự yên lặng .

[391] 9. Đối với vị nào, không có việc làm quấy do thân, do khẩu, do ý, (và) đã được thu thúc ở ba nơi (thân khẩu ý), Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[392] 10. Do vị nào mà ta có thể hiểu biết Giáo Pháp đã được đấng Chánh Đẳng Giác thuyết giảng, ta nên kính lễ vị ấy một cách nghiêm trang, ví như người Bà-la-môn kính lễ ngọn lửa tế thần.

11. Na jaṭāhi na gottena¹ na jaccā hoti brāhmaṇo,
yamhi saccañca dhammo ca so sucī so 'va² brāhmaṇo. 393
12. Kiṃ te jaṭāhi dummedha kiṃ te ajinasāṭṭiyā,
abbhantaraṃ te gahaṇaṃ bāhiraṃ parimajjasi. 394
13. Paṃsukūladharaṃ jantaṃ kisaṃ dhamanisanthataṃ,
ekaṃ vanasmiṃ jhāyantaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 395
14. Na cāhaṃ brāhmaṇaṃ brūmi yonijaṃ mattisambhavaṃ,
bhovādi³ nāma so hoti sace⁴ hoti sakiñcano,
akiñcanaṃ anādānaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 396
15. Sabbasaṃyojanaṃ chetvā yo ve na paritassati,
saṅgāṭigaṃ visaññuttaṃ⁵ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 397
16. Chetvā naddhiṃ⁶ varattañca sandāmaṃ⁷ sahanukkamaṃ,
ukkhittapalighaṃ buddhaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 398
17. Akkosāṃ vadhabandhaṃ ca aduṭṭho yo titikkhati,
khantibalaṃ⁸ balānīkaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 399
18. Akkodhanaṃ vatavantaṃ silavantaṃ anussutaṃ,⁹
dantaṃ antimasārīraṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 400
19. Vāri pokkharapatte 'va āraggeriva sāsapo,
yo na lippati¹⁰ kāmesu tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 401
20. Yo dukkhassa pajānāti idheva khayamattano,
pannabhāraṃ visaṃyuttaṃ¹¹ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 402

¹ gottehi - Syā.

² so sucī so ca - Ma, Syā;
so sukhi so ca - PTS.

³ bhovādi - Ma, PTS.

⁴ sa ve - Syā, PTS.

⁵ visaṃyuttaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁶ nandhiṃ - PTS.

⁷ sandānaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁸ khantibalaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁹ anussadaṃ - Ma, Syā.

¹⁰ lippati - Ma, Syā.

¹¹ visaññuttaṃ - Syā, PTS.

[393] 11. Không do những búi tóc bện, không do dòng họ, không do gia tộc mà trở thành Bà-la-môn. Ở vị nào có sự chân thật và sự ngay thẳng, vị ấy có sự trong sạch, chính vị ấy là Bà-la-môn.

[394] 12. Này kẻ kém trí, có ích gì với những búi tóc bện của người? Có ích gì với y phục bằng da dê của người? Người đánh bóng bên ngoài, bên trong của người là rừng rậm (ô nhiễm).

[395] 13. Người mang y may bằng vải bị quăng bỏ, gậy ốm, nổi đầy gân, một mình đang tham thiền trong rừng, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[396] 14. Và Ta không gọi là Bà-la-môn với kẻ đã được sanh ra từ từ cung (của nữ Bà-la-môn), có sự xuất thân theo người mẹ, kẻ ấy được gọi là ‘người có sự xưng hô với từ Ông’ nếu người ấy có sở hữu gì đó. Còn vị không sở hữu gì, không nắm giữ, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[397] 15. Thật vậy, người nào đã cắt đứt tất cả ràng buộc, không run sợ, đã vượt qua các sự dính líu, không còn bị ràng buộc, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[398] 16. Người đã cắt đứt dây buộc (sân hận), dây trói (tham ái), dây thừng (62 tà kiến), cùng với vật phụ tùng (các pháp tiềm ẩn), đã nâng lên thanh chắn (vô minh), đã được giác ngộ, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.¹

[399] 17. Người nào chịu đựng lời khiển trách, sự trừng phạt và giam cầm, mà không sân hận, người có kham nhẫn là sức mạnh, có sức mạnh là quân đội, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[400] 18. Người không nóng giận, có sự hành trì, có giới, không nhiễm dục vọng, đã được rèn luyện, có thân xác cuối cùng, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[401] 19. Ví như nước ở lá sen, ví như hạt cải ở đầu mũi kim, người nào không nhiễm bẩn trong các dục, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[402] 20. Người nào nhận biết sự diệt trừ khổ đau của bản thân ngay tại chỗ này, đã đặt xuống gánh nặng, không bị ràng buộc, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

¹ Các chú thích ở trong ngoặc đơn được thêm vào căn cứ theo Chú Giải (DhA. iv, 160).

21. Gambhīrapaññaṃ medhāviṃ maggāmaggassa kovidaṃ,
uttamatthaṃ anuppattaṃ tamaḥaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 403
22. Asaṃsaṭṭhaṃ gahaṭṭhehi anāgārehi cūbhayaṃ,
anokasāriṃ appicchaṃ tamaḥaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 404
23. Nidhāya daṇḍaṃ bhūtesu tasesu thāvaresu ca,
yo na hanti na ghāteti tamaḥaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 405
24. Aviruddhaṃ viruddhesu attadaṇḍesu nibbutaṃ,
sādānesu anādānaṃ tamaḥaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 406
25. Yassa rāgo ca doso ca māno makkho ca pātito,
sāsaporiva āraggā tamaḥaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 407
26. Akakkasaṃ viññāpaniṃ giraṃ saccaṃ udīraye,
yāya nābhisaṃje kañci tamaḥaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 408
27. Yo 'dha dīghaṃ va rassaṃ vā aṇuṃ thūlaṃ subhāsubhaṃ,
loke adinnaṃ nādiyati¹ tamaḥaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 409
28. Āsā yassa na vijjanti asmiṃ loke paramhi ca,
nirāsayaṃ² viṣaṃyuttaṃ tamaḥaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 410
29. Yassālayā na vijjanti aññāya akathaṃkathī,
amatogadhaṃ anuppattaṃ tamaḥaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 411
30. Yo 'dha puññañca pāpañca ubho saṅgaṃ upaccagā,
asokaṃ virajaṃ suddhaṃ tamaḥaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 412
31. Candaṃ 'va vimalaṃ suddhaṃ vippasannamanāvilāṃ,
nandibhavaparikkhīṇaṃ tamaḥaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 413

¹ nādiyate - PTS.² nirāsāsaṃ - Ma.

[403] 21. Người có tuệ thâm sâu, thông minh, rành rẽ về Đạo Lộ và không phải Đạo Lộ, đã đạt đến mục đích tối thượng, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[404] 22. Người không gần gũi với cả hai hạng tại gia và hạng xuất gia, sống không trú xứ, ít ham muốn, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[405] 23. Sau khi bỏ xuống gây gộc đối với các chúng sanh di động hay đứng yên, người nào không giết hại, không bảo giết hại, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[406] 24. Người không thù nghịch giữa những kẻ thù nghịch, tịnh lặng giữa những kẻ có gây gộc, không cố chấp giữa những kẻ cố chấp, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[407] 25. Người nào có sự luyến ái, sân hận, ngã mạn, và gièm pha đã được rơi rụng, ví như hạt cải ở đầu mũi kim, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[408] 26. Người thốt lên lời nói chân thật, không thô lỗ, ý nghĩa rõ ràng, không làm mất lòng bất cứ ai với lời nói ấy, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[409] 27. Ở thế gian này, người nào không lấy đi vật không được cho, đầu là dài hay ngắn, nhỏ hay lớn, đẹp hay xấu, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[410] 28. Những mong cầu của người nào về đời này và đời sau không còn tìm thấy, người không mong cầu, không bị ràng buộc, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[411] 29. Những ước muốn của người nào không còn tìm thấy, sau khi biết rõ không có nghi ngờ, đã đạt đến sự thể nhập Bất Tử, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[412] 30. Ở thế gian này, người nào đã vượt qua sự dính líu cả hai pháp thiện và ác, không sầu muộn, không ô nhiễm, trong sạch, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[413] 31. Ví như mặt trăng không bị lấm nhơ, trong sạch, người có tâm thanh tịnh, không bị vẩn đục, đã hoàn toàn cạn kiệt sự vui thích và hiện hữu, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

32. Yo imaṃ¹ paḷipatham² duggaṃ saṃsāraṃ mohamaccagā,
tiṇṇo pāraḡato³ jhāyī anejo akathaṃkathī,
anupādāya nibbuto tamaḡaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 414
33. Yo 'dha kāme pahātvāna⁴ anāgāro paribbaje,
kāmaḡbhavaḡparikkhīṇaṃ tamaḡaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 415
34. Yo 'dha taṇḡaṃ pahātvāna³ anāgāro paribbaje,
taṇḡābhavaḡparikkhīṇaṃ tamaḡaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 416
35. Hitvā mānusaḡaṃ yogaṃ dibbaṃ yogaṃ upaccagā,
sabbayogaḡviṣaṃyuttaṃ tamaḡaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 417
36. Hitvā ratiṃ ca aratiṃ ca sītibhūtaṃ nirūpadhiṃ,
sabbalokābhībhūṃ vīraṃ tamaḡaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 418
37. Cutiṃ yo 'vedī sattānaṃ upapattiṃ ca sabbaso,
asattaṃ sugataṃ buddhaṃ tamaḡaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 419
38. Yassa gatiṃ na jānanti devā gandhabbamānusaḡ,
khīṇāsavaṃ arahantaṃ tamaḡaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 420
39. Yassa pure ca pacchā ca majjhe ca natthi kiṇcanaṃ,
akiṇcanaṃ anādānaṃ tamaḡaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 421
40. Usabhaṃ pavaraṃ vīraṃ mahesiṃ vijitāvinaṃ,
anejaṃ nhātaḡaṃ buddhaṃ tamaḡaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 422
41. Pubbenivāsaṃ yo 'vedī saggāpāyaṃ ca passati,
atho jātikkhayaṃ patto abhiññāvosiṃ muni,
sabbavosiṃtaḡvosiṃtaṃ tamaḡaṃ brūmi brāhmaṇaṃ. 423

Brāhmaṇavaggo chabbīsatiṃ.

¹ yomaṃ - Ma.

² paḷipatham - Ma, Syā.

³ pāraṃgato - Ma.

⁴ pahantvāna - Ma, Syā.

[414] 32. Người nào đã vượt qua con đường hiểm trở, khó đi này, (vòng quay) luân hồi, và sự si mê, đã vượt qua, đã đi đến bờ kia, có thiền, không dục vọng, không nghi ngờ, không chấp thủ, đã tịnh lặng, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[415] 33. Người nào ở đây có thể dứt bỏ các dục, sống hạnh du sĩ, không nhà, đã hoàn toàn cạn kiệt các dục và hiện hữu, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[416] 34. Người nào ở đây có thể dứt bỏ tham ái, sống hạnh du sĩ, không nhà, đã hoàn toàn cạn kiệt tham ái và hiện hữu, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[417] 35. Người đã từ bỏ sự gắn bó thuộc cõi người, đã vượt lên sự gắn bó thuộc cõi trời, không bị ràng buộc với mọi sự gắn bó, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[418] 36. Người đã từ bỏ sự thích thú và không thích thú, có trạng thái mát mẻ, không còn mầm tái sanh, vị đã chế ngự tất cả thế gian, bậc anh hùng, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[419] 37. Người nào đã hiểu biết sự chết và sự tái sanh của chúng sanh về mọi phương diện, không bám víu, đã đi đến nơi an lạc, đã được giác ngộ, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[420] 38. Cảnh giới tái sanh của người nào mà chư Thiên, Càn-thát-bà, và loài người không biết được, người có lậu hoặc đã được cạn kiệt, là bậc A-la-hán, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[421] 39. Đối với người nào, phía trước (quá khứ), phía sau (vị lai), và phần giữa (hiện tại) không sở hữu gì, người không sở hữu gì, không nắm giữ, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[422] 40. Đấng nhân ngư, bậc cao quý, bậc anh hùng, bậc đại ẩn sĩ, bậc chiến thắng, bậc không còn dục vọng, người đã rửa sạch (mọi nhiễm ô), đã được giác ngộ, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

[423] 41. Người nào biết về kiếp sống trước, nhìn thấy cõi trời và đọa xứ, rồi đạt đến sự diệt trừ tái sanh, là bậc hiền trí, đã được hoàn hảo về thắng trí, có mọi sự hoàn hảo đã được hoàn hảo, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.

Phẩm Bà-la-môn là thứ hai mươi sáu.

VAGGUDDĀNAṃ

1. Yamakappamādo cittaṃ pupphaṃ bālena paṇḍito,
arahanto sahasena¹ pāpadaṇḍena² te dasa.
2. Jarā attā ca loko ca buddho sukhapīyena³ ca,
kodho malaṃ ca dhammaṭṭho maggavaggena vīsati.
3. Pakiṇṇaṃ nirayo nāgo taṇhā bhikkhu ca brāhmaṇo,
ete chabbīsati vaggā desitādiccabandhunā.

GĀTHUDDĀNAṃ

1. Yamake vīsati gāthā appamādamhi dvādasa,
ekādasa cittavagge pupphavaggamhi soḷasa.
2. Bāle ca soḷasa gāthā paṇḍitamhi catuddasa,
arahante dasa gāthā sahasse honti soḷasa.
3. Terasa pāvavaggamhi daṇḍamhi dasa satta ca,
ekādasa jarāvagge attavagge bhava dasa.⁴
4. Dvādasa lokavaggamhi buddhe caṭṭhārasa bhava,⁵
sukhe ca piyavagge ca gāthāyo honti dvādasa.
5. Cuddasa kodhavaggamhi malavaggekavīsati,
sattarasa ca dhammaṭṭhe maggavagge tatheva ca.⁶
6. Pakiṇṇe soḷasa gāthā niraye nāge catuddasa,⁷
chabbīsati taṇhāvaggamhi tevīsa bhikkhuvaggikā.
7. Cattālīsekagāthāyo⁸ brāhmaṇe vaggamuttame,
gāthā satāni cattāri tevīsa ca punāpare,
dhammapade nipātamhi desitādiccabandhunā ”ti.

DHAMMAPADAPĀḶI NIṬṬHITĀ.

¹ sahasaṅca - Ma.

² pāpaṃ daṇḍena - Ma, Syā.

³ sukhaṃ piyena - Ma, Syā.

⁴ attavaggamhi tā dasa - Ma.

⁵ buddhavaggamhi ṭhārasa - Ma.

⁶ maggavagge sattarasa - Ma.

⁷ ca cuddasa - Ma.

⁸ ekatālīsagāthāyo - Ma.

TÓM LƯỢC CÁC PHẨM

1. Song Đối, Không Xao Lãng, Tâm, Bông Hoa, với Kẻ Ngu, Sáng Suốt, A-La-Hán, Một Ngàn, Ác, với Hình Phật, chúng là mười.
2. Già, Tự Ngã, Thế Gian, Đức Phật, với An Lạc, và Yêu Thích, Giận Dữ, và Vết Nhơ, Công Minh, với phẩm Đạo Lộ là hai mươi.
3. Linh Tinh, Địa Ngục, Voi, Tham Ái, Tỳ Khuru, và Bà-La-Môn, hai mươi sáu phẩm này đã được thuyết giảng bởi vị Thân Quyển của Mặt Trời.

TÓM LƯỢC CÁC CÂU KỆ

1. Hai mươi câu kệ ở phẩm Song Đối, mười hai ở phẩm Không Xao Lãng, mười một ở phẩm Tâm, mười sáu ở phẩm Bông Hoa.
2. Và mười sáu câu kệ ở phẩm Kẻ Ngu, mười bốn ở phẩm Sáng Suốt, mười câu kệ ở phẩm A-La-Hán, mười sáu là ở phẩm Một Ngàn.
3. Mười ba ở phẩm Ác, và mười bảy ở phẩm Hình Phật, mười một ở phẩm Già, mười là ở phẩm Tự Ngã.
4. Mười hai ở phẩm Thế Gian, và mười tám là ở phẩm Đức Phật, mười hai câu kệ là ở phẩm An Lạc, và phẩm Yêu Thích.
5. Mười bốn ở phẩm Giận Dữ, hai mươi một ở phẩm Vết Nhơ, và mười bảy ở phẩm Công Minh, và tương tự y như thế ở phẩm Đạo Lộ.
6. Mười sáu câu kệ ở phẩm Linh Tinh, mười bốn ở phẩm Địa Ngục, và ở phẩm Voi, hai mươi sáu ở phẩm Tham Ái, hai mươi ba thuộc phẩm Tỳ Khuru.
7. Bốn mươi một câu kệ ở phẩm Bà-La-Môn, phẩm hay nhất. Thêm điều này nữa, bốn trăm hai mươi ba câu kệ đã được thuyết giảng bởi vị Thân Quyển của Mặt Trời ở tập *Dhammapada - Pháp Cú*.

PHÁP CÚ ĐƯỢC CHẤM DỨT.

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

UDĀNAPĀḶI

&

TẶNG KINH - TIÊU BỘ

PHẬT TỰ THUYẾT

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

UDĀNAPĀḶI

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

BODHIVAGGO PAṬHAMO

1. 1. PAṬHAMABODHISUTTAṀ

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā uruvelāyaṃ viharati najjā nerañjarāya tīre bodhirukkhamūle paṭhamābhisambuddho. Tena kho pana samayena¹ bhagavā sattāhaṃ ekapallaṅkena nisinno hoti vimuttisukha-paṭisaṃvedī.²

2. Atha kho bhagavā tassa sattāhassa accayena tamhā samādhimhā vuṭṭhahitvā rattiyaṃ paṭhamaṃ yāmaṃ paṭiccasamuppādaṃ anulomaṃ sādhukaṃ manasākāsi: “Iti imasmiṃ sati idaṃ hoti, imassuppādā idaṃ uppajjati, yadidaṃ avijjāpaccayā saṅkhārā, saṅkhārapaccayā viññāṇaṃ, viññāṇapaccayā nāmarūpaṃ, nāmarūpapaccayā saḷāyatanaṃ, saḷāyatana-paccayā phasso, phassapaccayā vedanā, vedanāpaccayā taṇhā, taṇhāpaccayā upādānaṃ, upādānapaccayā bhavo, bhavapaccayā jāti, jātipaccayā jarāmaṇaṃ sokaparidevadukkhadomanassupāyāsā sambhavanti. Evametassa kevalassa³ dukkhakkhandhassa samudayo hoti ”ti.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yadā have pātubhavanti dhammā
ātāpino jhāyato brāhmaṇassa,
athassa kaṅkhā vapayanti sabbā
yato pajānāti sahetudhamman ”ti.

¹ tena samayena - Vinayapāḷi.

³ kevalassa - itipāṭho PTS potthake na dissate.

² vimuttisukhaṃ paṭisaṃvedī - Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

TẠNG KINH - TIỂU BỘ

PHẬT TỰ THUYẾT

Kính lễ đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri!

PHẨM GIÁC NGỘ - THỨ NHẤT

1. 1. SỰ GIÁC NGỘ - KINH THỨ NHẤT

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Uruvelā bên bờ sông Nerañjarā nơi gốc cây bồ đề và vừa mới thành tựu quả vị Chánh Đẳng Giác. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn đã ngồi với một tư thế kiết già suốt bảy ngày, hưởng niềm an lạc của sự giải thoát.

2. Sau đó, trải qua bảy ngày ấy, sau khi đã ra khỏi định ấy, đức Thế Tôn vào canh một của đêm đã khéo léo tác ý thuận chiều về sự sanh khởi tùy thuộc vào điều kiện rằng: “Như thế là khi cái này hiện hữu thì cái kia hiện hữu, do sự sanh khởi của cái này thì cái kia được sanh khởi, tức là: Do duyên *vô minh, các hành* (sanh khởi); do duyên *các hành, thức* (sanh khởi); do duyên *thức, danh sắc* (sanh khởi); do duyên *danh sắc, sáu xứ* (sanh khởi); do duyên *sáu xứ, xúc* (sanh khởi); do duyên *xúc, thọ* (sanh khởi); do duyên *thọ, ái* (sanh khởi); do duyên *ái, thủ* (sanh khởi); do duyên *thủ, hữu* (sanh khởi); do duyên *hữu, sanh* (sanh khởi); do duyên *sanh, lão, tử, sầu, bi, khổ, ưu, não* sanh khởi. Như thế là sự sanh lên của toàn bộ khổ uẩn này.”¹

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“*Quả vậy, khi các pháp hiện rõ đến vị Bà-la-môn có nhiệt tâm đang tham thiên thì tất cả điều nghi hoặc của vị ấy được rũ sạch, từ đó vị ấy nhận biết rằng (mọi) việc là có nguyên nhân.*”

¹ Bốn bài Kinh từ 1.1 đến 1.4 (132 - 137) được thấy ở Tạng Luật, Đại Phẩm (TTPV 04, 01-07).

1. 2. DUTIYABODHISUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā uruvelāyaṃ viharati najjā nerañjarāya tīre bodhirukkhamūle paṭhamābhisambuddho. Tena kho pana samayena¹ bhagavā sattāhaṃ ekapallaṅkena nisinno hoti vimuttisukha-paṭisaṃvedī.

2. Atha kho bhagavā tassa sattāhassa accayena tamhā samādhimhā vuṭṭhahitvā rattiyaṃ majjhimaṃ yāmaṃ paṭiccasamuppādaṃ paṭilomaṃ sādhukaṃ manasākāsi: “Iti imasmiṃ asati idaṃ na hoti, imassa nirodhā idaṃ nirujjhati, yadidaṃ avijjānirodhā saṅkhāranirodho, saṅkhāranirodhā viññāṇanirodho, viññāṇanirodhā nāmarūpanirodho, nāmarūpanirodhā saḷāyatanaṇirodho, saḷāyatanaṇirodhā phassaṇirodho, phassaṇirodhā vedanānirodho, vedanānirodhā taṇhānirodho, taṇhānirodhā upādānaṇirodho, upādānaṇirodhā bhavaṇirodho, bhavaṇirodhā jātinirodho, jātinirodhā jarāmaṇaṃ sokaparidevadukkhadomanassupāyāsā nirujjhanti. Evametassa kevalassa dukkhakkhandhassa nirodho hoti”ti.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yadā have pātubhavanti dhammā
ātāpino jhāyato brāhmaṇassa,
athassa kaṅkhā vapayanti sabbā
yato khayam paccayānaṃ avedī”ti.

1. 3. TATIYABODHISUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā uruvelāyaṃ viharati najjā nerañjarāya tīre bodhirukkhamūle paṭhamābhisambuddho. Tena kho pana samayena¹ bhagavā sattāhaṃ ekapallaṅkena nisinno hoti vimuttisukha-paṭisaṃvedī.

2. Atha kho bhagavā tassa sattāhassa accayena tamhā samādhimhā vuṭṭhahitvā rattiyaṃ pacchimaṃ yāmaṃ paṭiccasamuppādaṃ anuloma-paṭilomaṃ sādhukaṃ manasākāsi: “Iti imasmiṃ sati idaṃ hoti, imassūppādā idaṃ uppajjati, imasmiṃ asati idaṃ na hoti, imassa nirodhā idaṃ nirujjhati, yadidaṃ avijjāpaccayā saṅkhārā, saṅkhārapaccayā viññāṇaṃ, viññāṇapaccayā nāmarūpaṃ, nāmarūpapaccayā saḷāyatanaṃ, saḷāyatanaṇapaccayā phasso, phassaṇapaccayā vedanā, vedanāpaccayā taṇhā, taṇhāpaccayā upādānaṃ, upādānaṇapaccayā bhavo, bhavaṇapaccayā jāti, jātipaccayā jarāmaṇaṃ sokaparidevadukkhadomanassupāyāsā sambhavanti. Evametassa kevalassa dukkhakkhandhassa samudayo hoti.

¹ tena samayena - Vinayapāḷi.

1. 2. SỰ GIÁC NGỘ - KINH THỨ NHÌ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Uruvelā bên bờ sông Nerañjarā nơi cội cây bồ đề và vừa mới thành tựu quả vị Chánh Đẳng Giác. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn đã ngồi với một tư thế kiết già suốt bảy ngày, hưởng niềm an lạc của sự giải thoát.

2. Sau đó, trải qua bảy ngày ấy, sau khi đã ra khỏi định ấy, đức Thế Tôn vào canh giữa của đêm đã khéo léo tác ý nghịch chiều về sự sanh khởi tùy thuộc vào điều kiện rằng: “Như thế là khi cái này không hiện hữu thì cái kia không hiện hữu, do sự diệt tận của cái này thì cái kia được diệt tận, tức là: Do sự diệt tận của *vô minh* (đưa đến) sự diệt tận của *các hành*, do sự diệt tận của *các hành* (đưa đến) sự diệt tận của *thức*, do sự diệt tận của *thức* (đưa đến) sự diệt tận của *danh sắc*, do sự diệt tận của *danh sắc* (đưa đến) sự diệt tận của *sáu xứ*, do sự diệt tận của *sáu xứ* (đưa đến) sự diệt tận của *xúc*, do sự diệt tận của *xúc* (đưa đến) sự diệt tận của *thọ*, do sự diệt tận của *thọ* (đưa đến) sự diệt tận của *ái*, do sự diệt tận của *ái* (đưa đến) sự diệt tận của *thủ*, do sự diệt tận của *thủ* (đưa đến) sự diệt tận của *hữu*, do sự diệt tận của *hữu* (đưa đến) sự diệt tận của *sanh*, do sự diệt tận của *sanh* (đưa đến) *lão, tử, sầu, bi, khổ, ưu, não* được diệt tận. Như thế là sự diệt tận của toàn bộ khổ uẩn này.”

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“*Quả vậy, khi các pháp hiện rõ đến vị Bà-la-môn có nhiệt tâm đang tham thiên thì tất cả điều nghi hoặc của vị ấy được rũ sạch, từ đó nhận biết rằng (mọi) việc là có nguyên nhân.*”

1. 3. SỰ GIÁC NGỘ - KINH THỨ BA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Uruvelā bên bờ sông Nerañjarā nơi cội cây bồ đề và vừa mới thành tựu quả vị Chánh Đẳng Giác. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn đã ngồi với một tư thế kiết già suốt bảy ngày, hưởng niềm an lạc của sự giải thoát.

2. Sau đó, trải qua bảy ngày ấy, sau khi đã ra khỏi định ấy, đức Thế Tôn vào canh cuối của đêm đã khéo léo tác ý thuận chiều và nghịch chiều về sự sanh khởi tùy thuộc vào điều kiện rằng: “Như thế là khi cái này hiện hữu thì cái kia hiện hữu, do sự sanh khởi của cái này thì cái kia được sanh khởi, khi cái này không hiện hữu thì cái kia không hiện hữu, do sự diệt tận của cái này thì cái kia được diệt tận, tức là: Do duyên *vô minh, các hành* (sanh khởi); do duyên *các hành, thức* (sanh khởi); do duyên *thức, danh sắc* (sanh khởi); do duyên *danh sắc, sáu xứ* (sanh khởi); do duyên *sáu xứ, xúc* (sanh khởi); do duyên *xúc, thọ* (sanh khởi); do duyên *thọ, ái* (sanh khởi); do duyên *ái, thủ* (sanh khởi); do duyên *thủ, hữu* (sanh khởi); do duyên *hữu, sanh* (sanh khởi); do duyên *sanh, lão, tử, sầu, bi, khổ, ưu, não* sanh khởi. Như thế là sự sanh lên của toàn bộ khổ uẩn này.

Avijjāyatveva asesavirāgaṇirodhā saṅkhāraṇirodho, saṅkhāraṇirodhā viññāṇaṇirodho, viññāṇaṇirodhā nāmarūpaṇirodho, nāmarūpaṇirodhā saḷāyatanaṇirodho, saḷāyatanaṇirodhā phassaṇirodho, phassaṇirodhā vedanāṇirodho, vedanāṇirodhā taṇhāṇirodho, taṇhāṇirodhā upādānaṇirodho, upādānaṇirodhā bhavaṇirodho, bhavaṇirodhā jātiṇirodho, jātiṇirodhā jarāmaṇaṇaṃ sokaparidevadukkhadomanasupāyāsā nirujjhanti. Evametassa kevalassa dukkhakkhandhassa nirodho hoti ”ti.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yadā have pātubhavanti dhammā
ātāpino jhāyato brāhmaṇassa,
vidhūpayamaṃ tiṭṭhati mārasenaṃ
suriyo ’va¹ obhāsayaṃantaḷikkhaṇaṃ ”ti.

1. 4. NIGRODHASUTTAṃ

1. Evaṃ me sutamaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā uruvelāyaṃ viharati najjā nerañjarāya tīre ajapālanigrodhamūle² paṭhamābhisambuddho. Tena kho pana samayena bhagavā sattāhaṃ ekapallaṅkena nisinna hoti vimuttisukha-paṭisaṃvedī.

2. Atha kho bhagavā tassa sattāhassa accayena tamhā samādhimhā vuṭṭhāsi. Atha kho aññataro huhuṅkajātiko³ brāhmaṇo yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavatā saddhiṃ sammodi. Sammodaniyaṃ kathaṃ sārāṇiyaṃ vītisāretvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. Ekamantaṃ tṭhito kho so brāhmaṇo bhagavantaṃ etadavoca:

“Kittāvatā nu kho bho gotama brāhmaṇo hoti? Katame ca pana brāhmaṇakaraṇā dhammā ”ti.⁴

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yo brāhmaṇo bāhitapāpadhammo
nihuhuṅko⁵ nikkasāvo yatatto
vedantaṅgū vusitabrahmacariyo
dhammena so brahmavādaṃ vadeyya
yassussadā natthi kuhiñci loke ”ti.

¹ sūriyova - Ma, PTS.

² ajapālanigrodhe - kesuci potthakesu.

³ huhuṅkajātiko - Ma.

⁵ nihuhuṅko - Ma.

⁴ brāhmaṇakaraṇādhammā - Sī; brāhmaṇakāraṇā dhammā - kesuci potthakesu.

Nhưng chính do sự diệt tận của *vô minh* hoàn toàn không còn tham ái (đưa đến) sự diệt tận của *các hành*, do sự diệt tận của *các hành* (đưa đến) sự diệt tận của *thức*, do sự diệt tận của *thức* (đưa đến) sự diệt tận của *danh sắc*, do sự diệt tận của *danh sắc* (đưa đến) sự diệt tận của *sáu xứ*, do sự diệt tận của *sáu xứ* (đưa đến) sự diệt tận của *xúc*, do sự diệt tận của *xúc* (đưa đến) sự diệt tận của *thọ*, do sự diệt tận của *thọ* (đưa đến) sự diệt tận của *ái*, do sự diệt tận của *ái* (đưa đến) sự diệt tận của *thủ*, do sự diệt tận của *thủ* (đưa đến) sự diệt tận của *hữu*, do sự diệt tận của *hữu* (đưa đến) sự diệt tận của *sanh*, do sự diệt tận của *sanh* (đưa đến) *lão, tử, sầu, bi, khổ, ưu, não* được diệt tận. Như thế là sự diệt tận của toàn bộ khổ uẩn này.”

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“*Quả vậy, khi các pháp hiện rõ đến vị Bà-la-môn có nhiệt tâm đang tham thiền, trong khi đánh tan binh đội của Ma Vương, (vị ấy) hiển hiện tựa như ánh mặt trời đang làm rực sáng không gian.*”

1. 4. KINH CÂY SI

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Uruvelā bên bờ sông Nerañjarā nơi cội cây si của những người chăn dê và vừa mới thành tựu quả vị Chánh Đẳng Giác. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn đã ngồi với một tư thế kiết già suốt bảy ngày, hưởng niềm an lạc của sự giải thoát.

2. Sau đó, trải qua bảy ngày ấy, đức Thế Tôn đã xuất khỏi định ấy. Khi ấy, có vị Bà-la-môn nọ thuộc nhóm chuyên luyện về âm “hum, hum” đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã tỏ vẻ thân thiện với đức Thế Tôn, sau khi trao đổi lời xã giao thân thiện rồi đã đứng ở một bên. Khi đã đứng ở một bên, vị Bà-la-môn ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này:

“Thưa Ngài Gotama, (khả năng) đến đâu (mới gọi) là Bà-la-môn? Và các pháp nào tạo nên bản thể Bà-la-môn?”

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“*Vị Bà-la-môn nào có ác pháp đã được ngăn trừ, là vị không làm tiếng ‘hum hum,’ đã thoát khỏi điều ô nhiễm, có bản thân đã được chế ngự, là vị thông thạo các bộ Vệ Đà, sống theo đời Phạm hạnh, vị ấy có thể thuyết giảng một cách đúng đắn lời nói của Phạm Thiên, vị ấy không có sai sót về bất cứ điều gì ở trên thế gian.*”

1. 5. THERASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā ca sārīputto āyasmā ca mahāmoggallāno āyasmā ca mahākassapo āyasmā ca mahākaccāyano¹ āyasmā ca mahākoṭṭhito āyasmā ca mahākappino āyasmā ca mahācundo āyasmā ca anuruddho āyasmā ca revato āyasmā ca ānando² yena bhagavā tenupasaṅkamimsu. Addasā kho bhagavā te āyasmante dūrato³ va āgacchante, disvāna bhikkhū āmantesi: “Ete bhikkhave brāhmaṇā āgacchanti, ete bhikkhave brāhmaṇā āgacchanti”ti.

Evaṃ vutte aññataro brāhmaṇajātiko bhikkhu bhagavantam etadavoca: “Kittāvatā nu kho bhante, brāhmaṇo hoti? Katame ca pana brāhmaṇakaraṇā dhammā”ti?

2. Atha kho bhagavā etamattham veditvā tāyam velāyam imaṃ udānam udānesi:

“Bāhitvā pāpake dhamme ye caranti sadā satā,
khīṇasaṃyojanā buddhā te ve³ lokasmiṃ brāhmaṇā”ti.

1. 6. KASSAPASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā rājagahe viharati veḷuvane kalandakanivāpe. Tena kho pana samayena āyasmā mahākassapo pippaliguhāyam⁴ viharati ābādhiko⁵ dukkhito bāḷhagilāno. Atha kho āyasmā mahākassapo aparena samayena tamhā ābādhā vuṭṭhāsi.

2. Atha kho āyasmato mahākassapassa tamhā ābādhā vuṭṭhitassa etadahosi: “Yannūnāham rājagahaṃ piṇḍāya paviseyyan”ti.

Tena kho pana samayena pañcamattāni devatāsatanī ussukkaṃ āpannāni honti āyasmato mahākassapassa piṇḍapātapaṭilābhāya.

Atha kho āyasmā mahākassapo tāni pañcamattāni devatāsatanī paṭikkhipitvā pubbanhasamayam nivāsetvā pattacīvaramādāya rājagahaṃ piṇḍāya pāvīsi, yena daḷiddavisikhā kapaṇavisikhā pesakāravīsi.

Addasā kho bhagavā āyasmantaṃ mahākassapaṃ rājagahe piṇḍāya carantaṃ, yena daḷiddavisikhā kapaṇavisikhā pesakāravīsi.

3. Atha kho bhagavā etamattham veditvā tāyam velāyam imaṃ udānam udānesi:

¹ mahākaccāno - Ma, Syā.

² āyasmā ca revato āyasmā ca nando - Ma, Syā;

āyasmā ca revato āyasmā ca Devadatto āyasmā ca ānando - PTS.

⁴ pippaliguhāyam - Ma.

⁵ ābādhiko hoti - Syā, PTS.

³ teva - Sī.

1. 5. KINH CÁC VỊ TRƯỞNG LÃO

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bảy giờ, đại đức Sāriputta, đại đức Mahāmoggallāna, đại đức Mahākassapa, đại đức Mahākaccāyana, đại đức Mahākoṭṭhita, đại đức Mahākappina, đại đức Mahācunda, đại đức Anuruddha, đại đức Revata, đại đức Ānanda, đã đi đến gặp đức Thế Tôn. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy các vị đại đức ấy từ đằng xa đang đi đến, sau khi thấy đã bảo các vị tỳ khưu rằng: “Này các tỳ khưu, các vị Bà-la-môn này đi đến. Này các tỳ khưu, các vị Bà-la-môn này đi đến.”

Khi được nói như vậy, một vị tỳ khưu xuất thân Bà-la-môn đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, (khả năng) đến đâu (mới gọi) là Bà-la-môn? Và các pháp nào tạo nên bản thể Bà-la-môn?”

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Sau khi lánh xa các ác pháp, các vị nào sống thường xuyên có niệm, có các sự ràng buộc đã được cạn kiệt, đã được giác ngộ, các vị ấy quả thật là các Bà-la-môn ở thế gian.”

1. 6. KINH KASSAPA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Rājagaha, ở Veluvana, nơi nuôi dưỡng các con sóc. Vào lúc bảy giờ, đại đức Mahākassapa trú ở hang động Pippali, là người bệnh, bị khổ sở, có bệnh trầm trọng. Rồi sau một thời gian, đại đức Mahākassapa đã thoát khỏi cơn bệnh ấy.

2. Lúc ấy, điều này đã khởi đến đại đức Mahākassapa khi đã thoát khỏi cơn bệnh ấy: “Có lẽ ta nên đi vào thành Rājagaha để khát thực.”

Vào lúc bảy giờ, các Thiên nhân với số lượng năm trăm vị đang có sự sốt sắng về việc thọ nhận đồ ăn khát thực của đại đức Mahākassapa.

Lúc ấy, đại đức Mahākassapa đã từ chối các Thiên nhân với số lượng năm trăm vị ấy, sau đó vào buổi sáng đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Rājagaha để khát thực, nơi đường lộ của những người nghèo khổ, nơi đường lộ của những người khốn khó, nơi đường lộ của những người thợ dệt.

Đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Mahākassapa đang đi khát thực trong thành Rājagaha, nơi đường lộ của những người nghèo khổ, nơi đường lộ của những người khốn khó, nơi đường lộ của những người thợ dệt.

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Anaññaposiṃ aññātaṃ¹ dantaṃ sāre patiṭṭhitaṃ,
khīṇāsavaṃ vantadosaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ ”ti.

1. 7. PĀVĀSUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā pāvāyaṃ² viharati ajakalāpake cetiye ajakalāpakassa yakkhassa bhavane. Tena kho pana samayena bhagavā rattandhakāratimisāyaṃ abbhokāse nisinno hoti. Devo ca ekamekaṃ phusāyati. Atha kho ajakalāpako yakkho bhagavato bhayaṃ chambhitattaṃ lomahaṃsaṃ uppādetukāmo yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavato avidūre tikkhattuṃ ‘akkulo pakkulo ’ti akkulapakkulikaṃ akāsi: “Eso te samaṇa pisāco ”ti.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yadā sakesu dhammesu pāragū hoti brāhmaṇo,
atha etaṃ³ pisācañca pakkulañ⁴cātivattatī ”ti.

1. 8. SAṄGĀMAJISUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā saṅgāmaji sāvattiṃ anupatto hoti bhagavantaṃ dassanāya. Assosi kho āyasmato saṅgāmajissa purāṇadutiyaṃ ‘ayyo kira saṅgāmaji sāvattiṃ anupatto ’ti. Sā dārakaṃ ādāya jetavanaṃ agamāsi.

Tena kho pana samayena āyasmā saṅgāmaji aññatarasmiṃ rukkhamaḷe divāvihāraṃ⁵ nisinno hoti. Atha kho āyasmato saṅgāmajissa purāṇadutiyaṃ yenāyasmā saṅgāmaji tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā āyasmantaṃ saṅgāmajiṃ etadavoca: “Khuddaputtāmhī⁶ samaṇa, posa man ”ti. Evaṃ vutte āyasmā saṅgāmaji tuṅhī ahoṣi.

Dutiyaṃpi kho āyasmato saṅgāmajissa purāṇadutiyaṃ āyasmantaṃ saṅgāmajiṃ etadavoca: “Khuddaputtāmhī samaṇa, posa man ”ti. Dutiyaṃpi kho āyasmā saṅgāmaji tuṅhī ahoṣi. Tatiyaṃpi kho āyasmato saṅgāmajissa purāṇadutiyaṃ āyasmantaṃ saṅgāmajiṃ etadavoca: “Khuddaputtāmhī samaṇa, posa man ”ti. Tatiyaṃpi kho āyasmā saṅgāmaji tuṅhī ahoṣi.

Atha kho āyasmato saṅgāmajissa purāṇadutiyaṃ taṃ dārakaṃ āyasmato saṅgāmajissa purato nikkhipitvā pakkāmi, ‘esa⁷ te samaṇa, putto. Posa nan ’ti.

¹ anaññaposimaññātaṃ - Ma, Syā.

² pāvāliyaṃ - PTS.

³ evaṃ - Syā.

⁴ bakkulañcātivattatī ti - PTS.

⁵ divāvihāre - Syā.

⁶ khuddaputtamhi - Ma;

khuddaputtaṃ hi - PTS.

⁷ eso - Ma, Syā, PTS.

“Vị không nuôi dưỡng kẻ khác, đã được biết tiếng, đã được rèn luyện, đã đứng vững ở cốt lõi, có lậu hoặc đã được cạn kiệt, có sân hận đã được tẩy trừ, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.”

1. 7. KINH PĀVĀ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Pāvā, ở bảo tháp Ajakalāpaka, nơi cung điện của Dạ-xoa Ajakalāpaka. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn ngồi ở ngoài trời, trong đêm tối đen mù mịt. Và trời đổ mưa từng hạt. Khi ấy, với ý định làm sanh khởi sự sợ hãi, tê cứng, lông dựng đứng đến đức Thế Tôn, Dạ-xoa Ajakalāpaka đã đi đến gần đức Thế Tôn, sau khi đến đã gây nên tiếng gào thét hỗn loạn “á-kú-lô pá-kú-lô” ba lần ở nơi không xa đức Thế Tôn (nói rằng): “Này Sa-môn, con yêu tinh này là dành cho ông.”

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“*Khi đã đi đến bờ kia đối với các pháp của chính mình, trở thành vị Bà-la-môn, thì vượt qua con yêu tinh ấy và tiếng gào thét (của nó).*”

1. 8. KINH SAṄĀMAJI

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Sangāmaji đã ngự đến Sāvatti để diện kiến đức Thế Tôn. Người vợ cũ của đại đức Sangāmaji đã nghe được rằng: “Nghe nói ngài Sangāmaji đã ngự đến Sāvatti.” Cô ấy đã âm lấy đứa bé trai và đã đi đến Jetavana.

Vào lúc bấy giờ, đại đức Sangāmaji ngồi nghỉ trưa ở gốc cây nọ. Khi ấy, người vợ cũ của đại đức Sangāmaji đã đi đến gặp đại đức Sangāmaji, sau khi đến đã nói với đại đức Sangāmaji điều này: “Này ông Sa-môn, tôi có đứa con trai nhỏ. Hãy nuôi dưỡng tôi.” Khi được nói như vậy, đại đức Sangāmaji đã im lặng.

Đến lần thứ nhì, người vợ cũ của đại đức Sangāmaji đã nói với đại đức Sangāmaji điều này: “Này ông Sa-môn, tôi có đứa con trai nhỏ. Hãy nuôi dưỡng tôi.” Đến lần thứ nhì, đại đức Sangāmaji đã im lặng. Đến lần thứ ba, người vợ cũ của đại đức Sangāmaji đã nói với đại đức Sangāmaji điều này: “Này ông Sa-môn, tôi có đứa con trai nhỏ. Hãy nuôi dưỡng tôi.” Đến lần thứ ba, đại đức Sangāmaji đã im lặng.

Khi ấy, người vợ cũ của đại đức Sangāmaji đã đặt xuống đứa con trai ấy ở phía trước đại đức Sangāmaji rồi bỏ đi (nói rằng): “Này ông Sa-môn, đây là con trai của ông. Hãy nuôi dưỡng nó.”

2. Atha kho āyasmā saṅgāmaḷi taṃ dāraḷaṃ neva olokesi, napi alāpi. Atha kho āyasmato saṅgāmaḷissa purāṇadutiyaḷkā avidūraṃ¹ gantvā apalokenti addasa āyasmantaṃ saṅgāmaḷiṃ taṃ dāraḷaṃ neva olokentaṃ napi ālapantaṃ. Disvānassā etadahosi: “Na cāyaṃ samaṇo puttenapi atthiko”ti. Tato paṭinivattitvā dāraḷaṃ ādāya pakkāmi. Addasā kho bhagavā dibbena cakkhunā visuddhena atikkantaṃānusakena āyasmato saṅgāmaḷissa purāṇadutiyaḷkāya evarūpaṃ vipakāraṃ.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Āyantiṃ nābhinandati pakkamantiṃ na socati,
saṅgā saṅgāmaḷiṃ muttaṃ tamahaṃ brūmi brāhmaṇaṃ”ti.

1. 9. JAṬILASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā gayāyaṃ viharati gayāsīse. Tena kho pana samayena sambahulā jaṭilā sītāsu hemantikāsu rattīsu antaraṭṭhake himapātasamaye gayāyaṃ ummujjantipi, nimujjantipi, ummujjanimumujjampi karonti, osiṅcantipi, aggimpi juhanti ‘iminā suddhī’ti

Addasā kho bhagavā te sambahule jaṭile sītāsu hemantikāsu rattīsu antaraṭṭhake himapātasamaye gayāyaṃ ummujjantepi nimujjantepi ummujjanimumujjaṃ karontepi² osiṅcantepi aggimpi juhante ‘iminā suddhī’ti.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Na udakena suci³ hoti bahvettha nahāyati⁴ jano,
yamhi saccaṅca dhammo ca so suci so ca brāhmaṇo”ti.

¹ avidūre - Syā, PTS.

² ummujjanimumujjampi karonte - Ma, Syā.

³ suci - Syā, PTS.

⁴ nhāyati - Ma, Syā, PTS.

2. Khi ấy, đại đức Sangāmaji đã không ngờ đến cũng chẳng chuyện trò với đứa bé trai ấy. Khi ấy, người vợ cũ của đại đức Sangāmaji đã đi đến một nơi không xa, trong khi ngờ lại, đã nhìn thấy đại đức Sangāmaji không ngờ đến cũng chẳng chuyện trò với đứa bé trai ấy. Sau khi nhìn thấy, cô ấy đã khởi ý rằng: “Ông Sa-môn này không cần đến đứa con trai,” từ nơi ấy đã quay trở lại, ôm lấy đứa bé trai rồi ra đi. Đức Thế Tôn với Thiên nhân thanh tịnh vượt trội loài người đã nhìn thấy việc làm trái khuấy của người vợ cũ của đại đức Sangāmaji.

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

*“Chẳng thỏa thích khi nàng đi đến, không sâu muộn lúc nàng bỏ đi;
Sangāmaji đã thoát khỏi sự dính mắc, Ta gọi vị ấy là Bà-la-môn.”*

1. 9. KINH ĐẠO SĨ BỆN TÓC

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại làng Gayā, ở đỉnh núi Gayā. Vào lúc bấy giờ, trong khoảng thời gian tám đêm của mùa đông lạnh lẽo vào lúc tuyết rơi, ở tại dòng sông có nhiều vị đạo sĩ bện tóc trôi lên, hụp xuống, rồi lại thực hiện hành động trôi lên hụp xuống, rưới nước, cúng tế thần lửa (nghĩ rằng): “Nhờ vào việc này mà có sự trong sạch.”

Và đức Thế tôn đã nhìn thấy trong khoảng thời gian tám đêm của mùa đông lạnh lẽo vào lúc tuyết rơi, ở tại dòng sông có nhiều vị đạo sĩ bện tóc trôi lên, hụp xuống, rồi lại thực hiện hành động trôi lên hụp xuống, rưới nước, cúng tế thần lửa (nghĩ rằng): “Nhờ vào việc này mà có sự trong sạch.”

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Không do nước mà trở nên trong sạch. Nhiều người tắm ở nơi này. Ở người nào có sự chân thật và có Giáo Pháp, người ấy là trong sạch, và người ấy là Bà-la-môn.”

1. 10. BĀHIYASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme.

Tena kho pana samayena bāhiyo dārucīriyo suppārake paṭivasati samuddatire sakkato garukato mānito pūjito apacito, lābhī cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānapaccayabhesajjaparikkhārānaṃ. Atha kho bāhiyassa dārucīriyassa rahogatassa paṭisallinassa evaṃ cetaso parivitakko udapādi: “Ye ca kho keci¹ loke arahanto vā arahattamaggaṃ vā samāpannā, ahaṃ tesamaññataro”ti.

Atha kho bāhiyassa dārucīriyassa purāṇasālohitā devatā anukampikā atthakāmā bāhiyassa dārucīriyassa cetasā cetoparivitakkamaññāya, yena bāhiyo dārucīriyo tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bāhiyaṃ dārucīriyaṃ etadavoca: “Neva kho tvaṃ bāhiya arahā, nāpi arahattamaggaṃ vā samāpanno. Sāpi te paṭipadā natthi yāya vā tvaṃ arahā assa,² arahattamaggaṃ vā samāpanno”ti. Atha ko carahi³ sadevake loke arahanto vā, arahattamaggaṃ vā samāpanno”ti? “Atthi bāhiya uttaresu janapadesu sāvatti nāma nagaraṃ. Tattha so bhagavā etarahi viharati araham sammāsambuddho. So hi bāhiya bhagavā arahā ceva, arahattāya ca dhammaṃ deseti”ti.

Atha kho bāhiyo dārucīriyo tāya devatāya saṃvejito tāvadeva suppārakā⁴ pakkāmi sabbattha ekarattiparivāsenā yena sāvatti jetavanaṃ anāthapiṇḍikassa ārāmo⁵ tenupasaṅkami. Tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū abbhokāse caṅkamanti. Atha kho bāhiyo dārucīriyo yena te bhikkhū tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā te bhikkhū etadavoca: “Kahannu kho bhante etarahi so bhagavā viharati araham sammāsambuddho? Dassanakāmamhā mayaṃ taṃ bhagavantaṃ⁶ arahantaṃ sammā-sambuddhan”ti. “Antaragharaṃ pavittḥo kho bāhiya, bhagavā piṇḍāyā”ti.

2. Atha kho bāhiyo dārucīriyo taramānarūpo jetavanā nikkhamitvā sāvattiṃ pavisitvā addasa bhagavantaṃ sāvattiyam piṇḍāya carantaṃ pāsādikaṃ pasādaniyaṃ⁷ santindriyaṃ santamānaṃ uttamadamathasamathamanuppattaṃ⁸ dantaṃ guttaṃ yatindriyaṃ⁹ nāgaṃ, disvāna yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavato pāde sirasā nipatitvā bhagavantaṃ etadavoca: “Desetu me bhante bhagavā dhammaṃ, desetu sugato dhammaṃ, yaṃ mamassa dīgharattaṃ hitāya sukhāyā”ti.

¹ ye kho keci - Ma; ye nu kho keci - PTS.

² yāya tvaṃ arahā vā assa - Ma, PTS; yāya tvaṃ arahā vā assasi - Syā.

³ atha ke carahi ... samāpannā ti - Ma, Syā; atha kho ke carahi ... samāpannā ti - PTS.

⁴ suppārakamhā - Ma, Syā; suppārakasmā - PTS.

⁵ yena bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme - Syā, PTS, Sī.

⁶ dassanakāmamhā bhagavantaṃ - Ma. ⁹ santindriyaṃ - PTS.

⁷ dassaniyaṃ - PTS.

⁸ uttamamathadamathaṃ anuppattaṃ - Syā.

1. 10. KINH BĀHIYA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika.

Vào lúc bấy giờ, Bāhiya Dārucīriya¹ cư ngụ tại Suppāraka, ở bờ biển, được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang, có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh. Khi ấy, Bāhiya Dārucīriya trong lúc thiền tịnh ở nơi thanh vắng có ý nghĩ suy tâm như vậy đã khởi lên: “Những ai là các bậc A-la-hán ở thế gian, hoặc đã đạt đến A-la-hán đạo, ta là một vị trong số các vị ấy.”

Khi ấy, có vị Thiên nhân, trước đây là thân nhân cùng huyết thống của Bāhiya Dārucīriya, có lòng thương tưởng, có sự mong mỏi điều lợi ích, sau khi bằng tâm biết được ý nghĩ suy tâm của Bāhiya Dārucīriya, đã đi đến gặp Bāhiya Dārucīriya, sau khi đến đã nói với Bāhiya Dārucīriya điều này: “Này Bāhiya, người hiển nhiên không phải là vị A-la-hán, hoặc đã đạt đến A-la-hán đạo. Thậm chí ở người không có đường lối thực hành ấy, nhờ nó người có thể trở thành vị A-la-hán, hoặc đạt đến A-la-hán đạo.” “Vậy ở thế gian luôn cả chư Thiên có vị nào là bậc A-la-hán hoặc đã đạt đến A-la-hán đạo?” “Này Bāhiya, ở những xứ sở ở phía bắc có thành phố tên là Sāvatti. Ở nơi ấy, hiện nay có đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác ấy cư ngụ. Này Bāhiya, chính đức Thế Tôn ấy không những là bậc A-la-hán mà còn thuyết giảng Pháp đưa đến phẩm vị A-la-hán nữa.”

Khi ấy, Bāhiya Dārucīriya bị làm cho chấn động bởi vị Thiên nhân ấy ngay lập tức đã rời khỏi Suppāraka, và đã đi đến thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika; toàn bộ cuộc hành trình chỉ trú lại một đêm. Vào lúc bấy giờ, nhiều vị tỳ khưu đang đi kinh hành ở ngoài trời. Khi ấy, Bāhiya Dārucīriya đã đi đến gặp các vị tỳ khưu ấy, sau khi đến đã nói với các vị tỳ khưu ấy điều này: “Thưa các ngài, hiện nay đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác ấy ngụ ở đâu? Chúng tôi có ước muốn diện kiến đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác ấy.” “Này Bāhiya, đức Thế Tôn đã đi vào trong xóm nhà để khất thực.”

2. Khi ấy, Bāhiya Dārucīriya với vẻ vội vã đã rời khỏi Jetavana rồi đi vào thành Sāvatti và đã nhìn thấy đức Thế Tôn, với vẻ đáng mến, khơi dậy niềm tin, có giác quan an tịnh, tâm ý an tịnh, đã đạt đến sự rèn luyện và tịnh lặng tối thượng, loài long tượng đã được huấn luyện, đã được hộ trì, có giác quan đã được kiểm soát, đang đi khất thực ở thành Sāvatti, sau khi nhìn thấy đã đi đến gần đức Thế Tôn, sau khi đến đã cúi xuống đê đầu ở bàn chân của đức Thế Tôn và đã nói điều này: “Thưa Ngài, xin đức Thế Tôn hãy giảng Pháp cho tôi, xin bậc Thiện Thệ hãy giảng Pháp cho tôi, việc ấy có thể đem lại cho tôi sự lợi ích, sự an lạc lâu dài.”

¹ Bāhiya Dārucīriya nghĩa là vị được sanh ra ở vương quốc Bāhiya và chuyên mặc y phục làm bằng vỏ (cira) của cây cối (dāru).

Evam vutte bhagavā bāhiyaṃ dārucīriyaṃ etadavoca: “Akālo kho tāva bāhiya, antaragharaṃ¹ pavitṭhamhā piṇḍāyā ”ti.

Dutiyampi kho bāhiyo dārucīriyo bhagavantaṃ etadavoca: “Dujjānaṃ kho panetaṃ bhante bhagavato vā jīvitantarāyānaṃ, mayhaṃ vā jīvitantarāyānaṃ. Desetu me bhante bhagavā dhammaṃ, desetu sugato dhammaṃ, yaṃ mamassa dīgharattaṃ hitāya sukhāyā ”ti.

Dutiyampi kho bhagavā bāhiyaṃ dārucīriyaṃ etadavoca: “Akālo kho tāva bāhiya, antaragharaṃ pavitṭhamhā piṇḍāyā ”ti.

Tatīyampi kho bāhiyo dārucīriyo bhagavantaṃ etadavoca: “Dujjānaṃ kho panetaṃ bhante, bhagavato vā jīvitantarāyānaṃ, mayhaṃ vā jīvitantarāyānaṃ. Desetu me bhante bhagavā dhammaṃ, desetu sugato dhammaṃ, yaṃ mamassa dīgharattaṃ hitāya sukhāyā ”ti.

“Tasmātiha te bāhiya, evaṃ sikkhitabbaṃ: ‘Diṭṭhe diṭṭhamattaṃ bhavissati, sute sutamattaṃ bhavissati, mute mutamattaṃ bhavissati, viññāte viññātamattaṃ bhavissati ’ti. Evaṃ hi te bāhiya, sikkhitabbaṃ.

Yato kho te bāhiya, diṭṭhe diṭṭhamattaṃ bhavissati, sute sutamattaṃ bhavissati, mute mutamattaṃ bhavissati, viññāte viññātamattaṃ bhavissati, tato tvaṃ bāhiya na tena. Yato tvaṃ bāhiya na tena,² tato tvaṃ bāhiya na tattha.³ Yato tvaṃ bāhiya na tattha,⁴ tato tvaṃ bāhiya nevidha, na huramaṃ, na ubhayamantare.⁵ Esevanto dukkhassā ”ti.

3. Atha kho bāhiyassa dārucīriyassa bhagavato imāya saṅkhittāya dhammadesanāya tāvadeva anupādāya āsavehi cittaṃ vimucci.

Atha kho bhagavā bāhiyaṃ dārucīriyaṃ iminā saṅkhittena ovādena ovaditvā pakkāmi.

Atha kho acirapakkantassa bhagavato bāhiyaṃ dārucīriyaṃ gāvī taruṇavacchā adhipātetvā⁶ jīvitā voropesi.

¹ antaragharaṃ - itipāṭho PTS potthake na dissate.

² tato tvaṃ bāhiya na tena. Yato tvaṃ bāhiya na tena - itipāṭho PTS potthakesu na dissate.

³ natthi - Syā.

⁴ nev' atthi - Syā; nev' attha - PTS.

⁵ ubhayamantarena - PTS, Sī.

⁶ adhipatitvā - Ma.

Khi được nói như vậy, đức Thế Tôn đã nói với Bāhiya Dārucīriya điều này: “Này Bāhiya, giờ không phải là lúc, chúng tôi đã đi vào trong xóm nhà để khát thực.”

Đến lần thứ nhì, Bāhiya Dārucīriya đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Thưa Ngài, điều này quả là khó biết được đối với các sự nguy hiểm cho mạng sống của đức Thế Tôn, hay là các sự hiểm nguy cho mạng sống của tôi. Thưa Ngài, xin đức Thế Tôn hãy giảng Pháp cho tôi, xin bậc Thiện Thệ hãy giảng Pháp cho tôi, việc ấy có thể đem lại cho tôi sự lợi ích, sự an lạc lâu dài.”

Đến lần thứ nhì, đức Thế Tôn đã nói với Bāhiya Dārucīriya điều này: “Này Bāhiya, giờ không phải là lúc, chúng tôi đã đi vào trong xóm nhà để khát thực.”

Đến lần thứ ba, Bāhiya Dārucīriya đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Thưa Ngài, điều này quả là khó biết được đối với các sự nguy hiểm cho mạng sống của đức Thế Tôn, hay là các sự hiểm nguy cho mạng sống của tôi. Thưa Ngài, xin đức Thế Tôn hãy giảng Pháp cho tôi, xin bậc Thiện Thệ hãy giảng Pháp cho tôi, việc ấy có thể đem lại cho tôi sự lợi ích, sự an lạc lâu dài.”

“Này Bāhiya, như thế thì người nên học tập như vậy: ‘Trong việc thấy sẽ là thuần túy việc thấy, trong việc nghe sẽ là thuần túy việc nghe, trong việc cảm giác sẽ là thuần túy việc cảm giác, trong việc nhận thức sẽ là thuần túy việc nhận thức.’ Này Bāhiya, người nên học tập theo đúng như vậy.”

Này Bāhiya, khi nào đối với người, trong việc thấy sẽ là thuần túy việc thấy, trong việc nghe sẽ là thuần túy việc nghe, trong việc cảm giác sẽ là thuần túy việc cảm giác, trong việc nhận thức sẽ là thuần túy việc nhận thức, này Bāhiya, khi ấy người không là với điều ấy. Này Bāhiya, khi nào người không là với điều ấy, này Bāhiya khi ấy người không là trong đó. Này Bāhiya, khi nào người không là trong đó, này Bāhiya khi ấy người đương nhiên không là ở đây, không là ở kia, không là ở khoảng giữa của cả hai. Chính điều này là sự chấm dứt của khổ.”

3. Khi ấy, với lời giảng Pháp tóm tắt này của đức Thế Tôn ngay khi ấy tâm của Bāhiya Dārucīriya không còn chấp thủ và đã được giải thoát khỏi các lậu hoặc.

Khi ấy, sau khi giáo huấn cho Bāhiya Dārucīriya với lời giáo huấn tóm tắt này, đức Thế Tôn đã ra đi.

Sau đó, trong khi đức Thế Tôn ra đi không bao lâu, một con bò cái với con bê non đã húc ngã và đã đoạt lấy mạng sống của Bāhiya Dārucīriya.

Atha kho bhagavā sāvattiyam piṇḍāya caritvā pacchābhattam piṇḍapātapaṭikkanto sambahulehi bhikkhūhi saddhiṃ nagaramhā nikkhamitvā addasa bāhiyam dārucīryam kālakataṃ, disvāna bhikkhū āmantesi: “Gaṇhatha bhikkhave bāhiyassa dārucīryassa sarīrakaṃ, mañcakaṃ āropetvā nīharitvā jhāpetha. Thūpañcassa karotha. Sabrahmacārī vo bhikkhave kālakato ”ti.¹

“Evaṃ bhante ”ti kho te bhikkhū bhagavato paṭissutvā² bāhiyassa dārucīryassa sarīrakaṃ mañcakaṃ āropetvā nīharitvā jhāpetvā thūpañcassa karitvā yena bhagavā tenupasaṅkamimṃsu, upasaṅkamtvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdimṃsu.

Ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhū bhagavantam etadavocum: “Daḍḍham bhante bāhiyassa dārucīryassa sarīram, thūpo cassa kato. Tassa kā gati? Ko abhisamparāyo ”ti?

“Paṇḍito bhikkhave, bāhiyo dārucīriyo paccapādi dhammassānudhammaṃ, na ca maṃ dhammādhikaraṇaṃ vihesesi.³ Parinibbuto bhikkhave bāhiyo dārucīriyo ”ti.

4. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yattha āpo ca paṭhavī tejo vāyo na gādhati,
na tattha sukkā jotanti ādicco nappakāsati,
na tattha candimā bhāti tamo tattha na vijjati.

Yadā ca attanā vedī⁴ muni monena brāhmaṇo,
atha rūpā arūpā ca sukhadukkhā pamuccatī ”ti.

Ayampi udāno vutto bhagavatā iti me sutan ”ti.⁵

Bodhivaggo paṭhamo.

TATRUDDĀNAṃ BHAVATI

Tayo ca bodhi nigrodho te therā kassapena ca,
pāvāya saṅgāmajī jaṭilā bāhiyena te dasā ”ti.⁶

--ooOoo--

¹ kālānkato ti - Ma, PTS.

² paṭissutvā - PTS.

³ viheseti - Syā, PTS.

⁴ attanā' vedī - Ma; attan' āvedī - PTS.

⁶ yadā ca attanāvedī, muni monena brāhmaṇo;

atha rūpā arūpā ca, sukhadukkhā pamuccatī ti - Ma.

⁵ ime pāṭho Syā potthake na dissate.

Sau đó, đức Thế Tôn sau khi đi khất thực ở thành Sāvatti, sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về cùng với nhiều vị tỳ khưu, sau khi đi ra khỏi thành đã nhìn thấy Bāhiya Dārucīriya đã từ trần, sau khi nhìn thấy đã bảo các vị tỳ khưu rằng: “Này các tỳ khưu, hãy mang thi thể của Bāhiya Dārucīriya đặt lên cang khiêng đi và hỏa thiêu. Và hãy xây dựng bảo tháp cho vị này. Này các tỳ khưu, vị đồng Phạm hạnh của các người đã từ trần.”

“Bạch Ngài, xin vâng.” Các vị tỳ khưu ấy nghe theo đức Thế Tôn đã đặt thi thể của Bāhiya Dārucīriya lên cang rồi khiêng đi và hỏa thiêu, và sau khi xây dựng bảo tháp cho vị này đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên.

Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị tỳ khưu ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, thi thể của Bāhiya Dārucīriya đã được thiêu đốt, và bảo tháp đã được xây dựng cho vị này. Cảnh giới tái sanh của vị ấy là gì? Đời sau của vị ấy là gì?”

“Này các tỳ khưu, Bāhiya Dārucīriya là vị sáng suốt đã thực hành Pháp tuần tự đối với Giáo Pháp, và đã không quấy rầy Ta với sự việc liên quan đến Giáo Pháp. Này các tỳ khưu, Bāhiya Dārucīriya đã viên tịch Niết Bàn.”

4. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

*“Nơi nào nước và đất, lửa, gió không bám chắc,
nơi ấy các vì sao không lấp lánh, mặt trời không chói sáng,
nơi ấy mặt trăng không chiếu sáng, nơi ấy sự tối tăm không tìm thấy.*

*Và vào lúc bậc hiền trí, vị Bà-la-môn tự mình hiểu biết bằng trí tuệ,
khi ấy được giải thoát khỏi sắc, khỏi vô sắc, khỏi hạnh phúc và khổ đau.”*

Lời cảm hứng này đã được Thế Tôn nói lên, tôi đã nghe thế ấy.

Phẩm Giác Ngộ là thứ nhất.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY LÀ

Ba chuyện về giác ngộ, cây si, các vị trưởng lão ấy, với vị Kassapa, ở Pāvā, vị Sangāmaji, các đạo sĩ bện tóc, với vị Bāhiya, chúng là mười bài Kinh.

--ooOoo--

MUCALINDAVAGGO DUTIYO

2. 1. MUCALINDASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā uruvelāyaṃ viharati najjā nerañjarāya tīre mucalindamūle paṭhamābhisambuddho. Tena kho pana samayena bhagavā sattāhaṃ ekapallaṅkena nisinno hoti, vimuttisukha-paṭisaṃvedī.

2. Tena kho pana samayena mahā akālamegho udapādi sattāhavaddalikā sītavātaduddinī.¹ Atha kho mucalindo nāgarājā sakabhavanā nikkhamitvā bhagavato kāyaṃ sattakkhattuṃ bhogehi parikkhipitvā upari muddhani mahantaṃ phaṇaṃ vihacca aṭṭhāsi: “Mā bhagavantaṃ sītaṃ, mā bhagavantaṃ uṇhaṃ, mā bhagavantaṃ ḍamsa-makasa-vātātapa-sirimsapa²-samphasso ”ti.³ Atha kho bhagavā tassa sattāhassa accayena tamhā samādhimhā vuṭṭhāsi.

Atha kho mucalindo nāgarājā viddhaṃ vigatavalāhakaṃ devaṃ veditvā bhagavato kāyā bhoge viniveṭhetvā sakavaṇṇaṃ paṭisaṃharitvā māṇavakavaṇṇaṃ abhinimmitvā⁴ bhagavato purato aṭṭhāsi pañjaliko bhagavantaṃ namassamāno.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Sukho viveko tuṭṭhassa sutadhammassa passato,
abyāpajjaṃ⁵ sukhaṃ loke paṇabhūtesu saṃyamo.⁶
Sukhā virāgatā loke kāmānaṃ samatikkamo,
asmimānassa yo⁷ vinayo etaṃ ve paramaṃ sukhaṃ ”ti.

2. 2. RĀJASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme.

2. Tena kho pana samayena sambahulānaṃ bhikkhūnaṃ pacchābhattaṃ piṇḍapātapaṭikkantānaṃ upaṭṭhānasālāyaṃ sannisinnānaṃ sannipatitānaṃ ayamantarā kathā⁸ udapādi:

“Ko nu kho āvuso imesaṃ dvinnaṃ rājūnaṃ mahaddhanataro vā mahābhogataro vā mahākosataro vā mahāvijitataro vā mahāvāhanataro vā mahabbalataro vā mahiddhikataro vā mahānubhāvataro vā rājā vā māgadho seniyo bimbisāro, rājā vā pasenadi kosalo ”ti. Ayañcarahi tesāṃ bhikkhūnaṃ antarā kathā hoti vipakatā.

¹ sītavātā duddanī - Syā; sītavātā duddinī - PTS.

² sarīsapa - Ma.

³ samphassā ti - Syā.

⁴ bhagavato kāyaṃ bhogehi niviveṭhetvā sakavaṇṇaṃ abhinimmitvā - Syā.

⁵ abyāpajjaṃ - katthaci. ⁷ yo - itisaddo Syā potthake na dissate.

⁶ saññamo - Syā. ⁸ antarākathā - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha; antarakathā - katthaci.

PHẨM MUCALINDA - THỨ NHÌ

2. 1. KINH MUCALINDA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Uruvelā bên bờ sông Nerañjarā nơi gốc cây bồ đề và vừa mới thành tựu quả vị Chánh Đẳng Giác. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn đã ngồi với một tư thế kiết già suốt bảy ngày, hưởng niềm an lạc của sự giải thoát.

2. Vào lúc bấy giờ, có đám mây đen lớn sái mù xuất hiện, có mưa tầm tã trong bảy ngày, có gió lạnh và đầy mây. Khi ấy, rồng chúa Mucalinda đã rời khỏi chỗ ngụ của mình dùng thân quấn quanh cơ thể của đức Thế Tôn bảy vòng và phồng lớn mang rời duy trì ở phía trên đầu của đức Thế Tôn (nghĩ rằng): “Chớ để đức Thế Tôn bị lạnh, chớ để đức Thế Tôn bị nóng, chớ để đức Thế Tôn bị xúc chạm bởi ruồi, muỗi, gió, nắng, và các loài bò sát.” Sau đó, trải qua bảy ngày ấy, đức Thế Tôn đã xuất khỏi định ấy.

Khi ấy, rồng chúa Mucalinda sau khi biết rằng bầu trời đã trở nên trong sáng và mây đã tan nên đã nói lòng thân khỏi cơ thể của đức Thế Tôn, rồi thay đổi hình dạng của chính bản thân và biến thành hình dạng của người thanh niên đứng ở phía trước đức Thế Tôn, tay chấp lại, bày tỏ thái độ cung kính đến đức Thế Tôn.

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Sự sống cách ly là an lạc đối với vị hoan hỷ, đối với vị có Pháp đã được nghe, đối với vị đang xem xét. Sự không oán hận, sự chế ngự đối với các chúng sanh có mạng sống là niềm hạnh phúc ở trên đời.

Việc xa lìa luyến ái, sự vượt qua các dục là niềm an lạc ở trên đời. Điều gì là sự thoát ra khỏi tự mãn về bản ngã, điều ấy chính là sự an lạc tối thượng.”

2. 2. KINH ĐỨC VUA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika.

2. Vào lúc bấy giờ, nhiều vị tỳ khưu, sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, đã cùng ngồi xuống tụ hội ở hội trường; có câu chuyện trao đổi này đã khởi lên giữa các vị ấy:

“Này các đại đức, ai trong số hai vị vua này là người có tài sản lớn hơn, hoặc có của cải lớn hơn, hoặc có kho tàng lớn hơn, hoặc có lãnh thổ lớn hơn, hoặc có phương tiện di chuyển lớn hơn, hoặc có quân đội lớn hơn, hoặc có thần lực lớn hơn, hoặc có oai lực lớn hơn, đức vua Seniya Bimbisāra xứ Magadha hay đức vua Pasenadi xứ Kosala?” Và câu chuyện trao đổi này của các vị tỳ khưu ấy đã bị gián đoạn.

3. Atha kho bhagavā sāyanhasamayam paṭisallānā vuṭṭhito yenupaṭṭhānasālā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā paññatte āsane nisīdi. Nisajja kho bhagavā bhikkhū āmantesi: “Kāyanuttha bhikkhave etarahi kathāya sannisinnā sannipatitā, kā ca pana vo antarā kathā vippakatā”ti?

“Idha bhante amhākaṃ pacchābhattaṃ piṇḍapātapāṭikkantānaṃ upaṭṭhānasālāyaṃ sannisinnānaṃ sannipatitānaṃ ayamantarā kathā udapādi: ‘Ko nu kho āvuso imesaṃ dvinnaṃ rājūnaṃ mahaddhanataro vā mahābhogataro vā mahākosataro vā mahāvijitataro vā mahāvāhanataro vā, mahabbalataro vā mahiddhikataro vā mahānubhāvataro vā, rājā vā māgadho seniyo bimbisāro, rājā vā pasenadi kosalo’ti. Ayaṃ kho no bhante antarā kathā vippakatā, atha kho bhagavā anuppatto”ti?

“Na khvetam bhikkhave tumhākaṃ patirūpaṃ kulaputtānaṃ saddhā¹ agārasmā anagāriyaṃ pabbajitānaṃ, yaṃ tumhe evarūpiṃ² kathaṃ katheyyātha. Sannipatitānaṃ vo bhikkhave dvayaṃ karaṇiyaṃ dhammī vā kathā ariyo vā tuṅhībhāvo”ti.

4. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yañca kāmasukhaṃ loke yañcidaṃ diviyaṃ sukhaṃ,
taṇhakkhayasukhassette⁴ kalaṃ nāgghanti soḷasin”ti.

2. 3. DAṄḌASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme.

Tena kho pana samayena sambahulā kumārakā antarā ca sāvattiṃ antarā ca jetavanaṃ ahiṃ daṇḍena hananti. Atha kho bhagavā pubanhasamayam nivāsetvā pattacivaramādāya sāvattiṃ piṇḍāya pāvīsi. Addasā kho bhagavā sambahule⁵ kumārake antarā ca sāvattiṃ antarā ca jetavanaṃ ahiṃ daṇḍena hanante.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Sukhakāmāni bhūtāni yo daṇḍena vihiṃsati,
attano sukhamesāno pecca so na labhate sukhaṃ.

Sukhakāmāni bhūtāni yo daṇḍena na hiṃsati,
attano sukhamesāno pecca so labhate sukhan”ti.

¹ saddhāya - PTS.

² evarūpaṃ - Syā.

³ dhammikathā - PTS.

⁴ taṇhakkhayasukhassa te - Syā, PTS.

⁵ te sambahule - Syā.

3. Khi ấy vào buổi chiều, đức Thế Tôn, xuất khỏi thiền tịnh, đã đi đến hội trường, sau khi đến đã ngồi xuống ở chỗ ngồi đã được sắp đặt. Sau khi ngồi xuống, đức Thế Tôn đã bảo các tỳ khưu rằng: “Này các tỳ khưu, ở đây bây giờ các người đã cùng ngồi xuống tụ hội vì câu chuyện gì vậy? Và câu chuyện trao đổi gì của các người đã bị gián đoạn?”

“Bạch Ngài, ở đây chúng con sau bữa ăn trong khi đi khát thực trở về, đã cùng ngồi xuống tụ hội ở hội trường; có câu chuyện trao đổi này đã khởi lên giữa chúng con: ‘Này các đại đức, ai trong số hai vị vua này là người có tài sản lớn hơn, hoặc có của cải lớn hơn, hoặc có kho tàng lớn hơn, hoặc có lãnh thổ lớn hơn, hoặc có phương tiện di chuyển lớn hơn, hoặc có quân đội lớn hơn, hoặc có thần lực lớn hơn, hoặc có oai lực lớn hơn, đức vua Seniya Bimbisāra xứ Magadha hay đức vua Pasenadi xứ Kosala?’ Bạch Ngài, câu chuyện trao đổi này của chúng con đã bị gián đoạn. Khi ấy đức Thế Tôn đi đến.”

“Này các tỳ khưu, điều này quá không thích đáng cho các người, những người con trai gia đình danh giá đã vì niềm tin rời nhà xuất gia sống không nhà, là việc các người có thể nói về đề tài có hình thức như thế. Này các tỳ khưu, đối với các người, khi tụ hội lại, có hai việc nên làm là trao đổi về Giáo Pháp hoặc (giữ) trạng thái im lặng thánh thiện.”

4. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Khoái lạc ngũ dục nào ở thế gian, và sự an lạc nào thuộc cõi Trời, các điều này có mười sáu phần không giá trị bằng (một phần) an lạc của sự diệt tận tham ái.”

2. 3. KINH GẬY GỘC

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvattthi, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika.

Vào lúc bấy giờ, nhiều đứa trẻ trai đánh đập con rắn bằng cây gậy ở khoảng giữa Sāvattthi và Jetavana. Khi ấy vào buổi sáng, đức Thế Tôn đã quần y (nội), rồi cầm bình bát và y đi vào thành Sāvattthi để khát thực. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy nhiều đứa trẻ trai đang đánh đập con rắn bằng cây gậy ở khoảng giữa Sāvattthi và Jetavana.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Kẻ nào trong lúc tâm cầu hạnh phúc cho bản thân mà hãm hại các chúng sanh có lòng mong mỏi hạnh phúc bằng gậy gộc, kẻ ấy không đạt được hạnh phúc sau khi chết.”

Kẻ nào trong lúc tâm cầu hạnh phúc cho bản thân mà không hãm hại các chúng sanh có lòng mong mỏi hạnh phúc bằng gậy gộc, kẻ ấy đạt được hạnh phúc sau khi chết.”

2. 4. SAKKĀRASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme.

2. Tena kho pana samayena bhagavā sakkato hoti garukato mānito pūjito apacito, lābhī cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānappaccayabhesajja-parikkhārānaṃ. Bhikkhusaṅghopi sakkato hoti garukato mānito pūjito apacito, lābhī cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānappaccayabhesajja-parikkhārānaṃ.

Aññatitthiyā pana paribbājakā asakkatā honti agarukatā amānitā apūjitā anapacitā,¹ na lābhino cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānappaccayabhesajja-parikkhārānaṃ. Atha kho te aññatitthiyā paribbājakā bhagavato sakkāraṃ asahamānā bhikkhusaṅghassa ca, gāme ca araṇṇe ca bhikkhū disvā asabbhāhi pharusāhi vācāhi akkosanti paribhāsanti rosentī vihesenti.²

3. Atha kho sambahulā bhikkhū yena bhagavā tenupasaṅkamimṃsu, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdimṃsu. Ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhū bhagavantaṃ etadavocum:

“Etarahi bhante bhagavā sakkato³ garukato mānito pūjito apacito, lābhī cīvara-piṇḍapāta-senāsanagilānappaccayabhesajjaparikkhārānaṃ. Bhikkhusaṅghopi sakkato garukato mānito pūjito apacito, lābhī cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānappaccayabhesajja-parikkhārānaṃ. Aññatitthiyā pana paribbājakā asakkatā agarukatā amānitā apūjitā anapacitā, na lābhino⁴ cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānappaccayabhesajjaparikkhārānaṃ. Atha kho te bhante aññatitthiyā paribbājakā bhagavato sakkāraṃ asahamānā bhikkhusaṅghassa ca. Gāme ca araṇṇe ca bhikkhū⁵ disvā asabbhāhi pharusāhi vācāhi akkosanti paribhāsanti rosentī vihesenti ”ti.⁶

4. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Game araṇṇe sukhadukkhaphuṭṭho⁷
nevattato no parato dahetha,⁸
phusanti phassā upadhiṃ paṭicca
nirūpadhiṃ kena phuseyyum⁹ phassā ”ti.

¹ na apacitā - Syā, PTS.

² vihesanti - Syā, PTS.

³ sakkato hoti - Syā, PTS.

⁴ alābhino - Sī.

⁵ bhikkhusaṅgham - Syā.

⁶ vihesanti ti - Syā, PTS.

⁷ sukhadukkhaphuṭṭhā - Syā.

⁸ rahetha - katthaci.

⁹ phuseyyu - Ma, Syā.

2. 4. KINH TÔN VINH

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika.

2. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang, có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh. Hội chúng tỳ khưu cũng được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang, có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh.

Trái lại, các du sĩ ngoại đạo không được tôn vinh, không được cung kính, không được sùng bái, không được cúng dường, không được nể nang, không có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh. Khi ấy, các du sĩ ngoại đạo ấy không chịu đựng được sự tôn vinh đối với đức Thế Tôn và hội chúng tỳ khưu; sau khi nhìn thấy các vị tỳ khưu ở làng và ở rừng, họ sỉ vả, chê bai, khiêu khích, chọc tức bằng các lời nói không lịch sự, thô lỗ.

3. Sau đó, nhiều vị tỳ khưu đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị tỳ khưu ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này:

“Bạch Ngài, hiện nay đức Thế Tôn được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang, có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh. Hội chúng tỳ khưu cũng được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang, có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh. Trái lại, các du sĩ ngoại đạo không được tôn vinh, không được cung kính, không được sùng bái, không được cúng dường, không được nể nang, không có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh. Khi ấy, các du sĩ ngoại đạo ấy không chịu đựng được sự tôn vinh đối với đức Thế Tôn và hội chúng tỳ khưu; sau khi nhìn thấy các vị tỳ khưu ở làng và ở rừng, họ sỉ vả, chê bai, khiêu khích, chọc tức bằng các lời nói không lịch sự, thô lỗ.”

4. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Ở làng, ở rừng, kẻ bị tiếp xúc với lạc và khổ không nên đổ thừa cho bản thân hoặc cho người khác. Các xúc chạm đến tùy theo sự bám víu; đối với người không còn bám víu thì các xúc có thể chạm đến bằng cách nào?”

2. 5. UPĀSAKASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme.

Tena kho pana samayena aññataro icchānaṅgalako upāsako sāvattim anupatto hoti kenacideva karaṇiyena. Atha kho so upāsako sāvattiyam taṃ karaṇiyam tīretvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinnaṃ kho taṃ upāsakaṃ bhagavā etadavoca: “Cīrassaṃ kho tvaṃ upāsaka, imaṃ pariyāyamakāsi yadidaṃ idhāgamanāyā”ti.

“Cīrapaṭikāhaṃ bhante bhagavantam dassanāya upasaṅkamtukāmo, api cāhaṃ kehici kehici¹ kiccakaraṇiyehi vyāvaṭo. Evāhaṃ nāsakkhim bhagavantam dassanāya upasaṅkamtun”ti.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā kāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Sukhaṃ vata tassa na hoti kiñci
saṅkhātadhammassa bahussutassa,
sakiñcanaṃ passa vihaññamānaṃ
jano janasmim² paṭibaddharūpo”ti.³

2. 6. GABHINĪSUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena aññatarassa paribbājakassa daharā māṇavikā pajāpatī hoti gabbhinī upavijaññā.

Atha kho sā paribbājikā taṃ paribbājakaṃ etadavoca: “Gaccha tvaṃ brāhmaṇa, telaṃ āhāra, yaṃ me vijātāya bhavissatī”ti. Evaṃ vutte so paribbājako taṃ paribbājikaṃ etadavoca: “Kuto panāhaṃ bhoti⁴ telaṃ āharāmī”ti?

Dutiyampi kho sā paribbājikā taṃ paribbājakaṃ etadavoca: “Gaccha tvaṃ brāhmaṇa, telaṃ āhāra, yaṃ me vijātāya bhavissatī”ti. Dutiyampi kho so paribbājako taṃ paribbājikaṃ etadavoca: “Kuto panāhaṃ bhoti⁴ telaṃ āharāmī”ti?

Tatiyampi kho sā paribbājikā taṃ paribbājakaṃ etadavoca: “Gaccha tvaṃ brāhmaṇa, telaṃ āhāra, yaṃ me vijātāya bhavissatī”ti.

¹ apicāhaṃ kehici - Syā, PTS.

² janamhi - Syā, PTS.

³ paṭibandharūpo - Ma, PTS, Sīmu.

⁴ bhotiyā - Syā, PTS.

2. 5. KINH NAM CƯ SĨ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika.

Vào lúc bấy giờ, có nam cư sĩ nọ người làng Icchānaṅgala đã đi đến thành Sāvatti vì công việc cần làm nào đó. Khi ấy, nam cư sĩ ấy sau khi giải quyết xong công việc cần làm ấy ở Sāvatti đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi vị ấy đã ngồi xuống ở một bên, đức Thế Tôn đã nói với nam cư sĩ ấy điều này: “Này nam cư sĩ, đã lâu lắm người mới tạo được cơ hội này, tức là việc đi đến đây.”

“Bạch Ngài, từ lâu nay con có ước muốn đi đến để diện kiến đức Thế Tôn, tuy nhiên con bị bận rộn với những công việc cần làm này nọ. Bởi vậy, con đã không thể đi đến để diện kiến đức Thế Tôn được.”

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Quả thật là hạnh phúc cho vị ấy, bậc không sở hữu gì, có Pháp đã được thành tựu, có sự nghe nhiều. Hãy nhìn xem người có sở hữu gì đó đang bị sâu khổ; con người có tình trạng bị trói buộc vào người (khác).”¹

2. 6. KINH SẢN PHỤ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, một cô gái Bà-la-môn trẻ tuổi, vợ của một du sĩ ngoại đạo, là người sản phụ gần đến lúc sanh.

Khi ấy, người nữ du sĩ ấy đã nói với người nam du sĩ ấy điều này: “Ông Bà-la-môn à, ông hãy đi và đem đầu ăn về, vật ấy sẽ dùng cho việc sanh đẻ của thiếp.” Khi được nói như vậy, người nam du sĩ ấy đã nói với người nữ du sĩ ấy điều này: “Nàng ơi, đầu ăn ở đâu cho tôi đem về?”

Đến lần thứ nhì, người nữ du sĩ ấy đã nói với người nam du sĩ ấy điều này: “Ông Bà-la-môn à, ông hãy đi và đem đầu ăn về, vật ấy sẽ dùng cho việc sanh đẻ của thiếp.” Đến lần thứ nhì, người nam du sĩ ấy đã nói với người nữ du sĩ ấy điều này: “Nàng ơi, đầu ăn ở đâu cho tôi đem về?”

Đến lần thứ ba, người nữ du sĩ ấy đã nói với người nam du sĩ ấy điều này: “Ông Bà-la-môn à, ông hãy đi và đem đầu ăn về, vật ấy sẽ dùng cho việc sanh đẻ của thiếp.”

¹ Chú Giải giới thiệu câu kệ Pháp Cú 62 để làm rõ vấn đề (UdA. 117): “Tôi có các con trai, tôi có tài sản, (nghĩ thế) kẻ ngu bị sâu khổ. Chính bản thân của mình còn không có, từ đâu mà có các con trai, từ đâu mà có tài sản?”

2. Tena kho pana samayena rañño pasenadissa kosalassa koṭṭhāgāre samaṇasasa vā brāhmaṇassa vā sappissa vā telassa vā yāvadatthaṃ pātumaṃ diyyati¹ no nīharitumaṃ.

Atha kho tassa paribbājakassa etadahosi: “Rañño kho pana pasenadissa kosalassa koṭṭhāgāre samaṇassa vā brahmaṇassa vā sappissa vā telassa vā yāvadatthaṃ pātumaṃ diyyati no nīharitumaṃ. Yannūnāhaṃ rañño pasenadissa kosalassa koṭṭhāgāraṃ gantvā telassa yāvadatthaṃ pivitvā gharaṃ āgantvā uggiritvāna² dadeyyaṃ, yaṃ imissā vijātāya bhavissatī”ti.

Atha kho so paribbājako rañño pasenadissa kosalassa koṭṭhāgāraṃ gantvā telassa yāvadatthaṃ pivitvā gharaṃ āgantvā neva sakkoti uddhaṃ kātumaṃ, na pana adho. So dukkhāhi tībāhi³ kharāhi kaṭukāhi vedanāhi phutṭho āvaṭṭati parivaṭṭati.

Atha kho bhagavā pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya sāvattimaṃ piṇḍāya pāvīsi. Addasā kho bhagavā taṃ paribbājakaṃ dukkhāhi tībāhi kharāhi kaṭukāhi vedanāhi phutṭhaṃ āvaṭṭamānaṃ parivaṭṭamānaṃ.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Sukhino vata ye akiñcanā
vedaguno hi janā akiñcanā,
sakiñcanaṃ passa vihaññamānaṃ
jano janasmim⁴ paṭibaddhacitto”ti.⁵

2. 7. EKAPUTTASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekamaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyamaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme.

Tena kho pana samayena aññatarassa upāsakassa ekaputtako piyo manāpo kālaṅkato⁶ hoti. Atha kho sambahulā upāsakā allavattā allakesā divādivassa yena bhagavā tenupasaṅkamimsu, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdimsu. Ekamantaṃ nisinne kho te upāsake bhagavā etadavoca: “Kinnukho tumhe upāsakā, allavattā allakesā idhūpasaṅkantā⁷ divādivassā”ti.

Evaṃ vutte so upāsako bhagavantaṃ etadavoca: “Mayhaṃ kho bhante⁸ ekaputtakosi piyo manāpo kālaṅkato. Tena mayaṃ allavattā allakesā idhūpasaṅkantā divādivassā”ti.

¹ diyyati - Ma, Syā, PTS.

² uchadditvāna - Ma;
ucchāditvā - Aṭṭhakathā.

³ tippāhi - Syā.

⁴ janamhi - PTS.

⁵ paṭibandhacitto - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

⁶ kālakato - Syā, evaṃ sabbattha.

⁷ idhūpasaṅkamantā - Ma, PTS;

idhūpasaṅkamitvā - Syā.

⁸ bhagavā - Syā.

2. Vào lúc bảy giờ, tại nhà kho của đức vua Pasenadi xứ Kosala, vị Sa-môn hay Bà-la-môn được phép uống bơ lỏng hoặc dầu ăn theo như nhu cầu, không được mang đi.

Khi ấy, người nam du sĩ ấy đã khởi ý rằng: “Tại nhà kho của đức vua Pasenadi xứ Kosala, vị Sa-môn hay Bà-la-môn được phép uống bơ lỏng hoặc dầu ăn theo như nhu cầu, không được mang đi. Có lẽ ta nên đi đến nhà kho của đức vua Pasenadi xứ Kosala và uống dầu ăn theo như nhu cầu, sau đó trở về nhà rồi ới ra, vật ấy sẽ dùng cho việc sanh đẻ của nàng ấy.”

Sau đó, người nam du sĩ ấy đã đi đến nhà kho của đức vua Pasenadi xứ Kosala và uống dầu ăn theo như nhu cầu, sau đó trở về nhà nhưng không thể làm cho ới ra lần không ới ra được. Bị tác động bởi các cảm thọ khổ đau, xót xa, nhức nhối, khốc liệt, người ấy quần quại, lẫn lộn.

Khi ấy vào buổi sáng, đức Thế Tôn đã quán y (nội) rồi cầm bình bát và y đi vào thành Sāvatti để khát thực. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy người nam du sĩ ấy bị tác động bởi các cảm thọ khổ đau, xót xa, nhức nhối, khốc liệt, đang quần quại, đang lẫn lộn.

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Những người nào không sở hữu gì quả thật là hạnh phúc, chính các bậc hiểu biết sâu sắc là những người không sở hữu gì cả. Hãy nhìn xem người có sở hữu gì đó đang bị sầu khổ; con người có tâm tư bị trói buộc vào người (khác).”

2. 7. KINH CON TRAI ĐỘC NHẤT

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika.

Vào lúc bảy giờ, người con trai nhỏ độc nhất đáng yêu, đáng mến của người nam cư sĩ nọ lìa đời. Khi ấy, nhiều người nam cư sĩ với y phục ướt đầm, với đầu tóc ướt đầm, vào lúc giữa ngày đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi họ đã ngồi xuống ở một bên, đức Thế Tôn đã nói với các nam cư sĩ ấy điều này: “Này các nam cư sĩ, việc gì mà các người với y phục ướt đầm, với đầu tóc ướt đầm, đã đi đến nơi đây vào lúc giữa ngày vậy?”

Khi được nói như vậy, nam cư sĩ ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, người con trai nhỏ độc nhất đáng yêu, đáng mến của chúng con đã lìa đời. Vì thế, chúng con với y phục ướt đầm, với đầu tóc ướt đầm, đã đi đến nơi đây vào lúc giữa ngày.”

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā kāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Piyarūpassādagathitāse¹ devakāyā puthu manussā² ca,
aghāvino parijunnā maccurājassa vasaṃ gacchanti.

Ye ve divā ca ratto ca appamattā jahanti piyarūpaṃ,
te ve khananti aghamūlaṃ maccuno āmisaṃ durativattan ”ti.

2. 8. SUPPAVĀSĀSUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā kuṇḍiyāyaṃ³ viharati kuṇḍadhānavane.⁴

Tena kho pana samayena suppvāsā kolyadhītā sattavassāni gabbhaṃ dhāreti sattāhaṃ mūḷhagabbhā. Sā dukkhāhi tībāhi kharāhi kaṭukāhi vedanāhi phuṭṭhā tīhi vitakkehi adhivāseti:

“Sammāsambuddho vata so⁵ bhagavā imassa evarūpassa dukkhassa pahānāya dhammaṃ deseti, suppaṭipanno vata tassa bhagavato sāvaka-saṅgho, yo imassa evarūpassa dukkhassa pahānāya paṭipanno. Susukhaṃ vata taṃ⁶ nibbānaṃ yatthidaṃ⁷ evarūpaṃ dukkhaṃ na saṃvijjatī ”ti.

2. Atha kho suppvāsā kolyadhītā sāmikaṃ āmantesi: “Ehi tvam ayyaputta, yena bhagavā tenupasaṅkama, upasaṅkamitvā mama vacanena bhagavato pāde sirasā vandāhi, appābādhaṃ appātaṅkaṃ lahuṭṭhānaṃ balaṃ phāsuvihāraṃ puccha: ‘Suppvāsā bhante kolyadhītā bhagavato pāde sirasā vandati. Appābādhaṃ appātaṅkaṃ lahuṭṭhānaṃ balaṃ phāsuvihāraṃ pucchatī ’ti. Evañca vadehi: ‘Suppvāsā bhante kolyadhītā sattavassāni gabbhaṃ dhāreti, sattāhaṃ mūḷhagabbhā. Sā dukkhāhi tībāhi kharāhi kaṭukāhi vedanāhi phuṭṭhā tīhi vitakkehi adhivāseti: Sammāsambuddho vata so bhagavā, yo imassa evarūpassa dukkhassa pahānāya dhammaṃ deseti. Suppaṭipanno vata tassa bhagavato sāvaka-saṅgho, yo imassa evarūpassa dukkhassa pahānāya paṭipanno. Susukhaṃ vata taṃ nibbānaṃ, yatthidaṃ evarūpaṃ dukkhaṃ na saṃvijjatī ”ti.

¹ piyarūpāsātadadhītā ve - PTS;

piyarūpāsātagathitāse - Sī.

² puthumānusa - Syā.

³ kuṇḍikāyaṃ - Ma.

⁴ kuṇḍiṭṭhānavane - Syā, PTS.

⁵ bho - PTS.

⁶ vata - Syā.

⁷ yadidaṃ - PTS.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Bị buộc trói vào sự khoái lạc ở các sắc đáng yêu, tập thể chư Thiên và số đông nhân loại bị sâu khổ, bị suy sụp, sa vào quyền lực của Thần Chết.

Còn những người nào ngày và đêm không xao lãng, từ bỏ sắc đáng yêu, thật vậy những người ấy đào bới gốc rễ của sự sâu khổ, môi như của tử thần, khó vượt qua được.”

2. 8. KINH SUPPAVĀSĀ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Kuṇḍiyā, ở khu rừng Kuṇḍadhāna.

Vào lúc bấy giờ, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya mang thai bảy năm, có bào thai bị chuyển dạ bảy ngày. Bị tác động bởi các cảm thọ khổ đau, xót xa, nhức nhối, khốc liệt, nàng ấy chịu đựng nhờ vào ba điều suy tư rằng:

“Quả thật, đức Thế Tôn bậc Chánh Đẳng Giác ấy thuyết giảng Giáo Pháp nhằm dứt bỏ khổ đau có hình thức như thế này. Quả thật, hội chúng Thinh Văn của đức Thế Tôn ấy đã khéo thực hành, các ngài thực hành nhằm dứt bỏ khổ đau có hình thức như thế này. Quả thật, Niết Bàn ấy là vô cùng an lạc, nơi ấy không biết đến khổ đau có hình thức như thế này.”

2. Khi ấy, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya đã bảo người chồng rằng: “Tướng công ơi, chàng hãy lại đây. Chàng hãy đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến hãy đề đầu đánh lễ hai bàn chân của đức Thế Tôn với lời nói của thiếp, hãy hỏi thăm về sự ít bệnh, ít mỏi mệt, trạng thái nhẹ nhàng, khỏe mạnh, sống thoải mái (của Ngài) rằng: ‘Bạch Ngài, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya xin đề đầu đánh lễ hai bàn chân của đức Thế Tôn và hỏi thăm về sự ít bệnh, ít mỏi mệt, trạng thái nhẹ nhàng, khỏe mạnh, sống thoải mái (của Ngài).’ Và chàng hãy nói như vậy: ‘Bạch Ngài, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya mang thai bảy năm, có bào thai bị chuyển dạ bảy ngày. Bị tác động bởi các cảm thọ khổ đau, xót xa, nhức nhối, khốc liệt, nàng ấy chịu đựng nhờ vào ba điều suy tư rằng: Quả thật, đức Thế Tôn bậc Chánh Đẳng Giác ấy thuyết giảng Giáo Pháp nhằm dứt bỏ khổ đau có hình thức như thế này. Quả thật, hội chúng Thinh Văn của đức Thế Tôn ấy đã khéo thực hành, các ngài thực hành nhằm dứt bỏ khổ đau có hình thức như thế này. Quả thật, Niết Bàn ấy là vô cùng an lạc, nơi ấy không biết đến khổ đau có hình thức như thế này.’”

3. “Paraman ”ti kho¹ so koliyaputto suppvāsāya kolyadhītāya paṭissuṇitvā² yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi.³ Ekamantaṃ nisinno⁴ kho so koliyaputto bhagavantam etadavoca:

“Suppvāsā bhante kolyadhītā bhagavato pāde sirasā vandati, appābādham appātākaṃ lahuṭṭhānaṃ balaṃ phāsuvihāraṃ pucchati. Evañca vadeti: ‘Suppvāsā bhante kolyadhītā sattavassāni gabbham dhāreti sattāham mūḷhagabbhā sā dukkhāhi tibbāhi kharāhi kaṭukāhi vedanāhi phuṭṭhā tīhi vitakkehi adhivāseti: Sammāsambuddho vata so bhagavā, yo imassa evarūpassa dukkhassa pahānāya dhammaṃ deseti. Supaṭipanno vata tassa bhagavato sāvakaṅgho, yo imassa evarūpassa dukkhassa pahānāya paṭipanno. Susukham vata taṃ nibbānaṃ, yatthidaṃ evarūpaṃ dukkhaṃ na saṃvijjati ’”ti.

“Sukhinī hotu suppvāsā kolyadhītā arogā, arogaṃ puttaṃ vijāyatū ”ti. Saha vacanā ca pana bhagavato suppvāsā kolyadhītā sukhinī arogā arogaṃ puttaṃ vijāyi.

“Evaṃ bhante ”ti kho so koliyaputto bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā utṭhāyāsanaṃ bhagavantam abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā sakaṃ gharaṃ paccāyāsi.

4. Addasā kho koliyaputto suppvāsāṃ kolyadhītaraṃ sukhiniṃ arogaṃ, arogaṃ puttaṃ vijātaṃ. Disvānassa etadahosi: “Acchariyaṃ vata bho, abbhutaṃ vata bho, tathāgatassa mahiddhikatā mahānubhāvātā, yatra hi nāmāyaṃ suppvāsā kolyadhītā saha vacanā ca pana⁵ bhagavato sukhinī arogā arogaṃ puttaṃ vijāyissatī ”ti.⁶ Attamano pamudito pītisomanassajāto ahoṣi.

5. Atha kho suppvāsā kolyadhītā sāmikaṃ āmantesi: “Ehi tvaṃ ayyaputta, yena bhagavā tenupasaṅkama, upasaṅkamtivā mama vacanena bhagavato pāde sirasā vandāhi: ‘Suppvāsā bhante kolyadhītā bhagavato pāde sirasā vandatī ’ti. Evañca vadehi: ‘Suppvāsā bhante kolyadhītā sattavassāni gabbham dhāresi,⁷ sattāham mūḷhagabbhā. Sā etarahi sukhinī arogā, arogaṃ puttaṃ vijātā. Sā sattāham buddhapamukhaṃ bhikkhusaṅghaṃ bhattena nimanteti. Adhivāsetu kira bhante bhagavā suppvāsāya kolyadhītāya satta bhattāni saddhiṃ bhikkhusaṅghenā ””ti.

¹ kho - itisaddo PTS potthake na dissate.

² paṭissutvā - Ma, Syā, PTS.

³ aṭṭhāsi - PTS.

⁴ thito - PTS.

⁵ saha vacanā pana - PTS.

⁶ vijāyatī ti - PTS.

⁷ dhāreti - Ma, Syā.

3. “Tốt lắm.” Người con trai bộ tộc Koliya ấy¹ nghe theo Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, người con trai bộ tộc Koliya ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này:

“Bạch Ngài, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya xin đê đầu đánh lễ hai bàn chân của đức Thế Tôn và hỏi thăm về sự ít bệnh, ít mỏi mệt, trạng thái nhẹ nhàng, khỏe mạnh, sống thoải mái (của Ngài). Và nàng nói như vậy: ‘Bạch Ngài, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya mang thai bảy năm, có bào thai bị chuyển dạ bảy ngày. Bị tác động bởi các cảm thọ khổ đau, xót xa, nhức nhối, khốc liệt, nàng ấy chịu đựng nhờ vào ba điều suy tư rằng: Quả thật, đức Thế Tôn bậc Chánh Đẳng Giác ấy thuyết giảng Giáo Pháp nhằm dứt bỏ khổ đau có hình thức như thế này. Quả thật, hội chúng Thinh Văn của đức Thế Tôn ấy đã khéo thực hành, các ngài thực hành nhằm dứt bỏ khổ đau có hình thức như thế này. Quả thật, Niết Bàn ấy là vô cùng an lạc, nơi ấy không biết đến khổ đau có hình thức như thế này.’”

“Mong rằng Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya có được sự an lạc, không có bệnh. Mong rằng đứa con trai được sanh ra không có bệnh.” Và chỉ với lời nói của đức Thế Tôn, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya có được sự an lạc, không có bệnh đã sanh ra đứa con trai không có bệnh.

“Bạch Ngài, xin vâng.” Người con trai bộ tộc Koliya ấy sau khi thỏa thích, tùy hỷ với lời nói của đức Thế Tôn, đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ đức Thế Tôn, hướng vai phải nhiều quanh, rồi đi về lại nhà của mình.

4. Người con trai bộ tộc Koliya đã nhìn thấy Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya có được sự an lạc, không có bệnh và đã sanh ra đứa con trai không có bệnh. Sau khi nhìn thấy, vị ấy đã khởi ý điều này: “Thật là kỳ diệu! Thật là phi thường! Đức Như Lai có đại thần lực, có đại oai lực! Bởi vì Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya này, chỉ với lời nói của đức Thế Tôn, thì có được sự an lạc, không có bệnh, và sanh ra đứa con trai không có bệnh.” Vị ấy đã trở nên hoan hỷ, vui mừng, sanh tâm phi lạc.

5. Sau đó, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya đã bảo người chồng rằng: “Tuớng công ơi, chàng hãy lại đây. Chàng hãy đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến hãy đê đầu đánh lễ hai bàn chân của đức Thế Tôn với lời nói của thiếp rằng: ‘Bạch Ngài, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya xin đê đầu đánh lễ hai bàn chân của đức Thế Tôn.’ Và chàng hãy nói như vậy: ‘Bạch Ngài, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya đã mang thai bảy năm, có bào thai bị chuyển dạ bảy ngày. Giờ đây, nàng ấy có được sự an lạc, không có bệnh, và đã sanh ra đứa con trai không có bệnh. Nàng ấy thỉnh mời hội chúng tỳ khưu có đức Phật đứng đầu với bữa thọ trai trong bảy ngày. Bạch Ngài, mong rằng đức Thế Tôn cùng với hội chúng tỳ khưu nhận lời về bữa thọ trai của Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya.’”

¹ Koliyaputto không phải tên gọi của người chồng. Chánh Tạng chỉ đề cập người chồng là *koliyaputto* (con trai bộ tộc Koliya) và người vợ là *koliyadhītā* (con gái bộ tộc Koliya) với tên gọi là Suppavāsā. Chú Giải cho biết thêm hai người này là con của đức vua trị vì bộ tộc này, *koliyarājaputtam* và *koliyarājaputtī* (UdA. 125).

6. “Paraman ”ti kho so koliyaputto suppvāsāya koliyadhītāya paṭissuṇitvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho so koliyaputto bhagavantam etadavoca: “Suppvāsā bhante koliyadhītā bhagavato pāde sirasā vandati. Evañca vadeti: ‘Suppvāsā bhante koliyadhītā sattavassāni gabbhaṃ dhāresi, sattāhaṃ mūlhagabbhā. Sā etarahi sukhinī arogā arogaṃ puttaṃ vijātā. Sā sattāhaṃ buddhapamukhaṃ bhikkhusaṅghaṃ bhattena nimanteti. Adhivāsetu kira bhante bhagavā suppvāsāya koliyadhītāya satta bhattāni saddhi bhikkhusaṅghenā ”ti.

7. Tena kho pana samayena aññatarena upāsakena buddhapamukho bhikkhusaṅgho svātanāya bhattena nimantito hoti. So ca upāsako āyasmato mahāmoggallānassa upaṭṭhāko hoti. Atha kho bhagavā āyasmantaṃ mahāmoggallānaṃ āmantesi: “Ehi tvaṃ moggallāna, yena so upāsako tenupasaṅkameyyāsi,¹ upasaṅkamtivā taṃ upāsakaṃ evaṃ vadehi: ‘Suppvāsā āvuso koliyadhītā sattavassāni gabbhaṃ dhāresi, sattāhaṃ mūlhagabbhā. Sā etarahi sukhinī arogā arogaṃ puttaṃ vijātā. Sā sattāhaṃ buddhapamukhaṃ bhikkhusaṅghaṃ bhattena nimanteti.² Karotu suppvāsā koliyadhītā sattabhattāni, pacchā so karissati,³ tuyheso⁴ upaṭṭhāko ”ti.

8. “Evaṃ bhante ”ti kho āyasmā mahāmoggallāno bhagavato paṭissuṇitvā yena so upāsako tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā taṃ upāsakaṃ etadavoca: “Suppvāsā āvuso koliyadhītā sattavassāni gabbhaṃ dhāresi, sattāhaṃ mūlhagabbhā. Sā etarahi sukhinī, arogā, arogaṃ puttaṃ vijātā. Sattāhaṃ buddhapamukhaṃ bhikkhusaṅghaṃ bhattena nimanteti. Karotu suppvāsā koliyadhītā sattabhattāni, pacchā tvaṃ karissasi³ ”ti. “Sace me bhante ayyo mahāmoggallāno tiṇṇaṃ dhammānaṃ pāṭibhogo bhogānañca jīvitassa ca saddhāya ca, karotu suppvāsā koliyadhītā sattabhattāni, pacchā ahaṃ⁵ karissāmī ”ti. “Dvinnaṃ kho te ahaṃ⁶ āvuso dhammānaṃ pāṭibhogo bhogānañca, jīvitassa ca. Saddhāya pana tvaṃyeva pāṭibhogo ”ti. “Sace me bhante ayyo⁷ mahāmoggallāno dvinnaṃ dhammānaṃ pāṭibhogo bhogānañca jīvitassa ca, karotu suppvāsā koliyadhītā sattabhattāni, pacchā ahaṃ karissāmī ”ti.

¹ tenupasaṅkama - Ma, Syā, PTS.

² nimantesī ti - PTS.

³ pacchā tvaṃ karissasi ti - Ma.

⁴ tuyhaṃ so - Syā.

⁵ pacchāhaṃ karissāmī ti - Ma, PTS;

pacchā karissāmī ti - Syā.

⁶ dvinnaṃ kho tesam - PTS.

⁷ sace bhante ayyo - Syā.

6. “Tốt lắm.” Người con trai bộ tộc Koliya ấy nghe theo Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, người con trai bộ tộc Koliya ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya xin đê đầu đánh lễ hai bàn chân của đức Thế Tôn. Và nàng nói như vậy: ‘Bạch Ngài, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya đã mang thai bảy năm, có bào thai bị chuyển dạ bảy ngày. Giờ đây, nàng ấy có được sự an lạc, không có bệnh, và đã sanh ra đứa con trai không có bệnh. Nàng ấy thỉnh mời hội chúng tỳ khưu có đức Phật đứng đầu với bữa thọ trai trong bảy ngày. Bạch Ngài, mong rằng đức Thế Tôn cùng với hội chúng tỳ khưu nhận lời về bảy bữa thọ trai của Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya.’”

7. Vào lúc bấy giờ, hội chúng tỳ khưu có đức Phật đứng đầu đã được một nam cư sĩ thỉnh mời với bữa thọ trai ngày mai. Và nam cư sĩ ấy là người hộ độ của đại đức Mahāmoggallāna. Khi ấy, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Mahāmoggallāna rằng: “Này Moggallāna, hãy lại đây. Người nên đi đến gặp nam cư sĩ ấy, sau khi đến hãy nói với nam cư sĩ ấy như vậy: ‘Này đạo hữu, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya đã mang thai bảy năm, có bào thai bị chuyển dạ bảy ngày. Giờ đây, nàng ấy có được sự an lạc, không có bệnh, và đã sanh ra đứa con trai không có bệnh. Nàng ấy thỉnh mời hội chúng tỳ khưu có đức Phật đứng đầu với bữa thọ trai trong bảy ngày. Hãy để cho Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya thực hiện bảy bữa thọ trai, đạo hữu sẽ làm sau.’ Vị ấy là người hộ độ của người.”

8. “Bạch Ngài, xin vâng.” Đại đức Mahāmoggallāna nghe theo đức Thế Tôn đã đi đến gặp nam cư sĩ ấy, sau khi đến đã nói với nam cư sĩ ấy điều này: “Này đạo hữu, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya đã mang thai bảy năm, có bào thai bị chuyển dạ bảy ngày. Giờ đây, nàng ấy có được sự an lạc, không có bệnh, và đã sanh ra đứa con trai không có bệnh. Nàng ấy thỉnh mời hội chúng tỳ khưu có đức Phật đứng đầu với bữa thọ trai trong bảy ngày. Hãy để cho Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya thực hiện bảy bữa thọ trai, đạo hữu sẽ làm sau.” “Thưa ngài, nếu ngài đại đức Mahāmoggallāna là người bảo đảm cho tôi về ba pháp: về của cải, về mạng sống, và về niềm tin, thì hãy để cho Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya thực hiện bảy bữa thọ trai, tôi sẽ làm sau.” “Này đạo hữu, ta là người bảo đảm cho đạo hữu về hai pháp: về của cải và về mạng sống. Trái lại, chính người là người bảo đảm về niềm tin.” “Thưa ngài, nếu ngài đại đức Mahāmoggallāna là người bảo đảm cho tôi về hai pháp: về của cải và về mạng sống, thì hãy để cho Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya thực hiện bảy bữa thọ trai, tôi sẽ làm sau.”

Atha kho āyasmā mahāmoggallāno taṃ upāsakaṃ saññāpetvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ etadavoca:

“Saññatto¹ bhante so upāsako mayā.² Karotu suppvāsā kolyadhītā sattabhattāni, pacchā so karissatī”ti.

9. Atha kho suppvāsā kolyadhītā sattāhaṃ buddhapamukhaṃ bhikkhusaṅghaṃ paṇitena khādanīyena bhojanīyena sahatthā santappesi sampavāresi. Tañca dāraṃ bhagavantaṃ vandāpesi, sabbañca bhikkhusaṅghaṃ.³

10. Atha kho āyasmā sārīputto taṃ dāraṃ etadavoca: “Kacci te⁴ dāra, khamanīyaṃ, kacci yāpanīyaṃ, kacci na kiñci dukkhaṃ”ti. “Kuto me bhante sārīputta, khamanīyaṃ, kuto yāpanīyaṃ, sattavassāni me⁵ lohitakumbhiyaṃ⁶ vutthāni”ti.

11. Atha kho suppvāsā kolyadhītā “putto me dhammasenāpatinā saddhiṃ mantetī”ti, attamaṇā pamuditā pītisomanassajātā ahoṣi.

12. Atha kho bhagavā suppvāsaṃ kolyadhītaṃ attamaṇaṃ pamuditāṃ pītisomanassajātaṃ disvā⁷ suppvāsaṃ kolyadhītaṃ⁸ etadavoca: “Iccheyyāsi tvaṃ suppvāse, aññampi evarūpaṃ puttānaṃ”ti. “Iccheyyāmaṃ⁹ bhagavā aññānīpi evarūpāni satta puttāni”ti.

13. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Asātaṃ sātārūpena piyarūpena appiyaṃ,
dukkhaṃ sukhasa rūpena pamattamativattatī”ti.

2. 9. VISĀKHĀSUTTAM

1. Evaṃ me sutāṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati pubbārāme migāramātupāsāde. Tena kho pana samayena visākhāya migāramātuyā kocideva attho raññe pasenadimhi kosale paṭibaddho¹⁰ hoti. Taṃ rājā pasenadi kosalo na yathādhīppāyaṃ tīreti.

Atha kho visākhā migāramātā divādivassa¹¹ yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinnaṃ kho visākhāya migāramātaraṃ bhagavā etadavoca: “Handa kuto nu tvaṃ visākhe, āgacchasi divādivassā”ti.

¹ saññāto - Syā.

² mayā - itipāṭho Syā, PTS potthakesu na dissate.

³ bhikkhusaṅghaṃ - Syā.

⁴ kacci vo - Syā.

⁵ satta me vassāni - Ma, Syā.

⁶ lohitakucchiyā - Syā; lohitakumbhiyā - PTS.

⁷ viditvā - Ma, Syā.

⁸ attamaṇaṃ pamuditāṃ pītisomanassajātaṃ disvā suppvāsaṃ kolyadhītaṃ - itipāṭho PTS potthake na dissate.

⁹ iccheyyāmaṃ - Syā;

iccheyyāmaṃ - PTS.

¹⁰ paṭibandho - PTS.

¹¹ divādivasseva - Syā;

divādivase yeva - PTS.

Khi ấy, đại đức Mahāmoggallāna sau khi thuyết phục nam cư sĩ ấy đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã nói với đức Thế Tôn điều này:

“Bạch Ngài, nam cư sĩ ấy đã được con thuyết phục. Hãy để cho Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya thực hiện bảy bữa thọ trai, người ấy sẽ làm sau.”

9. Sau đó, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya đã tự tay làm hài lòng và toại ý hội chúng tỳ khưu có đức Phật đứng đầu với thức ăn hảo hạng loại cứng loại mềm trong bảy ngày. Và nàng đã bảo đứa bé trai đánh lễ đức Phật và toàn thể hội chúng tỳ khưu.

10. Khi ấy, đại đức Sāriputta đã nói với đứa bé trai ấy điều này: “Này cậu bé, sức khoẻ của người có khá không? Mọi việc có được tốt đẹp không? Không có khổ sở gì phải không?” “Thưa ngài Sāriputta, do đâu mà có sức khoẻ khá? Do đâu mà mọi việc được tốt đẹp? Con đã sống ở trong cái chậu máu bảy năm.”

11. Khi ấy, Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya (nghĩ rằng): “Con trai ta chuyện trò với vị Tướng quân Chánh Pháp,” đã trở nên hoan hỷ, vui mừng, sanh tâm phi lạc.

12. Khi ấy, đức Thế Tôn sau khi nhìn thấy Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya hoan hỷ, vui mừng, sanh tâm phi lạc đã nói với Suppavāsā người con gái bộ tộc Koliya điều này: “Này Suppavāsā, con có còn ước muốn một người con trai khác như thế này nữa không?” “Bạch đức Thế Tôn, con cũng còn ước muốn bảy người con trai khác như thế này nữa.”

13. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Không khoái lạc dưới hình thức khoái lạc, không đáng yêu dưới hình thức đáng yêu, khổ đau dưới hình thức hạnh phúc chế ngự kẻ bị xao lãng.”

2. 9. KINH VISĀKHĀ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvattthi, tu viện Pubba, ở tòa nhà dài của Mẹ của Migāra.¹ Vào lúc bấy giờ, bà Visākhā, Mẹ của Migāra, có công việc nào đó dính líu đến đức vua Pasenadi xứ Kosala. Đức vua Pasenadi xứ Kosala không giải quyết công việc ấy theo như dự tính.

Khi ấy, bà Visākhā, Mẹ của Migāra, vào lúc giữa ngày đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi bà ấy đã ngồi xuống ở một bên, đức Thế Tôn đã nói với bà Visākhā, Mẹ của Migāra, điều này: “Này Visākhā, bà từ đâu mà đi đến vào lúc giữa ngày?”

¹ Tòa nhà này được xây dựng bởi Mẹ của Migāra, tức là nữ cư sĩ Visākhā. Thật ra, Migāra là cha chồng của nữ cư sĩ này. Do được chăm sóc kỹ lưỡng bởi người con dâu giống như mẹ nên ông Migāra đã gọi Visākhā, người con dâu của mình, là “Mẹ của Migāra” Tòa nhà này có 1000 căn phòng, được xây thành 2 tầng, 500 phòng ở trên, 500 phòng ở dưới (UdA. 158).

“Idha me bhante kocideva attho raññe pasenadimhi kosale paṭibaddho hoti. Taṃ rājā pasenadi kosalo na yathādhippāyaṃ tīretī ”ti.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Sabbhaṃ paramasaṃ dukkhaṃ sabbhaṃ issariyaṃ sukhaṃ,
sādhāraṇe vihaññanti yogā hi duratikkamā ”ti.

2. 10. BHADDIYASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā anupiyāyaṃ viharati ambavane. Tena kho pana samayena āyasmā bhaddiyo kāḷigodhāya¹ putto araññagatopi rukkhamaḷagatopi suññāgāragatopi abhikkhaṇaṃ udānaṃ udāneti: “Aho sukhaṃ, aho sukhaṃ ”ti. Assosam kho sambahulā bhikkhū āyasmato bhaddiyassa kāḷigodhāya puttassa araññagatassapi rukkhamaḷagatassapi suññāgāragatassapi abhikkhaṇaṃ udānaṃ udānentassa: “Aho sukhaṃ aho sukhaṃ ”ti. Sutvāna nesam etadahosi: “Nissamsayaṃ kho āvuso āyasmā bhaddiyo kāḷigodhāya putto anabhirato brahmacariyaṃ carati, yaṃ² sa pubbe agāriyabhūta³ rajjasukhaṃ, so tamanussaramāno araññagatopi rukkhamaḷagatopi suññāgāragatopi abhikkhaṇaṃ udānaṃ udāneti: ‘Aho sukhaṃ aho sukhaṃ ’”ti.

2. Atha kho sambahulā bhikkhū yena bhagavā tenupasaṅkamimsu, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisidimsu. Ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhū bhagavantaṃ etadavocaṃ: “Āyasmā bhante bhaddiyo kāḷigodhāya putto araññagatopi rukkhamaḷagatopi suññāgāragatopi abhikkhaṇaṃ udānaṃ udāneti: ‘Aho sukhaṃ aho sukhaṃ ’”ti. Nissamsayaṃ kho bhante āyasmā bhaddiyo kāḷigodhāya putto anabhirato brahmacariyaṃ carati, yaṃ² sa pubbe agāriyabhūta³ rajjasukhaṃ, so tamanussaramāno araññagatopi rukkhamaḷagatopi suññāgāragatopi abhikkhaṇaṃ udānaṃ udāneti: ‘Aho sukhaṃ aho sukhaṃ ’”ti.

3. Atha kho bhagavā aññataraṃ bhikkhuṃ āmantesi: “Ehi tvaṃ bhikkhu, mama vacanena bhaddiyaṃ bhikkhuṃ āmantehi: ‘Sattā taṃ āvuso bhaddiya āmantetī ’”ti.

¹ kāḷigodhāya - PTS. ² yassa - PTS. ³ agārikabhūta - Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

“Bạch Ngài, ở đây con có công việc nào đó dính líu đến đức vua Pasenadi xứ Kosala. Đức vua Pasenadi xứ Kosala không giải quyết công việc ấy theo như dự tính.”

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Mọi việc thuộc quyền kiểm soát của kẻ khác là khô, mọi việc có chủ quyền là hạnh phúc. Trong việc chung chúng sâu khô, bởi vì sự ràng buộc là khó vượt qua.”

2. 10. KINH BHADDIYA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Anupiyā, nơi Ambavana (rừng xoài). Vào lúc bấy giờ, đại đức Bhaddiya con trai của Kāligodhā mặc đầu ở trong rừng, mặc đầu ở dưới cội cây, mặc đầu ở nơi trống vắng vẫn nhiều lần thốt lên lời cảm hứng rằng: “Ôi sự an lạc! Ôi sự an lạc!”¹ Nhiều vị tỳ khuru đã nghe được đại đức Bhaddiya con trai của Kāligodhā mặc đầu ở trong rừng, mặc đầu ở dưới cội cây, mặc đầu ở nơi trống vắng vẫn nhiều lần thốt lên lời cảm hứng rằng: “Ôi sự an lạc! Ôi sự an lạc!” Sau khi nghe được, các vị ấy đã khởi ý rằng: “Chắc chắn rằng đại đức Bhaddiya con trai của Kāligodhā không thỏa thích thực hành Phạm hạnh, là việc trong khi hồi tưởng lại sự khoái lạc vương giả trước đây, vị ấy mặc đầu ở trong rừng, mặc đầu ở dưới cội cây, mặc đầu ở nơi trống vắng đã nhiều lần thốt lên lời cảm hứng rằng: ‘Ôi sự an lạc! Ôi sự an lạc!’”

2. Sau đó, nhiều vị tỳ khuru đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các tỳ khuru ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, đại đức Bhaddiya con trai của Kāligodhā mặc đầu ở trong rừng, mặc đầu ở dưới cội cây, mặc đầu ở nơi trống vắng vẫn nhiều lần thốt lên lời cảm hứng rằng: ‘Ôi sự an lạc! Ôi sự an lạc!’ Bạch Ngài, chắc chắn rằng đại đức Bhaddiya con trai của Kāligodhā không thỏa thích thực hành Phạm hạnh, là việc trong khi hồi tưởng lại sự khoái lạc vương giả trước đây, vị ấy mặc đầu ở trong rừng, mặc đầu ở dưới cội cây, mặc đầu ở nơi trống vắng vẫn nhiều lần thốt lên lời cảm hứng rằng: ‘Ôi sự an lạc! Ôi sự an lạc!’”

3. Khi ấy, đức Thế Tôn đã bảo một vị tỳ khuru khác rằng: “Này tỳ khuru, hãy lại đây. Người hãy bảo tỳ khuru Bhaddiya với lời nói của Ta rằng: ‘Này đại đức Bhaddiya, bậc Đạo Sư gọi đại đức.’”

¹ Câu chuyện này cũng được thấy ở *Tạng Luật*, Tiểu Phẩm 2 (TTPV 07, 254-257).

“Evaṃ bhante ”ti kho so bhikkhu bhagavato paṭissutvā yenāyasmā bhaddiyo kāḷigodhāya putto tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā āyasmantaṃ bhaddiyaṃ kāḷigodhāya puttaṃ etadavoca: “Sathā taṃ āvuso bhaddiya, āmanteti ”ti.

“Evamāvuso ”ti kho āyasmā bhaddiyo kāḷigodhāya putto tassa bhikkhuno paṭissutvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinnaṃ kho āyasmantaṃ bhaddiyaṃ kāḷigodhāya puttaṃ bhagavā etadavoca: “Saccaṃ kira tvaṃ bhaddiya, araṅṅagatopi rukkhamūlagatopi suṅṅāgaragatopi abhikkhaṇaṃ udānaṃ udānesi: ‘Aho sukhaṃ aho sukhaṃ ’”ti. “Evaṃ bhante”ti. “Kiṃ pana¹ tvaṃ bhaddiya, atthavaṣaṃ sampassamāno araṅṅagatopi rukkhamūlagatopi suṅṅāgaragatopi abhikkhaṇaṃ udānaṃ udānesi: ‘Aho sukhaṃ aho sukhaṃ ’”ti.

“Pubbe me bhante agāriyabhūtaṃ rajjaṃ kārentassa² antopi antepure rakkhā susaṃvihitā³ ahoṣi. Bahipi antepure rakkhā susaṃvihitā ahoṣi. Antopi nagare rakkhā susaṃvihitā ahoṣi bahipi nagare rakkhā susaṃvihitā ahoṣi. Antopi janapade rakkhā susaṃvihitā ahoṣi bahipi janapade rakkhā susaṃvihitā ahoṣi. So kho ahaṃ bhante evaṃ rakkhitagopito santo bhīto ubbiggo ussaṅki utrāsī⁴ vihāsiṃ. Etarahi kho panāhaṃ bhante araṅṅagatopi rukkhamūlagatopi suṅṅāgaragatopi eko⁵ abhīto anubbiggo anussaṅki anutrāsī⁶ appossukko pannalomo paradavutto⁷ migabhūtena cetasā viharāmi. Idaṃ⁸ kho ahaṃ bhante atthavaṣaṃ sampassamāno araṅṅagatopi rukkhamūlagatopi suṅṅāgaragatopi abhikkhaṇaṃ udānaṃ udānesi: ‘Aho sukhaṃ aho sukhaṃ ’”ti.

4. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yassantarato na santi kopā
iti bhavābhavatañca vītivatto,
taṃ vigatabhayaṃ sukhiṃ asokaṃ
devā nānubhavanti dassanāyā ”ti.

Mucalindavaggo dutiyo.

TASSUDDĀNAṃ

Mucalindo rājā daṇḍena sakkāro upāsakena ca
gabhinī ekaputto ca suppavāsā visākhā ca
kāḷigodhāya bhaddiyo ”ti.

--ooOoo--

¹ kaṃ pana - Syā, PTS.

² rajjasukhaṃ kārentassa - Syā, PTS.

³ saṃvidahitā - Syā.

⁴ utrasto - PTS.

⁵ ekako - Syā, PTS.

⁶ anutrasto - PTS.

⁷ paradattavutto - Ma;

paravutto - Sīmu.

⁸ imaṃ - Ma, Syā, PTS.

⁹ udānesiṃ - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

“Bạch Ngài, xin vâng.” Vị tỳ khưu ấy nghe theo đức Thế Tôn đã đi đến gặp đại đức Bhaddiya con trai của Kāḷigodhā, sau khi đến đã nói với đại đức Bhaddiya con trai của Kāḷigodhā điều này: “Này đại đức Bhaddiya, bậc Đạo Sư gọi đại đức.”

“Này đại đức, xin vâng.” Đại đức Bhaddiya con trai của Kāḷigodhā nghe theo vị tỳ khưu ấy đã đi đến gặp đức Thế tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi vị ấy đã ngồi xuống ở một bên, đức Thế Tôn đã nói với đại đức Bhaddiya con trai của Kāḷigodhā điều này: “Này Bhaddiya, nghe nói người mặc dẫu ở trong rừng, mặc dẫu ở dưới cội cây, mặc dẫu ở nơi trống vắng vẫn nhiều lần thốt lên lời cảm hứng rằng: ‘Ôi sự an lạc! Ôi sự an lạc!’ có đúng không vậy?” “Bạch Ngài, đúng vậy.” “Này Bhaddiya con trai của Kāḷigodhā, trong khi cảm nhận được lợi ích gì khiến người mặc dẫu ở trong rừng, mặc dẫu ở dưới cội cây, mặc dẫu ở nơi trống vắng, vẫn nhiều lần thốt lên lời cảm hứng: ‘Ôi sự an lạc! Ôi sự an lạc!’ vậy?”

“Bạch Ngài, trước đây khi con còn là người thế tục đang cai quản vương quốc, mặc dẫu có sự bảo vệ được sắp đặt cẩn thận bên trong hậu cung, mặc dẫu có sự bảo vệ được sắp đặt cẩn thận bên ngoài hậu cung, mặc dẫu có sự bảo vệ được sắp đặt cẩn thận bên trong thành phố, mặc dẫu có sự bảo vệ được sắp đặt cẩn thận bên ngoài thành phố, mặc dẫu có sự bảo vệ được sắp đặt cẩn thận bên trong xứ sở, mặc dẫu có sự bảo vệ được sắp đặt cẩn thận bên ngoài xứ sở, bạch Ngài, trong khi được bảo vệ và được an toàn như vậy, con đây sống vẫn cảm thấy sợ hãi, khiếp đảm, lo âu, hồi hộp. Bạch Ngài, thế mà giờ đây con mặc dẫu ở trong rừng, mặc dẫu ở dưới cội cây, mặc dẫu ở nơi trống vắng, một mình, vẫn không sợ hãi, không khiếp đảm, không lo âu, không hồi hộp, vô tư lự, điềm tĩnh, tùy thuận sự bố thí của người khác, sống với tâm như loài thú rừng. Bạch Ngài, trong khi cảm nhận được lợi ích này nên con mặc dẫu ở trong rừng, mặc dẫu ở dưới cội cây, mặc dẫu ở nơi trống vắng, vẫn nhiều lần thốt lên lời cảm hứng rằng: ‘Ôi sự an lạc! Ôi sự an lạc!’”

4. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Đối với người nào mà các sự sân hận không hiện diện ở trong tâm, đã vượt qua khỏi hữu và phi hữu như thế, vị ấy đã không còn sự sợ hãi, có sự an lạc, không sâu muộn, chư Thiên không đạt được việc nhìn thấy vị ấy.”

Phẩm Mucalinda là thứ nhì.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Mucalinda, đức vua, với gậy gộc, tôn vinh, và với người nam cư sĩ, sản phụ, và con trai độc nhất, nàng Suppavāsā và Bà Visākhā, vị Bhaddiya con trai của Kāḷigodhā.

--ooOoo--

NANDAVAGGO TATIYO

3. 1. KAMMASUTTAM¹

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyāṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena aññataro bhikkhu bhagavato avidūre nisinno hoti, pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya purāṇakammavipākajaṃ dukkhaṃ tibbaṃ² kharaṃ kaṭukaṃ vedanaṃ adhvāsento sato sampajāno avihaññamāno.

2. Addasā kho bhagavā taṃ bhikkhuṃ avidūre nisinnaṃ pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya purāṇakammavipākajaṃ dukkhaṃ tibbaṃ kharaṃ kaṭukaṃ vedanaṃ adhvāsentaṃ sataṃ sampajānaṃ avihaññamaṇaṃ.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Sabbakammajahassa bhikkhuno dhunamānassa³ purekataṃ rajaṃ, amamassa tṭhassa tādino attho natthi janaṃ lapetave ”ti.

3. 2. NANDASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyāṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā nando bhagavato bhātā mātucchāputto sambahulānaṃ bhikkhūnaṃ evamāroceti: “Anabhirato ahaṃ āvuso brahmacariyaṃ carāmi, na sakkomi brahmacariyaṃ sandhāretuṃ, sikkhaṃ paccakkhāya hīnāyāvattissāmī ”ti.

2. Atha kho aññataro bhikkhu yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho so bhikkhu bhagavantaṃ etadavoca: “Āyasmā bhante nando bhagavato bhātā mātucchāputto sambahulānaṃ bhikkhūnaṃ evamāroceti: ‘Anabhirato ahaṃ āvuso brahmacariyaṃ carāmi, na sakkomi brahmacariyaṃ sandhāretuṃ, sikkhaṃ paccakkhāya hīnāyāvattissāmī ’”ti.

3. Atha kho bhagavā aññataraṃ bhikkhuṃ āmantesi: “Ehi tvam bhikkhu, mama vacanena nandaṃ bhikkhuṃ āmantehi: ‘Satthā taṃ āvuso nanda, āmantetī ’”ti. “Evaṃ bhante ”ti kho so bhikkhu bhagavato paṭissutvā yenāyasmā nando tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā āyasmantaṃ nandaṃ etadavoca: “Satthā taṃ āvuso nanda, āmantetī ”ti.

¹ kammavipākasuttaṃ - Ma.

² tippaṃ - Syā, PTS, Sī, evaṃ sabbattha.

³ bhūnamānassa - Syā.

PHẨM NANDA - THỨ BA

3. 1. KINH VỀ NGHIỆP

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, có vị tỳ khưu nọ ngồi ở nơi không xa đức Thế Tôn, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, đang chịu đựng cảm thọ khổ đau, xót xa, nhức nhối, khốc liệt, sanh ra do quả thành tựu của nghiệp cũ, có niệm, có sự nhận biết rõ, không sâu khổ.

2. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy vị tỳ khưu ấy ngồi ở nơi không xa, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, đang chịu đựng cảm thọ khổ đau, xót xa, nhức nhối, khốc liệt, sanh ra do quả thành tựu của nghiệp cũ, có niệm, có sự nhận biết rõ, không sâu khổ.

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Đối với vị tỳ khưu có sự từ bỏ tất cả các nghiệp, đang giữ bỏ bụi bặm (ô nhiễm) đã được tạo ra trước đây, không sở hữu, đã đứng vững, tự tại, thì nhu cầu chuyện vẫn với người là không có.”

3. 2. KINH NANDA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Nanda, em họ của đức Thế Tôn, con trai của người dì,¹ nói với nhiều vị tỳ khưu như vậy: “Này các đại đức, tôi không thỏa thích thực hành Phạm hạnh; tôi không thể duy trì Phạm hạnh; tôi sẽ lìa bỏ sự học tập và trở lại cuộc sống tại gia tầm thường.”

2. Sau đó, có vị tỳ khưu nọ đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, vị ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, đại đức Nanda, em họ, con trai của người dì của đức Thế Tôn, nói với nhiều vị tỳ khưu như vậy: ‘Này các đại đức, tôi không thỏa thích thực hành Phạm hạnh; tôi không thể duy trì Phạm hạnh; tôi sẽ lìa bỏ sự học tập và trở lại cuộc sống tại gia tầm thường.’”

3. Khi ấy, đức Thế Tôn đã bảo một vị tỳ khưu khác rằng: “Này tỳ khưu, hãy lại đây. Người hãy bảo tỳ khưu Nanda với lời nói của Ta rằng: ‘Này đại đức Nanda, bậc Đạo Sư gọi đại đức.’” “Bạch Ngài, xin vâng.” Vị tỳ khưu ấy nghe theo đức Thế Tôn đã đi đến gặp đại đức Nanda, sau khi đến đã nói với đại đức Nanda điều này: “Này đại đức Nanda, bậc Đạo Sư gọi đại đức.”

¹ Nanda là em cùng cha khác mẹ của đức Phật, cha là đức vua Suddhodana và mẹ là dì mẫu Mahāpajāpatigotamī (UdA. 168).

4. “Evamāvuso ”ti kho āyasmā nando tassa bhikkhuno paṭissutvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinnaṃ kho āyasmantaṃ nandaṃ bhagavā etadavoca: “Saccam kira tvam nanda, sambahulānaṃ bhikkhūnaṃ evamārocesi: ‘Anabhirato aham āvuso brahmacariyaṃ carāmi, na sakkomi brahmacariyaṃ sandhāretuṃ, sikkham paccakkhāya hīnāyāvattissāmi ”ti? “Evaṃ bhante ”ti. “Kissa pana tvam nanda, anabhirato brahmacariyaṃ carasi, na sakkosi brahmacariyaṃ sandhāretuṃ, sikkham paccakkhāya hīnāyāvattissāsi ”ti? “Sākiyāni maṃ¹ bhante janapadakalyāṇi gharā nikkhamantassa² upaḍḍhullikhitehi³ kesehi apaloketvā maṃ etadavoca: ‘Tuvaṃ kho ayyaputta, āgaccheyyāsi ’ti. So kho aham bhante tamanussaramāno anabhirato brahmacariyaṃ carāmi, na sakkomi brahmacariyaṃ sandhāretuṃ, sikkham paccakkhāya hīnāyāvattissāmi ”ti.

5. Atha kho bhagavā āyasmantaṃ nandaṃ bāhāya⁴ gahetvā seyyathāpi nāma balavā puriso sammiñjitaṃ⁵ vā bāhaṃ pasāreyya, pasāritaṃ vā bāhaṃ sammiñjeyya,⁶ evameva jetavane antarahito devesu tāvatimsesu pāturaḥosi.

6. Tena kho pana samayena pañcamattāni accharāsātāni sakkassa devānamindassa upatthānaṃ āgatāni honti kakuṭapādāni. Atha kho⁷ bhagavā āyasmantaṃ nandaṃ āmantesi: “Passasi no tvam nanda, imāni pañca accharāsātāni kakuṭapādāni ”ti?⁸ “Evaṃ bhante”ti.

7. “Taṃ⁹ kiṃ maññasi nanda, katamā nu kho abhirūpatarā ca dassanīyatarā ca pāsādikatarā ca, sākiyāni vā janapadakalyāṇi imāni vā pañca accharāsātāni kakuṭapādāni ”ti?

“Seyyathāpi bhante paluṭṭhamakkaṭi kaṇṇanāsacchinnā, evameva¹⁰ kho bhante sākiyāni janapadakalyāṇi imesaṃ pañcannaṃ accharāsātānaṃ upanidhāya saṅkhampi¹¹ na upeti,¹² kalampi na upeti,¹³ kalabhāgampi na upeti, upanidhimpī na upeti. Atha kho imāni pañca accharāsātāni abhirūpatarāni ceva dassanīyatarāni ca pāsādikatarāni cā ”ti.

“Abhirama nanda, abhirama nanda, aham te pāṭibhogo pañcannaṃ accharāsātānaṃ paṭilābhāya kakuṭapādānaṃ ”ti.

“Sace me bhante bhagavā pāṭibhogo pañcannaṃ accharāsātānaṃ paṭilābhāya kakuṭapādānaṃ, abhiramissāmaḥam bhante bhagavati¹⁴ brahmacariye ”ti.

¹ mama - Syā.

² nikkhamantaṃ - PTS.

³ upaḍḍhalikhitehi - Ma;
aḍḍhullikhitehi - Sī.

⁴ bāhāyaṃ - Ma.

⁵ sammiñjitaṃ - Ma.

⁶ sammiñjeyya - Ma.

⁷ tena kho - PTS.

¹⁴ bhagavā - Syā, PTS.

⁸ kakuṭapādāni ti - PTS, evaṃ sabbattha.

⁹ taṃ - itisaddo PTS potthake na dissate.

¹⁰ evamevaṃ - Ma.

¹¹ saṅkhyampi - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

¹² nopeti - Ma, evaṃ sabbattha.

¹³ kalampi na upeti - itipāṭho Ma, Syā, PTS potthakesu na dissate.

4. “Này đại đức, xin vâng.” Đại đức Nanda nghe theo vị tỳ khưu ấy đã đi đến gặp đức Thế tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi vị ấy đã ngồi xuống ở một bên, đức Thế Tôn đã nói với đại đức Nanda điều này: “Này Nanda, nghe nói người đã nói với nhiều vị tỳ khưu như vậy: ‘Này các đại đức, tôi không thỏa thích thực hành Phạm hạnh; tôi không thể duy trì Phạm hạnh; tôi sẽ lìa bỏ sự học tập và trở lại cuộc sống tại gia tầm thường,’ có đúng không vậy?” “Bạch Ngài, đúng vậy.” “Này Nanda, tại sao người lại không thỏa thích thực hành Phạm hạnh, lại không thể duy trì Phạm hạnh, sẽ lìa bỏ sự học tập và trở lại cuộc sống tại gia tầm thường?” “Bạch Ngài, khi con rời khỏi căn nhà, người con gái dòng Sakya mỹ nhân của xứ sở, với những lọn tóc được chải một nửa, đã ngược nhìn con và nói điều này: ‘Công tử ơi, chàng mau mau trở lại.’ Bạch Ngài, con đây trong lúc tưởng nhớ đến điều ấy, con không thỏa thích thực hành Phạm hạnh, con không thể duy trì Phạm hạnh, con sẽ lìa bỏ sự học tập và trở lại cuộc sống tại gia tầm thường.”

5. Khi ấy, đức Thế Tôn đã nắm lấy đại đức Nanda ở cánh tay, rồi giống như người đàn ông có sức mạnh có thể đuổi ra cánh tay đã được co lại, hoặc có thể co lại cánh tay đã được đuổi ra, tương tự y như thế, Ngài đã biến mất ở Jetavana và đã hiện ra giữa chư Thiên ở cõi Ba Mươi Ba.

6. Vào lúc bấy giờ, các tiên nữ với số lượng năm trăm có các bàn chân (thon hồng) như của chim bồ câu đã đi đến hầu cận Thiên Chủ Sakka. Khi ấy, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Nanda rằng: “Này Nanda, người có nhìn thấy năm trăm tiên nữ có các bàn chân (thon hồng) như của chim bồ câu này không?” “Bạch Ngài, thưa có.”

7. “Này Nanda, người nghĩ gì về điều ấy? Người nào đẹp hơn, đáng nhìn hơn, và đáng mến hơn, người con gái dòng Sakya mỹ nhân của xứ sở hay là năm trăm tiên nữ có các bàn chân (thon hồng) như của chim bồ câu này?”

“Bạch Ngài, cũng giống như con khi cái bị cháy, bị xéo lỗ tai và lỗ mũi, bạch Ngài tương tự y như thế người con gái dòng Sakya, mỹ nhân của xứ sở, khi so sánh với năm trăm tiên nữ có các bàn chân (thon hồng) như của chim bồ câu này thì chẳng được tính, chẳng được một phần, chẳng được phần chia của một phần, chẳng đáng so sánh. Năm trăm tiên nữ có các bàn chân (thon hồng) như của chim bồ câu này đẹp hơn, đáng nhìn hơn, và đáng mến hơn.”

“Này Nanda, người hãy thỏa thích. Này Nanda, người hãy thỏa thích. Ta là người bảo đảm cho người về việc đạt được năm trăm tiên nữ có các bàn chân (thon hồng) như của chim bồ câu.”

“Bạch Ngài, nếu đức Thế Tôn là người bảo đảm cho con về việc đạt được năm trăm tiên nữ có các bàn chân (thon hồng) như của chim bồ câu, bạch Ngài, con sẽ thỏa thích thực hành Phạm hạnh ở nơi đức Thế Tôn.”

8. Atha kho bhagavā āyasmantaṃ nandaṃ bāhāya gahetvā seyyathāpi nāma balavā puriso sammiñjitaṃ vā bāhaṃ pasāreyya, pasāritaṃ vā bāhaṃ sammiñjeyya, evameva devesu tāvatim̐sesu antarahito jetavane pāturahosi.

9. Assosum̐ kho bhikkhū: “Āyasmā kira nando bhagavato bhātā mātucchāputto accharānaṃ hetu brahmacariyaṃ carati, bhagavā kirassa pāṭibhogo pañcannaṃ accharāsātānaṃ paṭilābhāya kakuṭapādānaṃ ”ti. Atha kho āyasmato nandassa sahāyakā bhikkhū āyasmantaṃ nandaṃ bhatakavādena ca upakkitakavādena¹ ca samudācaranti: “Bhatako kirāyasmā nando, upakkitako kirāyasmā nando, accharānaṃ hetu brahmacariyaṃ carati. Bhagavā kirassa pāṭibhogo pañcannaṃ accharāsātānaṃ paṭilābhāya kakuṭapādānaṃ ”ti.

10. Atha kho āyasmā nando sahāyakānaṃ bhikkhūnaṃ bhatakavādena ca upakkitakavādena ca aṭṭiyamāno harāyamāno jigucchamāno eko vūpakatṭho appamatto ātāpī pahitatto viharanto² na cirasseva yassathāya kulaputtā sammadeva agārasmā anagāriyaṃ pabbajanti,³ tadanuttaraṃ brahmacariyapariyosānaṃ diṭṭheva dhamme sayam̐ abhiññā sacchikatvā upasampajja vihāsi. “Khīṇā jāti, vusitaṃ brahmacariyaṃ, kataṃ karaṇīyaṃ, nāparaṃ itthattāyā ”ti abbhaññāsi. Aññataro ca kho panāyasmā nando arahataṃ ahoṣi.

11. Atha kho aññatarā devatā abhikkantāya⁴ rattiyā abhikkantavaṇṇā kevalakappaṃ jetavanaṃ obhāsetvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. Ekamantaṃ ṭhitā kho sā devatā bhagavantaṃ etadavoca: “Āyasmā bhante nando bhagavato bhātā mātucchāputto āsavānaṃ khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayam̐ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharatī ”ti. Bhagavatopi kho ñānaṃ udapādi: “Nando āsavānaṃ khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayam̐ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharatī ”ti.

12. Atha kho āyasmā nando tassā rattiyā accayena yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinnaṃ kho āyasmā nando bhagavantaṃ etadavoca: “Yaṃ me bhante bhagavā pāṭibhogo pañcannaṃ accharāsātānaṃ paṭilābhāya kakuṭapādānaṃ, muñcāmahaṃ⁵ bhante bhagavantaṃ etasmā paṭissavā ”ti. “Mayāpi kho te nanda⁶ cetasā ceto paricca vidito: ‘Nando āsavānaṃ khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayam̐ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharatī ’ti.

¹ upakkitavādena - Syā.

² visārado - PTS.

³ pabbajati - PTS.

⁴ atikkantāya - PTS.

⁵ muñcāmāhaṃ - PTS.

⁶ mayāpi kho tvaṃ nanda - Ma.

8. Khi ấy, đức Thế Tôn đã nắm lấy đại đức Nanda ở cánh tay, rồi giống như người đàn ông có sức mạnh có thể đuổi ra cánh tay đã được co lại, hoặc có thể co lại cánh tay đã được đuổi ra, tương tự y như thế, Ngài đã biến mất giữa chư Thiên ở cõi Ba Mươi Ba và đã hiện ra ở Jetavana.

9. Các vị tỳ khưu đã nghe rằng: “Nghe nói đại đức Nanda, em họ, con trai của người dì của đức Thế Tôn, thực hành Phạm hạnh vì lý do các tiên nữ. Nghe nói đức Thế Tôn là người bảo đảm cho vị này về việc đạt được năm trăm tiên nữ có các bàn chân (thon hồng) như của chim bồ câu.” Sau đó, các vị tỳ khưu bạn hữu của đại đức Nanda đối xử với đại đức Nanda bằng tiếng xưng hô là kẻ làm thuê và bằng tiếng xưng hô là kẻ thu mua (nói rằng): “Nghe nói đại đức Nanda là kẻ làm thuê, nghe nói đại đức Nanda là kẻ thu mua, vì lý do các tiên nữ mà thực hành Phạm hạnh. Nghe nói đức Thế Tôn là người bảo đảm cho vị này về việc đạt được năm trăm tiên nữ có các bàn chân (thon hồng) như của chim bồ câu.”

10. Sau đó, đại đức Nanda, trong khi bị khổ sở, trong khi bị hổ thẹn, trong khi chán ghét, một mình đã tách riêng, rồi trong khi sống không bị xao lãng, có nhiệt tâm, có bản tánh cương quyết nên chẳng bao lâu sau, ngay trong kiếp hiện tại, nhờ vào thắng trí của mình, đã chứng ngộ, đã đạt đến, và an trú vào mục đích tối thượng ấy của Phạm hạnh, vì mục đích này mà những người con trai của các gia đình cao quý rời nhà xuất gia một cách chân chánh sống không nhà. Vị ấy đã biết rõ rằng: “Sự tái sanh đã cạn kiệt, Phạm hạnh đã sống, việc cần làm đã làm, không còn gì khác (phải làm) đối với bản thể (A-la-hán) này nữa.” Và thêm một vị nữa là đại đức Nanda đã trở thành vị A-la-hán.

11. Sau đó, lúc đêm đã khuya, một vị Thiên nhân nọ với màu sắc vượt trội đã làm cho toàn bộ Jetavana rực sáng rồi đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi đứng ở một bên. Đứng ở một bên, vị Thiên nhân ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, đại đức Nanda, em họ, con trai của người dì của đức Thế Tôn, do sự cạn kiệt của các lậu hoặc, ngay trong kiếp hiện tại, nhờ vào thắng trí của mình đã chứng ngộ, đã đạt đến, và an trú vào sự không còn lậu hoặc, sự giải thoát của tâm, sự giải thoát của tuệ.” Và trí của đức Thế Tôn cũng đã khởi lên rằng: “Nanda do sự cạn kiệt của các lậu hoặc, ngay trong kiếp hiện tại, nhờ vào thắng trí của mình đã chứng ngộ, đã đạt đến, và an trú vào sự không còn lậu hoặc, sự giải thoát của tâm, sự giải thoát của tuệ.”

12. Sau đó, đại đức Nanda vào cuối đêm ấy đã đi đến gặp đức Thế tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, đại đức Nanda đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, về việc đức Thế Tôn là người bảo đảm cho con về việc đạt được năm trăm tiên nữ có các bàn chân (thon hồng) như của chim bồ câu, bạch Ngài, con xin tháo gỡ cho đức Thế Tôn về lời hứa hẹn ấy.” “Này Nanda, sau khi dùng tâm biết được tâm của người, Ta cũng đã biết rằng: ‘Nanda do sự cạn kiệt của các lậu hoặc, ngay trong kiếp hiện tại, nhờ vào thắng trí của mình đã chứng ngộ, đã đạt đến, và an trú vào sự không còn lậu hoặc, sự giải thoát của tâm, sự giải thoát của tuệ.’”

13. Devatāpi me etamatthaṃ ārocesi: ‘Āyasmā bhante nando bhagavato bhātā mātucchāputto āsavānaṃ khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvumuttiṃ diṭṭheva dhamme sayāṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharatī ’ti. Yadeva kho te nanda anupādāya āsavehi cittaṃ vimuttaṃ,¹ athāhaṃ mutto etasmā paṭissavā ”ti.

14. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yassa nittiṇṇo paṅko ca² maddito kāmakaṇṭako,
mohakkhayaṃ anuppatto sukhadukkhesu na vedhati sa bhikkhū ”ti.³

3. 3. YASOJASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyāṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena yasojapamukhāni pañcamattāni bhikkhusatāni sāvattiyaṃ anuppattāni honti, bhagavantaṃ dassanāya. Te ca kho⁴ āgantukā bhikkhū nevāsikehi bhikkhūhi saddhiṃ paṭisammodamānā senāsanāni paññāpayamānā pattacivarāni paṭisāmayamānā uccāsaddā mahāsaddā⁵ ahesuṃ. Atha kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Ke panete ānanda, uccāsaddā mahāsaddā⁵ kevaṭṭā maññe macchavilope ”ti?⁶

“Etāni bhante yasojapamukhāni pañcamattāni bhikkhusatāni sāvattiyaṃ anuppattāni bhagavantaṃ dassanāya. Te ’te⁷ āgantukā bhikkhū nevāsikehi bhikkhūhi saddhiṃ paṭisammodamānā senāsanāni paññāpayamānā pattacivarāni paṭisāmayamānā uccāsaddā mahāsaddā ”ti.

“Tenahānanda mama vacanena te bhikkhū āmantehi: ‘Sattā āyasmante āmantetī ’”ti. “Evaṃ bhante ”ti kho āyasmā ānando bhagavato paṭissutvā yena te bhikkhū tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā te bhikkhū etadavoca: “Sattā āyasmante āmantetī ”ti.

“Evamāvuso ”ti kho te bhikkhū āyasmato ānandassa paṭissutvā yena bhagavā tenupasaṅkamimsu, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdimsu. Ekamantaṃ nisinne kho te bhikkhū bhagavā etadavoca: “Kinnu tumhe bhikkhave uccāsaddā mahāsaddā kevaṭṭā maññe macchavilope ”ti.

¹ vimucci - Ma.

² yassa nittiṇṇo paṅko - Ma, PTS;

yassa tiṇṇo paṅko ca - Syā;

yassa tiṇṇo kāmapaṅko - DhA.

³ sukhadukkhe na vedhati - Ma.

⁴ tedha kho - Ma;

te ca - Syā, PTS; tedha - Sīmu.

⁵ uccāsaddamahāsaddā - katthaci.

⁶ macchavilope ti macchaṃ vilopā ti - PTS.

⁷ te ca - Syā, PTS.

13. Vị Thiên nhân cũng đã thông báo cho Ta về sự việc này: ‘Bạch Ngài, đại đức Nanda, em họ, con trai của người dì của đức Thế Tôn, do sự cạn kiệt của các lậu hoặc, ngay trong kiếp hiện tại, nhờ vào thắng trí của mình đã chứng ngộ, đã đạt đến, và an trú vào sự không còn lậu hoặc, sự giải thoát của tâm, sự giải thoát của tuệ.’ Nay Nanda, đứng vào lúc tâm của người không còn chấp thủ và được giải thoát khỏi các lậu hoặc thì Ta được tháo gỡ khỏi lời hứa hẹn ấy.”

14. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Đối với người nào, bãi lầy đã được vượt qua khỏi, gai nhọn của các dục đã được nghiền nát, là người đã đạt đến sự diệt tận si mê, vị tỳ khưu ấy không xao động ở hạnh phúc hay khổ đau.”

3. 3. KINH YASOJA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvattthi, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, các tỳ khưu số lượng năm trăm vị đứng đầu là Yasoja đã đến Sāvattthi để diện kiến đức Thế Tôn. Và các tỳ khưu vắng lai ấy, trong khi trao đổi lời xã giao thân thiện với các tỳ khưu thường trú, trong khi sắp xếp các chỗ trú ngụ, trong khi đem cất các bình bát và y, đã có các âm thanh ồn ào, các âm thanh ầm ĩ. Khi ấy, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, các âm thanh ồn ào, các âm thanh ầm ĩ này là gì vậy? Ta nghĩ là những người đánh cá tranh giành cá.”

“Bạch Ngài, các tỳ khưu số lượng năm trăm vị này đứng đầu là Yasoja đã đến Sāvattthi để diện kiến đức Thế Tôn. Và các tỳ khưu vắng lai này đây, trong khi trao đổi lời xã giao thân thiện với các tỳ khưu thường trú, trong khi sắp xếp các chỗ trú ngụ, trong khi đem cất các bình bát và y, đã có các âm thanh ồn ào, các âm thanh ầm ĩ.”

“Này Ānanda, như vậy người hãy bảo các tỳ khưu ấy với lời nói của Ta rằng: ‘Bậc Đạo Sư gọi các đại đức.’” “Bạch Ngài, xin vâng.” Đại đức Ānanda nghe theo đức Thế Tôn đã đi đến gặp các tỳ khưu ấy, sau khi đến đã nói với các tỳ khưu ấy điều này: “Bậc Đạo Sư gọi các đại đức.”

“Này đại đức, xin vâng.” Các vị tỳ khưu ấy nghe theo đại đức Ānanda đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi các vị ấy đã ngồi xuống ở một bên, đức Thế Tôn đã nói với các tỳ khưu ấy điều này: “Này các tỳ khưu, vì sao các người lại có các âm thanh ồn ào, các âm thanh ầm ĩ? Ta nghĩ là những người đánh cá tranh giành cá.”

2. Evaṃ vutte āyasmā yasojo bhagavantaṃ etadavoca: “Imāni bhante pañcamattāni bhikkhusatāni sāvattiṃ anuppattāni bhagavantaṃ dassanāya. Te ’me āgantukā bhikkhū nevāsikehi bhikkhūhi saddhiṃ paṭisāmodamānā senāsanāni paññāpayamānā pattacīvarāni paṭisāmayamānā uccāsaddā mahāsaddā ”ti.

“Gacchatha bhikkhave, vo panāmemi,¹ na vo mama santike vatthabban ”ti.

“Evaṃ bhante ”ti kho te bhikkhū bhagavato paṭissutvā utṭhāyāsanaṃ bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā senāsaṇaṃ saṃsāmetvā² pattacīvaramādāya yena vajjī tena cārikaṃ pakkamiṃsu, vajjīsu anupubbena cārikaṃ caramānā yena vaggumudā nadī tenupasaṅkamiṃsu, upasaṅkamtivā vaggumudāya nadiyā tīre paṇṇakuṭiyo karitvā vassaṃ upagacchiṃsu.

3. Atha kho āyasmā yasojo vassūpagato bhikkhū āmantesi: “Bhagavatā mayaṃ āvuso paṇāmitā atthakāmena hitesinā anukampakena anukampaṃ upādāya. Handa mayaṃ āvuso tathā vihāraṃ kappema, yathā no viharataṃ bhagavā attamaṇo³ assā ”ti.

“Evamāvuso ”ti kho te bhikkhū āyasmato yasojaṃ paccassosum. Atha kho te bhikkhū vūpakaṭṭhā appamattā ātāpino pahitattā viharantā tenevantaravassena sabbeva tisso vijjā sacchākaṃsu.

4. Atha kho bhagavā sāvattiyaṃ yathābhirantaṃ viharitvā yena vesālī tena cārikaṃ pakkāmi, anupubbena cārikaṃ caramāno yena vesālī tadavasari. Tatra sudaṃ bhagavā vesāliyaṃ viharati mahāvane kūṭāgārasālāyaṃ. Atha kho bhagavā vaggumudātīriyānaṃ bhikkhūnaṃ cetasā ceto paricca manasi karitvā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Ālokajātā viya me ānanda, esā disā. Obhāsajātā viya me ānanda, esā disā. Yassaṃ disāyaṃ vaggumudātīriyā bhikkhū viharanti. Gantuṃ appaṭikulāsi me manasi kātuṃ. Pahiṇeyyāsi tvaṃ ānanda vaggumudātīriyānaṃ bhikkhūnaṃ santike dūtaṃ: ‘Sathā āyasmante āmanteti. Sathā āyasmantānaṃ dassanakāmo ”ti.

“Evaṃ bhante ”ti kho āyasmā ānando bhagavato paṭissutvā yena aññataro bhikkhu tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā taṃ bhikkhuṃ etadavoca: “Ehi tvaṃ āvuso. Yena vaggumudātīriyā bhikkhū tenupasaṅkameyyāsi,⁴ upasaṅkamtivā vaggumudātīriye bhikkhū evaṃ vadehi: ‘Sathā āyasmante āmanteti. Sathā āyasmantānaṃ dassanakāmo ”ti.

¹ panāmemi vo - Ma.

² paṭisāmetvā - Syā, PTS.

³ atthakāmo - Syā.

⁴ tenupasaṅkama - Ma, PTS; tenupasaṅkami - Syā.

2. Khi được nói như vậy, đại đức Yasoja đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, các tỳ khưu số lượng năm trăm vị này đã đến Sāvatti để diện kiến đức Thế Tôn. Các tỳ khưu vắng lai này đây, trong khi trao đổi lời xã giao thân thiện với các tỳ khưu thường trú, trong khi sắp xếp các chỗ trú ngụ, trong khi đem cất các bình bát và y, đã có các âm thanh ồn ào, các âm thanh âm ỉ.”

“Này các tỳ khưu, các người hãy đi đi. Ta đuổi các người đi, các người không được cư trú gần Ta.”

“Bạch Ngài, xin vâng.” Các tỳ khưu ấy nghe theo đức Thế Tôn đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ đức Thế Tôn, hướng vai phải nhiều quanh, rồi thu xếp chỗ nằm ngồi, cầm bình bát và y, ra đi du hành đến xứ Vajjī. Trong khi tuần tự du hành ở xứ Vajjī, các vị đã đi đến sông Vaggumudā, sau khi đến đã làm các chòi lá ở bờ sông Vaggumudā và đã vào mùa (an cư) mưa.

3. Sau đó, khi đến mùa (an cư) mưa, đại đức Yasoja đã bảo các vị tỳ khưu rằng: “Này các đại đức, chúng ta đã bị đức Thế Tôn đuổi đi vì mong mọi sự tốt đẹp, vì tâm cầu sự lợi ích, vì lòng thương tưởng, liên quan đến sự thương xót. Này các đại đức, giờ đây chúng ta hãy sắp xếp sự sinh sống như thế nào để trong khi chúng ta sinh sống như vậy thì đức Thế Tôn có thể hài lòng.”

“Thưa đại đức, xin vâng.” Các vị tỳ khưu ấy đã nghe theo đại đức Yasoja. Sau đó, các vị tỳ khưu ấy trong khi sống tách biệt, không bị xao lãng, có nhiệt tâm, có bản tánh cương quyết, ngay trong thời hạn của mùa (an cư) mưa ấy toàn bộ tất cả đã chứng ngộ ba Minh.

4. Khi ấy, đức Thế Tôn sau khi ngụ tại thành Bārāṇasī theo như ý thích, đã ra đi du hành đến thành Vesālī. Trong khi tuần tự du hành, Ngài đã ngự đến thành Vesālī. Tại đó, nơi thành Vesālī, đức Thế Tôn ngụ tại Mahāvana, ở giảng đường Kūṭāgāra. Khi ấy, đức Thế Tôn sau khi dùng tâm biết được tâm của các vị tỳ khưu ở bờ sông Vaggumudā, sau khi tác ý đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, phương hướng này đối với Ta như là phát ra ánh sáng. Này Ānanda, phương hướng này đối với Ta như là phát ra hào quang. Là phương hướng mà các tỳ khưu ở bờ sông Vaggumudā cư ngụ. Đi đến (nơi ấy), hướng tâm đến (nơi ấy) là hừng khởi đối với Ta. Này Ānanda, người nên phái sứ giả đi đến các vị tỳ khưu ở bờ sông Vaggumudā (nói rằng): ‘Bậc Đạo Sư gọi các đại đức. Bậc Đạo Sư có ý muốn gặp các đại đức.’”

“Bạch Ngài, xin vâng.” Đại đức Ānanda nghe theo đức Thế Tôn đã đi đến gặp vị tỳ khưu nọ, sau khi đến đã nói với vị tỳ khưu ấy điều này: “Này đại đức, hãy lại đây. Đại đức nên đi đến gặp các vị tỳ khưu ở bờ sông Vaggumudā, sau khi đến hãy nói với các vị tỳ khưu ở bờ sông Vaggumudā như vậy: ‘Bậc Đạo Sư gọi các đại đức. Bậc Đạo Sư có ý muốn gặp các đại đức.’”

“Evamāvuso ”ti kho so bhikkhu āyasmato ānandassa paṭissutvā seyyathāpi nāma balavā puriso sammiñjitaṃ vā bāhaṃ pāsāreyya, pasāritaṃ vā bāhaṃ sammiñjeyya, evameva¹ mahāvane kūṭāgārasālāyaṃ antarahito vaggumudāya nadiyā tīre tesam bhikkhūnaṃ pūrato pāturaḥosi. Atha kho so bhikkhu vaggumudātīriye bhikkhū etadavoca: “Satthā āyasmante āmanteti.² Satthā āsmantānaṃ dassanakāmo ”ti.

“Evamāvuso ”ti kho te bhikkhū tassa bhikkhuno paṭissutvā senāsaṇaṃ saṃsāmetvā pattacīvaramādāya seyyathāpi nāma balavā puriso sammiñjitaṃ vā bāhaṃ pasāreyya, pasāritaṃ vā bāhaṃ sammiñjeyya, evameva vaggumudāya nadiyā tīre antarahitā mahāvane kūṭāgārasālāyaṃ bhagavato sammukhe pāturaḥesuṃ.³

5. Tena kho pana samayena bhagavā āneñjēna samādhinā nisinno hoti. Atha kho tesam bhikkhūnaṃ etadahosi: “Katamena nu kho bhagavā vihārena etarahi viharatī ”ti. Atha kho tesam bhikkhūnaṃ etadahosi: “Āneñjēna kho bhagavā vihārena etarahi viharatī ”ti. Sabbeva āneñjēna samādhinā nisīdimsu.

6. Atha kho āyasmā ānando abhikkantāya rattiya nikkhante paṭhame yāme uṭṭhāyāsanaṃ ekamsaṃ cīvaraṃ⁴ karitvā yena bhagavā tenañjaliṃ paṇāmetvā bhagavantaṃ etadavoca: “Abhikkantā bhante ratti. Nikkhanto paṭhamo yāmo. Cīranisinnā āgantukā bhikkhū. Paṭisammodatu bhante bhagavā āgantukehi bhikkhūhi ”ti.

7. Evaṃ vutte bhagavā tuṅhī ahoṣi. Dutiyampi kho āyasmā ānando abhikkantāya rattiya nikkhante majjhime yāme uṭṭhāyāsanaṃ ekamsaṃ cīvaraṃ karitvā yena bhagavā tenañjaliṃ paṇāmetvā bhagavantaṃ etadavoca: “Abhikkantā bhante ratti. Nikkhanto majjhimo yāmo. Cīranisinnā āgantukā bhikkhū. Paṭisammodatu bhante bhagavā āgantukehi bhikkhūhi ”ti. Dutiyampi kho bhagavā tuṅhī ahoṣi.

Tatiyampi kho āyasmā ānando abhikkantāya rattiya nikkhante pacchime yāme uddhate⁵ aruṇe nandimukhiyā rattiya uṭṭhāyāsanaṃ ekamsaṃ cīvaraṃ karitvā yena bhagavā tenañjaliṃ paṇāmetvā bhagavantaṃ etadavoca: “Abhikkantā bhante ratti. Nikkhanto pacchimo yāmo. Uddhato⁵ aruṇo. Nandimukhī ratti. Cīranisinnā āgantukā bhikkhū. Paṭisammodatu bhante bhagavā āgantukehi bhikkhūhi ”ti.

Atha kho bhagavā tamhā samādhimhā vuṭṭhahitvā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Sace kho tvaṃ ānanda jāneyyāsi, ettakampi te nappaṭibhāseyya.⁶ Ahañca ānanda, imāni ca pañca bhikkhusatāni sabbeva āneñjasamādhinā nisīdimhā ”ti.⁷

¹ evamevaṃ - Ma, Syā.

² āmantesi - PTS.

³ pāturaḥamsu - Syā.

⁴ uttarāsaṅgaṃ - Ma, Syā.

⁵ uddhast^o - Ma, Syā.

⁶ na paṭibhāseyya - Syā, PTS;

nappaṭibheyya - katthaci.

⁷ nisinnā ti - Syā.

“Thưa đại đức, xin vâng.” Vị tỳ khưu ấy đáp lời đại đức Ānanda, rồi giống như người đàn ông có sức mạnh có thể duỗi ra cánh tay đã được co lại, hoặc có thể co lại cánh tay đã được duỗi ra, tương tự y như thế, vị ấy đã biến mất ở Mahāvana, giảng đường Kūṭāgāra, và đã hiện ra phía trước các vị tỳ khưu ấy ở bờ sông Vaggumudā. Khi ấy, vị tỳ khưu ấy đã nói với các vị tỳ khưu ấy ở bờ sông Vaggumudā điều này: “Bạch Đạo Sư gọi các đại đức. Bạch Đạo Sư có ý muốn gặp các đại đức.”

“Thưa đại đức, xin vâng.” Các vị tỳ khưu ấy nghe theo vị tỳ khưu ấy đã thu xếp chỗ nằm ngồi, cầm bình bát và y, rồi giống như người đàn ông có sức mạnh có thể duỗi ra cánh tay đã được co lại, hoặc có thể co lại cánh tay đã được duỗi ra, tương tự y như thế, các vị ấy đã biến mất ở bờ sông Vaggumudā, và đã hiện ra ở Mahāvana, giảng đường Kūṭāgāra, trước mặt đức Thế Tôn.

5. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn đang ngồi với trạng thái định kiên cố. Khi ấy, các vị tỳ khưu ấy đã khởi ý rằng: “Hiện giờ, đức Thế Tôn đang an trú với loại an trú nào?” Khi ấy, các vị tỳ khưu ấy đã khởi ý rằng: “Hiện giờ, đức Thế Tôn đang an trú với loại an trú kiên cố.” Toàn bộ tất cả đã ngồi với trạng thái định kiên cố.

6. Sau đó, lúc đêm đã khuya canh một đã tàn, đại đức Ānanda đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đắp y một bên vai, chấp tay hướng về đức Thế Tôn, và đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, đêm đã khuya canh một đã tàn. Các vị tỳ khưu vắng lai ngồi đã lâu. Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn hãy trao đổi lời xã giao thân thiện với các vị tỳ khưu vắng lai.”

7. Khi được nói như vậy, đức Thế Tôn đã im lặng. Đến lần thứ nhì, lúc đêm đã khuya canh giữa đã tàn, đại đức Ānanda đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đắp y một bên vai, chấp tay hướng về đức Thế Tôn, và đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, đêm đã khuya canh một đã tàn. Các vị tỳ khưu vắng lai ngồi đã lâu. Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn hãy trao đổi lời xã giao thân thiện với các vị tỳ khưu vắng lai.” Đến lần thứ nhì, đức Thế Tôn đã im lặng.

Đến lần thứ ba, lúc đêm đã khuya canh cuối đã tàn, bình minh đã rạng, trời đêm lộ vẻ rạng rỡ, đại đức Ānanda đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đắp thượng y một bên vai, chấp tay lên hướng về đức Thế Tôn, và đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, đêm đã khuya canh cuối đã tàn, bình minh đã rạng, trời đêm lộ vẻ rạng rỡ, hội chúng tỳ khưu ngồi đã lâu. Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn hãy trao đổi lời xã giao thân thiện với các vị tỳ khưu vắng lai.”

Khi ấy, đức Thế Tôn sau khi xuất khỏi định ấy đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, nếu người có thể biết thì không thể khiến người bày tỏ nhiều đến chừng ấy. Này Ānanda, Ta và năm trăm vị tỳ khưu này toàn bộ tất cả đã ngồi với trạng thái định kiên cố.”

8. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yassa jito kāmakaṅṭako
akkoso ca vadho ca bandhanañca,
pabbato viya¹ so t̥hito anejo
sukhadukkhesu na vedhati² sa bhikkhū ”ti.

3. 4. SĀRIPUTTASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyāṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme.

Tena kho pana samayena āyasmā sārīputto bhagavato avidūre nisīno hoti pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya parimukhaṃ satim upaṭṭhapetvā. Addasā kho bhagavā āyasmantaṃ sārīputtaṃ avidūre nisīnaṃ pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya parimukhaṃ satim upaṭṭhapetvā.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yathāpi pabbato selo acalo suppatiṭṭhito,
evaṃ mohakkhayā bhikkhu pabbato ’va na vedhatī ”ti.

3. 5. KOLITASUTTAM³

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyāṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme.

Tena kho pana samayena āyasmā mahāmoggallāno bhagavato avidūre nisīno hoti pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya kāyagatāya satiyā ajjhattaṃ sūpaṭṭhitāya. Addasā kho bhagavā āyasmantaṃ mahāmoggallānaṃ avidūre nisīnaṃ pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya kāyagatāya satiyā ajjhattaṃ sūpaṭṭhitāya.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Sati kāyagatā upaṭṭhitā chasu phassāyatanesu saṃvuto,
satataṃ bhikkhu samāhito jaññā nibbānamattano ”ti.

¹ pabbatova - Ma, PTS.

² vedhatī - Ma, Syā.

³ mahāmoggallānasutta - Ma.

8. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Đối với người nào, gai nhọn của các dục, sự si và, sự hành hạ, sự giam cầm đã được chiến thắng, người ấy tồn tại, bền vững tựa như ngọn núi, vị tỳ khưu ấy không xao động ở hạnh phúc hay khổ đau.”

3. 4. KINH SĀRIPUTTA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika.

Vào lúc bấy giờ, đại đức Sāriputta ngồi ở nơi không xa đức Thế Tôn, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, và thiết lập niệm luôn hiện diện. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Sāriputta ngồi ở nơi không xa, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, và thiết lập niệm luôn hiện diện.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Cũng giống như ngọn núi đá, không lay động, được thiết lập vững chắc, tương tự như thế vị tỳ khưu do sự diệt tận si mê không xao động tựa như ngọn núi.”

3. 5. KINH KOLITA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika.

Vào lúc bấy giờ, đại đức Mahāoggallāna ngồi ở nơi không xa đức Thế Tôn, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, với niệm hướng đến thân đã khéo được thiết lập ở nội phần. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Mahāoggallāna ngồi ở nơi không xa, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, với niệm hướng đến thân đã khéo được thiết lập ở nội phần.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Với niệm hướng đến thân đã được thiết lập, vị tỳ khưu đã thu thúc ở sáu xúc xú, thường xuyên được định tĩnh, có thể biết được sự diệt tận (ô nhiễm) của bản thân.”

3. 6. PILINDIVACCHASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā rājagahe viharati veḷuvane kalandakanivāpe. Tena kho pana samayena āyasmā pilindivaccho¹ bhikkhū vasalavādena samudācarati. Atha kho sambahulā bhikkhū yena bhagavā tenupasaṅkamiṃsu, upasaṅkamtivā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdiṃsu. Ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhū bhagavantam etadavocum: “Āyasmā bhante pilindivaccho bhikkhū vasalavādena samudācaratī ”ti.

2. Atha kho bhagavā aññataram bhikkhum āmantesi: “Ehi tvam bhikkhu, mama vacanena pilindivaccham bhikkhum āmantehi: ‘Sathā taṃ āvuso pilindivaccha² āmantetī ”ti. “Evaṃ bhante ”ti kho so bhikkhu bhagavato paṭissutvā yenāyasmā pilindicaccho tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā āyasmantaṃ pilindiccham etadavoca: “Sathā taṃ āvuso āmantetī ”ti. “Evaṃāvuso ”ti kho āyasmā pilindivaccho tassa bhikkhuno paṭissutvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinnaṃ kho āyasmantaṃ pilindiccham bhagavā etadavoca: “Saccam kira tvam vaccha, bhikkhū vasalavādena samudācarasī ”ti. “Evaṃ bhante ”ti.

3. Atha kho bhagavā āyasmato pilindicchassa³ pubbenivāsam manasi karitvā bhikkhū āmantesi: “Mā kho tumhe bhikkhave vacchassa⁴ bhikkhuno ujjhāyittha. Na bhikkhave vaccho dosantaro, bhikkhū vasalavādena samudācarati. Vacchassa bhikkhave bhikkhuno pañca jātisatāni abbokiṇṇāni⁵ brāhmaṇakule paccājātāni. So tassa vasalavādo dīgharattaṃ samudāciṇṇo.⁶ Tenāyaṃ vaccho bhikkhū vasalavādena samudācaratī ”ti.

4. Atha kho bhagavā etamattham veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yamhi na māyā vasati⁷ na māno
yo vītalobho amamo nirāso,
panunnakodho⁸ abhinibbutatto
so brāhmaṇo so samaṇo sa bhikkhū ”ti.

3. 7. KASSAPASUTTAM⁹

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā rājagahe viharati veḷuvane kalandakanivāpe. Tena kho pana samayena āyasmā mahākassapo pippaliguhāyaṃ¹⁰ viharati, sattāhaṃ ekapallaṅkena nisinnō hoti¹¹ aññataram samādhiṃ samāpajjitvā.

¹ pilindivaccho - Ma, Syā, PTS.

² pilindivaccha - Ma, PTS; vaccha - Syā.

³ bhagavā pilindicchassa - PTS.

⁴ āyasmato vacchassa - Sī.

⁵ abbokiṇṇāni - Syā.

⁶ ajjhāciṇṇo - Syā, PTS.

⁷ vattati - Syā, PTS.

⁸ paṇunnakodho - Ma, PTS, Sī;

panunnakodho - Syā.

⁹ sakkudānasutta - Ma.

¹⁰ pippaliguhāyaṃ - Ma.

¹¹ hoti - itipāṭho Syā potthake na dissate.

3. 6. KINH PILINDIVACCHA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Rājagaha, ở Veluvana, nơi nuôi dưỡng các con sóc. Vào lúc bấy giờ, đại đức Pilindivaccha đối xử với các vị tỳ khưu bằng tiếng xưng hô kẻ hạ tiện. Sau đó, nhiều vị tỳ khưu đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị tỳ khưu ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, đại đức Pilindivaccha đối xử với các vị tỳ khưu bằng tiếng xưng hô kẻ hạ tiện.”

2. Khi ấy, đức Thế Tôn đã bảo một vị tỳ khưu khác rằng: “Này tỳ khưu, hãy lại đây. Người hãy bảo tỳ khưu Pilindivaccha với lời nói của Ta rằng: ‘Này đại đức Pilindivaccha, bậc Đạo Sư gọi đại đức.’” “Bạch Ngài, xin vâng.” Vị tỳ khưu ấy nghe theo đức Thế Tôn đã đi đến gặp đại đức Pilindivaccha, sau khi đến đã nói với đại đức Pilindivaccha điều này: “Này đại đức, bậc Đạo Sư gọi đại đức.” “Này đại đức, xin vâng.” Đại đức Pilindivaccha nghe theo vị tỳ khưu ấy đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi vị ấy đã ngồi xuống ở một bên, đức Thế Tôn đã nói với đại đức Pilindivaccha điều này: “Này Pilindivaccha, nghe nói người đối xử với các vị tỳ khưu bằng tiếng xưng hô kẻ hạ tiện, có đúng không vậy?” “Bạch Ngài, đúng vậy.”

3. Khi ấy, đức Thế Tôn sau khi tác ý đến đời sống trước đây của đại đức Pilindivaccha rồi đã bảo các vị tỳ khưu rằng: “Này các vị tỳ khưu, các người chớ có phàn nàn tỳ khưu Vaccha. Này các tỳ khưu, không phải Vaccha có nội tâm sân hận mà đối xử với các vị tỳ khưu bằng tiếng xưng hô kẻ hạ tiện. Này các tỳ khưu, tỳ khưu Vaccha có năm trăm kiếp sống không gián đoạn đã được tái sanh ở gia tộc Bà-la-môn. Đối với vị ấy, tiếng xưng hô kẻ hạ tiện ấy đã bị tập nhiễm lâu dài. Vì thế, Vaccha này đối xử với các vị tỳ khưu bằng tiếng xưng hô kẻ hạ tiện.”

4. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Ở người nào không có xảo quyết trú ngụ, không có ngã mạn, người nào có tham đã lìa, không sở hữu, không mong mỏi, có sự giận dữ đã được xua đi, có bản thân đã được tịch tịnh, người ấy là Bà-la-môn, người ấy là Sa-môn, người ấy là tỳ khưu.”

3. 7. KINH KASSAPA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Rājagaha, ở Veluvana, nơi nuôi dưỡng các con sóc. Vào lúc bấy giờ, đại đức Mahākassapa ngụ ở hang động Pippali, đã thể nhập vào một loại định nọ rồi ngồi với một tư thế kiết già suốt bảy ngày.

2. Atha kho āyasmā mahākassapo tassa sattāhassa accayena tamhā samādhimhā vuṭṭhāsi. Atha kho āyasmato mahākassapassa tamhā samādhimhā vuṭṭhitassa etadahosi: “Yannūnāhaṃ rājagahaṃ piṇḍāya paviseyyan ”ti. Tena kho pana samayena pañcamattāni devatāsātāni ussukkaṃ āpannāni honti, āyasmato mahākassapassa piṇḍapātapatilābhāya. Atha kho āyasmā mahākassapo tāni pañcamattāni devatāsātāni paṭikkhipitvā pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya rājagahaṃ piṇḍāya pāvīsi.

3. Tena kho pana samayena sakko devānamindo āyasmato mahākassapassa piṇḍapātaṃ dātukāmo hoti pesakāraṇṇaṃ abhinimminivā tantaṃ vināti, Sujā¹ asurakaññā tasaraṃ² pūreti.

4. Atha kho āyasmā mahākassapo rājagahe sapaḍānaṃ piṇḍāya caramāno yena sakkassa devānamindassa nivesanaṃ tenupasaṅkami. Addasā kho sakko devānamindo āyasmantaṃ mahākassapaṃ dūratova āgacchantaṃ. Disvāna gharā nikkhamitvā paccuggantvā hatthato pattaṃ gahetvā gharaṃ pavisitvā ghaṭṭiyā odanaṃ uddharitvā pattaṃ pūretvā āyasmato mahākassapassa pādāsi.³ So ahosi piṇḍapāto anekasūpo anekabyañjano anekasūparasabyañjano.⁴

5. Atha kho āyasmato mahākassapassa etadahosi: “Ko nu kho ayaṃ satto, yassāyaṃ evarūpo iddhānubhāvo ”ti. Atha kho āyasmato mahākassapassa⁵ etadahosi: “Sakko kho ayaṃ⁶ devānamindo ”ti. Iti viditvā sakkaṃ devānamindaṃ etadavoca: “Kataṃ kho te idaṃ kosiya. Māssu⁷ punapi evarūpamakāsi ”ti.

6. “Amhākampi bhante kassapa, puññaena attho; amhākampi puññaena karaṇīyan ”ti. Atha kho sakko devānamindo āyasmantaṃ mahākassapaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā vehāsaṃ abbhuggantvā ākāse antaḷikkhe tikkhattaṃ udānaṃ udānesi: “Aho dānaṃ paramadānaṃ⁸ kassape suppatiṭṭhitaṃ, aho dānaṃ paramadānaṃ⁸ kassape suppatiṭṭhitaṃ ”ti.

7. Assosi kho bhagavā dibbāya sotadhātuyā visuddhāya atikkantamānusikāya sakkasasa devānamindassa vehāsaṃ abbhuggantvā ākāse antaḷikkhe tikkhattaṃ udānaṃ udānentassa: “Aho dānaṃ paramadānaṃ kassape suppatiṭṭhitaṃ, aho dānaṃ paramadānaṃ kassape suppatiṭṭhitā ”ti.

8. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Piṇḍapātikassa bhikkhuno attabharassa anaññaposino,
devā pihayanti tādino upasantassa sadā satīmato ”ti.

¹ sujātā - bahūsu.

² vāsaraṃ - PTS.

³ adāsi - Ma, Syā; padāsi - PTS.

⁴ anekarasabyañjano - Ma, Syā.

⁵ mahākassapasseva - Syā.

⁶ sakko nu kho - Syā, PTS.

⁷ mā - Ma, Syā, PTS.

⁸ paramaṃ dānaṃ - PTS.

2. Sau đó, trải qua bảy ngày ấy, đại đức Mahākassapa đã ra khỏi định ấy. Rồi khi ra khỏi định ấy, đại đức Mahākassapa đã khởi ý rằng: “Có lẽ ta nên đi vào thành Rājagaha để khát thực?” Vào lúc bấy giờ, các Thiên nhân với số lượng năm trăm vị đang có sự sốt sắng về việc thọ nhận đồ ăn khát thực của đại đức Mahākassapa. Khi ấy, sau khi từ chối các Thiên nhân với số lượng năm trăm vị, đại đức Mahākassapa vào buổi sáng đã quần y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Rājagaha để khát thực.

3. Vào lúc bấy giờ, Thiên Chủ Sakka có ý muốn dâng đồ ăn khát thực đến đại đức Mahākassapa, nên đã biến thành hình dạng người thợ dệt đang dệt chỉ, và Sujā con gái của Chúa Atula đang cuốn dây thoi chỉ.

4. Khi ấy, đại đức Mahākassapa trong khi đi khát thực tuần tự theo từng nhà ở thành Rājagaha đã đi đến gần chỗ ngụ của Thiên Chủ Sakka. Thiên Chủ Sakka đã nhìn thấy đại đức Mahākassapa từ đằng xa đang đi lại. Sau khi nhìn thấy đã đi ra khỏi nhà, tiếp rước, nhận lấy bình bát tận tay rồi đi vào nhà xới cơm từ nồi để đầy bình bát và dâng đến đại đức Mahākassapa. Phần cơm ấy đã trở thành đồ ăn khát thực có nhiều nước xúp, có nhiều món ăn, có nhiều món ăn có nước xúp và hương vị.

5. Khi ấy, đại đức Mahākassapa đã khởi ý điều này: “Người này là ai mà lại có năng lực thần thông này?” Rồi đại đức Mahākassapa đã khởi ý điều này: “Đây là Thiên Chủ Sakka,” sau khi biết được thế ấy, đã nói với Thiên Chủ Sakka điều này: “Này Kosiya, có phải việc này đã do ông làm? Ông chớ có làm như thế này nữa.”

6. “Thưa ngài Kassapa, chúng tôi cũng cần phước báu; chúng tôi cũng nên làm phước báu.” Sau đó, Thiên Chủ Sakka đã đánh lễ đại đức Mahākassapa, hướng vai phải nhiều quanh, rồi bay lên không trung, và ở bầu trời giữa hư không đã ba lần thốt lên lời cảm hứng rằng: “Ôi sự dâng cúng! Sự dâng cúng tối thượng đã khéo được thiết lập ở Kassapa! Ôi sự dâng cúng! Sự dâng cúng tối thượng đã khéo được thiết lập ở Kassapa!”

7. Đức Thế Tôn với Thiên nhĩ giới thanh tịnh vượt trội loài người đã nghe được Thiên Chủ Sakka đang bay lên không trung, và ở bầu trời giữa hư không đang thốt lên ba lần lời cảm hứng rằng: “Ôi sự dâng cúng! Sự dâng cúng tối thượng đã khéo được thiết lập ở Kassapa! Ôi sự dâng cúng! Sự dâng cúng tối thượng đã khéo được thiết lập ở Kassapa!”

8. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Đối với vị tỳ khưu hành pháp khát thực, tự chu cấp bản thân, không nuôi dưỡng kẻ khác, chư Thiên mong cầu vị như thế ấy, vị an tịnh, luôn có niệm.”

3. 8. PIṄḌAPĀTIKASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena sambahulānaṃ bhikkhūnaṃ pacchābhattam piṇḍapātaṭṭikkantānaṃ karerimaṇḍalamāle sannisinnānaṃ sannipatitānaṃ ayamantarā kathā udapādi:

“Piṇḍapātiko āvuso bhikkhu piṇḍāya caranto labhati kālena kālam manāpīke cakkhunā rūpe passitum, labhati kālena kālam manāpīke sotena sadde sotum, labhati kālena kālam manāpīke ghānena gandhe ghāyitum, labhati kālena kālam manāpīke jivhāya rase sāyitum, labhati kālena kālam manāpīke kāyena phoṭṭhabbe phūsitum. Piṇḍapātiko āvuso bhikkhu sakkato garukato mānito pūjito apacito piṇḍāya carati. Handa āvuso mayampi¹ piṇḍapātikā homa. Mayampi lacchāma kālena kālam manāpīke cakkhunā rūpe passitum, mayampi lacchāma kālena kālam manāpīke sotena sadde sotum, mayampi lacchāma kālena kālam manāpīko ghānena gandhe ghāyitum, mayampi lacchāma kālena kālam manāpīke jivhāya rase sāyitum, mayampi lacchāma kālena kālam manāpīke kāyena phoṭṭhabbe phusitum, mayampi sakkatā garukatā mānitā pūjitā apacitā piṇḍāya carissāmā ”ti. Ayañcarahi tesam bhikkhūnaṃ antarā kathā hoti vipakatā.

2. Atha kho bhagavā sāyanhasamayaṃ paṭisallānā vuṭṭhito yena karerimaṇḍalamālo tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā paññatte āsane nisīdi. Nisajja kho bhagavā bhikkhū āmantesi: “Kāyanuttha bhikkhave, etarahi kathāya sannisinnā kā ca pana vo antarā kathā vipakatā ”ti.

3. “Idha bhante amhākaṃ pacchābhattam piṇḍapātaṭṭikkantānaṃ karerimaṇḍalamāle sannisinnānaṃ sannipatitānaṃ ayamantarā kathā udapādi: ‘Piṇḍapātiko āvuso bhikkhu piṇḍāya caranto labhati kālena kālam manāpīke cakkhunā rūpe passitum labhati kālena kālam manāpīke sotena sadde sotum, labhati kālena kālam manāpīke ghānena gandhe ghāyitum, labhati kālena kālam manāpīke jivhāya rase sāyitum labhati kālena kālam manāpīke kāyena phoṭṭhabbe phusitum. Piṇḍapātiko āvuso bhikkhu sakkato garukato mānito pūjito apacito piṇḍāya carati. Handa āvuso mayampi piṇḍapātikā homa. Mayampi lacchāma kālena kālam manāpīke cakkhunā rūpe passitum —pe— mayampi lacchāma kālena kālam manāpīke kāyena phoṭṭhabbe phusitum, mayampi sakkatā garukatā mānitā pūjitā apacitā piṇḍāya carissāmā ’ti. Ayaṃ kho no bhante antarā kathā hoti vipakatā. Atha kho bhagavā² anupatto ”ti.

4. “Na khvetam bhikkhave tumhākaṃ patirūpaṃ kulaputtānaṃ saddhā³ agārasmā anagāriyaṃ pabbajitānaṃ yaṃ tumhe evarūpiṃ⁴ katham katheyyātha. Sannipatitānaṃ kho⁵ bhikkhave dvayaṃ karaṇiyaṃ, dhammī⁶ vā kathā ariyo vā tuṇhībhāvo ”ti.

¹ handa mayaṃ āvuso - Syā.

² atha bhagavā - Ma, Syā.

³ saddhāya - PTS.

⁴ evarūpaṃ - Syā.

⁶ dhammiyā - PTS.

⁵ sannipatitānaṃ vo - Ma, Syā;

sannisinnānaṃ sannipatitānaṃ vo - PTS.

3. 8. KINH VỊ HÀNH PHÁP KHẤT THỰC

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bảy giờ, nhiều vị tỳ khưu, sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, đã cùng ngồi xuống tụ hội ở mái che tròn ở cây Kareri; có câu chuyện trao đổi này đã khởi lên giữa các vị ấy:

“Này các đại đức, vị tỳ khưu hành pháp khất thực trong khi đi khất thực thảnh thảng được nhìn thấy bằng mắt các sắc làm thích ý, thảnh thảng được nghe bằng tai các âm thanh làm thích ý, thảnh thảng được ngửi bằng mũi các hương làm thích ý, thảnh thảng được nếm bằng lưỡi các vị nếm làm thích ý, thảnh thảng được đụng chạm bằng thân các xúc làm thích ý. Này các đại đức, vị tỳ khưu hành pháp khất thực đi khất thực được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang. Này các đại đức, giờ chúng ta cũng hãy trở thành các vị hành pháp khất thực. Chúng ta thảnh thảng cũng sẽ được nhìn thấy bằng mắt các sắc làm thích ý, chúng ta thảnh thảng cũng sẽ được nghe bằng tai các âm thanh làm thích ý, chúng ta thảnh thảng cũng sẽ được ngửi bằng mũi các hương làm thích ý, chúng ta thảnh thảng cũng sẽ được nếm bằng lưỡi các vị nếm làm thích ý, chúng ta thảnh thảng cũng sẽ được đụng chạm bằng thân các xúc làm thích ý, chúng ta cũng sẽ đi khất thực, được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang.”

2. Khi ấy vào buổi chiều, đức Thế Tôn, xuất khỏi thiền tịnh, đã đi đến mái che tròn ở cây Kareri, sau khi đến đã ngồi xuống ở chỗ ngồi đã được sắp đặt. Sau khi ngồi xuống, đức Thế Tôn đã bảo các tỳ khưu rằng: “Này các tỳ khưu, ở đây bây giờ các người đã cùng ngồi xuống tụ hội vì câu chuyện gì vậy? Và câu chuyện trao đổi gì của các người đã bị gián đoạn?”

3. “Bạch Ngài, ở đây chúng con sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, đã cùng ngồi xuống tụ hội ở mái che tròn tại cây Kareri; có câu chuyện trao đổi này đã khởi lên giữa chúng con: ‘Này các đại đức, vị tỳ khưu hành pháp khất thực trong khi đi khất thực thảnh thảng được nhìn thấy bằng mắt các sắc làm thích ý, thảnh thảng được nghe bằng tai các âm thanh làm thích ý, thảnh thảng được ngửi bằng mũi các hương làm thích ý, thảnh thảng được nếm bằng lưỡi các vị nếm làm thích ý, thảnh thảng được đụng chạm bằng thân các xúc làm thích ý. Này các đại đức, vị tỳ khưu hành pháp khất thực đi khất thực được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang. Này các đại đức, giờ chúng ta cũng hãy trở thành các vị hành pháp khất thực. Chúng ta thảnh thảng cũng sẽ được nhìn thấy bằng mắt các sắc làm thích ý, —như trên— chúng ta thảnh thảng cũng sẽ được đụng chạm bằng thân các xúc làm thích ý, chúng ta cũng sẽ đi khất thực, được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang.’ Bạch Ngài, câu chuyện trao đổi này của chúng con đã bị gián đoạn. Khi ấy đức Thế Tôn đi đến.”

4. “Này các tỳ khưu, điều này quả không thích đáng cho các người, những người con trai gia đình danh giá đã vì niềm tin rời nhà xuất gia sống không nhà, là việc các người có thể nói về đề tài có hình thức như thế. Này các tỳ khưu, đối với các người, khi tụ hội lại, có hai việc nên làm là trao đổi về Giáo Pháp hoặc (giữ) trạng thái im lặng thánh thiện.”

5. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Piṇḍapātikassa bhikkhuno attabharassa anaññaposino,
devā pīhayanti tādino no ce saddasilokanissito ”ti.

3. 9. SIPPASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena sambahulānaṃ bhikkhūnaṃ pacchābhattaṃ piṇḍapātaṭikkantānaṃ maṇḍalamāle sannisinnānaṃ sannipatitānaṃ ayamantarā kathā udapādi: “Ko nu kho āvuso sippaṃ jānāti, ko kiṃ sippaṃ sikkhi, kataraṃ sippaṃ sippānaṃ aggan ”ti.

2. Tatthekecce evamāhaṃsu: “Hatthisippaṃ sippānaṃ aggan ”ti. Ekacce evamāhaṃsu: “Assasippaṃ sippānaṃ aggan ”ti. Ekacce evamāhaṃsu: “Rathasippaṃ sippānaṃ aggan ”ti. Ekacce evamāhaṃsu: “Dhanusippaṃ sippānaṃ aggan ”ti. Ekacce evamāhaṃsu: “Tharusippaṃ sippānaṃ aggan ”ti. Ekacce evamāhaṃsu: “Muddāsippaṃ sippānaṃ aggan ”ti. Ekacce evamāhaṃsu: “Gaṇanasippaṃ sippānaṃ aggan ”ti. Ekacce evamāhaṃsu: “Saṅkhānasippaṃ sippānaṃ aggan ”ti. Ekacce evamāhaṃsu: “Lekhāsippaṃ sippānaṃ aggan ”ti. Ekacce evamāhaṃsu: “Kāveyyasippaṃ sippānaṃ aggan ”ti. Ekacce evamāhaṃsu: “Lokāyatasippaṃ¹ sippānaṃ aggan ”ti. Ekacce evamāhaṃsu: “Khattavijjāsippaṃ² sippānaṃ aggan ”ti. Ayañcarahi tesāṃ bhikkhūnaṃ antarā kathā hoti³ vippakatā.

3. Atha kho bhagavā sāyanhasamayaṃ paṭisallānā vuṭṭhito yena maṇḍalamālo tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā paññatte āsane nisīdi nisajja kho bhagavā bhikkhū āmantesi: “Kāyanuttha bhikkhave etarahi kathāya sannisinnā, kā ca pana vo antarā kathā vippakatā ”ti.

4. “Idha bhante amhākaṃ pacchābhattaṃ piṇḍapātaṭikkantānaṃ maṇḍalamāle sannisinnānaṃ sannipatitānaṃ ayamantarā kathā udapādi: ‘Ko nu kho āvuso sippaṃ jānāti, ko kiṃ sippaṃ sikkhi, kataraṃ sippaṃ sippānaṃ aggan ’ti. Tatthekecce evamāhaṃsu: ‘Hatthisippaṃ sippānaṃ aggan ’ti. Ekacce evamāhaṃsu: ‘Assasippaṃ sippānaṃ aggan ’ti. Ekacce evamāhaṃsu: ‘Rathasippaṃ sippānaṃ aggan ’ti. Ekacce evamāhaṃsu: ‘Dhanusippaṃ sippānaṃ aggan ’ti. Ekacce evamāhaṃsu: ‘Tharusippaṃ sippānaṃ aggan ’ti. Ekacce evamāhaṃsu: ‘Muddāsippaṃ sippānaṃ aggan ’ti. Ekacce evamāhaṃsu: ‘Gaṇanasippaṃ sippānaṃ aggan ’ti. Ekacce evamāhaṃsu: ‘Saṅkhānasippaṃ sippānaṃ aggan ’ti. Ekacce evamāhaṃsu: ‘Lekhāsippaṃ sippānaṃ aggan ’ti. Ekacce evamāhaṃsu: ‘Kāveyyasippaṃ sippānaṃ aggan ’ti. Ekacce evamāhaṃsu: ‘Lokāyatasippaṃ sippānaṃ aggan ’ti. Ekacce evamāhaṃsu: ‘Khattavijjāsippaṃ² sippānaṃ aggan ’ti. Ayaṃ kho no bhante antarā kathā hoti vippakatā. Atha kho bhagavā⁴ anupatto ”ti.

¹ lokāyatanasippaṃ - Syā.

² khattavijjāsippaṃ - Ma, Syā, PTS, Sī.

³ hoti - itipāṭho PTS potthake na dissate.

⁴ atha bhagavā - Ma.

5. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Đối với vị tỳ khưu hành pháp khất thực, tự chu cấp bản thân, không nuôi dưỡng kẻ khác, chư Thiên mong cầu vị như thế ấy, nếu vị ấy không bị lệ thuộc vào lời trâm trở và tiếng tăm.”

3. 9. KINH NGHỀ NGHIỆP

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, nhiều vị tỳ khưu, sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, đã cùng ngồi xuống tụ hội ở mái che tròn; có câu chuyện trao đổi này đã khởi lên giữa các vị ấy: “Này các đại đức, vị nào biết nghề? Vị nào đã học nghề gì? Nghề nào là hạng nhất trong số các nghề?”

2. Tại nơi ấy, một số vị đã nói thế này: “Nghề huấn luyện voi là nghề hạng nhất.” Một số vị đã nói thế này: “Nghề huấn luyện ngựa là nghề hạng nhất.” Một số vị đã nói thế này: “Nghề đóng xe là nghề hạng nhất.” Một số vị đã nói thế này: “Nghề bắn cung là nghề hạng nhất.” Một số vị đã nói thế này: “Nghề gươm đao là nghề hạng nhất.” Một số vị đã nói thế này: “Nghề ra dấu hiệu là nghề hạng nhất.” Một số vị đã nói thế này: “Nghề kế toán là nghề hạng nhất.” Một số vị đã nói thế này: “Nghề ước lượng là nghề hạng nhất.” Một số vị đã nói thế này: “Nghề khắc chữ là nghề hạng nhất.” Một số vị đã nói thế này: “Nghề thơ ca là nghề hạng nhất.” Một số vị đã nói thế này: “Nghề lý luận là nghề hạng nhất.” Một số vị đã nói thế này: “Nghề quản trị là nghề hạng nhất.” Và câu chuyện trao đổi này của các vị tỳ khưu ấy đã bị gián đoạn.

3. Khi ấy vào buổi chiều, đức Thế Tôn, xuất khỏi thiền tịnh, đã đi đến mái che tròn ở cây, sau khi đến đã ngồi xuống ở chỗ ngồi đã được sắp đặt. Sau khi ngồi xuống, đức Thế Tôn đã bảo các tỳ khưu rằng: “Này các tỳ khưu, ở đây bây giờ các người đã cùng ngồi xuống tụ hội vì câu chuyện gì vậy? Và câu chuyện trao đổi gì của các người đã bị gián đoạn?”

4. “Bạch Ngài, ở đây chúng con sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, đã cùng ngồi xuống tụ hội ở mái che tròn; có câu chuyện trao đổi này đã khởi lên giữa chúng con: ‘Này các đại đức, vị nào biết nghề? Vị nào đã học nghề gì? Nghề nào là hạng nhất trong số các nghề?’ Tại nơi ấy, một số vị đã nói thế này: ‘Nghề huấn luyện voi là nghề hạng nhất.’ Một số vị đã nói thế này: ‘Nghề huấn luyện ngựa là nghề hạng nhất.’ Một số vị đã nói thế này: ‘Nghề đóng xe là nghề hạng nhất.’ Một số vị đã nói thế này: ‘Nghề bắn cung là nghề hạng nhất.’ Một số vị đã nói thế này: ‘Nghề gươm đao là nghề hạng nhất.’ Một số vị đã nói thế này: ‘Nghề ra dấu hiệu là nghề hạng nhất.’ Một số vị đã nói thế này: ‘Nghề kế toán là nghề hạng nhất.’ Một số vị đã nói thế này: ‘Nghề ước lượng là nghề hạng nhất.’ Một số vị đã nói thế này: ‘Nghề khắc chữ là nghề hạng nhất.’ Một số vị đã nói thế này: ‘Nghề thơ ca là nghề hạng nhất.’ Một số vị đã nói thế này: ‘Nghề lý luận là nghề hạng nhất.’ Một số vị đã nói thế này: ‘Nghề quản trị là nghề hạng nhất.’ Bạch Ngài, câu chuyện trao đổi này của chúng con đã bị gián đoạn. Khi ấy đức Thế Tôn đi đến.”

5. “Na khvetam bhikkhave tumhākaṃ patirūpaṃ kulaputtānaṃ saddhā agārasmā anagāriyaṃ pabbajitānaṃ, yaṃ tumhe evarūpiṃ kathaṃ katheyyātha. Sannipatitānaṃ ve bhikkhave dvayaṃ karaṇīyaṃ, dhammī vā kathā ariyo vā tuṅhībhāvo ”ti.

6. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Asippajīvī lahu atthakāmo yatindriyo sabbadhi vippamutto,
anokasārī amamo nirāso hitvā mānaṃ¹ ekacaro sa bhikkhū ”ti.

3. 10. LOKAVOLOKANASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā uruvelāyaṃ viharati najjā nerañjarāya tīre bodhirukkhamūle paṭhamābhisambuddho. Tena kho pana samayena bhagavā sattāhaṃ ekapallaṅkena nisinno hoti vimuttisukha- paṭisaṃvedī.²

2. Atha kho bhagavā tassa sattāhassa accayena tamhā samādhimhā vutṭhahitvā buddhacakkhunā lokaṃ volokesi. Addasā kho bhagavā buddhacakkhunā lokaṃ³ volokento satte anekehi santāpehi santappamāne anekehi ca pariḷāhehi pariḷayhamāne rāgajehipi dosajehipi mohajehipīti.⁴

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Ayaṃ loko santāpajāto phassapareto rogaṃ vadati attato,
yena yena hi⁵ maññati tato taṃ hoti aññathā.

Aññathābhāvī bhavasatto⁶ loko bhavapareto bhavamevābhinandati,
yadabhinandati taṃ bhayaṃ yassa bhāyati taṃ dukkhaṃ,
bhavavippahānāya kho panidaṃ brahmacariyaṃ vussati.⁷

Ye hi keci samaṇā vā
brāhmaṇā vā bhavena bhavassa
vip̐pamokkhamāhaṃsu
sabbe te avip̐pamuttā bhavasmāti vadāmi.

Ye vā pana keci samaṇā vā
brāhmaṇā vā vibhavena bhavassa nissaraṇamāhaṃsu
sabbe te anissaṭā bhavasmāti vadāmi.

Upadhiṃ⁸ paṭicca dukkhamidaṃ sambhoti
sabbūpādānakkhayā natthi dukkhassa sambhavo

¹ hantvā māraṃ - Syā;

hatvā māraṃ - PTS.

² vimuttisukhaṃ paṭisaṃvedī - Syā, PTS.

³ lokaṃ - itipāṭho Ma, Syā potthakesu na dissate.

⁸ upadhiṃ hi - Ma; sabbupadhiṃ hi - Syā; na upadhī hi - PTS; upadhīhi - Sī.

⁴ mohajehipi - Ma.

⁵ yena hi - Syā.

⁶ bhavappatto - PTS.

⁷ vussati ti - PTS.

5. “Này các tỳ khưu, điều này quả không thích đáng cho các người, những người con trai gia đình danh giá đã vì niềm tin rời nhà xuất gia sống không nhà, là việc các người có thể nói về đề tài có hình thức như thế. Này các tỳ khưu, đối với các người, khi tụ hội lại, có hai việc nên làm là trao đổi về Giáo Pháp hoặc (giữ) trạng thái im lặng thánh thiện.”

6. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Có cuộc sống không nghề nghiệp, nhẹ nhàng, có ước muốn mục đích, có giác quan đã được chế ngự, đã được giải thoát về mọi mặt, phiêu bạt không nhà, không sở hữu, không mong mỏi, sau khi từ bỏ ngã mạn, sống một mình, vị ấy là tỳ khưu.”

3. 10. KINH XEM XÉT THẾ GIAN

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại Uruvelā bên bờ sông Nerañjarā nơi gốc cây bồ đề và vừa mới thành tựu quả vị Chánh Đẳng Giác. Vào lúc bảy giờ, đức Thế Tôn đã ngồi với một tư thế kiết già suốt bảy ngày, hưởng niềm an lạc của sự giải thoát.

2. Sau đó, trải qua bảy ngày ấy, sau khi đã ra khỏi định ấy, đức Thế Tôn đã xem xét thế gian bằng Phật nhãn. Trong khi xem xét thế gian bằng Phật nhãn, đức Thế Tôn đã nhìn thấy các chúng sanh đang bị đốt nóng bởi nhiều sự đốt nóng (khổ đau), và đang bị đốt cháy bởi nhiều sự đốt cháy sanh ra bởi luyến ái, sanh ra bởi sân hận, và sanh ra bởi si mê.

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Bị đốt nóng,¹ bị quấy nhiễu bởi (sáu) xúc, thế gian này nói rằng bệnh là bản ngã, đâu suy nghĩ theo cách này cách kia, nó hình thành theo một cách khác so với cái ấy.

Có sự hình thành theo một cách khác, bị dính mắc vào hữu, bị quấy nhiễu bởi hữu, lại thỏa thích hữu ấy. Thỏa thích cái nào, cái ấy là sự sợ hãi. Sợ hãi đối với cái nào, cái ấy là khổ. Quả vậy, Phạm hạnh này được sống nhằm lìa bỏ hữu.

Bất cứ các vị Sa-môn hoặc các Bà-la-môn nào đã nói rằng sự giải thoát khỏi hữu nhờ vào hữu, Ta nói rằng tất cả các vị đó không được giải thoát khỏi hữu.

Bất cứ các vị Sa-môn hoặc các Bà-la-môn nào đã nói rằng sự tách ly khỏi hữu nhờ vào phi hữu, Ta nói rằng tất cả các vị đó không được tách ly khỏi hữu.

Tùy thuận vào sự bám víu, khổ này được hình thành.

Do sự cạn kiệt của mọi chấp thủ, không có sự hình thành của khổ.

¹ đã sanh lên sự đốt nóng (ND).

lokamimaṃ passa puthu
 avijjāya paretā bhūtā bhūtaratā
 bhavā aparimuttā.¹
 Ye hi keci bhavā
 sabbadhi sabbattatāya²
 sabbe te bhavā aniccā
 dukkhā vipariṇāmadhammā.
 Evametaṃ yathābhūtaṃ sammappaññāya passato
 bhavataṇhā pahīyati vibhavaṃ nābhinandati³
 sabbaso taṇhānaṃ khayā asesavirāganirodho nibbānaṃ.
 Tassa nibbutassa bhikkhuno anupādānā punabbhavo na hoti,
 abhibhūto māro vijitasāṅgāmo upaccagā sabbabhavāni tādi ”ti.

Nandavaggo tatiyo.

TASSUDDĀNAṃ

Kammaṃ nando yasojo ca sārīputto ca kolito,
 pilindi kassapo piṇḍo sippaṃ lokena te dasā ”ti.

--ooOoo--

MEGHIYAVAGGO CATUTTHO

4. 1. MEGHIYASUTTAṃ

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekam samayaṃ bhagavā cālikāyaṃ viharati cālike pabbate. Tena kho pana samayena āyasmā meghiyo bhagavato upaṭṭhāko hoti. Atha kho āyasmā meghiyo yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. Ekamantaṃ ṭhito kho āyasmā meghiyo bhagavantaṃ etadavoca: “Icchāmaṃ bhante jantugāmaṃ⁴ piṇḍāya pavisitun ”ti. “Yassadāni tvaṃ meghiya kālaṃ maññasi ”ti.

2, Atha kho āyasmā meghiyo pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya jantugāmaṃ piṇḍāya pāvīsi. Jantugāme piṇḍāya caritvā pacchābhattaṃ piṇḍapātaṭṭhikanto yena kimikālāya nadiyā tīraṃ tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā kimikālāya nadiyā tīre jaṅghāvihāraṃ anucaṅkamamāno anuvicaramāno addasā kho ambavanaṃ pāsādikaṃ ramaṇīyaṃ. Disvānassa etadahosi: “Pāsādikaṃ vatidaṃ ambavanaṃ ramaṇīyaṃ.⁵ Alaṃ vatidaṃ kulaputtassa padhānatthikassa padhānāya. Sace maṃ bhagavā anujāneyya, āgaccheyyāhaṃ imaṃ ambavanaṃ padhānāya ”ti.

¹ aparimuttā - Ma; vā aparimuttā - Syā, PTS.

² sabbattatāya - Ma, Syā, PTS, Sī.

³ vibhavataṇhābhinandati - Syā, PTS.
⁴ jantugāme - Syā.
⁵ ... yena kimikālāya nadiyā tīraṃ tenupasaṅkami. Addasā kho āyasmā meghiyo kimikālāya nadiyā tīre jaṅghāvihāraṃ anucaṅkamamāno anuvicaramāno ambavanaṃ pāsādikaṃ ramaṇīyaṃ. Disvānassa etadahosi: Pāsādikaṃ vatidaṃ ambavanaṃ manuññaṃ ramaṇīyaṃ. - Ma.

*Hãy nhìn xem thế gian này, số đông
bị quấy nhiễu bởi vô minh, được hiện hữu, thích thú sự hiện hữu,
không được giải thoát hoàn toàn khỏi hữu.*

*Bất cứ các hữu nào,
ở mọi nơi, với mọi tính chất,
tất cả các hữu ấy là vô thường,
khổ đau, có tính chất đổi thay.*

*Tương tự, đối với vị đang nhìn thấy đều này đúng theo bản thể bằng
tuệ chơn chánh, hữu ái của vị ấy được dứt bỏ, vị ấy không thỏa thích phi
hữu, do sự cạn kiệt của các tham ái một cách trọn vẹn, có sự lìa ái luyến và
sự diệt tận không còn dư sót, Niết Bàn.*

*Đối với vị tỳ khuru đã được tịch tịnh ấy, do không còn chấp thủ, sự hiện
hữu lại nữa là không có, Ma Vương đã bị chế ngự, cuộc chiến đã được
chiến thắng, bậc tự tại đã vượt qua khỏi tất cả các hữu.”*

Phẩm Nanda là thứ ba.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Nghiệp, vị Nanda, và vị Yasoja, vị Sāriputta, và vị Kolita, vị Pilindi, vị Kassapa, vị khất thực, nghề nghiệp, với thế gian, chúng là mười (bài Kinh).

--ooOoo--

PHẨM MEGHIYA - THỨ TƯ

4. 1. KINH MEGHIYA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Cālikā, ở núi Cālika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Meghiya là thị giả của đức Thế Tôn. Khi ấy, đại đức Meghiya đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, đại đức Meghiya đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, con muốn đi vào làng Jantu để khất thực.” “Này Meghiya, người hãy biết giờ này là thời điểm của việc nào.”

2. Sau đó, vào buổi sáng đại đức Meghiya đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào làng Jantu để khất thực. Sau khi đi khất thực ở làng Jantu, sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, đại đức Meghiya đã đi đến bờ sông Kimikālā. Sau khi đi đến và trong khi đi kinh hành, trong khi đi lang thang để thư giãn ống chân ở bờ sông Kimikālā, đại đức Meghiya đã nhìn thấy khu rừng xoài đáng mến, đáng yêu, sau khi nhìn thấy đã khởi ý điều này: “Khu rừng xoài này quả thật đáng mến, đáng yêu! Nơi này quả thật thích hợp cho việc nỗ lực của người con trai gia đình cao quý, là người mong muốn sự nỗ lực. Nếu đức Thế Tôn cho phép ta, thì ta có thể đi đến khu rừng xoài này cho việc nỗ lực.”

3. Atha kho āyasmā meghiyo yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho āyasmā meghiyo bhagavantaṃ etadavoca: “Idhāhaṃ bhante pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya jantugāmaṃ piṇḍāya pāvisiṃ. Jantugāme piṇḍāya caritvā pacchābhattaṃ piṇḍapātaṭṭikkanto yena kimikālāya nadiyā tīraṃ tenupasaṅkamiṃ, upasaṅkamtivā kimikālāya nadiyā tīre jaṅghāvihāraṃ anucaṅkamamāno anuvicaramāno addasaṃ ambavanaṃ pāsādikāṃ ramaṇīyaṃ. Disvāna me etadahosi: ‘Pāsādikāṃ vatidaṃ ambavanaṃ ramaṇīyaṃ. Alaṃ vatidaṃ kulaputtassa padhānatthikassa padhānāya. Sace maṃ bhagavā anujāneyya, āgaccheyyāhaṃ imaṃ ambavanaṃ padhānāyā ’ti. Sace maṃ bhante bhagavā anujānāti, gaccheyyāhaṃ taṃ ambavanaṃ padhānāyā ”ti.

4. Evaṃ vutte bhagavā āyasmantaṃ meghiyaṃ etadavoca: “Āgamehi tāva meghiya, ekakamhā¹ yāva añño koci² bhikkhu āgacchatī ”ti. Dutiyampi kho āyasmā meghiyo bhagavantaṃ etadavoca: “Bhagavato bhante, natthi kiñci uttari³ karaṇīyaṃ, natthi katassa vā paticayo. Mayhaṃ kho pana bhante, atthi uttari karaṇīyaṃ, atthi katassa paticayo. Sace maṃ bhante, bhagavā anujānāti gaccheyyāhaṃ taṃ ambavanaṃ padhānāyā ”ti. Dutiyampi kho bhagavā āyasmantaṃ meghiyaṃ etadavoca: “Āgamehi tāva meghiya, ekakamhā yāva añño koci² bhikkhu āgacchatī ”ti. Tatiyampi kho āyasmā meghiyo bhagavantaṃ etadavoca: “Bhagavato bhante, natthi kiñci uttari³ karaṇīyaṃ, natthi katassa vā paticayo. Mayhaṃ kho pana bhante, atthi uttari³ karaṇīyaṃ, atthi katassa paticayo. Sace maṃ bhante, bhagavā anujānāti, gaccheyyāhaṃ taṃ ambavanaṃ padhānāyā ”ti.

5. “Padhānanti kho meghiya, vadamānaṃ kinti vadeyyāma? Yassadāni tvam meghiya, kālaṃ maññasī ”ti. Atha kho āyasmā meghiyo uttāyāsanaṃ bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā yena taṃ ambavanaṃ tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā ambavanaṃ ajjhogahetvā⁴ aññatarasmiṃ rukkhamūle divāvihāraṃ nisīdi. Atha kho āyasmato meghiyaṃ tasmaṃ ambavane viharantassa yebhuyyena tayo pāpakā akusalā vitakkā samudācaranti, seyyathīdaṃ: ‘kānavitakko byāpādavitakko vihiṃsāvitakko ’ti.⁵ Atha kho āyasmato meghiyaṃ etadahosi: “Acchariyaṃ vata bho, abbhutaṃ vata bho, saddhāya ca vatamhi agārasmā anagāriyaṃ pabbajito atha ca⁶ panimehi tīhi pāpakehi akusalehi vitakkehi anvāsattā,⁷ seyyathīdaṃ: ‘kānavitakkena byāpādavitakkena vihiṃsāvitakkenā ”ti.⁸

¹ ekakamhi - Ma; ekakomhi - Syā.

² aññopi koci - Ma, Syā, PTS, Sī.

³ uttariṃ - Syā, PTS, Sī.

⁴ ajjhogahetvā - Ma.

⁵ vihiṃsāvitakko - Ma, Syā.

⁶ atha kho - Syā.

⁷ anvāsato - Syā; anvāsanno - PTS.

⁸ vihiṃsāvitakkenā - Ma.

3. Sau đó, đại đức Meghiya đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, đại đức Meghiya đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, ở đây vào buổi sáng, con đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào làng Jantu để khất thực. Sau khi đi khất thực ở làng Jantu, sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, con đã đi đến bờ sông Kimikālā. Sau khi đi đến và trong khi đi kinh hành, trong khi đi lang thang để thư giãn ống chân ở bờ sông Kimikālā, con đã nhìn thấy khu rừng xoài đáng mến, đáng yêu, sau khi nhìn thấy con đã khởi ý điều này: ‘Khu rừng xoài này quả thật đáng mến, đáng yêu! Nơi này quả thật thích hợp cho việc nỗ lực của người con trai gia đình cao quý, là người mong muốn sự nỗ lực. Nếu đức Thế Tôn cho phép ta, thì ta có thể đi đến khu rừng xoài này cho việc nỗ lực.’ Bạch Ngài, nếu đức Thế Tôn cho phép con, thì con có thể đi đến khu rừng xoài này cho việc nỗ lực.”

4. Khi được nghe nói vậy, đức Thế Tôn đã nói với đại đức Meghiya điều này: “Này Meghiya, chúng ta là đơn độc. Người hãy chờ cho đến lúc có vị tỷ khưu nào khác đi đến.” Đến lần thứ nhì, đại đức Meghiya đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, đối với đức Thế Tôn thì không có bất cứ việc cần phải làm thêm nữa, hoặc không có sự tích lũy thêm đối với việc đã làm. Bạch Ngài, trái lại đối với con thì có việc cần phải làm thêm nữa, hoặc có sự tích lũy thêm đối với việc đã làm. Bạch Ngài, nếu đức Thế Tôn cho phép con, thì con có thể đi đến khu rừng xoài này cho việc nỗ lực.” Đến lần thứ nhì, đức Thế Tôn đã nói với đại đức Meghiya điều này: “Này Meghiya, chúng ta là đơn độc. Người hãy chờ cho đến lúc có vị tỷ khưu nào khác đi đến.” Đến lần thứ ba, đại đức Meghiya đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, đối với đức Thế Tôn thì không có bất cứ việc gì thêm nữa cần phải làm, hoặc không có sự tích lũy thêm đối với việc đã làm. Bạch Ngài, trái lại đối với con thì có việc thêm nữa cần phải làm, hoặc có sự tích lũy thêm đối với việc đã làm. Bạch Ngài, nếu đức Thế Tôn cho phép con, thì con có thể đi đến khu rừng xoài này cho việc nỗ lực.”

5. “Này Meghiya, trong khi người nói về ‘sự nỗ lực’ thì chúng ta có thể nói gì? Này Meghiya, người hãy biết giờ này là thời điểm của việc nào.” Khi ấy, đại đức Meghiya đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ đức Thế Tôn, hướng vai phải nhiều quanh, rồi đã đi đến khu rừng xoài ấy, sau khi đến đã đi sâu vào khu rừng xoài rồi đã ngồi xuống nghỉ trưa ở gốc cây nọ. Sau đó, trong khi đại đức Meghiya đang trú ở khu rừng xoài ấy, ba ác bất thiện tâm, tức là: ‘dục tâm, sân tâm, hại tâm,’ thường xuyên khởi lên cho vị ấy. Khi ấy, đại đức Meghiya đã khởi ý điều này: “Thật là kỳ lạ! Thật là bất thường! Quá thật ta đã vì niềm tin rời nhà xuất gia sống không nhà, vậy mà ta lại bị ám ảnh bởi ba ác bất thiện tâm này, tức là: ‘bởi dục tâm, bởi sân tâm, bởi hại tâm.’”

6. Atha kho āyasmā meghiyo sāyanhasamayam paṭisallānā vuṭṭhito yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho āyasmā meghiyo bhagavantam etadavoca: “Idha mayham bhante,¹ tasmim ambavane viharantassa yebhuyyena tayo pāpakā akusalā vitakkā samudācaranti, seyyathīdam: ‘kāmavitakko byāpādavitakko vihiṃsāvitakko ’ti. Tassa mayham bhante, etadahosi: ‘Acchariyam vata bho, abbhutam vata bho, saddhāya ca vatamhi agāasmā anagāriyam pabbajito, atha ca panimehi tihi pāpakehi akusalehi vitakkehi anvāsattā,² seyyathīdam: kāmavitakkena byāpādavitakkena vihiṃsāvitakkenā ’”ti.

7. “Aparipakkāya meghiya, cetovimuttiyā pañca dhammā paripākāya saṃvattanti. Katame pañca? Idha meghiya, bhikkhu kalyāṇamitto hoti kalyāṇasahāyo kalyāṇasampavaṅko. Aparipakkāya meghiya cetovimuttiyā ayam paṭhamo dhammo paripākāya saṃvattati.

Puna ca param meghiya, bhikkhu sīlavā hoti pātimokkhasaṃvarasaṃvuto viharati ācāragocarasampanno aṇumattesu vajjesu bhayadassāvī samādāya sikkhati sikkhāpadesu. Aparipakkāya meghiya, cetovimuttiyā ayam dutiyo dhammo paripākāya saṃvattati.

Puna ca param meghiya, bhikkhu yāyam kathā abhisallekhikā cetovivaraṇasappāyā ekantanibbidāya virāgāya nirodhāya upasamāya abhiññāya sambodhāya nibbānāya saṃvattati, seyyathīdam: appicchakathā santuṭṭhikathā pavivekakathā asaṃsaggakathā viriyārambhakathā sīlakathā samādhikathā paññākathā vimuttikathā vimuttiñāṇadassanakathā, evarūpāya kathāya nikāmalābhī hoti akicchālābhī akasiralābhī. Aparipakkāya meghiya cetovimuttiyā ayam tatiyo dhammo paripākāya saṃvattati.

Puna ca param meghiya, bhikkhu āraddhaviriyo viharati akusalānaṃ dhammānaṃ pahānāya kusalānaṃ dhammānaṃ upasampadāya,³ thāmaṃvaḥ dalhaparakkamo anikkhattadhuro kusalesu dhammesu. Aparipakkāya meghiya cetovimuttiyā ayam catuttho dhammo paripākāya saṃvattati.

Puna ca param meghiya, bhikkhu pañnavā hoti udayatthagāminiyā paññāya samannāgato ariyāya nibbedhikāya sammā dukkhakkhayagāminiyā. Aparipakkāya meghiya cetovimuttiyā ayam pañcamo dhammo paripākāya saṃvattati.

Aparipakkāya meghiya, cetovimuttiyā ime pañca dhammā paripākāya saṃvattanti.

¹ idha bhante - Syā.

² anvāsattotipi pāṭho - Aṭṭhakathā.

³ uppādāya - Syā.

6. Sau đó vào buổi chiều, đại đức Meghiya, xuất khỏi thiền tịnh, đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, đại đức Meghiya đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, ở đây trong khi con đang trú ở khu rừng xoài ấy, ba ác bất thiện tâm, tức là: ‘dục tâm, sân tâm, hại tâm,’ thường xuyên xảy đến với con. Khi ấy, con đây đã khởi ý điều này: ‘Thật là kỳ lạ! Thật là bất thường! Quả thật ta đã vì niềm tin rời nhà xuất gia sống không nhà, vậy mà ta lại bị ám ảnh bởi ba ác bất thiện tâm này, tức là: bởi dục tâm, bởi sân tâm, bởi hại tâm.’”

7. “Này Meghiya, khi sự giải thoát của tâm chưa được chín muồi, có năm pháp đưa đến sự chín muồi. Năm pháp nào? Này Meghiya, ở đây vị tỳ khưu có bạn hữu tốt lành, có bạn đồng hành tốt lành, có bạn thâm niên tốt lành. Này Meghiya, khi sự giải thoát của tâm chưa được chín muồi, đây là pháp thứ nhất đưa đến sự chín muồi.

Và này Meghiya, còn có pháp khác nữa, vị tỳ khưu là người có giới, sống thu thúc với sự thu thúc trong giới bốn *Pātimokkha*, được thành tựu về hạnh kiểm và hành xử, thấy sự sợ hãi trong các tội nhỏ nhặt, thọ trì và thực hành trong các điều học. Này Meghiya, khi sự giải thoát của tâm chưa được chín muồi, đây là pháp thứ nhì đưa đến sự chín muồi.

Và này Meghiya, còn có pháp khác nữa, lời nói nào liên quan đến việc giảm thiểu, thuận lợi cho việc khơi mở tâm, đưa đến sự hoàn toàn nhàm chán, đến việc xa lìa luyến ái, đến sự tịch diệt, đến sự tịch tịnh, đến thẳng trí, đến sự giác ngộ, đến Niết-bàn, tức là lời nói về ít ham muốn, lời nói về sự tự biết đủ, lời nói về sự tách ly, lời nói về sự không kết giao, lời nói về việc khởi sự tinh tấn, lời nói về giới, lời nói về định, lời nói về tuệ, lời nói về giải thoát, lời nói về trí tuệ và nhận thức về sự giải thoát; với lời nói có hình thức như thế thì vị tỳ khưu có sự đạt được theo như ước muốn, có sự đạt được không mệt nhọc, có sự đạt được không khó khăn. Này Meghiya, khi sự giải thoát của tâm chưa được chín muồi, đây là pháp thứ ba đưa đến sự chín muồi.

Và này Meghiya, còn có pháp khác nữa, vị tỳ khưu sống có sự ra sức tinh tấn nhằm dứt bỏ các bất thiện pháp, nhằm thành tựu các thiện pháp, có sự kiên định, có sự ra sức vững chãi, không buông bỏ nhiệm vụ đối với các thiện pháp. Này Meghiya, khi sự giải thoát của tâm chưa được chín muồi, đây là pháp thứ tư đưa đến sự chín muồi.

Và này Meghiya, còn có pháp khác nữa, vị tỳ khưu có tuệ hướng đến sự sanh diệt, đầy đủ tuệ cho việc thấu triệt thánh thiện hướng đến sự diệt tận khổ đau một cách đúng đắn. Này Meghiya, khi sự giải thoát của tâm chưa được chín muồi, đây là pháp thứ năm đưa đến sự chín muồi.

Này Meghiya, khi sự giải thoát của tâm chưa được chín muồi, năm pháp này đưa đến sự chín muồi.

8. Kalyāṇamittassetam meghiya, bhikkhuno pāṭikaṅkham kalyāṇasahāyassa kalyāṇasampavaṅkassa yaṃ sīlavā bhavissati, pātimokkhasaṃvarasaṃvuto viharissati, ācāragocarasampanno aṇumattesu vajjesu bhayadassāvī, samādāya sikkhissati sikkhāpadesu.

Kalyāṇamittassetam meghiya, bhikkhuno pāṭikaṅkham kalyāṇasahāyassa kalyāṇasampavaṅkassa yāyaṃ kathā abhisallekhikā cetovivaraṇasappāyā ekantanibbidāya virāgāya nirodhāya upasamāya abhiññāya sambodhāya nibbānāya saṃvattati,¹ seyyathīdam: appicchakathā santuṭṭhikathā pavivekakathā asaṃsaggakathā viriyārambhakathā sīlakathā samādhikathā paññākathā vimuttikathā vimuttiñānadassanakathā. Evarūpāya² kathāya nikāmalābhī bhavissati akicchālābhī akasiralābhī.

Kalyāṇamittassetam meghiya, bhikkhuno pāṭikaṅkham kalyāṇasahāyassa kalyāṇasampavaṅkassa yaṃ āradhaviṇṇa bhavissati³ akusalānaṃ dhammānaṃ pahānāya kusalānaṃ dhammānaṃ upasampadāya thāmaṃvaḍḍhāya dalhaparakkamo anikkhittadhūro kusalesu dhammesu.

Kalyāṇamittassetam meghiya, bhikkhuno pāṭikaṅkham kalyāṇasahāyassa kalyāṇasampavaṅkassa yaṃ paññavā bhavissati udayatthagāminiyā paññāya samannāgato ariyāya nibbedhikāya sammā dukkhakkhayagāminiyā.

Tena ca pana meghiya, bhikkhunā imesu pañcasu dhammesu patiṭṭhāya cattāro dhammā uttari⁴ bhāvetabbā, asubhā bhāvetabbā rāgassa pahānāya, mettā bhāvetabbā byāpādassa pahānāya, ānāpānassati bhāvetabbā vitakkupacchedāya, aniccasaññā bhāvetabbā asmimānasamugghātāya. Aniccasaññino meghiya, anattasaññā saṅghāti, anattasaññī asmimānasamugghātaṃ pāpuṇāti, diṭṭheva dhamme nibbānan ”ti.

9. Atha kho bhagavā etamattham veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Khuddā vitakkā sukhumā vitakkā anuggatā⁵ manaso uppilāvā,⁶
ete avidvā manaso vitakke hurāhuraṃ dhāvati bhantacitto.

Ete ca vidvā manaso vitakke ātāpiyo saṃvaratī satīmā,
anuggatā⁵ manaso uppilāve⁶ asesamete pajahāsi buddho ”ti.

¹ saṃvassati - Sī.

² evarūpiyā - Sī.

³ viharissati - Ma, Syā.

⁴ uttarim - Syā, Sī.

⁵ anugat° - Ma, Syā, PTS.

⁶ ubbilāp° - Syā, PTS, Sī.

8. Nay Meghiya, điều này là được trông đợi đối với vị tỳ khưu có bạn hữu tốt lành, có bạn đồng hành tốt lành, có bạn thâm niên tốt lành là việc sẽ là người có giới, sẽ sống thu thúc với sự thu thúc trong giới bốn *Pātimokkha*, được thành tựu về hạnh kiểm và hành xử, thấy sự sợ hãi trong các tội nhỏ nhất, sẽ thọ trì và thực hành trong các điều học.

Nay Meghiya, điều này là được trông đợi đối với vị tỳ khưu có bạn hữu tốt lành, có bạn đồng hành tốt lành, có bạn thâm niên tốt lành là lời nói nào liên quan đến việc giảm thiểu, thuận lợi cho việc khơi mở tâm, đưa đến sự hoàn toàn nhàm chán, đến việc xa lìa luyến ái, đến sự tịch diệt, đến sự tịch tịnh, đến thẳng trí, đến sự giác ngộ, đến Niết-bàn, tức là lời nói về ít ham muốn, lời nói về sự tự biết đủ, lời nói về sự tách ly, lời nói về sự không kết giao, lời nói về việc khởi sự tinh tấn, lời nói về giới, lời nói về định, lời nói về tuệ, lời nói về giải thoát, lời nói về trí tuệ và nhận thức về sự giải thoát; với lời nói có hình thức như thế thì vị tỳ khưu sẽ có sự đạt được theo như ước muốn, có sự đạt được không mệt nhọc, có sự đạt được không khó khăn.

Nay Meghiya, điều này là được trông đợi đối với vị tỳ khưu có bạn hữu tốt lành, có bạn đồng hành tốt lành, có bạn thâm niên tốt lành là sẽ có sự ra sức tinh tấn nhằm dứt bỏ các bất thiện pháp, nhằm thành tựu các thiện pháp, có sự kiên định, có sự ra sức vững chãi, không buông bỏ nhiệm vụ đối với các thiện pháp.

Nay Meghiya, điều này là được trông đợi đối với vị tỳ khưu có bạn hữu tốt lành, có bạn đồng hành tốt lành, có bạn thâm niên tốt lành là việc sẽ có tuệ hướng đến sự sanh diệt, được đầy đủ tuệ hướng đến sự diệt tận khổ đau một cách đúng đắn đối với việc thấu triệt của bậc Thánh.

Và nay Meghiya, hơn nữa vị tỳ khưu ấy sau khi thiết lập ở năm pháp này, nên tu tập bốn pháp thêm nữa, nên tu tập về bất tịnh nhằm dứt bỏ luyến ái, nên tu tập từ ái nhằm dứt bỏ sân hận, nên tu tập niệm hơi thở vào hơi thở ra nhằm cắt đứt tầm, nên tu tập tưởng vô thường nhằm thủ tiêu ngã mạn ‘tôi là.’ Nay Meghiya, đối với vị có tướng vô thường thì tướng vô ngã được vững trú, vị có tướng vô ngã thì đạt được việc thủ tiêu ngã mạn ‘tôi là,’ (đạt được) Niết Bàn ngay trong đời hiện tại.”

9. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Các suy tư nhỏ nhen, các suy tư vi tế được đeo đuổi là các sự trỗi dậy của tâm. Người không biết được các suy tư này của tâm, chạy từ nơi này đến nơi khác, có tâm rối loạn.

Và sau khi biết được các suy tư này của tâm, người có nhiệt tâm, có niệm, thu thúc các suy tư đã được đeo đuổi, các sự trỗi dậy của tâm; bậc giác ngộ đã dứt bỏ chúng không còn dư sót.”

4. 2. UDDHATASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā kusinārāyaṃ viharati, upavattane mallānaṃ sālavane. Tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū bhagavato avidūre araṅṅakuṭīkāyaṃ viharanti, uddhatā¹ unnaḷā capalā mukharā vikiṇṇavācā muṭṭhassatino asampajānā asamāhitā vibbhantacittā pākatindriyā.

2. Addasā kho bhagavā te sambahule bhikkhū avidūre araṅṅakuṭīkāyaṃ viharante uddhate unnaḷe capale mukhare vikiṇṇavāce muṭṭhassatino asampajāne asamāhite vibbhantacitte pākatindriye.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Arakkhitena kāyena micchādiṭṭhigatena² ca,
thīnamiddhābhibhūtena vasaṃ mārassa gacchati.

Tasmā rakkhitacitt’ assa sammāsaṅkappagocaro,
thīnamiddhābhibhū³ bhikkhu sabbā duggatiyo jahe ”ti.

4. 3. GOPĀLASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā kosalesu⁴ cārikaṃ carati mahatā bhikkhusaṅghena saddhiṃ. Atha kho bhagavā maggā okkamma yena aññataram rukkhamaṃ tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā paññatte āsane nisīdi. Atha kho aññataro gopālako yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinnaṃ kho taṃ gopālakaṃ bhagavā dhammiyā kathāya sandassesī samādapesi samuttejesī sampahaṃsesī.

2. Atha kho so gopālako bhagavatā dhammiyā kathāya sandassito samādapito samuttejito sampahaṃsito bhagavantam etadvoca: “Adhivāsetu me bhante, bhagavā svātanāya bhantaṃ saddhiṃ bhikkhusaṅghenā ”ti. Adhivāsesī bhagavā tuṅhībhāvena. Atha kho so gopālako bhagavato adhivāsaṃ viditvā utṭhāyāsanaṃ bhagavantam abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā pakkāmi. Atha kho so gopālako tassā rattiyā accayena sake nivesane pahūtaṃ appodakapāyāsaṃ paṭiyādāpetvā navaṅca sappiṃ, bhagavato kālaṃ ārocesi: “Kālo bhante, niṭṭhitaṃ bhantaṃ ”ti.

¹ uddhatā honti - PTS, Sī.

² micchādiṭṭhihatena - Ma.

³ thīnamiddhābhibhū - Ma.

⁴ kosalesu janapadesu - katthaci.

4. 2. KINH NÁO ĐỘNG

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Kusinārā, ở Upavattana, khu rừng cây sālā của xứ Malla. Vào lúc bấy giờ, nhiều vị tỳ khưu trú ngụ trong các chòi nhỏ trong rừng ở nơi không xa đức Thế Tôn, náo động, khoác lác, lao chao, lấm mồm, có lời nói linh tinh, thất niệm, không có sự tỉnh giác, không được định tĩnh, có tâm bị tán loạn, có các giác quan buông thả.

2. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy nhiều vị tỳ khưu ấy đang trú ngụ trong các chòi nhỏ trong rừng ở nơi không xa, náo động, khoác lác, lao chao, lấm mồm, có lời nói linh tinh, thất niệm, không có sự tỉnh giác, không được định tĩnh, có tâm bị tán loạn, có các giác quan buông thả.

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Do thân không được phòng hộ, và do đã đi theo tà kiến, do bị ngự trị bởi đã dưng và buồn ngủ, người sa vào quyền lực của Ma Vương.

Vì thế, nên là người có tâm đã được phòng hộ, có chánh tư duy là hành xử, là người ngự trị đã dưng và buồn ngủ, vị tỳ khưu từ bỏ mọi cảnh giới tái sanh xấu xa.”

4. 3. KINH NGƯỜI CHẶN BÒ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn đi du hành ở xứ sở của những người Kosala cùng với đại chúng tỳ khưu. Khi ấy, đức Thế Tôn đã rời con đường lộ rồi đi đến gần gốc cây nọ, sau khi đến đã ngồi xuống ở chỗ ngồi đã được sắp đặt sẵn. Sau đó, có người chặn bò nọ đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi người chặn bò đã ngồi xuống ở một bên, đức Thế Tôn đã chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi cho người chặn bò ấy bằng bài Pháp thoại.

2. Sau đó, khi đã được đức Thế Tôn chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi bằng bài Pháp thoại, người chặn bò ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn cùng với hội chúng tỳ khưu nhận lời bữa trai phạn của con vào ngày mai.” Đức Thế Tôn đã nhận lời bằng thái độ im lặng. Khi ấy, người chặn bò ấy hiểu được sự nhận lời của đức Thế Tôn nên đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ đức Thế Tôn, hướng vai phải nhiều quanh, rồi ra đi. Sau đó, khi trời qua đêm ấy, người chặn bò ấy đã cho chuẩn bị dồi dào cơm sữa ráo nước và bơ lỏng mới tại tư gia, rồi cho thông báo thời giờ đến đức Thế Tôn: “Bạch Ngài, đã đến giờ, thức ăn đã chuẩn bị xong.”

3. Atha kho bhagavā pubbanhasamayam nivāsetvā pattacivaramādāya saddhiṃ bhikkhusaṅghena yena tassa gopālakassa nivesanam tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā paññatte āsane nisīdi. Atha kho so¹ gopālako buddhapamukham bhikkhusaṅgham appodakapāyāsena² navena ca sappinā sahatthā santappesi, sampavāresi. Atha kho so gopālako bhagavantam bhuttāvim onītapattapāṇim aññataram nīcam āsanam gahetvā ekamantam nisīdi. Ekamantam nisinnam kho tam gopālakam bhagavā dhammiyā kathāya sandassetvā samādapetvā samuttejetvā sampahamsetvā utthāyāsanaṃ pakkāmi. Atha kho acirapakkantassa bhagavato tam gopālakam aññataro puriso sīmantarikāya jīvitā voropesi.

4. Atha kho sambahulā bhikkhū yena bhagavā tenupasaṅkamimsu, upasaṅkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantam nisidimsu. Ekamantam nisinnā kho te bhikkhū bhagavantam etadavocum: “Yena bhante, gopālakena ajja buddhapamukho bhikkhusaṅgho appodakapāyāsena navena ca sappinā sahatthā santappito sampavārito, so kira bhante, gopālako aññatarena purisena sīmantarikāya jīvitā voropito ”ti.

5. Atha kho bhagavā etamattham viditvā tāyam velāyam imam udānam udānesi:

“Diso disam yantam kayirā verī vā pana verinam,
micchāpaṇihitam cittam pāpiyo nam tato kare ”ti.³

4. 4. JUNHASUTTAM⁴

1. Evaṃ me sutam: Ekam samayam bhagavā rājagahe viharati veḷuvane kalandakanivāpe. Tena kho pana samayena āyasmā ca sārīputto āyasmā ca Mahāmoggallāno kapotakandarāyam viharanti. Tena kho pana samayena āyasmā sārīputto junhāya rattiyā navoropitehi kesehi abbhokāse nisinno hoti, aññataram samādhiṃ samāpajjivā. Tena kho pana samayena dve yakkhā sahāyakā uttarāya disāya dakkhiṇam disam gacchanti, kenacideva karaṇīyena. Addasaṃsu kho te yakkhā āyasmantam sārīputtam junhāya rattiyā navoropitehi kesehi abbhokāse nisinnam. Disvāna eko yakkho dutiyam yakkham etadavoca: “Paṭibhāti maṃ samma, imassa samaṇassa sīse pahāram dātun ”ti. Evaṃ vutte so yakkho tam yakkham etadavoca: “Alam samma, mā samaṇam āsādesi. Uḷāro so samma samaṇo mahiddhiko mahānubhāvo ”ti. Dutiyampi kho so yakkho tam yakkham etadavoca: “Paṭibhāti maṃ samma, imassa samaṇassa sīse pahāram dātun ”ti. Dutiyampi kho so yakkho tam yakkham etadavoca: “Alam samma, mā samaṇam āsādesi. Uḷāro so samma, samaṇo mahiddhiko mahānubhāvo ”ti. Tatiyampi kho so yakkho tam yakkham etadavoca: “Paṭibhāti maṃ samma, imassa samaṇassa sīse pahāram dātun ”ti. Tatiyampi kho so yakkho tam yakkham etadavoca: “Alam samma, mā samaṇam āsādesi. Uḷāro so samma, samaṇo mahiddhiko mahānubhāvo ”ti.

¹ atha kho - Syā.

² appodakapāyāsena ca - Syā, PTS.

³ Dhammapada - Cittavaggo.

⁴ yakkhapahārasutta - Ma.

3. Khi ấy vào buổi sáng, đức Thế Tôn đã quán y (nội), rồi cầm bình bát và y cùng với hội chúng tỳ khưu đi đến tư gia của người chăn bò ấy, sau khi đến đã ngồi xuống ở chỗ ngồi đã được sắp đặt. Sau đó, người chăn bò ấy đã tự tay làm hài lòng và toại ý hội chúng tỳ khưu có đức Phật đứng đầu với cơm sữa ráo nước và bơ lỏng mới. Đến khi đức Thế Tôn đã thọ thực xong, bàn tay đã rời khỏi bình bát, người chăn bò ấy đã cầm lấy một chiếc ghế thấp nào đó và đã ngồi xuống ở một bên. Khi người chăn bò đã ngồi xuống ở một bên, đức Thế Tôn đã chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi cho người chăn bò ấy bằng bài Pháp thoại, rồi đã từ chỗ ngồi đứng dậy và ra đi. Sau đó, trong khi đức Thế Tôn ra đi không bao lâu, một người đàn ông nọ đã đoạt lấy mạng sống của người chăn bò ấy tại khu vực giáp ranh.

4. Sau đó, nhiều vị tỳ khưu đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị tỳ khưu ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, người chăn bò hôm nay đã tự tay làm hài lòng và toại ý hội chúng tỳ khưu có đức Phật đứng đầu với cơm sữa ráo nước và bơ lỏng mới, bạch Ngài, nghe nói người chăn bò ấy đã bị một người đàn ông nọ đoạt lấy mạng sống tại khu vực giáp ranh.”

5. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Việc nào mà kẻ địch có thể làm đối với kẻ địch, hoặc kẻ thù (có thể làm) đối với kẻ thù, thì tâm thiên về sự sai trái có thể làm điều ác xấu đến người ấy còn hơn việc ấy (hai việc trên) nữa.”

4. 4. KINH THƯỢNG HUYỀN

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngụ tại thành Rājagaha, ở Veḷuvana, nơi nuôi dưỡng các con sóc. Vào lúc bấy giờ, đại đức Sāriputta và đại đức Mahāmoggallāna ngụ tại Kapotakandarā.¹ Lúc bấy giờ, vào đêm trăng sáng đại đức Sāriputta ngồi ở ngoài trời với tóc vừa mới được cạo và đã thể nhập vào một trạng thái định nào đó. Vào lúc bấy giờ, có hai Dạ Xoa là bạn đồng hành di chuyển từ hướng Bắc về hướng Nam vì công việc cần làm nào đó. Các Dạ Xoa ấy đã nhìn thấy đại đức Sāriputta vào đêm trăng sáng ngồi ở ngoài trời với tóc vừa mới được cạo. Sau khi nhìn thấy, một Dạ Xoa đã nói với Dạ Xoa thứ hai điều này: “Này bạn, bỗng nhiên tôi muốn giáng một cú đánh vào đầu của vị Sa-môn này.” Khi được nói như vậy, Dạ Xoa kia đã nói với Dạ Xoa ấy điều này: “Này bạn, đủ rồi! Chớ công kích vị Sa-môn. Này bạn, vị Sa-môn này cao cả, có đại thần lực, có đại oai lực.” Đến lần thứ nhì, Dạ Xoa ấy đã nói với Dạ Xoa kia điều này: “Này bạn, bỗng nhiên tôi muốn giáng một cú đánh vào đầu của vị Sa-môn này.” Đến lần thứ nhì, Dạ Xoa kia đã nói với Dạ Xoa ấy điều này: “Này bạn, đủ rồi! Chớ công kích vị Sa-môn. Này bạn, vị Sa-môn này cao cả, có đại thần lực, có đại oai lực.” Đến lần thứ ba, Dạ Xoa ấy đã nói với Dạ Xoa kia điều này: “Này bạn, bỗng nhiên tôi muốn giáng một cú đánh vào đầu của vị Sa-môn này.” Đến lần thứ ba, Dạ Xoa kia đã nói với Dạ Xoa ấy điều này: “Này bạn, đủ rồi! Chớ công kích vị Sa-môn. Này bạn, vị Sa-môn này cao cả, có đại thần lực, có đại oai lực.”

¹ *Kapotakandarā* (hang Bồ câu): là tên của một hang động (*kandarā*) có nhiều chim bồ câu (*kapota*). Về sau, tại đây một trú xá đã được xây dựng và có tên gọi như vậy (UdA. 244).

2. Atha kho so yakkho taṃ yakkhaṃ anādiyitvā āyasmato sārīputtattherassa sīse pahāraṃ adāsi. Tāva mahāpahāro ahosi,¹ api tena pahārena sattaratanāṃ vā aḍḍhaṭṭharatanāṃ vā nāgaṃ osādeyya² mahantaṃ vā pabbatakūṭaṃ padāleyya. Atha ca pana so yakkho “ḍayhāmi, ḍayhāmi”ti tattheva mahānirayaṃ avatthāsi.³

3. Addasā kho āyasmā mahāmoggallāno dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena tena yakkhena āyasmato sārīputtassa sīse pahāraṃ dīyamānaṃ. Disvāna yenāyasmā sārīputto tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā āyasmantaṃ sārīputtaṃ etadavoca: “Kacci te āvuso khamaṇīyaṃ? Kacci yāpaṇīyaṃ? Kacci na kiñci dukkhaṃ”ti? “Khamaṇīyaṃ me āvuso moggallāna, yāpaṇīyaṃ me āvuso moggallāna, api ca me sīse thokaṃ dukkhaṃ”ti.

4. “Acchariyaṃ āvuso sārīputta, abbhutaṃ āvuso sārīputta, yāva⁴ mahiddhiko āyasmā sārīputto mahānubhāvo. Idha te āvuso sārīputta, aññataro yakkho sīse pahāraṃ adāsi. Tāva mahāpahāro ahosi, api tena pahārena sattaratanāṃ vā aḍḍhaṭṭharatanāṃ vā nāgaṃ osādeyya² mahantaṃ vā pabbatakūṭaṃ padāleyya.⁵ Atha ca paṇāyasmā sārīputto evamāha: ‘Khamaṇīyaṃ me āvuso moggallāna, yāpaṇīyaṃ me āvuso moggallāna, api ca me sīse thokaṃ dukkhaṃ’ti. “Acchariyaṃ āvuso moggallāna, abbhutaṃ āvuso moggallāna, yāva⁶ mahiddhiko āyasmā mahāmoggallāno mahānubhāvo, yatra hi nāma yakkhampi passissati, mayaṃ panetarahi paṃsupisācakampi na passāmā”ti. Assosi kho bhagavā dibbāya sotadhātuyā visuddhāya atikkantamānusikāya tesāṃ ubhinnaṃ mahānāgānaṃ imaṃ evarūpaṃ kathāsallāpaṃ.

5. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yassa selūpamaṃ cittaṃ ṭhitaṃ nānūpakampati,
virattaṃ rajaniyesu kopaneyye na kuppati,
yassevaṃ bhāvitaṃ cittaṃ kuto taṃ dukkhamessatī”ti.

¹ tāva mahāpahāro ahosi - itipāṭho Syā, PTS potthakesu na dissate.

² osādeyya - katthaci.

³ apatāsi - Ma, Syā, PTS.

⁴ yaṃ - Syā;

yaṃ tvam - PTS.

⁵ padāleyyā ti - Syā, PTS.

⁶ yaṃ - Syā.

2. Khi ấy, Dạ Xoa ấy không đếm xỉa đến Dạ Xoa kia và đã giáng một cú đánh vào đầu của đại đức Sāriputta. Cú đánh đã mạnh đến mức thậm chí bằng cú đánh ấy có thể nhấn chìm (vào lòng đất) con long tượng cao bảy *ratana*¹ hoặc bảy *ratana* rưỡi, hay phá vỡ chóp đỉnh của ngọn núi lớn. Thế mà khi ấy, Dạ Xoa ấy (đã thét lên): “Tôi bị đốt cháy, tôi bị đốt cháy,” rồi ngay tại chỗ ấy đã rơi xuống đại địa ngục.

3. Đại đức Mahāmoggallāna với Thiên nhãn thanh tịnh vượt trội loài người đã nhìn thấy cú đánh đang giáng vào đầu của đại đức Sāriputta bởi Dạ Xoa ấy, sau khi nhìn thấy đã đi đến gặp đại đức Sāriputta, sau khi đến đã nói với đại đức Sāriputta điều này: “Này đại đức, sức khoẻ của đại đức có khá không? Mọi việc có được tốt đẹp không? Không có khổ sở gì phải không?” “Này đại đức Mahāmoggallāna, sức khoẻ của tôi khá. Này đại đức Mahāmoggallāna, mọi việc của tôi được tốt đẹp.² Tuy nhiên, có sự khó chịu chút ít ở đầu của tôi.”

4. “Này đại đức Sāriputta, thật là kỳ diệu! Này đại đức Sāriputta, thật là phi thường! Đại đức Sāriputta có đại thần lực, có đại oai lực đến như thế! Này đại đức Sāriputta, ở đây một Dạ Xoa nào đó đã giáng cú đánh vào đầu của đại đức. Cú đánh đã mạnh đến mức thậm chí bằng cú đánh ấy có thể nhấn chìm (vào lòng đất) con long tượng cao bảy *ratana* hoặc bảy *ratana* rưỡi, hay phá vỡ chóp đỉnh của ngọn núi lớn. Trái lại, đại đức Sāriputta đã nói như vậy: “Này đại đức Mahāmoggallāna, sức khoẻ của tôi khá. Này đại đức Mahāmoggallāna, mọi việc của tôi được tốt đẹp. Tuy nhiên, có sự khó chịu chút ít ở đầu của tôi.” “Này đại đức Mahāmoggallāna, thật là kỳ diệu! Này đại đức Mahāmoggallāna, thật là phi thường! Đại đức Mahāmoggallāna có đại thần lực, có đại oai lực đến như thế! Bởi vì vị ấy thật sự nhìn thấy ngay cả loài Dạ Xoa, trái lại chúng tôi hiện giờ cũng không nhìn thấy được loài quý đỏi ở đồng rúc.” Đức Thế Tôn với Thiên nhĩ giới thanh tịnh vượt trội loài người đã nghe được cuộc trò chuyện trao đổi có hình thức như thế này của cả hai bậc đại long tượng ấy.

5. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Tâm của người nào giống như tảng đá, đứng yên, không rung động, không luyến ái ở các vật đáng bị luyến ái, không bị bức tức đối với việc đáng bị bức tức? Tâm của người nào được tu tập như vậy, do đâu khổ đau sẽ đến với người ấy?”

¹ 1 *ratana* = 0.25 mét, đơn vị đo chiều dài.

² Đoạn thăm hỏi sức khoẻ đã không được dịch sát từ (ND).

4. 5. NĀGASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā kosambiyam viharati, ghoṣitārāme. Tena kho pana samayena bhagavā ākiṇṇo viharati bhikkhūhi bhikkhūnīhi upāsakehi upāsikāhi rājūhi rājamahāmattehi titthiyehi titthiyasāvakehi. Ākiṇṇo dukkhaṃ na phāsu viharati.

2. Atha kho bhagavato etadahosi: “Ahaṃ kho etarahi ākiṇṇo viharāmi bhikkhūhi bhikkhūnīhi upāsakehi upāsikāhi rājūhī rājamahāmattehi titthiyehi titthiyasāvakehi. Ākiṇṇo dukkhaṃ na phāsu viharāmi. Yannūnāhaṃ eko gaṇamhā vupakaṭṭho vihareyyan ”ti.

3. Atha kho bhagavā pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya kosambiyam piṇḍāya pāvīsi. Kosambiyam piṇḍāya caritvā pacchābhataṃ piṇḍapātapaṭikkanto sāmam senāsanam saṃsāmetvā pattacīvaramādāya anāmantetvā upaṭṭhāke, anapaloketvā bhikkhusaṅgham, eko adutiyo yena pārīleyyakam¹ tena cārikam pakkāmi. Anupubbena cārikam caramāno yena pārīleyyakam tadavasari. Tatra sudam bhagavā pārīleyyake viharati, rakkhitanasāṇḍo bhaddasālamūle.

4. Aññataropi kho hatthināgo ākiṇṇo viharati, hatthīhi hatthinīhi hatthikalabhehi² hatthicchāpehi.³ Chinnaggāni ceva tiṇāni khādanti. Obhaggobhaggañcassa sākḥābhaṅgam khādanti. Āvilāni ca pānīyāni pivati. Ogāhā cassa uttiṇṇassa hatthiniyo kāyam upanighamsantiyo gacchanti. Ākiṇṇo dukkhaṃ na phāsu viharati. Atha kho tassa hatthināgassa etadahosi: “Ahaṃ kho etarahi ākiṇṇo viharāmi, hatthīhi hatthinīhi hatthikalabhehi hatthicchāpehi. Chinnaggāni ceva tiṇāni khādāmi. Obhaggobhaggañca me sākḥābhaṅgam khādanti. Avilāni ca pānīyāni pivāmi. Ogāhā ca me uttiṇṇassa hatthiniyo kāyam upanighamsantiyo gacchanti. Ākiṇṇo dukkhaṃ na phāsu viharāmi. Yannūnāhaṃ eko gaṇamhā vūpakaṭṭho vihareyyan ”ti.

5. Atha kho so hatthināgo yūthā apakkamma yena pārīleyyakam rakkhitanasāṇḍo bhaddasālamūlam, yena bhagavā tenupasaṅkamī, tatra sudam⁴ so hatthināgo yasmim padese bhagavā viharati, tam padesaṃ appaharitañca⁵ karoti, soṇḍāya⁶ bhagavato pānīyam paribhojanīyañca⁷ upaṭṭhāpeti.⁸

¹ pārīleyyakam - Ma, Syā, PTS.

² hatthikulābhehi - Syā;

hatthikalārehi - PTS.

³ hatthicchāpakehi - PTS, Sī.

⁴ upasaṅkamitvā tatra sudam - Syā, PTS.

⁵ appaharitam - Ma; appaharitañca - PTS.

⁶ soṇḍāya ca - Ma.

⁷ pānīyam paribhojanīyam - Ma, Syā;

pānīyam paribhojanīyam - PTS.

⁸ upaṭṭhāpeti - Ma; paṭṭhāpeti - PTS.

4. 5. KINH LONG TƯỢNG

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Kosambī, ở tu viện Ghosita. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn sống bị quấy rầy bởi các tỳ khưu, bởi các tỳ khưu ni, bởi các nam cư sĩ, bởi các nữ cư sĩ, bởi các vị vua, bởi các quan đại thần của vua, bởi các ngoại đạo, bởi các đệ tử của ngoại đạo. Bị quấy rầy, đức Thế Tôn sống không an lạc, không thoải mái.

2. Khi ấy, đức Thế Tôn đã khởi ý điều này: “Hiện nay, Ta sống bị quấy rầy bởi các tỳ khưu, bởi các tỳ khưu ni, bởi các nam cư sĩ, bởi các nữ cư sĩ, bởi các vị vua, bởi các quan đại thần của vua, bởi các ngoại đạo, bởi các đệ tử của ngoại đạo. Bị quấy rầy, Ta sống không an lạc, không thoải mái. Có lẽ Ta nên sống một mình, tách ra khỏi đám đông?”

3. Sau đó vào buổi sáng, đức Thế Tôn đã quần y (nội) rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Kosambī để khất thực. Sau khi đi khất thực ở thành Kosambī, sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, đức Thế Tôn đã tự mình thu dọn chỗ trú ngụ rồi cầm lấy bình bát và y, không nói cho các thị giả biết, không thông báo cho hội chúng tỳ khưu, một mình, không người thứ hai, ra đi du hành đến Pārileyyaka. Trong khi tuần tự du hành, Ngài đã ngự đến Pārileyyaka. Tại đó, đức Thế Tôn ngụ tại Pārileyyaka, ở khu rừng cây được bảo vệ, nơi gốc cây sālā xinh đẹp.

4. Cũng có con long tượng nọ sống bị quấy rầy bởi những con voi đực, bởi những con voi cái, bởi những con voi tơ, bởi những con voi bé. Nó còn phải phải nhai các thứ cỏ đã bị đứt ngọn. Chúng nhai các nhánh cây đã được nó bẻ gãy lượt này lượt khác. Và nó uống các thứ nước đã bị khuấy đục. Khi nó vượt qua dòng sông cạn thì những con voi cái chạy lại cọ xát vào thân. Bị quấy rầy, nó sống không an lạc, không thoải mái. Khi ấy, con long tượng ấy đã khởi ý điều này: “Hiện nay, ta sống bị quấy rầy bởi những con voi đực, bởi những con voi cái, bởi những con voi tơ, bởi những con voi bé. Ta còn phải nhai các thứ cỏ đã bị đứt ngọn. Chúng nhai các nhánh cây đã được ta bẻ gãy lượt này lượt khác. Và ta uống các thứ nước đã bị khuấy đục. Khi ta vượt qua dòng sông cạn thì những con voi cái chạy lại cọ xát vào thân. Bị quấy rầy, ta sống không an lạc, không thoải mái. Có lẽ ta nên sống một mình, tách ra khỏi đám đông?”

5. Sau đó, con long tượng ấy đã tách khỏi bầy đi đến Pārileyyaka, chỗ khu rừng cây được bảo vệ, nơi gốc cây sālā xinh đẹp, gần bên đức Thế Tôn. Tại đó, ở khu vực nào đức Thế Tôn trú ngụ, con long tượng ấy dọn dẹp khu vực ấy bớt đi cây cỏ, rồi dùng vòi cung cấp nước uống và nước rửa đến đức Thế Tôn.

6. Atha kho bhagavato rahogatassa patisallīnassa evaṃ cetaso parivitakko udapādi: “Ahaṃ kho pubbe ākiṇṇo vihāsiṃ bhikkhūhi bhikkhūhi upāsakehi upāsikāhi rājūhi rājamahāmattehi titthiyehi titthiyasāvakehi. Ākiṇṇo dukkhaṃ, na phāsu vihāsiṃ. So’mhi etarahi anākiṇṇo viharāmi, bhikkhūhi bhikkhūhi upāsakehi upāsikāhi rājūhi rājamahāmattehi titthiyehi titthiyasāvakehi. Anākiṇṇo sukhaṃ phāsu viharāmi”ti.

7. Tassapi kho¹ hatthināgassa evaṃ cetaso parivitakko udapādi: “Ahaṃ kho pubbe ākiṇṇo vihāsiṃ, hatthihi hatthinīhi hatthikalabhehi hatthicchāpehi. Chinnaggāni ceva tiṇāni khādiṃ. Obhaggobhaggañca me sākābhāṅgaṃ khādiṃsu. Āvilāni ca pāṇiyāni pivāsiṃ.² Ogāhā ca me uttiṇṇassa hatthiniyo kāyaṃ upanighamsantiyo agamaṃsu. Ākiṇṇo dukkhaṃ na phāsu vihāsiṃ. So’mhi etarahi anākiṇṇo viharāmi hatthihi hatthinīhi hatthikalabhehi hatthicchāpehi. Acchinnaggāni ceva tiṇāni khādāmi. Obhaggobhaggañca me sākābhāṅgaṃ na khādanti. Anāvilāni ca pāṇiyāni pivāmi. Ogāhā ca me uttiṇṇassa hatthiniyo na kāyaṃ³ upanighamsantiyo gacchanti. Anākiṇṇo sukhaṃ phāsu viharāmi”ti.

8. Atha kho bhagavā attano ca pavivekaṃ viditvā tassa ca hatthināgassa cetasā cetoparivitakkamaññāya tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Etaṃ nāgassa nāgena isādantassa hatthino,
sameti cittaṃ cittaena yadeko⁴ ramate⁵ vane”ti.

4. 6. PIṄḌOLASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati, jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā piṇḍolabhāradvājo bhagavato avidūre nisinno hoti, pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya, āraññiko,⁶ piṇḍapātiko, paṃsukūliko, tecīvariko, appiccho, santuṭṭho, pavivitto, asaṃsatṭho, āraddhaviriyo,⁷ dhūtavādo adhicittamanuyutto.

2. Addasā kho bhagavā āyasmantaṃ piṇḍolabhāradvājaṃ avidūre nisinnaṃ pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya, āraññikaṃ,⁶ piṇḍapātikaṃ, paṃsukūlikaṃ, tecīvarikaṃ, appicchaṃ, santuṭṭhaṃ, pavivittaṃ, asaṃsatṭhaṃ, āraddhaviriyaṃ,⁷ dhūtavādaṃ adhicittamanuyuttaṃ.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

¹ tassa kho - Syā.

² apāyimaṃ - Ma;

pivimaṃ - Syā.

³ na hatthiniyo kāyaṃ - Syā.

⁴ yaṃ eko - Syā, PTS.

⁵ ramati - sabbattha.

⁶ āraññako - Syā, Sī.

⁷ āraddhaviriyo - Ma.

6. Sau đó, đức Thế Tôn trong lúc thiền tịnh ở nơi thanh vắng có ý nghĩ suy tầm như vậy đã sanh khởi: “Trước đây, Ta đã sống bị quấy rầy bởi các tỳ khưu, bởi các tỳ khưu ni, bởi các nam cư sĩ, bởi các nữ cư sĩ, bởi các vị vua, bởi các quan đại thần của vua, bởi các ngoại đạo, bởi các đệ tử của ngoại đạo. Bị quấy rầy, Ta đã sống không an lạc, không thoải mái. Hiện nay, Ta sống không bị quấy rầy bởi các tỳ khưu, bởi các tỳ khưu ni, bởi các nam cư sĩ, bởi các nữ cư sĩ, bởi các vị vua, bởi các quan đại thần của vua, bởi các ngoại đạo, bởi các đệ tử của ngoại đạo. Không bị quấy rầy, Ta sống an lạc, thoải mái.”

7. Luôn cả con long tượng ấy cũng có ý nghĩ suy tầm như vậy đã sanh khởi: “Trước đây, ta đã sống bị quấy rầy bởi những con voi đực, bởi những con voi cái, bởi những con voi tơ, bởi những con voi bé. Ta đã phải nhai các thứ cỏ đã bị đứt ngọn. Chúng đã nhai các nhánh cây đã được ta bẻ gãy lượt này lượt khác. Và ta đã uống các thứ nước đã bị khuấy đục. Khi ta vượt qua dòng sông cạn thì những con voi cái đã chạy lại cọ xát vào thân. Bị quấy rầy, ta đã sống không an lạc, không thoải mái. Hiện nay, ta sống không bị quấy rầy bởi những con voi đực, bởi những con voi cái, bởi những con voi tơ, bởi những con voi bé. Ta nhai các thứ cỏ còn chưa bị đứt ngọn. Chúng không nhai các nhánh cây đã được ta bẻ gãy lượt này lượt khác. Và ta đã uống các thứ nước không bị khuấy đục. Khi ta vượt qua dòng sông cạn thì không có những con voi cái chạy lại cọ xát vào thân. Không bị quấy rầy, ta sống an lạc, thoải mái.”

8. Khi ấy, đức Thế Tôn sau khi nhận biết sự tách ly của bản thân đã dùng tâm biết được ý nghĩ suy tầm của con long tượng ấy, rồi vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Tâm của con Long tượng, là con voi có ngà dài, cùng với chúa loài người có tâm được tương đồng về việc một mình vui thích ở khu rừng.”

4. 6. KINH PIṆḌOLA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Piṇḍolabhāradvāja ngồi ở nơi không xa đức Thế Tôn, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, là vị ngụ ở rừng, chuyên đi khát thực, chỉ mặc y may bằng vải bị quăng bỏ, chỉ sử dụng ba y, ít ham muốn, tự biết đủ, sống tách ly, không kết giao, có sự ra sức tinh tấn, nói về hạnh từ khước, gắn bó với tăng thượng tâm.

2. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Piṇḍolabhāradvāja ngồi ở nơi không xa, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, là vị ngụ ở rừng, chuyên đi khát thực, chỉ mặc y may bằng vải bị quăng bỏ, chỉ sử dụng ba y, ít ham muốn, tự biết đủ, sống tách ly, không kết giao, có sự ra sức tinh tấn, nói về hạnh từ khước, gắn bó với tăng thượng tâm.

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Anūpavādo anūpaghāto¹ pātimokkhe ca saṃvaro,
mattaññutā ca bhattasmim̐ pantañca² sayanāsanam̐,
adhicitte ca āyogo etaṃ buddhānasāsanam̐ ”ti.

4. 7. SĀRIPUTTASUTTAM̐

1. Evaṃ me sutam̐: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati, jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā sārīputto bhagavato avidūre nisinnō hoti, pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum̐ kāyaṃ paṇidhāya, appiccho, santuṭṭho, pavivitto, asaṃsaṭṭho, āradhaviṛiyo, adhicittamanuyutto. Addasā kho bhagavā āyasmantaṃ sārīputtaṃ avidūre nisinnaṃ pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum̐ kāyaṃ paṇidhāya appicchaṃ santuṭṭhaṃ pavivittaṃ asaṃsaṭṭhaṃ āradhaviṛiyaṃ adhicittamanuyuttaṃ.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Adhicitaso appamajjato munino monapathesu sikkhato,
sokā na bhavanti tādino upasantassa sadā satīmato ”ti.

4. 8. SUNDARĪSUTTAM̐

1. Evaṃ me sutam̐: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena bhagavā sakkato hoti garukato mānito pūjito apacito, lābhī cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānapaccayabhesajja-parikkhārānaṃ. Bhikkhusaṅghopi sakkato hoti garukato mānito pūjito apacito, lābhī cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānapaccayabhesajja-parikkhārānaṃ. Aññatitthiyā pana paribbājakā asakkatā honti agarukatā amānitā apūjitā anapacitā, na lābhino cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānapaccayabhesajja-parikkhārānaṃ.

2. Atha kho te³ aññatitthiyā paribbājakā bhagavato sakkāraṃ asahamānā bhikkhusaṅghassa ca yena sundarī paribbājikā tenupasaṅkamim̐su, upasaṅkamtivā sundarim̐ paribbājikaṃ etadavocuṃ: “Ussahasi bhagini, ñātīnaṃ atthaṃ kātun̐ ”ti? “Kyāhaṃ ayyā, karomi, kiṃ mayā na sakkā kātun̐? ”⁴ Jivitampi me pariccattaṃ ñātīnaṃ atthāyā ”ti.

¹ anupavādo anupaghāto - Syā, PTS.

² patthañca - Syā, PTS, Sī.

³ te - itisaddo Syā potthake na dissate.

⁴ kiṃ mayā sakkā kātun̐ - Syā, PTS, Sī.

“Sự không phi báng, sự không giết hại, sự thu thúc trong giới bốn Pātimokkha, sự biết đủ về vật thực, chỗ nằm ngồi thanh vắng, và sự gắn bó vào tăng thượng tâm, điều này là lời giáo huấn của chư Phật.”

4. 7. KINH SĀRIPUTTA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngụ tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Sāriputta ngồi ở nơi không xa đức Thế Tôn, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, là vị ít ham muốn, tự biết đủ, sống tách ly, không kết giao, có sự ra sức tinh tấn, nói về hạnh từ khước, gắn bó với tăng thượng tâm. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Sāriputta ngồi ở nơi không xa, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, là vị ngụ ở rừng, chuyên đi khát thực, chỉ mặc y may bằng vải bị quăng bỏ, chỉ sử dụng ba y, ít ham muốn, tự biết đủ, sống tách ly, không kết giao, có sự ra sức tinh tấn, nói về hạnh từ khước, gắn bó với tăng thượng tâm.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Đối với vị hiền trí có tăng thượng tâm, không bị xao lãng, đang rèn luyện trong các đạo lộ trí tuệ, an tịnh, luôn có niệm, các sự sâu muện không hiện hữu ở vị như thế ấy.”¹

4. 8. KINH SUNDARĪ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngụ tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang, có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh. Hội chúng tỳ khưu cũng được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang, có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh. Trái lại, các du sĩ ngoại đạo không được tôn vinh, không được cung kính, không được sùng bái, không được cúng dường, không được nể nang, không nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh.

2. Khi ấy, các du sĩ ngoại đạo ấy không chịu đựng nổi sự tôn vinh đối với đức Thế Tôn và đối với hội chúng tỳ khưu nên đã đi đến gặp nữ du sĩ ngoại đạo Sundarī, sau khi đến đã nói với nữ du sĩ ngoại đạo Sundarī điều này: “Này chị gái, chị có khả năng làm việc lợi ích cho thân quyến không?” “Thưa các ngài, tôi làm việc gì? Điều gì mà tôi không có thể làm? Thậm chí mạng sống tôi còn buông bỏ cho việc lợi ích của thân quyến.”

¹ Kệ ngôn này được thấy ở Pācittiyaṇḍī - Phân Tích Giới Tỳ Khưu tập 2 (TTPV 02, 129); Theragāthāṇḍī - Trừng Lão Kệ, Ekakanipāta, Ekudāniyattheragāthā (TTPV 31, 31).

3. “Tena hi bhagini, abhikkhaṇaṃ jetavanaṃ gacchāhī ”ti. “Evamayyā ”ti kho sundarī paribbājikā tesam aññatitthiyānaṃ paribbājakānaṃ paṭissutvā abhikkhaṇaṃ jetavanaṃ agamāsi. Yadā te aññiṃsu¹ aññatitthiyā paribbājakā ‘vodiṭṭhā² kho sundarī paribbājikā bahujanena abhikkhaṇaṃ jetavanaṃ gacchatī ’ti.³ Atha naṃ jīvitā voropetvā tattheva jetavanassa parikhākūpe nikhaṇitvā⁴ yena rājā pasenadi kosalo tenupasaṅkamimṃsu, upasaṅkamitvā rājānaṃ pasenadiṃ kosalaṃ etadavocuṃ: “Yā sā mahārāja, sundarī paribbājikā, sā no na dissatī ”ti. “Kattha pana tumhe āsaṅkathā ”ti? “Jetavane mahārājā ”ti. “Tena hi jetavanaṃ vicinathā ”ti.

4. Atha kho te aññatitthiyā paribbājakā jetavanaṃ vicinivā yathā nikhaṇitaṃ parikhākūpā⁵ uddharitvā mañcakaṃ āropetvā sāvattiṃ pavasetvā rathiyā rathiyaṃ siṅghāṭakena siṅghāṭakaṃ upasaṅkamitvā manusse ujjhāpesuṃ:

“Passathayyā, samaṇānaṃ sakyaputtiyānaṃ kammaṃ. Alajjino ime samaṇā sakyaputtiyā dussilā pāpadhammā musāvādino abrahmacārino. Ime hi nāma dhammacārino samacārino brahmacārino saccavādino sīlavanto kalyāṇadhammā paṭijānissanti. Natthi imesaṃ sāmāññaṃ, natthi imesaṃ brahmaññaṃ, naṭṭhaṃ imesaṃ sāmāññaṃ, naṭṭhaṃ imesaṃ brahmaññaṃ. Kuto imesaṃ sāmāññaṃ? Kuto imesaṃ brahmaññaṃ? Apagatā ime sāmāñña, apagatā ime brahmañña. Kathaṃ hi nāma puriso purisakiccaṃ karitvā itthiṃ jīvitā voropessatī ”ti.

5. Tena kho pana samayena sāvattiyaṃ manussā bhikkhū disvā asabbhāhi pharusāhi vācāhi akkosanti, paribhāsanti, rosentī⁶ vihesenti: “Alajjino ime samaṇā sakyaputtiyā dussilā pāpadhammā musāvādino abrahmacārino. Ime hi nāma dhammacārino samacārino brahmacārino saccavādino sīlavanto kalyāṇadhammā paṭijānissanti. Natthi imesaṃ sāmāññaṃ, natthi imesaṃ brahmaññaṃ, naṭṭhaṃ imesaṃ sāmāññaṃ, naṭṭhaṃ imesaṃ brahmaññaṃ. Kuto imesaṃ sāmāññaṃ? Kuto imesaṃ brahmaññaṃ? Apagatā ime sāmāñña, apagatā ime brahmañña. Kathaṃ hi nāma puriso purisakiccaṃ karitvā itthiṃ jīvitā voropessatī ”ti?

¹ yadā aññiṃsu te - Syā, PTS.

² te diṭṭhā - Syā, PTS, Sī.

³ gacchantī ti - Ma;

āgacchatī ti - PTS, Sī.

⁴ parikhākūpe nikkhipitvā - Ma;

parikkhākūpe nikhaṇitvā - Syā;

parikhāya kūpe nikhaṇitvā - PTS.

⁵ parikkhākūpā - Syā.

⁶ rosentī - Ma, Syā, PTS.

3. “Này chị gái, chính vì việc ấy chị hãy thường xuyên đi đến Jetavana.” “Thưa các ngài, xin vâng.” Nữ du sĩ ngoại đạo Sundarī nghe theo các du sĩ ngoại đạo ấy đã thường xuyên đi đến Jetavana. Đến khi các du sĩ ngoại đạo ấy đã biết rằng: “Việc nữ du sĩ ngoại đạo Sundarī thường xuyên đi đến Jetavana đã được nhiều người nhìn thấy rõ ràng,” khi ấy đã cho người đoạt lấy mạng sống của nàng rồi chôn xuống ngay tại chỗ ấy, ở cái hố của đường mương, sau đó đã đi đến gặp đức vua Pasenadi xứ Kosala, sau khi đến đã nói với đức vua Pasenadi xứ Kosala điều này: “Tâu đại vương, chúng tôi không nhìn thấy nữ du sĩ Sundarī.” “Vậy các người nghi ngờ là ở đâu?” “Tâu đại vương, ở Jetavana.” “Chính vì việc ấy các người hãy kiểm tra Jetavana.”

4. Khi ấy, các du sĩ ngoại đạo ấy sau khi kiểm tra Jetavana đã lấy lên từ cái hố của đường mương (thi thể của nàng) theo như cách đã được chôn xuống. Sau khi đặt ở chiếc giường nhỏ, họ đã đưa vào thành Sāvatti rồi đi từ đường lộ này đến đường lộ khác, từ giao lộ này đến giao lộ khác, và đã khích động dân chúng rằng:

“Thưa các ngài, các ngài hãy nhìn xem việc làm của các Sa-môn Thích tử. Các Sa-môn Thích tử này vô liêm sỉ, giới hạnh xấu xa, nói láo, không có Phạm hạnh. Chính các vị này làm ra vẻ là có sự thực hành Pháp, có thực hành sự bình lặng, có Phạm hạnh, nói lời chân thật, có giới hạnh, có thiện pháp! Các vị này không có Sa-môn hạnh, các vị này không có Phạm hạnh! Sa-môn hạnh của các vị này đã bị hư hỏng, Phạm hạnh của các vị này đã bị hư hỏng! Sa-môn hạnh của các vị này đâu rồi? Phạm hạnh của các vị này đâu rồi? Sa-môn hạnh của các vị này đã không còn! Phạm hạnh của các vị này đã không còn! Vì cố gì mà người nam sau khi làm cái việc cần làm của người nam rồi lại đoạt lấy mạng sống của người nữ?”

5. Vào lúc bấy giờ, ở thành Sāvatti dân chúng sau khi nhìn thấy các vị tỳ khưu liêm sỉ và, chê bai, khiêu khích, chọc tức bằng những lời nói không lịch sự, thô lỗ rằng: “Các Sa-môn Thích tử này vô liêm sỉ, giới hạnh xấu xa, nói láo, không có Phạm hạnh. Chính các vị này làm ra vẻ là có sự thực hành Pháp, có thực hành sự bình lặng, có Phạm hạnh, nói lời chân thật, có giới hạnh, có thiện pháp! Các vị này không có Sa-môn hạnh, các vị này không có Phạm hạnh! Sa-môn hạnh của các vị này đã bị hư hỏng, Phạm hạnh của các vị này đã bị hư hỏng! Sa-môn hạnh của các vị này đâu rồi? Phạm hạnh của các vị này đâu rồi? Sa-môn hạnh của các vị này đã không còn! Phạm hạnh của các vị này đã không còn! Vì cố gì mà người nam sau khi làm cái việc cần làm của người nam rồi lại đoạt lấy mạng sống của người nữ?”

6. Atha kho sambahulā bhikkhū pubbanhasamayam nivāsetvā pattacīvaramādāya sāvattim piṇḍāya pavisiṃsu. Sāvattiyam piṇḍāya caritvā pacchābhataṃ piṇḍapātaṭṭikkantā yena bhagavā tenupasaṅkamimṃsu, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdimṃsu. Ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhū bhagavantaṃ etadavocum: “Etarahi bhante, sāvattiyam manussā bhikkhū disvā asabbhāhi pharusāhi vācāhi akkosanti, paribhāsanti rosentī vihesenti: ‘Alajjino ime samaṇā sakyaputtīyā dussilā pāpadhammā musāvādinō abrahmacārīno. Ime hi nāma dhammacārīno samacārīno brahmacārīno saccavādinō sīlavanto kalyāṇadhammā paṭijānissanti, natthi imesaṃ sāmāññaṃ, natthi imesaṃ brahmaññaṃ, natṭhaṃ imesaṃ sāmāññaṃ, natṭhaṃ imesaṃ brahmaññaṃ. Kuto imesaṃ sāmāññaṃ? Kuto imesaṃ brahmaññaṃ? Apagatā ime sāmāññā, apagatā ime brahmaññā. Kathaṃ hi nāma puriso purisakiccaṃ karitvā itthim jīvitā voropessatī ”ti?

7. “Neso bhikkhave saddo ciraṃ bhavissati. Sattāhameva¹ bhavissati. Sattāhassa accayena antaradhāyissati. Tena hi bhikkhave ye manussā bhikkhū disvā asabbhāhi pharusāhi vācāhi akkosanti rosentī vihesenti, te tumhe imāya gāthāya paṭicodetha:

Abhūtavādī nirayaṃ upeti
yo cāpi² katvā na karomi cāha,³
ubhopi te pecca samā bhavanti
nihīnakammā manujā paratthā ”ti.

8. Atha kho te bhikkhū bhagavato santike imaṃ gāthaṃ pariyāpunitvā ye manussā bhikkhū disvā asabbhāhi pharusāhi vācāhi akkosanti paribhāsanti rosentī vihesenti, te manusse imāya gāthāya paṭicodenti:

“Abhūtavādī nirayaṃ upeti
yo cāpi katvā na karomi cāha,³
ubho pi te pecca samā bhavanti
nihīnakammā manujā paratthā ”ti.

9. Manussānaṃ etadahosi: “Akārakā ime samaṇā sakyaputtīyā, nayimehi kataṃ, sapanti ime samaṇā sakyaputtīyā ”ti. Neva so saddo ciraṃ ahosi. Sattāhameva ahosi, sattāhassa accayena antaradhāyī. Atha kho sambahulā bhikkhū yena bhagavā tenupasaṅkamimṃsu, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdimṃsu, ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhū bhagavantaṃ etadavocum: “Acchariyaṃ bhante! Abbhutaṃ bhante! Yāva subhāsitañcidaṃ⁴ bhante, bhagavatā ‘neso bhikkhave saddo ciraṃ bhavissati, sattāhameva bhavissati, sattāhassa accayena antaradhāyissatī ’ti. Antarahito so bhante saddo ”ti.

¹ sattāhameva so saddo - Sī.

² yo vāpi - Ma, Syā.

³ na karomī ti cāha - Syā, PTS, Sī.

⁴ yāva subhāsitaṃ kho cidam - PTS.

6. Khi ấy, vào buổi sáng nhiều vị tỳ khưu đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Sāvattthi để khất thực. Sau khi đi khất thực ở thành Sāvattthi, sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị tỳ khưu ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, hiện nay ở thành Sāvattthi dân chúng sau khi nhìn thấy các vị tỳ khưu liền sỉ vả, chê bai, khiêu khích, chọc tức bằng những lời nói không lịch sự, thô lỗ rằng: ‘Các Sa-môn Thích tử này vô liêm sỉ, giới hạnh xấu xa, nói láo, không có Phạm hạnh. Chính các vị này làm ra vẻ là có sự thực hành Pháp, có thực hành sự bình lặng, có Phạm hạnh, nói lời chân thật, có giới hạnh, có thiện pháp! Các vị này không có Sa-môn hạnh, các vị này không có Phạm hạnh! Sa-môn hạnh của các vị này đã bị hư hỏng, Phạm hạnh của các vị này đã bị hư hỏng! Sa-môn hạnh của các vị này đâu rồi? Phạm hạnh của các vị này đâu rồi? Sa-môn hạnh của các vị này đã không còn! Phạm hạnh của các vị này đã không còn! Vì có gì mà người nam sau khi làm cái việc cần làm của người nam rồi lại đoạt lấy mạng sống của người nữ?’”

7. “Này các tỳ khưu, tiếng đồn đại ấy sẽ không tồn tại lâu, sẽ tồn tại chỉ được bảy ngày, khi trải qua bảy ngày thì sẽ biến mất. Này các tỳ khưu, chính vì việc ấy những người nào sau khi nhìn thấy các vị tỳ khưu mà sỉ vả, chê bai, khiêu khích, chọc tức bằng những lời nói không lịch sự, thô lỗ, thì các người hãy quở trách họ bằng câu kệ này:

Người có lời nói không thật đi địa ngục, và luôn cả người nào sau khi làm đã nói là: ‘Tôi không làm,’ cả hai người ấy, có hành động thấp kém, sau khi chết (đọa) vào cảnh giới khác là giống như nhau.”¹

8. Khi ấy, các vị tỳ khưu ấy đã học thuộc lòng câu kệ ấy ở nơi đức Thế Tôn. Rồi những người nào sau khi nhìn thấy các vị tỳ khưu mà sỉ vả, chê bai, khiêu khích, chọc tức bằng những lời nói không lịch sự, thô lỗ, thì các vị tỳ khưu quở trách những người ấy bằng câu kệ này:

“Người có lời nói không thật đi địa ngục, và luôn cả người nào sau khi làm đã nói là: ‘Tôi không làm,’ cả hai người ấy, có hành động thấp kém, sau khi chết (đọa) vào cảnh giới khác là giống như nhau.”

9. Điều này đã khởi lên ở dân chúng: “Các Sa-môn Thích tử này không phải là người làm; việc đã được làm không phải do những vị này; các Sa-môn Thích tử này khẳng định.” Tiếng đồn đại ấy đã không tồn tại lâu, đã tồn tại chỉ bảy ngày, khi trải qua bảy ngày thì đã biến mất. Sau đó, nhiều vị tỳ khưu đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị tỳ khưu ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, thật là kỳ diệu! Bạch Ngài, thật là phi thường! Và Bạch Ngài, điều này thật sự đã được khéo nói bởi đức Thế Tôn rằng: ‘Này các tỳ khưu, tiếng đồn đại ấy sẽ không tồn tại lâu, sẽ tồn tại chỉ được bảy ngày, khi trải qua bảy ngày thì sẽ biến mất.’ Bạch Ngài, tiếng đồn đại ấy đã được biến mất.”

¹ Dhammapadapāli - Pháp Cú, Nirayavaggo - Phẩm Địa Ngục, câu kệ 306.

10. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Tudanti vācāya janā asaṅṅatā
sarehi¹ saṅgāmagataṃva kuṅjaraṃ,
suvāna vākyāṃ pharusāṃ udīritaṃ
adhivāsaya bhikkhu aduṭṭhacitto ”ti.

4. 9. UPASENASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā rājagahe viharati, veḷuvane kalandakanivāpe. Atha kho āyasmato upasenassa vaṅgantaputtassa rahogatassa patisallīnassa evaṃ cetaso parivittakko udapādi: “Lābhā vata me, suladdhaṃ vata me, satthā ca me bhagavā arahaṃ sammāsambuddho, svākkhāte c’amhi dhammavinaye agārasmā anagāriyaṃ pabbajito, sabrahmacāriṇo² ca me sīlavanto kalyāṇadhammā, sīlesu c’amhi paripūrakārī, samāhito c’amhi ekaggacitto, arahā c’amhi khīṇāsavo, mahiddhiko c’amhi mahānubhāvo, bhaddakaṃ me jīvitaṃ bhaddakaṃ maraṇaṃ ”ti.

2. Atha kho bhagavā āyasmato upasenassa vaṅgantaputtassa cetasā cetoparivittakkaṃ aññāya tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yaṃ jīvitaṃ na tapati maraṇante na socati,
sa ve³ diṭṭhapado dhīro sokamajjhe na socati.

Ucchinnabhavataṇhassa santacittassa bhikkhuno,
vikkhīṇo jātisaṃsāro natthi tassa punabbhavo ”ti.

4. 10. SĀRIPUTTASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati, jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā sārīputto bhagavato avidūre nisīno hoti, pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya attano upasamaṃ paccavekkhamāno. Addasā kho bhagavā āyasmantaṃ sārīputtaṃ avidūre nisīnaṃ pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya attano upasamaṃ paccavekkhamānaṃ.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

¹ parehi - Syā, PTS, Sī.

² sabrahmacāriyo - PTS, Mudditapāḷi; sabrahmacārayo - Muddita-aṭṭhakathā.

³ sace - Syā, PTS.

10. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Những người không chế ngự tâm chích (người khác) bằng lời nói, tựa như tâm chích con voi tham gia chiến trận bằng những mũi tên, sau khi nghe lời nói thô lỗ đã được thốt lên, vị tỳ khưu nên chịu đựng, tâm không ác xấu.”

4. 9. KINH UPASENA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Rājagaha, ở Veḷuvana, nơi nuôi dưỡng các con sóc. Khi ấy, đại đức Upasena, con trai của Vaṅganta, trong lúc thiền tịnh ở nơi thanh vắng có ý nghĩ suy tầm như vậy đã khởi lên: “Thật lợi ích cho ta! Thật đã khéo đạt được cho ta! Bạc Đạo Sư của ta là đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, đấng Chánh Đẳng Giác. Ta đã rời nhà xuất gia sống không nhà trong Pháp và Luật được khéo thuyết giảng. Các vị đồng Phạm hạnh của ta là những vị có giới, có thiện pháp. Ta là người có sự thực hành đầy đủ về các giới. Ta được định tĩnh, có tâm chuyên nhất. Ta là bậc A-la-hán, có lậu hoặc đã được cạn kiệt. Ta có đại thần lực, có đại oai lực. Đời sống của ta là tốt đẹp, cái chết của ta là tốt đẹp.”

2. Khi ấy, đức Thế Tôn sau khi dùng tâm biết được ý nghĩ suy tầm của đại đức Upasena, con trai của Vaṅganta, rồi vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Vị nào không bị bực bội về đời sống, vào giai đoạn cuối của cái chết không sầu muộn, quả thật vị ấy đã nhìn thấy Niết Bàn, là bậc sáng trí, ở giữa sầu muộn không sầu muộn.”

Đối với vị tỳ khưu có hữu ái đã được trừ tuyệt, có tâm an tịnh, việc luân hồi tái sinh đã được triệt tiêu, không có sự hiện hữu lại nữa đối với vị ấy.”¹

4. 10. KINH SĀRIPUTTA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bảy giờ, đại đức Sāriputta ngồi ở nơi không xa đức Thế Tôn, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, đang quán xét lại sự tịnh lặng của bản thân. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Sāriputta ngồi ở nơi không xa, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, đang quán xét lại sự tịnh lặng của bản thân.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

¹ Kệ ngôn này được thấy ở *Suttanipātapāli - Kinh Tập*, kệ ngôn 749 (TTPV 29, 233).

“Upasantasantacittassa netticchinnassa bhikkhuno,
vikkhīṇo jātisamsāro mutto so mārabandhanā ”ti.

Meghiyavaggo catuttho.

TASSUDDĀNAṀ

Meghiyaṃ¹ uddhataṃ² gopālaṃ³ juṇhaṃ⁴ nāgena pañcamaṃ,
piṇḍolo sārīputto ca sundarī bhavati aṭṭhamaṃ,
upaseno vaṅgantaputto sārīputto ca te dasā ”ti.

--ooOoo--

SOṆAVAGGO⁵ PAÑCAMO

5. 1. RĀJASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattīyaṃ viharati,
jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena rājā pasenadi
kosalo mallikāya deviyā saddhiṃ uparipāsādavaragato hoti. Atha kho rājā
pasenadi kosalo mallikaṃ devīṃ etadavoca:

“Atthi nu kho te mallike, kocañño attanā piyataro ”ti?

“Natthi kho me mahārāja, kocañño attanā piyataro. Tuyhaṃ pana
mahārāja, atthañño koci attanā piyataro ”ti?

“Mayhampi kho mallike, natthañño koci attanā piyataro ”ti.

2. Atha kho rājā pasenadi kosalo pāsādā orohitvā yena bhagavā
tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ
nisīdi. Ekamantaṃ nisīno kho rājā pasenadi kosalo bhagavantaṃ
etadavoca:

“Idhāhaṃ bhante, mallikāya deviyā saddhiṃ uparipāsādavaragato
mallikaṃ devīṃ etadavocaṃ: ‘Atthi nu kho te mallike, kocañño attanā
piyataro ’ti? Evaṃ vutte mallikā devī maṃ⁶ etadavoca: ‘Natthi kho me
mahārāja, kocañño attanā piyataro. Tuyhaṃ pana mahārāja, atthañño koci
attanā piyataro ’ti? Evaṃ vutte ahaṃ bhante, mallikaṃ devīṃ etadavocaṃ:
‘Mayhampi kho mallike, natthañño koci attanā piyataro ’’ti.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ
udānesi:

¹ meghiyo - Ma, Syā, PTS, Sī.

² uddhatā - Ma, Syā, PTS, Sī.

³ gopālo - Ma, Syā, PTS, Sī.

⁴ yakkho - Ma; juṇhā - Syā, PTS, Sī.

⁵ soṇattheravaggo - Syā;

soṇattherassa vaggo - PTS, Sī.

⁶ maṃ - itisaddo Syā potthake na dissate.

“Đối với vị tỳ khưu có tâm yên tịnh và an tịnh, đã chặt đứt hữu ái, việc luân hồi tái sinh đã được triệt tiêu, vị ấy đã được thoát khỏi sự trói buộc của Ma Vương.”

Phẩm Meghiya là thứ tư.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Vị Meghiya, bị náo động, người chăn bò, thượng huyền, với long tượng là thứ năm, vị Piṇḍola, vị Sāriputta, và nàng Sundarī là thứ tám, vị Upasena con trai của Vaṅganta, và vị Sāriputta; chúng là mười.

--ooOoo--

PHẨM SONA - THỨ NĂM

5. 1. KINH ĐỨC VUA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đức vua Pasenadi xứ Kosala cùng với hoàng hậu Mallikā đã đi lên tầng trên của tòa lầu đài cao quý. Khi ấy, đức vua Pasenadi xứ Kosala đã nói với hoàng hậu Mallikā điều này:

“Này Mallikā, đối với nàng có ai khác đáng yêu hơn là bản thân không?”

“Tâu đại vương, đối với thiếp không có ai khác đáng yêu hơn là bản thân. Tâu đại vương, ngược lại đối với ngài có ai khác đáng yêu hơn là bản thân không?”

“Này Mallikā, đối với trăm cũng vậy, không có ai khác đáng yêu hơn là bản thân.”

2. Sau đó, đức vua Pasenadi xứ Kosala từ tòa lầu đài đã đi xuống rồi đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên đức vua Pasenadi xứ Kosala đã nói với đức Thế Tôn điều này:

“Bạch Ngài, ở đây trăm cùng với hoàng hậu Mallikā đã đi lên tầng trên của tòa lầu đài cao quý rồi trăm đã nói với hoàng hậu Mallikā điều này: ‘Này Mallikā, đối với nàng có ai khác đáng yêu hơn là bản thân không?’ Khi được nói như vậy, hoàng hậu Mallikā đã nói với trăm điều này: ‘Tâu đại vương, đối với thiếp không có ai khác đáng yêu hơn là bản thân. Tâu đại vương, ngược lại đối với ngài có ai khác đáng yêu hơn là bản thân không?’ Khi được nói như vậy, trăm đã nói với hoàng hậu Mallikā điều này: ‘Này Mallikā, đối với trăm cũng vậy, không có ai khác đáng yêu hơn là bản thân.’”

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Sabbā disā anuparigamma cetasā
nevajjhagā piyataramattanā kvaci,
evaṃ piyo¹ puthu attā paresaṃ
tasmā na hiṃse paramattakāmo ”ti.

5. 2. APPĀYUKASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati, jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Atha kho āyasmā ānando sāyanhasamayaṃ paṭisallānā vuṭṭhito yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho āyasmā ānando bhagavantaṃ etadavoca:

“Acchariyaṃ bhante, abbhutaṃ bhante, yāva appāyukā hi bhante, bhagavato mātā ahoṣi. Sattāhajāte bhagavati bhagavato mātā kālamakāsi, tusitaṃ kāyaṃ² upapajji ”ti.³

“Evametaṃ ānanda,⁴ appāyukā hi ānanda, bodhisattamātaro honti, sattāhajātesu bodhisattesu bodhisattamātaro kālaṃ karonti, tusitaṃ kāyaṃ upapajjanti ”ti.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Ye keci bhūtā bhavissanti
ye vāpi⁵ sabbe gamissanti pahāya dehaṃ,
taṃ sabbam jāniṃ kusalo viditvā
ātāpiyo brahmacariyaṃ careyyā ”ti.

5. 3. SUPPABUDDHAKUṬṬHISUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā rājagahe viharati veḷuvane kalandakanivāpe. Tena kho pana samayena rājagahe suppabuddho nāma kuṭṭhi⁶ ahoṣi, manussadaḷiddo manussakapaṇo manussavarāko.

2. Tena kho pana samayena bhagavā mahatiyā parisāya parivuto dhammaṃ desento nisinno hoti. Addasā kho suppabuddho kuṭṭhi taṃ mahājanakāyaṃ dūrato va sannipatitaṃ, disvānassa etadahosi: “Nissaṃsayam kho ettha kiñci khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā bhājiyissati.⁷ Yannūnāham yena so mahājanakāyo tenupasaṅkameyyaṃ, appevanāmettha kiñci khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā labheyyaṃ ”ti.

¹ evampi so - Syā, PTS.

² tusitakāyaṃ - PTS.

³ upapajjati - Syā, PTS, Sī.

⁴ evametaṃ ānanda evametaṃ ānanda - Syā.

⁵ cāpi - Syā, PTS.

⁶ kuṭṭhī - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

⁷ bhājiyati - Ma;

bhājiyati - Syā, PTS.

“Sau khi đi vòng quanh tất cả các phương bằng tâm, vẫn không đạt được người đáng yêu hơn bản thân ở bất cứ đâu. Tương tự như vậy, bản thân của những người khác là đáng yêu đối với chính họ; vì thế người yêu mến bản thân không nên hãm hại người khác.”

5. 2. KINH TUỔI THỌ ÍT ỎI

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Khi ấy vào buổi chiều, đại đức Ānanda, xuất khỏi thiền tịnh, đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, đại đức Meghiya đã nói với đức Thế Tôn điều này:

“Bạch Ngài, thật là kỳ diệu! Bạch Ngài, thật là phi thường! Bạch Ngài, mẹ của đức Thế Tôn có tuổi thọ ít ỏi đến chừng ấy. Khi đức Thế Tôn được sanh ra bảy ngày, mẹ của đức Thế Tôn đã từ trần, và đã được sanh về tập thể cõi Đâu Suất.”

“Này Ānanda, điều ấy là như vậy. Này Ānanda, những người mẹ của các đức Bồ Tát quả là có tuổi thọ ít ỏi, khi các đức Bồ Tát được sanh ra bảy ngày, những người mẹ của các đức Bồ Tát từ trần, và được sanh về tập thể cõi Đâu Suất.”

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

*“Tất cả mọi loài đã được sanh hoặc sẽ được sanh ra,
tất cả sẽ ra đi sau khi buông bỏ thân xác.
Sau khi biết được mọi sự mất mát ấy, bậc thiện xảo
có nhiệt tâm nên thực hành Phạm hạnh.”*

5. 3. KINH GÃ CÙI SUPPABUDDHA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Rājagaha, ở Veluvana, nơi nuôi dưỡng các con sóc. Vào lúc bấy giờ, ở Rājagaha gã cùi tên Suppabuddha đã là người nghèo khó nhất, khổ nhất, bần cùng nhất.

2. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn, được vây quanh bởi hội chúng đông đảo, đang ngồi thuyết Pháp. Gã cùi Suppabuddha đã nhìn thấy từ đằng xa đám đông người tụ hội lại, sau khi nhìn thấy đã khởi ý điều này: “Chắc chắn là ở đây có vật thực cứng hay vật thực mềm gì đó sẽ được phân phát! Có lẽ ta nên đi đến gần đám đông người ấy, có lẽ ở đây ta có thể nhận được vật thực cứng hay vật thực mềm gì đó.”

3. Atha kho suppubuddho kuṭṭhi yena so mahājanakāyo tenupasaṅkami. Addasā kho suppubuddho kuṭṭhi bhagavantam mahatīyā parisāya parivutaṃ dhammaṃ desentaṃ nisinnaṃ, disvānassa etadahosi: “Na kho ettha kiñci khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā bhājīyati, samaṇo ayaṃ gotamo parisatiṃ dhammaṃ deseti. Yannūnāhampi dhammaṃ suṇeyyaṃ ”ti tattheva ekamantaṃ nisīdi “ahampi dhammaṃ sossāmī ”ti. Atha kho bhagavā sabbāvantaṃ parisam cetasā ceto paricca manasākāsi: “Ko nu kho idha bhabbo dhammaṃ viññātun ”ti?

4. Addasā kho bhagavā suppubuddham kuṭṭhiṃ tassaṃ parisāyaṃ nisinnaṃ, disvānassa etadahosi: “Ayaṃ kho idha bhabbo dhammaṃ viññātun ”ti. Suppubuddham kuṭṭhiṃ ārabha ānupubbīkathaṃ¹ kathesi, seyyathīdaṃ: dānakathaṃ sīlakathaṃ saggakathaṃ kāmānaṃ ādīnavaṃ okāraṃ saṅkilesaṃ, nekkhamme ca² ānisaṃsaṃ pakāsesi. Yadā bhagavā aññāsi suppubuddham kuṭṭhiṃ kallacittaṃ muducittaṃ vinīvaraṇacittaṃ udaggacittaṃ pasannacittaṃ. Atha yā buddhānaṃ sāmukkaṃsīkā dhammadesanā taṃ pakāsesi, dukkhaṃ samudayaṃ nirodhaṃ maggaṃ. Seyyathāpi nāma suddhaṃ vatthaṃ apagatakālakam sammadeva rajanaṃ patigaṇheyya. Evameva suppubuddhassa kuṭṭhissa tasmīṃ yeva āsane virajaṃ vītamalaṃ dhammacakkhuṃ udapādi: “Yaṃ kiñci samudayadhammaṃ, sabbaṃ taṃ nirodhadhamman ”ti.

5. Atha kho suppubuddho kuṭṭhi diṭṭhadhammo pattadhammo vidīdadhammo pariyogāḷhadhammo tiṇṇavicikiccho vigatakathaṃkatho vesārajappatto aparappaccayo satthusāsane, utṭhāyāsana yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinna kho suppubuddho kuṭṭhi bhagavantaṃ etadavoca: “Abhikkantaṃ bhante, abhikkantaṃ bhante, seyyathāpi bhante, nikkujjitaṃ vā ukkujjeyya, paṭicchannaṃ vā vivareyya, mūḷhassa vā maggaṃ ācikkheyya, andhakāre vā telapajjotaṃ dhāreyya ‘cakkhumanto rūpāni dakkhanti ’ti. Evameva³ bhagavatā anekapariyāyena dhammo pakāsito. Esāhaṃ bhante bhagavantaṃ saraṇaṃ gacchāmi, dhammañca bhikkhusaṅghañca. Upāsakaṃ maṃ bhagavā dhāretu, ajjatagge paṇupetaṃ saraṇaṃ gatan ”ti.

6. Atha kho suppubuddho kuṭṭhi bhagavatā dhammiyā kathāya sandassito samādapito samuttejito sampahaṃsito, bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā utṭhāyāsana bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā pakkāmi.

¹ anupubbīkathaṃ - Ma; anupubbikathaṃ - Syā, PTS; anupubbīkathaṃ - Sī, katthaci.

² nekkhamme - Ma; nikkhame ca - PTS.

³ evamevaṃ - Ma, Syā.

3. Sau đó, gã cùi Suppabuddha đã đi đến gần đám đông người ấy. Gã cùi Suppabuddha đã nhìn thấy đức Thế Tôn, được vây quanh bởi hội chúng đông đảo, đang ngồi thuyết Pháp. Sau khi nhìn thấy, gã ấy đã khởi ý điều này: “Ở đây, không có vật thực cứng hay vật thực mềm gì đó được phân phát! Vị Samôn Gotama này thuyết Pháp cho hội chúng. Có lẽ ta cũng nên nghe Pháp.” Rồi đã ngồi xuống ngay tại chỗ ấy (nghĩ rằng): “Ta cũng sẽ nghe Pháp.” Khi ấy, đức Thế Tôn sau khi dùng tâm biết được tâm toàn thể hội chúng, đã tác ý rằng: “Ở đây người nào có khả năng hiểu được Giáo Pháp?”

4. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy gã cùi Suppabuddha đang ngồi ở hội chúng ấy, sau khi nhìn thấy đã khởi ý điều này: “Ở đây người này có khả năng hiểu được Giáo Pháp.” Và Ngài đã thuyết Pháp theo thứ lớp liên quan đến gã cùi Suppabuddha. Tức là Ngài đã giảng giải bài thuyết về bố thí, bài thuyết về giới, bài thuyết về cõi Trời, sự tai hại sự thấp kém sự ô nhiễm của các dục, sự lợi ích của việc xuất ly. Khi đức Thế Tôn biết được tâm của gã cùi Suppabuddha đã sẵn sàng, dễ uốn nắn, không còn chướng ngại, hướng thượng, tịnh tín, Ngài đã phô bày Pháp thuyết giảng đã được Chư Phật khai mở là: Khổ, Tập, Diệt, Đạo. Cũng giống như tấm vải đã được làm sạch, không còn vết nhơ, có thể nhuộm màu một cách toàn vẹn; tương tự như thế, ngay tại chỗ ngồi ấy Pháp nhãn không nhiễm bụi trần, không vết nhơ đã sanh khởi đến gã cùi Suppabuddha: “Điều gì có bản tánh được sanh lên, toàn bộ điều ấy đều có bản tánh hoại diệt.”

5. Sau đó, khi đã thấy được Pháp, đã thành tựu được Pháp, đã hiểu được Pháp, đã thấm nhuần Pháp, hoài nghi đã không còn, sự lưỡng lự đã dứt hẳn, đã thành tựu niềm tin vào Giáo Pháp của bậc Đạo Sư, không còn cần sự trợ duyên của người khác, gã cùi Suppabuddha đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, thật là tuyệt vời! Bạch Ngài, thật là tuyệt vời! Bạch Ngài, giống như người có thể lật ngửa vật đã được úp lại, mở ra vật đã bị che kín, chỉ đường cho kẻ lạc lối, đem lại cây đèn dầu nơi bóng tối (nghĩ rằng): ‘Những người có mắt sẽ nhìn thấy được các hình dáng;’ tương tự như thế Pháp đã được đức Thế Tôn giảng rõ bằng nhiều phương tiện. Bạch Ngài, con đây xin đi đến nương nhờ đức Thế Tôn ấy, Giáo Pháp, và Tăng Chúng tỳ khưu. Xin đức Thế Tôn chấp nhận con là nam cư sĩ đã đi đến nương nhờ kể từ hôm nay cho đến trọn đời.”

6. Sau đó, khi đã được đức Thế Tôn chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi bằng bài Pháp thoại, gã cùi Suppabuddha đã thích thú, đã tùy hỷ lời dạy của đức Thế Tôn, đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ đức Thế Tôn, hướng vai phải nhiễu quanh, rồi ra đi.

Atha kho suppbuddhaṃ kuṭṭhiṃ acirapakkantaṃ¹ gāvī taruṇavacchā adhipātetvā jīvitā voropesi.

7. Atha kho sambahulā bhikkhū yena bhagavā tenupasaṅkamimsu, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdimsu. Ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhū bhagavantaṃ etadavocum: “Yo so bhante, suppbuddho nāma kuṭṭhi bhagavatā dhammiyā kathāya sandassito samādapito samuttejito sampahaṃsito, so kālakato. Tassa kā gati, ko abhisamparāyo”ti?

8. “Paṇḍito bhikkhave, suppbuddho kuṭṭhi, paccapādi dhammassānudhammaṃ, na ca maṃ dhammādhikaraṇaṃ vihesesi. Suppbuddho bhikkhave, kuṭṭhi tiṇṇaṃ saṃyojanānaṃ parikkhayā sotāpanno avinipātadhammo niyato sambodhiparāyano”ti.

9. Evaṃ vutte aññataro bhikkhu bhagavantaṃ etadavoca: “Ko nu kho bhante, hetu ko paccayo yena suppbuddho kuṭṭhi ahosi manussadaḷiddo² manussakapaṇo manussavarāko”ti?

10. “Bhūtapubbaṃ bhikkhave suppbuddho kuṭṭhi imasmiṃ yeva rājagahe seṭṭhiputto ahosi. So uyyānabhūmiṃ niyyanto addasa tagarasikhiṃ paccekabuddhaṃ nagaraṃ piṇḍāya pavisantaṃ, disvānassa etadahosi: ‘Kvāyaṃ kuṭṭhi kuṭṭhicivarena hi³ vicarati’ti, niṭṭhubhitvā⁴ apasabyato⁵ karitvā pakkāmi. So tassa kammaṃ vipākena bahūni vassāni bahūni vassatāni bahūni vassasahassāni bahūni vassasatasahassāni niraye paccittha. Tasseva kammaṃ vipākāvasesena imasmiṃ yeva rājagahe kuṭṭhi ahosi, manussadaḷiddo manussakapaṇo manussavarāko. So tathāgatappaveditaṃ dhammavinayaṃ āgamma saddhaṃ samādiyi,⁶ sīlaṃ samādiyi, suttaṃ samādiyi, cāgaṃ samādiyi, paññaṃ samādiyi. So tathāgatappaveditaṃ dhammavinayaṃ āgamma saddhaṃ samādiyitvā sīlaṃ samādiyitvā suttaṃ samādiyitvā cāgaṃ samādiyitvā paññaṃ samādiyitvā kāyassa bhedā parammaraṇā sugatiṃ saggamaṃ lokamaṃ upapanno devānaṃ tāvatimsānaṃ saḥayataṃ. So tatha aññe deve atirocati vaṇṇena ceva yasasā cā”ti.

11. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Cakkhumā visamānīva vijjamāne parakkame,
paṇḍito jīvalokasmiṃ pāpāni parivajjaye”ti.

¹ acirapakkantaṃ suppbuddhaṃ kuṭṭhiṃ - Syā;
suppbuddhaṃ kuṭṭhiṃ - PTS;
suppbuddhaṃ acirapakkantaṃ - Sī.

² manussadaḷiddo ahosi - Syā.

³ kvāyaṃ kuṭṭhi kuṭṭhicivarena vicarati ti - Ma; kvāyaṃ kuṭṭhi vicarati ti - Syā, PTS.

⁴ niṭṭhubhitvā - Ma, PTS.

⁵ apasabyāmato - Syā;

apasabyāmato - PTS.

⁶ samādayi - Syā, evaṃ sabbattha.

Sau đó, khi gã cùi Suppabuddha ra đi không bao lâu, một con bò cái với con bê non đã húc ngã và đã đoạt lấy mạng sống của gã cùi Suppabuddha.

7. Sau đó, nhiều vị tỳ khưu đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị tỳ khưu ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, người cùi tên Suppabuddha đã được đức Thế Tôn chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi bằng bài Pháp thoại, người ấy đã qua đời. Đối với người ấy, cảnh giới tái sanh là gì, kiếp kế tiếp là gì?”

8. “Này các tỳ khưu, gã cùi Suppabuddha là người sáng suốt, đã thực hành Pháp tuần tự đối với Giáo Pháp, và đã không quấy rầy Ta với sự việc liên quan đến Giáo Pháp. Này các tỳ khưu, gã cùi Suppabuddha do sự diệt tận ba sự ràng buộc là vị Nhập Lưu, có pháp không bị thối đọa, có sự tiến đến giác ngộ đã được chắc chắn.”

9. Khi được nói như vậy, một vị tỳ khưu nọ đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, nhân gì, duyên gì khiến gã cùi Suppabuddha đã là người nghèo khó nhất, khốn khổ nhất, bần cùng nhất?”

10. “Này các tỳ khưu, vào thời quá khứ gã cùi Suppabuddha đã là con trai nhà triệu phú ở ngay tại thành Rājagaha này. Người ấy, trong khi được đưa đến khu vườn giải trí, đã nhìn thấy vị Phật Độc Giác đang đi vào thành để khất thực, sau khi nhìn thấy đã khởi ý điều này: ‘Gã cùi này là ai mà đi lang thang với y phục của người cùi vậy?’ rồi đã khạc nhổ, hướng vai trái (về phía vị Phật Độc Giác), và ra đi. Người ấy, do quả thành tựu của nghiệp ấy, đã bị nung nấu ở địa ngục nhiều năm, nhiều trăm năm, nhiều ngàn năm, nhiều trăm ngàn năm, với phần còn lại của chính nghiệp quả ấy, đã là người cùi ở ngay tại thành Rājagaha này, là người nghèo khó nhất, khốn khổ nhất, bần cùng nhất. Sau khi đi đến với Pháp và Luật đã được công bố bởi đức Như Lai, người ấy đã thọ trì niềm tin, đã thọ trì giới, đã thọ trì điều đã được nghe, đã thọ trì sự xả thí, đã thọ trì trí tuệ. Sau khi thọ trì niềm tin, sau khi thọ trì giới, sau khi thọ trì điều đã được nghe, sau khi thọ trì sự xả thí, sau khi thọ trì trí tuệ, người ấy do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, được sanh vào chốn an vui, cõi Trời, có sự cộng trú với chư Thiên cõi Ba Mươi Ba. Tại nơi ấy, người ấy chói sáng vượt trội chư Thiên khác không những về sắc đẹp mà còn về danh tiếng nữa.”

11. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Tựa như người có mắt, trong khi đang có sự ra sức, nên tránh xa những nơi trắc trở, bậc sáng suốt, ở thế gian cuộc sống, nên tránh xa những điều ác.”

5. 4. KUMĀRAKASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati, jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena sambahulā kumārakā antarā ca sāvattim antarā ca jetavanam macchake bādhenti. Atha kho bhagavā pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacivaramādāya sāvattim piṇḍāya pāvisi. Addasā kho bhagavā te sambahule kumārake antarā ca sāvattim antarā ca jetavanam macchake bādhente. Disvāna yena te kumārakā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā te kumārake etadavoca: “Bhāyatha tumhe¹ kumārakā, dukkhassa? Appiyam vo dukkhan ”ti? “Evaṃ bhante, bhāyāma mayam² dukkhassa, appiyam no dukkhan ”ti.

2. Atha kho bhagavā etamattham veditvā tāyam velāyam imam udānam udānesi:

“Sace bhāyatha dukkhassa sace vo dukkhamappiyam,
mākattha pāpakaṃ kammaṃ āvi vā yadi vā raho.

³Sace ca pāpakaṃ kammaṃ karissatha karotha vā,
na vo dukkhā pamuttyatthi⁴ upecca pi⁵ palāyatan ”ti.

5. 5. UPOSATHASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati, pubbārāme migāramātupāsāde. Tena kho pana samayena bhagavā tadahuposathe bhikkhusaṅghaparivuto nisinno hoti. Atha kho āyasmā ānando abhikkantāya rattiyā nikkhante paṭhame yāme utthāyāsanā ekaṃsam cīvaram⁶ katvā yena bhagavā tenañjalim paṇāmetvā bhagavantam etadavoca: “Abhikkantā bhante ratti, nikkhanto paṭhamo yāmo, cīranisinno bhikkhusaṅgho. Uddisatu bhante bhagavā bhikkhūnam pātimokkhan ”ti. Evaṃ vutte bhagavā tuṅhī ahoṣi. Dutiyampi kho āyasmā ānando abhikkantāya rattiyā nikkhante majjhime yāme utthāyāsanā ekaṃsam cīvaram katvā yena bhagavā tenañjalim paṇāmetvā bhagavantam etadavoca: “Abhikkantā bhante ratti, nikkhanto majjhimo yāmo, cīranisinno bhikkhusaṅgho. Uddisatu bhante bhagavā bhikkhūnam pātimokkhan ”ti. Dutiyampi kho bhagavā tuṅhī ahoṣi. Tatiyampi kho āyasmā anando abhikkantāya rattiyā nikkhante pacchime yāme uddhaṭe⁷ aruṇe nandimukhiyā rattiyā utthāyāsanā ekaṃsam cīvaram katvā yena bhagavā tenañjalim paṇāmetvā bhagavantam etadavoca: “Abhikkantā bhante ratti, nikkhanto pacchimo yāmo, uddhaṭo⁷ aruṇo, nandimukhī ratti, cīranisinno bhikkhusaṅgho. Uddisatu bhante bhagavā bhikkhūnam pātimokkhan ”ti. “Aparisuddhā ānanda parisā ”ti.

¹ vo tumhe - katthaci.

² mayam bhante - Ma, Syā, PTS.

³ sace va - PTS.

⁴ pamuttyatthi - Ma; muttyatthi - Syā, PTS.

⁵ upeccāpi - Syā, PTS.

⁶ uttarāsaṅgam - Ma.

⁷ uddhast^o - Syā.

5. 4. KINH CÁC THIẾU NIÊN

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bảy giờ, nhiều thiếu niên hành hạ các con cá nhỏ, ở khoảng giữa Sāvatti và Jetavana. Khi ấy vào buổi sáng, đức Thế Tôn đã quán y (nội), rồi cầm bình bát và y đi vào thành Sāvatti để khát thực. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy nhiều thiếu niên đang hành hạ các con cá nhỏ, ở khoảng giữa Sāvatti và Jetavana. Sau khi nhìn thấy, đức Thế Tôn đã đi đến gần các thiếu niên ấy, sau khi đến đã nói với các thiếu niên ấy điều này: “Này các cậu bé trai, các con có sợ hãi sự khổ đau không? Đối với các con có phải sự khổ đau là không được ưa thích?” “Bạch Ngài, đúng vậy. Chúng con sợ hãi sự khổ đau. Đối với chúng con sự khổ đau là không được ưa thích.”

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Nếu các con sợ hãi sự khổ đau, nếu đối với các con sự khổ đau là không được ưa thích, các con chớ làm việc ác đâu là công khai hay kín đáo.

Và nếu các con sẽ làm việc ác, hoặc đang làm, thì không có sự thoát ra khỏi khổ đau cho các con, cho đâu các con lánh xa và trốn chạy.”

5. 5. KINH LỄ UPOSATHA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, tu viện Pubba, ở tòa nhà dài của Mẹ của Migāra.¹ Vào lúc bảy giờ, nhằm ngày Uposatha, đức Thế Tôn đang ngồi, được vây quanh bởi hội chúng tỳ khưu. Khi ấy, lúc đêm đã khuya canh một đã tàn, đại đức Ānanda đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đập thượng y một bên vai, chấp tay hướng về đức Thế Tôn, và đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, đêm đã khuya, canh một đã tàn, hội chúng tỳ khưu ngồi đã lâu. Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn tuyên đọc giới bốn Pātimokkha cho các tỳ khưu.” Khi được nói như vậy, đức Thế Tôn đã im lặng. Đến lần thứ nhì, lúc đêm đã khuya canh giữa đã tàn, đại đức Ānanda đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đập thượng y một bên vai, chấp tay lên hướng về đức Thế Tôn, và đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, đêm đã khuya, canh giữa đã tàn, hội chúng tỳ khưu ngồi đã lâu. Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn tuyên đọc giới bốn Pātimokkha cho các tỳ khưu.” Đến lần thứ nhì, đức Thế Tôn đã im lặng. Đến lần thứ ba, lúc đêm đã khuya canh cuối đã tàn, bình minh đã rạng, trời đêm lộ vẻ rạng rỡ, đại đức Ānanda đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đập thượng y một bên vai, chấp tay lên hướng về đức Thế Tôn, và đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, đêm đã khuya, canh cuối đã tàn, bình minh đã rạng, trời đêm lộ vẻ rạng rỡ, hội chúng tỳ khưu ngồi đã lâu. Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn tuyên đọc giới bốn Pātimokkha cho các tỳ khưu.” “Này Ānanda, hội chúng không thanh tịnh.”

¹ Câu chuyện tương tự được thấy ở Cullavaggapāḷi - Tiểu Phẩm (TTPV 07, từ trang 427).

2. Atha kho āyasmato mahāmoggallānassa etadahosi: “Kaṃ nu kho bhagavā puggalaṃ sandhāya evamāha: ‘Aparisuddhā ānanda, parisā’ ”ti. Atha kho āyasmā mahāmoggallāno sabbāvantaṃ bhikkhusaṅghaṃ cetasā ceto paricca manasākāsi. Addasā kho āyasmā mahāmoggallāno taṃ puggalaṃ dussīlaṃ pāpadhammaṃ asucisaṅkassarasamācāraṃ paṭicchannakammantaṃ assamaṇaṃ samaṇapaṭiññaṃ abrahmacāriyaṃ brahmacāriyaṃ antopūtiṃ avassutaṃ kasambujātaṃ¹ majjhe bhikkhusaṅghassa nisinnaṃ, disvāna uṭṭhāyāsanaṃ yena so puggalo tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā taṃ puggalaṃ etadavoca: “Uṭṭhehāvuso, diṭṭhosi bhagavatā, natthi te bhikkhūhi saddhiṃ saṃvāso ”ti. Atha kho so puggalo² tuṅhī ahoṣi. Dutiyampi kho āyasmā mahāmoggallāno taṃ puggalaṃ etadavoca: “Uṭṭhehāvuso, diṭṭhosi bhagavatā. Natthi te bhikkhūhi saddhiṃ saṃvāso ”ti. Dutiyampi kho so puggalo tuṅhī ahoṣi. Tatiyampi kho āyasmā mahāmoggallāno taṃ puggalaṃ etadavoca: “Uṭṭhehāvuso, diṭṭhosi bhagavatā. Natthi te bhikkhūhi saddhiṃ saṃvāso ”ti. Tatiyampi kho so puggalo tuṅhī ahoṣi.

3. Atha kho āyasmā mahāmoggallāno taṃ puggalaṃ bāhāyaṃ gahetvā bahidvāraḥkoṭṭhakaṃ nikkhāmetvā sūcighaṭikaṃ datvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ etadavoca: “Nikkhāmito bhante so puggalo mayā, parisuddhā parisā. Uddisatu bhante bhagavā bhikkhūnaṃ pātimokkhaṃ ”ti. “Acchariyaṃ moggallāna, abbhutaṃ moggallāna, yāva bāhā gahaṇāpi nāma so moghapuriso āgamaṣṣatī ”ti.³

4. Atha kho bhagavā bhikkhū āmantesi: “Na dānāhaṃ bhikkhave, itoparaṃ uposathaṃ karissāmi pātimokkhaṃ uddisissāmi. Tumheva dāni⁴ bhikkhave itoparaṃ uposathaṃ kareyyātha, pātimokkhaṃ uddiseyyātha. Aṭṭhānametaṃ bhikkhave anavakāso, yaṃ tathāgato aparisuddhāya parisāya uposathaṃ kareyya, pātimokkhaṃ uddiseyya.

5. Aṭṭhime bhikkhave, mahāsamudde acchariyā abbhutā dhammā, ye disvā disvā asurā mahāsamudde abhiraṃanti. Katame aṭṭha?

(1.) Mahāsamuddo bhikkhave, anupubbaninno, anupubbapoṇo, anupubbapabbhāro, nāyatakeneva⁵ papāto. Yaṃ⁶ bhikkhave mahāsamuddo anupubbaninno, anupubbapoṇo, anupubbapabbhāro, nāyatakeneva papāto. Ayaṃ bhikkhave, mahāsamudde paṭhamo acchariyo abbhuto dhammo, yaṃ disvā disvā asurā mahāsamudde abhiraṃanti.

(2.) Puna ca paraṃ bhikkhave, mahāsamuddo ṭhitadhammo velaṃ nātivattati. Yaṃ bhikkhave, mahāsamuddo ṭhitadhammo velaṃ nātivattati. Ayampi⁷ bhikkhave mahāsamudde dutiyo acchariyo abbhuto dhammo, yaṃ disvā disvā asurā mahāsamudde abhiraṃanti.

¹ kasambukajātaṃ - Syā.

² evaṃ vutte so puggalo - Ma.

³ āgamaṣṣatī ti - Syā, PTS.

⁴ tumhe yeva - Syā.

⁵ na āyatakeneva - Ma.

⁶ yampi - Ma, PTS.

⁷ ayaṃ - Ma, evaṃ sabbattha.

2. Khi ấy, đại đức Mahāoggallāna đã khởi ý điều này: “Liên quan đến nhân vật nào khiến đức Thế Tôn đã nói như vậy: ‘Này Ānanda, hội chúng không thanh tịnh?’” Sau đó, đại đức Mahāoggallāna đã tác ý dùng tâm biết được tâm của toàn thể hội chúng tỳ khưu. Đại đức Mahāoggallāna đã nhìn thấy nhân vật ấy, kẻ có ác giới, có ác pháp, sở hành bất tịnh và đáng nghi ngờ, có hành động che giấu, không phải là Sa-môn, tự xưng là Sa-môn, không có Phạm hạnh, tự xưng là có Phạm hạnh, nội tâm thối nát, nhiễm dục vọng, có bản chất dơ bẩn, đang ngồi giữa hội chúng tỳ khưu; sau khi nhìn thấy đã từ chỗ ngồi đứng dậy đi đến gần nhân vật ấy, sau khi đến gần đã nói với nhân vật ấy điều này: “Này ông bạn, hãy đứng dậy. Người đã bị đức Thế Tôn nhìn thấy rồi. Việc cộng trú với các tỳ khưu là không có cho người.” Khi ấy, nhân vật ấy đã im lặng. Đến lần thứ nhì, đại đức Mahāoggallāna đã nói với nhân vật ấy điều này: “Này ông bạn, hãy đứng dậy. Người đã bị đức Thế Tôn nhìn thấy rồi. Việc cộng trú với các tỳ khưu là không có cho người.” Đến lần thứ nhì, nhân vật ấy đã im lặng. Đến lần thứ ba, đại đức Mahāoggallāna đã nói với nhân vật ấy điều này: “Này ông bạn, hãy đứng dậy. Người đã bị đức Thế Tôn nhìn thấy rồi. Việc cộng trú với các tỳ khưu là không có cho người.” Đến lần thứ ba, nhân vật ấy đã im lặng.

3. Khi ấy, đại đức Mahāoggallāna đã nắm lấy nhân vật ấy ở cánh tay đẩy ra bên ngoài cánh cửa của cổng ra vào, gài chốt cửa lại, rồi đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, nhân vật ấy đã bị con đẩy ra ngoài rồi; hội chúng được thanh tịnh. Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn tuyên đọc giới bốn *Pātimokkha* cho các tỳ khưu.” “Này Moggallāna, thật kỳ lạ thay! Này Moggallāna thật khác thường thay! Gã rồ dại ấy lại chờ đợi cho đến lúc bị nắm lấy cánh tay.”

4. Sau đó, đức Thế Tôn đã bảo các tỳ khưu rằng: “Này các tỳ khưu, giờ đây kể từ nay về sau Ta sẽ không tiến hành lễ *Uposatha*, sẽ không tuyên đọc giới bốn. Này các tỳ khưu, giờ đây kể từ nay về sau chính các người sẽ tiến hành lễ *Uposatha*, sẽ tụng đọc giới bốn *Pātimokkha*. Này các tỳ khưu, việc này không hợp lý không có cơ sở là việc đức Như Lai có thể tiến hành lễ *Uposatha*, có thể tuyên đọc giới bốn *Pātimokkha* ở hội chúng không thanh tịnh.

5. Này các tỳ khưu, đây là tám pháp kỳ diệu phi thường về biển cả, sau khi thường xuyên xem xét những pháp ấy các A-tu-la thỏa thích trong biển cả. Tám pháp ấy là gì?

(1.) Này các tỳ khưu, biển cả sâu xuống dần dần, có độ dốc xuống dần dần, có sự lõm xuống dần dần, không có vực sâu một cách đột ngột. Này các tỳ khưu, sự việc biển cả sâu xuống dần dần, có độ dốc xuống dần dần, có sự lõm xuống dần dần, không có vực sâu một cách đột ngột. Này các tỳ khưu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ nhất về biển cả, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các A-tu-la thỏa thích trong biển cả.

(2.) Này các tỳ khưu, còn có điều khác nữa, biển cả có pháp ổn định, không tràn qua khỏi bờ. Này các tỳ khưu, sự việc biển cả có pháp ổn định, không tràn qua khỏi bờ. Này các tỳ khưu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ nhì về biển cả, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các A-tu-la thỏa thích trong biển cả.

(3.) Puna ca paraṃ bhikkhave, mahāsamuddo na matena kuṇapena saṃvasati. Yaṃ hoti mahāsamudde mataṃ kuṇapaṃ, taṃ khippañña¹ tīraṃ vāheti, thalaṃ ussādeti.² Yaṃ³ bhikkhave mahāsamuddo na matena kuṇapena saṃvasati, yaṃ hoti mahāsamudde mataṃ kuṇapaṃ, taṃ khippañña tīraṃ vāheti, thalaṃ ussādeti. Ayampi bhikkhave, mahāsamudde tatiyo acchariyo abbhuto dhammo, yaṃ disvā disvā asurā mahāsamudde abhiramanti.

(4.) Puna ca paraṃ bhikkhave, yā kāci mahānadiyo, seyyathīdaṃ: gaṅgā yamunā aciravatī sarabhū mahī, tā mahāsamuddaṃ patvā⁴ jahanti purimāni nāmagottāni, mahāsamuddo tveva saṅkhaṃ gacchanti. Yaṃ bhikkhave yā kāci mahānadiyo, seyyathīdaṃ: gaṅgā yamunā aciravatī sarabhū mahī, tā mahāsamuddaṃ patvā jahanti purimāni nāmagottāni, mahāsamuddotveva saṅkhaṃ gacchanti. Ayampi bhikkhave mahāsamudde catuttho acchariyo abbhuto dhammo, yaṃ disvā disvā asurā mahāsamudde abhiramanti.

(5.) Puna ca paraṃ bhikkhave, yā ca loke⁵ savantiyo mahāsamuddaṃ⁶ appenti, yāca antaḷikkhā dhārā papatanti, na tena mahāsamuddassa ūnattaṃ vā pūrattaṃ vā paññāyati. Yaṃ bhikkhave, yā ca loke savantiyo mahāsamuddaṃ appenti, yā ca antaḷikkhā dhārā papatanti, na tena mahāsamuddassa ūnattaṃ vā pūrattaṃ vā paññāyati. Ayampi bhikkhave, mahāsamudde pañcamo acchariyo abbhutadhammo,⁷ yaṃ disvā disvā asurā mahāsamudde abhiramanti.

(6.) Puna ca paraṃ bhikkhave, mahāsamuddo ekaraso loṇaraso. Yaṃ bhikkhave, mahāsamuddo ekaraso loṇaraso, ayampi bhikkhave, mahāsamudde chaṭṭho acchariyo abbhutadhammo, yaṃ disvā disvā asurā mahāsamudde abhiramanti.

(7.) Puna ca paraṃ bhikkhave mahāsamuddo bahūratano, anekaratano. Tatrimāni ratanāni, seyyathīdaṃ: muttā maṇi veḷuriyo saṅkho silā pavāḷaṃ rajataṃ jātarūpaṃ lohitaṅko⁸ masāragallaṃ.⁹ Yaṃ bhikkhave mahāsamuddo bahūratano anekaratano, tatrimāni ratanāni, seyyathīdaṃ: muttā maṇi veḷuriyo saṅkho silā pavāḷaṃ rajataṃ jātarūpaṃ lohitaṅko masāragallaṃ. Ayampi bhikkhave mahāsamudde sattamo acchariyo abbhutadhammo, yaṃ disvā disvā asurā mahāsamudde abhiramanti.

¹ khippameva - Ma, Syā;

khippaṃ yeva - PTS.

² ussāreti - Ma, PTS, Sīmu.

³ yampi - Ma, Syā, PTS.

⁴ pattā - Syā, PTS.

⁵ yā loke - Syā.

⁶ mahāsamudde - Syā.

⁷ abbhuto dhammo - Ma, PTS, Sī;

abbhūtaḍḍhammo - Syā.

⁸ lohitaṅgo - Ma, Syā.

⁹ masāragallo - Syā, PTS.

(3.) Nay các tỳ khuu, còn có điều khác nữa, biển cả không sống chung với xác chết, nghĩa là khi ở trong biển cả có xác chết, nó tức thời đưa xác chết ấy vào bờ rồi hất lên đất liền. Nay các tỳ khuu, sự việc biển cả không sống chung với xác chết, nghĩa là khi ở trong biển cả có xác chết, nó tức thời đưa xác chết ấy vào bờ rồi hất lên đất liền. Nay các tỳ khuu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ ba về biển cả, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các A-tu-la thỏa thích trong biển cả.

(4.) Nay các tỳ khuu, còn có điều khác nữa, các con sông lớn như là Gaṅgā, Yamunā, Aciravatī, Sarabhū, Mahī khi đã ra đến biển cả thì từ bỏ các tên họ trước đây và đi đến tên gọi là 'Biển cả.' Nay các tỳ khuu, sự việc các con sông lớn như là Gaṅgā, Yamunā, Aciravatī, Sarabhū, Mahī khi đã ra đến biển cả thì từ bỏ các tên họ trước đây và đi đến tên gọi là 'Biển cả.' Nay các tỳ khuu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ tư về biển cả, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các A-tu-la thỏa thích trong biển cả.

(5.) Nay các tỳ khuu, còn có điều khác nữa, có các dòng nước ở thế gian đổ vào biển cả và các trận mưa từ không trung rơi xuống, nhưng không vì điều ấy mà biển cả được xem là vui hay đầy. Nay các tỳ khuu, sự việc có các dòng nước ở thế gian đổ vào biển cả và các trận mưa từ không trung rơi xuống nhưng không vì điều ấy mà biển cả được xem là vui hay đầy. Nay các tỳ khuu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ năm về biển cả, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các A-tu-la thỏa thích trong biển cả.

(6.) Nay các tỳ khuu, còn có điều khác nữa, biển cả có một vị là vị của muối. Nay các tỳ khuu, sự việc biển cả chỉ có một vị là vị của muối. Nay các tỳ khuu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ sáu về biển cả, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các A-tu-la thỏa thích trong biển cả.

(7.) Nay các tỳ khuu, còn có điều khác nữa, biển cả có nhiều vật quý, có vô số vật quý. Ở đó, các vật quý ấy như là ngọc trai, ngọc ma-ni, ngọc bích, xà cừ, đá quý, san hô, bạc, vàng, ngọc ru-by, ngọc mắt mèo. Nay các tỳ khuu, sự việc biển cả có nhiều vật quý, có vô số vật quý; ở đó, các vật quý ấy như là ngọc trai, ngọc ma-ni, ngọc bích, xà cừ, đá quý, san hô, bạc, vàng, ngọc ru-by, ngọc mắt mèo. Nay các tỳ khuu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ bảy về biển cả, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các A-tu-la thỏa thích trong biển cả.

(8.) Puna ca paraṃ bhikkhave, mahāsamuddo mahataṃ bhūtānaṃ āvāso, tatrime bhūtā: timi timiṅgalo timirapiṅgalo¹ asurā nāgā gandhabbā. Santi mahāsamudde yojanasatikāpi attabhāvā, dviyojanasatikāpi attabhāvā, tiyojanasatikāpi attabhāvā, catuyojanasatikāpi attabhāvā, pañcayojanasatikāpi attabhāvā. Yaṃ bhikkhave, mahāsamuddo mahataṃ bhūtānaṃ āvāso, tatrime bhūtā: timi timiṅgalo timirapiṅgalo asurā nāgā gandhabbā. Santi mahāsamudde yojanasatikāpi attabhāvā, dviyojanasatikāpi attabhāvā, tiyojanasatikāpi attabhāvā, catuyojanasatikāpi attabhāvā, pañcayojanasatikāpi attabhāvā. Ayampi bhikkhave, mahāsamudde aṭṭhamo acchariyo abbhutadhammo, yaṃ disvā disvā asurā mahāsamudde abhiramanti.

Ime kho bhikkhave, mahāsamudde aṭṭha acchariyā abbhutadhammā,² ye disvā disvā asurā mahāsamudde abhiramanti.

6. Evameva kho bhikkhave, imasmiṃ dhammavinaye aṭṭha acchariyā abbhutadhammā,² ye disvā disvā bhikkhū imasmiṃ dhammavinaye abhiramanti. Katame aṭṭha?

(1.) Seyyathāpi bhikkhave, mahāsamuddo anupubbaninno, anupubbapoṇo, anupubbapabbhāro, nāyatakeneva papāto, evameva kho bhikkhave, imasmiṃ dhammavinaye anupubbāsikkhā, anupubbakiriyā, anupubbapaṭipadā, nāyatakeneva aññāpaṭivedho. Yaṃ bhikkhave, imasmiṃ dhammavinaye anupubbāsikkhā, anupubbakiriyā, anupubbapaṭipadā, nāyatakeneva aññāpaṭivedho. Ayaṃ bhikkhave, imasmiṃ dhammavinaye paṭhamo acchariyo abbhutadhammo, yaṃ disvā disvā bhikkhū imasmiṃ dhammavinaye abhiramanti.

(2.) Seyyathāpi bhikkhave mahāsamuddo tṭhitadhammo velaṃ nātivattati, evameva kho bhikkhave, yaṃ mayā sāvakanāṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ, taṃ mama sāvakā jīvitahetu pi nātikkamanti. Yaṃ bhikkhave mayā sāvakanāṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ taṃ mama sāvakā jīvitahetu pi nātikkamanti. Ayampi bhikkhave imasmiṃ dhammavinaye dutiyo acchariyo abbhutadhammo, yaṃ disvā disvā bhikkhū imasmiṃ dhammavinaye abhiramanti.

(3.) Seyyathāpi bhikkhave, mahāsamuddo na matena kuṇapena saṃvasati, yaṃ hoti mahāsamudde mataṃ kuṇapaṃ taṃ khippaññeva tīraṃ vāheti, thalaṃ ussādeti. Evameva kho bhikkhave, yo so puggalo dussīlo pāpadhammo asuci saṅkassarasaṃcāro paṭicchannakammanto, assamaṇo samaṇapaṭiñño, abrahmacārī brahmacāripaṭiñño, antopūti avassuto kasambujāto, na tena saṅgho saṃvasati, atha kho naṃ khippaññeva sannipatitvā ukkhipati.

¹ timitimiṅgalo - Ma, Syā.

² abbhutā dhammā - Ma, PTS, Sī; abbhūtadhammā - Syā.

(8.) Nay các tỳ khuu, còn có điều khác nữa, biển cả là nơi cư trú của các chúng sanh to lớn. Ở đó, các chúng sanh ấy là cá ông, cá voi, cá ông voi, các A-tu-la, các loài rồng, các Càn-thát-bà. Trong biển cả còn có những loài hữu hình lớn đến trăm do tuần, những loài hữu hình lớn đến hai trăm do tuần, những loài hữu hình lớn đến ba trăm do tuần, những loài hữu hình lớn đến bốn trăm do tuần, những loài hữu hình lớn đến năm trăm do tuần. Nay các tỳ khuu, sự việc biển cả là nơi cư trú của các chúng sanh to lớn; ở đó, các chúng sanh ấy là cá ông, cá voi, cá ông voi, các A-tu-la, các loài rồng, các Càn-thát-bà. Trong biển cả còn có những loài hữu hình lớn đến trăm do tuần, những loài hữu hình lớn đến hai trăm do tuần, những loài hữu hình lớn đến ba trăm do tuần, những loài hữu hình lớn đến bốn trăm do tuần, những loài hữu hình lớn đến năm trăm do tuần. Nay các tỳ khuu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ tám về biển cả, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các A-tu-la thỏa thích trong biển cả.

Nay các tỳ khuu, đây là tám pháp kỳ diệu phi thường về biển cả, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các A-tu-la thỏa thích trong biển cả.

6. Nay các tỳ khuu, tương tự y như thế trong Pháp và Luật này có tám pháp kỳ diệu phi thường, sau khi thường xuyên xem xét những pháp ấy các tỳ khuu thỏa thích trong Pháp và Luật này. Tám pháp ấy là gì?

(1.) Nay các tỳ khuu, cũng giống như biển cả sâu xuống dần dần, có độ dốc xuống dần dần, có sự lõm xuống dần dần, không có vực sâu một cách đột ngột, nay các tỳ khuu, tương tự như thế trong Pháp và Luật này có sự học tập theo thứ lớp, có sự thực hành theo thứ lớp, có sự tiến bộ theo thứ lớp, không có sự chứng ngộ đột ngột nào khác. Nay các tỳ khuu, sự việc trong Pháp và Luật này có sự học tập theo thứ lớp, có sự thực hành theo thứ lớp, có sự tiến bộ theo thứ lớp, không có sự chứng ngộ đột ngột nào khác. Nay các tỳ khuu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ nhất trong Pháp và Luật này, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các tỳ khuu thỏa thích trong Pháp và Luật này.

(2.) Nay các tỳ khuu, cũng giống như biển cả có pháp ổn định, không tràn qua khỏi bờ, nay các tỳ khuu, tương tự như thế điều học nào đã được Ta quy định cho các đệ tử của Ta, các đệ tử của Ta không vượt qua điều học ấy dù là nguyên nhân mạng sống. Nay các tỳ khuu, sự việc điều học nào đã được Ta quy định cho các đệ tử, các đệ tử của Ta không vượt qua điều học ấy dù là nguyên nhân mạng sống. Nay các tỳ khuu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ nhì trong Pháp và Luật này, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các tỳ khuu thỏa thích trong Pháp và Luật này.

(3.) Nay các tỳ khuu, cũng giống như biển cả không sống chung với xác chết nghĩa là khi ở trong biển cả có xác chết, nó tức thời đưa xác chết ấy vào bờ rồi hất lên đất liền, nay các tỳ khuu, tương tự như thế nhân vật nào là kẻ có ác giới, có ác pháp, sở hành bất tịnh và đáng nghi ngờ, có hành động che giấu, phi Sa-môn, giả mạo Sa-môn, phi Phạm hạnh, giả mạo Phạm hạnh, nội tâm thối nát, nhiễm dục vọng, có bản chất dơ bẩn, Tăng chúng không sống chung với kẻ ấy, mà tức thời tụ hội lại loại trừ kẻ ấy ra.

Kiñcāpi so hoti majjhe bhikkhusaṅghassa nisinno, atha kho so ārakā 'va saṅghamhā, saṅgho ca tena. Yaṃ bhikkhave, yo so puggalo dussilo, pāpadhammo, asucisaṅkassarasamācāro paṭicchannakammanto, assamaṇo samaṇapaṭiñño, abrahmacārī brahmacāripaṭiñño, antopūti, avassuto, kasambujāto, na tena saṅgho saṃvasati, atha kho naṃ khippaññeva sannipatitvā ukkhipati, kiñcāpi so hoti majjhe bhikkhusaṅghassa nisinno, atha kho so ārakā 'va saṅghamhā, saṅgho ca tena. Ayampi bhikkhave, imasmiṃ dhammavinaye tatiyo acchariyo abbhutadhammo, yaṃ disvā disvā bhikkhū imasmiṃ dhammavinaye abhiramanti.

(4.) Seyyathāpi bhikkhave, yā kāci mahānadiyo, seyyathidaṃ: gaṅgā yamunā aciravati sarabhū mahī, tā mahāsamuddaṃ patvā¹ jahanti pūrimāni nāmagottāni, mahāsamuddotveva saṅkhaṃ gacchanti. Evameva kho bhikkhave, cattāro me vaṇṇā khattiyā brāhmaṇā vessā suddā, te tathāgatappavedite dhammavinaye agārasmā anagāriyaṃ pabbajitvā jahanti purimāni nāmagottāni, samaṇā sakyaputtīyātveva saṅkhaṃ² gacchanti. Yaṃ bhikkhave cattāro me vaṇṇā khattiyā brāhmaṇā vessā suddā, te tathāgatappavedite dhammavinaye agārasmā anagāriyaṃ pabbajitvā jahanti purimāni nāmagottāni, samaṇā sakyaputtīyātveva saṅkhaṃ gacchanti. Ayampi bhikkhave imasmiṃ dhammavinaye catuttho acchariyo abbhutadhammo, yaṃ disvā disvā bhikkhū imasmiṃ dhammavinaye abhiramanti.

(5.) Seyyathāpi bhikkhave yā ca loke savantiyo mahāsamuddaṃ appenti, yā ca antalikkhā dhārā papatanti, na tena mahāsamuddassa ūnattaṃ vā pūrattaṃ vā paññāyati. Evameva kho bhikkhave, bahū cepi³ bhikkhū anupādisesāya nibbānadhātuyā parinibbāyanti, na tena nibbānadhātuyā ūnattaṃ vā pūrattaṃ vā paññāyati. Yaṃ bhikkhave, bahū cepi bhikkhū anupādisesāya nibbānadhātuyā parinibbāyanti, na tena nibbānadhātuyā ūnattaṃ vā pūrattaṃ vā paññāyati. Ayampi bhikkhave, imasmiṃ dhammavinaye pañcamo acchariyo abbhutadhammo, yaṃ disvā disvā bhikkhū imasmiṃ dhammavinaye abhiramanti.

(6.) Seyyathāpi bhikkhave, mahāsamuddo ekaraso loṇaraso. Evameva kho bhikkhave, ayaṃ dhammavinayo ekaraso vimuttirasō. Yaṃ bhikkhave, ayaṃ dhammavinayo ekaraso vimuttirasō. Ayampi bhikkhave imasmiṃ dhammavinaye chaṭṭho acchariyo abbhutadhammo, yaṃ disvā disvā bhikkhū imasmiṃ dhammavinaye abhiramanti.

¹ pattā - Syā, PTS.

² saṅkhyam - Syā.

³ bahūpi - Syā.

Cho dù kẻ ấy ngồi giữa Tăng chúng tỳ khuu nhưng kẻ ấy vẫn bị tách ly khỏi Tăng chúng và Tăng chúng vẫn được tách ly với kẻ ấy. Nay các tỳ khuu, sự việc nhân vật nào là kẻ có ác giới, có ác pháp, sở hành bất tịnh và đáng nghi ngờ, có hành động che giấu, phi Sa-môn, giả mạo Sa-môn, phi Phạm hạnh, giả mạo Phạm hạnh, nội tâm thối nát, nhiễm dục vọng, có bản chất đơ bẩn, Tăng chúng không sống chung với nhân vật ấy, mà tức thời tụ hội lại loại trừ kẻ ấy ra; cho dù kẻ ấy ngồi giữa Tăng chúng tỳ khuu nhưng kẻ ấy vẫn bị tách ly khỏi Tăng chúng và Tăng chúng vẫn được tách ly với kẻ ấy. Nay các tỳ khuu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ ba trong Pháp và Luật này, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các tỳ khuu thỏa thích trong Pháp và Luật này.

(4.) Nay các tỳ khuu, cũng giống như các con sông lớn như là Gaṅgā, Yamunā, Aciravati, Sarabhū, Mahī khi đã ra đến biển cả thì từ bỏ các tên họ trước đây và đi đến tên gọi là 'Biển cả,' này các tỳ khuu, tương tự như thế bốn loại giai cấp này là vua chúa, Bà-la-môn, thương buôn, và nô bộc, khi họ đã rời nhà xuất gia sống không nhà trong Pháp và Luật được công bố bởi đức Như Lai thì từ bỏ các tên họ trước đây và đi đến tên gọi là 'Các Sa-môn Thích tử.' Nay các tỳ khuu, sự việc bốn loại giai cấp này là vua chúa, Bà-la-môn, thương buôn, và nô bộc, khi họ đã rời nhà xuất gia sống không nhà trong Pháp và Luật được công bố bởi đức Như Lai thì từ bỏ các tên họ trước đây và đi đến tên gọi là 'Các Sa-môn Thích tử.' Nay các tỳ khuu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ tư trong Pháp và Luật này, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các tỳ khuu thỏa thích trong Pháp và Luật này.

(5.) Nay các tỳ khuu, cũng giống như các dòng nước ở thế gian đổ vào biển cả và các trận mưa từ không trung rơi xuống, nhưng không vì điều ấy mà biển cả được xem là vơi hay đầy, này các tỳ khuu, tương tự như thế cho dù nhiều vị tỳ khuu Vô Dư Niết Bàn trong cảnh giới Niết Bàn không còn dư sót, nhưng không vì điều ấy mà cảnh giới Niết Bàn được xem là vơi hay đầy. Nay các tỳ khuu, sự việc cho dù nhiều vị tỳ khuu Vô Dư Niết Bàn trong cảnh giới Niết Bàn không còn dư sót, nhưng không vì điều ấy mà cảnh giới Niết Bàn được xem là vơi hay đầy. Nay các tỳ khuu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ năm trong Pháp và Luật này, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các tỳ khuu thỏa thích trong Pháp và Luật này.

(6.) Nay các tỳ khuu, cũng giống như biển cả có một vị là vị của muối, này các tỳ khuu, tương tự như thế Pháp và Luật này có một vị là vị của giải thoát. Nay các tỳ khuu, sự việc Pháp và Luật này có một vị là vị của giải thoát. Nay các tỳ khuu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ sáu trong Pháp và Luật này, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các tỳ khuu thỏa thích trong Pháp và Luật này.

(7.) Seyyathāpi bhikkhave, mahāsamuddo bahuratano anekaratano, tatrīmāni ratanāni, seyyathīdaṃ: muttā maṇi veluriyo saṅkho silā pavāḷaṃ rajataṃ jātarūpaṃ lohitaṅko masāragallaṃ. Evameva kho bhikkhave, ayaṃ dhammavinayo bahuratano anekaratano, tatrīmāni ratanāni, seyyathīdaṃ: cattāri satipaṭṭhānāni, cattāri sammappadhānāni,¹ cattāro iddhipādā, pañcindriyāni, pañcabalāni, sattabojjhaṅgā, ariyo aṭṭhaṅgiko maggo, yaṃ bhikkhave, ayaṃ dhammavinayo bahuratano, anekaratano, tatrīmāni ratanāni, seyyathīdaṃ: cattāri satipaṭṭhānāni, cattāri sammappadhānāni,¹ cattāro iddhipādā, pañcindriyāni, pañcabalāni, sattabojjhaṅgā, ariyo aṭṭhaṅgiko maggo. Ayampi bhikkhave imasmiṃ dhammavinaye sattamo acchariyo abbhutadhammo, yaṃ disvā disvā bhikkhū imasmiṃ dhammavinaye abhiramanti.

(8.) Seyyathāpi bhikkhave, mahāsamuddo mahataṃ bhūtānaṃ āvāso, tatrime bhūtā: timi timiṅgalo timirapiṅgalo asurā nāgā gandhabbā. Santi mahāsamudde yojanasatikāpi attabhāvā, dviyojanasatikāpi attabhāvā, tiyojanasatikāpi attabhāvā, catuyojanasatikāpi attabhāvā, pañcayojanasatikāpi attabhāvā. Evameva kho bhikkhave, ayaṃ dhammavinayo mahataṃ bhūtānaṃ āvāso, tatrime bhūtā: sotāpanno, sotāpattiphalasacchikiriyāya paṭipanno, sakadāgāmī, sakadāgāmiphelasacchikiriyāya paṭipanno, anāgāmī, anāgāmiphelasacchikiriyāya paṭipanno, arahā arahattaphelasacchikiriyāya² paṭipanno. Ayaṃ bhikkhave, imasmiṃ dhammavinaye aṭṭhamo acchariyo abbhutadhammo, yaṃ disvā disvā bhikkhū imasmiṃ dhammavinaye abhiramanti.

Ime kho bhikkhave, imasmiṃ dhammavinaye aṭṭha acchariyā abbhutadhammā, ye disvā disvā bhikkhū imasmiṃ dhammavinaye abhiramanti ”ti.

7. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Channamativivassati³ vivaṭaṃ nātivassati,
tasmā channaṃ vivaretha evaṃ taṃ nātivassatī ”ti.

¹ cattāro satipaṭṭhānā cattāro sammappadhānā - sabbattha.

² arahā arahattāya - Ma, Syā, PTS.

³ channaṃ ativassatī - Ma, Syā, PTS, Sī.

(7.) Nay các tỳ khưu, cũng giống như biển cả có nhiều vật quý, có vô số vật quý; ở đó, các vật quý ấy như là ngọc trai, ngọc ma-ni, ngọc bích, xà cừ, đá quý, san hô, bạc, vàng, ngọc ru-by, ngọc mắt mèo, nay các tỳ khưu, tương tự y như thế Pháp và Luật này có nhiều vật quý, có vô số vật quý; ở đây, các vật quý ấy như là bốn sự thiết lập niệm, bốn chánh cần, bốn nền tảng của thân thông, năm quyền, năm lực, bảy pháp đưa đến giác ngộ, Thánh đạo tám ngành. Nay các tỳ khưu, sự việc Pháp và Luật này có nhiều vật quý, có vô số vật quý; ở đây, các vật quý ấy như là bốn sự thiết lập niệm, bốn chánh cần, bốn nền tảng của thân thông, năm quyền, năm lực, bảy pháp đưa đến giác ngộ, Thánh đạo tám ngành. Nay các tỳ khưu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ bảy trong Pháp và Luật này, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các tỳ khưu thỏa thích trong Pháp và Luật này.

(8.) Nay các tỳ khưu, cũng giống như biển cả là nơi cư trú của các chúng sanh to lớn; ở đó, các chúng sanh ấy là cá ông, cá voi, cá ông voi, các A-tu-la, các loài rồng, các Càn-thát-bà. Trong biển cả còn có những loài hữu hình lớn đến trăm do tuần, những loài hữu hình lớn đến hai trăm do tuần, những loài hữu hình lớn đến ba trăm do tuần, những loài hữu hình lớn đến bốn trăm do tuần, những loài hữu hình lớn đến năm trăm do tuần. Nay các tỳ khưu, tương tự như thế Pháp và Luật này là nơi cư trú của các chúng sanh vĩ đại; ở đây, các chúng sanh ấy là vị Nhập Lưu, vị đang thực hành để chứng ngộ quả Nhập Lưu, vị Nhất Lai, vị đang thực hành để chứng ngộ quả Nhất Lai, vị Bất Lai, vị đang thực hành để chứng ngộ quả Bất Lai, vị A-la-hán, vị đang thực hành để chứng ngộ quả A-la-hán. Nay các tỳ khưu, sự việc Pháp và Luật này là nơi cư trú của các chúng sanh vĩ đại; ở đây, các chúng sanh ấy là vị Nhập Lưu, vị đang thực hành để chứng ngộ quả Nhập Lưu, vị Nhất Lai, vị đang thực hành để chứng ngộ quả Nhất Lai, vị Bất Lai, vị đang thực hành để chứng ngộ quả Bất Lai, vị A-la-hán, vị đang thực hành để chứng ngộ quả A-la-hán. Nay các tỳ khưu, đây là pháp kỳ diệu phi thường thứ tám trong Pháp và Luật này, sau khi thường xuyên xem xét pháp ấy các tỳ khưu thỏa thích trong Pháp và Luật này.

Nay các tỳ khưu đây là tám pháp kỳ diệu phi thường trong Pháp và Luật này, sau khi thường xuyên xem xét những pháp ấy các tỳ khưu thỏa thích trong Pháp và Luật này.”

7. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

*“Mưa rơi nhiều ở vật đã được che đậy, mưa không rơi nhiều ở vật đã được mở ra. Vì thế, hãy mở ra vật đã được che đậy, như vậy mưa không rơi nhiều ở vật ấy.”*¹

¹ Người phạm tội mà che giấu (vật đã được che đậy) thì sẽ tiếp tục phạm tội (mưa rơi nhiều), còn người đã phạm tội mà sám hối (vật đã được mở ra) thì sẽ không tiếp tục phạm tội nữa (UdA. 306; ThagA. ii, 188; VinA. vi, 1287). Câu kệ này cũng được thấy ở *Cullavaggapāli - Tiểu Phẩm* (TTPV 07), 435; *Theragāthapāli - Trường Lão Kệ*, câu kệ 447 (TTPV 31, 131).

5. 6. SOṆASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati, jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā mahākaccāyano avantisu viharati, kururaghare¹ pavatte pabbate. Tena kho pana samayena soṇo upāsako kuṭikaṇṇo² āyasmato mahākaccāyanassa upaṭṭhāko hoti. Atha kho soṇassa upāsakassa kuṭikaṇṇassa rahogatassa patisallīṇassa evaṃ cetaso parivitaṅko udapādi: “Yathā yathā kho ayyo mahākaccāyano dhammaṃ deseti, nayidaṃ sukaraṃ agāraṃ ajjhāvasatā ekantaparipuṇṇaṃ ekantaparisuddhaṃ saṅkhalikhitaṃ brahmacariyaṃ caritaṃ. Yannūnāhaṃ kesamassuṃ ohāretvā kāsāyāni vatthāni acchādetvā agārasmā anagāriyaṃ pabbajeyyan ”ti.

2. Atha kho soṇo upāsako kuṭikaṇṇo yenāyasmā mahākaccāyano tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā āyasmantaṃ mahākaccāyanaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinna kho soṇo upāsako kuṭikaṇṇo āyasmantaṃ mahākaccāyanaṃ etadavoca: “Idha mayhaṃ bhante, rahogatassa patisallīṇassa evaṃ cetaso parivitaṅko udapādi: ‘Yathā yathā kho ayyo mahākaccāyano dhammaṃ deseti, nayidaṃ sukaraṃ agāraṃ ajjhāvasatā ekantaparipuṇṇaṃ ekantaparisuddhaṃ saṅkhalikhitaṃ brahmacariyaṃ caritaṃ. Yannūnāhaṃ kesamassuṃ ohāretvā kāsāyāni vatthāni acchādetvā agārasmā anagāriyaṃ pabbajeyyan ’ti. Pabbājetu maṃ bhante, ayyo mahākaccāyano ”ti.

3. Evaṃ vutte āyasmā mahākaccāyano soṇaṃ upāsakaṃ kuṭikaṇṇaṃ etadavoca: “Dukkaraṃ kho soṇa yāvajīvaṃ ekabhantaṃ ekaseyyaṃ brahmacariyaṃ, iṅgha tvaṃ soṇa, tattheva agārikabhūto samāno buddhānaṃ sāsanaṃ anuyuñja, kālayuttaṃ ekabhantaṃ ekaseyyaṃ brahmacariyaṃ ”ti. Atha kho soṇassa upāsakassa kuṭikaṇṇassa yo ahoṣi pabbajjābhisaṅkhāro so paṭippassambhi.

4. Dutiyampi kho soṇassa upāsakassa kuṭikaṇṇassa rahogatassa patisallīṇassa evaṃ cetaso parivitaṅko udapādi: “Yathā yathā kho ayyo mahākaccāyano dhammaṃ deseti, nayidaṃ sukaraṃ agāraṃ ajjhāvasatā ekantaparipuṇṇaṃ ekantaparisuddhaṃ saṅkhalikhitaṃ brahmacariyaṃ caritaṃ. Yannūnāhaṃ kesamassuṃ ohāretvā kāsāyāni vatthāni acchādetvā agārasmā anagāriyaṃ pabbajeyyan ”ti. Dutiyampi kho soṇo upāsako kuṭikaṇṇo yenāyasmā mahākaccāyano tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā āyasmantaṃ mahākaccāyanaṃ etadavoca: “Idha mayhaṃ bhante, rahogatassa patisallīṇassa evaṃ cetaso parivitaṅko udapādi: ‘Yathā yathā kho ayyo mahākaccāyano dhammaṃ deseti, nayidaṃ sukaraṃ agāraṃ ajjhāvasatā ekantaparipuṇṇaṃ ekantaparisuddhaṃ saṅkhalikhitaṃ brahmacariyaṃ caritaṃ. Yannūnāhaṃ kesamassuṃ ohāretvā kāsāyāni vatthāni acchādetvā agārasmā anagāriyaṃ pabbajeyyan ’ti. Pabbājetu maṃ bhante, ayyo mahākaccāyano ”ti.

¹ kururaghare - Syā.

² kuṭikaṇṇo - Syā, PTS.

5. 6. KINH SOṆA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Mahākaccāyana ngự trong xứ Avanti, ở thành Kuraraghara, tại núi Pavatta.¹ Vào lúc bấy giờ, nam cư sĩ Soṇa Kuṭikaṇṇa là người hộ độ cho đại đức Mahākaccāyana. Khi ấy, nam cư sĩ Soṇa Kuṭikaṇṇa trong lúc thiền tịnh ở nơi thanh vắng có ý nghĩ suy tầm như vậy đã khởi lên: “Theo như ngài đại đức Mahākaccāyana thuyết Pháp thì việc ấy không phải là việc dễ làm đối với người đang sống ở gia đình để thực hành Phạm hạnh một cách đầy đủ trọn vẹn, hoàn toàn trong sạch như vỏ ốc được cạo sạch. Có lẽ ta nên cạo bỏ râu tóc, khoác lên các y màu ca-sa, rời nhà xuất gia sống không nhà?”

2. Khi ấy, nam cư sĩ Soṇa Kuṭikaṇṇa đã đi đến gặp đại đức Mahākaccāyana, sau khi đến đã đánh lễ đại đức Mahākaccāyana rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, nam cư sĩ Soṇa Kuṭikaṇṇa đã nói với đại đức Mahākaccāyana điều này: “Thưa ngài, ở đây con trong lúc thiền tịnh ở nơi thanh vắng có ý nghĩ suy tầm như vậy đã khởi lên: ‘Theo như ngài đại đức Mahākaccāyana thuyết Pháp thì việc ấy không phải là việc dễ làm đối với người đang sống ở gia đình để thực hành Phạm hạnh một cách đầy đủ trọn vẹn, hoàn toàn trong sạch như vỏ ốc được cạo sạch. Có lẽ ta nên cạo bỏ râu tóc, khoác lên các y màu ca-sa, rời nhà xuất gia sống không nhà.’ Thưa ngài, xin ngài đại đức Mahākaccāyana hãy cho con xuất gia.”

3. Khi được nói như vậy, đại đức Mahākaccāyana đã nói với nam cư sĩ Soṇa Kuṭikaṇṇa điều này: “Này Soṇa, việc ăn một bữa, ngủ một mình, hành Phạm hạnh cho đến trọn đời là việc khó làm. Này Soṇa, vậy ngay ở chỗ này, trong khi là người tại gia, người hãy thực tập lời dạy của chư Phật tức là ăn một bữa, ngủ một mình, hành Phạm hạnh trong khoảng thời gian quy định.” Khi ấy, ước muốn xuất gia của nam cư sĩ Soṇa Kuṭikaṇṇa đã được dứt đi.

4. Đến lần thứ nhì, nam cư sĩ Soṇa Kuṭikaṇṇa trong lúc thiền tịnh ở nơi thanh vắng có ý nghĩ suy tầm như vậy đã khởi lên: “Theo như ngài đại đức Mahākaccāyana thuyết Pháp thì việc ấy không phải là việc dễ làm đối với người đang sống ở gia đình để thực hành Phạm hạnh một cách đầy đủ trọn vẹn, hoàn toàn trong sạch như vỏ ốc được cạo sạch. Có lẽ ta nên cạo bỏ râu tóc, khoác lên các y màu ca-sa, rời nhà xuất gia sống không nhà.” Đến lần thứ nhì, nam cư sĩ Soṇa Kuṭikaṇṇa đã đi đến gặp đại đức Mahākaccāyana, sau khi đến đã đánh lễ đại đức Mahākaccāyana rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, nam cư sĩ Soṇa Kuṭikaṇṇa đã nói với đại đức Mahākaccāyana điều này: “Thưa ngài, ở đây con trong lúc thiền tịnh ở nơi thanh vắng có ý nghĩ suy tầm như vậy đã khởi lên: ‘Theo như ngài đại đức Mahākaccāyana thuyết Pháp thì việc ấy không phải là việc dễ làm đối với người đang sống ở gia đình để thực hành Phạm hạnh một cách đầy đủ trọn vẹn, hoàn toàn trong sạch như vỏ ốc được cạo sạch. Có lẽ ta nên cạo bỏ râu tóc, khoác lên các y màu ca-sa, rời nhà xuất gia sống không nhà.’ Thưa ngài, xin ngài đại đức Mahākaccāyana hãy cho con xuất gia.”

¹ Câu chuyện tương tự được thấy ở *Mahāvaggapāli - Đại Phẩm* (TTPV 04, từ trang 507).

5. Dutiyampi kho āyasmā mahākaccāyano soṇaṃ upāsakaṃ kuṭikaṇṇaṃ etadavoca: “Dukkaraṃ kho soṇa, yāvajīvaṃ ekabhattaṃ ekaseyyaṃ brahmacariyaṃ, iṅgha tvaṃ soṇa, tattheva agārikabhūto samāno buddhānaṃ sāsanaṃ anuyuñja, kālayuttaṃ ekabhattaṃ ekaseyyaṃ brahmacariyaṃ ”ti. Dutiyampi kho soṇassa upāsakassa kuṭikaṇṇassa yo ahoṣi pabbajjābhisaṅkhāro so paṭippassambhi.

6. Tatiyampi kho soṇassa upāsakassa kuṭikaṇṇassa rahogatassa patisallīṇassa evaṃ cetaso parivitaṅko udapādi: “Yathā yathā kho ayyo mahākaccāyano dhammaṃ deseti, nayidaṃ sukaraṃ agāraṃ ajjhāvasatā ekantaparipuṇṇaṃ ekantaparissuddhaṃ saṅkhalikhitaṃ brahmacariyaṃ caritaṃ. Yannūnāhaṃ kesamassaṃ ohāretvā kāsāyāni vatthāni acchādetvā agārasmā anagāriyaṃ pabbajeyyaṃ ”ti.

Tatiyampi kho soṇo upāsako kuṭikaṇṇo yenāyasmā mahākaccāyano tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā āyasmantaṃ mahākaccāyanaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinna kho soṇo upāsako kuṭikaṇṇo āyasmantaṃ mahākaccāyanaṃ etadavoca: “Idha mayhaṃ bhante, rahogatassa patisallīṇassa evaṃ cetaso parivitaṅko udapādi: ‘Yathā yathā kho ayyo mahākaccāyano dhammaṃ deseti, nayidaṃ sukaraṃ agāraṃ ajjhāvasatā ekantaparipuṇṇaṃ ekantaparissuddhaṃ saṅkhalikhitaṃ brahmacariyaṃ caritaṃ. Yannūnāhaṃ kesamassaṃ ohāretvā kāsāyāni vatthāni acchādetvā agārasmā anagāriyaṃ pabbajeyyaṃ ’ti. Pabbājetu maṃ bhante, ayyo mahākaccāyano ”ti.

7. Atha kho āyasmā mahākaccāyano soṇaṃ upāsakaṃ kuṭikaṇṇaṃ pabbājesi. Tena kho pana samayena avantidakkhiṇāpatho¹ appabhikkhuko hoti. Atha kho āyasmā mahākaccāyano tiṇṇaṃ vassānaṃ accayena kicchena kasirena tato tato dasavaggaṃ bhikkhusaṅghaṃ sannipādetvā āyasmantaṃ soṇaṃ upasampādesi.

8. Atha kho āyasmato soṇassa vassaṃ vutthassa² rahogatassa patisallīṇassa evaṃ cetaso parivitaṅko udapādi: “Na kho me so bhagavā sammukhā diṭṭho. Api ca suto yeva me so bhagavā īdiso ca īdiso cā ’ti. Sace maṃ upajjhāyo anujāneyya, gaccheyyāhaṃ taṃ bhagavantaṃ dassanāya arahantaṃ sammāsambuddhaṃ ”ti.

Atha kho āyasmā soṇo sāyanhasamayā paṭisallānā vutṭhito yenāyasmā mahākaccāyano tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā āyasmantaṃ mahākaccāyanaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinna kho āyasmā soṇo āyasmantaṃ mahākaccāyanaṃ etadavoca: “Idha mayhaṃ bhante, rahogatassa patisallīṇassa evaṃ cetaso parivitaṅko udapādi: ‘Na kho me so bhagavā sammukhā diṭṭho. Api ca suto yeva me so bhagavā īdiso ca īdiso cā ’ti. Sace maṃ upajjhāyo anujāneyya, gaccheyyāhaṃ taṃ bhagavantaṃ dassanāya arahantaṃ sammāsambuddhaṃ ”ti. “Sādhu, sādhu, soṇa, gaccha tvaṃ soṇa, taṃ bhagavantaṃ dassanāya arahantaṃ sammāsambuddhaṃ ”ti.³

¹ avantisudakkhiṇāpatho - PTS.

² vassaṃ vutṭhassa - Ma, Syā.

³ sammāsambuddhaṃ - Ma.

5. Đến lần thứ nhì, đại đức Mahākaccāyana đã nói với nam cư sĩ Sona Kuṭikaṇṇa điều này: “Này Sona, việc ăn một bữa, ngủ một mình, hành Phạm hạnh cho đến trọn đời là việc khó làm. Này Sona, vậy thì ngay ở chỗ này, trong khi là người tại gia, người hãy thực tập lời dạy của chư Phật tức là ăn một bữa, ngủ một mình, hành Phạm hạnh trong khoảng thời gian quy định.” Đến lần thứ nhì, ước muốn xuất gia của nam cư sĩ Sona Kuṭikaṇṇa đã được dụ đi.

6. Đến lần thứ ba, nam cư sĩ Sona Kuṭikaṇṇa trong lúc thiền tịnh ở nơi thanh vắng có ý nghĩ suy tầm như vậy đã khởi lên: “Theo như ngài đại đức Mahākaccāyana thuyết Pháp thì việc ấy không phải là việc dễ làm đối với người đang sống ở gia đình để thực hành Phạm hạnh một cách đầy đủ trọn vẹn, hoàn toàn trong sạch như vỏ ốc được cạo sạch. Có lẽ ta nên cạo bỏ râu tóc, khoác lên các y màu ca-sa, rời nhà xuất gia sống không nhà.”

Đến lần thứ ba, nam cư sĩ Sona Kuṭikaṇṇa đã đi đến gặp đại đức Mahākaccāyana, sau khi đến đã đánh lễ đại đức Mahākaccāyana rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, nam cư sĩ Sona Kuṭikaṇṇa đã nói với đại đức Mahākaccāyana điều này: “Thưa ngài, ở đây con trong lúc thiền tịnh ở nơi thanh vắng có ý nghĩ suy tầm như vậy đã khởi lên: ‘Theo như ngài đại đức Mahākaccāyana thuyết Pháp thì việc ấy không phải là việc dễ làm đối với người đang sống ở gia đình để thực hành Phạm hạnh một cách đầy đủ trọn vẹn, hoàn toàn trong sạch như vỏ ốc được cạo sạch. Có lẽ ta nên cạo bỏ râu tóc, khoác lên các y màu ca-sa, rời nhà xuất gia sống không nhà.’ Thưa ngài, xin ngài đại đức Mahākaccāyana hãy cho con xuất gia.”

7. Khi ấy, đại đức Mahākaccāyana đã cho nam cư sĩ Sona Kuṭikaṇṇa xuất gia. Vào lúc bấy giờ, ở khu vực phía nam của xứ Avanti có ít tỳ khưu. Khi ấy, đại đức Mahākaccāyana trải qua ba năm với nỗi cực nhọc khó khăn đã triệu tập được hội chúng tỳ khưu gồm mười vị từ nơi này nơi khác rồi đã cho đại đức Sona tu lên bậc trên.

8. Sau đó, khi đã sống qua mùa (an cư) mưa, đại đức Sona trong lúc thiền tịnh ở nơi thanh vắng có ý nghĩ suy tầm như vậy đã sanh khởi: “Ta chưa được nhìn thấy tận mặt đức Thế Tôn ấy, tuy nhiên ta đã được nghe rằng: ‘Đức Thế Tôn ấy là vị như vậy và như vậy.’ Nếu thầy tế độ cho phép ta, thì ta nên đi để diện kiến đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác ấy.”

Sau đó vào lúc chiều tối, đại đức Sona đã xuất khỏi thiền tịnh rồi đi đến gặp đại đức Mahākaccāyana, sau khi đến đã đánh lễ đại đức Mahākaccāyana rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, đại đức Sona đã nói với đại đức Mahākaccāyana điều này: “Thưa ngài, ở đây con trong lúc thiền tịnh ở nơi thanh vắng có ý nghĩ suy tầm như vậy đã sanh khởi: - Ta chưa được nhìn thấy tận mặt đức Thế Tôn ấy, tuy nhiên ta đã được nghe rằng: ‘Đức Thế Tôn ấy là vị như vậy và như vậy.’ Nếu thầy tế độ cho phép ta, thì ta nên đi để diện kiến đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác ấy.” “Này Sona, tốt lắm, tốt lắm. Này Sona, người hãy đi để diện kiến đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác ấy.”

9. “Dakkhissasi tvaṃ soṇa, taṃ bhagavantam pāsādikaṃ pasādaniyaṃ santindriyaṃ santamānasaṃ uttamasamathadamathamanuppattam dantaṃ guttaṃ yatindriyaṃ nāgaṃ. Disvāna mama vacanena bhagavato pāde sirasā vandāhi, appābādham appātaṅkaṃ lahuṭṭhānaṃ balaṃ phāsuvihāraṅca¹ pucchā: ‘Upajjhāyo me bhante, āyasmā mahākaccāyano bhagavato pāde sirasā vandati, appābādham appātaṅkaṃ lahuṭṭhānaṃ balaṃ phāsuvihāraṅca¹ pucchatī ”ti. “Evaṃ bhante ”ti kho āyasmā soṇo āyasmato mahākaccānassa bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā utṭhāyāsanā āyasmantaṃ mahākaccāyanaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā senāsaṇaṃ saṃsāmetvā pattacivaramādāya yena sāvatti tena cārikaṃ pakkāmi. Anupubbena cārikaṃ caramāno yena sāvatti jetavanaṃ anāthapiṇḍikassa āraṃmo yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinna kho āyasmā soṇo bhagavantaṃ etadavoca: “Upajjhāyo me bhante, āyasmā mahākaccāyano bhagavato pāde sirasā vandati, appābādham appātaṅkaṃ lahuṭṭhānaṃ balaṃ phāsuvihāraṅca¹ pucchatī ”ti. “Kacci bhikkhu khamaniyaṃ? Kacci yāpaniyaṃ? Kacci ’si appakilamathena addhānaṃ āgato? Na ca piṇḍakena kilantosī ”ti. “Khamaniyaṃ bhagavā, yāpaniyaṃ bhagavā, appakilamathena cāhaṃ bhante, addhānaṃ āgato na ca piṇḍakena kilantomhī ”ti.

10. Atha kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Imassānanda āgantukassa bhikkhuno senāsaṇaṃ paññāpehī ”ti. Atha kho āyasmato ānandassa etadahosi: “Yassa kho maṃ bhagavā āṇāpeti: ‘Imass’ ānanda, āgantukassa bhikkhuno senāsaṇaṃ paññāpehī ’ti. Icchati bhagavā tena bhikkhunā saddhiṃ ekavihāre vatthum. Icchati bhagavā āyasmatā soṇena saddhiṃ ekavihāre vatthum, yasmim vihāre bhagavā viharati tasmim vihāre āyasmato soṇassa senāsaṇaṃ paññāpesi. Atha kho bhagavā bahudeva rattiṃ abbhokāse nisajjāya² vītināmetvā pāde pakkhāletvā vihāraṃ pāvīsi. Āyasmāpi kho soṇo bahudevarattiṃ abbhokāse nisajjāya vītināmetvā pāde pakkhāletvā vihāraṃ pāvīsi. Atha kho bhagavā rattiyaṃ paccūsasamayaṃ paccuṭṭhāya āyasmantaṃ soṇaṃ ajjhesi: “Paṭibhātu taṃ bhikkhu dhammo³ bhāsitaṃ ”ti. “Evaṃ bhante ”ti kho āyasmā soṇo bhagavato paṭissutvā soḷasa aṭṭhakavaggikāni sabbāneva sarena abhaṇī. Atha kho bhagavā āyasmato soṇassa sarabhaññapariyosāne abbhanumodi: “Sādhu! Sādhu! Bhikkhu, suggahitāni bhikkhu, soḷasa aṭṭhakavaggikāni sumanasikatāni supadhāritāni, kalyāṇiyāsi⁴ vācāya samannāgato vissatṭhāya aneḷagalāya⁵ atthassa viññāpaniyā. Kativasso ’si tvaṃ bhikkhū ”ti? “Ekavasso ahaṃ bhagavā ”ti. “Kissa pana tvaṃ bhikkhu evaṃ ciraṃ akāsī ”ti? “Ciradiṭṭho⁶ me bhante kāmesu ādīnava, api ca sambādho gharāvāso bahukicco bahukaraṇiyo ”ti.

¹ phāsuvihāraṃ - Ma.

² nipajjāya - Syā.

³ dhammaṃ - Syā, PTS, Sī.

⁴ kalyāṇiyā ca - katthaci.

⁵ aneḷagalāya - Ma;

aneḷāya - Syā;

aneḷāya - PTS.

⁶ ciraṃ diṭṭho - Ma, Syā, PTS.

9. “Này Soṇa, người sẽ thấy đức Thế Tôn ấy dễ mến, đáng tin, có giác quan thanh tịnh, có tâm ý thanh tịnh, đã đạt đến sự tĩnh lặng và thu thúc tội đĩnh, là đấng voi chúa đã được huấn luyện, đã được hộ trì, có giác quan đã được kiểm soát. Sau khi nhìn thấy, người hãy đề đầu đánh lễ hai bàn chân của đức Thế Tôn, hãy hỏi thăm về sự ít bệnh, ít mỏi mệt, trạng thái nhẹ nhàng, khỏe mạnh, sống thoải mái (của Ngài) với lời của ta rằng: ‘Bạch Ngài, thầy tế độ của con là đại đức Mahākaccāyana xin đề đầu đánh lễ hai bàn chân của đức Thế Tôn, và hỏi thăm về sự ít bệnh, ít mỏi mệt, trạng thái nhẹ nhàng, khỏe mạnh, sống thoải mái (của Ngài).’” “Thưa ngài, xin vâng.” Đại đức Soṇa đã thích thú và tùy hỷ với lời nói của đại đức Mahākaccāyana, rồi đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ đại đức Mahākaccāyana, hướng vai phải nhiều quanh, rồi thu xếp chỗ trú ngụ, cầm bình bát và y, ra đi về phía thành Sāvattthi. Trong khi tuần tự du hành, vị ấy đã đi đến thành Sāvattthi, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika, gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, đại đức Soṇa đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, thầy tế độ của con là đại đức Mahākaccāyana xin đề đầu đánh lễ hai bàn chân của đức Thế Tôn, và hỏi thăm về sự ít bệnh, ít mỏi mệt, trạng thái nhẹ nhàng, khỏe mạnh, sống thoải mái (của Ngài).” “Này tỳ khưu, sức khoẻ có khá không? Mọi việc có được tốt đẹp không? Người đi đến đường xa có được ít mệt nhọc không? Và người không có mệt nhọc với việc khát thực phải không?” “Bạch Thế Tôn, sức khoẻ có khá. Bạch Thế Tôn, mọi việc được tốt đẹp. Và Bạch Ngài, con đi đường xa ít có mệt nhọc và con không có mệt nhọc với việc khát thực.”

10. Khi ấy, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, hãy sắp đặt chỗ trú ngụ cho vị tỳ khưu vắng lai này.” Khi ấy, đại đức Ānanda đã khởi ý điều này: “Liên quan đến vị nào mà đức Thế Tôn ra lệnh cho ta rằng: ‘Này Ānanda, hãy sắp đặt chỗ trú ngụ cho vị tỳ khưu vắng lai này?’ Có phải đức Thế Tôn muốn ngụ trong cùng một trú xá với vị tỳ khưu ấy? Có phải đức Thế Tôn muốn ngụ trong cùng một trú xá với đại đức Soṇa?” rồi đã sắp đặt chỗ trú ngụ cho đại đức Soṇa trong trú xá đức Thế Tôn đang ngụ. Sau đó, đức Thế Tôn, sau khi đã ngồi và trải qua gần trọn đêm ở ngoài trời, đã rửa chân rồi đi vào trú xá. Đại đức Soṇa, sau khi cũng đã ngồi và trải qua gần trọn đêm ở ngoài trời, đã rửa chân rồi đi vào trú xá. Sau đó, khi đã thức dậy vào lúc hừng sáng của đêm, đức Thế Tôn đã yêu cầu đại đức Soṇa rằng: “Này tỳ khưu, mong rằng có đề tài Pháp gây hứng thú cho người để thuyết giảng.” “Bạch Ngài, xin vâng.” Nghe theo đức Thế Tôn, đại đức Soṇa đã thuyết lại đây đủ toàn bộ mười sáu phần của phẩm Nhóm Tám một cách mạch lạc. Sau đó, vào lúc kết thúc cuộc thuyết giảng mạch lạc của đại đức Soṇa, đức Thế Tôn đã khen ngợi rằng: “Này tỳ khưu, tốt lắm, tốt lắm! Này tỳ khưu, mười sáu phần của phẩm Nhóm Tám đã được người khéo học tập, khéo suy nghĩ, khéo ghi nhớ. Người có giọng nói êm dịu, rõ ràng, không có khó nghe, làm rõ được ý nghĩa. Này tỳ khưu, người (xuất gia) được bao nhiêu năm?” “Bạch đức Thế Tôn, con được một năm.” “Này tỳ khưu, tại sao người thực hiện (việc tu lên bậc trên) chậm trễ như vậy?” “Bạch Ngài, từ lâu con đã thấy được sự tai hại trong các dục, nhưng vì cuộc sống tại gia có nhiều cản trở, có nhiều phận sự, có nhiều việc cần phải làm.”

11. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Disvā ādīnavaṃ loke ñatvā dhammaṃ nirūpadhiṃ,¹
ariyo na ramatī pāpe pāpe na ramatī suci”ti.

5. 7. REVATASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati, jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā kaṅkhārevato bhagavato avidūre nisinno hoti pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya attano kaṅkhāvitaraṇavisuddhiṃ paccavekkhamāno. Addasā kho bhagavā āyasmantaṃ kaṅkhārevataṃ avidūre nisinnaṃ pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya attano kaṅkhāvitaraṇavisuddhiṃ paccavekkhamānaṃ.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yā kāci kaṅkhā idha vā huraṃ vā sakavediyā vā paravediyā vā,
jhāyino² tā pajahanti sabbā ātāpino brahmacariyaṃ carantā”ti.

5. 8. ĀNANDASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā rājagahe viharati, veḷuvane kalandakanivāpe. Tena kho pana samayena āyasmā ānando tadahuposathe pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattaḍvaramādāya rājagahe piṇḍāya pāvisi. Addasā kho devadatto āyasmantaṃ ānandaṃ rājagahe piṇḍāya carantaṃ, disvāna yena āyasmā ānando tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā āyasmantaṃ ānandaṃ etadavoca: “Ajjatagge dānāhaṃ āvuso ānanda, aññatreva bhagavatā aññatra bhikkhusaṅghā uposathaṃ karissāmi saṅghakammāni cā”ti. Atha kho āyasmā ānando rājagahe piṇḍāya caritvā pacchābhattaṃ piṇḍapātapaṭikkanto yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho āyasmā ānando bhagavantaṃ etadavoca: “Idhāhaṃ bhante pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattaḍvaramādāya rājagahe piṇḍāya pāvisiṃ. Addasā kho maṃ bhante devadatto rājagahe piṇḍāya carantaṃ, disvāna yenāhaṃ tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā maṃ etadavoca: ‘Ajjatagge dānāhaṃ āvuso ānanda, aññatreva bhagavatā aññatra bhikkhusaṅghā uposathaṃ karissāmi saṅghakammāni cā’ti. Ajja bhante devadatto saṅghaṃ bhindissati uposathañca karissati saṅghakammāni cā”ti.

¹ nirūpadhi - Syā, PTS.

² ye jhāyino - Ma.

11. Sau đó, khi đã hiểu ra sự việc ấy, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Sau khi nhìn thấy sự tai hại ở thế gian, sau khi hiểu được Pháp không đưa đến tái sanh, bậc Thánh không thích thú điều ác, vị trong sạch không thích thú điều ác.”

5. 7. KINH REVATA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Kaṅkhārevata ngồi ở nơi không xa đức Thế Tôn, xếp chân thế kiệt già, giữ thân thẳng, đang quán xét lại sự thanh tịnh do vượt qua hoài nghi của bản thân. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Kaṅkhārevata ngồi ở nơi không xa, xếp chân thế kiệt già, giữ thân thẳng, đang quán xét lại sự thanh tịnh do vượt qua hoài nghi của bản thân.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Bất cứ những hoài nghi nào, ở đời này hoặc đời sau, sẽ được cảm nhận bởi chính mình hoặc sẽ được cảm nhận bởi người khác, các vị chứng thiên, có nhiệt tâm, đang thực hành Phạm hạnh, dứt bỏ tất cả các hoài nghi ấy.”

5. 8. KINH ĀNANDA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Rājagaha, ở Veluvana, nơi nuôi dưỡng các con sóc. Vào lúc bấy giờ, nhằm ngày Uposatha, vào buổi sáng đại đức Ānanda đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Rājagaha để khát thực.¹ Devadatta đã nhìn thấy đại đức Ānanda đang đi khát thực ở trong thành Rājagaha, sau khi nhìn thấy đã đi đến gặp đại đức Ānanda, sau khi đến đã nói với đại đức Ānanda điều này: “Này đại đức Ānanda, giờ đây kể từ hôm nay tôi sẽ hành lễ *Uposatha* và sẽ thực hiện các hành sự của hội chúng không cần đến đức Thế Tôn, không cần đến hội chúng tỳ khưu.” Sau đó, khi đã đi khát thực ở trong thành Rājagaha, đại đức Ānanda sau bữa ăn trong khi đi khát thực trở về, đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, đại đức Ānanda đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, nơi đây vào buổi sáng, con đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Rājagaha để khát thực. Bạch Ngài, Devadatta đã nhìn thấy con đang đi khát thực ở trong thành Rājagaha, sau khi nhìn thấy đã đi đến gặp con, sau khi đến đã nói với con điều này: ‘Này đại đức Ānanda, giờ đây kể từ hôm nay tôi sẽ thực hiện lễ *Uposatha* và các hành sự của hội chúng không cần đến đức Thế Tôn, không cần đến hội chúng tỳ khưu.’ Bạch Ngài, hôm nay Devadatta sẽ chia rẽ hội chúng, sẽ thực hiện lễ *Uposatha* và các hành sự của hội chúng.”

¹ Câu chuyện tương tự được thấy ở *Cullavaggapāḷi - Tiểu Phẩm (TTPV 07, 305)*.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Sukaraṃ sādhanā sādhu sādhu pāpena dukkaraṃ,
pāpaṃ pāpena sukaraṃ pāpamariyehi dukkaraṃ ”ti.

5. 9. SADDHĀYAMĀNASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā kosalesu cārikaṃ carati mahatā bhikkhusaṅghena saddhiṃ. Tena kho pana samayena sambahulā māṇavakā bhagavato avidūre saddhāyamānarūpā¹ atikkamanti. Addasā kho bhagavā sambahule māṇavake avidūre saddhāyamānarūpe atikkamante.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Parimuṭṭhā paṇḍitābhāsā vācāgocarabhāṇino,
yāvicchanti mukhāyāmaṃ yena nītā na taṃ vidū ”ti.

5. 10. PANTHAKASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati, jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā cullapanthako² bhagavato avidūre nisinno hoti, pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya parimukhaṃ satim upaṭṭhapetvā. Addasā kho bhagavā āyasmantaṃ cullapanthakaṃ avidūre nisinnaṃ pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya parimukhaṃ satim upaṭṭhapetvā.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Ṭhitena kāyena ṭhitena cetasā
tiṭṭhaṃ nisinno uda vā sayāno,
evaṃ³ satim bhikkhu adhiṭṭhahāno
labhetha pubbāpariyaṃ visesaṃ.

Laddhāna pubbāpariyaṃ visesaṃ,
adassanaṃ maccurājassa gacche ”ti

Soṇavaggo pañcamo.

TASSUDDĀNAM

Rājā appāyukā kuṭṭhi kumārakā ca uposatho
soṇo ca revato nando saddhāya panthakena cā ”ti.

--ooOoo--

¹ sadhāyamānarūpā - Ma; saddāyamānarūpā - Syā, PTS.

² cūlapanthako - Ma, Syā cūlapanthako - PTS.

³ etaṃ - Ma, Syā, PTS.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Điều tốt là dễ làm bởi người tốt, điều tốt là khó làm bởi kẻ xấu. Điều ác là dễ làm bởi kẻ xấu, điều ác là khó làm bởi các vị Thánh.”

5. 9. KINH NHẠO BÁNG

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn đi du hành ở xứ sở của những người Kosala cùng với đại chúng tỳ khưu. Vào lúc bấy giờ, nhiều thanh niên Bà-la-môn đi ngang qua ở nơi không xa đức Thế Tôn có vẻ đang nhạo báng. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy nhiều thanh niên Bà-la-môn đang đi ngang qua ở nơi không xa có vẻ đang nhạo báng.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Những kẻ bị lẫn lộn, làm ra vẻ người sáng suốt, có lời phát biểu thuộc lãnh vực của lời nói (mà không hiểu nghĩa), có miệng há rộng theo như chúng muốn; điều gì dẫn dắt chúng thì chúng không biết.”

5. 10. KINH PANTHAKA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvattthi, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Cullapanthaka ngồi ở nơi không xa đức Thế Tôn, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, và thiết lập niệm luôn hiện diện. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Cullapanthaka ngồi ở nơi không xa, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, và thiết lập niệm luôn hiện diện.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

*“Với thân vững chãi, với tâm vững chãi,
đâu đang đứng, hoặc đã ngồi xuống, hay đang nằm,
vị tỳ khưu duy trì vững chắc niệm như vậy
có thể đạt được sự chứng đắc theo tuần tự.”*

*Sau khi đạt được sự chứng đắc theo tuần tự,
có thể đi đến nơi ngoài tầm nhìn của Thần Chết.”*

Phẩm Soṇa là thứ năm.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Đức vua, tuổi thọ ít ỏi, gã cùi, các thiếu niên, và lễ Uposatha, vị Soṇa, và vị Revata, vị Nanda, với việc nhạo báng, và với vị Panthaka.

--ooOoo--

JACCANDHAVAGGO CHAṬṬHO

6. 1. ĀYUSAṆKHĀRAVOSSAJANASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā vesāliyaṃ viharati, mahāvane kūtāgārasālāyaṃ. Atha kho bhagavā pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya vesāliyaṃ piṇḍāya pāvīsi. Vesāliyaṃ piṇḍāya caritvā pacchābhattaṃ piṇḍapātaṭṭikkanto āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Gaṇhāhi ānanda, nisīdanaṃ. Yena cāpālaṃ cetiyaṃ¹ tenupasaṅkamissāma² divāvihārāyā ”ti. “Evaṃ bhante ”ti kho³ āyasmā ānando bhagavato paṭissutvā nisīdanamādāya bhagavantaṃ piṭṭhito piṭṭhito anubandhi. Atha kho bhagavā yena cāpālaṃ cetiyaṃ tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā paññatte āsane nisīdi. Nisajja kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Ramaṇīyā ānanda vesālī, ramaṇīyaṃ udenaṃ cetiyaṃ, ramaṇīyaṃ gotamakaṃ cetiyaṃ, ramaṇīyaṃ sattambaṃ cetiyaṃ, ramaṇīyaṃ bahuputtaṃ cetiyaṃ, ramaṇīyaṃ sārandaṃ⁴ cetiyaṃ, ramaṇīyaṃ cāpālaṃ cetiyaṃ. Yassa kasasaci ānanda, cattāro iddhipādā bhāvitā bahulikāṭā yānikāṭā vatthukatā anuṭṭhitā paricitā susamāraddhā, so ākaṅkhamāno kappamā vā tiṭṭheyya kappāvasesamā vā. Tathāgatassa kho ānanda, cattāro iddhipādā bhāvitā bahulikāṭā yānikāṭā vatthukatā anuṭṭhitā paricitā susamāraddhā. Ākaṅkhamāno⁵ ānanda, tathāgato kappamā vā tiṭṭheyya kappāvasesamā vā ”ti. Evampi kho āyasmā ānando bhagavatā oḷārike nimitte kayiramāne oḷārike obhāse kayiramāne nāsakkhi paṭivijjhitaṃ, na bhagavantaṃ yāci: “Tiṭṭhatu bhante, bhagavā kappamā, tiṭṭhatu sugato kappamā bahujaṇahitāya bahujaṇasukhāya lokānukampāya atthāya hitāya sukhāya devamanussānaṃ ”ti, yathā taṃ mārena pariyuṭṭhitacitto.

Dutiyampi kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Ramaṇīyā — pe— tathāgato kappamā vā tiṭṭheyya kappāvasesamā vā ”ti. Evampi kho āyasmā ānando —pe— yathā taṃ mārena pariyuṭṭhitacitto. Tatiyampi kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Ramaṇīyā —pe— tathāgato kappamā vā tiṭṭheyya kappāvasesamā vā ”ti. Evampi kho āyasmā ānando —pe— Yathā taṃ mārena pariyuṭṭhitacitto.

2. Atha kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Gaccha tvaṃ ānanda, yassa ’dāni kālaṃ maññasī ”ti. “Evaṃ bhante ”ti kho āyasmā ānando bhagavato⁶ paṭissutvā uṭṭhāyāsanaṃ bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā avidūre aññatarasmiṃ rukkhamaṇe nisīdi.

¹ pāvālacetiyaṃ - Syā.

² tenupasaṅkamissāmi - PTS.

³ kho pana - PTS.

⁴ sārandaṃ - Syā.

⁵ so ākaṅkhamāno - Syā.

⁶ bhagavantaṃ - Syā.

PHẨM MÙ BẨM SINH - THỨ SÁU

6. 1. KINH BUÔNG BỎ THỌ HÀNH

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Vesālī, Mahāvana (Đại Lâm), nơi giảng đường Kūṭāgāra. Khi ấy, vào buổi sáng đức Thế Tôn đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Vesālī để khất thực. Sau khi đi khất thực ở thành Vesālī, sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, hãy lấy tấm lót ngồi. Chúng ta sẽ đi đến bảo điện Cāpāla để nghỉ trưa.” “Bạch Ngài, xin vâng.” Đại đức Ānanda nghe theo đức Thế Tôn đã cầm lấy tấm lót ngồi rồi nối tiếp theo sau đức Thế Tôn. Khi ấy, đức Thế Tôn đã đi đến bảo điện Cāpāla, sau khi đến đã ngồi xuống ở chỗ ngồi đã được xếp đặt. Sau khi ngồi xuống, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, Vesālī thật đáng yêu! Bảo điện Udena thật đáng yêu! Bảo điện Gotamaka thật đáng yêu! Bảo điện Sattamba thật đáng yêu! Bảo điện Bahuputta thật đáng yêu! Bảo điện Sārandada thật đáng yêu! Bảo điện Cāpāla thật đáng yêu! Này Ānanda, đối với người nào, bốn nền tảng của thần thông đã được tu tập, được thực hành thường xuyên, được tạo thành phương tiện, được tạo thành nền tảng, được thiết lập, được tích lũy, được khởi đầu tốt đẹp, thì người ấy trong khi mong muốn có thể tồn tại một kiếp hoặc hơn một kiếp. Này Ānanda, đối với Như Lai, bốn nền tảng của thần thông đã được tu tập, được thực hành thường xuyên, được tạo thành phương tiện, được tạo thành nền tảng, được thiết lập, được tích lũy, được khởi đầu tốt đẹp, này Ānanda, trong khi mong muốn Như Lai có thể tồn tại một kiếp hoặc hơn một kiếp.” Tuy nhiên, đại đức Ānanda trong khi được ra dấu hiệu rõ ràng, trong khi được làm biểu hiện rõ rệt bởi đức Thế Tôn như thế, đã không thể thấu hiểu, đã không cầu khẩn đức Thế Tôn rằng: “Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn hãy tồn tại trọn kiếp, xin đấng Thiện Thệ hãy tồn tại trọn kiếp vì sự lợi ích cho nhiều người, vì sự an lạc cho nhiều người, vì lòng bi mẫn đối với thế gian, vì sự tấn hoá, vì sự lợi ích, vì sự an lạc của chư Thiên và nhân loại,” như là có tâm đã bị Ma Vương xâm nhập.

Đến lần thứ nhì, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, Vesālī thật đáng yêu! —như trên— Như Lai có thể tồn tại một kiếp hoặc hơn một kiếp.” Tuy nhiên, đại đức Ānanda —như trên— như là có tâm đã bị Ma Vương xâm nhập. Đến lần thứ ba, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, Vesālī thật đáng yêu! —như trên— Như Lai có thể tồn tại một kiếp hoặc hơn một kiếp.” Tuy nhiên, đại đức Ānanda —như trên— như là có tâm đã bị Ma Vương xâm nhập.

2. Sau đó, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, người hãy đi, người hãy biết giờ này là thời điểm của việc nào.” “Bạch Ngài, xin vâng.” Đại đức Ānanda nghe theo đức Thế Tôn đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ đức Thế Tôn, hướng vai phải nhiều quanh, rồi đã ngồi xuống ở gốc cây nọ ở nơi không xa.

3. Atha kho māro pāpimā acirapakkante āyasmante ānande yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. Ekamantaṃ ṭhito kho māro pāpimā bhagavantaṃ etadavoca: “Parinibbātu¹ bhante bhagavā, parinibbātu sugato. Parinibbānakālo ’dāni bhante bhagavato. Bhāsītā kho panesā bhante bhagavatā vācā: ‘Na tāvāhaṃ pāpima, parinibbāyissāmi yāva me bhikkhū na sāvakā bhavissanti viyattā vinitā visāradā yogakkhemā² bahussutā dhammadharā dhammānudhammapaṭipannā sāmīcipaṭipannā anudhammacārino sakaṃ ācariyakaṃ uggahetvā ācikkhissanti desessanti paññapessanti paṭṭhapessanti vivarissanti vibhajissanti uttānī karissanti uppannaṃ parappavādaṃ sahadhammena suniggahitaṃ niggahetvā sappāṭihāriyaṃ dhammaṃ desessanti ’ti.

Santi kho pana bhante etarahi³ bhikkhū bhagavato sāvakā viyattā vinitā visāradā yogakkhemā bahussutā dhammadharā dhammānudhammapaṭipannā sāmīcipaṭipannā anudhammacārino, sakaṃ ācariyakaṃ uggahetvā ācikkhanti desenti paññapenti paṭṭhapenti vivaranti vibhajanti uttāniṃ karonti uppannaṃ parappavādaṃ sahadhammena suniggahitaṃ niggahetvā sappāṭihāriyaṃ dhammaṃ desenti. Parinibbātu¹ bhante bhagavā, parinibbātu sugato. Parinibbānakālo ’dāni bhante bhagavato.

4. Bhāsītā kho panesā⁴ bhagavatā vācā: ‘Na tāvāhaṃ pāpima, parinibbāyissāmi, yāva me bhikkhuniyo na⁵ sāvikā bhavissanti viyattā —pe— anudhammacārino —pe— sappāṭihāriyaṃ dhammaṃ desessanti ’ti. Santi kho pana bhante etarahi bhikkhuniyo bhagavato sāvikā viyattā —pe— sappāṭihāriyaṃ dhammaṃ desenti. Parinibbātu —pe—

Bhāsītā kho panesā bhagavato vācā: ‘Na tāvāhaṃ pāpima, parinibbāyissāmi, yāva me upāsakā na sāvakā bhavissanti viyattā —pe— anudhammacāriniyo —pe— sappāṭihāriyaṃ dhammaṃ desessanti ’ti. Santi kho pana bhante, etarahi upāsakā bhagavato sāvakā viyattā —pe— sappāṭihāriyaṃ dhammaṃ desenti. Parinibbātu —pe—.

5. Bhāsītā kho panesā bhagavato vācā: ‘Na tāvāhaṃ pāpima, parinibbāyissāmi, yāva me upāsikā na sāvikā bhavissanti viyattā —pe— anudhammacāriniyo —pe— sappāṭihāriyaṃ dhammaṃ desessanti ’ti. Santi kho pana bhante etarahi upāsikā bhagavato sāvikā viyattā —pe— anudhammacāriniyo —pe— sappāṭihāriyaṃ dhammaṃ desenti. Parinibbātu —pe—.

¹ parinibbātu dāni - sabbattha.

² visāradā - Ma;

visāradappattā yogakkhemakāmā - Syā, PTS.

³ etarahi kho pana bhante - Ma, Syā.

⁴ bhāsītā kho panesā bhante - Ma, Syā.

⁵ na - itisaddo PTS potthake na dissate.

3. Sau đó, khi đại đức Ānanda ra đi không bao lâu, Ma Vương ác độc đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đứng ở một bên. Khi đã đứng ở một bên, Ma Vương ác độc đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn hãy viên tịch Niết Bàn, xin đấng Thiện Thệ hãy viên tịch Niết Bàn. Bạch Ngài, giờ đây là thời điểm viên tịch Niết Bàn của đức Thế Tôn. Bạch Ngài, hơn nữa lời nói này đã được đức Thế Tôn nói: ‘Này kẻ ác độc, Ta sẽ không viên tịch Niết Bàn khi nào các tỳ khưu của Ta còn chưa trở thành các Thinh Văn có kinh nghiệm, được huấn luyện, có tự tin, có sự an toàn đối với các trói buộc, nghe nhiều, có sự ghi nhớ về Giáo Pháp, đã thực hành đúng pháp và thuận pháp, đã thực hành đúng đắn, có sự hành xử theo pháp, sau khi học pháp từ thầy của mình sẽ thuật lại, sẽ thuyết giảng, sẽ quy định, sẽ thiết lập, sẽ khai mở, sẽ phân tích, sẽ làm rõ ràng, khi học thuyết của những kẻ khác đã được khởi lên thì sẽ khuất phục một cách khéo léo đúng theo Pháp và sẽ thuyết giảng Giáo Pháp có cả thần thông.’”

Bạch Ngài, và lại hiện nay các vị tỳ khưu Thinh Văn của đức Thế Tôn là có kinh nghiệm, được huấn luyện, có tự tin, có sự an toàn đối với các trói buộc, nghe nhiều, có sự ghi nhớ về Giáo Pháp, đã thực hành đúng pháp và thuận pháp, đã thực hành đúng đắn, có sự hành xử theo pháp, sau khi học pháp từ thầy của mình rồi thuật lại, thuyết giảng, quy định, thiết lập, khai mở, phân tích, làm rõ ràng, khi học thuyết của những kẻ khác đã được khởi lên thì khuất phục một cách khéo léo đúng theo Pháp và thuyết giảng Giáo Pháp có cả thần thông. Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn hãy viên tịch Niết Bàn, xin đấng Thiện Thệ hãy viên tịch Niết Bàn. Bạch Ngài, giờ đây là thời điểm viên tịch Niết Bàn của đức Thế Tôn.

4. Bạch Ngài, hơn nữa lời nói này đã được đức Thế Tôn nói: ‘Này kẻ ác độc, Ta sẽ không viên tịch Niết Bàn khi nào các tỳ khưu ni của Ta còn chưa trở thành các Thinh Văn có kinh nghiệm, —như trên— có sự hành xử theo pháp, —như trên— sẽ thuyết giảng Giáo Pháp có cả thần thông.’ Bạch Ngài, và lại hiện nay các vị tỳ khưu ni Thinh Văn của đức Thế Tôn là có kinh nghiệm, —như trên— thuyết giảng Giáo Pháp có cả thần thông. Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn hãy viên tịch Niết Bàn, —như trên—.

Bạch Ngài, hơn nữa lời nói này đã được đức Thế Tôn nói: ‘Này kẻ ác độc, Ta sẽ không viên tịch Niết Bàn khi nào các nam cư sĩ của Ta còn chưa trở thành các Thinh Văn có kinh nghiệm, —như trên— có sự hành xử theo pháp, —như trên— sẽ thuyết giảng Giáo Pháp có cả thần thông.’ Bạch Ngài, và lại hiện nay các vị tỳ khưu ni Thinh Văn của đức Thế Tôn là có kinh nghiệm, —như trên— thuyết giảng Giáo Pháp có cả thần thông. Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn hãy viên tịch Niết Bàn, —như trên—.

5. Bạch Ngài, hơn nữa lời nói này đã được đức Thế Tôn nói: ‘Này kẻ ác độc, Ta sẽ không viên tịch Niết Bàn khi nào các nữ cư sĩ của Ta còn chưa trở thành các Thinh Văn có kinh nghiệm, —như trên— có sự hành xử theo pháp, —như trên— sẽ thuyết giảng Giáo Pháp có cả thần thông.’ Bạch Ngài, và lại hiện nay các vị tỳ khưu ni Thinh Văn của đức Thế Tôn là có kinh nghiệm, —như trên— thuyết giảng Giáo Pháp có cả thần thông. Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn hãy viên tịch Niết Bàn, —như trên—.

6. Bhāsītā kho panesā bhagavato vācā: ‘Na tāvāhaṃ pāpima parinibbāyissāmi yāva me idaṃ brahmacariyaṃ na iddhañceva bhavissati phitañca vitthārikaṃ bāhujaññaṃ¹ puthubhūtaṃ yāvadeva manussehi² suppakāsitan ’ti. Etarahi kho pana bhante bhagavato brahmacariyaṃ iddhañceva thitañca vitthārikaṃ bāhujaññaṃ puthubhūtaṃ yāvadeva manussehi²suppakāsitaṃ. Parinibbātu ’dāni bhante bhagavā, parinibbātu sugato. Parinibbānakālo ’dāni bhante bhagavato ’ti.

Evam vutte bhagavā māraṃ pāpimantaṃ etadavoca: “Appossukko tvaṃ pāpima hohi. Na ciraṃ tathāgatassa parinibbānaṃ bhavissati. Ito tiṇṇaṃ māsānaṃ accayena tathāgato parinibbāyissati ”ti. Atha kho bhagavā cāpāle cetiye sato sampajāno āyusañkhāraṃ ossajji. Ossatṭhe ca bhagavatā āyusañkhāre mahābhūmicālo ahoṣi, bhiṃsanako lomahaṃso, devadundubhiyo ca phaliṃsu.

7. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Tulamatañca sambhavaṃ bhavaśaṅkhāramavassajji³ muni,
ajjhatarato samāhito abhindi kavacamivattasambhavan ”ti.

6. 2. JAṬILASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati pubbārāme migāramātupāsāde. Tena kho pana samayena bhagavā sāyanhasamayaṃ paṭisallānā vuṭṭhito bahidvāraḷṭhake nisinna hoti.

Atha kho rājā pasenadi kosalo yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Tena kho pana samayena satta ca jaṭilā, satta ca nigaṇṭhā, satta ca acelakā,⁴ satta ca ekasāṭakā,⁵ satta ca paribbājakā, parūḷhakacchanakhalomā khāri-vividhamādāya⁶ bhagavato avidūre atikkamanti.⁷

¹ bahujaññaṃ - Syā, PTS.

² yāva devamanussehi - Ma, Syā.

³ bhavaśaṅkhāramossaji - Sī.

⁴ acelā - Syā. ⁵ ekasāṭā - Syā.

⁶ khāri-vividhamādāya - Syā.

⁷ abhikkamanti - Syā.

6. Bạch Ngài, hơn nữa lời nói này đã được đức Thế Tôn nói: ‘Này kẻ ác độc, Ta sẽ không viên tịch Niết Bàn khi nào Phạm hạnh này của Ta vẫn còn chưa được thành tựu, phát triển, phổ biến, phổ thông, trở nên phổ cập, và vẫn còn chưa được khéo giảng giải bởi loài người.’ Bạch Ngài, vả lại hiện nay Phạm hạnh của đức Thế Tôn không những được thành tựu, phát triển, phổ biến, phổ thông, trở nên phổ cập, mà còn được khéo giảng giải bởi loài người. Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn hãy viên tịch Niết Bàn, xin đấng Thiện Thệ hãy viên tịch Niết Bàn. Bạch Ngài, giờ đây là thời điểm viên tịch Niết Bàn của đức Thế Tôn.”

Khi được nói như vậy, đức Thế Tôn đã nói với Ma Vương ác độc điều này: “Này kẻ ác độc, ngươi hãy bình tĩnh. Không lâu nữa sẽ là sự viên tịch Niết Bàn của Như Lai. Từ nay cho đến hết ba tháng, Như Lai sẽ viên tịch Niết Bàn.” Khi ấy, ở tại bảo điện Cāpāla, đức Thế Tôn có niệm, có sự nhận biết rõ, đã buông bỏ thọ hành. Và khi đức Thế Tôn buông bỏ thọ hành, đã có sự lay động của đại địa cầu, làm kinh sợ, khiến dựng đứng lông; và các tiếng sấm trời đã bùng nổ.

7. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Trong khi cần nhắc Niết Bàn và nguồn sanh khởi (của hữu), bậc hiền trí đã buông bỏ sự tạo tác dẫn đến hữu. Thích thú ở nội tâm, được định tĩnh, người đã phá tan nguồn sanh khởi của tự ngã, tựa như phá tan tấm áo giáp.”

6. 2. KINH ĐẠO SĨ TÓC BỆN

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvattthi, tu viện Pubba, ở tòa nhà dài của Mẹ của Migāra. Vào lúc bấy giờ, nhằm lúc chiều tối đức Thế Tôn đã xuất khỏi thiền tịnh rồi đã ngồi xuống ở bên ngoài cánh cửa chánh.

Khi ấy, đức vua Pasenadi xứ Kosala đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Vào lúc bấy giờ, có bảy đạo sĩ tóc bện, bảy đạo sĩ Nigaṇṭha, bảy đạo sĩ lửa thể, bảy đạo sĩ theo hạnh mặc một tấm choàng, và bảy du sĩ, có móng tay chân, có lông ở nách và ở thân thể được để mọc dài, mang theo túi vật dụng đi ngang qua ở nơi không xa đức Thế Tôn.

2. Addasā kho rājā pasenadi kosalo te satta ca jaṭile, sata ca nigaṇṭhe, satta ca acelake, satta ca ekasāṭake, satta ca paribbājake, parūlhakacchanakhalome khārivividhamādāya bhagavato avidūre atikkamante. Disvāna uṭṭhāyāsanaṃ ekamsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā dakkhiṇaṃ jāṇumaṇḍalaṃ¹ paṭhaviyaṃ² nihantvā yena te satta ca jaṭilā, satta ca nigaṇṭhā, satta ca acelakā, satta ca ekasāṭakā, satta ca paribbājakā tenaṅjalim paṇāmetvā tikkhattuṃ nāmaṃ sāvesi: “Rājāhaṃ bhante pasenadi kosalo”ti.

3. Atha kho rājā pasenadi kosalo acirapakkantesu tesu sattasu ca jaṭilesu sattasu ca nigaṇṭhesu sattasu ca acalekesu sattasu ca ekasāṭakesu sattasu ca paribbājakesu yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho rājā pasenadi kosalo bhagavantaṃ etadavoca: “Ye ca kho³ bhante, loke arahanto vā arahattamaggaṃ vā samāpannā, ete tesam⁴ aññatarā”ti.⁵

“Dujjānaṃ kho panetaṃ mahārāja, tayā gihinā kāmabhoginā⁶ puttāsambādhasayanaṃ ajjhāvasantena kāsikacandanaṃ paccanubhontena mālāgandhavilepanaṃ dhārayantena jātārūparajataṃ sādiyantena: ‘Ime vā arahanto ime vā arahattamaggaṃ samāpannā’ti. Saṃvāsena kho mahārāja, silaṃ veditabbaṃ. Tañca kho dīghena addhunā na ittarena,⁷ manasikarotā no amanasikarotā,⁸ paññavatā no duppaññena. Saṃvohārena⁹ kho mahārāja, soceyyaṃ veditabbaṃ, tañca kho dīghena addhunā —pe— no duppaññena. Āpadāsu kho mahārāja, thāmo veditabbo. So ca kho dīghena addhunā —pe— no duppaññena. Sācakchāya kho mahārāja, paññā veditabbā, sā ca kho dīghena addhunā —pe— no duppaññenā”ti.

4. “Acchariyaṃ bhante, abbhutaṃ bhante, yāva subhāsitañcidaṃ bhante bhagavatā: ‘Dujjānaṃ kho panetaṃ —pe— arahattamaggaṃ samāpannā’ti, saṃvāsena kho mahārāja —pe— no duppaññenā’ti. Ete bhante, mama purisā corā ocarakā janapadaṃ ocaritvā āgacchanti.¹⁰ Tehi paṭhamaṃ otiṇṇaṃ ahaṃ pacchā otarissāmi.¹¹ Idāni te bhante, taṃ rajojallaṃ pavāhetvā nhātā¹² suvilittā kappitakesamassū odātavattthavasanā pañcahi kāmagaṇehi samappitā samaṅgībhūtā paricāressantī”ti.¹³

5. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Na vāyameyya sabbattha nāññassa puriso siyā,
nāññaṃ nissāya jīveyya dhammena na vaṇiṃ¹⁴ care”ti.

¹ dakkhiṇajāṇumaṇḍalaṃ - Ma, Syā.

² pathaviyaṃ - Ma.

³ ye kho - Ma;

ye ca te - Syā;

ye nu ke ci kho - PTS.

⁴ etesaṃ - Syā, PTS.

⁵ aññatare ti - Ma;

aññataro ti - Syā, PTS.

⁶ kāmabhoginā - PTS.

⁷ ittaraṃ - Ma, PTS.

⁸ amanasikārā - PTS.

⁹ savyohārena - PTS.

¹⁰ gacchanti - Ma.

¹¹ osāriṣṣāmi - Ma;

osādissāmi - katthaci.

¹² sunhātā - Ma, Syā, PTS.

¹³ paricāriṣṣantī ti - Ma, PTS;

paricāriyantī ti - Syā.

¹⁴ na vaṇi - Syā, PTS;

na vaṇijjaṃ - katthaci.

2. Đức vua Pasenadi xứ Kosala đã nhìn thấy bảy đạo sĩ tóc bện, bảy đạo sĩ Nigaṇṭha, bảy đạo sĩ lửa thể, bảy đạo sĩ theo hạnh mặc một tấm choàng, và bảy du sĩ ấy, có móng tay chân, có lông ở nách và ở thân thể được để mọc dài, mang theo túi vật dụng đang đi ngang qua ở nơi không xa đức Thế Tôn. Sau khi nhìn thấy, đức vua đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đập thưng y một bên vai, quỳ đầu gối bên phải ở trên đất, chấp tay hướng về bảy đạo sĩ tóc bện, bảy đạo sĩ Nigaṇṭha, bảy đạo sĩ lửa thể, bảy đạo sĩ theo hạnh mặc một tấm choàng, và bảy du sĩ ấy, thông báo danh tánh ba lần: “Thưa các ngài, trăm là vua Pasenadi xứ Kosala.”

3. Sau đó, trong khi bảy đạo sĩ tóc bện, bảy đạo sĩ Nigaṇṭha, bảy đạo sĩ lửa thể, bảy đạo sĩ theo hạnh mặc một tấm choàng, và bảy du sĩ ấy ra đi không bao lâu, đức vua Pasenadi xứ Kosala đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, đức vua Pasenadi xứ Kosala đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, những người này là những vị nào đó trong số các vị A-la-hán hoặc các vị đang thực hành đạo lộ A-la-hán ở thế gian.”

“Thưa đại vương, điều này quả là khó biết được đối với đại vương là người tại gia, có sự thọ hưởng ngũ dục, đang sống chung đụng với con cái, đang thưởng thức trầm hương của xứ Kāsī, đang đeo tràng hoa, dầu thơm, và son phấn, đang chấp nhận vàng bạc: ‘Những người này là các vị A-la-hán hay những người này đang thực hành đạo lộ A-la-hán.’ Thưa đại vương, do cộng trú, giới có thể được nhận biết. Và điều ấy là với thời gian dài không phải ngắn hạn, bởi người chú ý không phải bởi người không chú ý, bởi người có trí tuệ không phải bởi người có tuệ tồi. Thưa đại vương, do giao tiếp, sự liêm khiết có thể được nhận biết. Và điều ấy là với thời gian dài —như trên— không phải do người có tuệ tồi. Thưa đại vương, khi có những nỗi bất hạnh, sự vững chãi có thể được nhận biết. Và điều ấy là với thời gian dài —như trên— không phải do người có tuệ tồi. Thưa đại vương, do đàm luận, trí tuệ có thể được nhận biết. Và điều ấy là với thời gian dài —như trên— không phải do người có tuệ tồi.”

4. “Bạch Ngài, thật là kỳ diệu! Bạch Ngài, thật là phi thường! Và Bạch Ngài, điều này thật sự đã được khéo nói bởi đức Thế Tôn rằng: ‘Thưa đại vương, điều này quả là khó biết được —như trên— đang thực hành đạo lộ A-la-hán.’ Thưa đại vương, do cộng trú —như trên— không phải do người có tuệ tồi.’ Bạch Ngài, những người này là những nam nhân, những kẻ cái trang, những người trinh sát của trăm, họ trở về sau khi đã đi thanh tra xứ sở. Sự việc được họ điều tra trước, sau đó trăm sẽ duyệt lại. Bạch Ngài, giờ đây sau khi rũ bỏ bụi bặm và cấu ghét, họ được tắm, được thoa dầu kỹ lưỡng, có tóc râu được sửa soạn, mặc vải trắng, được thọ hưởng, được cung ứng năm loại dục lạc, họ sẽ tiêu khiển.”

5. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Không nên nỗ lực ở mọi nơi, không nên là người (phục vụ) của kẻ khác, không nên sống nương nhờ kẻ khác, không nên làm thương mại với Giáo Pháp.”

6. 3. PACCAVEKKHANASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati, jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena bhagavā attano aneke pāpake akusale dhamme pahīṇe paccavekkhamāno nisinno hoti, aneke ca kusalo dhamme bhāvanāya pāripūriṃ gate.¹

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā² tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Ahu pubbe tadā nāhu nāhu pubbe tadā ahu,
na cāhu na ca bhavissati na cetarahi vijjati”ti.

6. 4. PAṬHAMA NĀNĀTITTHIYASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati, jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena sambahulā nānātittiyā samaṇabrāhmaṇa³paribbājakā sāvattiyaṃ paṭivasanti,⁴ nānāditthikā nānākhantikā nānārucikā nānāditthiṇissayanissitā.

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃditthino ‘sassato loko idameva saccaṃ moghamaññaṃ’ti. (1)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃditthino ‘asassato loko idameva saccaṃ moghamaññaṃ’ti. (2)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃditthino ‘antavā loko idameva saccaṃ moghamaññaṃ’ti. (3)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃditthino ‘anantavā loko idameva saccaṃ moghamaññaṃ’ti. (4)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃditthino ‘taṃ jīvaṃ taṃ sarīraṃ idameva saccaṃ moghamaññaṃ’ti. (5)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃditthino ‘aññaṃ jīvaṃ aññaṃ sarīraṃ idameva saccaṃ moghamaññaṃ’ti. (6)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃditthino ‘hoti tathāgato parammaraṇā idameva saccaṃ moghamaññaṃ’ti. (7)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃditthino ‘hoti tathāgato parammaraṇā idameva saccaṃ moghamaññaṃ’ti. (8)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃditthino ‘hoti ca na hoti ca tathāgato parammaraṇā idameva saccaṃ moghamaññaṃ’ti. (9)

¹ bhāvanāpāripūriṃ gate - Ma; bhāvanāya pāripūrigate - Syā; bhāvanāya pāripūrikate - PTS.

² atha kho bhagavā attano aneke pāpake akusale dhamme pahīṇe viditvā aneke ca kusale dhamme bhāvanāpāripūriṃ gate - Ma; atha kho bhagavā attano aneke pāpake akusale dhamme pahīṇe viditvā aneke ca kusale dhamme bhāvanāya pāripūrigate - Syā, PTS.

³ samaṇabrāhmaṇā - Syā, PTS, Sī, evaṃ sabbattha.

⁴ sāvattiṃ piṇḍāya pavisanti - PTS.

6. 3. KINH QUÁN XÉT LẠI

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn đang ngồi quán xét lại vô số ác bất thiện pháp của bản thân đã được dứt bỏ và vô số thiện pháp của bản thân đã đạt đến sự đầy đủ do việc tu tập.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Trước đây đã có rồi không có, trước đây không có rồi đã có, đã không có và sẽ không có, trong hiện tại cũng không tìm thấy.”

6. 4. KINH NGOẠI ĐẠO - THỨ NHẤT

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, nhiều Sa-môn, Bà-la-môn, và du sĩ thuộc các giáo phái khác nhau cư ngụ ở Sāvatti có quan điểm khác nhau, có sự chấp nhận khác nhau, có sự ưa thích khác nhau, nương tựa vào sự nâng đỡ của những quan điểm khác nhau.

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Thế giới là trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (1)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Thế giới là không trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (2)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Thế giới là có giới hạn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (3)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Thế giới là không có giới hạn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (4)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Mạng sống là vật ấy thân thể là vật ấy; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (5)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Mạng sống là vật khác thân thể là vật khác; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (6)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Đức Như Lai hiện hữu ở nơi khác sau khi chết; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (7)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Đức Như Lai không hiện hữu ở nơi khác sau khi chết; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (8)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Đức Như Lai hiện hữu và không hiện hữu ở nơi khác sau khi chết; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (9)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino ‘neva hoti ca, na na hoti ca tathāgato parammaraṇā idameva saccaṃ moghamaññaṇaṃ ’ti. (10)

Te bhaṇḍanajātā kalahajātā vivādāpannā aññaṃaññaṃ mukhasattīhi vitudantā viharanti ‘Ediso dhammo nediso dhammo, nediso dhammo ediso dhammo ’ti.

2. Atha kho sambahulā bhikkhū pubbanhasamayam nivāsetvā pattacīvaramādāya sāvattim piṇḍāya pavisiṃsu. Sāvattiyam piṇḍāya carivā pacchābhattaṃ piṇḍapātaṭṭikkantā yena bhagavā tenupasaṅkamisṃsu, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdisṃsu. Ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhū bhagavantaṃ etadavocum: “Idha bhante, sambahulā nānāditthiyā samaṇabrāhmaṇaparibbājakā sāvattiyam paṭivasanti nānāditthikā nānākhantikā nānārucikā nānāditthiṇissayanissitā. Santeke —pe— nediso dhammo ediso dhammo ”ti.

3. “Aññatitthiyā bhikkhave, paribbājakā andhā, acakkhukā, atthaṃ na jānanti anattaṃ na jānanti, dhammaṃ na jānanti, adhammaṃ na jānanti. Te atthaṃ ajānantā anattaṃ ajānantā, dhammaṃ ajānantā, adhammaṃ ajānantā bhaṇḍanajātā kalahajātā vivādāpannā aññaṃaññaṃ mukhasattīhi vitudantā viharanti: ‘Ediso dhammo nediso dhammo, nediso dhammo ediso dhammo ’ti.

4. Bhūtapubbaṃ bhikkhave, imissāyeva sāvattiyā¹ aññataro rājā ahoṣi. Atha kho bhikkhave, so rājā aññataraṃ purisaṃ āmantesi: ‘Ehi tvaṃ ambho purisa, yāvatakā² sāvattiyā³ jaccandhā te sabbe ekajjhaṃ sannipātehi ’ti. ‘Evaṃ devā ’ti kho bhikkhave, so puriso tassa rañño paṭissutvā yāvatakā sāvattiyā jaccandhā, te sabbe gahetvā yena so rājā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā taṃ rājānaṃ etadavoca: ‘Sannipātītā kho te deva, yāvatakā sāvattiyam jaccandhā ’ti. ‘Tena hi bhaṇe, jaccandhānaṃ hatthim dassēhi ’ti. ‘Evaṃ devā ’ti kho bhikkhave, so puriso tassa rañño paṭissutvā jaccandhānaṃ hatthim dassesi: ‘Ediso jaccandhā hatthi ’ti.

Ekaccānaṃ jaccandhānaṃ hatthissa sīsaṃ dassesi: ‘Ediso jaccandhā hatthi ’ti. Ekaccānaṃ jaccandhānaṃ hatthissa kaṇṇaṃ dassesi: ‘Ediso jaccandhā hatthi ’ti. Ekaccānaṃ jaccandhānaṃ hatthissa dantaṃ dassesi: ‘Ediso jaccandhā hatthi ’ti. Ekaccānaṃ jaccandhānaṃ hatthissa soṇḍaṃ dassesi: ‘Ediso jaccandhā hatthi ’ti. Ekaccānaṃ jaccandhānaṃ hatthissa kāyaṃ dassesi: ‘Ediso jaccandhā hatthi ’ti. Ekaccānaṃ jaccandhānaṃ hatthissa pādaṃ dassesi: ‘Ediso jaccandhā hatthi ’ti. Ekaccānaṃ jaccandhānaṃ hatthissa satthim⁴ dassesi: ‘Ediso jaccandhā hatthi ’ti.

¹ sāvattiyam - PTS.

² yāvatikā - Syā, PTS.

³ sāvattiyam - PTS, Sī.

⁴ piṭṭhim - Syā, PTS, Sī.

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Đức Như Lai không hiện hữu và không phải là không hiện hữu ở nơi khác sau khi chết; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (10)

Họ đã nảy sinh sự xung đột, đã nảy sinh sự cãi cọ, đã tiến đến sự tranh luận, sống châm chích lẫn nhau bằng các vũ khí của mồm miệng (nói rằng): “Pháp là như thế này, pháp không phải là như thế kia. Pháp không phải là như thế kia, pháp là như thế này.”

2. Khi ấy, vào buổi sáng nhiều vị tỳ khưu đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Sāvatti để khất thực. Sau khi đi khất thực ở thành Sāvatti, sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị tỳ khưu ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, ở đây nhiều Sa-môn, Bà-la-môn, và du sĩ thuộc các giáo phái khác nhau cư trú ở Sāvatti có quan điểm khác nhau, có sự chấp nhận khác nhau, có sự ưa thích khác nhau, nương tựa vào sự nâng đỡ của những quan điểm khác nhau. Có một số —như trên— Pháp không phải là như thế kia, pháp là như thế này.”

3. “Này các tỳ khưu, các du sĩ ngoại đạo là bị mù, không có mắt (tuệ nhãn), không biết điều lợi ích, không biết điều không lợi ích, không biết pháp, không biết phi pháp. Trong khi không biết điều lợi ích, trong khi không biết điều không lợi ích, trong khi không biết pháp, trong khi không biết phi pháp, họ đã nảy sinh sự xung đột, đã nảy sinh sự cãi cọ, đã tiến đến sự tranh luận, sống châm chích lẫn nhau bằng các vũ khí của mồm miệng (nói rằng): ‘Pháp là như thế này, pháp không phải là như thế kia. Pháp không phải là như thế kia, pháp là như thế này.’

4. Này các tỳ khưu, vào thời quá khứ ngay tại thành Sāvatti này đã có vị vua nọ. Này các tỳ khưu, khi ấy vị vua ấy đã bảo một người đàn ông nọ rằng: ‘Này nam nhân, hãy đến. Ở thành Sāvatti có bao nhiêu người mù bẩm sinh thì người hãy tập trung tất cả bọn họ lại một chỗ.’ ‘Tâu bệ hạ, xin vâng.’ Này các tỳ khưu, người đàn ông ấy nghe theo vị vua ấy, rồi ở thành Sāvatti có bao nhiêu người mù bẩm sinh thì đã bắt hết tất cả bọn họ, sau đó đã đi đến gặp vị vua ấy, sau khi đến đã nói với vị vua ấy điều này: ‘Tâu bệ hạ, ở thành Sāvatti có bao nhiêu người mù bẩm sinh thì bọn họ đã được tập trung lại.’ ‘Này khanh, như thế thì người hãy phô bày con voi cho những người mù bẩm sinh.’ ‘Tâu bệ hạ, xin vâng.’ Này các tỳ khưu, người đàn ông ấy nghe theo vị vua ấy đã phô bày con voi cho những người mù bẩm sinh (nói rằng): ‘Này các người mù, con voi là như thế này.’

Rồi đã phô bày đầu của con voi cho một số người mù bẩm sinh (nói rằng): ‘Này các người mù, con voi là như thế này.’ Rồi đã phô bày cái tai của con voi cho một số người mù bẩm sinh (nói rằng): ‘Này các người mù, con voi là như thế này.’ Rồi đã phô bày ngà của con voi cho một số người mù bẩm sinh (nói rằng): ‘Này các người mù, con voi là như thế này.’ Rồi đã phô bày cái vòi của con voi cho một số người mù bẩm sinh (nói rằng): ‘Này các người mù, con voi là như thế này.’ Rồi đã phô bày thân của con voi cho một số người mù bẩm sinh (nói rằng): ‘Này các người mù, con voi là như thế này.’ Rồi đã phô bày chân của con voi cho một số người mù bẩm sinh (nói rằng): ‘Này các người mù, con voi là như thế này.’ Rồi đã phô bày bắp vế của con voi cho một số người mù bẩm sinh (nói rằng): ‘Này các người mù, con voi là như thế này.’

Ekaccānaṃ jaccandhānaṃ hatthissa naṅguṭṭhaṃ dassesi: ‘Ediso jaccandhā hatthī ’ti. Ekaccānaṃ jaccandhānaṃ hatthissa vāladhiṃ dassesi: ‘Ediso jaccandhā hatthī ’ti.

Atha kho bhikkhave, so puriso jaccandhānaṃ hatthiṃ dassetvā yena so rājā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā taṃ rājānaṃ etadavoca: ‘Diṭṭho kho tehi deva, jaccandhehi hatthi, yassa ’dāni devo kālaṃ maññasī ’ti.¹

5. Atha kho bhikkhave, so rājā yena te jaccandhā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā te jaccandhe etadavoca: ‘Diṭṭho vo jaccandhā hatthī ’ti. ‘Evaṃ deva, diṭṭho no hatthī ’ti. ‘Vadetha jaccandhā, ediso² hatthī ’ti. Yehi bhikkhave jaccandhehi hatthissa sīsaṃ diṭṭhaṃ ahosi, te evamāhaṃsu: ‘Ediso deva, hatthi, seyyathāpi kumbho ’ti. Yehi bhikkhave jaccandhehi hatthissa kaṇṇo diṭṭho ahosi, te evamāhaṃsu: ‘Ediso deva hatthi seyyathāpi suppan ’ti.³ Yehi bhikkhave jaccandhehi hatthissa danto diṭṭho ahosi, te evamāhaṃsu: ‘Ediso deva hatthi seyyathāpi phālo ’ti.⁴ Yehi bhikkhave jaccandhehi hatthissa soṇḍo diṭṭho ahosi, te evamāhaṃsu: ‘Ediso deva hatthi seyyathāpi naṅgalisā ’ti. Yehi bhikkhave jaccandhehi hatthissa kāyo diṭṭho ahosi, te evamāhaṃsu: ‘Ediso deva hatthi seyyathāpi koṭṭho ’ti. Yehi bhikkhave jaccandhehi hatthissa pādo diṭṭho ahosi, te evamāhaṃsu: ‘Ediso deva hatthi seyyathāpi thūno ’ti. Yehi bhikkhave jaccandhehi hatthissa satthi diṭṭho⁵ ahosi, te evamāhaṃsu: ‘Ediso deva hatthi seyyathāpi udukkhalo ’ti. Yehi bhikkhave jaccandhehi hatthissa naṅguṭṭhaṃ diṭṭhaṃ ahosi, te evamāhaṃsu: ‘Ediso deva hatthi seyyathāpi musalo ’ti. Yehi bhikkhave jaccandhehi hatthissa vāladhi diṭṭho ahosi, te evamāhaṃsu: ‘Ediso deva hatthi seyyathāpi sammajjanī ’ti. Te ‘ediso hatthi nediso hatthi, nediso hatthi ediso hatthī ’ti aññamaññaṃ muṭṭhihi saṃkhubhiṃsu.⁶ Tena ca pana bhikkhave so rājā attamano ahosi.

Evameva kho bhikkhave, aññatitthiyā paribbājakā andhā acakkhukā — pe— nediso dhammo ediso dhammo ”ti.

6. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Imesu kira sajjanti eke samaṇabrāhmaṇā,
viggayha naṃ vivadanti janā ekaṅgadassino ”ti.

¹ maññathā ti - Syā.

² kīdiso - PTS, Sī.

³ suppo ti - Ma, PTS, Sī.

⁴ khīlo ti - Ma.

⁵ piṭṭhi diṭṭhā - Syā, Sī; piṭṭhi diṭṭhā - PTS.

⁶ saṃsumbhiṃsu - Ma; saṃyujhiṃsu - Syā, PTS, Sī.

Rồi đã phô bày đuôi của con voi cho một số người mù bẩm sinh (nói rằng): ‘Này các người mù, con voi là như thế này.’ Rồi đã phô bày chòm lông đuôi của con voi cho một số người mù bẩm sinh (nói rằng): ‘Này các người mù, con voi là như thế này.’

Này các tỳ khưu, rồi người đàn ông ấy sau khi phô bày con voi cho những người mù bẩm sinh đã đi đến gặp vị vua ấy, sau khi đến đã nói với vị vua ấy điều này: ‘Tâu bệ hạ, con voi đã được những người mù ấy nhìn thấy. Xin bệ hạ hãy biết giờ này là thời điểm của việc nào.’

5. Này các tỳ khưu, sau đó vị vua ấy đã đi đến gặp những người mù bẩm sinh ấy, sau khi đến đã nói với những người mù bẩm sinh ấy điều này: ‘Này các người mù, có phải các người đã thấy con voi?’ ‘Tâu bệ hạ, đúng vậy. Chúng tôi đã thấy con voi.’ ‘Này các người mù, các người hãy nói con voi là như thế nào.’ Này các tỳ khưu, những người mù nào đã thấy đầu của con voi thì họ đã nói như sau: ‘Tâu bệ hạ, con voi là như thế này, giống như là cái chum.’ Này các tỳ khưu, những người mù nào đã thấy cái tai của con voi thì họ đã nói như sau: ‘Tâu bệ hạ, con voi là như thế này, giống như là cái nĩa.’ Này các tỳ khưu, những người mù nào đã thấy ngà của con voi thì họ đã nói như sau: ‘Tâu bệ hạ, con voi là như thế này, giống như là lưỡi cày.’ Này các tỳ khưu, những người mù nào đã thấy cái vòi của con voi thì họ đã nói như sau: ‘Tâu bệ hạ, con voi là như thế này, giống như là cán cày.’ Này các tỳ khưu, những người mù nào đã thấy thân của con voi thì họ đã nói như sau: ‘Tâu bệ hạ, con voi là như thế này, giống như là nhà kho.’ Này các tỳ khưu, những người mù nào đã thấy chân của con voi thì họ đã nói như sau: ‘Tâu bệ hạ, con voi là như thế này, giống như là cột trụ.’ Này các tỳ khưu, những người mù nào đã thấy bắp vế của con voi thì họ đã nói như sau: ‘Tâu bệ hạ, con voi là như thế này, giống như là cái cối giã.’ Này các tỳ khưu, những người mù nào đã thấy đuôi của con voi thì họ đã nói như sau: ‘Tâu bệ hạ, con voi là như thế này, giống như là cái chày.’ Này các tỳ khưu, những người mù nào đã thấy chòm lông đuôi của con voi thì họ đã nói như sau: ‘Tâu bệ hạ, con voi là như thế này, giống như là cái chổi.’ Bọn họ (đã cãi vã): ‘Con voi là như thế này, con voi là không như thế kia. Con voi là không như thế kia, con voi là như thế này,’ đã gây hấn lẫn nhau bằng những nắm đấm. Này các tỳ khưu, trái lại vị vua ấy đã thích chí vì việc ấy.

Này các tỳ khưu, tương tự y như thế các du sĩ ngoại đạo là bị mù, không có mắt (tuệ nhãn), —như trên— Pháp không phải là như thế kia, pháp là như thế này.”

6. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Quả vậy, một số Sa-môn và Bà-la-môn bám víu vào những điều này, rồi gây gỗ, cãi cọ về điều ấy, (giống như) những người nhìn thấy một góc cạnh.”

6. 5. DUTIYA NĀNĀTITTHIYASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati, jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena sambahulā nānātittiyā samaṇabrāhmaṇaparibbājakā sāvattiyaṃ paṭivasanti, nānādiṭṭhikā nānākhantikā nānārucikā nānādiṭṭhinissayanissitā.

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sassato attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (1)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Asassato attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (2)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sassato asassato¹ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (3)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Neva sassato nāsassato attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (4)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sayamkato attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (5)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Paramkato attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (6)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sayamkato paramkato² attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (7)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Asayamkāro aparamkāro³ adhiccasamuppanno attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (8)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sassataṃ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (9)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Asassataṃ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (10)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sassataṃ asassataṃ⁴ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (11)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Neva sassataṃ nāsassataṃ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (12)

¹ sassato ca asasato ca - Ma, Syā.

² sayamkato ca paramkato ca - Ma, Syā, PTS.

³ asayamkāro ca aparamkāro ca - Ma, Syā, PTS.

⁴ sassatañca asassatañca - Ma, Syā, PTS.

6. 5. KINH NGOẠI ĐẠO - THỨ NHÌ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, nhiều Sa-môn, Bà-la-môn, và du sĩ thuộc các giáo phái khác nhau cư ngụ ở Sāvatti có quan điểm khác nhau, có sự chấp nhận khác nhau, có sự ưa thích khác nhau, nương tựa vào sự nâng đỡ của những quan điểm khác nhau.

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới là trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (1)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới là không trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (2)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới là trường tồn và không trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (3)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới không phải là trường tồn mà cũng không phải là không trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (4)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới là được tạo ra bởi bản thân; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (5)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới là được tạo ra bởi kẻ khác; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (6)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới là được tạo ra bởi bản thân và được tạo ra bởi kẻ khác; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (7)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới không phải là sự tạo ra của bản thân, không phải là sự tạo ra của kẻ khác, mà được tự động sanh lên.” (8)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới là trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (9)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới là không trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (10)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới là trường tồn và không trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (11)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới không phải là trường tồn mà cũng không phải là không trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (12)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sayamkataṃ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (13)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Paraṃkataṃ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (14)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sayamkataṃ paraṃkataṃ¹ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (15)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Asayaṃkāraṃ aparaṃkāraṃ adhiccasamuppannaṃ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (16)

Te bhaṇḍanajātā kalahajātā vivādāpannā aññamaññaṃ mukhasattīhi vitudantā viharanti: “Ediso dhammo nediso dhammo, nediso dhammo ediso dhammo ”ti.

2. Atha kho sambahulā bhikkhū pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya sāvattim piṇḍāya pavisiṃsu. Sāvattiyam piṇḍāya caritvā pacchābhattam piṇḍapātaṭṭhikāntā yena bhagavā tenupasaṅkamisṃsu, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdisṃsu. Ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhū bhagavantaṃ etadavocum:

“Idha bhante sambahulā nānādiṭṭhiyā samaṇabrāhmaṇaparibbājakā sāvattiyam paṭivasanti nānādiṭṭhikā nānākhantikā nānārucikā nānādiṭṭhinissayanissitā. Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: ‘Sassato attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ’ti — pe— nediso dhammo ediso dhammo ”ti.

3. Aññatitthiyā bhikkhave, paribbājakā andhā acakkhukā atthaṃ na jānanti,² anattaṃ na jānanti, dhammaṃ na jānanti, adhammaṃ na jānanti. Te atthaṃ ajānantā anattaṃ ajānantā dhammaṃ ajānantā adhammaṃ ajānantā bhaṇḍanajātā kalahajātā vivādāpannā aññamaññaṃ mukhasattīhi vitudantā viharanti: “Ediso dhammo nediso dhammo, nedisodhammo ediso dhammo ”ti.

4. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Imesu kira sajjanti eke samaṇabrāhmaṇā,
antarāva³ visīdanti apatvāva matogadhan ”ti.⁴

¹ sayamkatañca paraṃkatañca - Ma, Syā, PTS.

² te atthaṃ na jānanti - katthaci.

³ antarā ca - Syā, PTS.

⁴ tamogadhan ti - Ma, Syā, PTS.

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới là được tạo ra bởi bản thân; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (13)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới là được tạo ra bởi kẻ khác; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (14)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới là được tạo ra bởi bản thân và được tạo ra bởi kẻ khác; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (15)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới không phải là sự tạo ra của bản thân, không phải là sự tạo ra của kẻ khác, mà được tự động sanh lên.” (16)

Họ đã nảy sanh sự xung đột, đã nảy sanh sự cãi cọ, đã tiến đến sự tranh luận, sống châm chích lẫn nhau bằng các vũ khí của mồm miệng (nói rằng): “Pháp là như thế này, pháp không phải là như thế kia. Pháp không phải là như thế kia, pháp là như thế này.”

2. Khi ấy, vào buổi sáng nhiều vị tỳ khưu đã quần y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Sāvattthi để khát thực. Sau khi đi khát thực ở thành Sāvattthi, sau bữa ăn trong khi đi khát thực trở về, đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị tỳ khưu ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này:

“Bạch Ngài, ở đây nhiều Sa-môn, Bà-la-môn, và du sĩ thuộc các giáo phái khác nhau cư trú ở Sāvattthi có quan điểm khác nhau, có sự chấp nhận khác nhau, có sự ưa thích khác nhau, nương tựa vào sự nâng đỡ của những quan điểm khác nhau. Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: ‘Tự ngã và thế giới là trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.’—như trên— Pháp không phải là như thế kia, pháp là như thế này.”

3. “Này các tỳ khưu, các du sĩ ngoại đạo là bị mù, không có mắt (tuệ nhãn), không biết điều lợi ích, không biết điều không lợi ích, không biết pháp, không biết phi pháp. Trong khi không biết điều lợi ích, trong khi không biết điều không lợi ích, trong khi không biết pháp, trong khi không biết phi pháp, họ đã nảy sanh sự xung đột, đã nảy sanh sự cãi cọ, đã tiến đến sự tranh luận, sống châm chích lẫn nhau bằng các vũ khí của mồm miệng (nói rằng): ‘Pháp là như thế này, pháp không phải là như thế kia. Pháp không phải là như thế kia, pháp là như thế này.’”

4. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Quá vậy, một số Sa-môn và Bà-la-môn bám víu vào những điều này, chìm xuống ngay ở giữa dòng, sau khi còn chưa đạt đến vị thế nâng đỡ ấy.”

6. 6. TATIYA NĀNĀTITTHIYASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyaṃ viharati, jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena sambahulā nānātitthiyā samaṇabrāhmaṇaparibbājakā sāvattiyaṃ paṭivasanti, nānādiṭṭhikā nānākhantikā nānārucikā nānādiṭṭhinissayanissitā.

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sassato attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (1)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Asassato attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (2)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sassato asassato attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (3)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Neva sassato nāsassato attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (4)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “ Sayaṃkato attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (5)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Paraṃkato attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (6)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sayaṃkato paraṃkato¹ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (7)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Asayaṃkāro aparāṃkāro² adhiccasamuppanno attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (8)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sassataṃ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (9)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Asassataṃ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (10)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sassataṃ asassataṃ³ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (11)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Neva sassataṃ nāsassataṃ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (12)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sayaṃkataṃ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (13)

¹ sayāṃkato ca paraṃkato ca - Ma, Syā, PTS.

² asayaṃkaro ca aparāṃkaro ca - Ma, Syā, PTS.

³ sassatañca asassatañca - Ma, Syā, PTS.

6. 6. KINH NGOẠI ĐẠO - THỨ BA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, nhiều Sa-môn, Bà-la-môn, và du sĩ thuộc các giáo phái khác nhau cư ngụ ở Sāvatti có quan điểm khác nhau, có sự chấp nhận khác nhau, có sự ưa thích khác nhau, nương tựa vào sự nâng đỡ của những quan điểm khác nhau.

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới là trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (1)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới là không trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (2)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới là trường tồn và không trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (3)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới không phải là trường tồn mà cũng không phải là không trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (4)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới là được tạo ra bởi bản thân; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (5)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới là được tạo ra bởi kẻ khác; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (6)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới là được tạo ra bởi bản thân và được tạo ra bởi kẻ khác; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (7)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Tự ngã và thế giới không phải là sự tạo ra của bản thân, không phải là sự tạo ra của kẻ khác, mà được tự động sanh lên.” (8)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới là trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (9)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới là không trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (10)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới là trường tồn và không trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (11)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới không phải là trường tồn mà cũng không phải là không trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (12)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới là được tạo ra bởi bản thân; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (13)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Paraṃkataṃ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (14)

Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Sayamkataṃ paraṃkataṃ¹ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (15)

Santi paneke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: “Asayaṃkāraṃ aparāṃkāraṃ adhiccasaṃuppannaṃ sukhadukkhaṃ attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ”ti. (16)

Te bhaṇḍanaajātā kalahajātā vivādāpannā aññaamaññaṃ mukhasattīhi vitudantā viharanti: “Ediso dhammo nediso dhammo, nediso dhammo ediso dhammo ”ti.

2. Atha kho sambahulā bhikkhū pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya sāvattim piṇḍāya pavisiṃsu. Sāvattiyam piṇḍāya carivā pacchābhattam piṇḍapātaṭṭhikāntā yena bhagavā tenupasaṅkamisṃsu, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdisṃsu. Ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhū bhagavantaṃ etadavocum:

“Idha bhante sambahulā nānātitthiyā samaṇabrāhmaṇaparibbājakā sāvattiyam paṭivasanti nānādiṭṭhikā nānākhantikā nānārucikā nānādiṭṭhinissayanissitā. Santeke samaṇabrāhmaṇā evaṃvādino evaṃdiṭṭhino: ‘Sassato attā ca loko ca, idameva saccaṃ moghamaññaṃ ’ti — pe— Te bhaṇḍanaajātā kalahajātā vivādāpannā aññaamaññaṃ mukhasattīhi vitudantā viharanti: ‘Ediso dhammo nediso dhammo, nediso dhammo ediso dhammo ’”ti.

3. “Aññatitthiyā bhikkhave, paribbājakā andhā acakkhukā atthaṃ na jānanti,² anattaṃ na jānanti, dhammaṃ na jānanti, adhammaṃ na jānanti. Te atthaṃ ajānantā anattaṃ ajānantā dhammaṃ ajānantā adhammaṃ ajānantā bhaṇḍanaajātā kalahajātā vivādāpannā aññaamaññaṃ mukhasattīhi vitudantā viharanti: Ediso dhammo nediso dhammo, nediso dhammo ediso dhammo ”ti.

4. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Ahaṅkārapasutāyaṃ pajā paraṅkārupasaṃhitā,
etadeke nābbhaññaṃsu na naṃ sallanti addasum.

Etañca sallam paṭicca³ passato
ahaṃ karomī ’ti na tassa hoti,
paro karotī ’ti na tassa hoti.

Mānupetā ayaṃ pajā mānaganthā mānavinibandhā,⁴
diṭṭhisu sārāmbhakathā⁵ saṃsāraṃ nātivattatī ”ti.

¹ sayamkatañca paraṃkatañca - Ma, Syā, PTS.

² te atthaṃ na jānanti - katthaci.

³ paṭikacca - Ma; paṭigacca - Syā, PTS, Sī.

⁴ mānavinibaddhā - Ma, Syā, PTS.

⁵ byārabbhakatā - Syā;

byārambhakatā - PTS.

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới là được tạo ra bởi kẻ khác; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (14)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới là được tạo ra bởi bản thân và được tạo ra bởi kẻ khác; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.” (15)

Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: “Hạnh phúc và khổ đau, tự ngã và thế giới không phải là sự tạo ra của bản thân, không phải là sự tạo ra của kẻ khác, mà được tự động sanh lên.” (16)

Họ đã nảy sanh sự xung đột, đã nảy sanh sự cãi cọ, đã tiến đến sự tranh luận, sống châm chích lẫn nhau bằng các vũ khí của mồm miệng (nói rằng): “Pháp là như thế này, pháp không phải là như thế kia. Pháp không phải là như thế kia, pháp là như thế này.”

2. Khi ấy, vào buổi sáng nhiều vị tỳ khưu đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Sāvatti để khát thực. Sau khi đi khát thực ở thành Sāvatti, sau bữa ăn trong khi đi khát thực trở về, đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị tỳ khưu ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này:

“Bạch Ngài, ở đây nhiều Sa-môn, Bà-la-môn, và du sĩ thuộc các giáo phái khác nhau cư trú ở Sāvatti có quan điểm khác nhau, có sự chấp nhận khác nhau, có sự ưa thích khác nhau, nương tựa vào sự nâng đỡ của những quan điểm khác nhau. Có một số Sa-môn và Bà-la-môn có học thuyết như vậy, có quan điểm như vậy: ‘Tự ngã và thế giới là trường tồn; chỉ điều này là sự thật, cái khác là rỗng không.’—như trên— Họ đã nảy sanh sự xung đột, đã nảy sanh sự cãi cọ, đã tiến đến sự tranh luận, sống châm chích lẫn nhau bằng các vũ khí của mồm miệng (nói rằng): ‘Pháp là như thế này, pháp không phải là như thế kia. Pháp không phải là như thế kia, pháp là như thế này.’”

3. “Này các tỳ khưu, các du sĩ ngoại đạo là bị mù, không có mắt (tuệ nhãn), không biết điều lợi ích, không biết điều không lợi ích, không biết pháp, không biết phi pháp. Trong khi không biết điều lợi ích, trong khi không biết điều không lợi ích, trong khi không biết pháp, trong khi không biết phi pháp, họ đã nảy sanh sự xung đột, đã nảy sanh sự cãi cọ, đã tiến đến sự tranh luận, sống châm chích lẫn nhau bằng các vũ khí của mồm miệng (nói rằng): ‘Pháp là như thế này, pháp không phải là như thế kia. Pháp không phải là như thế kia, pháp là như thế này.’”

4. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Loại người này bị gấn bó (với ý nghĩ) ‘Tôi là người tạo ra,’ bị gấn liền (với ý nghĩ) ‘Kẻ khác là người tạo ra,’ nhiều người đã không biết rõ điều ấy, đã không thấy điều ấy là ‘mũi tên.’

Và đối với vị trước đây nhìn thấy điều ấy là mũi tên, (ý nghĩ) ‘Tôi tạo ra’ là không có đối với vị ấy, (ý nghĩ) ‘Kẻ khác tạo ra’ là không có đối với vị ấy.

Bị nhiễm bởi ngã mạn, bị trói buộc bởi ngã mạn, bị trói chặt bởi ngã mạn, có lời nói công kích về các quan điểm, loại người này không vượt qua luân hồi.”

6. 7. SUBHŪTISUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati, jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā subhūti bhagavato avidūre nisinno hoti, pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya avitakkasamādhiṃ¹ samāpajjitvā. Addasā khobhagavā āyasmantaṃ subhūtiṃ avidūre nisinnaṃ pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya avitakkasamādhiṃ¹ samāpannaṃ.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yassa vitakkā vidhūpitā
ajjhattaṃ suvikappitā asesā,
taṃ saṅgamicca arūpasaññī
catuyogātigato na jātumetī ”ti.²

6. 8. GAṆIKĀSUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā rājagahe viharati, veļuvane kalandakanivāpe. Tena kho pana samayena rājagahe dve pūgā aññatarissā gaṇikāya sārattā honti paṭibaddhacittā³ bhaṇḍanajātā kalahajātā vivādāpannā aññamaññaṃ paṇhipi upakkamanti, leḍḍhipi upakkamanti daṇḍehipi upakkamanti, satthehipi upakkamanti. Te tatha maraṇampi nigacchanti, maraṇamattampi dukkhaṃ.

2. Atha kho sambahulā bhikkhū pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya rājagahaṃ piṇḍāya pavisiṃsu. Rājagahe piṇḍāya caritvā pacchābhattaṃ piṇḍapātaṭikkantā yena bhagavā tenupasaṅkamasiṃsu, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisidiṃsu. Ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhū bhagavantaṃ etadavocuṃ: “Idha bhante rājagahe dve pūgā aññatarissā gaṇikāya sārattā paṭibaddhacittā³ bhaṇḍanajātā kalahajātā vivādāpannā aññamaññaṃ paṇhipi upakkamanti, leḍḍhipi upakkamanti, daṇḍehipi upakkamanti, satthehipi upakkamanti. Te tatha maraṇampi nigacchanti, maraṇamattampi dukkhaṃ ”ti.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

¹ avitakkaṃ samādhiṃ - Ma, Syā, PTS, Si.

² jātim etī ti - Syā, PTS.

³ paṭibandhacittātipi atthi.

6. 7. KINH SUBHŪTI

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Subhūti ngồi ở nơi không xa đức Thế Tôn, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, thể nhập định vô tâm. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Subhūti ngồi ở nơi không xa, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, đang thể nhập định vô tâm.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

*“Đối với vị nào, các tâm đã được tiêu tan,
khéo được xếp đặt ở nội tâm, không còn dư sót,
sau khi vượt lên sự dính mắc ấy, có sự nhận biết về vô sắc,
(vị ấy) vượt qua bốn sự gán bó,¹ chắc chắn không trở lại.”*

6. 8. KINH NGƯỜI KỸ NỮ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Rājagaha, ở Veluvana, nơi nuôi dưỡng các con sóc. Vào lúc bấy giờ, ở thành Rājagaha có hai nhóm người bị ái luyến, có tâm quyến luyến đối với một kỹ nữ nọ. Họ đã nảy sanh sự xung đột, đã nảy sanh sự cãi cọ, đã tiến đến sự tranh luận, rồi công kích lẫn nhau bằng những bàn tay, công kích lẫn nhau bằng những cục đất, công kích lẫn nhau bằng những gậy gộc, công kích lẫn nhau bằng những gươm dao. Tại nơi ấy, những người ấy đi đến sự chết, và sự khổ đau kề cận cái chết.

2. Khi ấy, nhiều vị tỳ khưu vào buổi sáng đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Rājagaha để khất thực. Sau khi đi khất thực ở thành Rājagaha, sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, các vị đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị tỳ khưu ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, ở đây trong thành Rājagaha, có hai nhóm người bị ái luyến, có tâm quyến luyến đối với một kỹ nữ nọ. Họ đã nảy sanh sự xung đột, đã nảy sanh sự cãi cọ, đã tiến đến sự tranh luận, rồi công kích lẫn nhau bằng những bàn tay, công kích lẫn nhau bằng những cục đất, công kích lẫn nhau bằng những gậy gộc, công kích lẫn nhau bằng những gươm dao. Tại nơi ấy, những người ấy đi đến sự chết, và sự khổ đau kề cận cái chết.”

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

¹ Bốn sự gán bó: là tứ kết, gồm có: dục kết, hữu kết, tà kiến kết, và vô minh kết (kāmayogo bhavayogo diṭṭhiyogo avijjāyogo).

“Yañca pattam yañca pattabam, ubhayametam rajānukiṇṇam āturassānusikkhato.¹

Ye ca sikkhāsārā, sīlabbata-jīvita-brahmacariya-upaṭṭhānasārā,² ayameko anto.

Ye ca evaṃvādino: ‘Natthi kāmesu doso ’ti ayam dutiyo anto. Iccete ubho antā kaṭasivaḍḍhanā. Kaṭasiyo diṭṭhim³ vaḍḍhenti. Ete te ubho ante anabhiññāya oliyanti eke atidhāvanti eke. Ye ca kho te abhiññāya tatra ca nāhesum tena ca na maññiṃsu.⁴ Vaṭṭam tesam natthi paññāpanāyā ”ti.

6. 9. UPĀTISUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekam samayam bhagavā sāvattiyam viharati. Jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena bhagavā rattandhakāratimisāyam abbhokāse nisinnō hoti, telappadīpesu jhāyamānesu. Tena kho pana samayena sambahulā adhipātakā tesu telappadīpesu āpātāparipātam anayam āpajjanti, vyasanam āpajjanti. Addasā kho bhagavā te sambahule adhipātake tesu telappadīpesu āpātāparipātam anayam āpajjante vyasanam āpajjante.⁵

2. Atha kho bhagavā etamattham viditvā tāyam velāyam imam udānam udānesi:

“Upātīdhāvanti na sāramenti navam navam bandhanam brūhayanti, patanti pajjotamivādhipātakā⁶ diṭṭhe sute ittheke nivīṭṭhā ”ti.

6. 10. TATHĀGATUPPĀDASUTTAM

1. Evaṃ me stam: Ekam samayam bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Atha kho āyasmā ānando yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinnō kho āyasmā ānando bhagavantaṃ etadavoca:

¹ āturass’ ānusikkino - PTS.

² sīlabbatam jivitam brahmacariyam upaṭṭhānasārā - Ma, Syā, PTS.

³ diṭṭhī - Syā, PTS.

⁶ pajjotamivādhipātā - Syā, PTS, Sī.

⁴ tena ca nāmaññiṃsu - Ma; tena ca amaññiṃsu - Syā, PTS.

⁵ anayam āpajjanti byasanam āpajjanti anayabyasanam āpajjanti - Ma;

anayam āpajjante byasanam āpajjante anayabyasanam āpajjante - Syā, PTS.

“Cái nào đã được đạt đến và cái nào sẽ được đạt đến, cả hai cái này đều bị lấm bụi (ô nhiễm) đối với người bị bệnh đang còn học tập (người có tà kiến).

Những người nào có việc học tập là cốt lõi, có sự phục vụ là cốt lõi đối với giới, phận sự, sự nuôi mạng, và Phạm hạnh; đây là một cực đoan (hành xác).

Và những người nào có học thuyết như vậy: ‘Không có lỗi lấm ở các dục;’ đây là cực đoan thứ hai (hưởng dục). Cả hai cực đoan này là sự tăng trưởng của các bãi tha ma (tham ái và vô minh). Các bãi tha ma làm tăng trưởng tà kiến. Những người này không biết rõ cả hai cực đoan ấy, một số thụ động (hưởng dục), một số chạy quá mức (hành xác). Và những người nào sau khi biết rõ chúng, đã không ở nơi ấy (đã dứt bỏ hai cực đoan), và nhờ thế đã không suy nghĩ về chúng (đã không bị tác động của tham ái, tà kiến, và ngã mạn). Đối với các vị ấy, không có luân hồi để mô tả.”¹

6. 9. KINH ĐẾN GẦN RỒI VƯỢT QUA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bảy giờ, đức Thế Tôn ngồi ở ngoài trời trong bóng tối dày đặc của ban đêm, khi những cây đèn dầu đang cháy sáng. Vào lúc bảy giờ, nhiều côn trùng có cánh sa vào tai nạn, lâm cảnh bất hạnh do việc lao vào và bay vòng quanh ở những cây đèn dầu đang cháy sáng. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy nhiều côn trùng có cánh ấy đang sa vào tai nạn, đang lâm cảnh bất hạnh do việc lao vào và bay vòng quanh ở những cây đèn dầu đang cháy sáng.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Chúng chạy đến gần rồi vượt qua, không đi đến cốt lõi, chúng làm tăng thêm sự trói buộc mới hơn nữa, một số người lao theo điều đã được thấy, điều đã được nghe nói lại như thế, rồi sa đọa, tựa như các côn trùng có cánh rơi vào ngọn đèn.”

6. 10. KINH SỰ HIỆN KHỞI CỦA NHƯ LAI

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Khi ấy, đại đức Ānanda đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, đại đức Ānanda đã nói với đức Thế Tôn điều này:

¹ Các lời giải thích trong ngoặc đơn được căn cứ vào Chú Giải (UdA. 350-353).

“Yāvakīvañca bhante, tathāgatā loke nūppajjanti arahanto sammāsambuddhā, tāva aññatitthiyā paribbājakā sakkatā honti garukatā mānitā pūjitā apacitā lābhī cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānapaccayabhesajja-parikkhārānaṃ. Yato ca kho bhante, tathāgatā loke uppajjanti arahanto sammāsambuddhā, atha¹ aññatitthiyā paribbājakā asakkatā honti agarukatā amānitā apūjitā anapacitā, na lābhī cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānapaccayabhesajja-parikkhārānaṃ. Bhagavā yeva ’dāni bhante, sakkato garukato mānito pūjito apacito, lābhī cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānapaccayabhesajja-parikkhārānaṃ, bhikkhusaṅgho cā ”ti.

2. “Evametaṃ ānanda, yāva kīvañca ānanda, tathāgatā loke nuppajjanti arahanto sammāsambuddhā, tāva aññatitthiyā paribbājakā sakkatā honti garukatā mānitā pūjitā apacitā, lābhī cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānapaccayabhesajja-parikkhārānaṃ. Yato ca kho ānanda tathāgatā loke uppajjanti arahanto sammāsambuddhā, atha¹ aññatitthiyā paribbājakā asakkatā honti agarukatā amānitā apūjitā anapacitā, na lābhī cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānapaccayabhesajja-parikkhārānaṃ. Tathāgatova ’dāni sakkato garukato mānito pūjito apacito, lābhī cīvara-piṇḍapāta-senāsana-gilānapaccayabhesajja-parikkhārānaṃ, bhikkhusaṅgho cā ”ti.

3. Atha kho bhagavā ekamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Obhāsati tāva so kimi yāva na uggamati² pabhaṅkaro, verocanamhi³ uggate hatappabho hoti na cāpi bhāsati.

Evam obhāsitameva takkikānaṃ⁴
yāva sammāsambuddhā loke nūppajjanti,
na takkikā sujjhanti na cāpi sāvaka
duddiṭṭhī na dukkhā pamuccare ”ti.⁵

Jaccandhavaggo chaṭṭho.

TASSUDDĀNAṃ

Āyu jaṭila vekkhaṇā tīṇi titthiyā subhūti,
gaṇikā upāti navamo uppajjanti ca te dasā ”ti.

--ooOoo--

¹ atha kho - Syā; PTS.

² unnamate - Ma;

unṇati - Syā;

unnamati - PTS, Sī.

³ saverocanamhi - Ma;

virocanamhi - Syā, PTS, Sī.

⁴ titthiyānaṃ - Syā, PTS.

⁵ pamuñcare ti - Syā.

“Bạch Ngài, cho đến khi nào các đức Như Lai, bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác không hiện khởi ở thế gian, cho đến khi ấy các du sĩ ngoại đạo là được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang, có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh. Bạch Ngài, và từ khi các đức Như Lai, bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác hiện khởi ở thế gian, khi ấy các du sĩ ngoại đạo là không được tôn vinh, không được cung kính, không được sùng bái, không được cúng dường, không được nể nang, không có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh. Bạch Ngài, hiện nay chính đức Thế Tôn là được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang, có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh, và luôn cả hội chúng tỳ khưu.”

2. “Này Ānanda, việc ấy là như vậy. Này Ānanda, cho đến khi nào các đức Như Lai, bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác không hiện khởi ở thế gian, cho đến khi ấy các du sĩ ngoại đạo là được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang, có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh. Này Ānanda, và từ khi các đức Như Lai, bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác hiện khởi ở thế gian, khi ấy các du sĩ ngoại đạo là không được tôn vinh, không được cung kính, không được sùng bái, không được cúng dường, không được nể nang, không có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh. Hiện nay, chính Như Lai là được tôn vinh, được cung kính, được sùng bái, được cúng dường, được nể nang, có nhận được các vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh, và luôn cả hội chúng tỳ khưu.”

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Khi nào mặt trời chưa mọc lên, khi ấy con đom đóm ấy còn chiếu sáng. Khi mặt trời đã mọc lên, nó có ánh sáng bị diệt đi và cũng không phát sáng. Tương tự như thế, các nhà lý luận vẫn còn tỏa sáng khi nào các bậc Chánh Đẳng Giác còn chưa hiện khởi ở thế gian. Các nhà lý luận không thanh tịnh và các đệ tử cũng không (thanh tịnh); những người có quan điểm xấu xa không giải thoát khỏi khổ đau.”

Phẩm Mù Băm Sinh là thứ sáu.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Tuổi thọ, đạo sĩ tóc bện, quán xét lại, ba chuyện ngoại đạo, vị Subhūti, người kỹ nữ, đến gần rồi vượt qua là thứ chín, và các vị sanh lên; chúng là mười.

--ooOoo--

CULLAVAGGO SATTAMO

7. 1. PAṬHAMABHADDIYASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā sārīputto āyasmantaṃ lakuṇṭakabhaddiyam¹ anekapariyāyena dhammiyā kathāya sandasseti samādapeti samuttejeti sampahaṃseti. Atha kho āyasmato lakuṇṭakabhaddiyassa āyasmatā sārīputtena anekapariyāyena dhammiyā kathāya sandassiyamānassa samādapiyamānassa samuttejyamānassa sampahaṃsiyamānassa anupādāya āsavehi cittaṃ vimucci. Addasā kho bhagavā āyasmantaṃ lakuṇṭakabhaddiyam āyasmatā sārīputtena anekapariyāyena dhammiyā kathāya sandassiyamānaṃ samādapiyamānaṃ samuttejyamānaṃ sampahaṃsiyamānaṃ, anupādāya āsavehi cittaṃ vimuñcamānaṃ.²

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Uddhaṃ adho³ sabbadhi vippamutto
ayamahasmīti⁴ anānupassī,
evaṃ vimutto udatāri oghaṃ
atiṇṇapubbam apunabbhavāyā”ti.

7. 2. DUTIYABHADDIYASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa āme. Tena kho pana samayena āyasmā sārīputto āyasmantaṃ lakuṇṭakabhaddiyam sekkham⁵ maññamāno bhīyyosomattāya anekapariyāyena dhammiyā kathāya sandasseti samādapeti samuttejeti sampahaṃseti. Addasā kho bhagavā āyasmantaṃ sārīputtaṃ āyasmantaṃ lakuṇṭakabhaddiyam sekkham maññamānaṃ⁶ bhīyyosomattāya anekapariyāyena dhammiyā kathāya sandassentaṃ samādapentaṃ samuttejentaṃ sampahaṃsentaṃ.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Acchecchi⁷ vaṭṭam byāgā⁸ nirāsaṃ visukkhā saritā na sandati,
chinnam vaṭṭam na vattati esevanto dukkhassā”ti.

¹ lakuṇḍakabhaddiyam - Ma;
lakuṇṭhakabhaddiyam - Syā, PTS.

² vimuttaṃ - Ma, Syā, PTS, Sī.

³ adho ca - PTS, Sī.

⁴ ayamhamasmī ti - Ma, Syā, Sī.

⁵ sekham - Ma; sekkhoti - Syā;
sekho ti - PTS.

⁶ maññamāno - Sī.

⁷ acchijji - Syā, PTS; acchejji - Sīmu.

⁸ byagā - Ma.

PHẨM NHỎ - THỨ BẢY

7. 1. KINH BHADDIYA - THỨ NHẤT

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Sāriputta đang chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi cho đại đức Lakunṭakabhaddiya¹ bằng bài Pháp thoại với nhiều phương thức. Khi ấy, trong lúc đại đức Lakunṭakabhaddiya đang được đại đức Sāriputta chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi bằng bài Pháp thoại với nhiều phương thức, tâm của vị ấy đã không còn chấp thủ và đã giải thoát khỏi các lậu hoặc. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Lakunṭakabhaddiya đang được đại đức Sāriputta chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi bằng bài Pháp thoại với nhiều phương thức, tâm của vị ấy đã không còn chấp thủ và đang được giải thoát khỏi các lậu hoặc.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Bên trên, bên dưới, tất cả các nơi, người đã được giải thoát không có sự suy xét rằng: ‘Tôi là cái này.’

Người được giải thoát như vậy đã vượt lên dòng chảy trước đây chưa vượt qua, do việc không còn hiện hữu lại nữa.”

7. 2. KINH BHADDIYA - THỨ NHÌ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Sāriputta, nghĩ rằng đại đức Lakunṭakabhaddiya là vị Hữu Học, nên chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi cho vị ấy bằng bài Pháp thoại với nhiều phương thức thêm hơn nữa. Khi ấy, đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Sāriputta, nghĩ rằng đại đức Lakunṭakabhaddiya là vị Hữu Học, đang chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi cho vị ấy bằng bài Pháp thoại với nhiều phương thức thêm hơn nữa.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Vị đã cắt đứt vòng luân hồi, đã đạt đến chốn không còn mong mỏi. Dòng nước được khô cạn không còn trôi chảy. Vòng luân hồi đã bị cắt đứt không còn xoay vòng; chính điều này là sự chấm dứt của khổ.”

¹ Lakunṭakabhaddiya: vị này có tên là Bhaddiya và có thân hình thấp (*lakunṭaka*) nên được gọi như trên (UdA. 360).

7. 3. SATTASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena sāvattiyā manussā yebhuyyena kāmesu ativelaṃ sattā¹ rattā giddhā gathitā² mucchitā ajjhoppānā sammattakajātā³ kāmesu viharanti. Atha kho sambahulā bhikkhū pubbanhasamayaṃ nivasetvā pattacīvaramādāya sāvattim piṇḍāya pavisiṃsu. Sāvattiyam piṇḍāya caritvā pacchābhataṃ piṇḍapāṭapaṭikkantā yena bhagavā tenupasaṅkamisṃsu, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisidimṃsu, ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhū bhagavantaṃ etadavocuṃ: “Idha bhante sāvattiyā manussā yebhuyyena kāmesu ativelaṃ sattā¹ rattā giddhā gathitā² mucchitā ajjhoppānā sammattakajātā³ kāmesu viharanti ”ti.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Kāmesu sattā kāmasaṅgasattā⁴
saññojane vajjamapassamānā,
na hi jātu saññojanasaṅgasattā
oghaṃ tareyyuṃ vipulaṃ mahantaṃ ”ti.

7. 4. DUTIYASATTASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa āme. Tena kho pana samayena sāvattiyā⁵ manussā yebhuyyena kāmesu sattā rattā giddhā gathitā² mucchitā ajjhoppānā andhikatā sammattakajātā³ kāmesu viharanti. Atha kho bhagavā pubbanhasamayaṃ nivasetvā pattacīvaramādāya sāvattim piṇḍāya pāvisi. Addasā kho bhagavā sāvattiyā te manusse yebhuyyena kāmesu satte giddhe gathite mucchite ajjhoppāne andhikate sammattakajāte kāmesu viharante.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Kāmandhā jālasañchannā taṇhāchadanachāditā,
pamattabandhunā baddhā⁶ macchā ’va kumināmukhe,
jarāmarañam gacchanti⁷ vaccho khīrūpakova⁸ mātaraṃ ”ti.

¹ sattā honti - Syā, PTS.

² gadhitā - Syā, PTS.

³ sampattakajātā - PTS, Sī.

⁴ kāmasaṅgāsattā - PTS; kāmesu saṅgā - Sī.

⁵ sāvattiyam - Syā, PTS.

⁶ bandhā - Syā, PTS.

⁷ jarāmarañamanventi - Ma.

⁸ khīrapako va - Ma, Syā, PTS.

7. 3. KINH BỊ DÍNH MẮC

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, trong thành Sāvatti dân chúng phần nhiều bị dính mắc quá mức vào các dục; họ sống, bị luyến ái, bị thèm khát, bị buộc trói, bị mê mẩn, bị gàn gỏi, bị sanh khởi sự say đắm vào các dục. Khi ấy, vào buổi sáng nhiều vị tỳ khưu đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Sāvatti để khất thực. Sau khi đi khất thực ở thành Sāvatti, sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, các vị đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị tỳ khưu ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, ở đây trong thành Sāvatti dân chúng phần nhiều bị dính mắc quá mức vào các dục; họ sống, bị luyến ái, bị thèm khát, bị buộc trói, bị mê mẩn, bị gàn gỏi, bị sanh khởi sự say đắm vào các dục.”

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Bị dính mắc vào các dục, bị dính mắc do sự dính lúu vào các dục, trong khi không nhìn thấy tội lỗi ở sự ràng buộc, những người bị dính mắc do sự dính lúu vào các sự ràng buộc, chắc chắn không thể vượt qua dòng chảy bao la rộng lớn.”

7. 4. KINH BỊ DÍNH MẮC - THỨ NHÌ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, trong thành Sāvatti dân chúng phần nhiều bị dính mắc vào các dục; họ sống, bị luyến ái, bị thèm khát, bị buộc trói, bị mê mẩn, bị gàn gỏi, bị làm thành mù quáng, bị sanh khởi sự say đắm vào các dục. Khi ấy, vào buổi sáng đức Thế Tôn đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y đi vào thành Sāvatti để khất thực. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy trong thành Sāvatti dân chúng ấy phần nhiều bị dính mắc vào các dục; họ đang sống, bị luyến ái, bị thèm khát, bị buộc trói, bị mê mẩn, bị gàn gỏi, bị làm thành mù quáng, bị sanh khởi sự say đắm vào các dục.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Bị mù quáng bởi dục vọng, bị bao trùm bởi tấm lưới, bị che đậy bởi tấm chòang tham ái, bị trói buộc bởi kẻ thân quyến lơ đễnh (Ma Vương), tựa như những con cá ở nơi cửa miệng của tấm lưới,¹ chúng đi đến già và chết, tựa như con bê bú sữa mẹ.”

¹ Hai dòng kệ đầu giống như câu kệ 297 của *Theragāthāpāli* - Trường Lão Kệ (TTPV 31, 99).

7. 5. LAKUṆṬAKABHADDIYASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā lakuṇṭakabhaddiyo sambahulānaṃ bhikkhūnaṃ piṭṭhito piṭṭhito yena bhagavā tenupasaṅkami. Addasā kho bhagavā āyasmantaṃ lakuṇṭakabhaddiyam dūratova sambahulānaṃ bhikkhūnaṃ piṭṭhito piṭṭhito āgacchantaṃ dubbaṇṇaṃ duddasikaṃ¹ okomimakaṃ yebhuyyena bhikkhūnaṃ paribhūtarūpaṃ. Disvāna bhikkhū āmantesi: “Passatha no tumhe bhikkhave, etaṃ bhikkhuṃ dūratova sambahulānaṃ bhikkhūnaṃ piṭṭhito tuṭṭhito āgacchantaṃ dubbaṇṇaṃ duddasikaṃ okomimakaṃ yebhuyyena bhikkhūnaṃ paribhūtarūpan ”ti.

2. “Evaṃ bhante ”ti. “Eso bhikkhave bhikkhu mahiddhiko mahānubhāvo. Na ca sā samāpatti sulabharūpā yā tena bhikkhunā asamāpannapubbā. Yassatthāya² kulaputtā sammadeva agārasmā anagāriyaṃ pabbajanti, tadanuttaraṃ brahmacariyapariyosānaṃ diṭṭheva dhamme sayam abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati ”ti.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Nelaggo³ setapaccchādo ekāro vattati ratho,
anīghaṃ passa āyantaṃ chinnaṣoṭaṃ abandhanan ”ti.

7. 6. TAṆHĀKKHAYASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā aññātakonḍañño⁴ bhagavato avidūre nisinno hoti, pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya taṇhāsaṅkhayavimuttiṃ paccavekkhamāno. Addasā kho bhagavā āyasmantaṃ aññātakonḍaññaṃ avidūre nisinnaṃ pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya taṇhāsaṅkhayavimuttiṃ paccavekkhamānaṃ.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

¹ duddassikaṃ - PTS.

² yassa catthāya - Ma, Syā, PTS.

³ nelaṅgo - Ma, Syā.

⁴ aññāsikonḍañño - Ma.

7. 5. KINH LAKUṆṬAKABHADDIYA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Lakuṇṭaka-bhaddiya, theo sau nhiều vị tỳ khưu, đã đi đến gặp đức Thế Tôn. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Lakuṇṭakabhaddiya từ ở đằng xa, đang đi theo sau nhiều vị tỳ khưu, xấu tướng, khó nhìn, có vẻ bị xem thường bởi phần đông các vị tỳ khưu. Sau khi nhìn thấy, đức Thế Tôn đã bảo các vị tỳ khưu rằng: “Này các tỳ khưu, các người có nhìn thấy vị tỳ khưu này từ ở đằng xa, đang đi theo sau nhiều vị tỳ khưu, xấu tướng, khó nhìn, có vẻ bị xem thường bởi phần đông các vị tỳ khưu?”

2. “Bạch Ngài, đúng vậy.” “Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu này có đại thần lực, có đại oai lực. Và sự chứng đạt nào còn chưa được vị tỳ khưu ấy chứng đạt trước đây thì sự chứng đạt ấy không phải là dễ dàng đạt được. Vị ấy, ngay trong kiếp hiện tại, nhờ vào thắng trí của mình, chứng ngộ, đạt đến, và an trú vào cứu cánh tối thượng của Phạm hạnh, vì mục đích này mà những người con trai của các gia đình cao quý rời nhà xuất gia một cách chân chánh sống không nhà.”

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Không chút lỗi lầm, có mái che màu trắng, chiếc xe có một cảm lăn bánh. Hãy nhìn vị đang từ từ đi đến, vị không phiền muộn, có dòng chảy đã bị chặt đứt, không còn sự trôi buộc.”¹

7. 6. KINH DIỆT TRỪ THAM ÁI

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Aññāta-koṇḍañña ngồi ở nơi không xa đức Thế Tôn, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, đang quán xét lại sự giải thoát do diệt tận tham ái. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Aññāta-koṇḍañña ngồi ở nơi không xa, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, đang quán xét lại sự giải thoát do diệt tận tham ái.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

¹ ‘Chiếc xe’ được so sánh với vị tỳ khưu Lakuṇṭaka-bhaddiya, ‘không chút lỗi lầm’ nghĩa là hoàn toàn trong sạch, ‘có mái che màu trắng’ nghĩa là quả vị A-la-hán, ‘có một cảm’ tức là niệm, ‘dòng chảy’ nghĩa là tham ái (UdA. 370).

“Yassa mūlā¹ chamā natthi paṇṇā natthi kuto latā.
taṃ dhīraṃ bandhanā muttaṃ ko taṃ ninditumarahati?
devāpi naṃ pasaṃsanti brahmunāpi pasaṃsito ”ti.

7. 7. PAPAÑCAKKHAYASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyā viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena bhagavā attano papañcasaññāsankhāpahāṇaṃ paccavekkhamāno nisinno hoti.

2. Atha kho bhagavā attano papañcasaññāsankhāpahāṇaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yassa papañcā ṭhiti² ca natthi
sandānaṃ³ palighaṇca vītivatto,
taṃ taṃ⁴ nittaṇhaṃ munīṃ carantaṃ
nāvajānāti sadevakopi loko ”ti.

7. 8. KACCĀNASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyā viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena āyasmā mahākaccāno bhagavato avidūre nisinno hoti pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya kāyagatāya satiyā ajjhataṃ parimukhaṃ sūpaṭṭhitāya. Addasā kho bhagavā āyasmantaṃ mahākaccānaṃ avidūre nisinnaṃ pallaṅkaṃ ābhujitvā ujum kāyaṃ paṇidhāya kāyagatāya satiyā ajjhataṃ parimukhaṃ sūpaṭṭhitāya.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Yassa siyā sabbadā sati satataṃ kāyagatā upaṭṭhitā,
no cassa no ca me siyā na bhavissati na ca me bhavissati,
anupubbavihārī tattha so kāleneva tare visattikaṃ ”ti.

¹ mūlaṃ - Ma, Syā, PTS, Sī.

² dhiti - Syā.

³ sandhānaṃ - Syā, PTS.

⁴ taṃ -Ma; na taṃ - Syā, PTS.

“Đối với người nào không có các rễ cây, nên đất, không có các lá cây, từ đâu mà có dây leo? Ai có khả năng để chê trách bậc sáng trí ấy, là vị đã được thoát khỏi sự trôi buộc; chư Thiên cũng ca ngợi vị ấy, vị ấy còn được ca ngợi bởi đấng Phạm Thiên nữa.”

7. 7. KINH DIỆT TRỪ CHƯỚNG NGẠI

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn đang ngồi quán xét lại sự dứt bỏ các phần chướng ngại và tướng của bản thân.

2. Khi ấy, sau khi biết được sự dứt bỏ các phần chướng ngại và tướng của bản thân, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Đối với vị nào, các chướng ngại và sự tồn tại (ở luân hồi) là không có, vị đã vượt lên trên sợi xích (tham ái) và thanh chắn (tà kiến), thế gian luôn cả chư Thiên không coi thường vị hiền trí ấy, vị đang sống không còn tham ái.”

7. 8. KINH KACCĀNA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đại đức Mahākaccāna ngồi ở nơi không xa đức Thế Tôn, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, với niệm hướng đến thân đã khéo được thiết lập luôn hiện diện ở nội phần. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy đại đức Mahākaccāna ngồi ở nơi không xa, xếp chân thế kiết già, giữ thân thẳng, với niệm hướng đến thân đã khéo được thiết lập luôn hiện diện ở nội phần.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Đối với vị nào, niệm hướng đến thân có thể được thiết lập thường xuyên vào mọi lúc (rằng): ‘Nó không có và nó không là của tôi,¹ nó sẽ không có và nó sẽ không là của tôi,’ với sự an trú theo tuần tự tại nơi ấy, vào đúng thời điểm vị ấy có thể vượt qua sự vướng mắc (tham ái).”

¹ ‘Nó’ ở đây nên hiểu là ‘attā,’ tự ngã, bản ngã (UdA. 376).

7. 9. UDAPĀNASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā mallesu cārikaṃ caramāno mahatā bhikkhusaṅghena saddhiṃ yena thūnaṃ¹ nāma mallānaṃ brāhmaṇagāmo tadavasari. Assosum kho thūneyyakā brāhmaṇagahapatikā: “Samaṇo khalu bho gotamo sakyaputto sakyakulā pabbajito mallesu cārikaṃ caramāno mahatā bhikkhusaṅghena saddhiṃ thūnaṃ anupatto ”ti. Udapānaṃ tiṇassa ca bhusassa ca yāva mukhato pūresum ‘mā te muṇḍakā samaṇakā pāṇīyaṃ apaṃsū ’ti.²

2. Atha kho bhagavā maggā okkamma yena aññataraṃ rukkhamaḷaṃ tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā paññatte āsane nisīdi. Nisajja kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Ingha me tvaṃ ānanda, etamhā udapānā pāṇīyaṃ āharā ”ti. Evaṃ vutte āyasmā ānando bhagavantaṃ etadavoca: “Idāni so bhante, udapāno thūneyyakehi brāhmaṇagahapatikehi tiṇassa ca bhusassa ca yāva mukhato pūrito ‘mā te muṇḍakā samaṇakā pāṇīyaṃ apaṃsū ”ti. Dutiyampi kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Ingha —pe— apaṃsū ”ti. Tatiyampi kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Ingha me tvaṃ ānanda etamhā udapānā pāṇīyaṃ āharā ”ti. “Evaṃ bhante ”ti kho āyasmā ānando bhagavato paṭissutvā pattaṃ gahetvā yena so udapāno tenupasaṅkami.

3. Atha kho so udapāno āyasmante ānande upasaṅkamante sabbaṃ taṃ tiṇaṅca bhusaṅca mukhato ovamitvā acchassa udakassa anāvilassa vipasannassa yāva mukhato pūrito vissandento³ maññe aṭṭhāsī. Atha kho āyasmato ānandassa etadahosi: “Acchariyaṃ vata bho, abbhutaṃ vata bho, tathāgatassa mahiddhikatā mahānubhāvatā. Ayaṃ hi so udapāno mayi upasaṅkamante sabbaṃ taṃ tiṇaṅca bhusaṅca mukhato ovamitvā acchassa udakassa anāvilassa vipasannassa yāva mukhato pūrito vissandento maññe aṭṭhāsī ”ti. Pattena pāṇīyaṃ ādāya yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ etadavoca: “Acchariyaṃ bhante, abbhutaṃ bhante, tathāgatassa mahiddhikatā mahānubhāvatā. Ayaṃ hi so bhante udapāno mayi upasaṅkamante sabbaṃ taṃ tiṇaṅca bhusaṅca mukhato ovamitvā acchassa udakassa anāvilassa vipasannassa yāva mukhato pūrito vissandento maññe aṭṭhāsī. Pivatu bhagavā pāṇīyaṃ, pivatu sugato pāṇīyaṃ ”ti.

4. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Kiṃ kayirā udapānena āpā ce⁴ sabbadā siyumaṃ,
taṇhāya mūlato chetvā kissa pariyesanaṃ care ”ti.

¹ thūnaṃ - Ma.

² adamsū ti - Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

³ vissandanto - Ma, Syā, PTS.

⁴ āpā ca - Sīmu.

7. 9. KINH GIẾNG NƯỚC

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn, trong khi đi du hành ở xứ sở của những người Mallā cùng với đại chúng tỳ khưu, đã ngự đến ngôi làng Bà-la-môn của những người Mallā có tên là Thūna. Các Bà-la-môn và các gia chủ ở Thūna đã nghe rằng: “Chẳn chẳn là Ngài Sa-môn Gotama, con trai dòng Sakya, từ dòng dõi Sakya đã xuất gia, trong khi đi du hành ở xứ sở của những người Mallā cùng với đại chúng tỳ khưu, đã ngự đến Thūna.” Họ đã cho lấp đầy cái giếng lên đến miệng với cỏ và vỏ trấu (nghĩ rằng): “Chớ để các Sa-môn đầu trọc ấy uống nước.”

2. Khi ấy, đức Thế Tôn đã rời con đường lộ rồi đi đến gần gốc cây nọ, sau khi đến đã ngồi xuống ở chỗ ngồi đã được sắp đặt sẵn. Sau khi đã ngồi xuống, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, vậy người hãy đem lại cho Ta nước uống từ cái giếng kia.” Khi được nói như vậy, đại đức Ānanda đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, giờ đây cái giếng ấy đã bị lấp đầy lên đến miệng với cỏ và vỏ trấu bởi các Bà-la-môn và các gia chủ ở Thūna (nghĩ rằng): ‘Chớ để các Sa-môn đầu trọc ấy uống nước.’” Đến lần thứ nhì, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, vậy — như trên— uống nước.” Đến lần thứ ba, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, vậy người hãy đem lại cho Ta nước uống từ cái giếng này.” “Bạch Ngài, xin vâng.” Đại đức Ānanda nghe theo đức Thế Tôn đã cầm lấy cái bình bát đi đến gần cái giếng ấy.

3. Sau đó, trong khi đại đức Ānanda đang đi đến gần, cái giếng ấy đã tống ra khỏi miệng tất cả cỏ và vỏ trấu ấy, và đã được ổn định, được tràn đầy lên đến miệng với nước trong sạch, không bị vẩn đục, tinh khiết, tương chừng như đang trào ra. Khi ấy, đại đức Ānanda đã khởi ý điều này: “Thật là kỳ diệu! Thật là phi thường! Đức Như Lai có đại thần lực, có đại oai lực! Bởi vì trong khi ta đang đi đến gần, cái giếng này đây đã tống ra khỏi miệng tất cả cỏ và vỏ trấu ấy, và đã được ổn định, được tràn đầy lên đến miệng với nước trong sạch, không bị vẩn đục, tinh khiết, tương chừng như đang trào ra.” Sau khi lấy nước uống bằng cái bình bát, đại đức Ānanda đã đi gặp đến đức Thế Tôn, sau khi đến đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, thật là kỳ diệu! Bạch Ngài, thật là phi thường! Đức Như Lai có đại thần lực, có đại oai lực! Bạch Ngài, bởi vì trong khi con đang đi đến gần, cái giếng này đây đã tống ra khỏi miệng tất cả cỏ và vỏ trấu ấy, và đã được ổn định, được tràn đầy lên đến miệng với nước trong sạch, không bị vẩn đục, tinh khiết, tương chừng như đang trào ra. Xin đức Thế Tôn hãy uống nước, xin đấng Thiện Thệ hãy uống nước.”

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Có thể làm gì với cái giếng nếu nước uống luôn luôn có sẵn? Sau khi đã chặt đứt tham ái tận gốc rễ, tại sao lại đi lang thang tìm kiếm?”

7. 10. UDENASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā kosambiyaṃ viharati ghoṣitārame. Tena kho pana samayena rañño udenassa¹ uyyānagatassa antepuraṃ daḍḍhaṃ hoti, pañca ca itthisatāni² kālaṅkatāni honti sāmāvatippamukhāni. Atha kho sambahulā bhikkhū pubbanhasamayaṃ nivasetvā pattacivaramādāya kosambiṃ piṇḍāya pavasiṃsu. Kosambiyaṃ piṇḍāya caritvā pacchābhataṃ piṇḍapātapāṭikkantā yena bhagavā tenupasaṅkamasiṃsu, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdiṃsu. Ekamantaṃ nisinnā kho te bhikkhū bhagavantaṃ etadavocum: “Idha bhante rañño udenassa uyyānagatassa antepuraṃ daḍḍhaṃ, pañca ca itthisatāni kālaṅkatāni honti sāmāvatippamukhāni. Tāsaṃ bhante, upāsikānaṃ kā gati, ko abhisamparāyo”ti.

2. “Santettha bhikkhave, upāsikāyo sotāpannā, santi sakadāgāminiyo, santi anāgāminiyo, sabbā³ tā bhikkhave upāsikāyo anipphalā kālaṅkatā”ti.⁴

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Mohasambandhano loko bhabbarūpo ’va dissati,
upadhisambandhano⁵ bālo tamasā parivārito,
sassati viya⁶ khāyati passato natthi kiñcana”ti.

Cullavaggo sattamo.

TASSUDDĀNAM

Duve bhaddiyā duve ca sattā lakuṇṭako taṇhākkhayo,
papañcakhayo ca kaccāno udapānañca udeno”ti.⁷

--ooOoo--

¹ utenassa - Ma.

² pañca itthisatāni - Syā, PTS.

³ saddhā - Sī.

⁴ honti duve tathā bhaddiyā honti duve kāmesu sattā,

lakuṇṭo taṇhākkhayo ca papañcakhayo ca kaccāno udapānaṃ udeno ti - Syā, PTS.

⁵ anipphalāni kālaṅkatāni - PTS, Sī.

⁶ upadhibandhano - Ma, Syā, PTS.

⁷ sassatoriva - Ma, Syā; sassar iva - PTS.

7. 10. KINH UDENA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Kosambī, ở tu viện Ghosita. Vào lúc bấy giờ, khi đức vua Udena đi đến vườn hoa thì nội cung của đức vua bị cháy, và năm trăm nữ nhân đứng đầu là Sāmāvati đã bị chết. Sau đó, nhiều vị tỳ khưu vào buổi sáng đã quán y (nội), cầm lấy bình bát và y, rồi đã đi vào thành Kosambī để khất thực. Sau khi đi khất thực ở thành Kosambī, sau bữa ăn trong khi đi khất thực trở về, đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các vị tỳ khưu ấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, ở đây khi đức vua Udena đi đến vườn hoa thì nội cung của đức vua bị cháy, và năm trăm nữ nhân đứng đầu là Sāmāvati đã bị chết. Bạch Ngài, cảnh giới tái sanh của các nữ cư sĩ ấy là gì? Đời sau của các nữ cư sĩ ấy là gì?”

2. “Này các tỳ khưu, ở đây có những nữ cư sĩ là các bậc Nhập Lưu, là các bậc Nhất Lai, là các bậc Bất Lai. Này các tỳ khưu, tất cả các nàng ấy chết không phải là không có kết quả.”

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Thế gian với sự trói buộc của si mê được thấy như là có khả năng, kẻ ngu với sự trói buộc của mê muội tái sanh bị bao quanh bởi bóng tối, nó (tự ngã) được xem tựa như có sự trường tồn; đối với người nhìn thấy thì không có bất cứ gì.”

Phẩm Nhỏ là thứ bảy.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Hai chuyện Bhaddiya, và hai chuyện bị dính mắc, vị Lakunṭaka, sự diệt tận ái, sự diệt tận chướng ngại, và vị Kaccāna, giếng nước, và vua Udena.

--ooOoo--

PĀṬALIGĀMIYAVAGGO AṬṬHAMO

8. 1. PAṬHAMA NIBBĀNASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena bhagavā bhikkhū¹ nibbānapaṭisaṃyuttāya dhammiyā kathāya sandasseti samādapeti samuttejeti sampahaṃseti. Te ca bhikkhū² aṭṭhī katvā³ manasi katvā sabbaṃ cetaso⁴ samannāharitvā ohitasotā dhammaṃ suṇanti.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Atthi bhikkhave, tadāyatanaṃ, yattha neva paṭhavī, na āpo, na tejo, na vāyo, na ākāśānañcāyatanaṃ, na viññānañcāyatanaṃ, na ākiñcaññāyatanaṃ, na nevasaññānāsaññāyatanaṃ, nāyaṃ loko, na paraloko, na ubho candimasuriyā. Tatrāpāhaṃ⁵ bhikkhave, neva āgatiṃ vadāmi, na gatiṃ, na ṭhitiṃ, na cutiṃ, na upapattiṃ, appattiṭṭhaṃ appavattaṃ anārammaṇamevetam. Esevanto dukkhassā ”ti.

8. 2. DUTIYA NIBBĀNASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena bhagavā bhikkhū nibbānapaṭisaṃyuttāya dhammiyā kathāya sandasseti samādapeti samuttejeti sampahaṃseti. Te ca bhikkhū aṭṭhī katvā manasi katvā sabbaṃ cetaso samannāharitvā ohitasotā dhammaṃ suṇanti.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Duddasaṃ anataṃ⁶ nāma na hi saccaṃ sudassanaṃ, paṭividdhā taṇhā jānato passato natthi kiñcana ”ti.

¹ bhikkhūnaṃ - Syā.

² tedha bhikkhū - Ma.

³ aṭṭhiṃ katvā - Ma;

aṭṭhikatvā - Syā, PTS, Sī.

⁴ sabbacetaso - itipi pātho.

⁵ tamahaṃ - Syā;

tad amhaṃ - PTS.

⁶ anattaṃ - PTS.

PHẨM DÂN LÀNG PĀṬALI - THỨ TÁM

8. 1. KINH NIẾT BÀN - THỨ NHẤT

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi cho các vị tỳ khưu bằng bài Pháp thoại liên quan đến Niết Bàn. Và các vị tỳ khưu ấy đã xác định mục đích, đã chú tâm, và tập trung tất cả tâm tư lắng tai nghe Pháp.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Này các tỳ khưu, có xứ ấy,¹ là nơi không có yếu tố đất, không có nước, không có lửa, không có gió, không có Không vô biên xứ, không có Thức vô biên xứ, không có Vô sở hữu xứ, không có Phi tướng phi phi tướng xứ, không có đời này, không có đời sau, không có cả hai mặt trăng và mặt trời. Này các tỳ khưu, thậm chí ở nơi ấy Ta nói rằng không có đi đến, không có ra đi, không có trụ lại, không có tử, không có sanh, nơi này không có thành lập, không có vận hành, không có đối tượng (của sáu căn). Chính nơi này là sự chấm dứt của khổ.”

8. 2. KINH NIẾT BÀN - THỨ NHÌ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi cho các vị tỳ khưu bằng bài Pháp thoại liên quan đến Niết Bàn. Và các vị tỳ khưu ấy đã xác định mục đích, đã chú tâm, và tập trung tất cả tâm tư lắng tai nghe Pháp.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Khó thấy cái được gọi là không bị thiên lệch, bởi vì sự thật không phải là điều dễ thấy. Tham ái được thấu triệt đối với người biết, không có cái gì đối với người thấy.”

¹ Xứ (*āyatana*) ở đây nên hiểu là pháp xứ (*dhammāyatana*).

8. 3. TATIYANIBBĀNASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena bhagavā bhikkhū nibbānapaṭisaṃyuttāya dhammiyā kathāya sandasseti samādapeti samuttejeti sampahaṃseti. Te ca bhikkhū aṭṭhī katvā manasi katvā sabbaṃ cetaso samannāharitvā ohitasotā dhammaṃ suṇanti.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Atthi bhikkhave, ajātaṃ abhūtaṃ akataṃ asaṅkhatam. No ce taṃ bhikkhave, abhavissā ajātaṃ abhūtaṃ akataṃ asaṅkhatam, nayidha jātassa bhūtassa katassa saṅkhatassa nissaraṇam paññāyetha. Yasmā ca kho bhikkhave, atthi ajātaṃ abhūtaṃ akataṃ asaṅkhatam, tasmā jātassa bhūtassa katassa saṅkhatassa nissaraṇam paññāyati”ti.

8. 4. CATUTTHANIBBĀNASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyam viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tena kho pana samayena bhagavā bhikkhū nibbānapaṭisaṃyuttāya dhammiyā kathāya sandasseti samādapeti samuttejeti sampahaṃseti. Te ca bhikkhū aṭṭhī katvā manasi katvā sabbaṃ cetaso samannāharitvā ohitasotā dhammaṃ suṇanti.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

8. 3. KINH NIẾT BÀN - THỨ BA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi cho các vị tỳ khưu bằng bài Pháp thoại liên quan đến Niết Bàn. Và các vị tỳ khưu ấy đã xác định mục đích, đã chú tâm, và tập trung tất cả tâm tư lắng tai nghe Pháp.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Này các tỳ khưu, có cái không sanh—không hiện hữu—không làm ra—không tạo tác. Này các tỳ khưu, nếu không có cái không sanh—không hiện hữu—không làm ra—không tạo tác ấy thì ở đây việc ra khỏi cái sanh—hiện hữu—làm ra—tạo tác không được biết đến. Này các tỳ khưu, bởi vì có cái không sanh—không hiện hữu—không làm ra—không tạo tác, cho nên việc ra khỏi cái sanh—hiện hữu—làm ra—tạo tác được biết đến.”

8. 4. KINH NIẾT BÀN - THỨ TƯ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Vào lúc bấy giờ, đức Thế Tôn chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi cho các vị tỳ khưu bằng bài Pháp thoại liên quan đến Niết Bàn. Và các vị tỳ khưu ấy đã xác định mục đích, đã chú tâm, và tập trung tất cả tâm tư lắng tai nghe Pháp.

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Nissitassa calitaṃ,¹ anissitassa calitaṃ natthi, calite asati passaddhi, passaddhiyā sati nati² na hoti, natiyā³ asati āgati-gati na hoti, āgati-gatiyā asati cutūpapāte na hoti, cutūpapāte asati nevidha na hurāṃ na ubhayamantare.⁴ Esevanto dukkhassā”ti.⁵

8. 5. CUNDASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā mallesu cārikaṃ caramāno mahati bhikkhusaṅghena saddhiṃ yena pāvā tadavasari. Tatra sudaṃ bhagavā pāvāyaṃ viharati cundassa kammāraputtassa ambavane.

2. Assosi kho cundo kammāraputto: “Bhagavā kira mallesu cārikaṃ caramāno mahatā bhikkhusaṅghena saddhiṃ pāvāyaṃ anuppatto⁶ pāvāyaṃ viharati mayhaṃ ambavane”ti. Atha kho cundo kammāraputto yena bhagavā tenupasaṅkama, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinnaṃ kho cundaṃ kammāraputtaṃ bhagavā dhammiyā kathāya sandassesī samādapesī samuttejesī sampahaṃsesī.

3. Atha kho cundo kammāraputto bhagavatā dhammiyā kathāya sandassito samādapito samuttejito sampahaṃsito bhagavantaṃ etadavoca: “Adhivāsetu me bhante, bhagavā svātanāya bhattaṃ saddhiṃ bhikkhusaṅghenā”ti. Adivāsesī bhagavā tuṅhībhāvena. Atha kho cundo kammāraputto bhagavato adhivāsaṇaṃ viditvā utṭhāyāsanā bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā pakkāmi.

4. Atha kho cundo kammāraputto tassā rattiyā accayena sake nivesane paṇitaṃ khādanīyaṃ bhojanīyaṃ paṭiyādāpetvā pahūtañca sūkaramaddavaṃ, bhagavato kālaṃ ārocāpesī:⁷ “Kālo bhante, niṭṭhitaṃ bhattaṃ”ti. Atha kho bhagavā pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya saddhiṃ bhikkhusaṅghena yena cundassa kammāraputtassa nivesanaṃ tenupasaṅkama, upasaṅkamtivā paññatte āsane nisīdi. Nisajja kho bhagavā cundaṃ kammāraputtaṃ āmantesī: “Yaṃ te cunda, sūkaramaddavaṃ paṭiyattaṃ, tena maṃ parivisa.⁸ Yaṃ panaññaṃ khādanīyaṃ bhojanīyaṃ paṭiyattaṃ, tena bhikkhusaṅghaṃ parivisa”ti.⁹

¹ nissitassa ca calitaṃ - PTS.

² rati - Syā, PTS.

³ ratiyā - Syā, PTS.

⁴ na ubhayamantarena - Ma.

⁵ Majjhimanikāye Uparipaṇṇāsakaṃ Channovādasuttaṃ; Saṃyuttanikāye Saḷāyatanavaggo.

⁶ pāvāyaṃ anuppatto - PTS.

⁷ ārocēsī - Syā.

⁸ parivīsī - Syā.

⁹ parivīsā ti - Syā.

“Đối với người nương tựa thì có dao động, đối với người không nương tựa thì không có dao động, khi không có dao động thì có an tịnh, khi có an tịnh thì không có thiên lệch, khi không có thiên lệch thì không có đến và đi, khi không có đến và đi thì không có tử và sanh, khi không có tử và sanh thì không có đời này, không có đời sau, không ở khoảng giữa của cả hai. Chính điều này là sự chấm dứt của khổ.”

8. 5. KINH CUNDA

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn, trong khi đi du hành ở xứ sở của những người Mallā cùng với đại chúng tỳ khưu, đã ngự đến thành Pāvā. Tại đó, nơi thành Pāvā, đức Thế Tôn ngụ ở vườn xoài của Cunda, con trai người thợ rèn.

2. Cunda, con trai người thợ rèn, đã nghe rằng: “Nghe nói đức Thế Tôn trong khi đi du hành ở xứ sở của những người Mallā cùng với đại chúng tỳ khưu, đã đi đến thành Pāvā. Ở thành Pāvā, Ngài ngụ ở vườn xoài của ta.” Sau đó, Cunda, con trai người thợ rèn, đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi Cunda, con trai người thợ rèn, đã ngồi xuống ở một bên, đức Thế Tôn đã chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi cho người ấy bằng bài Pháp thoại.

3. Sau đó, khi đã được đức Thế Tôn chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi bằng bài Pháp thoại, Cunda, con trai người thợ rèn, đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn cùng với hội chúng tỳ khưu nhận lời bữa trai phạn của con vào ngày mai.” Đức Thế Tôn đã nhận lời bằng thái độ im lặng. Khi ấy, Cunda, con trai người thợ rèn, hiểu được sự nhận lời của đức Thế Tôn nên đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ đức Thế Tôn, hướng vai phải nhiều quanh, rồi ra đi.

4. Sau đó, khi trải qua đêm ấy, Cunda, con trai người thợ rèn, đã cho chuẩn bị vật thực cứng mềm hảo hạng và dồi dào món thịt heo hầm tại tư gia, rồi cho thông báo thời giờ đến đức Thế Tôn: “Bạch Ngài, đã đến giờ, thức ăn đã chuẩn bị xong.” Khi ấy, vào buổi sáng, đức Thế Tôn đã quán y (nội), rồi cầm bình bát và y cùng với hội chúng tỳ khưu đi đến tư gia của Cunda, con trai người thợ rèn, sau khi đến đã ngồi xuống ở chỗ ngồi đã được sắp đặt. Sau khi đã ngồi xuống, đức Thế Tôn đã bảo Cunda, con trai người thợ rèn, rằng: “Này Cunda, món thịt heo hầm nào đã được người chuẩn bị thì hãy dọn cho Ta món ấy. Còn các vật thực cứng mềm nào khác đã được chuẩn bị thì hãy dọn cho hội chúng tỳ khưu món ấy.”

5. “Evaṃ bhante ”ti kho cundo kammāraputto bhagavantaṃ paṭissutvā yaṃ ahosi sūkaramaddavaṃ paṭiyattaṃ, tena bhagavantaṃ parivisim yaṃ pan’ aññaṃ khādanīyaṃ bhojanīyaṃ paṭiyattaṃ, tena bhikkhusaṅghaṃ parivisi.

6. Atha kho bhagavā cundaṃ kammāraputtaṃ āmantesi: “Yaṃ te cunda, sūkaramaddavaṃ avasiṭṭhaṃ, taṃ¹ sobbhe nikhaṇāhi. Nāhaṃ taṃ cunda, passāmi sadevake loke samārake sabrahmake sassamaṇabrāhmaṇiyā pajāya sadevamanussāya, yassa taṃ paribhuttaṃ sammā pariṇāmaṃ gaccheyya aññatra tathāgatenā ”ti.² “Evaṃ bhante ”ti kho cundo kammāraputto bhagavato paṭissutvā yaṃ ahosi sūkaramaddavaṃ avasiṭṭhaṃ, taṃ sobbhe nikhaṇitvā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinnaṃ kho cundaṃ kammāraputtaṃ bhagavā dhammiyā kathāya sandassetvā samādapetvā samuttejetvā sampahaṃsetvā utṭhāyāsanaṃ pakkāmi.

7. Atha kho bhagavato cundassa kammāraputtassa bhattaṃ bhuttāvissa kharo ābādho uppajji, lohitapakkhādikā bālḥā³ vedanā vattanti⁴ māraṇantikā.⁵ Tatra sudaṃ bhagavā sato sampajāno adhvāsesi avihaññaṃāno.

8. Atha kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Āyāmānanda, yena kusinārā tenupasaṅkamissāmā ”ti. “Evaṃ bhante ”ti kho āyasmā ānando bhagavato paccassosi.

“Cundassa bhattaṃ bhuñjitvā kammārassā ’ti me suttaṃ,
ābādhaṃ saṃphusī dhīro pabālḥaṃ māraṇantikaṃ.⁵

Bhuttassa ca sūkaramaddavena
byādhippabālho udapādi satthuno,
viriccamāno bhagavā avoca:
gacchāmahaṃ kusināraṃ nagaraṃ ”ti.⁶

¹ taṃ - itisaddo Syā potthake na dissate.

² tathāgatassā ti - Ma, PTS.

³ pabālḥā - Ma.

⁴ vattantī - Syā.

⁵ maraṇantikā^o - Syā.

⁶ Saṅgītikārakatherānaṃ gāthāyo.

5. “Bạch Ngài, xin vâng.” Cunda, con trai người thợ rèn, nghe theo đức Thế Tôn và món thịt heo hầm nào đã được chuẩn bị thì đã dọn cho đức Thế Tôn món ấy. Còn vật thực cứng mềm nào khác đã được chuẩn bị thì đã dọn cho hội chúng tỳ khưu món ấy.

6. Sau đó, đức Thế Tôn đã bảo với Cunda, con trai người thợ rèn, rằng: “Này Cunda, phần thịt heo hầm của người còn thừa lại, hãy chôn nó xuống ở hố. Này Cunda, Ta không nhìn thấy người nào ở thế gian, tính luôn cõi chư Thiên, cõi Ma Vương, cõi Phạm Thiên, cho đến dòng dõi Sa-môn, Bà-la-môn, chư Thiên và loài người, mà món ăn ấy khi đã được người ấy ăn vào có thể đi đến sự tiêu hóa tốt đẹp, ngoại trừ đức Như Lai.” “Bạch Ngài, xin vâng.” Cunda, con trai người thợ rèn, nghe theo đức Thế Tôn đã chôn phần thịt heo hầm còn thừa lại xuống ở hố, rồi đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi Cunda, con trai người thợ rèn, đã ngồi xuống ở một bên, đức Thế Tôn đã chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi cho người ấy bằng bài Pháp thoại, rồi đã từ chỗ ngồi đứng dậy và ra đi.

7. Sau đó, khi đức Thế Tôn đã ăn xong bữa ăn của Cunda, con trai người thợ rèn, có cơn bệnh dữ dội đã phát khởi đến Ngài, với triệu chứng tiêu chảy ra máu và các cảm thọ khốc liệt kề cận cái chết. Tại đó, đức Thế Tôn đã chịu đựng, có niệm, có sự nhận biết rõ, không sầu khổ.

8. Khi ấy, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, chúng ta hãy đến, chúng ta sẽ đi đến Kusinārā.” “Bạch Ngài, xin vâng,” đại đức Ānanda đã đáp lời đức Thế Tôn.

“Tôi đã nghe rằng: Sau khi thọ thực bữa ăn của người thợ rèn Cunda, bậc Sáng Trí đã tiếp cận cơn bệnh khốc liệt, kề cận cái chết.

*Và khi đã ăn vào món thịt heo hầm,
cơn bệnh khốc liệt đã phát khởi đến bậc Đạo Sư.
Trong khi được xô, đức Thế Tôn đã nói rằng:
‘Chúng ta hãy đi đến thành Kusinārā.’”*

9. Atha kho bhagavā maggā okkamma yenaññataraṃ rukkhamūlaṃ tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Ingha me tvaṃ ānanda, catugguṇaṃ saṅghāṭiṃ paññāpehi. Kilanto ’smi ānanda, nisīdissāmī ”ti. “Evaṃ bhante ”ti kho āyasmā ānando bhagavato paṭissutvā catugguṇaṃ saṅghāṭiṃ paññāpesi.¹ Nisīdi bhagavā paññatte āsane. Nisajja kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Ingha me tvaṃ ānanda, pāṇīyaṃ āhara, pipāsito ’smi ānanda, pivissāmī ”ti. Evaṃ vutte āyasmā ānando bhagavantaṃ etadavoca: “Idāni bhante , pañcamattāni sakaṭasatāni atikkantāni. Taṃ cakkacchinnā udakaṃ parittaṃ luḷitaṃ āvilaṃ sandati. Ayaṃ bhante kukutthā² nadī avidūre acchodakā sātodakā sītodakā setodakā supatitthā ramaṇīyā. Ettha bhagavā pāṇīyaṃ pivissati gattāni ca sītiṃ karissatī ”ti.³ Dutiyampi kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Ingha me tvaṃ ānanda, pāṇīyaṃ āhara. Pipāsito ’smi ānanda, pivissāmī ”ti. Dutiyampi kho —pe— sītiṃ karissatī ”ti. Tatiyampi kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Ingha me tvaṃ ānanda, pāṇīyaṃ āhara, pipāsito ’smi ānanda, pivissāmī ”ti. “Evaṃ bhante ”ti kho āyasmā ānando bhagavato paṭissutvā pattaṃ gahetvā yena sā nadī tenupasaṅkami.

10. Atha kho sā nadī cakkacchinnā parittā luḷitā āvilā sandamānā āyasmante ānande upasaṅkamante acchā vipprasannā anāvilā sandati. Atha kho āyasmato ānandassa etadahosi: “Acchariyaṃ vata bho, abbhutaṃ vata bho, tathāgatassa mahiddhikatā mahānubhāvātā. Ayañhi sā nadī cakkacchinnā parittā luḷitā āvilā sandamānā mayi upasaṅkamante acchā vipprasannā anāvilā sandatī ”ti pattaṃ pāṇīyaṃ ādāya yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā bhagavantaṃ etadavoca: “Acchariyaṃ bhante, abbhutaṃ bhante, tathāgatassa mahiddhikatā mahānubhāvātā. Ayañhi sā bhante nadī cakkacchinnā parittā luḷitā āvilā sandamānā mayi upasaṅkamante acchā vipprasannā anāvilā sandati. Pivatu bhagavā pāṇīyaṃ. Pivatu sugato pāṇīyaṃ ”ti. Atha kho bhagavā pāṇīyaṃ apāsi.⁴

11. Atha kho bhagavā mahatā bhikkhūsaṅghena saddhiṃ yena kukutthā nadī tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā kukutthaṃ nadīṃ ajjhogāhetvā nahātvā ca pivivā ca⁵ paccuttaritvā yena ambavanaṃ tenupasaṅkami, upasaṅkamtivā āyasmantaṃ cundakaṃ āmantesi: “Ingha me tvaṃ cundaka, catugguṇaṃ saṅghāṭiṃ paññāpehi. Kilanto ’smi cundaka, nipajjissāmī ”ti. “Evaṃ bhante ”ti kho āyasmā cundako bhagavato paṭissutvā catugguṇaṃ saṅghāṭiṃ paññāpesi. Atha kho bhagavā dakkhiṇena passena sīhaseyyaṃ kappesi pāde pādaṃ accādhāya sato sampajāno utthānasaññaṃ manasi karitvā āyasmā pana cundako tattheva bhagavato purato nisīdi.

¹ paññāpeti - Syā.

² kukudhā - Ma;

kukuṭā - Syā;

kukutthā - PTS.

³ sītikarissatī ti - Ma;

sītaṃ karissatī ti - Syā, PTS.

⁴ apāsi - Ma.

⁵ pitvā ca - Ma.

9. Khi ấy, đức Thế Tôn đã rời con đường lộ rồi đi đến gần gốc cây nọ, sau khi đến đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, vậy người hãy xếp đặt y hai lớp được gấp tư lại. Này Ānanda, Ta đang mệt, Ta sẽ ngồi xuống.” “Bạch Ngài, xin vâng.” Đại đức Ānanda nghe theo đức Thế Tôn đã xếp đặt y hai lớp được gấp tư lại. Đức Thế Tôn đã ngồi xuống ở chỗ ngồi đã được sắp đặt sẵn. Sau khi ngồi xuống, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, vậy người hãy mang nước lại. Này Ānanda, Ta bị khát, Ta sẽ uống nước.” Khi được nói như vậy, đại đức Ānanda đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, giờ đây các cỗ xe hàng số lượng năm trăm vừa đi qua. Nước ấy, bị bánh xe chạy qua, trở nên ít ỏi, bị quậy lên, bị vẩn đục, trôi chảy. Bạch Ngài, con sông Kukutthā ở nơi không xa, có nước trong, có nước lạnh, có nước mát, có nước sạch, có bến nước xinh xắn. Ở nơi này, đức Thế Tôn sẽ uống nước và sẽ làm mát mẽ cơ thể.” Đến lần thứ nhì, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, vậy người hãy mang nước lại. Này Ānanda, Ta bị khát, Ta sẽ uống nước.” Đến lần thứ nhì, —như trên— sẽ làm mát mẽ cơ thể.” Đến lần thứ ba, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, vậy người hãy mang nước lại. Này Ānanda, Ta bị khát, Ta sẽ uống nước.” “Bạch Ngài, xin vâng.” Đại đức Ānanda nghe theo đức Thế Tôn đã cầm lấy cái bình bát đi đến gần con sông ấy.

10. Khi ấy, con sông ấy, bị bánh xe chạy qua, trở nên ít ỏi, bị quậy lên, bị vẩn đục, đang trôi chảy, trong khi đại đức Ānanda đang đi đến gần, thì trở nên trong sạch, không bị vẩn đục, tinh khiết, trôi chảy. Khi ấy, đại đức Ānanda đã khởi ý điều này: “Thật là kỳ diệu! Thật là phi thường! Đức Như Lai có đại thần lực, có đại oai lực! Bởi vì con sông này đây, bị bánh xe chạy qua, trở nên ít ỏi, bị quậy lên, bị vẩn đục, đang trôi chảy, trong khi ta đang đi đến gần, thì trở nên trong sạch, không bị vẩn đục, tinh khiết, trôi chảy.” Sau khi lấy nước uống bằng cái bình bát, đại đức Ānanda đã đi gặp đến đức Thế Tôn, sau khi đến đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, thật là kỳ diệu! Bạch Ngài, thật là phi thường! Đức Như Lai có đại thần lực, có đại oai lực! Bạch Ngài, bởi vì con sông này đây, bị bánh xe chạy qua, trở nên ít ỏi, bị quậy lên, bị vẩn đục, đang trôi chảy, trong khi con đang đi đến gần, thì trở nên trong sạch, không bị vẩn đục, tinh khiết, trôi chảy. Xin đức Thế Tôn hãy uống nước, xin đấng Thiện Thệ hãy uống nước.” Khi ấy, đức Thế Tôn đã uống nước.

11. Sau đó, đức Thế Tôn cùng với đại chúng tỳ khưu đã đi đến sông Kukutthā, sau khi đến đã đi xuống sông Kukutthā, tắm, và đi trở lên rồi đi đến vườn xoài, sau khi đến đã bảo đại đức Cundaka rằng: “Này Cundaka, vậy người hãy xếp đặt y hai lớp được gấp tư lại. Này Ānanda, Ta đang mệt, Ta sẽ nằm xuống.” “Bạch Ngài, xin vâng.” Đại đức Cundaka nghe theo đức Thế Tôn đã xếp đặt y hai lớp được gấp tư lại. Sau đó, đức Thế Tôn đã nằm thế nằm của loài sư tử bằng hông bên phải, đặt bàn chân này lên bàn chân kia, có niệm, có sự nhận biết rõ, sau khi đã tác ý đến tư tưởng về việc đứng dậy, còn đại đức Cundaka đã ngồi xuống ngay tại chỗ ấy, phía trước đức Thế Tôn.

“Gantvāna buddho nadikaṃ kukutthaṃ
acchodakaṃ sātodakaṃ¹ vippasannaṃ,
ogāhi satthā sukilantarūpo
tathāgato appaṭṭimo ’dha loke.

Nahātvā ca pītvā² cudatāri satthā
purekkhato³ bhikkhugaṇassa majjhe,
satthā pavattā bhagavā ’dha dhamme
upāgami ambavanaṃ mahesi.

Āmantayi cundakaṃ nāma bhikkhuṃ
catugguṇaṃ patthara⁴ me nipajjaṃ,
so codito bhāvitattena cundo
catugguṇaṃ patthari⁵ khippameva.

Nipajji satthā sukilantarūpo
cundopi tattha pamukhe nisīdī ”ti.

12. Atha kho bhagavā āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Siyā kho panānanda, cundassa kammāraputtassa koci vippaṭṭisāraṃ upadaheyya:⁶ “Tassa te āvuso cunda alābhā, tassa te āvuso cunda dulladdhaṃ, yassa te tathāgato pacchimaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjitvā parinibbuto ’ti. Cundassa ānanda, kammāraputtassa evaṃ vippaṭṭisāro paṭivinodetabbo: “Tassa te āvuso cunda, lābhaṃ, tassa te āvuso cunda suladdhaṃ, yassa te tathāgato pacchimaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjitvā parinibbuto. Sammukhā metaṃ āvuso cunda bhagavato suttaṃ, sammukhā paṭiggahitaṃ. Dve ’me piṇḍapātā samasamaphalā samasamavipākā,⁷ ativiya aññehi piṇḍapātehi mahapphalatarā ca mahānisamsatarā ca. Katame dve? Yañca piṇḍapātaṃ bhuñjitvā tathāgato anuttaraṃ sammāsambodhiṃ abhisambujjhati, yañca piṇḍapātaṃ bhuñjitvā tathāgato anupādisesāya nibbānadhātuyā parinibbāyati, ime dve piṇḍapātā samasamaphalā samasamavipākā ativiya aññehi piṇḍapātehi mahapphalatarā ca mahānisamsatarā ca. Āyusaṃvattanikaṃ āyasmatā cundena kammāraputtana kammaṃ upacitaṃ, vaṇṇasaṃvattanikaṃ āyasmatā cundena kammāraputtana kammaṃ upacitaṃ, sukhasaṃvattanikaṃ āyasmatā cundena kammāraputtana kammaṃ upacitaṃ, yasaṃvattanikaṃ āyasmatā cundena kammāraputtana kammaṃ upacitaṃ, saggasaṃvattanikaṃ āyasmatā cundena kammāraputtana kammaṃ upacitaṃ, ādhipateyyasaṃvattanikaṃ āyasmatā cundena kammāraputtana kammaṃ upacitan ’ti. Cundassa ānanda, kammāraputtassa evaṃ vippaṭṭisāro paṭivinodetabbo ”ti.

13. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

¹ sātudakaṃ - Ma.

² pītvā - Ma, Syā, PTS.

³ purakkhato - Ma, Syā, PTS.

⁴ santhara - Ma.

⁵ santhari - Ma.

⁶ uppādaheyya - Syā;

upādaheyya - PTS.

⁷ samāsamaphalā samāsamavipākā - PTS.

“Đức Phật sau khi đi đến con sông Kukutthā,
có nước trong sạch, có nước lành, có nước tinh khiết,
bậc Đạo Sư, với dáng vẻ vô cùng mệt nhọc, đã lội xuống,
đức Như Lai, không người sánh bằng, ở thế gian này.

Bậc Đạo Sư, sau khi tắm và uống nước, đã đi lên,
được tôn vinh, ở giữa một nhóm tỳ khưu,
bậc Đạo Sư, đức Thế Tôn, người chuyển vận Giáo Pháp ở nơi này,
vị ẩn sĩ vĩ đại đã đi đến vườn xoài.

Ngài đã bảo vị tỳ khưu tên Cundaka rằng:
‘Hãy trải ra (y hai lớp) được gấp tư lại làm chỗ nằm cho Ta,
được nhắc nhở bởi bậc có bản thân đã được tu tập, vị Cunda ấy
ngay lập tức đã trải ra (y hai lớp) được gấp tư lại.

Bậc Đạo Sư, với dáng vẻ vô cùng mệt nhọc, đã nằm xuống,
vị Cunda cũng đã ngồi tại nơi ấy, ở phía trước mặt.”

12. Sau đó, đức Thế Tôn đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, hơn nữa nếu người nào khơi dậy sự ân hận cho Cunda, con trai người thợ rèn, rằng: ‘Này đạo hữu Cunda, thật là điều không lợi ích đã có cho người đây! Này đạo hữu Cunda, thật là điều đạt được xấu xa đã có cho người đây! Bởi vì đức Thế Tôn sau khi thọ thực món thí thực cuối cùng của người đây đã viên tịch Niết Bàn.’ Này Ānanda, nỗi ân hận như thế của Cunda, con trai người thợ rèn, cần được xua tan rằng: “Này đạo hữu Cunda, thật là điều lợi ích đã có cho người đây! Này đạo hữu Cunda, thật là điều đạt được tốt đẹp đã có cho người đây! Bởi vì đức Thế Tôn sau khi thọ thực món thí thực cuối cùng của người đây đã viên tịch Niết Bàn. Này đạo hữu Cunda, điều này đã được tôi trực tiếp nghe, trực tiếp thọ nhận từ đức Thế Tôn rằng: ‘Hai phần thí thực này có quả báu như nhau, có quả thành tựu như nhau, có quả báu lớn hơn và phước báu lớn hơn rất nhiều so với các món thí thực khác. Hai phần thí thực nào? Phần thí thực mà sau khi thọ dụng đức Như Lai giác ngộ phẩm vị Chánh Đẳng Giác tối thượng, và phần thí thực sau khi thọ dụng đức Như Lai viên tịch Niết Bàn ở cảnh giới Niết Bàn không còn dư sót. Hai phần thí thực này có quả báu như nhau, có quả thành tựu như nhau, có quả báu lớn hơn và phước báu lớn hơn rất nhiều so với các món thí thực khác. Nghiệp đưa đến tuổi thọ đã được vị đáng kính Cunda tích lũy. Nghiệp đưa đến sắc đẹp đã được vị đáng kính Cunda tích lũy. Nghiệp đưa đến hạnh phúc đã được vị đáng kính Cunda tích lũy. Nghiệp đưa đến danh tiếng đã được vị đáng kính Cunda tích lũy. Nghiệp đưa đến cõi Trời đã được vị đáng kính Cunda tích lũy. Nghiệp đưa đến uy quyền đã được vị đáng kính Cunda tích lũy.’ Này Ānanda, nỗi ân hận như thế của Cunda, con trai người thợ rèn, cần được xua tan.”

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Dadato puññaṃ pavaḍḍhati saññaṃato¹ veraṃ na cīyati,
kusalo ca jahāti pāpakaṃ rāgadosamohakkhayā sa nibbuto ”ti.²

8. 6. PĀṬALIGĀMIYASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā magadhesu cārikaṃ caramāno mahatā bhikkhusaṅghena saddhiṃ, yena pāṭaligāmo tadavasari. Assosum kho pāṭaligāmiyā upāsakā: “Bhagavā kira magadhesu cārikaṃ caramāno mahatā bhikkhusaṅghena saddhiṃ pāṭaligāmaṃ anupatto ”ti. Atha kho pāṭaligāmiyā upāsakā yena bhagavā tenupasaṅkamimsu upasaṅkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisidimsu. Ekamantaṃ nisinnā kho pāṭaligāmiyā upāsakā bhagavantam etadavocum: “Adhivāsetu no bhante bhagavā āvasathāgāraṃ ”ti. Adhivāsesi bhagavā tuṅhībhāvena.

2. Atha kho pāṭaligāmiyā upāsakā bhagavato adhivāsaṇaṃ viditvā utthāyāsanaṃ bhagavantam abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā yena āvasathāgāraṃ tenupasaṅkamimsu, upasaṅkamitvā sabbasanthariṃ āvasathāgāraṃ santharivā, āsanāni paññāpetvā, udakamaṇikaṃ patiṭṭhāpetvā, telappadīpaṃ āropetvā, yena bhagavā tenupasaṅkamimsu, upasaṅkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhaṃsu. Ekamantaṃ ṭhitā kho pāṭaligāmiyā upāsakā bhagavantam etadavocum: “Sabbasantharisanthataṃ³ bhante āvasathāgāraṃ, āsanāni paññattāni, udakamaṇiko patiṭṭhāpito,⁴ telappadīpo āropito. Yassa ’dāni bhante bhagavā kālaṃ maññati ”ti.

3. Atha kho bhagavā nivāsetvā⁵ pattaḥcivaramādāya saddhiṃ bhikkhusaṅghena yena āvasathāgāraṃ tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā pāde pakkhāletvā āvasathāgāraṃ pavisitvā majjhimaṃ thambhaṃ nissāya puratthābhimukho nisīdi. Bhikkhusaṅghopi kho pāde pakkhāletvā āvasathāgāraṃ pavisitvā pacchimaṃ⁶ bhittiṃ nissāya puratthābhimukho nisīdi bhagavantam yeva purekkhatvā.⁷ Pāṭaligāmiyāpi kho upāsakā pāde pakkhāletvā āvasathāgāraṃ pavisitvā puratthimaṃ bhittiṃ nissāya pacchimābhimukhā nisidimsu bhagavantam yeva purekkhatvā.

4. Atha kho bhagavā pāṭaligāmiye upāsake āmantesi: “Pañcime gahapatayo ādīnavā dussīlassa sīlavipattiyā. Katame pañca?”

Idha gahapatayo, dussīlo sīlavipanno pamādādhikaraṇaṃ mahatiṃ bhogajāniṃ nigacchati. Ayaṃ paṭhamo ādīnavo dussīlassa sīlavipattiyā.

Puna ca paraṃ gahapatayo, dussīlassa sīlavipannassa pāpako kittisaddo abbhuggacchati. Ayaṃ dutiyo ādīnavo dussīlassa sīlavipattiyā.

¹ saṃyamato - Ma, PTS.

² parinibbuto ti - Syā, PTS.

³ sabbasanthariṃ santhataṃ - Syā, PTS.

⁴ udakamaṇikaṃ patiṭṭhāpitaṃ - Syā.

⁵ pubbaṇhasamayaṃ nivāsetvā - Syā, PTS.

⁶ majjhimaṃ - PTS.

⁷ purakkhatvā - Ma, Sī;

purakkhitvā - Syā, PTS.

“Phước thiện tăng trưởng cho người bố thí, sự thù oán không được tích lũy đối với người đang tự chế ngự, và người hiền thiện từ bỏ điều ác, do sự diệt tận luyến ái, sân hận, và si mê, vị ấy được tịch diệt.”

8. 6. KINH DÂN LÀNG PĀṬALI

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn, trong khi đi du hành ở xứ sở của những người Magadha cùng với đại chúng tỳ khưu, đã ngự đến ngôi làng Pāṭali. Các cư sĩ người làng Pāṭali đã nghe rằng: “Nghe nói đức Thế Tôn trong khi đi du hành ở xứ sở của những người Magadha cùng với đại chúng tỳ khưu, đã đi đến ngôi làng Pāṭali.” Sau đó, các cư sĩ người làng Pāṭali đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, các cư sĩ người làng Pāṭali đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn nhận lời về ngôi nhà nghỉ trọ.” Đức Thế Tôn đã nhận lời bằng thái độ im lặng.¹

2. Khi ấy, các cư sĩ người làng Pāṭali hiểu được sự nhận lời của đức Thế Tôn nên đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ đức Thế Tôn, hướng vai phải nhiều quanh, rồi đi đến ngôi nhà nghỉ trọ, sau khi đến đã trải thảm toàn bộ nhà nghỉ trọ với thảm trải, cho sắp đặt các chỗ ngồi, cho bố trí lu nước, cho treo lên cây đèn dầu, rồi đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi đứng ở một bên. Khi đã đứng ở một bên, các cư sĩ người làng Pāṭali đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, nhà nghỉ trọ đã trải thảm toàn bộ với thảm trải, các chỗ ngồi đã được cho sắp đặt, lu nước đã được cho bố trí, cây đèn dầu đã được treo lên. Bạch Ngài, xin đức Thế Tôn hãy biết giờ này là thời điểm của việc nào.”

3. Sau đó, đức Thế Tôn đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y cùng với đại chúng tỳ khưu đi đến nhà nghỉ trọ, sau khi đến đã rửa sạch hai bàn chân rồi đi vào nhà nghỉ trọ và ngồi xuống chỗ cột nhà ở chính giữa, mặt nhìn về hướng đông. Hội chúng tỳ khưu cũng đã rửa sạch các bàn chân, rồi đi vào nhà nghỉ trọ và ngồi xuống chỗ bức tường ở phía tây, mặt nhìn về hướng đông, và có đức Thế Tôn trong tầm nhìn. Các cư sĩ người làng Pāṭali cũng đã rửa sạch các bàn chân, rồi đi vào nhà nghỉ trọ và ngồi xuống chỗ bức tường ở phía đông, mặt nhìn về hướng tây, và có đức Thế Tôn trong tầm nhìn.

4. Khi ấy, đức Thế Tôn đã bảo các cư sĩ người làng Pāṭali rằng: “Này các cư sĩ, đây là năm điều tai hại của kẻ không giữ giới có sự hư hỏng về giới. Năm điều nào?”

Này các cư sĩ, ở đây kẻ không giữ giới có sự hư hỏng về giới gánh chịu sự mất mát lớn về tài sản do nguyên nhân xao lãng. Đây là điều tai hại thứ nhất của kẻ không giữ giới có sự hư hỏng về giới.

Này các cư sĩ, còn có điều khác nữa là tiếng đồn xấu xa của kẻ không giữ giới có sự hư hỏng về giới lan rộng. Đây là điều tai hại thứ nhì của kẻ không giữ giới có sự hư hỏng về giới.

¹ Bài Kinh này cũng được thấy ở Tạng Luật, Đại Phẩm (Xem TTPV 05, từ trang 55).

Puna ca paraṃ gahapatayo, dussīlo sīlavipanno yaññadeva¹ pariṣaṃ upasaṅkamati yadi khattiyapariṣaṃ yadi brāhmaṇapariṣaṃ yadi gahapatipariṣaṃ yadi samaṇapariṣaṃ, avisārado upasaṅkamati maṅkubhūto. Ayaṃ tatiyā ādīnavo dussīlassa sīlavipattiyā.

Puna ca paraṃ gahapatayo, dussīlo sīlavipanno sammūḷho kālaṃ karoti. Ayaṃ catuttho ādīnavo dussīlassa sīlavipattiyā.

Puna ca paraṃ gahapatayo, dussīlo sīlavipanno kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati. Ayaṃ pañcama ādīnavo dussīlassa sīlavipattiyā.

Ime kho gahapatayo. Pañca ādīnavā dussīlassa sīlavipattiyā ”ti.

5. Pañcime gahapatayo, ānisaṃsā sīlavato sīlasampadāya. Katame pañca? Idha gahapatayo, sīlavā sīlasampanno appamādādhikaraṇaṃ mahantaṃ bhogakkhandhaṃ adhigacchati. Ayaṃ paṭhamo ānisaṃso sīlavato sīlasampadāya.

Puna ca paraṃ gahapatayo, sīlavato sīlasampannassa kalyāṇo kittisaddo abbhuggacchati. Ayaṃ dutiyo ānisaṃso sīlavato sīlasampadāya.

Puna ca paraṃ gahapatayo, sīlavā sīlasampanno yaññadeva pariṣaṃ upasaṅkamati yadi khattiyapariṣaṃ yadi brāhmaṇapariṣaṃ yadi gahapatipariṣaṃ yadi samaṇapariṣaṃ visārado upasaṅkamati amaṅkubhūto. Ayaṃ tatiyo ānisaṃso sīlavato sīlasampadāya.

Puna ca paraṃ gahapatayo, sīlavā sīlasampanno asammūḷho kālaṃ karoti. Ayaṃ catuttho ānisaṃso sīlavato sīlasampadāya.

Puna ca paraṃ gahapatayo, sīlavā sīlasampanno kāyassa bhedaṃ parammaraṇā sugatiṃ saggamaṃ lokaṃ upapajjati. Ayaṃ pañcama ānisaṃso sīlavato sīlasampadāya.

Ime kho gahapatayo, pañca ānisaṃsā sīlavato sīlasampadāyā ”ti.

6. Atha kho bhagavā pāṭaligāmiye upāsake bahudeva rattiṃ² dhammiyā kathāya sandassetvā samādapetvā samuttejetvā sampahaṃsetvā uyyojesi: “Abhikkantā kho gahapatayo ratti, yassadāni tumhe kālaṃ maññathā ”ti.³ Atha kho⁴ pāṭaligāmiyā upāsakā bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā uṭṭhāyāsanaṃ bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā pakkāmiṃsu.⁵

Atha kho bhagavā acirapakkantesu pāṭaligāmiyesu upāsakesu suññāgāraṃ pāvīsi.

¹ yaññadeva yaṃ yad eva - PTS.

² rattiyo - Syā.

³ bhagavato paṭissutvā - Sī.

⁴ evaṃ bhante ti kho - Mahāparinibbānasuttaṃ.

⁵ pakkāmiṃsu - PTS.

Này các cư sĩ, còn có điều khác nữa là kẻ không giữ giới có sự hư hỏng về giới đi vào tập thể nào khác đều là tập thể những người Sát-đế-ly, đều là tập thể những người Bà-la-môn, đều là tập thể các gia chủ, đều là tập thể các Sa-môn, kẻ ấy đi vào thiếu sự tự chủ và trở nên bối rối. Đây là điều tai hại thứ ba của kẻ không giữ giới có sự hư hỏng về giới.

Này các cư sĩ, còn có điều khác nữa là kẻ không giữ giới có sự hư hỏng về giới bị mê muội khi từ trần. Đây là điều tai hại thứ tư của kẻ không giữ giới có sự hư hỏng về giới.

Này các cư sĩ, còn có điều khác nữa là kẻ không giữ giới có sự hư hỏng về giới khi thân này bị tan rã, sau khi chết đi sẽ tái sanh vào đọa xứ, cõi khổ, nơi trừng phạt, địa ngục. Đây là điều tai hại thứ năm của kẻ không giữ giới có sự hư hỏng về giới.

Này các cư sĩ, đây là năm điều tai hại của kẻ không giữ giới có sự hư hỏng về giới.

5. Này các cư sĩ, đây là năm điều lợi ích của người giữ giới có sự thành tựu về giới. Năm điều nào?

Này các cư sĩ, người giữ giới có sự thành tựu về giới thành tựu khối lượng tài sản lớn do nguyên nhân không xao lãng. Đây là điều lợi ích thứ nhất của người giữ giới có sự thành tựu về giới.

Này các cư sĩ, còn có điều khác nữa là tiếng đồn tốt đẹp của người giữ giới có sự thành tựu về giới lan rộng. Đây là điều lợi ích thứ nhì của người giữ giới có sự thành tựu về giới.

Này các cư sĩ, còn có điều khác nữa là người giữ giới có sự thành tựu về giới đi vào tập thể nào khác đều là tập thể những người Sát-đế-ly, đều là tập thể những người Bà-la-môn, đều là tập thể các gia chủ, đều là tập thể các Sa-môn, người ấy đi vào có sự tự chủ và không có bối rối. Đây là điều lợi ích thứ ba của người giữ giới có sự thành tựu về giới.

Này các cư sĩ, còn có điều khác nữa là người giữ giới có sự thành tựu về giới không bị mê muội khi từ trần. Đây là điều lợi ích thứ tư của người giữ giới có sự thành tựu về giới.

Này các cư sĩ, còn có điều khác nữa là người giữ giới có sự thành tựu về giới khi thân này bị tan rã, sau khi chết đi sẽ tái sanh vào chốn an vui, cõi Trời, cõi người. Đây là điều lợi ích thứ năm của người giữ giới có sự thành tựu về giới.

Này các cư sĩ, đây là năm điều lợi ích của người giữ giới có sự thành tựu về giới.”

6. Sau đó, khi đã chỉ dạy, thức tỉnh, khuyến khích, và tạo niềm phấn khởi cho các cư sĩ người làng Pāṭali bằng bài Pháp thoại đến tận đêm khuya, đức Thế Tôn đã giải tán (bảo rằng): “Này các cư sĩ, đêm đã khuya. Các người hãy biết giờ này là thời điểm của việc nào” Khi ấy, các cư sĩ người làng Pāṭali đã thích thú, đã tùy hý lời dạy của đức Thế Tôn, rồi đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ đức Thế Tôn, hướng vai phải nhiều quanh, và ra đi.

Sau đó, khi các cư sĩ người làng Pāṭali ra đi không lâu, đức Thế Tôn đã đi vào ngôi nhà trống vắng.

7. Tena kho pana samayena sunīdhavassakārā¹ magadhamahāmattā pāṭaligāme nagaraṃ māpentī vajjīnaṃ paṭibāhāya. Tena kho pana samayena sambahulā devatāyo sahasasahasveva² pāṭaligāme vatthūni pariggaṇhanti. Yasmiṃ padese mahesakkhā devatā vatthūni pariggaṇhanti, mahesakkhānaṃ tattha raññaṃ rājamahāmattānaṃ cittāni namanti nivesanāni māpetuṃ. Yasmiṃ padese majjhimā devatā vatthūni pariggaṇhanti, majjhimānaṃ tattha raññaṃ rājamahāmattānaṃ cittāni namanti nivesanāni māpetuṃ. Yasmiṃ padese nīcā devatā vatthūni pariggaṇhanti, nīcānaṃ tattha raññaṃ rājamahāmattānaṃ cittāni namanti nivesanāni māpetuṃ. Addasā kho bhagavā dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena tā devatāya sahasasahasveva² pāṭaligāme vatthūni pariggaṇhantiyo. Yasmiṃ padese mahesakkhā devatā vatthūni pariggaṇhanti, mahesakkhānaṃ tattha raññaṃ rājamahāmattānaṃ cittāni namanti nivesanāni māpetuṃ. Yasmiṃ padese majjhimā devatā vatthūni pariggaṇhanti, majjhimānaṃ tattha raññaṃ rājamahāmattānaṃ cittāni namanti nivesanāni māpetuṃ. Yasmiṃ padese nīcā devatā vatthūni pariggaṇhanti, nīcānaṃ tattha raññaṃ rājamahāmattānaṃ cittāni namanti nivesanāni māpetuṃ ”ti.

8. Atha kho bhagavā tassā rattiyaṃ paccūsasamaye paccuṭṭhāya āyasmantaṃ ānandaṃ āmantesi: “Ko nu kho ānanda, pāṭaligāme nagaraṃ māpetī ”ti?³

“Sunīdhavassakārā bhante, magadhamahāmattā pāṭaligāme nagaraṃ māpentī vajjīnaṃ paṭibāhāya ”ti.

“Seyyathāpi ānanda devehi tāvatimsehi saddhiṃ mantetvā, evameva kho ānanda, sunīdhavassakārā magadhamahāmattā pāṭaligāme nagaraṃ māpentī vajjīnaṃ paṭibāhāya.

9. Idhāhaṃ ānanda, addasaṃ dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena sambahulā devatāyo sahasasahasveva pāṭaligāme vatthūni pariggaṇhantiyo: yasmiṃ padese mahesakkhā devatā vatthūni pariggaṇhanti, mahesakkhānaṃ tattha raññaṃ rājamahāmattānaṃ cittāni namanti nivesanāni māpetuṃ. Yasmiṃ padese majjhimā devatā vatthūni pariggaṇhanti, majjhimānaṃ tattha raññaṃ rājamahāmattānaṃ cittāni namanti nivesanāni māpetuṃ. Yasmiṃ padese nīcā devatā vatthūni pariggaṇhanti, nīcānaṃ tattha raññaṃ rājamahāmattānaṃ cittāni namanti nivesanāni māpetuṃ ’ti.

10. Yāvatā ānanda ariyaṃ āyatanam, yāvatā vaṇippatho, idaṃ agganagaraṃ bhavissati pāṭaliputtaṃ⁴ puṭabhedanaṃ.⁵ Pāṭaliputtassa kho ānanda, tayo antarāyā bhavissanti aggito vā udakato vā mithubhedato vā ”ti.

¹ sunidhavassakārā - Ma.

² sahasseva - Syā;
sahasass’ eva - Sī.

³ ke nu kho ānanda, pāṭaligāme nagaraṃ māpentī ti - Ma.

⁴ pāṭaliputtaṃ - itipāṭho Syā, PTS potthakesu na dissate.

⁵ puṭabhedanaṃ - Syā.

7. Vào lúc bấy giờ, Sunīdha và Vassakāra, hai vị quan đại thần xứ Magadha, cho xây thành ở làng Pāṭali để ngăn cản các người Vajji. Vào lúc bấy giờ, nhiều vị Trời đến hàng ngàn vị chiếm giữ các khu vực ở làng Pāṭali. Các vị Trời có oai lực lớn chiếm giữ khu vực nào thì các vị sai khiến tâm của các vị vua và của các quan đại thần của vua có oai lực lớn ở nơi đó cho xây các dinh thự. Các vị Trời có oai lực trung bình chiếm giữ khu vực nào thì các vị sai khiến tâm của các vị vua và của các quan đại thần của vua có oai lực trung bình ở nơi đó cho xây các dinh thự. Các vị Trời có oai lực kém chiếm giữ khu vực nào thì các vị sai khiến tâm của các vị vua và của các quan đại thần của vua có oai lực kém ở nơi đó cho xây các dinh thự. Và đức Thế Tôn bằng Thiên nhãn thanh tịnh vượt xa loài người đã nhìn thấy các vị Trời ấy đến hàng ngàn vị đang chiếm giữ các khu vực ở làng Pāṭali. Các vị Trời có oai lực lớn chiếm giữ khu vực nào thì các vị sai khiến tâm của các vị vua và của các quan đại thần của vua có oai lực lớn ở nơi đó cho xây các dinh thự. Các vị Trời có oai lực trung bình chiếm giữ khu vực nào thì các vị sai khiến tâm của các vị vua và của các quan đại thần của vua có oai lực trung bình ở nơi đó cho xây các dinh thự. Các vị Trời có oai lực kém chiếm giữ khu vực nào thì các vị sai khiến tâm của các vị vua và của các quan đại thần của vua có oai lực kém ở nơi đó cho xây các dinh thự.”

8. Khi ấy, đức Thế Tôn sau khi thức dậy vào lúc hừng sáng của đêm ấy đã bảo đại đức Ānanda rằng: “Này Ānanda, ai là người cho xây thành ở làng Pāṭali vậy?”

“Bạch Ngài, Sunīdha và Vassakāra, hai vị quan đại thần xứ Magadha, cho xây thành ở làng Pāṭali để ngăn cản các người Vajji.”

“Này Ānanda, cũng giống như là đã thỉnh ý với chư Thiên ở cõi Trời Ba Mươi Ba, này Ānanda, tương tự y như thế Sunīdha và Vassakāra, hai vị quan đại thần xứ Magadha, đã cho xây thành ở làng Pāṭali để ngăn cản các người Vajji.

9. Này Ānanda, ở đây sau khi thức dậy trong đêm vào lúc hừng sáng, bằng Thiên nhãn thanh tịnh vượt trên loài người Ta đã nhìn thấy nhiều vị Trời đang chiếm giữ các khu vực ở trong làng Pāṭali. Các vị Trời có oai lực lớn chiếm giữ khu vực nào thì các vị sai khiến tâm của các vị vua và của các quan đại thần của vua có oai lực lớn ở nơi đó cho xây các dinh thự. Các vị Trời có oai lực trung bình chiếm giữ khu vực nào thì các vị sai khiến tâm của các vị vua và của các quan đại thần của vua có oai lực trung bình ở nơi đó cho xây các dinh thự. Các vị Trời có oai lực kém chiếm giữ khu vực nào thì các vị sai khiến tâm của các vị vua và của các quan đại thần của vua có oai lực kém ở nơi đó cho xây các dinh thự.

10. Này Ānanda, cho đến tận lãnh thổ của những người *Ariyan* và đến tận con đường của những nhà thương buôn, nơi này sẽ trở thành thành phố hàng đầu Pāṭaliputta, nơi trao đổi các loại hàng hóa. Này Ānanda, thành Pāṭaliputta sẽ xảy ra ba tai họa hoặc do lửa, hoặc do nước, hoặc do sự chia rẽ mối liên kết.”

11, Atha kho sunīdhavassakārā magadhamahāmattā yena bhagavā tenupasaṅkamiṃsu, upasaṅkamitvā bhagavatā saddhiṃ sammodiṃsu, sammodanīyaṃ kathaṃ sārāṇīyaṃ¹ vītisāretvā ekamantaṃ aṭṭhaṃsu. Ekamantaṃ ʒhitā kho sunīdhavassakārā magadhamahāmattā bhagavantaṃ etadavocuṃ: “Adhivāsetu no bhavaṃ gotamo ajjatanāya bhantaṃ saddhiṃ bhikkhusaṅghena ”ti. Adhivāsesi bhagavā tuṅhībhāvena.

12. Atha kho sunīdhavassakārā magadhamahāmattā bhagavato adhivāsaṇaṃ viditvā yena sako āvasatho tenupasaṅkamiṃsu, upasaṅkamitvā sake āvasathe paṇitaṃ khādanīyaṃ bhojanīyaṃ paṭiyādāpetvā bhagavato kālaṃ ārocesuṃ: “Kālo bho gotama, niṭṭhitaṃ bhanta ”ti. Atha kho bhagavā pubbanhasamayaṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya saddhiṃ bhikkhusaṅghena yena sunīdhavassakārānaṃ magadhamahāmattānaṃ āvasatho tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā paṇṅatte āsane nisīdi. Atha kho sunīdhavassakārā magadhamahāmattā buddhapamukhaṃ bhikkhusaṅghaṃ paṇitena khādanīyena bhojanīyena sahatthā santappesuṃ sampavāresuṃ.

13. Atha kho sunīdhavassakārā magadhamahāmattā bhagavantaṃ bhuttāviṃ onītapattapaṇiṃ aññataraṃ nīcaṃ āsaṇaṃ gahetvā ekamantaṃ nisīdiṃsu. Ekamantaṃ nisinne kho sunīdhavassakāre magadhamahāmatte bhagavā imāhi gāthāhi anumodi:

“Yasmiṃ padese kappeti vāsaṃ paṇḍitajātiyo,
silavantettha bhojetvā saṅgāte brahmacārayo.²

Yā tattha devatā āsuṃ tāsāṃ dakkhiṇamādise,
tā pūjita pūjayanti mānita mānanti naṃ.

Tato naṃ anukampanti mātā puttaṃ ’va orasaṃ,
devatānukampito poso sadā bhadraṇi passatī ”ti.

14. Atha kho bhagavā sunīdhavassakārānaṃ magadhamahāmattānaṃ imāhi gāthāhi anumoditvā uṭṭhāyāsanaṃ pakkāmi. Tena kho pana samayena sunīdhavassakārā magadhamahāmattā bhagavantaṃ piṭṭhito piṭṭhito anubaddhā³ honti: ‘Yenajja samaṇo gotamo dvārena nikkhamissati taṃ gotamadvāraṃ nāma bhavissati. Yena titthena gaṅgaṃ nadiṃ tarissati taṃ gotamatitthaṃ nāma bhavissatī ’ti.

¹ sārāṇīyaṃ - Ma.

² brahmacārino - Syā; brahmacariye - PTS.

³ anubandhā - Ma, Syā.

11. Sau đó, Sunīdha và Vassakāra, hai vị quan đại thần xứ Magadha, đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã tỏ vẻ thân thiện với đức Thế Tôn, sau khi trao đổi lời xã giao thân thiện rồi đã đứng ở một bên. Khi đã đứng ở một bên, Sunīdha và Vassakāra, hai vị quan đại thần xứ Magadha, đã nói với đức Thế Tôn điều này: - “Xin Ngài Gotama hãy nhận lời chúng tôi về bữa trai phạn vào ngày mai cùng với hội chúng tỳ khưu.” Đức Thế Tôn đã nhận lời bằng thái độ im lặng.

12. Khi ấy, Sunīdha và Vassakāra, hai vị quan đại thần xứ Magadha, sau khi hiểu được sự nhận lời của đức Thế Tôn, đã đi đến chỗ trú ngụ của mình, sau khi đến đã cho chuẩn bị sẵn sàng thức ăn hảo hạng loại cứng loại mềm tại chỗ trú ngụ của mình, rồi đã cho người thông báo thời giờ đến đức Thế Tôn rằng: “Bạch Ngài Gotama, đã đến giờ, thức ăn đã chuẩn bị xong.” Khi ấy vào buổi sáng, đức Thế Tôn đã quán y (nội), rồi cầm lấy bình bát và y cùng với hội chúng tỳ khưu đi đến chỗ trú ngụ của Sunīdha và Vassakāra, hai vị quan đại thần xứ Magadha, sau khi đến đã ngồi xuống ở chỗ ngồi đã được sắp đặt. Khi ấy, Sunīdha và Vassakāra, hai vị quan đại thần xứ Magadha, đã tự tay làm hài lòng và toại ý hội chúng tỳ khưu có đức Phật đứng đầu với thức ăn hảo hạng loại cứng loại mềm.

13. Sau đó, khi đức Thế Tôn đã thọ thực xong có bàn tay đã rời khỏi bình bát, Sunīdha và Vassakāra, hai vị quan đại thần đã cầm lấy chiếc ghế thấp khác, rồi đã ngồi xuống ở một bên. Khi Sunīdha và Vassakāra, hai vị quan đại thần xứ Magadha, đã ngồi xuống ở một bên, Đức Thế Tôn đã nói lời tùy hỷ đến họ bằng những lời kệ này:

“Ở tại khu vực nào, chỗ trú ngụ được sắp đặt cho các bậc có bản chất sáng suốt, tại nơi ấy nên dâng thức ăn đến các vị có giới, đã tự chế ngự, có Phạm hạnh.

Nên tỏ sự kính trọng đến chư Thiên đã ngụ ở nơi ấy. Chư Thiên ấy, được cúng dường, sẽ cúng dường người ấy, được tôn kính, sẽ tôn kính người ấy.

Do đó, chư Thiên thương mến người ấy, như người mẹ thương xót đứa con trai ruột thịt. Được chư Thiên thương mến, người ấy sẽ luôn luôn gặp được các điều tốt lành.”

14. Sau đó, khi đã nói lời tùy hỷ đến Sunīdha và Vassakāra, hai vị quan đại thần xứ Magadha, bằng những lời kệ này, đức Thế Tôn đã từ chỗ ngồi đứng dậy và ra đi. Vào lúc bấy giờ, Sunīdha và Vassakāra, hai vị quan đại thần xứ Magadha, đã đi theo phía sau đức Thế Tôn (nghĩ rằng): “Hôm nay, Sa-môn Gotama đi ra bằng cửa thành nào thì cửa thành ấy sẽ có tên là Cửa thành Gotama, và băng qua sông Gaṅgā bằng bến tàu nào thì bến tàu ấy sẽ có tên là Bến tàu Gotama.”

15. Atha kho bhagavā yena dvārena nikkhami, taṃ gotamadvāraṃ nāma ahosi. Atha kho bhagavā yena gaṅgā nadī tenupasaṅkami. Tena kho pana samayena gaṅgā nadī pūrā hoti samatittikā kākapeyyā. Appekacce manussā nāvaṃ pariyesanti, appekacce uḷumpaṃ pariyesanti, appekacce kullaṃ bandhanti apārāpāraṃ¹ gantukāmā. Atha kho bhagavā seyyathāpi nāma balavā puriso sammiñjitaṃ vā bāhaṃ pasāreyya pasāritaṃ vā bāhaṃ sammiñjeyya, evameva² gaṅgāya nadiyā orimatīre³ antarahito pārimatīre paccuṭṭhāsi saddhiṃ bhikkhusaṅghena. Addasā kho bhagavā te manusse appekacce nāvaṃ pariyesante, appekacce uḷumpaṃ pariyesante, appekacce kullaṃ bandhante apārāpāraṃ gantukāme.

16. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Ye taranti aṇṇavaṃ saraṃ setuṃ katvāna visajja pallalāni,
kullaṃ hi jano pabandhati⁴ tiṇṇā medhāvino janā ”ti.

8. 7. DVIDHĀPATHASUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā kosalesu addhānamaggapaṭipanno hoti āyasmā nāgasamālena paccāsamaṇena. Addasā kho āyasmā nāgasamālo antarāmagge dvedhāpathaṃ,⁵ disvāna bhagavantaṃ etadavoca: “Ayaṃ bhante bhagavā pantho iminā gacchāmā ”ti. Evaṃ vutte bhagavā āyasmantaṃ nāgasamālaṃ etadavoca: “Ayaṃ nāgasamāla pantho iminā gacchāmā ”ti. Dutiyampi kho —pe— Tatiyampi kho āyasmā nāgasamālo bhagavantaṃ etadavoca: “Ayaṃ bhante bhagavā pantho iminā gacchāmā ”ti. Evaṃ vutte bhagavā āyasmantaṃ nāgasamālaṃ etadavoca: “Ayaṃ nāgasamāla, pantho iminā gacchāmā ”ti. Atha kho āyasmā nāgasamālo bhagavato pattacīvaraṃ tattheva chamāyaṃ nikkhipitvā pakkāmi, “Idaṃ bhante bhagavato pattacīvaran ”ti.⁶

2. Atha kho āyasmato nāgasamālassa tena panthena gacchantassa antarāmagge corā nikkhamitvā hatthehi ca pādehi ca viheṭhesuṃ, pattañca bhindim̐su, saṅghāṭiñca vipphālesuṃ. Atha kho āyasmā nāgasamālo bhinnena pattena vipphālitāya saṅghāṭiyā yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho āyasmā nāgasamālo bhagavantaṃ etadavoca: “Idha mayhaṃ bhante tena panthena gacchantassa antarāmagge corā nikkhamitvā hatthehi ca pādehi ca viheṭhesuṃ, pattañca bhindim̐su, saṅghāṭiñca vipphālesun ”ti.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā kāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Saddhiṃ caramekato vasaṃ misso aññajanena vedagū,
vidvā pajahāti pāpakaṃ koṅco khīrapako ’va ninnagan ”ti.

¹ apārā pāraṃ - Ma, Syā, PTS; aparāpāraṃ - katthaci.

² evamevaṃ - Ma, Syā.

³ orimatirā - Syā, PTS.

⁴ bandhati - Syā, PTS.

⁵ dvidhāpathaṃ - Ma, PTS.

⁶ idaṃ bhante bhagavā pattacīvaran ti - Syā, PTS.

15. Sau đó, đức Thế Tôn đã đi ra bằng cửa thành nào thì cửa thành ấy đã có tên là Cửa thành Gotama. Rồi đức Thế Tôn đã đi đến sông Gaṅgā. Vào lúc bấy giờ, sông Gaṅgā là tràn đầy, mấp mé bờ khiến chim quạ có thể uống nước. Dân chúng, một số đi kiếm thuyền, một số đi kiếm xuồng, một số buộc thành chiếc bè với ước muốn đi từ bờ này sang bờ kia. Khi ấy, cũng giống như người đàn ông có sức mạnh có thể duỗi ra cánh tay đã được co lại hoặc có thể co lại cánh tay đã được duỗi ra, tương tự như thế đức Thế Tôn đã biến mất tại bờ bên này của sông Gaṅgā và hiện ra đứng ở bờ bên kia cùng với hội chúng tỳ khưu. Đức Thế Tôn đã nhìn thấy những người ấy, một số đang đi kiếm thuyền, một số đang đi kiếm xuồng, một số đang buộc thành chiếc bè với ước muốn đi từ bờ này sang bờ kia.

16. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Những người băng qua biển hồ sông suối, sau khi xây dựng cây cầu, sau khi vượt qua các hồ nhỏ. (Trong khi) người còn đang buộc chiếc bè nhỏ thì các bậc thông minh đã vượt qua (bờ kia).”

8. 7. KINH ĐƯỜNG RẼ HAI NHÁNH

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn đang đi đường xa ở xứ sở của những người Kosala cùng với đại đức Nāgasamāla là Sa-môn hầu cận. Dọc theo đường đi, đại đức Nāgasamāla đã nhìn thấy đường rẽ hai nhánh, sau khi nhìn thấy đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài Thế Tôn,¹ đây là đường đi. Chúng ta hãy đi lối này.” Khi được nói như vậy, đức Thế Tôn đã nói với đại đức Nāgasamāla điều này: “Này Nāgasamāla, đây là đường đi. Chúng ta hãy đi lối này.” Đến lần thứ nhì, —như trên— Đến lần thứ ba, đại đức Nāgasamāla đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài Thế Tôn, đây là đường đi. Chúng ta hãy đi lối này.” Khi được nói như vậy, đức Thế Tôn đã nói với đại đức Nāgasamāla điều này: “Này Nāgasamāla, đây là đường đi. Chúng ta hãy đi lối này.” Khi ấy, đại đức Nāgasamāla đã để bình bát và y của đức Thế Tôn ở trên mặt đất ngay tại nơi ấy (nói rằng): “Bạch Ngài, đây là bình bát và y của đức Thế Tôn.”

2. Khi ấy, trong lúc đại đức Nāgasamāla đang đi theo con đường ấy, dọc theo đường đi bọn cướp đã bước ra và đã gây hại bằng những cú đánh và những cú đá, đã đập bể bình bát, và đã xé nát y hai lớp. Sau đó, đại đức Nāgasamāla với bình bát bị đập bể, với y hai lớp bị xé nát, đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, đại đức Nāgasamāla đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch Ngài, ở đây trong lúc con đang đi bằng con đường ấy, dọc theo đường đi bọn cướp đã bước ra và đã gây hại bằng những cú đánh và những cú đá, đã đập bể bình bát, và đã xé nát y hai lớp.”

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Trong khi đi cùng, trong khi sống chung, người hiểu biết sâu sắc bị lẫn lộn với người không biết. Sau khi biết được thì dứt bỏ kẻ ác, tựa như con diệp, loài uống sữa loại bỏ nước.”

¹ Hô cách sử dụng ở đây có phần khách sáo là ‘bhante bhagavā’ thay vì chỉ là ‘bhante’ (ND).

8. 8. VISĀKHĀSUTTAM

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyāṃ viharati pubbārāme migāramātupāsāde. Tena kho pana samayena visākhāya migāramātuyā nattā kālakatā hoti piyā manāpā. Atha kho visākhā migāramātā allavatthā allakesā divādivassa yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinnaṃ kho visākhaṃ migāramātaraṃ bhagavā etadavoca: “Handa kuto nu tvaṃ visākhe āgacchasi allavatthā allakesā idhūpasaṅkantā divādivassā”ti?

“Nattā me bhante piyā manāpā kālakatā. Tenāhaṃ allavatthā allakesā idhūpasaṅkantā divādivassā”ti.

“Iccheyyāsi tvaṃ visākhe, yāvatikā sāvattiyā manussā tāvatike putte ca nattāro cā”ti?

“Iccheyyāmahāṃ¹ bhagavā yāvatikā sāvattiyā manussā tāvatike putte ca nattāro cā”ti.

2. “Kivabahukā pana visākhe sāvattiyā manussā devasikaṃ kālaṃ karonti”ti?

“Dasapi bhante sāvattiyā manussā devasikaṃ kālaṃ karonti, navapi bhante sāvattiyā manussā devasikaṃ kālaṃ karonti, aṭṭhapi bhante sāvattiyā manussā devasikaṃ kālaṃ karonti, sattapi bhante sāvattiyā manussā devasikaṃ kālaṃ karonti, chapī bhante sāvattiyā manussā devasikaṃ kālaṃ karonti, pañcapi bhante sāvattiyā manussā devasikaṃ kālaṃ karonti, cattāropi bhante sāvattiyā manussā devasikaṃ kālaṃ karonti, tīṇipi bhante sāvattiyā manussā devasikaṃ kālaṃ karonti, dvepi bhante sāvattiyā manussā devasikaṃ kālaṃ karonti, ekopi bhante sāvattiyā manusso devasikaṃ kālaṃ karoti, avivittā bhante sāvattiyā manussehi kālaṃ karontehi”ti.

“Taṃ kiṃ maññasi visākhe api nu tvaṃ kadāci karahaci anallavattamaṃ anallakesā vā”ti?

3. “No hetamaṃ bhante. Alaṃ me bhante tāvabahukehi puttehi ca nattārehi cā”ti.

“Yesamaṃ kho visākhe, sataṃ piyāni, sataṃ tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ navuti piyāni, navuti tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ asīti piyāni, asīti tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ sattati piyāni, sattati tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ saṭṭhi piyāni, saṭṭhi tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ paññāsaṃ piyāni, paññāsaṃ tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ cattārīsaṃ piyāni, cattārīsaṃ tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ tiṃsaṃ piyāni, tiṃsaṃ tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ vīsaṃ² piyāni, vīsaṃ² tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ dasa piyāni, dasa tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ nava piyāni, nava tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ aṭṭha piyāni, aṭṭha tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ satta piyāni, satta tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ cha piyāni, cha tesamaṃ dukkhāni. Yesamaṃ pañca piyāni, pañca tesamaṃ dukkhāni. --

¹ iccheyyāhaṃ - Ma, PTS; iccheyyāhaṃ bhante - Syā.

² vīsati - PTS, Mu, Pa.

8. 8. KINH VISĀKHĀ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, tu viện Pubba, ở tòa nhà dài của Mẹ của Migāra. Vào lúc bảy giờ, đứa cháu đáng yêu, thích ý của bà Visākhā, Mẹ của Migāra, bị từ trần. Khi ấy, bà Visākhā, Mẹ của Migāra, với y phục ướt đầm, với đầu tóc ướt đầm, vào lúc giữa trưa đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi bà Visākhā, Mẹ của Migāra, đã ngồi xuống ở một bên, đức Thế Tôn đã nói với bà ấy điều này: “Này Visākhā, bà từ đâu đi đến với y phục ướt đầm, với đầu tóc ướt đầm, và đã đến đây vào lúc giữa trưa vậy?”

“Bạch Ngài, đứa cháu đáng yêu, thích ý của con bị từ trần. Vì thế, con với y phục ướt đầm, với đầu tóc ướt đầm, đã đến đây vào lúc giữa trưa.”

“Này Visākhā, vậy bà có muốn có các con và các cháu nhiều như dân chúng ở thành Sāvatti không?”

“Bạch đức Thế Tôn, con muốn có các con và các cháu nhiều như dân chúng ở thành Sāvatti vậy.”

2. “Này Visākhā, vậy có bao nhiêu người ở thành Sāvatti từ trần mỗi ngày?”

“Bạch Ngài, mười người ở thành Sāvatti từ trần mỗi ngày cũng có. Bạch Ngài, chín người ở thành Sāvatti từ trần mỗi ngày cũng có. Bạch Ngài, tám người ở thành Sāvatti từ trần mỗi ngày cũng có. Bạch Ngài, bảy người ở thành Sāvatti từ trần mỗi ngày cũng có. Bạch Ngài, sáu người ở thành Sāvatti từ trần mỗi ngày cũng có. Bạch Ngài, năm người ở thành Sāvatti từ trần mỗi ngày cũng có. Bạch Ngài, bốn người ở thành Sāvatti từ trần mỗi ngày cũng có. Bạch Ngài, ba người ở thành Sāvatti từ trần mỗi ngày cũng có. Bạch Ngài, hai người ở thành Sāvatti từ trần mỗi ngày cũng có. Bạch Ngài, một người ở thành Sāvatti từ trần mỗi ngày cũng có. Bạch Ngài, thành Sāvatti là không thiếu những người đang từ trần.”

“Này Visākhā, bà nghĩ gì về điều ấy, có phải là đôi khi bà cũng có lúc không có y phục ướt đầm, không có đầu tóc ướt đầm?”

3. “Bạch Ngài, điều ấy không phải vậy. Bạch Ngài, quá đủ với con về việc có các con và các cháu nhiều chừng ấy.”

“Này Visākhā, những ai có một trăm người đáng yêu, những kẻ ấy có một trăm cái khổ. Những ai có chín mươi người đáng yêu, những kẻ ấy có chín mươi cái khổ. Những ai có tám mươi người đáng yêu, những kẻ ấy có tám mươi cái khổ. Những ai có bảy mươi người đáng yêu, những kẻ ấy có bảy mươi cái khổ. Những ai có sáu mươi người đáng yêu, những kẻ ấy có sáu mươi cái khổ. Những ai có năm mươi người đáng yêu, những kẻ ấy có năm mươi cái khổ. Những ai có bốn mươi người đáng yêu, những kẻ ấy có bốn mươi cái khổ. Những ai có ba mươi người đáng yêu, những kẻ ấy có ba mươi cái khổ. Những ai có hai mươi người đáng yêu, những kẻ ấy có hai mươi cái khổ. Những ai có mười người đáng yêu, những kẻ ấy có mười cái khổ. Những ai có chín người đáng yêu, những kẻ ấy có chín cái khổ. Những ai có tám người đáng yêu, những kẻ ấy có tám cái khổ. Những ai có bảy người đáng yêu, những kẻ ấy có bảy cái khổ. Những ai có sáu người đáng yêu, những kẻ ấy có sáu cái khổ. Những ai có 5 người đáng yêu, những kẻ ấy có 5 cái khổ. --

-- Yesaṃ cattāri piyāni, cattāri tesam dukkhāni. Yesaṃ tīṇi piyāni, tīṇi tesam dukkhāni. Yesaṃ dve piyāni, dve tesam dukkhāni. Yesaṃ ekaṃ piyaṃ, ekaṃ tesam dukkhaṃ. Yesaṃ natthi piyaṃ, natthi tesam dukkhaṃ. Asokā te virajā anupāyāsāti vadāmi ”ti.

4. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Ye keci sokā paridevitā vā dukkhā ca¹ lokasmim anekarūpā,
piyaṃ paṭicca pabhavanti ete piye asante na bhavanti ete.
Tasmā hi te sukhino vītasokā yesaṃ piyaṃ natthi kuhiñci loke,
tasmā asokaṃ virajāṃ panthayāno piyaṃ na kayirātha kuhiñci loke ”ti.

8. 9. PAṬHAMADABBASUTTAM

1. Evaṃ me sutam: Ekaṃ samayaṃ bhagavā rājagahe viharati veḷuvane kalandakanivāpe. Atha kho āyasmā dabbo mallaputto yena bhagavā tenupasaṅkami, upasaṅkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho āyasmā dabbo mallaputto bhagavantam etadavoca: “Parinibbānakālo me ’dāni sugatā ”ti. “Yassa dāni tvam dabba kālam maññasī ”ti.

2. Atha kho āyasmā dabbo mallaputto utthāyāsanaṃ bhagavantam abhivādetvā padakkhiṇam katvā vehāsam abbhuggantvā ākāse antaḷikkhe pallaṅkena nisīditvā tejodhātuṃ samāpajjitvā vuṭṭhahitvā parinibbāyi. Atha kho āyasmato dabbassa mallaputtassa vehāsam abbhuggantvā ākāse antaḷikkhe pallaṅkena nisīditvā tejodhātuṃ samāpajjitvā vuṭṭhahitvā parinibbutassa sarīrassa jhāyamānassa ḍayhamānassa neva chārikā paññāyittha na masi. Seyyathāpi nāma sappissa vā telassa vā jhāyamānassa ḍayhamānassa neva chārikā paññāyati na masi, evameva kho āyasmato dabbassa mallaputtassa vehāsam abbhuggantvā ākāse antaḷikkhe pallaṅkena nisīditvā tejodhātuṃ samāpajjitvā vuṭṭhahitvā parinibbutassa sarīrassa jhāyamānassa ḍayhamānassa neva chārikā paññāyittha na masi ”ti.

3. Atha kho bhagavā etamatthaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Abhedhi kāyo nirodhi saññā vedanā sītibhaviṃsu² sabbā,
vūpasaviṃsu saṅkhārā viññāṇaṃ atthamagamā ”ti.

¹ dukkhā va - Ma.

² pītidaḥṃsu - Syā; pi ’tidahaṃsu - PTS; vītirahiṃsu - Mudditapāḷi.

-- Những ai có bốn người đáng yêu, những kẻ ấy có bốn cái khổ. Những ai có ba người đáng yêu, những kẻ ấy có ba cái khổ. Những ai có hai người đáng yêu, những kẻ ấy có hai cái khổ. Những ai có một người đáng yêu, những kẻ ấy có một cái khổ. Những ai không có người đáng yêu, những kẻ ấy không có khổ. Ta nói rằng những kẻ ấy không có sâu muộn, không còn ô nhiễm, không có thất vọng.”

4. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Mọi sâu muộn hoặc than vãn, và những khổ đau ở thế gian với nhiều hình thức, những điều này phát khởi có liên quan đến đối tượng đáng yêu; khi đối tượng đáng yêu không có thì những điều này không có. Chính vì thế, đối với những người nào không có đối tượng đáng yêu ở bất cứ nơi đâu trên thế gian, những người ấy có sự an lạc, không còn sâu muộn. Vì thế, kẻ ước mong không sâu muộn, không còn ô nhiễm, không nên tạo ra đối tượng đáng yêu ở bất cứ nơi đâu trên thế gian.”

8. 9. KINH DABBA - THỨ NHẤT

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Rājagaha, ở Veḷuvana, nơi nuôi dưỡng các con sóc. Vào lúc bấy giờ, đại đức Dabba Mallaputta đã đi đến gặp đức Thế Tôn, sau khi đến đã đánh lễ đức Thế Tôn rồi ngồi xuống ở một bên. Khi đã ngồi xuống ở một bên, đại đức Dabba Mallaputta đã nói với đức Thế Tôn điều này: “Bạch đáng Thiện Thế, giờ đây là thời điểm viên tịch Niết Bàn của con.” “Này Dabba, ngươi hãy biết giờ này là thời điểm của việc nào.”

2. Khi ấy, đại đức Dabba Mallaputta đã từ chỗ ngồi đứng dậy, đánh lễ đức Thế Tôn, hướng vai phải nhiều quanh, rồi đã bay lên không trung, đã ngồi xuống với thế kiết già ở giữa hư không trên bầu trời, đã thể nhập hòa giới, đã xuất ra, và đã viên tịch Niết Bàn. Khi ấy, lúc đại đức Dabba Mallaputta đã bay lên không trung, đã ngồi xuống với thế kiết già ở giữa hư không trên bầu trời, đã thể nhập hòa giới, đã xuất ra, và đã viên tịch Niết Bàn, lúc cơ thể của vị ấy đang được thiêu cháy, đang được đốt cháy, thì không có than và không có tro được nhận biết. Cũng giống như bơ lỏng hay dầu ăn lúc đang được thiêu cháy, đang được đốt cháy, thì không có than và không có tro được nhận biết, tương tự y như thế lúc đại đức Dabba Mallaputta đã bay lên không trung, đã ngồi xuống với thế kiết già ở giữa hư không trên bầu trời, đã thể nhập hòa giới, đã xuất ra, và đã viên tịch Niết Bàn, lúc cơ thể của vị ấy đang được thiêu cháy, đang được đốt cháy, thì không có than và không có tro được nhận biết.

3. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Thân xác đã rã tan, tướng đã tịch diệt, tất cả các thọ đã trở thành mát lạnh, các hành đã yên lặng, thức đã đi đến sự tiêu diệt.”

8. 10. DUTIYADABBASUTTAṀ

1. Evaṃ me suttaṃ: Ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvattiyāṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. Tatra kho bhagavā bhikkhū āmantesi: “Bhikkhavo ”ti. “Bhadante ”ti te bhikkhū bhagavato paccassosum. Bhagavā etadavoca: “Dabbassa bhikkhave mallaputtassa vehāsaṃ abbhuggantvā ākāse antaḷikkhe pallaṅkena nisīditvā tejodhātuṃ samāpajjitvā vuṭṭhahitvā parinibbutassa sarīrassa jhāyamānassa ḍayhamānassa neva chārikā paññāyittha na masi. Seyyathāpi nāma sappissa vā telassa vā jhāyamānassa ḍayhamānassa neva chārikā paññāyati na masi. Evameva kho bhikkhave, dabbassa mallaputtassa vehāsaṃ abbhuggantvā ākāse antaḷikkhe pallaṅkena nisīditvā tejodhātuṃ samāpajjitvā vuṭṭhahitvā parinibbutassa sarīrassa jhāyamānassa neva chārikā paññāyi na masi ”ti.

2. Atha kho bhagavā etamatthaṃ viditvā tāyaṃ velāyaṃ imaṃ udānaṃ udānesi:

“Ayoghanahatasseva jalato jātavedaso,¹
anupubbūpasantassa yathā na ñāyate gati.
Evaṃ sammā vimuttānaṃ kāmabandhohatāriṇaṃ,
paññāpetuṃ gati natthi pattānaṃ acalaṃ sukhaṃ ”ti.

Pāṭaligāmiyavaggo aṭṭhamo.

TASSUDDĀNAṀ

Nibbānā caturo vuttā cundo pāṭaligāmiyo,
dvidhāpatho visākhā ca dabbhehi dvīhi² te dasā ’ti.

Vaggamidaṃ paṭhamaṃ varabodhi vaggamidaṃ dutiyaṃ mucalindo,
nandakavaggavaro tatiyo tu meghiyavaggavaro ca catuttho,
pañcamavaggavarantidha³ soṇo chaṭṭhamavaggavaraṃ⁴ jaccandho,
sattamavaggavaranti ca cullo pāṭaligāmavaratṭhamavaggo,⁵
asītimanūnakasuttavaraṃ⁶ vaggamidhatṭhakaṃ⁷ suvibhattaṃ,
dassitaṃ cakkhumatā vimalena addhā⁸ tamudānamitīdamāhū.⁹

UDĀNAPĀḶI SAMATTĀ.

--ooOoo--

¹ jātavedassa - Syā; jātavedasso - PTS.

² dabbena saha - bahūsu.

³ pañcamavaggavaranti - Syā, PTS.

⁴ chaṭṭhamavaggavaranti - Ma, Syā, PTS.

⁵ pāṭaligāmiyamatṭhamavaggo - Ma;

pāṭaligāmiyavaratṭhamavaggo - Syā.

⁶ asīti-anūnakasuttavaraṃ - Syā.

⁷ vaggamidaṭṭhakaṃ - Ma;

vaggamidaṭṭhamam - Syā, PTS.

⁸ saddhā - Syā, PTS.

⁹ hi taṃ udānamitīdamāhu - Ma, Sīmu;

taṃ udānantīdamāhūti - Syā, Mu, Pā;

hi taṃ udānant’ idamāhu - PTS.

8. 10. KINH DABBA - THỨ NHÌ

1. Tôi đã nghe như vậy: Một thời đức Thế Tôn ngự tại thành Sāvatti, Jetavana, tu viện của ông Anāthapiṇḍika. Tại nơi ấy, đức Thế Tôn đã bảo các vị tỳ khưu rằng: “Này các tỳ khưu.” “Bạch Ngài,” các vị tỳ khưu ấy đã đáp lời đức Thế Tôn. Đức Thế Tôn đã nói điều này: “Này các tỳ khưu, lúc đại đức Dabba Mallaputta đã bay lên không trung, đã ngồi xuống với thế kiết già ở giữa hư không trên bầu trời, đã thể nhập hỏa giới, đã xuất ra, và đã viên tịch Niết Bàn, lúc cơ thể của vị ấy đang được thiêu cháy, đang được đốt cháy, thì không có than và không có tro được nhận biết. Cũng giống như bơ lỏng hay dầu ăn lúc đang được thiêu cháy, đang được đốt cháy, thì không có than và không có tro được nhận biết, tương tự y như thế lúc đại đức Dabba Mallaputta đã bay lên không trung, đã ngồi xuống với thế kiết già ở giữa hư không trên bầu trời, đã thể nhập hỏa giới, đã xuất ra, và đã viên tịch Niết Bàn, lúc cơ thể của vị ấy đang được thiêu cháy, đang được đốt cháy, thì không có than và không có tro được nhận biết.”

2. Sau đó, khi hiểu ra sự việc này, đức Thế Tôn vào thời điểm ấy đã thốt lên lời cảm hứng này:

“Giống như điếm đến của ngọn lửa (của vật) đang cháy sáng, bị đập vỡ bởi cái búa sắt, được từ từ lắng dịu, là không được biết đến, tương tự như thế cảnh giới tái sanh của các vị đã được giải thoát chân chánh, đã vượt qua dòng chảy của sự trôi buộc vào các dục, đã đạt đến sự an lạc bất động, là không có để công bố.”

Phẩm Dân Làng Pāṭali là thứ tám.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Bốn Kinh về Niết Bàn đã được nói đến, vị Cunda, các dân làng Pāṭali, đường rẽ hai nhánh, và bà Visākā, với hai chuyện về vị Dabba; chúng là mười.

Đây là phẩm thứ nhất: Sự giác ngộ cao quý, đây là phẩm thứ hai: Mucalinda, còn phẩm cao quý về vị Nanda là thứ ba, và phẩm cao quý về vị Meghiya là thứ tư, ở đây phẩm cao quý thứ năm là vị Soṇa, phẩm cao quý thứ sáu là Mù Bẩm Sinh, và phẩm cao quý thứ bảy là Tiểu Phẩm, phẩm thứ tám cao quý về làng Pāṭali. Đây đủ tám mươi bài Kinh cao quý đã khéo được phân chia thành tám phẩm ở đây. Họ đã nói điều này: “Chắc chắn tập Phật Tỳ Thuyết ấy đã được trình bày bởi bậc Hữu Nhãn, đáng Vô Nhiễm.”

PHẬT TỶ THUYẾT ĐƯỢC ĐẦY ĐỦ.

--ooOoo--

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

ITIVUTTAKAPĀḶI

&

TẶNG KINH - TIÊU BỘ

PHẬT THUYẾT NHƯ VẬY

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

ITIVUTTAKAPĀḶI

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

EKAKANIPĀTO

PAṬHAMO VAGGO

1. 1. 1. LOBHASUTTAM

[1]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti¹ me suttaṃ:

1. “Ekadhammaṃ² bhikkhave pajahatha, ahaṃ vo pāṭibhogo anāgāmitāya. Katammaṃ ekadhammaṃ? Lobhaṃ bhikkhave ekadhammaṃ pajahatha, ahaṃ vo pāṭibhogo anāgāmitāyā ”ti.

Etamatthaṃ³ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yena lobhena luddhā se sattā gacchanti duggatiṃ, taṃ lobhaṃ sammadaññāya pajahanti vipassino, pahāya na punāyanti imaṃ lokaṃ kudācānaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

1. 1. 2. DOSASUTTAM

[2]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Ekadhammaṃ bhikkhave pajahatha, ahaṃ vo pāṭibhogo anāgāmitāya. Katammaṃ ekadhammaṃ? Dosaṃ bhikkhave ekadhammaṃ pajahatha, ahaṃ vo pāṭibhogo anāgāmitāyā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yena dosena duṭṭhā se sattā gacchanti duggatiṃ, taṃ dosaṃ sammadaññāya pajahanti vipassino, pahāya na punāyanti imaṃ lokaṃ kudācānaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ vuttaṃ arahatā - katthaci, evaṃ sabbattha.

² ekaṃ dhammaṃ - katthaci, evaṃ sabbattha.

³ etaṃ atthaṃ - katthaci, evaṃ sabbattha.

TẶNG KINH - TIÊU BỘ

PHẬT THUYẾT NHƯ VẬY

Kính lễ đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri!

NHÓM MỘT PHÁP

PHẨM THỨ NHẤT

1. 1. 1. KINH THAM

[1]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, các người hãy dứt bỏ một pháp; Ta là người bảo đảm cho các người về phẩm vị Bất Lai. Một pháp nào? Này các tỳ khưu, tham là một pháp mà các người hãy dứt bỏ; Ta là người bảo đảm cho các người về phẩm vị Bất Lai.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Do tham nào chúng sinh bị khởi tham rồi đi đến khổ cảnh, các vị hành mình sát hiệu biết đúng đắn về tham ấy và dứt bỏ nó, sau khi dứt bỏ thì không trở lại thế gian này một lần nào nữa.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 1. 2. KINH SÂN

[2]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, các người hãy dứt bỏ một pháp; Ta là người bảo đảm cho các người về phẩm vị Bất Lai. Một pháp nào? Này các tỳ khưu, sân là một pháp mà các người hãy dứt bỏ; Ta là người bảo đảm cho các người về phẩm vị Bất Lai.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Do sân nào chúng sinh bị sân hận rồi đi đến khổ cảnh, các vị hành mình sát hiệu biết đúng đắn về sân ấy và dứt bỏ nó, sau khi dứt bỏ thì không trở lại thế gian này một lần nào nữa.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 1. 3. MOHASUTTAM

[3]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Ekadhammaṃ bhikkhave pajahatha, ahaṃ vo pāṭibhogo anāgāmitāya. Katammaṃ ekadhammaṃ? Mohaṃ bhikkhave ekadhammaṃ pajahatha, ahaṃ vo pāṭibhogo anāgāmitāya ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yena mohena mūlhā se sattā gacchanti duggatiṃ, taṃ mohaṃ sammadaññāya pajahanti vipassino, pahāya na punāyanti imaṃ lokaṃ kudācānaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

1. 1. 4. KODHASUTTAM

[4]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Ekadhammaṃ bhikkhave pajahatha, ahaṃ vo pāṭibhogo anāgāmitāya. Katammaṃ ekadhammaṃ? Kodhaṃ bhikkhave ekadhammaṃ pajahatha, ahaṃ vo pāṭibhogo anāgāmitāya ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yena kodhena kuddhā se sattā gacchanti duggatiṃ, taṃ kodhaṃ sammadaññāya pajahanti vipassino, pahāya na punāyanti imaṃ lokaṃ kudācānaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

1. 1. 5. MAKKHASUTTAM

[5]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Ekadhammaṃ bhikkhave pajahatha, ahaṃ vo pāṭibhogo anāgāmitāya. Katammaṃ ekadhammaṃ? Makkhaṃ bhikkhave ekadhammaṃ pajahatha, ahaṃ vo pāṭibhogo anāgāmitāya ”ti.

1. 1. 3. KINH SI

[3]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, các người hãy dứt bỏ một pháp; Ta là người bảo đảm cho các người về phẩm vị Bất Lai. Một pháp nào? Này các tỳ khưu, si là một pháp mà các người hãy dứt bỏ; Ta là người bảo đảm cho các người về phẩm vị Bất Lai.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Do si nào chúng sinh bị si mê rồi đi đến khổ cảnh, các vị hành minh sát hiểu biết đúng đắn về si ấy và dứt bỏ nó, sau khi dứt bỏ thì không trở lại thế gian này một lần nào nữa.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 1. 4. KINH GIẬN DỮ

[4]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, các người hãy dứt bỏ một pháp; Ta là người bảo đảm cho các người về phẩm vị Bất Lai. Một pháp nào? Này các tỳ khưu, giận dữ là một pháp mà các người hãy dứt bỏ; Ta là người bảo đảm cho các người về phẩm vị Bất Lai.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Do sự giận dữ nào chúng sinh bị tức giận rồi đi đến khổ cảnh, các vị hành minh sát hiểu biết đúng đắn về sự giận dữ ấy và dứt bỏ nó, sau khi dứt bỏ thì không trở lại thế gian này một lần nào nữa.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 1. 5. KINH GIỀM PHA

[5]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, các người hãy dứt bỏ một pháp; Ta là người bảo đảm cho các người về phẩm vị Bất Lai. Một pháp nào? Này các tỳ khưu, gièm pha là một pháp mà các người hãy dứt bỏ; Ta là người bảo đảm cho các người về phẩm vị Bất Lai.”

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yena makkhena makkhā se¹ sattā gacchanti duggatiṃ, taṃ makkhaṃ sammadaññāya pajahanti vipassino, pahāya na punāyanti imaṃ lokaṃ kudācanan ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

1. 1. 6. MĀNASUTTAM

[6]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutam:

1. “Ekadhammaṃ bhikkhave pajahatha, ahaṃ vo pāṭibhogo anāgāmitāya. Katamaṃ ekadhamamaṃ? Mānaṃ bhikkhave ekadhammaṃ pajahatha, ahaṃ vo pāṭibhogo anāgāmitāya ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yena mānena mattā se sattā gacchanti duggatiṃ, taṃ mānaṃ sammadaññāya pajahanti vipassino, pahāya na punāyanti imaṃ lokaṃ kudācanan ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

1. 1. 7. SABBAPARIÑÑĀSUTTAM

[7]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutam:

1. “Sabbam bhikkhave anabhijānaṃ aparijānaṃ tattha cittaṃ avirājayaṃ appajahaṃ abhabbo dukkhakkhayāya. Sabbañca kho bhikkhave, abhijānaṃ parijānaṃ tattha cittaṃ virājayaṃ pajahaṃ bhabbo dukkhakkhayāya ”ti.

¹ makkhāse - Ma, PTS; makkhitāse - Syā.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Do sự gièm pha nào chúng sinh gièm pha rồi đi đến khổ cảnh, các vị hành minh sát hiểu biết đúng đắn về sự gièm pha ấy và dứt bỏ nó, sau khi dứt bỏ thì không trở lại thế gian này một lần nào nữa.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 1. 6. KINH NGÃ MẠN

[6]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. *“Này các tỳ khưu, các người hãy dứt bỏ một pháp; Ta là người bảo đảm cho các người về phẩm vị Bất Lai. Một pháp nào? Này các tỳ khưu, ngã mạn là một pháp mà các người hãy dứt bỏ; Ta là người bảo đảm cho các người về phẩm vị Bất Lai.”*

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Do ngã mạn nào chúng sinh bị đắm say rồi đi đến khổ cảnh, các vị hành minh sát hiểu biết đúng đắn về ngã mạn ấy và dứt bỏ nó, sau khi dứt bỏ thì không trở lại thế gian này một lần nào nữa.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 1. 7. KINH BIẾT TOÀN DIỆN TẤT CẢ

[7]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. *“Này các tỳ khưu, người không biết rõ, không biết toàn diện tất cả, tâm không xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, không dứt bỏ (vô minh, ái, thủ), thì không thể diệt trừ khổ đau. Này các tỳ khưu, còn người biết rõ, biết toàn diện tất cả, tâm xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, dứt bỏ (vô minh, ái, thủ), thì có thể diệt trừ khổ đau.”*

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yo sabbhaṃ sabbato ñatvā sabbatthesu na rajjati,
sa ve sabbhaṃ pariññāya¹ so sabbadukkhaṃ²upaccagā ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

1. 1. 8. MĀNAPARIÑÑĀSUTTAM

[8]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutan:

1. “Mānaṃ bhikkhave anabhijānaṃ aparijānaṃ tattha cittaṃ avirājayaṃ appajahaṃ abhabbo dukkhakkhayāya. Mānaṃ ca kho bhikkhave, abhijānaṃ parijānaṃ tattha cittaṃ virājayaṃ pajahaṃ bhabbo dukkhakkhayāya ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Mānupetā ayaṃ pajā mānaganthā bhava ratā,
mānaṃ aparijānantā āgantāro punabbhavaṃ.

Ye ca mānaṃ pahatvāna³ vimuttā mānasaṅkhaye,
te mānaganthā bhībhuno sabbadukkhaṃ²upaccagun ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

1. 1. 9. LOBHAPARIÑÑĀSUTTAM

[9]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutan:

1. “Lobhaṃ bhikkhave anabhijānaṃ aparijānaṃ tattha cittaṃ avirājayaṃ appajahaṃ abhabbo dukkhakkhayāya. Lobhaṃ ca kho bhikkhave, abhijānaṃ parijānaṃ tattha cittaṃ virājayaṃ pajahaṃ bhabbo dukkhakkhayāya ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

¹ sabbapariññāya - Ma.

² sabbhaṃ dukkhaṃ - Syā; sabbadukkhaṃ - PTS.

³ pahantvāna - Ma, Syā.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Người nào biết tất cả về mọi phương diện, không bị ái luyến ở tất cả các pháp, chắc hẳn rằng sau khi biết toàn diện tất cả, người ấy đã vượt qua tất cả khổ đau.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 1. 8. KINH BIẾT TOÀN DIỆN NGÃ MẠN

[8]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. *“Này các tỳ khưu, người không biết rõ, không biết toàn diện ngã mạn, tâm không xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, không dứt bỏ, thì không thể diệt trừ khổ đau. Này các tỳ khưu, còn người biết rõ, biết toàn diện ngã mạn, tâm xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, dứt bỏ, thì có thể diệt trừ khổ đau.”*

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Các sinh mạng này sở hữu ngã mạn, bị trói buộc bởi ngã mạn, thích thú ở hữu, trong khi không biết toàn diện ngã mạn là những người đi đến sự hiện hữu lại nữa.*

Còn những ai đã dứt bỏ ngã mạn, được giải thoát ở sự diệt trừ hoàn toàn ngã mạn, họ là những người chiến thắng sự trói buộc của ngã mạn, đã vượt qua tất cả khổ đau.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 1. 9. KINH BIẾT TOÀN DIỆN THAM

[9]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. *“Này các tỳ khưu, người không biết rõ, không biết toàn diện tham, tâm không xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, không dứt bỏ, thì không thể diệt trừ khổ đau. Này các tỳ khưu, còn người biết rõ, biết toàn diện tham, tâm xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, dứt bỏ, thì có thể diệt trừ khổ đau.”*

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Yena lobhena luddhā se sattā gacchanti duggatiṃ,
taṃ lobhaṃ sammadaññāya pajahanti vipassino,
pahāya na punāyanti imaṃ lokaṃ kudācānaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

1. 1. 10. DOSAPARIÑÑĀSUTTAM

[10]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Dosaṃ bhikkhave anabhijānaṃ aparijānaṃ tattha cittaṃ avirājayaṃ
appajahaṃ abhabbo dukkhakkhayāya. Dosañca kho bhikkhave, abhijānaṃ
parijānaṃ tattha cittaṃ virājayaṃ pajahaṃ bhabbo dukkhakkhayāya ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yena dosena duṭṭhā se sattā gacchanti duggatiṃ,
taṃ dosaṃ sammadaññāya pajahanti vipassino,
pahāya na punāyanti imaṃ lokaṃ kudācānaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

Pāṭibhogavaggo paṭhamo.

TASSUDDĀNAM

Rāgadosā atha moho kodhamakkhā mānaṃ sabbaṃ,
mānato lobhadosā puna pakāsitā vaggamāhu¹ paṭhaman ”ti.

--ooOoo--

¹ vaggamahu - Syā.

2. “Do tham nào chúng sinh bị khởi tham rồi đi đến khổ cảnh, các vị hành minh sát hiểu biết đúng đắn về tham ấy và dứt bỏ nó, sau khi dứt bỏ thì không trở lại thế gian này một lần nào nữa.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 1. 10. KINH BIẾT TOÀN DIỆN SÂN

[10]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, người không biết rõ, không biết toàn diện sân, tâm không xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, không dứt bỏ, thì không thể diệt trừ khổ đau. Này các tỳ khưu, còn người biết rõ, biết toàn diện sân, tâm xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, dứt bỏ, thì có thể diệt trừ khổ đau.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Do sân nào chúng sinh bị sân hận rồi đi đến khổ cảnh, các vị hành minh sát hiểu biết đúng đắn về sân ấy và dứt bỏ nó, sau khi dứt bỏ thì không trở lại thế gian này một lần nào nữa.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

Phẩm Người Bảo Đảm là thứ nhất.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Tham, sân, rồi si, giận dữ, gièm pha, ngã mạn, tất cả, từ ngã mạn, tham, sân đã được trình bày lần nữa, gọi là phẩm thứ nhất.

--ooOoo--

DUTIYO VAGGO

1. 2. 1. MOHAPARIÑÑĀSUTTAM

[11]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Mohaṃ bhikkhave anabhijānaṃ aparijānaṃ tattha cittaṃ avirājayaṃ appajahaṃ abhabbo dukkhakkhayāya. Mohaṅca kho bhikkhave, abhijānaṃ parijānaṃ tattha cittaṃ virājayaṃ pajahaṃ bhabbo dukkhakkhayāya ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yena mohena mūlhā se sattā gacchanti duggatiṃ, taṃ mohaṃ sammadaññāya pajahanti vipassino, pahāya na punāyanti imaṃ lokaṃ kudācanaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

1. 2. 2. KODHAPARIÑÑĀSUTTAM

[12]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Kodhaṃ bhikkhave anabhijānaṃ aparijānaṃ tattha cittaṃ avirājayaṃ appajahaṃ abhabbo dukkhakkhayāya. Kodhaṅca kho bhikkhave, abhijānaṃ parijānaṃ tattha cittaṃ virājayaṃ pajahaṃ bhabbo dukkhakkhayāya ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yena kodenā kuddhā se sattā gacchanti duggatiṃ, taṃ kodhaṃ sammadaññāya pajahanti vipassino, pahāya na punāyanti imaṃ lokaṃ kudācanaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

PHẨM THỨ NHÌ

1. 2. 1. KINH BIẾT TOÀN DIỆN SI

[11]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, người không biết rõ, không biết toàn diện si, tâm không xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, không dứt bỏ, thì không thể diệt trừ khổ đau. Này các tỳ khưu, còn người biết rõ, biết toàn diện si, tâm xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, dứt bỏ, thì có thể diệt trừ khổ đau.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Do si nào chúng sinh bị si mê rồi đi đến khổ cảnh, các vị hành minh sát hiểu biết đúng đắn về si ấy và dứt bỏ nó, sau khi dứt bỏ thì không trở lại thế gian này một lần nào nữa.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 2. 2. KINH BIẾT TOÀN DIỆN GIẬN DỮ

[12]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, người không biết rõ, không biết toàn diện giận dữ, tâm không xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, không dứt bỏ, thì không thể diệt trừ khổ đau. Này các tỳ khưu, còn người biết rõ, biết toàn diện giận dữ, tâm xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, dứt bỏ, thì có thể diệt trừ khổ đau.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Do sự giận dữ nào chúng sinh bị tức giận rồi đi đến khổ cảnh, các vị hành minh sát hiểu biết đúng đắn về sự giận dữ ấy và dứt bỏ nó, sau khi dứt bỏ thì không trở lại thế gian này một lần nào nữa.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 2. 3. MAKKHAPARIÑÑĀSUTTAM

13[]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Makkhaṃ bhikkhave anabhijānaṃ aparijānaṃ tattha cittaṃ avirājayaṃ appajahaṃ abhabbo dukkhakkhayāya. Makkhañca kho bhikkhave, abhijānaṃ parijānaṃ tattha cittaṃ virājayaṃ pajahaṃ bhabbo dukkhakkhayāya ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yena makkhena makkhā se¹ sattā gacchanti duggatiṃ, taṃ makkhaṃ sammadaññāya pajahanti vipassino, pahāya na punāyanti imaṃ lokaṃ kudācanaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

1. 2. 4. AVIJJĀNĪVARAṆASUTTAM

14[]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Nāhaṃ bhikkhave aññaṃ ekanīvaraṇampi samanupassāmi yena nīvaraṇena nivutā pajā dīgharattaṃ sandhāvanti saṃsaranti yathayidaṃ bhikkhave avijjānīvaraṇaṃ. Avijjānīvaraṇena hi bhikkhave nivutā pajā dīgharattaṃ sandhāvanti saṃsaranti ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Natthañño ekadhammo 'pi² yenevaṃ³ nivutā pajā, saṃsaranti ahorattaṃ yathā mohena āvutā.

3. Ye ca mohaṃ pahatvāna⁴ tamokkhandhaṃ⁵ padālayuṃ na te puna saṃsaranti hetu tesāṃ na vijjatī ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ makkhitāse - Ma, PTS;

makkhitāse - Syā.

² ekadhammova - Sīmu.

³ yeneva - PTS, Sīmu.

⁴ pahantvāna - Ma, Syā, Sīmu.

⁵ tamokkhandhaṃ - Ma, PTS.

1. 2. 3. KINH BIẾT TOÀN DIỆN GIÈM PHA

[13]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, người không biết rõ, không biết toàn diện gièm pha, tâm không xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, không dứt bỏ, thì không thể diệt trừ khổ đau. Này các tỳ khưu, còn người biết rõ, biết toàn diện gièm pha, tâm xa lìa sự luyến ái ở nơi ấy, dứt bỏ, thì có thể diệt trừ khổ đau.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Do sự gièm pha nào chúng sinh gièm pha rồi đi đến khổ cảnh, các vị hành minh sát hiểu biết đúng đắn về sự gièm pha ấy và dứt bỏ nó, sau khi dứt bỏ thì không trở lại thế gian này một lần nào nữa.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 2. 4. KINH CHE LẤP BỞI VÔ MINH

[14]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, Ta không nhận thấy một sự che lấp nào khác, mà bị che lấp bởi sự che lấp ấy các sinh mạng rong ruổi luân chuyển một thời gian dài, này các tỳ khưu như là sự che lấp bởi vô minh. Này các tỳ khưu, chính vì bị che lấp bởi sự che lấp bởi vô minh, các sinh mạng rong ruổi luân chuyển một thời gian dài.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Không có một pháp nào khác, mà các sinh mạng bị che lấp như thế bởi nó, phải luân chuyển ngày và đêm, như là bị che khuất bởi si mê.”*

3. *Còn những ai đã dứt bỏ si mê và đã phá vỡ khối đồng tâm tối, những người ấy không luân chuyển trở lại; nhân của những người ấy không tìm thấy.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 2. 5. TAṆHĀSAṂYOJANASUTTAM

[15]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Nāhaṃ bhikkhave aññaṃ ekasaññojanampi¹ samanupassāmi yena² saññojanena saṃyuttā sattā dīgharattaṃ sandhāvanti saṃsaranti yathayidaṃ bhikkhave taṇhāsaññojanaṃ. Taṇhāsaññojanena hi bhikkhave saṃyuttā sattā dīgharattaṃ sandhāvanti saṃsaranti ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Taṇhādutīyo puriso dīghamaddhāna³ saṃsaraṃ, itthabhāvaññāthābhāvaṃ⁴ saṃsāraṃ nātivattati.
3. Evamādīnavaṃ⁵ ñatvā taṇhaṃ⁶ dukkhassa saṃbhavaṃ, vītataṇho anādāno sato bhikkhu paribbaje ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

1. 2. 6. PAṬHAMASEKHASUTTAM

[16]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Sekhassa bhikkhave bhikkhuno appattamānasassa anuttaraṃ yogakkhemaṃ patthayamānassa viharato ajjhattikaṃ aṅganti karitvā na aññaṃ ekaṅgampi samanupassāmi evaṃ bahūpakāraṃ yathayidaṃ bhikkhave yoniso manasikāro. Yoniso bhikkhave bhikkhu manasikaronto akusalaṃ pajahati kusalaṃ bhāveti ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yonīyo manasikāro dhammo sekhassa bhikkhuno, natthañño evaṃ bahukāro⁷ uttamatthassa pattiyā, yoniso padahaṃ bhikkhu khayāṃ dukkhassa pāpuṇe ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ ~saṃyojan° - Ma, Syā, PTS, evaṃ sabbattha.

² yenevaṃ - Syā; yeneva - PTS.

³ dīgham-addhānaṃ - PTS.

⁴ itthambhāvaññāthābhāvaṃ - Syā.

⁵ etamādīnavaṃ - Ma, Syā.

⁶ taṇhā - PTS, Sīmu.

⁷ bahūpakāro - PTS.

1. 2. 5. KINH RÀNG BUỘC BỞI THAM ÁI

[15]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, Ta không nhận thấy một sự ràng buộc nào khác, mà bị ràng buộc bởi sự ràng buộc ấy các sinh mạng rong ruổi luân chuyển một thời gian dài, này các tỳ khưu như là sự ràng buộc bởi tham ái. Này các tỳ khưu, chính vì bị ràng buộc với sự ràng buộc bởi tham ái, chúng sinh rong ruổi luân chuyển một thời gian dài.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Có tham ái là bạn dữ, trong khi luân chuyển một thời gian dài đến cõi này và cõi khác, con người không vượt qua được luân hồi.*

3. *Sau khi biết được sự bất lợi như vậy, (biết được) tham ái là nguồn sanh khởi của khổ, vị tỳ khưu, đã xa lìa tham ái, không có nắm giữ, có niệm, nên ra đi du phương.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 2. 6. KINH HỮU HỌC - THỨ NHẤT

[16]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đối với vị tỳ khưu là bậc hữu học, còn chưa đạt được mục đích, đang sống, đang ước nguyện sự an toàn vô thượng đối với các trói buộc, Ta không nhận thấy một yếu tố nào khác sau khi tạo thành yếu tố ở nội phần có nhiều sự hỗ trợ như vậy, này các tỳ khưu như là tác ý đúng đường lối. Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu, trong khi tác ý đúng đường lối, dứt bỏ bất thiện, phát triển thiện.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Tác ý đúng đường lối là pháp của vị tỳ khưu hữu học, không có cái khác có nhiều sự ích lợi như vậy đối với việc đạt đến mục đích tối thượng. Trong khi nỗ lực đúng đường lối, vị tỳ khưu có thể đạt được sự diệt trừ khổ đau.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 2. 7. DUTIYASEKHASUTTAM

[17]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Sekhassa bhikkhave bhikkhuno appattamānasassa anuttaraṃ yogakkhemaṃ patthayamānassa viharato bāhiraṃ aṅgati karitvā na aññaṃ ekaṅgampi samanupassāmi evaṃ bahūpakāraṃ yathayidaṃ bhikkhave kalyāṇamittatā. Kalyāṇamitto bhikkhave bhikkhu akusalaṃ pajahati kusalaṃ bhāveti ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Kalyāṇamitto yo bhikkhu sappatisso sagāro,
karaṃ mittānaṃ vacanaṃ¹ sampajāno patissato.
pāpuṇe anupubbena sabbasaññojanakkhayaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

1. 2. 8. SAṄGHABHEDASUTTAM

[18]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Ekadhammo bhikkhave loke uppajjamāno uppajjati bahujaṇāhitāya bahujaṇāsukhāya bahuno janassa anattāya ahitāya dukkhāya devamanussānaṃ. Katamo ekadhammo? Saṅghabhedo. Saṅghe kho pana bhikkhave bhinne aññaṃaññaṃ bhaṇḍanāni ceva honti, aññaṃaññaṃ paribhāsā ca honti, aññaṃaññaṃ parikkhepā ca honti, aññaṃaññaṃ pariccajanā ca honti. Tattha appasannā ceva nappasīdanti, pasannānañca ekaccānaṃ aññathattaṃ hoti ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Āpāyiko nerayiko kappatṭho saṅghabhedako,
vaggārāmo adhammatṭho yogakkhemā vidhaṃsati,²
saṅghaṃ samaggaṃ bhettvāna³ kappam nirayamhi paccatī ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ mittānavacanaṃ - Syā.

³ bhittvāna - PTS.

² yogakkhemā padhaṃsati - Ma; yogakkhemato dhaṃsati - Syā, PTS.

1. 2. 7. KINH HỮU HỌC - THỨ NHÌ

[17]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đối với vị tỳ khưu là bậc hữu học, còn chưa đạt được mục đích, đang sống, đang ước nguyện sự an toàn vô thượng đối với các trói buộc, Ta không nhận thấy một yếu tố nào khác, sau khi tạo thành yếu tố ở ngoại phần, có nhiều sự hỗ trợ như vậy, này các tỳ khưu như là trạng thái có bạn tốt lành. Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu, có bạn tốt lành, dứt bỏ bất thiện, phát triển thiện.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “*Vị tỳ khưu nào có bạn tốt lành, có sự tôn trọng, có sự tôn kính, trong khi thực hành theo lời nói của những người bạn, có sự nhận biết rõ, có niềm, có thể đạt được theo tuần tự sự diệt trừ tất cả các ràng buộc.*”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 2. 8. KINH CHIA RẼ HỘI CHÚNG

[18]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, có một pháp, trong khi sanh lên ở thế gian, sanh lên đem lại sự bất lợi cho nhiều người, đem lại sự bất an cho nhiều người, đem lại sự tai hại, đem lại sự bất lợi, đem lại sự khổ đau cho nhiều người, cho chư Thiên và nhân loại. Một pháp nào? Sự chia rẽ hội chúng. Này các tỳ khưu, hơn nữa khi hội chúng bị chia rẽ, không những có sự xung đột lẫn nhau, mà còn có sự mắng nhiếc lẫn nhau, sự ngăn cách lẫn nhau, sự tẩy chay lẫn nhau. Tại nơi ấy, những kẻ chưa có đức tin chẳng những không có niềm tin, mà còn có sự thay đổi (niềm tin) của một số người đã có đức tin.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “*Kẻ chia rẽ hội chúng là kẻ sanh đọa xứ, kẻ đi địa ngục, phải chịu đưng trọn kiếp. Kẻ có sự ưa thích phe nhóm, trú ở phi pháp, bị tiêu hoại sự an toàn đối với các trói buộc, sau khi chia rẽ hội chúng hợp nhất bị nung nấu ở địa ngục trọn kiếp.*”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 2. 9. SAṄGHASĀMAGGISUTTAM

[19]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Ekadhammo bhikkhave loke uppajjamāno uppajjati bahujanahitāya bahujanasukhāya bahuno janassa atthāya hitāya sukhāya devamanussānaṃ. Katamo ekadhammo? Saṅghasāmaggi. Saṅghe kho pana bhikkhave samagge na ceva aññamaññaṃ bhaṇḍanāni honti, na ca aññamaññaṃ paribhāsā honti, na ca aññamaññaṃ parikkhepā honti, na ca aññamaññaṃ pariccajanā honti. Tattha appasannā ceva pasīdanti pasannānañca bhiyyobhāvo hotī ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Sukhā saṅghassa sāmaggi samaggānañcanuggaho, samaggarato dhammaṭṭho yogakkhemā na dhaṃsati, saṅghaṃ samaggaṃ katvāna kappam saggamhi modatī ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

1. 2. 10. PADUṬṬHAPUGGALASUTTAM

[20]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Idāhaṃ¹ bhikkhave ekaccaṃ puggalaṃ paduṭṭhacittaṃ evaṃ cetasā ceto paricca pajānāmi: Imamhi cāyaṃ samaye puggalo kālaṃ kareyya, yathābhataṃ nikkhitto evaṃ niraye. Taṃ kissa hetu? Cittañhi 'ssa bhikkhave paduṭṭhaṃ. Cetopadosahetu kho pana bhikkhave evamidhekacce sattā kāyassa bhedā parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjantī ”ti.²

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Paduṭṭhacittaṃ ñatvāna ekaccaṃ idha puggalaṃ, etamatthañca vyākāsi buddho bhikkhūna santike.

3. Imamhi cāyaṃ samaye kālaṃ kayirātha puggalo, nirayaṃ upapajjeyya cittañhi 'ssa padūsitaṃ.

¹ idhāhaṃ - Ma, Syā, PTS.

² uppajjantī ti - Syā.

1. 2. 9. KINH HỢP NHẤT HỘI CHÚNG

[19]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, có một pháp, trong khi sanh lên ở thế gian, sanh lên đem lại sự lợi ích cho nhiều người, đem lại sự an lạc cho nhiều người, đem lại sự tấn hóa, đem lại sự lợi ích, đem lại sự an lạc cho nhiều người, cho chư Thiên và nhân loại. Một pháp nào? Sự hợp nhất hội chúng. Này các tỳ khưu, hơn nữa khi hội chúng có sự hợp nhất, chẳng những không có sự xung đột lẫn nhau, mà còn không có sự mắng nhiếc lẫn nhau, không có sự ngăn cách lẫn nhau, không có sự tẩy chay lẫn nhau. Tại nơi ấy, những người chưa có đức tin chẳng những có niềm tin, mà còn có sự làm tăng thêm niềm tin của những người đã có đức tin.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“An lạc thay sự hợp nhất của hội chúng, và sự tán đồng với những ai sống hợp nhất. Vị thích thú với sự hợp nhất, trú ở Pháp, không bị tiêu hoại sự an toàn đối với các trói buộc, sau khi đã làm cho hội chúng có sự hợp nhất, được vui hưởng ở cõi Trời trọn kiếp.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 2. 10. KINH NGƯỜI XẤU XA

[20]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, ở đây sau khi biết được tâm bằng tâm Ta nhận biết về một người nào đó có tâm xấu xa rằng: Vào lúc này, người này có thể từ trần, bị rơi xuống ở địa ngục như vậy, giống như là bị đưa đẩy. Điều ấy có nguyên nhân là gì? Này các tỳ khưu, bởi vì tâm của người này xấu xa. Này các tỳ khưu, hơn nữa do nhân xấu xa ở tâm, ở đây một số chúng sinh do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, bị sanh vào đọa xứ, cõi khổ, nơi trừng phạt, địa ngục.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Sau khi biết được người nào đó ở đây có tâm xấu xa, đức Phật đã giải thích ý nghĩa này trong sự hiện diện của các vị tỳ khưu.”*

3. *Và vào lúc này người này có thể từ trần, có thể sanh vào địa ngục bởi vì tâm của người này xấu xa.*

4. Yath' āharitvā nikkhipeyya evameva tathāvidhā,
cetopadosahetū hi sattā gacchanti duggatin "ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan "ti.

Vaggo dutiyo.

TASSUDDĀNAṀ

Moho kodho¹ atha makkho avijjā taṇhā sekhā duve,²
bhedo sāmaggi³ puggalo ca vaggamāhu dutiyanti vuccati.

--ooOoo--

TATIYO VAGGO

1. 3. 1. PASANNACITTASUTTAM

[21]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. "Idāhaṃ⁴ bhikkhave ekaccaṃ puggalaṃ pasannacittaṃ evaṃ cetasā
ceto paricca pajānāmi: Imamhi cāyaṃ samaye puggalo kālaṃ kareyya
yathābhataṃ nikkhitto evaṃ sagge. Taṃ kissa hetu? Cittañhi 'ssa bhikkhave
pasannaṃ. Cetopasādahetu kho pana bhikkhave evamidhekacce sattā
kāyassa bhedaṃ parammaraṇā sugatiṃ saggāṃ lokāṃ upapajjanti "ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. "Pasannacittaṃ ñatvāna ekaccaṃ idha puggalaṃ,
etamatthaṃ ca vyākāsi buddho bhikkhūna santike.
3. Imamhi cāyaṃ samaye kālaṃ kayirātha puggalo,
sugatiṃ upapajjeyya cittañhi 'ssa pasāditaṃ.
4. Yath' āharitvā nikkhipeyya evameva⁵ tathāvidho,
cetopasādahetū⁶ hi sattā gacchanti suggatin "ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan "ti.

¹ mohakodhā - Syā, PTS.

³ bhedamodā - Syā, PTS.

⁴ idhāhaṃ - Ma, Syā, PTS.

² vijjā taṇhā sekhāduve ca - Ma;

⁵ evamevaṃ - Ma.

mohakāmā sekkhā duve - Syā, PTS.

⁶ cetopasādahetu - Ma.

4. Giống như là được đưa đi, người này có thể rơi xuống tương tự y như vậy, theo cách thức như thế. Bởi vì do nhân xấu xa ở tâm, các chúng sinh đi đến cõi khổ.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

Phẩm thứ nhì.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Si mê, giận dữ, rồi gièm pha, vô minh, tham ái, hai bài Kinh về hữu học, chia rẽ, hợp nhất, và người (xấu xa), đã nói là phẩm, được gọi là thứ nhì.

--ooOoo--

PHẨM THỨ BA

1. 3. 1. KINH TÂM TỊNH TÍN

[21]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, ở đây sau khi biết được tâm bằng tâm ta nhận biết về một người nào đó có tâm tịnh tín rằng: Vào lúc này, người này có thể từ trần, được sanh vào ở cõi Trời như vậy, giống như là bị đưa đẩy. Điều ấy có nguyên nhân là gì? Này các tỳ khưu, bởi vì tâm của người này tịnh tín. Này các tỳ khưu, hơn nữa do nhân tịnh tín ở tâm, ở đây một số chúng sinh do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, được sanh vào chốn an vui, cõi Trời.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Sau khi biết được người nào đó ở đây có tâm tịnh tín, đức Phật đã giải thích ý nghĩa này trong sự hiện diện của các vị tỳ khưu.

3. Và vào lúc này người này có thể từ trần, có thể sanh vào chốn an vui bởi vì tâm của người này tịnh tín.

4. Giống như là được đưa đi, người này có thể đáp xuống tương tự y như vậy, theo cách thức như thế. Bởi vì do nhân tịnh tín ở tâm, các chúng sinh đi đến chốn an vui.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 3. 2. MĀPUÑÑABHĀYĪSUTTAM¹

[22]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Mā bhikkhave puññānaṃ bhāyittha. Sukhassetaṃ bhikkhave adhvacaṇaṃ iṭṭhassa kantassa piyassa manāpassa yadidaṃ puññāni. Abhijānāmi kho paṇāhaṃ bhikkhave dīgharattaṃ katānaṃ puññānaṃ iṭṭhaṃ kantaṃ piyaṃ manāpaṃ vipākaṃ paccanubhūtaṃ. Satta vassāni mettacittaṃ bhāvetvā satta saṃvaṭṭavivaṭṭakappe nayimaṃ lokaṃ punarāgamāsiṃ. Saṃvaṭṭamāne sudaṃ bhikkhave kappe ābhassarūpago homi, vivaṭṭamāne kappe suññaṃ brahmavimānaṃ upapajjāmi. Tatra sudaṃ bhikkhave brahmā homi mahābrahmā abhibhū anabhibhūto aññadatthudaso vasavattī. Chattimsakkhattuṃ kho paṇāhaṃ bhikkhave sakko ahoṣiṃ devānamindo. Anekasatakkhattuṃ rājā ahoṣiṃ cakkavattī dhammiko dhammarājā caturanto vijitāvī janapadatthāvariyaṃ sattaratanasampanno. Ko pana vādo padesarajjassa. Tassa mayhaṃ bhikkhave etadahosi: ‘Kissa nu kho me idaṃ kamma phalaṃ, kissa kamma vipāko, yenāhaṃ etarahi evaṃ mahiddhiko evaṃ mahānubhāvo 'ti? Tassa mayhaṃ bhikkhave etadahosi: ‘Tiṇṇaṃ kho me idaṃ kamma phalaṃ, tiṇṇaṃ kamma vipāko, yenāhaṃ etarahi evaṃ mahiddhiko evaṃ mahānubhāvo 'ti seyyathidaṃ:² dānassa damassa saññaṃsaṃsaṃ 'ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Puññaṃso sikkheyya āyataggaṃ sukhudrayaṃ,³
dānañca samacariyañca mettacittañca bhāvaye.
3. Ete dhamme bhāvayitvā tayo sukhasamuddaye,
abyāpajjhaṃ⁴ sukhaṃ lokaṃ paṇḍito upapajjati ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

1. 3. 3. UBHO-ATTHASUTTAM

[23]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Ekadhammo bhikkhave bhāvito bahulīkato ubho atthe samadhigayha tiṭṭhati, diṭṭhadhammikañceva atthaṃ samparāyikañca. Katamo ekadhammo? Appamādo kusalesu dhammesu. Ayaṃ kho bhikkhave, ekadhammo bhāvito bahulīkato ubho atthe samadhigayha tiṭṭhati diṭṭhadhammikañceva atthaṃ samparāyikañcā ”ti.

¹ mettasutta - Ma.

² seyyathidaṃ - Ma.

³ sukhindriyaṃ - PTS.

⁴ abyāpajjhaṃ - Ma, Syā.

1. 3. 2. CHỚ SỢ HẢI PHƯỚC THIỆN

[22]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, chớ sợ hãi đối với các phước thiện. Này các tỳ khưu, điều này là từ biểu trưng của sự an lạc, của điều được thích, được muốn, đáng mến, đáng yêu, tức là các phước thiện. Này các tỳ khưu, hơn nữa Ta biết rõ về quả thành tựu được thích, được muốn, đáng mến, đáng yêu, đã được kinh nghiệm, của các việc phước thiện đã làm trong một thời gian dài. Sau khi tu tập tâm từ trong bảy năm, Ta đã không trở lại thế gian này trong bảy thành và hoại kiếp. Này các tỳ khưu, vào giai đoạn thành kiếp Ta đi đến cõi Quang Âm Thiên, vào giai đoạn hoại kiếp Ta sanh lên Phạm Thiên Cung trống vắng. Này các tỳ khưu, tại nơi ấy Ta là Phạm Thiên, Đại Phạm Thiên, đấng chiến thắng, bậc không bị chế ngự, bậc nhìn thấy tất cả, bậc vận hành quyền lực. Này các tỳ khưu, hơn nữa ba mươi sáu lần Ta đã là Sakka, Chúa của chư Thiên. Nhiều trăm lần Ta đã là vị vua, Chuyển Luân Vương, bậc công minh, đấng Pháp vương, bậc cai trị bốn phương, bậc chiến thắng bậc đã đạt được sự ổn định của xứ sở, bậc có đầy đủ bảy vật báu. Còn nói gì đến vương quyền của địa phận. Này các tỳ khưu, Ta đây đã khởi ý điều này: ‘Đối với Ta, quả báu này là của nghiệp nào, quả thành tựu này là của nghiệp nào, nhờ vào nó hiện nay Ta có đại thần lực như vậy, có đại oai lực như vậy?’ Này các tỳ khưu, Ta đây đã khởi ý điều này: ‘Đối với Ta, quả báu này là của ba nghiệp, quả thành tựu này là của ba nghiệp, nhờ vào nó hiện nay Ta có đại thần lực như vậy, có đại oai lực như vậy;’ tức là của sự bố thí, của sự thuần hóa, của sự chế ngự.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Nên học tập thuần về phước thiện làm sanh lên an lạc tối cao kéo dài, nên tu tập bố thí, sự thực hành bình lặng, và tâm từ ái.*

3. *Sau khi tu tập ba pháp làm sanh lên an lạc này, bậc sáng suốt sanh lên cõi an lạc, không khổ sầu.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 3. 3. KINH CẢ HAI LỢI ÍCH

[23]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, một pháp được tu tập, được thực hành thường xuyên, đạt được và tồn tại cả hai lợi ích, lợi ích ở đời hiện tại và ở đời vị lai. Một pháp nào? Không xao lãng trong các thiện pháp. Này các tỳ khưu, một pháp này được tu tập, được thực hành thường xuyên, đạt được và tồn tại cả hai lợi ích, lợi ích ở đời hiện tại và ở đời vị lai.”

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Appamādaṃ pasamsanti puññakiriyāsu paṇḍitā,
appamatto ubho atthe adhigaṇhāti paṇḍito.
3. Ditṭheva dhamme yo attho yo cattho samparāyiko,
atthābhisamayā dhīro paṇḍito ’ti pavuccatī ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

1. 3. 4. AṬṬHIPUÑJASUTTAṀ

[24]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Ekapuggalassa bhikkhave kammaṃ sandhāvato saṃsarato siyā evaṃ
mahā-aṭṭhikaṅkalo aṭṭhipuñjo aṭṭhirāsi yathāyaṃ vepullapabbato, sace
saṃhārako assa sambhatañca na vinasseyyā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Ekassekena kappena puggalassaṭṭhisañcayo,
siyā pabbatasamo rāsi iti vuttaṃ mahesinā.
3. So kho paṇāyaṃ akkhāto vepullo pabbato mahā,
uttaro giḃhakūṭassa magadhānaṃ giribbaje.
4. Yato ariyasaccāni sammappaññāya passati,
dukkhaṃ dukkhasamuppādaṃ dukkhassa ca atikkamaṃ,
ariyañcatṭhaṅgikaṃ maggaṃ dukkhūpasamaḡamināṃ.
5. Sattakkhattuṃ paramaṅca sandhāvitvāna puggalo,
dukkhassantakaro hoti sabbasaṃyojanakkhayā ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Các bậc sáng suốt ca ngợi sự không xao lãng trong các hành động phước thiện. Không xao lãng, bậc sáng suốt đạt được cả hai lợi ích.*

3. *Lợi ích ở đời hiện tại và lợi ích ở đời vị lai. Do lãnh hội được sự lợi ích, người sáng trí được gọi là ‘bậc sáng suốt.’”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 3. 4. KINH ĐỒNG XƯƠNG

[24]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. *“Này các tỳ khưu, phần xương khối xương đồng xương của một cá nhân đang rong ruổi, đang luân chuyển trong thời gian một đại kiếp có thể to lớn như vậy, giống như là ngọn núi Vepulla này, nếu có người thu gom lại và sự gom góp lại không bị tiêu hoại.”*

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Sự tích lũy các xương của một cá nhân trong thời gian một kiếp có thể là một đồng sánh bằng ngọn núi, bậc Đại Ấn Sĩ đã nói thế ấy.*

3. *Hơn nữa, vị ấy đã nói đồng này là (bằng) ngọn núi Vepulla to lớn, ở phía bắc của núi Gijjhakūṭa, ở gần thành Rājagaha của xứ Magadha.*

4. *Khi nhìn thấy bằng trí tuệ chân chánh các Sự Thật Cao Thượng: khô, nguồn sanh khởi của khô, sự vượt qua khô, và đạo lộ cao thượng tám chi phần đưa đến sự yên lặng của khô.*

5. *Và cá nhân (ấy), sau khi rong ruổi tới đa bầy lần, là người thực hiện việc chấm dứt khô do sự diệt trừ tất cả các ràng buộc.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 3. 5. SAMPAJĀNAMUSĀVĀDASUTTAM

[25]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Ekaṃ dhammaṃ atītassa bhikkhave purisapuggalassa nāhaṃ tassa kiñcā pāpakammaṃ akaraṇīyanti vadāmi. Katamaṃ ekadhammaṃ? Yathayidaṃ¹ bhikkhave sampajānamusāvādo ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Ekaṃ dhammaṃ² atītassa musāvādissa jantuno, vitṭṭanaparalokassa natthi pāpaṃ akāriyaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

1. 3. 6. DĀNASAMVIBHĀGASUTTAM

[26]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Evañce bhikkhave sattā jāneyyumaṃ dānasamvibhāgassa vipākaṃ yathāhaṃ jānāmi, na adatvā bhuñjeyyumaṃ, na ca nesamaṃ maccheramalaṃ cittaṃ pariyādāya tiṭṭheyya. Yopi nesamaṃ assa carimo ālopo carimaṃ kabaḷaṃ,³ tatopi na asamaṃvibhajitvā bhuñjeyyumaṃ sace nesamaṃ paṭiggāhakā assu. Yasmā ca kho bhikkhave, sattā na evaṃ jānanti dānasamvibhāgassa vipākaṃ yathāhaṃ jānāmi, tasmā adatvā bhuñjanti maccheramalañca nesamaṃ cittaṃ pariyādāya tiṭṭhatī ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Evaṃ ce sattā jāneyyumaṃ yathāvuttaṃ mahesinā, vipākaṃ samvibhāgassa yathā hoti mahapphalaṃ.

3. Vīneyyumaṃ maccheramalaṃ vippasannena cetasā, dajjumaṃ kālena ariyesu yattha dīnnaṃ mahapphalaṃ.

4. Annaṃ ca datvā⁴ bahuno dakkhiṇeyyesu dakkhiṇaṃ, ito cutā manussattā saggamaṃ gacchanti dāyaka.

5. Te ca saggamaṃ gatā⁵ tattha modanti kāmakāmino, vipākaṃ samvibhāgassa anubhonti amaccharā ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ yadidaṃ - Ma.

² ekadhammaṃ - Ma, Syā, PTS.

³ kabaḷaṃ - PTS.

⁴ datvāna - Syā.

⁵ saggagatā - Ma, Syā.

1. 3. 5. KINH CỖ TÌNH NÓI ĐỐI

[25]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đối với cá nhân con người đã vượt qua một pháp, Ta nói rằng đối với người ấy không có bất cứ việc ác nào là sẽ không làm. Một pháp nào? Này các tỳ khưu, như là việc cố tình nói dối.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Đối với người đã vượt qua một pháp, có lời nói dối, đối với người đã buông bỏ đời sau, không có việc ác nào là sẽ không làm.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 3. 6. KINH BỐ THÍ VÀ SAN SẺ

[26]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, nếu chúng sinh có thể biết về quả thành tựu của sự bố thí và san sẻ giống như Ta biết, họ không thể thụ hưởng khi chưa bố thí, và sự ô nhiễm của bốn xén không thể chiếm cứ tâm của họ và tồn tại. Cho dầu là miếng thức ăn cuối cùng, vật thức ăn cuối cùng của họ, họ không thể ăn khi chưa san sẻ phần đó nếu có người thọ nhận (phần san sẻ) của họ. Này các tỳ khưu, và bởi vì chúng sinh không biết về quả thành tựu của sự bố thí và san sẻ giống như Ta biết, cho nên họ thụ hưởng khi chưa bố thí, và sự ô nhiễm của bốn xén chiếm cứ tâm của họ và tồn tại.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Nếu chúng sinh có thể biết như vậy, giống như điều bậc Đại Ấn Sĩ đã nói: Quả thành tựu của sự san sẻ là có quả báu to lớn.*

3. *Họ có thể xua đi sự ô nhiễm của bốn xén bằng tâm ý thanh tịnh, có thể bố thí hợp thời đến các bậc Thánh nhân; vật đã bố thí ở các vị ấy có quả báu to lớn.*

4. *Và sau khi bố thí thức ăn, là vật cúng dường đến các bậc xứng đáng cúng dường, nhiều thí chủ, từ trần khỏi bản thể nhân loại ở nơi đây, đi đến cõi Trời.*

5. *Và những người ấy đã đi đến cõi Trời. Là những người có ước muốn về dục, họ vui hưởng tại nơi ấy. Những người không bốn xén hưởng thụ quả thành tựu của sự san sẻ.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

1. 3. 7. METTĀCETOVIMUTTISUTTAM

[27]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Yāni kānici bhikkhave opadhikāni puññakiriyavattūni,¹ sabbāni tāni mettāya cetovimuttiyā kalamā nāgghanti soḷasiṃ, mettā yeva tāni cetovimutti adhiggahetvā bhāsate ca tapate ca virocanti ca. Seyyathāpi bhikkhave yā kāci tārakarūpānaṃ pabhā, sabbā tā candimapabhāya² kalamā nāgghanti soḷasiṃ, candappabhā yeva tā³ adhiggahetvā bhāsate ca, tapate ca, virocanti ca. Evaṃ kho bhikkhave, yāni kānici opadhikāni puññakiriyavattūni, sabbāni tāni mettāya cetovimuttiyā kalamā nāgghanti soḷasiṃ, mettā yeva tāni cetovimutti adhiggahetvā bhāsate ca tapate ca virocanti ca.

2. Seyyathāpi bhikkhave vassānaṃ pacchime māse saradasamaye viddhe⁴ viḡatavalāhake nabhe⁵ ādicco nabhaṃ abbhussakkamāno⁶ sabbamā ākāsaḡataṃ⁷ tamagataṃ abhivihacca⁸ bhāsate ca tapate ca virocanti ca. Evameva kho bhikkhave, yāni kānici opadhikāni puññakiriyavattūni, sabbāni tāni mettāya cetovimuttiyā kalamā nāgghanti soḷasiṃ, mettā yeva tāni cetovimutti adhiggahetvā bhāsate ca tapate ca virocanti ca.

Seyyathāpi bhikkhave rattiyā paccūsasamayaṃ osadhi tāraḡā bhāsate ca tapate ca virocanti ca, evameva kho bhikkhave, yāni kānici opadhikāni puññakiriyavattūni, sabbāni tāni mettāya cetovimuttiyā kalamā nāgghanti soḷasiṃ. Mettā yeva tāni cetovimutti adhiggahetvā bhāsate ca tapate ca virocanti cā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

3. “Yo ca mettaṃ bhāvayati appamāṇaṃ patissato, tanū⁹ saṃyojanā honti passato upadhikkhayaṃ.
4. Ekampi ce pāṇamaduttḡhacitto mettāyati kusalo tena hoti, sabbe ca pāṇe manasānukampaṃ pahūtamariyo¹⁰ pakaroti puññaṃ.
5. Yo¹¹ sattasaṇḡaṃ paḡhaviṃ vijetvā rājīsayo¹² yajamānānupariyagā, assamedhaṃ purisamedhaṃ sammāpāsāṃ vājapeyyaṃ niraggalaṃ.
6. Mettassa cittassa subhāvitassa, kalampi te nānubhavanti soḷasiṃ, candappabhā tāraḡaṇā 'va sabbe.

¹ puññakiriyāvattūni - Syā.

² candiyā pabhāya - Ma, PTS;
candappabhāya - Syā.

³ tāni - Syā.

⁴ visuddhe - PTS.

⁵ deve - Ma, Syā.

⁶ abbhussaggamāno - Sī; abbhussukkamāno - Sī.

⁷ ākāsaṃ - Syā.

⁸ abhivihacca - Syā.

⁹ tanu - PTS.

¹⁰ bahūtamariyo - Syā.

¹¹ ye - Ma, Syā, PTS.

¹² rājīsayo - Ma.

1. 3. 7. KINH TỪ TÂM GIẢI THOÁT

[27]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, bất cứ các nền tảng của hành động phước thiện nào có liên quan đến tái sanh, tất cả chúng không giá trị bằng một phần mười sáu sự giải thoát của tâm thông qua từ ái. Chính sự giải thoát của tâm thông qua từ ái vượt trội chúng, chiếu sáng, rực sáng, và chói sáng. Này các tỳ khưu, cũng giống như bất cứ ánh sáng nào của các vì tinh tú, tất cả chúng không giá trị bằng một phần mười sáu ánh sáng của mặt trăng. Chính ánh sáng của mặt trăng vượt trội chúng, chiếu sáng, rực sáng, và chói sáng. Này các tỳ khưu, tương tự như thế bất cứ các nền tảng của hành động phước thiện nào có liên quan đến tái sanh, tất cả chúng không giá trị bằng một phần mười sáu sự giải thoát của tâm thông qua từ ái. Chính sự giải thoát của tâm thông qua từ ái vượt trội chúng, chiếu sáng, rực sáng, và chói sáng.

2. Này các tỳ khưu, cũng giống như vào tháng cuối cùng của mùa mưa, vào tiết thu, trên bầu trời trong vắt, mây đen đã tan, mặt trời đang vươn lên ở bầu trời, xua tan tất cả tăm tối ở không trung, chiếu sáng, rực sáng, và chói sáng, này các tỳ khưu, tương tự y như thế bất cứ các nền tảng của hành động phước thiện nào có liên quan đến tái sanh, tất cả chúng không giá trị bằng một phần mười sáu sự giải thoát của tâm thông qua từ ái. Chính sự giải thoát của tâm thông qua từ ái vượt trội chúng, chiếu sáng, rực sáng, và chói sáng.

Này các tỳ khưu, cũng giống như vào lúc hùng sáng của đêm, ngôi sao mai chiếu sáng, rực sáng, và chói sáng. Này các tỳ khưu, tương tự y như thế bất cứ các nền tảng của hành động phước thiện nào có liên quan đến tái sanh, tất cả chúng không giá trị bằng một phần mười sáu sự giải thoát của tâm thông qua từ ái. Chính sự giải thoát của tâm thông qua từ ái vượt trội chúng, chiếu sáng, rực sáng, và chói sáng.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

3. *“Và người nào tu tập tâm từ ái vô lượng, có niệm, các sự ràng buộc giảm thiểu đối với người nhìn thấy sự diệt trừ mầm tái sanh.*

4. *Nếu với tâm không xấu xa khởi tâm từ đến chỉ một sinh mạng, do việc ấy trở nên tốt lành, còn bậc Thánh tạo ra phước thiện vô số trong khi có tâm thương tưởng đến tất cả sinh mạng.*

5. *Các vị vua công minh, sau khi chinh phục trái đất có đông đảo chúng sinh, đã đi khắp nơi cống hiến lễ cúng tế ngựa, lễ cúng tế người, lễ ném cọc nhọn, lễ ném rựa thánh, lễ hiến tế không hạn chế.*

6. *Đối với người đã khéo tu tập về tâm từ ái thì các việc ấy không sánh bằng đâu là một phần mười sáu, tựa như tất cả quần thể các vì sao không sánh bằng một phần mười sáu ánh sáng của mặt trăng.*

7. Yo na hanti na ghātetī na jināti na jāpaye,
mettaṃso sabbabhūtesu veraṃ tassa na kenacī ”ti.
Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

Vaggo tatiyo.

TASSUDDĀNAM

Cittaṃ bhāyī¹ ubho atthe puñjaṃ vepullapabbataṃ,
sampajānamusāvādo dānañca mettabhāvanā.²
Sattamānīdha³ suttāni purimāni ca vīsati,
ekadhammesu suttantā sattavīsatisaṅgahā ”ti.

EKAKANIPĀTO NIṬṬHITO.

--ooOoo--

DUKANIPĀTO

PAṬHAMO VAGGO

2. 1. 1. PAṬHAMABHIKKHUSUTTAM

[28]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Dvīhi bhikkhave dhammehi samannāgato bhikkhu diṭṭheva dhamme dukkhaṃ viharati savighātaṃ sa-upāyāsaṃ sapariḷāhaṃ, kāyassa bhedā parammaraṇā duggati pāṭikaṅkhā. Katamehi dvīhi? Indriyesu aguttadvāratāya ca bhojane amattaññutāya ca. Imehi kho⁴ bhikkhave dvīhi dhammehi samannāgato bhikkhu diṭṭheva dhamme dukkhaṃ viharati savighātaṃ sa-upāyāsaṃ sapariḷāhaṃ, kāyassa bhedā parammaraṇā duggati pāṭikaṅkhā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Cakkhu sotañca ghānañca jivhā kāyo atho⁵ mano,
etāni yassa dvārāni aguttānīdha⁶ bhikkhuno.
3. Bhojanamhi amattaññū indriyesu asaṃvuto,
kāyadukkhaṃ cetodukkhaṃ dukkhaṃ so adhigacchati.
4. Ḍayhamānena kāyena ḍayhamānena cetasā,
divā vā yadi vā rattiṃ dukkhaṃ viharati tādiso ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

¹ cittaṃ mettaṃ - Ma; cittaṃ jhāyī - Syā;
cittaṃ jhāyī - PTS.

² mettabhāvañca - Syā, PTS.

³ sattamāni ca - Ma; sattimāni ca - Syā, PTS.

⁴ kho - itisaddo PTS potthake na dissate.

⁵ tathā - Ma, Syā, PTS.

⁶ aguttāni ca - Ma, Syā;
aguttānidha - PTS.

7. Người nào không giết hại, không bảo giết hại, không thống trị, không bảo thống trị, có tâm từ ái đối với tất cả sanh linh, người ấy không có oán thù với bất cứ ai.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

Phẩm thứ ba.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Tâm (tịnh tín), có sự sợ hãi, về cả hai lợi ích, đồng (xương) là ngọn núi Vepulla, cố tình nói dối, bố thí, và sự tu tập về từ ái.

Bảy bài Kinh ở đây và hai mươi bài Kinh ở trước, tổng hợp lại có hai mươi bảy bài Kinh về một pháp.

NHÓM MỘT PHÁP ĐƯỢC CHẤM DỨT.

--ooOoo--

NHÓM HAI PHÁP

PHẨM THỨ NHẤT

2. 1. 1. KINH TỶ KHƯU - THỨ NHẤT

[28]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu thành tựu hai pháp, ngay trong đời hiện tại sống khổ sở, có sự buồn phiền, thất vọng, bực bội, do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, khổ cảnh là điều chờ đợi. Với hai pháp nào? Cửa vào các giác quan không được canh phòng và không biết chừng mực về vật thực. Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu thành tựu hai pháp, ngay trong đời hiện tại sống khổ sở, có sự buồn phiền, thất vọng, bực bội, do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, khổ cảnh là điều chờ đợi.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Mắt, tai, mũi, lưỡi, thân, và ý, ở đây các giác quan này của vị tỳ khưu nào là không được canh phòng, ...

3. ... vị không biết chừng mực về vật thực, không thu thúc ở các giác quan, vị ấy đi đến khổ đau, khổ đau ở thân, khổ đau ở tâm.

4. Với thân đang bị đốt nóng, với tâm đang bị đốt nóng, vị như thế ấy sống khổ sở, đau cho là ngày hay đêm.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 1. 2. DUTIYABHIKKHUSUTTAM

[29]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Dvīhi bhikkhave dhammehi samannāgato bhikkhu diṭṭheva dhamme sukhaṃ viharati avighātaṃ anupāyāsaṃ aparilāhaṃ, kāyassa bhedaṃ parammaraṇā sugati pāṭikaṅkhā. Katamehi dvīhi? Indriyesu guttadvāratāya ca bhojane mattaññutāya ca. Imehi kho bhikkhave, dvīhi dhammehi samannāgato bhikkhu diṭṭheva dhamme sukhaṃ viharati avighātaṃ anupāyāsaṃ aparilāhaṃ, kāyassa bhedaṃ parammaraṇā sugati pāṭikaṅkhā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Cakkhu sotañca ghāṇañca jivhā kāyo atho¹ mano, etāni yassa dvārāni suguttānidha² bhikkhuno.
3. Bhojanamhi ca mattaññū indriyesu ca saṃvuto, kāyasukhaṃ cetosukhaṃ sukhaṃ so adhigacchati.
4. Aḍaḍhamānena kāyena aḍaḍhamānena cetasā, divā vā yadi vā rattiṃ sukhaṃ viharati tādiso ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

2. 1. 3. TAPANĪYASUTTAM

[30]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Dve 'me bhikkhave dhammā tapanīyā. Katame dve? Idha bhikkhave ekacco akatakalyāṇo hoti akatakusalo akatabhīruttāno,³ katapāpo kataluddo⁴ katakibbisso. So akataṃ me kalyāṇanti 'pi tappati, kataṃ me pāpanti 'pi tappati. Ime kho bhikkhave, dve dhammā tapanīyā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Kāyaduccaritaṃ katvā vacīduccaritāni ca,⁵ manoduccaritaṃ katvā yañcaññaṃ dosasañhitaṃ.⁶
3. Akatvā kusalaṃ kammaṃ⁷ katvānākusalaṃ bahuṃ, kāyassa bhedaṃ duppañño nirayaṃ so upapajjati ”ti.⁸

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ tathā - Ma, PTS.

² suguttāni ca - Ma, Syā; suguttānidha - PTS.

³ akatabhīruttāno - Ma, Syā, PTS.

⁴ kataluddo - Ma; kataluddho - Syā; katatthaddho - PTS.

⁵ vā - Syā.

⁶ dosasañhitaṃ - PTS.

⁷ kusalakammaṃ - Syā.

⁸ sopapajjati ti - Ma.

2. 1. 2. KINH TỖ KHƯU - THỨ NHÌ

[29]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu thành tựu hai pháp, ngay trong đời hiện tại sống an lạc, không có buồn phiền, không có thất vọng, không có bức bối, do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, nhàn cảnh là điều chờ đợi. Với hai pháp nào? Cửa vào các giác quan được canh phòng và biết chừng mực về vật thực. Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu thành tựu hai pháp, ngay trong đời hiện tại sống không có buồn phiền, không có thất vọng, không có bức bối, do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, nhàn cảnh là điều chờ đợi.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Mắt, tai, mũi, lưỡi, thân, và ý, ở đây các giác quan này của vị tỳ khưu nào là khéo được canh phòng, ...*

3. *... vị biết chừng mực về vật thực, và thu thúc ở các giác quan, vị ấy đi đến an lạc, an lạc ở thân, an lạc ở tâm.*

4. *Với thân không bị đốt nóng, với tâm không bị đốt nóng, vị như thế ấy sống an lạc, đầu cho là ngày hay đêm.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 1. 3. KINH LÀM CHO BÚT RÚT

[30]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, có hai pháp làm cho bớt rút. Hai pháp nào? Này các tỳ khưu, ở đây có người đã không làm việc tốt, đã không làm việc thiện, đã không che chở cho kẻ bị sợ hãi, đã làm điều ác, đã làm việc tàn bạo, đã làm việc sai quấy. Người ấy bị bớt rút (nghĩ rằng): ‘Ta đã không làm việc tốt,’ bị bớt rút (nghĩ rằng): ‘Ta đã làm điều ác.’ Này các tỳ khưu, hai pháp này làm cho bớt rút.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Sau khi làm ược hạnh do thân và các ược hạnh do khẩu, sau khi làm ược hạnh do ý và điều nào khác liên quan đến tội lỗi, ...*

3. *... sau khi không làm hành động thiện, sau khi làm nhiều việc bất thiện, do sự hoại rã của thân, kẻ thiếu trí tuệ ấy sanh vào địa ngục.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 1. 4. ATAPANĪYASUTTAM

[31]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Dve 'me bhikkhave dhammā atapanīyā. Katame dve? Idha bhikkhave ekacco katakalyāṇo hoti katakusalo katabhīruttāno, akatapāpo akataḷuddo akatakibbisso. So kataṃ me kalyāṇanti 'pi na tappati. Akataṃ me pāpanti 'pi na tappati. Ime kho bhikkhave, dve dhammā atapanīyā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Kāyaduccaritaṃ hitvā vacīduccaritāni ca,
manoduccaritaṃ hitvā yañcaññaṃ dosasañhitaṃ.¹
3. Akatvākusalaṃ² kammaṃ katvāna kusalaṃ bahuṃ,
kāyassa bhedaṃ sappañño sattaṃ so upapajjati ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

2. 1. 5. PĀPAKASĪLASUTTAM

[32]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Dvīhi bhikkhave dhammehi samannāgato puggalo yathābhataṃ nikkhitto evaṃ niraye. Katamehi dvīhi? Pāpakena ca sīlena pāpikāya ca diṭṭhiyā. Imehi kho bhikkhave, dvīhi dhammehi samannāgato puggalo yathābhataṃ nikkhitto evaṃ niraye ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Pāpakena ca sīlena pāpikāya ca diṭṭhiyā,
etehi dvīhi dhammehi yo samannāgato naro,
kāyassa bhedaṃ duppañño nirayaṃ so upapajjati ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ dosasañhitaṃ - PTS.

² akatvā akusalaṃ - Syā.

2. 1. 4. KINH KHÔNG LÀM CHO BÚT RÚT

[31]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, có hai pháp không làm cho bút rút. Hai pháp nào? Này các tỳ khưu, ở đây có người đã làm việc tốt, đã làm việc thiện, đã che chở cho kẻ bị sợ hãi, đã không làm điều ác, đã không làm việc tàn bạo, đã không làm việc sai quấy. Người ấy không bị bút rút (nghĩ rằng): ‘Ta đã làm việc tốt,’ không bị bút rút (nghĩ rằng): ‘Ta đã không làm điều ác.’ Này các tỳ khưu, hai pháp này không làm cho bút rút.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Sau khi từ bỏ ược hạnh do thân và các ược hạnh do khẩu, sau khi từ bỏ ược hạnh do ý và điều nào khác liên quan đến tội lỗi, ...*

3. *... sau khi không làm hành động bất thiện, sau khi làm nhiều việc thiện, do sự hoại rã của thân, người có trí tuệ ấy sanh vào cõi Trời.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 1. 5. KINH GIỚI ÁC XẤU

[32]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, người thành tựu hai pháp bị rơi xuống ở địa ngục như vậy, giống như là bị đưa đẩy. Với hai pháp nào? Giới ác xấu và kiến ác xấu. Này các tỳ khưu, người thành tựu hai pháp này bị rơi xuống ở địa ngục như vậy, giống như là bị đưa đẩy.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Với giới ác xấu và với kiến ác xấu, người nào thành tựu hai pháp này, do sự hoại rã của thân, kẻ thiếu trí tuệ ấy sanh vào địa ngục.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 1. 6. BHADDAKASĪLASUTTAM

[33]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Dvīhi bhikkhave dhammehi samannāgato yathābhattaṃ nikkhitto evaṃ sagge. Katamehi dvīhi? Bhaddakena ca sīlena bhaddikāya ca diṭṭhiyā. Imehi kho bhikkhave, dvīhi dhammehi samannāgato puggalo yathābhattaṃ nikkhitto evaṃ sagge ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Bhaddakena ca sīlena bhaddikāya ca diṭṭhiyā,
etehi dvīhi dhammehi yo samannāgato naro,
kāyassa bhedaṃ sappañño saggaṃ so upapajjati ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

2. 1. 7. ANĀTĀPĪSUTTAM

[34]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Anātāpī bhikkhave bhikkhu anottāpī¹ abhabbo sambodhāya, abhabbo nibbānāya, abhabbo anuttarassa yogakkhemassa adhigamāya. Ātāpī kho bhikkhave, bhikkhu ottāpī² bhabbo sambodhāya, bhabbo nibbānāya, bhabbo anuttarassa yogakkhemassa adhigamāya ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Anātāpī anottāpī¹ kusīto hīnavīriyo,
yo thīnamiddhabahulo ahiriko³ anādarō,
abhabbo tādiso bhikkhu phuṭṭhuṃ sambodhimuttamaṃ.

3. Yo ca satimā nipako jhāyī ātāpī ottāpī² ca appamatto,
saṃyojanaṃ jātijarāya chetvā idheva sambodhimanuttaraṃ phuse.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ anottappī - Syā, PTS, Sīmu.

² ottappī - Syā, PTS, Sīmu.

³ ahiriko - Ma, PTS, Sī.

2. 1. 6. KINH GIỚI HIỀN THIỆN

[33]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, người thành tựu hai pháp được sanh vào ở cõi Trời như vậy, giống như là bị đưa đẩy. Với hai pháp nào? Giới hiền thiện và kiến hiền thiện. Này các tỳ khưu, người thành tựu hai pháp này bị rơi xuống ở địa ngục như vậy, giống như là bị đưa đẩy.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Với giới hiền thiện và với kiến hiền thiện,
người nào thành tựu hai pháp này,
do sự hoại rã của thân, người có trí tuệ ấy sanh vào cõi Trời.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 1. 7. KINH KHÔNG CÓ NHIỆT TÂM

[34]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu không có nhiệt tâm, không có ghê sợ tội lỗi không có khả năng về việc giác ngộ, không có khả năng về Niết Bàn, không có khả năng về việc chứng đắc sự an toàn vô thượng đối với các trói buộc. Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu có nhiệt tâm, có ghê sợ tội lỗi có khả năng về việc giác ngộ, có khả năng về Niết Bàn, có khả năng về việc chứng đắc sự an toàn vô thượng đối với các trói buộc.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Người không có nhiệt tâm, không có ghê sợ tội lỗi, biếng nhác, có sự tinh tấn thấp kém, nhiều đã dưng buồn ngủ, người vô liêm sỉ, không có sự tôn trọng, vị tỳ khưu như thế ấy không có khả năng chạm đến phẩm vị giác ngộ tối thượng.”*

3. *Và người có niệm, chín chắn, có thiên, có nhiệt tâm, có ghê sợ tội lỗi, và không xao lãng, sau khi cắt đứt sự trói buộc với sanh và lão có thể chạm đến phẩm vị giác ngộ tối thượng ngay tại nơi đây.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 1. 8. PAṬHAMA JANAKUHANASUTTAṀ

[35]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Nayidaṃ bhikkhave brahmacariyaṃ vussati janakuhanatthaṃ¹ [na]² janalapanatthaṃ [na]² lābhasakkārasilokānisaṃsatthaṃ [na]² 'iti maṃ jano jānātū 'ti. Atha kho idaṃ bhikkhave brahmacariyaṃ vussati saṃvaratthañca³ pahānatthañcā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Saṃvaratthaṃ pahānatthaṃ brahmacariyaṃ anītihaṃ, adesayī so bhagavā nibbānogadhagāmināṃ.
3. Esa maggo mahattehi⁴ anuyāto mahesibhi,⁵ ye ye taṃ paṭipajjanti yathā buddhena desitaṃ, dukkhassantaṃ karissanti satthusāsanakārino ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

2. 1. 9. DUTIYA JANAKUHANASUTTAṀ

[36]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Nayidaṃ bhikkhave brahmacariyaṃ vussati janakuhanatthaṃ janalapanatthaṃ lābhasakkārasilokānisaṃsatthaṃ 'iti maṃ jano jānātū 'ti. Atha kho idaṃ bhikkhave brahmacariyaṃ vussati abhiññatthañceva pariññatthañcā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Abhiññatthaṃ pariññatthaṃ brahmacariyaṃ anītihaṃ, adesayī so bhagavā nibbānogadhagāmināṃ.
3. Esa maggo mahattehi⁴ anuyāto mahesibhi,⁵ ye ye taṃ paṭipajjanti yathā buddhena desitaṃ, dukkhassantaṃ karissanti satthusāsanakārino ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ janakuhanatthaṃ - Ma, Syā, PTS.

² na - itisaddo Ma, Syā potthakesu dissate.

³ saṃvaratthañceva - Ma, Syā.

⁴ mahattehi - Syā;

mahantehi - Sīmu.

⁵ mahesino - PTS, Sīmu.

2. 1. 8. KINH DỐI GẠT NGƯỜI - THỨ NHẤT

[35]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, Phạm hạnh này được thực hành không nhằm mục đích dối gạt dân chúng, không nhằm mục đích phỉnh phờ dân chúng, không nhằm mục đích các quả báu về lợi lộc, tôn vinh, tiếng tăm, không vì (ý nghĩ): ‘Mong rằng dân chúng biết đến ta.’ Này các tỳ khưu, thật ra Phạm hạnh này được thực hành nhằm mục đích thu thúc và nhằm mục đích dứt bỏ.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Đức Thế Tôn ấy đã thuyết giảng về Phạm hạnh, có sự tiêu diệt các điều bất hạnh, nhằm mục đích thu thúc, nhằm mục đích dứt bỏ, đưa đến việc thể nhập Niết Bàn.*

3. *Đạo lộ này được các bậc đại nhân, được các bậc đại ẩn sĩ theo đuổi. Những ai thực hành đạo lộ theo như đức Phật đã thuyết giảng, có sự thực hành theo lời giáo huấn của bậc Đạo Sư, sẽ thực hiện việc chấm dứt khổ.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 1. 9. KINH DỐI GẠT NGƯỜI - THỨ NHÌ

[36]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, Phạm hạnh này được thực hành không nhằm mục đích dối gạt dân chúng, không nhằm mục đích phỉnh phờ dân chúng, không nhằm mục đích các quả báu về lợi lộc, tôn vinh, tiếng tăm, không vì (ý nghĩ): ‘Mong rằng dân chúng biết đến ta.’ Này các tỳ khưu, thật ra Phạm hạnh này được thực hành nhằm mục đích biết rõ và nhằm mục đích biết toàn diện.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Đức Thế Tôn ấy đã thuyết giảng về Phạm hạnh, có sự tiêu diệt các điều bất hạnh, nhằm mục đích thu thúc, nhằm mục đích dứt bỏ, đưa đến việc thể nhập Niết Bàn.*

3. *Đạo lộ này được các bậc đại nhân, được các bậc đại ẩn sĩ theo đuổi. Những ai thực hành đạo lộ theo như đức Phật đã thuyết giảng, có sự thực hành theo lời giáo huấn của bậc Đạo Sư, sẽ thực hiện việc chấm dứt khổ.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 1. 10. SOMANASSASUTTAM

[37]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Dvīhi bhikkhave dhammehi samannāgato bhikkhu diṭṭheva dhamme sukhasomanassabahulo viharati, yoni cassa āraddhā¹ hoti āsavānaṃ khayāya. ² Katamehi dvīhi? Saṃvejanīyesu ṭhānesu saṃvejanena, saṃvigghassa ca³ yoniso padhānena. Imehi kho bhikkhave, dvīhi dhammehi samannāgato bhikkhu diṭṭheva dhamme sukhasomanassabahulo viharati, yoni cassa āraddhā¹ hoti āsavānaṃ khayāyā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Saṃvejanīyaṭṭhānesu⁴ saṃvijjate ca⁵ paṇḍito, ātāpī nipako bhikkhu paññāya samavekkhiya.
3. Evaṃvihārī ātāpī santavuttī anuddhato, cetosamathamanyutto khayāṃ dukkhassa pāpuṇe ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

Vaggo paṭhamo.**TASSUDDĀNAM**

Dve ca bhikkhū⁶ tapanīyā 'tapanīyā⁷ apare duve,⁸ anātāpī dve kuhanā ca⁹ somanassena te dasā ”ti.

--ooOoo--

¹ yoniso āraddho - Syā, PTS.

² khayāyā ti - Syā.

³ saṃvegassa ca - Syā, PTS, Sīmu.

⁴ saṃvejanīyesu ṭhānesu - Syā, PTS.

⁵ saṃvijjetha - Ma, Syā, PTS.

⁶ dveme bhikkhu - Syā, PTS.

⁷ tapanīyā tapanīyā - Ma, Syā; tapanīyā-tapanīyā - PTS.

⁸ paratthehi - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

⁹ ātāpī na kuhanā dve - Ma;

ātāpī na kuhanā ca - Syā, PTS;

dve ātāpī na kuhanā ca - Sīmu;

dve pādā na kuhanā ca - Sī.

2. 1. 10. KINH TÂM HỸ

[37]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu thành tựu hai pháp, ngay trong đời hiện tại sống có nhiều an lạc và tâm hỷ, và động lực của vị này được khởi sự nhằm diệt trừ các lậu hoặc. Với hai pháp nào? Với sự chấn động ở các trường hợp đáng bị chấn động và với sự nỗ lực đúng đường lối khi đã bị chấn động. Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu thành tựu hai pháp này, ngay trong đời hiện tại sống có nhiều an lạc và tâm hỷ, và động lực của vị này được khởi sự nhằm diệt trừ các lậu hoặc.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Và bậc sáng suốt bị chấn động ở các trường hợp đáng bị chấn động. Vị tỳ khưu có nhiệt tâm, chín chắn, nên quán xét đúng đắn bằng trí tuệ.”*

3. *Vị có sự an trú như vậy, có nhiệt tâm, có hành vi an tịnh, không kiêu căng, được gắn bó với sự vắng lặng của tâm, có thể đạt được sự diệt trừ khổ.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

Phẩm thứ nhất.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Và hai vị tỳ khưu, làm cho bút rút, không làm cho bút rút, hai khác nữa, không có nhiệt tâm, và hai về đối gạt, với thiện tâm; chúng là mười.

--ooOoo--

DUTIYO VAGGO

2. 2. 1. VITAKKASUTTAM

[38]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tathāgataṃ bhikkhave arahantaṃ sammāsambuddhaṃ dve vitakkā bahulaṃ samudācaranti: khemo ca vitakko paviveko ca.¹ Abyāpajjhārāmo² bhikkhave tathāgato abyāpajjharato.³ Tameṇaṃ bhikkhave tathāgataṃ abyāpajjhārāmaṃ abyāpajjharataṃ esova vitakko bahulaṃ samudācarati: ‘Imāyāhaṃ iriyāya na kiñci vyābādhemi⁴ tassaṃ vā thāvaram vā 'ti. Pavivekārāmo bhikkhave tathāgato pavivekarato. Tameṇaṃ bhikkhave tathāgataṃ pavivekārāmaṃ pavivekarataṃ eseva vitakko bahulaṃ samudācarati: ‘Yaṃ akusalaṃ taṃ pahīnaṃ 'ti.

2. Tasmātiha bhikkhave tumhe 'pi abyāpajjhārāmā viharatha abyāpajjharatā. Tessaṃ vo bhikkhave tumhākaṃ abyāpajjhārāmānaṃ viharataṃ abyāpajjharatānaṃ eseva vitakko bahulaṃ samudācarissati: ‘Imāya mayaṃ iriyāya na kiñci vyābādhema tassaṃ vā thāvaram vā 'ti. Pavivekārāmā bhikkhave viharatha pavivekaratā. Tessaṃ vo bhikkhave tumhākaṃ pavivekārāmānaṃ viharataṃ pavivekaratānaṃ eseva vitakko bahulaṃ samudācarissati: ‘Kiṃ akusalaṃ kiṃ appahīnaṃ kiṃ pajahāmā '”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

3. “Tathāgataṃ buddhamasayhasāhinaṃ
duve vitakkā samudācaranti naṃ,
khemo vitakko paṭhamo udīrito
tato viveko dutiyo pakāsito.
4. Tamonudaṃ pāragataṃ mahesiṃ
taṃ pattipattaṃ vasimaṃ anāsavaṃ
vessantaraṃ⁵ taṇhakkhaye vimuttaṃ,
taṃ ve muniṃ antimadehadhāriṃ
mārañjahaṃ⁶ brūmi jarāya pāraguṃ.
5. Sele yathā pabbatamuddhaniṭṭhito
yathā 'pi passe janataṃ samantato,
tathūpamaṃ dhammamayaṃ sumedho⁷
pāsādamāruyha samantacakkhu,
sokāvatiṇṇaṃ janatamapetasoko⁸
avekkhatī jātijarābhībhitānaṃ '”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ '”ti.

¹ viveko ca - Syā.

² abyāpajjhārāmo - Ma, Sīmu.

³ abyāpajjharato - Ma, Sīmu.

⁴ vyābādhemi - Sīmu.

⁵ visantaraṃ - Ma, Syā;

vissantaraṃ - PTS.

⁸ janatamapetasoko - Syā;

janataṃ apetasoko - PTS.

⁶ mārañjahaṃ - Ma;

mārajahaṃ - Syā;

mānajahaṃ - Sīmu.

⁷ sumedha - Sīmu.

PHẨM THỨ NHÌ

2. 2. 1. KINH SUY TÂM

[38]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, ở đức Như Lai, bậc A-la-hán, đấng Chánh Đẳng Giác, có hai suy tâm thường xuyên khởi lên là: sự an toàn và sự tách ly. Này các tỳ khưu, đức Như Lai, bậc có sự ưa thích không hãm hại, thích thú không hãm hại. Này các tỳ khưu, ở đức Như Lai ấy đấy, bậc có sự thích thú không hãm hại, thích thú không hãm hại, chính sự suy tâm này thường xuyên khởi lên: ‘Với oai nghi này, ta không hãm hại bất cứ vật gì, đâu là di động hay bất động.’ Này các tỳ khưu, đức Như Lai, bậc có sự ưa thích việc tách ly, thích thú việc tách ly. Này các tỳ khưu, ở đức Như Lai ấy đấy, bậc có sự ưa thích việc tách ly, thích thú việc tách ly, chính sự suy tâm này thường xuyên khởi lên rằng: ‘Cái gì bất thiện, cái ấy được dứt bỏ.’

2. Này các tỳ khưu, bởi thế chính các người hãy sống có sự ưa thích không hãm hại, thích thú không hãm hại. Này các tỳ khưu, khi các người đây sống có sự ưa thích không hãm hại, thích thú không hãm hại, chính sự suy tâm này sẽ thường xuyên khởi lên cho các người: ‘Với oai nghi này, chúng ta không hãm hại bất cứ vật gì, đâu là di động hay bất động.’ Này các tỳ khưu, hãy sống có sự ưa thích việc tách ly, thích thú việc tách ly. Này các tỳ khưu, khi các người đây sống có sự ưa thích việc tách ly, thích thú việc tách ly, chính sự suy tâm này sẽ thường xuyên khởi lên cho các người: ‘Cái gì bất thiện, cái ấy được dứt bỏ.’”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

3. *“Ở đức Như Lai, bậc Giác Ngộ có sự chịu đựng điều không thể chịu đựng, có hai suy tâm khởi lên ở Ngài: an toàn là suy tâm thứ nhất đã được nói lên, kể đó tách ly là thứ nhì đã được giảng giải.*

4. *Bậc Đại ẩn sĩ, vị xua tan bóng tối, đã đi đến bờ kia, vị ấy đã đạt đến sự thành đạt, có quyền lực, không còn lậu hoặc, vượt qua sự bất bình đẳng, đã được giải thoát trong việc diệt trừ tham ái, vị ấy quả thật là bậc hiền trí, mang thân mạng cuối cùng, từ bỏ Ma Vương, Ta nói đã đi đến bờ kia của sự già.*

5. *Giống như người đứng ở đỉnh đầu của ngọn núi đá, cũng giống như người có thể nhìn thấy dân chúng ở xung quanh, tương tự như thế ấy sau khi bước lên tòa lâu đài làm bằng Giáo Pháp, bậc Trí Tuệ, đấng Toàn Nhãn, bậc đã xa lìa sâu muện quan sát dân chúng bị rơi vào sâu muện, bị nự trị bởi sanh và già.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 2. 2. DESANĀSUTTAM

[39]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. "Tathāgatassa bhikkhave arahato sammāsambuddhassa dve dhammadesanā pariyāyena bhavanti. Katamā dve? Pāpaṃ pāpakato passathā 'ti ayaṃ paṭhamā dhammadesanā. Pāpaṃ pāpakato disvā tattha nibbindatha virajjatha vimuccathā 'ti ayaṃ¹ dutiyā dhammadesanā. Tathāgatassa bhikkhave aharato sammāsambuddhassa imā dve dhammadesanā pariyāyena bhavanti "ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. "Tathāgatassa buddhassa sabbabhūtānukampino, pariyāyavacanaṃ passa dve ca dhammā pakāsitā.
3. Pāpakaṃ passatha cetaṃ² tattha cāpi³ virajjatha, tato virattacittā se dukkhassantaṃ karissathā "ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ "ti.

2. 2. 3. VIJJĀSUTTAM

[40]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. "Avijjā bhikkhave pubbaṅgamā akusalānaṃ dhammānaṃ samāpattiyā, anvadeva ahirikaṃ anottappaṃ. Vijjā ca kho bhikkhave, pubbaṅgamā kusalānaṃ dhammānaṃ samāpattiyā, anvadeva hirottappaṃ "ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. "Yā kācimā duggatiyo asmiṃ loke paramhi ca, avijjāmūlakā⁴ sabbā icchālobhasamussayā.
3. Yato ca hoti pāpiccho ahiriko⁵ anādarō, tato pāpaṃ pasavati apāyaṃ tena gacchati.
4. Tasmā chandañca lobhañca avijjañca virājayaṃ, vijjaṃ uppādayaṃ bhikkhu sabbā duggatiyo jahe "ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ "ti.

Paṭhama bhāṇavāraṃ.

¹ ayampi - Syā.

² chekā - Syā; cekaṃ - PTS.

³ tattha pāpaṃ - Syā.

⁴ avijjāmūlikā - Ma.

⁵ ahiriko - Ma, PTS.

2. 2. 2. KINH THUYẾT GIẢNG

[39]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, có hai sự thuyết giảng Giáo Pháp của đức Như Lai, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri là theo trình tự. Hai sự thuyết giảng nào? ‘Các người hãy nhìn thấy ác là ác,’ đây là sự thuyết giảng Pháp thứ nhất. ‘Sau khi nhìn thấy ác là ác, các người hãy nhàm chán, hãy xa lìa sự luyến ái, hãy giải thoát,’ đây là sự thuyết giảng Giáo Pháp thứ hai. Này các tỳ khưu, hai sự thuyết giảng Giáo Pháp này của đức Như Lai, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri là theo trình tự.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Hãy nhìn xem lời nói theo trình tự của đức Như Lai, bậc Giác Ngộ, có lòng thương tưởng đến tất cả sanh linh. Và hai pháp đã được giảng giải.”*

3. *Các người hãy nhìn thấy điều này là ác, và các người cũng hãy xa lìa sự luyến ái ở điều ấy, sau đó với tâm đã được xa lìa luyến ái, các người sẽ thực hiện việc chấm dứt khổ.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 2. 3. KINH MINH

[40]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, vô minh đi trước trong việc thành tựu các pháp bất thiện, theo sau là không hổ thẹn (tội lỗi), không sợ hãi (tội lỗi). Này các tỳ khưu, minh đi trước trong việc thành tựu các pháp thiện, theo sau là hổ thẹn (tội lỗi), sợ hãi (tội lỗi).”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Bất cứ những khổ cảnh nào ở đời này hoặc đời sau, tất cả đều có gốc rễ ở vô minh, với sự tích lũy bởi ước muốn và tham lam.”*

3. *Bởi vì có ước muốn xấu xa, không hổ thẹn (tội lỗi), không có sự tôn trọng, cho nên người tạo ra việc ác; do việc ấy đi đến đọa xứ.”*

4. *Vì thế, trong khi xa lìa sự mong muốn, tham lam, và vô minh, trong khi làm sanh khởi minh, vị tỳ khưu từ bỏ mọi cảnh giới khổ đau.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

Tụng Phẩm thứ nhất.

2. 2. 4. PAÑÑĀPARIHĀNISUTTAM

[41]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Te bhikkhave sattā suparihīnā, ye ariyāya paññāya parihīnā. Te diṭṭheva ¹ dhamme dukkhaṃ viharanti savighātaṃ sa-upāyāsaṃ sapaṇḍāhaṃ, kāyassa bhedaṃ parammaraṇā duggati pāṭikaṅkhā. Te bhikkhave sattā aparihīnā, ye ariyāya paññāya aparihīnā. Te diṭṭheva dhamme sukhaṃ viharanti avighātaṃ anupāyāsaṃ sapaṇḍāhaṃ, kāyassa bhedaṃ parammaraṇā sugati pāṭikaṅkhā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Paññāya parihānena passa lokaṃ sadevakaṃ, niviṭṭhaṃ nāmarūpasmiṃ idaṃ saccanti maññati.
3. Paññā hi setṭhā lokasmiṃ yāyaṃ nibbedhagāminī, yāya² sammā pajānāti jātibhavaparikkhayaṃ.
4. Tesāṃ devā manussā ca sambuddhānaṃ satīmataṃ, pihayanti hāsapaññānaṃ³ sarīrantimadhārinan ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

2. 2. 5. SUKKADHAMMASUTTAM

[42]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Dve 'me bhikkhave sukkā dhammā lokaṃ pārenti. Katame dve? Hiri⁴ ca ottappaṇca. Ime kho bhikkhave, dve sukkā dhammā lokaṃ na pāleyyūṃ, nayidha paññāyetha mātā 'ti vā mātucchā 'ti vā mātulānī 'ti vā ācariyabhariyā 'ti vā garūnaṃ dārā 'ti vā. Sambhedaṃ loko agamissa yathā ajelakā kukkuṭasūkarā soṇasiṅgālā.⁵ Yasmā ca kho bhikkhave, ime dve sukkā dhammā lokaṃ pārenti, tasmā paññāyati⁶ mātā 'ti vā mātucchā 'ti vā mātulānī 'ti vā ācariyabhariyā 'ti vā garūnaṃ dārā 'ti vā ”ti.

¹ diṭṭhe ceva - Syā, PTS.

² sā ca - Syā; yā ca - PTS.

³ sapaññānaṃ - PTS.

⁴ hiri - Ma.

⁵ soṇasiṅgālā - Ma, Syā, PTS.

⁶ paññāyetha - Syā.

2. 2. 4. KINH THẤP KÉM VỀ TUỆ

[41]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, các chúng sinh ấy vô cùng thấp kém, là những người thấp kém về tuệ cao thượng. Những người ấy ngay trong đời hiện tại sống khổ sở, có sự buồn phiền, thất vọng, bực bội, do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, khổ cảnh là điều chờ đợi. Này các tỳ khưu, các chúng sinh ấy không thấp kém, là những người không thấp kém về tuệ cao thượng. Những người ấy ngay trong đời hiện tại sống không có buồn phiền, không có thất vọng, không có bực bội, do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, nhàn cảnh là điều chờ đợi.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Do sự thấp kém về tuệ, hãy nhìn thế gian luôn cả chư Thiên đã được xác lập ở danh và sắc, nghĩ rằng: ‘Đây là sự thật.’*

3. *Bởi vì tuệ là tối thượng ở thế gian, cái này dẫn đến sự thấu triệt, nhờ nó mà nhận biết đúng đắn sự diệt tận của sanh và hữu.*

4. *Chư Thiên và nhân loại yêu mến các vị ấy, các bậc Chánh Đẳng Giác, có niệm, có tuệ vi diệu, mang thân xác cuối cùng.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 2. 5. KINH PHÁP TRẮNG

[42]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, hai pháp trắng này hộ trì thế gian. Hai pháp nào? Hồ thẹn (tội lỗi) và ghê sợ (tội lỗi). Này các tỳ khưu, nếu hai pháp trắng này không hộ trì thế gian, ở đây không được nhận biết là ‘Mẹ,’ hoặc là ‘Đì,’ hoặc là ‘Mợ,’ hoặc là ‘Vợ của thầy,’ hoặc là ‘Vợ của các bậc đáng kính.’ Thế gian hỗn độn như là dê và cừu, gà và heo, chó nhà và chó rừng. Này các tỳ khưu, bởi vì hai pháp trắng này hộ trì thế gian, cho nên được nhận biết là ‘Mẹ,’ hoặc là ‘Đì,’ hoặc là ‘Mợ,’ hoặc là ‘Vợ của thầy,’ hoặc là ‘Vợ của các bậc đáng kính.’”

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yesaṃ ce hiriottappaṃ sabbadā ca na vijjati,
vokkantā sukkamūlā te jātīmaraṇāgāmino.
3. Yesañca hiriottappaṃ sadā sammā upatṭhitā,
virūḥabrahmacariyā te santo khīṇapunnabbhavā ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

2. 2. 6. AJĀTASUTTAM

43[. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutam.

1. “Atthi bhikkhave ajātaṃ abhūtaṃ akataṃ asaṅkhatam. No ce taṃ bhikkhave abhavissa ajātaṃ abhūtaṃ akataṃ asaṅkhatam, nayidha jātassa bhūtassa katassa saṅkhatassa nissaraṇam paññāyetha. Yasmā ca kho bhikkhave, atthi ajātaṃ abhūtaṃ akataṃ asaṅkhatam, tasmā jātassa bhūtassa katassa saṅkhatassa nissaraṇam paññāyati ”ti.¹

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Jātaṃ bhūtaṃ samuppannam kataṃ saṅkhatamaddhuvam,
jarāmarāṇasaṅghātaṃ roganiddham² pabhaṅguraṃ,³
āhāranettipabhavam⁴ nālam tadabhinanditum.
3. Tassa nissaraṇam santam atakkāvacaram dhuvam,
ajātaṃ asamuppannam asokam virajam padaṃ,
nirodho dukkhadhammānam saṅkhārūpasamo sukho ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

¹ paññāyethā ti - Syā, PTS.

² roganīlam - Ma, PTS, Sīmu; roganiddham - Syā; roganīlam - kesuci.

³ pabhaṅgunaṃ - Syā, PTS, Sīmu.

⁴ āhāranettipabhavam - Sīmu.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “*Đối với những người nào hồ thẹn (tội lỗi) và ghê sợ (tội lỗi) thường xuyên không được biết đến, những người ấy, bị lệch khỏi gốc rễ trắng, đi đến sanh và tử.*

3. *Còn đối những người nào hồ thẹn (tội lỗi) và ghê sợ (tội lỗi) luôn luôn được thiết lập đúng đắn, Phạm hạnh được tăng tiến, những người ấy được an tịnh, đã được cạn kiệt sự hiện hữu lại nữa.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 2. 6. KINH KHÔNG SANH

[43]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “*Này các tỳ khưu, có cái không sanh—không hiện hữu—không làm ra—không tạo tác. Này các tỳ khưu, nếu không có cái không sanh—không hiện hữu—không làm ra—không tạo tác ấy thì ở đây việc thoát ly khỏi cái sanh—hiện hữu—làm ra—tạo tác không được biết đến. Này các tỳ khưu, bởi vì có cái không sanh—không hiện hữu—không làm ra—không tạo tác, cho nên việc thoát ly khỏi cái sanh—hiện hữu—làm ra—tạo tác được biết đến.”*

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “*Cái sanh—hiện hữu—phát khởi—làm ra—tạo tác là không bền vững, gắn liền với già và chết, cái ổ của bệnh tật, để tiêu hoại, có thức ăn và tham ái là nguồn sanh khởi, không xứng đáng để thích thú.*

3. *Sự ra khỏi cái ấy là an tịnh, vượt ngoài suy luận, bền vững, không sanh, không phát khởi, không sâu, xa lìa luyến ái, là chỗ tựa, sự tịch diệt các pháp khổ, sự yên lặng các pháp tạo tác, an lạc.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 2. 7. NIBBĀNADHĀTUSUTTAM

[44]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Dve 'mā bhikkhave nibbānadhātuyo. Katamā dve? Saupādisesā ca nibbānadhātu anupādisesā ca nibbānadhātu.

2. Katamā ca bhikkhave sa-upādisesā nibbānadhātu?

Idha bhikkhave bhikkhu arahaṃ hoti khīṇāsavo vusitavā katakaraṇīyo ohitabhāro anuppattasadattho parikkhīṇabhavasaññojano sammadaññā vimutto. Tassa tiṭṭhanteva pañcendriyāni yesaṃ avighātattā¹ manāpāmanāpaṃ paccanubhoti, sukhadukkhaṃ paṭisaṃvedeti.² Tassa yo rāgakkhayo dosakkhayo mohakkhayo. Ayaṃ vuccati bhikkhave sa-upādisesā nibbānadhātu.

3. Katamā ca bhikkhave anupādisesā nibbānadhātu?

Idha bhikkhave bhikkhu arahaṃ hoti khīṇāsavo vusitavā katakaraṇīyo ohitabhāro anuppattasadattho parikkhīṇabhavasaññojano sammadaññā vimutto. Tassa idheva bhikkhave sabbavedayitāni anabhinanditāni sīti bhavissanti.³ Ayaṃ vuccati bhikkhave, anupādisesā nibbānadhātu.

Imā kho bhikkhave, dve nibbānadhātuyo ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

4. “Dve imā cakkhumatā pakāsītā
nibbānadhātū anissitena tādīnā,
ekā hi dhātu idha diṭṭhadhammikā
sa-upādisesā bhavanettisaṅkhayā,
anupādisesā pana samparāyikā
yamhi nirujjhanti bhavāni sabbaso.

5. Ye etadaññāya padaṃ asaṅkhatam
vimuttacittā bhavanettisaṅkhayā,
te dhammasārādhigamā khaye⁴ ratā
pahaṃsu te sabbabhavāni tādīno ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

¹ avigatattā - Sī.

² paṭisaṃvedayati - Syā;
paṭisaṃvediyati - PTS.

³ sītibhavissanti - Syā.

⁴ dhammasārādhigamakkhaye - Syā.

2. 2. 7. KINH BẢN THỂ NIẾT BÀN

[44]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là hai bản thể của Niết Bàn. Hai bản thể nào? Bản thể Niết bàn còn dư sót và bản thể Niết Bàn không còn dư sót.

2. Và này các tỳ khưu, cái nào là bản thể Niết bàn còn dư sót?

Này các tỳ khưu, ở đây vị tỳ khưu là bậc A-la-hán, có lậu hoặc đã được cạn kiệt, đã được hoàn mãn, có việc cần làm đã làm, có gánh nặng đã được đặt xuống, có mục đích của mình đã được đạt đến, có sự trói buộc ở hữu đã được đoạn tận, đã hiểu biết đúng đắn và đã được giải thoát. Đối với vị ấy, năm giác quan vẫn tồn tại, thông qua trạng thái không bị hủy hoại của chúng vị ấy tiếp nhận đối tượng thích ý hoặc không thích ý, và cảm thọ hạnh phúc hay khổ đau. Cái có cho vị ấy là sự diệt trừ tham, sự diệt trừ sân, sự diệt trừ si. Này các tỳ khưu, cái này gọi là bản thể Niết bàn còn dư sót.

3. Và này các tỳ khưu, cái nào là bản thể Niết bàn không còn dư sót?

Này các tỳ khưu, ở đây vị tỳ khưu là bậc A-la-hán, có lậu hoặc đã được cạn kiệt, đã được hoàn mãn, có việc cần làm đã làm, có gánh nặng đã được đặt xuống, có mục đích của mình đã được đạt đến, có sự trói buộc ở hữu đã được đoạn tận, đã hiểu biết đúng đắn và đã được giải thoát. Này các tỳ khưu, đối với vị ấy, ngay ở nơi đây tất cả những gì được cảm thọ là không được thích thú, sẽ trở thành mát lạnh. Này các tỳ khưu, cái này gọi là bản thể Niết bàn không còn dư sót. Này các tỳ khưu, đây là hai bản thể của Niết Bàn.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Hai bản thể Niết bàn này đã được giảng giải bởi đấng Hữu Nhãn, bậc không bị lệ thuộc, bậc tự tại: Một bản thể, tại đây, ở thời hiện tại, còn dư sót, có sự diệt tận lỗi dẫn đến các hữu, hơn nữa là (bản thể Niết bàn) không còn dư sót ở thời vị lai, lúc các hữu được diệt tận toàn bộ.*

3. *Các vị nào biết được vị thế không còn tạo tác này, có tâm đã được giải thoát, có sự diệt tận lỗi dẫn đến hữu, có sự chứng đắc về cốt lõi của Giáo Pháp, các vị ấy thích thú ở sự diệt trừ, các vị như thế ấy đã dứt bỏ tất cả các hữu.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 2. 8. PAṬISALLĀNASUTTAM

[45]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Paṭisallānārāmā bhikkhave viharatha paṭisallānaratā, ajjhattaṃ cetosamathamanyuttā anirākatajjhānā vipassanāya samannāgatā brūhetā¹ suññāgārānaṃ. Paṭisallānārāmānaṃ bhikkhave viharattaṃ paṭisallānaratānaṃ ajjhattaṃ cetosamathamanyuttānaṃ anirākatajjhānānaṃ vipassanāya samannāgatānaṃ brūhetānaṃ suññāgārānaṃ dvinnāṃ phalānaṃ aññataraṃ phalaṃ pāṭikaṅkhaṃ: diṭṭhe 'va dhamme aññā, sati vā upādisese anāgāmitā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthettaṃ iti vuccati:

2. “Ye santacittā nipakā satimanto ca jhāyino,
sammā dhammaṃ vipassanti kāmesu anapekkhino.
3. Appamādaratā santā pamāde bhayadassino,
abhabbā parihānāya nibbānasseva santike ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

2. 2. 9. SIKKHĀNISAMSA SUTTAM

[46]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Sikkhānisamsā bhikkhave, viharatha paññuttarā vimuttisārā satādhipateyyā. Sikkhānisamsānaṃ bhikkhave, viharattaṃ paññuttarānaṃ vimuttisārānaṃ satādhipateyyānaṃ dvinnāṃ phalānaṃ aññataraṃ phalaṃ pāṭikaṅkhaṃ: diṭṭheva dhamme aññā, sati vā upādisese anāgāmitā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthettaṃ iti vuccati:

2. “Paripuṇṇasekhaṃ² apahānadhammaṃ
paññuttaraṃ jātikhayantadassim,
taṃ ve munim antimadehadhārim
mānaṃ jahaṃ³ brūmi jarāya pāraguṃ.
3. Tasmā sadā jhānaratā samāhitā
ātāpino jātikhayantadassino,
māraṃ sasenāṃ abhibhuyya bhikkhavo
bhavātha⁴ jātimaraṇassa pāragā ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ brūhetāro - Ma.

² paripuṇṇasikkhaṃ - Ma;
paripuṇṇasekkaṃ - Syā.

³ mārañjahaṃ - Ma, Syā;

mānañjahaṃ - PTS.

⁴ bhavatha - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

2. 2. 8. KINH THIÊN TỊNH

[45]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, các người hãy sống có sự ưa thích thiên tịnh, thích thú thiên tịnh, gắn bó với sự vắng lặng của tâm ở nội phần, không bỏ bê việc tham thiên, hội đủ pháp minh sát, là những người thường lai vãng các khu vực trống vắng. Này các tỳ khưu, đối với các vị sống có sự ưa thích thiên tịnh, thích thú thiên tịnh, gắn bó với sự vắng lặng của tâm ở nội phần, không bỏ bê việc tham thiên, hội đủ pháp minh sát, là những người thường lai vãng các khu vực trống vắng, một quả báu nào đó trong hai quả báu là điều chờ đợi: trí giải thoát ở đời hiện tại, hoặc nếu còn dư sót thì phẩm vị Bất Lai.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Những vị nào có tâm an tịnh, chín chắn, có niệm, và có thiên, thấy rõ pháp một cách đúng đắn, không có sự mong mỏi về các dục.*

3. *Trong khi thích thú ở việc không xao lãng, có sự nhìn thấy nỗi sợ hãi ở việc xao lãng, không thể đi đến sự thấp kém, các vị ở gần Niết Bàn.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 2. 9. KINH LỢI ÍCH CỦA VIỆC HỌC TẬP

[46]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, các người hãy sống, có việc học tập là sự lợi ích, có tuệ là tối thượng, có giải thoát là cốt lõi, có niệm là chủ đạo. Này các tỳ khưu, đối với các vị sống có việc học tập là sự lợi ích, có tuệ là tối thượng, có giải thoát là cốt lõi, có niệm là chủ đạo, một quả báu nào đó trong hai quả báu là điều chờ đợi: trí giải thoát ở đời hiện tại, hoặc nếu còn dư sót thì phẩm vị Bất Lai.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Vị có việc học tập đã được đầy đủ, có pháp không bị hư hoại, có tuệ là tối thượng, có nhìn thấy sự diệt trừ và chấm dứt của sự sanh, vị ấy quả thật là bậc hiền trí, mang thân mạng cuối cùng, từ bỏ ngã mạn, Ta nói đã đi đến bờ kia của sự già.*

3. *Do đó, luôn luôn thích thú việc tham thiên, định tĩnh, có nhiệt tâm, có nhìn thấy sự diệt trừ và chấm dứt của sự sanh, sau khi khuất phục Ma Vương cùng với đạo quân binh, này các tỳ khưu, các người hãy trở thành những vị đã đi đến bờ kia của sanh tử.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 2. 10. JĀGARIYASUTTAM

[47]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Jāgaro cassa bhikkhave bhikkhu vihareyya sato sampajāno samāhito pamudito vippassanno ca tattha kālavipassī ca kusalesu dhammesu. Jāgarassa bhikkhave bhikkhuno viharato satassa¹ sampajānassa [samāhitassa²] pamuditassa vippassannassa tattha kālavipassino kusalesu dhammesu dvinnam phalanam aññataram phalam pāṭikaṅkham: diṭṭhe 'va dhamme aññā, sati vā upādisese anāgāmitā”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Jāgarantā suṇāthetaṃ ye suttā te pabujjhatha, suttā jāgariyaṃ³ seyyo natthi jāgarato bhayaṃ.
3. Yo jāgaro ca satimā sampajāno samāhito pamudito⁴ vippassanno, kālena so sammā dhammaṃ parivīmaṃsamāno ekodibhūto vihane tamaṃ so.
4. Tasmā have jāgariyaṃ bhajetha ātāpī bhikkhu nīpako jhānalābhī, saṃyojanaṃ jātijarāya chetvā idheva sambodhimanuttaraṃ phuse”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan”ti.

2. 2. 11. ĀPĀYIKASUTTAM

[48]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Dve 'me bhikkhave āpāyikā nerayikā idamappahāya.⁵ Katame dve?⁶ Yo abrahmacārī brahmacāripaṭiñño, yo ca paripuṇṇaṃ parisuddhaṃ brahmacariyaṃ carantaṃ amūlakena abrahmacariyena anuddhamseti. Ime kho bhikkhave, dve āpāyikā nerayikā idamappahāyā”ti.

¹ satimato - Syā.

² samāhitassa - itipāṭho Ma, Syā, PTS potthakesu dissate.

³ jāgaritaṃ - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

⁴ mudito - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

⁵ idampahāya - Syā.

⁶ yo ca - Ma.

2. 2. 10. KINH TỈNH THỨC

[47]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu nên tỉnh thức, nên sống có niệm, có sự nhận biết rõ, định tĩnh, hoan hỷ, thành tín, và tại nơi ấy nhìn thấy rõ thời điểm thích hợp cho các thiện pháp. Này các tỳ khưu, đối với vị tỳ khưu tỉnh thức nên sống có niệm, có sự nhận biết rõ, định tĩnh, hoan hỷ, thành tín, và tại nơi ấy nhìn thấy rõ thời điểm thích hợp cho các thiện pháp, một quả báu nào đó trong hai quả báu là điều chờ đợi: trí giải thoát ở đời hiện tại, hoặc nếu còn dư sót thì phẩm vị Bất Lai.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Hỡi những người tỉnh thức, hãy lắng nghe điều này. Các vị nào đang ngủ, xin các vị hãy thức dậy. Tỉnh thức là tốt hơn ngủ. Không có nỗi sợ hãi cho người tỉnh thức.*

3. *Người nào tỉnh thức, và có niệm, có sự nhận biết rõ, định tĩnh, hoan hỷ, thành tín, đang cân nhắc suy xét pháp một cách đúng đắn vào thời điểm thích hợp, có trạng thái tập trung, người ấy có thể tiêu diệt bóng tối.*

4. *Do đó, đương nhiên nên duy trì sự tỉnh thức. Vị tỳ khưu có nhiệt tâm, chín chắn, đạt được thiên, sau khi cắt đứt sự trói buộc với sanh và lão, có thể chạm đến phẩm vị giác ngộ tối thượng ngay tại nơi đây.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 2. 11. KINH KÊ SANH ĐỌA XÚ

[48]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, hai hạng người này là những kẻ sanh đọa xứ, những kẻ đi địa ngục, sau khi không dứt bỏ điều này. Hai hạng nào? Kẻ không có Phạm hạnh tự nhận là có Phạm hạnh, và kẻ nào bôi nhọ vị đang thực hành Phạm hạnh trọn vẹn thanh tịnh bằng điều phi Phạm hạnh không có nguyên cơ. Này các tỳ khưu, hai hạng người này là những kẻ sanh đọa xứ, những kẻ đi địa ngục, sau khi không dứt bỏ điều này.”

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Abhūtavādī nirayaṃ upeti yo vā pi¹ katvā na karomi cāha,
ubhopi te pecca samā bhavanti nihīnakammā manujā parattha.
3. Kāsāvakaṇṭhā bahavo pāpadhammā asaṅṅatā,
pāpā pāpehi kammehi nirayaṃ te upapajjare.
4. Seyyo ayoguḷo bhutto tatto aggisikhūpamo,
yañce bhuñjeyya dussilo raṭṭhapiṇḍaṃ asaṅṅato ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

2. 2. 12. DIṬṬHIGATASUTTAṀ

[49]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Dvīhi bhikkhave diṭṭhigatehi pariyutṭhitā devamanussā oliyanti eke atidhāvanti eke cakkhumanto ca passanti.

2. Kathaṅca bhikkhave oliyanti² eke?

Bhavārāmā bhikkhave devamanussā bhavaratā bhavasammuditā. Tesam bhavanirodhāya dhamme desiyamāne na cittaṃ pakkhandati na pasīdati na santiṭṭhati nādhimuccati. Evaṃ kho bhikkhave, oliyanti eke.

¹ yo vāpi - Ma, PTS; yo cāpi - Syā.

² oliyanti - Ma.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Kẻ có lời nói không thật đi đến địa ngục, hoặc thậm chí người nào, sau khi làm, đã nói là: ‘Tôi không làm;’ cả hai hạng người có nghiệp hạ liệt ấy, sau khi chết, là giống như nhau ở cảnh giới khác.

3. Có nhiều kẻ, cố quẩn y casa, (hành) theo pháp ác, không tự chế ngự, những kẻ xấu xa ấy, do các nghiệp ác, bị sanh vào địa ngục.

4. Hòn sắt cháy rực tựa như ngọn lửa được ăn vào là tốt hơn so với kẻ có giới tồi, không tự chế ngự, ăn đồ ăn khát thực của xứ sở.”¹

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

2. 2. 12. KINH TÀ KIẾN

[49]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, chư Thiên và nhân loại bị xâm nhập bởi hai tà kiến, một số chấp chặt, một số chạy quá mức, và những vị có mắt nhìn thấy.

2. Và này các tỳ khưu, một số chấp chặt nghĩa là thế nào?

Này các tỳ khưu, có sự ưa thích ở hữu, chư Thiên và nhân loại thích thú ở hữu, vui thích ở hữu. Đối với các vị ấy, trong khi Giáo Pháp về sự diệt tận của hữu đang được thuyết giảng, tâm của họ không hướng đến, không tin tưởng, không trú vào, không thiên về. Này các tỳ khưu, một số chấp chặt nghĩa là như thế.

¹ Ba kệ ngôn này giống ba kệ ngôn 306-308 của Pháp Cú, Phẩm Địa Ngục.

3. Kathaṅca bhikkhave atidhāvanti eke?

Bhaveneva kho paneke aṭṭiyamānā harāyamānā jigucchamānā vibhavaṃ abhinandanti. Yato kira bho ayaṃ attā¹ kāyassa bhedā parammaraṇā ucchijjati vinassati na hoti parammaraṇā, etaṃ santaṃ etaṃ paṇītaṃ etaṃ yathāvanti.² Evaṃ kho bhikkhave, atidhāvanti eke.

4. Kathaṅca bhikkhave cakkhumanto passanti?

Idha bhikkhu bhūtaṃ bhūtato passati, bhūtaṃ bhūtato disvā bhūtassa nibbidāya virāgāya nirodhāya paṭipanno hoti. Evaṃ kho bhikkhave, cakkhumanto ca passanti ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

5. “Ye³ bhūtaṃ bhūtato disvā bhūtassa ca atikkamā,⁴
yathābhūte⁵ vimuccanti bhavataṇhāparikkhayā.
6. Sa ve⁶ bhūtapariñño⁷ so vītataṇho bhavābhava,
bhūtassa vibhavā bhikkhu nāgacchati punabbhavan ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

Vaggo dutīyo.**TASSUDDĀNAṀ**

Dve indriyā dve tapanīyā sīlena apare duve,
anottappi⁸ kuhanā dve ca saṃvejanīyena te dasa.

Vitakkā desanā vijjā paññā dhammena pañcamaṃ,
ajātaṃ dhātu sallānaṃ sikkhā jāgariyena ca,
apāya diṭṭhiyā ceva⁹ bāvisati pakāsītā ”ti.

DUKANIPĀTO.

--ooOoo--

¹ attho - PTS; satto - Sīmu.

² yāthāvanti - Syā;
yathāva evaṃdhāvati - Sīmu.

³ yo - Syā.

⁴ atikkamaṃ - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

⁵ yathābhūtaṃ - Syā.

⁶ sace - Syā, PTS, Sīmu.

⁷ bhūtaṃ pariñño - Syā;
bhūtapariññāto - katthaci.

⁸ anottāpī - Ma.

⁹ diṭṭhiyāyeva - Syā.

3. Và này các tỳ khưu, một số chạy quá mức nghĩa là thế nào?

Trái lại, trong khi bị khổ sở, trong khi bị hổ thẹn, trong khi chán ghét bởi vì hữu, một số thỏa thích phi hữu (nói rằng): ‘Này ông, khi tự ngã này, do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, bị tiêu diệt, bị hoại diệt, không hiện hữu sau khi chết đi. Điều này là an tịnh, điều này là hảo hạng, điều này là đúng như vậy.’ Này các tỳ khưu, một số chạy quá mức nghĩa là như thế.

4. Và này các tỳ khưu, những vị có mắt nhìn thấy nghĩa là thế nào?

Ở đây, vị tỳ khưu nhìn thấy hiện hữu là hiện hữu, sau khi nhìn thấy hiện hữu là hiện hữu vị ấy thực hành đưa đến nhàm chán, đưa đến xa lìa luyến ái, đưa đến tịch diệt đối với hiện hữu. Này các tỳ khưu, những vị có mắt nhìn thấy nghĩa là như thế.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

5. *“Những người nào sau khi thấy được hiện hữu là hiện hữu, và có sự vượt qua hiện hữu, họ được giải thoát ở hiện hữu như thế nhờ vào sự diệt tận tham ái ở hữu.*

6. *Với sự hiểu biết toàn diện về hiện hữu, vị ấy quả thật đã xa lìa tham ái ở hữu và phi hữu. Do sự không hình thành của hiện hữu, vị tỳ khưu không đi đến sự hiện hữu lại nữa.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

Phẩm thứ nhì.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Hai bài Kinh về giác quan, hai làm cho nóng này, hai bài Kinh khác về giới, không ghê sợ tội lỗi, và hai về đối gạt, với đáng bị chấn động; chúng là mười.

Suy tâm, sự thuyết giảng, minh, tuệ, với pháp (trắng) là thứ năm, không sanh, bản thể, thiền tịnh, học tập, và với tinh thức, đọa xứ, và với tà kiến nữa, hai mươi hai bài Kinh đã được giảng giải.

NHÓM HAI PHÁP.

--ooOoo--

TIKANIPĀTO

PAṬHAMO VAGGO

3. 1. 1. AKUSALAMŪLASUTTAM

[50]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tīṇimāni bhikkhave akusalamūlāni. Katamāni tīṇi? Lobho akusalamūlaṃ, doso akusalamūlaṃ, moho akusalamūlaṃ. Imāni kho bhikkhave, tīṇi akusalamūlāni ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Lobho doso ca moho ca purisaṃ pāpacetasam,
hiṃsanti attasambhūtā tacasāraṃ 'va samphalan ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 1. 2. DHĀTUSUTTAM

[51]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tisso imā bhikkhave dhātuyo. Katamā tisso? Rūpadhātu, arūpadhātu, nirodhadhātu. Imā kho bhikkhave, tisso dhātuyo ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Rūpadhātu¹ pariññāya arūpesu asaṅghitā,
nirodhe ye vimuccanti te janā macchāyino.

3. Kāyena amataṃ dhātuṃ phassayitvā² nirūpadhiṃ,
upadhippaṭṭinissaggaṃ sacchikatvā anāsavo,
deseti sammāsambuddho asokaṃ virajaṃ padan ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

¹ rūpadhātuṃ - Ma.

² phusayitva - Ma; phussayitvā - Syā.

NHÓM BA PHÁP

PHẨM THỨ NHẤT

3. 1. 1. KINH BẤT THIỆN CĂN

[50]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba bất thiện căn. Ba căn nào? Tham là bất thiện căn, sân là bất thiện căn, si là bất thiện căn, Này các tỳ khưu, đây là ba bất thiện căn.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Tham, sân, và si, được sanh ra từ bản thân, hãm hại người có tâm ác xấu, tựa như (hoa) trái của chính cây tre hại chết cây tre.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 1. 2. KINH GIỚI

[51]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba giới. Ba giới nào? Sắc giới, vô sắc giới, tịch diệt giới. Này các tỳ khưu, đây là ba giới.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Sau khi hiểu toàn diện về sắc giới, không đứng vững ở vô sắc, những ai được giải thoát ở tịch diệt, những vị ấy có sự loại bỏ Tử Thân.”*

3. *Với thân, sau khi chạm đến bản thể Bất Tử, không còn mầm tái sanh, sau khi chứng ngộ sự xả bỏ mầm tái sanh, bậc không còn lậu hoặc, Chánh Đẳng Giác thuyết giảng vị thế không còn sáu muện, xa lìa ô nhiễm.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 1. 3. PAṬHAMAVEDANĀSUTTAM

[52]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tisso imā bhikkhave vedanā. Katamā tisso? Sukhā vedanā dukkhā vedanā adukkhamasukhā vedanā. Imā kho bhikkhave, tisso vedanā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Samāhito sampajāno sato buddhassa sāvako,
vedanā ca pajānāti vedanānañca sambhavaṃ.
3. Yattha cetā nirujjhanti maggañca khayagāminam,
vedanānaṃ khayā bhikkhu nicchāto parinibbuto ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

3. 1. 4. DUTIYAVEDANĀSUTTAM

[53]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ.

1. “Tisso imā bhikkhave vedanā. Katamā tisso? Sukhā vedanā dukkhā vedanā adukkhamasukhā vedanā.

Sukhā bhikkhave, vedanā dukkhato daṭṭhabbā. Dukkā vedanā sallato daṭṭhabbā. Adukkhamasukhā vedanā aniccato daṭṭhabbā. Yato kho ¹ bhikkhave bhikkhuno sukhā vedanā dukkhato diṭṭhā hoti, dukkhā vedanā sallato diṭṭhā hoti, adukkhamasukhā vedanā aniccato diṭṭhā hoti, ayaṃ vuccati bhikkhave bhikkhu ariyo sammaddaso acchecchi² taṇhaṃ vāvattayi³ saṃyojanaṃ sammā mānābhisamayā antamakāsi dukkhassā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yo sukhaṃ dukkhato 'ddakkhi⁴ dukkhamaddakkhi sallato,
adukkhamasukhaṃ santaṃ addakkhi naṃ aniccato.
3. Sa ve sammaddaso⁵ bhikkhu yato tattha vimuccati,
abhiññāvositto santo sa ve yogātigo munī ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ yato ca kho - Syā.

² acchejji - PTS.

³ vivattayi - Ma, PTS.

⁴ adda - Map; addakkhi - Syā; dakkhi - PTS.

⁵ sammaddaso - Sīmu; saccaddaso - katthaci.

3. 1. 3. KINH THỌ - THỨ NHẤT

[52]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba thọ. Ba thọ nào? Thọ lạc, thọ khổ, thọ bất khổ bất lạc. Này các tỳ khưu, đây là ba thọ.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Vị đệ tử của đức Phật, định tĩnh, có sự nhận biết đúng đắn, có niệm, và nhận biết về thọ, sự phát sanh của các thọ, ...*

3. *... nơi các thọ được diệt tận, và đạo lộ dẫn đến sự diệt trừ. Do sự diệt trừ các thọ, vị tỳ khưu không còn khao khát, được tịch tịnh.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 1. 4. KINH THỌ - THỨ NHÌ

[53]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba thọ. Ba thọ nào? Thọ lạc, thọ khổ, thọ bất khổ bất lạc.

Này các tỳ khưu, thọ lạc nên được nhìn thấy là khổ. Thọ khổ nên được nhìn thấy là mũi tên. Thọ không khổ không lạc nên được nhìn thấy là vô thường. Này các tỳ khưu, bởi vì với vị tỳ khưu thọ lạc đã được nhìn thấy là khổ, thọ khổ đã được nhìn thấy là mũi tên, thọ không khổ không lạc đã được nhìn thấy là vô thường, này các tỳ khưu, vị tỳ khưu này được gọi là Thánh nhân, có cái nhìn đúng đắn, đã cắt đứt tham ái, đã bứng gốc sự trói buộc, nhờ vào sự linh hội về ngã mạn một cách đúng đắn đã thực hiện việc chấm dứt khổ.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Vị nào đã nhìn thấy lạc là khổ, đã nhìn thấy khổ là mũi tên, đã nhìn thấy không khổ không lạc, an tịnh ấy là vô thường ...*

3. *... vị tỳ khưu ấy, thật vậy, với việc nhìn thấy đúng đắn, nhờ thế được giải thoát khỏi nơi ấy, được hoàn mãn về thắng trí, được an tịnh, vị hiền trí ấy quả thật đã vượt qua các sự ràng buộc.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 1. 5. PAṬHAMA-ESANĀSUTTAM

[54]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. "Tisso imā bhikkhave esanā. Katamā tisso? Kāmesanā bhavesanā brahmacariyesanā. Imā kho bhikkhave, tisso esanā "ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. "Samāhito sampajāno sato buddhassa sāvako, esanā ca pajānāti esanānañca sambhavaṃ.
3. Yattha cetā nirujjhanti maggañca khayagāmināṃ, esanānaṃ khayā bhikkhu nicchāto parinibbuto "ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ "ti.

3. 1. 6. DUTIYA-ESANĀSUTTAM

[55]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. "Tisso imā bhikkhave esanā. Katamā tisso? Kāmesanā bhavesanā brahmacariyesanā. Imā kho bhikkhave, tisso esanā "ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. "Kāmesanā bhavesanā brahmacariyesanā saha, iti saccaparāmāso diṭṭhiṭṭhānā samussayā.
3. Sabbarāgavirattassa taṇhakkhayavimuttino,¹ esanā paṇinissatṭhā diṭṭhiṭṭhānā samūhatā, esanānaṃ khayā bhikkhu nirāso akathaṃkathī "ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ "ti.

¹ taṇhakkhayavimuttiyā - Sīmu.

3. 1. 5. KINH TÂM CẦU - THỨ NHẤT

[54]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba sự tâm cầu. Ba sự tâm cầu nào? Sự tâm cầu về dục, sự tâm cầu về hữu, sự tâm cầu về Phạm hạnh.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “*Vị đệ tử của đức Phật, định tĩnh, có sự nhận biết đúng đắn, có niệm, và nhận biết về tâm cầu, sự phát sanh của các tâm cầu, ...*”

3. *... nơi các tâm cầu được diệt tận, và đạo lộ dẫn đến sự diệt trừ. Do sự diệt trừ các tâm cầu, vị tỳ khưu không còn khao khát, được tịch tịnh.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 1. 6. KINH TÂM CẦU - THỨ NHÌ

[55]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba sự tâm cầu. Ba sự tâm cầu nào? Sự tâm cầu về dục, sự tâm cầu về hữu, sự tâm cầu về Phạm hạnh.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “*Sự tâm cầu về dục, sự tâm cầu về hữu, cùng với sự tâm cầu về Phạm hạnh, sự bám víu vào ‘sự thật là thế ấy,’ chỗ đứng của tà kiến, (tất cả) là sự tích lũy (các ô nhiễm).*”

3. *Đối với vị đã xa lìa luyện ái ở mọi ái luyện, đối với vị có sự giải thoát do diệt trừ tham ái, các sự tâm cầu đã được xả bỏ, các chỗ đứng của tà kiến đã được nhổ bỏ; do sự diệt trừ các sự tâm cầu, vị tỳ khưu không còn mong mỏi, không còn hoài nghi.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 1. 7. PAṬHAMMA-ĀSAVASUTTAM

[56]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tayo 'me bhikkhave āsavā. Katame tayo? Kāmāsavo bhavāsavo avijjāsavo. Ime kho bhikkhave, tayo āsavā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Samāhito sampajāno sato buddhassa sāvako,
āsave ca pajānāti āsavānañca sambhavaṃ.
3. Yattha cetā nirujjhanti maggañca khayagāmināṃ,
āsāvānaṃ khayā bhikkhu nicchāto parinibbuto ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

3. 1. 8. DUTIYA-ĀSAVASUTTAM

[57]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tayo 'me bhikkhave āsavā. Katame tayo? Kāmāsavo bhavāsavo avijjāsavo. Ime kho bhikkhave, tayo āsavā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yassa kāmāsavo khīṇo avijjā ca virājitā,
bhavāsavo parikkhīṇo vippamutto nirūpadhi,
dhāreti antimaṃ dehaṃ jetvā māraṃ savāhinintī ”ti.¹

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ savāhanan ti - Syā, PTS.

3. 1. 7. KINH LẬU HOẶC - THỨ NHẤT

[56]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba lậu hoặc. Ba lậu hoặc nào? Lậu hoặc liên quan đến các dục, lậu hoặc liên quan đến hữu, lậu hoặc liên quan đến vô minh.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Vị đệ tử của đức Phật, định tĩnh, có sự nhận biết đúng đắn, có niệ, và nhận biết về lậu hoặc, sự phát sanh của các lậu hoặc, ...*

3. *... nơi các lậu hoặc được diệt tận, và đạo lộ dẫn đến sự diệt trừ. Do sự diệt trừ các lậu hoặc, vị tỳ khưu không còn khao khát, được tịch tịnh.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 1. 8. KINH LẬU HOẶC - THỨ NHÌ

[57]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba lậu hoặc. Ba lậu hoặc nào? Lậu hoặc liên quan đến các dục, lậu hoặc liên quan đến hữu, lậu hoặc liên quan đến vô minh.”¹

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Đôi với vị nào, dục lậu đã được cạn kiệt, vô minh đã được xa lìa, hữu lậu đã được hoàn toàn cạn kiệt, (vị ấy) đã được giải thoát, không còn mầm tái sanh, mang thân mạng cuối cùng, sau khi đã chiến thắng Ma Vương cùng với đạo quân binh.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

¹ Dục lậu, hữu lậu, vô minh lậu (ND).

3. 1. 9. TAṆHĀSUTTAM

[58]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tisso imā bhikkhave taṇhā. Katamā tisso? Kāmataṇhā bhavataṇhā vibhavataṇhā. Imā kho bhikkhave, tisso taṇhā ”ti

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Taṇhāyogena saṃyuttā rattacittā bhavābhave,
te yogayuttā mārassa ayogakkhemino janā,
sattā gacchanti saṃsāraṃ jātimaraṇagāmino.
3. Ye ca taṇhaṃ pahatvāna vītataṇhā¹ bhavābhave,
te ca² pāraṃgatā³ loke ye pattā āsavakkhayan ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 1. 10. MĀRADHEYYSUTTAM

[59]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tīhi bhikkhave dhammehi samannāgato bhikkhu atikkamma māradheyyaṃ ādicco 'va virocati. Katamehi tīhi? Idha bhikkhave bhikkhu asekhena sīlakkhandhena samannāgato hoti, asekhena samādhikkhandhena samannāgato hoti, asekhena paññākkhandhena samannāgato hoti.

Imehi kho bhikkhave, tīhi dhammehi samannāgato bhikkhu atikkamma māradheyyaṃ ādicco 'va virocati ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Sīlaṃ samādhi paññā⁴ ca yassa ete subhāvitā,
atikkamma māradheyyaṃ ādicco 'va virocati ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

Vaggo paṭhamo.

TASSUDDĀNAM

Mūla dhātu atha vedanā duve esanā ca duve āsavā duve,
taṇhāto ca atha māradheyyato vaggamāhu paṭhamanti muttaman ”ti.

--ooOoo--

¹ nittaṇhā ca - Sīmu.

² te ve - Ma, Syā.

³ pāragatā - Syā.

⁴ sīlasamādhipaññā - Syā.

3. 1. 9. KINH THAM ÁI

[58]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba tham ái. Ba tham ái nào? Tham ái liên quan đến các dục, tham ái liên quan đến hữu, tham ái liên quan đến phi hữu.”¹

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Bị ràng buộc bởi sự ràng buộc của tham ái, có tâm bị ái luyến ở hữu và phi hữu, những người ấy, bị trói buộc bởi sự trói buộc của Ma Vương, không có sự an toàn đối với các trói buộc; bị dính mắc, họ đi đến luân hồi, với việc đi đến sanh và tử.*

3. *Và những vị nào, sau khi tiêu diệt tham ái, có tham ái đã được xa lìa ở hữu và phi hữu, đã đạt đến sự diệt trừ các lậu hoặc, những vị ấy đã đi đến bờ kia, ở thế gian.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 1. 10. KINH PHẠM VI CỦA MA VƯƠNG

[59]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu thành tựu ba pháp vượt qua phạm vi của Ma Vương và chói sáng ví như mặt trời. Với ba pháp nào? Này các tỳ khưu, ở đây vị tỳ khưu được thành tựu vô học giới uẩn, được thành tựu vô học định uẩn, được thành tựu vô học tuệ uẩn.

Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu thành tựu ba pháp vượt qua phạm vi của Ma Vương và chói sáng ví như mặt trời.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Giới, định, và tuệ, đối với vị nào các pháp này khéo được tu tập, (vị ấy) vượt qua phạm vi của Ma Vương và chói sáng ví như mặt trời.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

Phẩm thứ nhất.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Căn, giới, rồi hai bài Kinh về thọ, hai về tâm cầu, và hai về lậu hoặc, tham ái, và phạm vi của Ma Vương; các vị đã gọi là phẩm thứ nhất tối thượng.

--ooOoo--

¹ Dục ái, hữu ái, phi hữu ái (ND).

DUTIYO VAGGO

3. 2. 1. PUÑÑAKIRIYAVATTHUSUTTAM

[60]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tīṇimāni bhikkhave puññakiriyavattūni. Katamāni tīṇi? Dānamayaṃ puññakiriyavattu, sīlamayaṃ puññakiriyavattu, bhāvanāmayayaṃ puññakiriyavattu. Imāni kho bhikkhave, tīṇi puññakiriyavattūni ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Puññameva so sikkheyya āyataggaṃ sukhudrayaṃ,¹
dānañca samacariyañca mettacittañca bhāvaye.
3. Ete dhamme bhāvayitvā tayo sukhasamuddaye,
abyāpajjhaṃ sukhaṃ lokaṃ paṇḍito upapajjati ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

3. 2. 2. CAKKHUSUTTAM

[61]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tīṇimāni bhikkhave cakkhūni. Katamāni tīṇi? Maṃsacakkhu dibbacakkhu paññācakkhū 'ti. Imāni kho bhikkhave, tīṇi cakkhūni ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Maṃsacakkhu dibbacakkhu paññācakkhu anuttaraṃ,
etāni tīni cakkhūni akkhāsi purisuttamo.
3. Maṃsacakkhussa uppādo maggo dibbassa cakkhuno,
yato ñāṇaṃ udapādi paññācakkhu anuttaraṃ,
tassa² cakkhussa paṭilābhā sabbadukkhā pamuccatī ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ sukhindriyaṃ - Syā, PTS.

² yassa - Ma, Syā, PTS.

PHẨM THỨ NHÌ

3. 2. 1. KINH NỀN TẢNG CỦA VIỆC HÀNH THIỆN

[60]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba nền tảng của hành động phước thiện. Ba nền tảng nào? Nền tảng của hành động phước thiện gồm có bố thí, nền tảng của hành động phước thiện gồm có giới, nền tảng của hành động phước thiện gồm có tu tập (tham thiền). Này các tỳ khưu, đây là ba nền tảng của hành động phước thiện.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Vị ấy nên học tập thuần về phước thiện làm sanh lên an lạc tối cao kéo dài, nên tu tập bố thí, sự thực hành bình lặng, và tâm từ ái.”*

3. *Sau khi tu tập ba pháp làm sanh lên an lạc này, bậc sáng suốt sanh lên cõi an lạc, không khổ sâu.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 2. 2. KINH VỀ NHÃN

[61]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba loại nhãn (con mắt). Ba loại nào? Nhục nhãn, thiên nhãn, và tuệ nhãn. Này các tỳ khưu, đây là ba loại nhãn.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Nhục nhãn, thiên nhãn, tuệ nhãn là vô thượng, đấng Tối Thượng Nhân đã nói về ba loại nhãn này.”*

3. *Việc sanh lên của nhục nhãn là con đường đưa đến thiên nhãn. Khi trí tuệ đã sanh khởi, tuệ nhãn là tối thượng. Do việc đạt được nhãn ấy, được giải thoát khỏi tất cả khổ đau.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 2. 3. INDRIYASUTTAM

[62]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tīṇimāni bhikkhave indriyāni. Katamāni tīṇi? Anaññātaññassāmī-tindriyaṃ¹ aññindriyaṃ aññāvindriyaṃ. Imāni kho bhikkhave, tīṇi indriyāni ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Sekhassa sikkhamānassa ujumaggānusārino, khayasmaṃ paṭhamaṃ ñāṇaṃ tato aññā anantarā.
3. Tato aññā vimuttassa ñāṇaṃ ve hoti tādino, akuppā me vimuttīti bhavasaññojanakkhayā.
4. Sa ve indriyasampanno santo santipade rato, dhāreti antimaṃ dehaṃ jetvā māraṃ savāhinin ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 2. 4. ADDHĀSUTTAM

[63]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. Tayo 'me bhikkhave addhā. Katame tayo? Atīto addhā, anāgato addhā, paccuppanno addhā. Ime kho bhikkhave, tayo addhā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Akkheyyasaññino sattā akkheyyasmaṃ patitṭhitā, akkheyyaṃ apariññāya yogamāyanti maccuno.
3. Akkheyyaṅca pariññāya akkhātāraṃ na maññati, phuṭṭho vimokkho manasā santipadamanuttaraṃ.

¹ anaññātaññassāmī-tindriyaṃ - Syā.

3. 2. 3. KINH VỀ QUYỀN

[62]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba quyền. Ba quyền nào? Vị tri quyền, dĩ tri quyền, cụ tri quyền.¹ Này các tỳ khưu, đây là ba quyền.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Đối với vị hữu học đang học tập, đi theo đạo lộ ngay thẳng, tuệ thứ nhất về sự diệt trừ, kẻ đó không bị gián đoạn là trí giác ngộ.

3. Sau đó, trí giác ngộ của vị đã giải thoát chắc chắn trở thành trí của bậc tự tại, nhờ vào sự diệt trừ tất cả các điều ràng buộc (tuyên bố rằng:) ‘Sự giải thoát của tôi là không bị chuyển dịch.’

4. Vị ấy quả thật được thành tựu các quyền, trở nên an tịnh, được thích thú ở vị thế an tịnh, (vị ấy) mang thân mạng cuối cùng, sau khi đã chiến thắng Ma Vương cùng với đạo quân binh.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 2. 4. KINH KHOẢNG THỜI GIAN

[63]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba khoảng thời gian. Khoảng thời gian quá khứ, khoảng thời gian vị lai, khoảng thời gian hiện tại. Này các tỳ khưu, đây là ba khoảng thời gian.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Có sự nhận biết về điều được thuyết giảng, chúng sinh đứng vững ở điều được thuyết giảng. Không biết toàn diện về điều được thuyết giảng chúng sinh đi đến sự trôi buộc của thân chết.

3. Và sau khi biết toàn diện về điều được thuyết giảng, không nghĩ đến người thuyết giảng, tâm chạm đến sự giải thoát, vị thế an tịnh vô thượng.

¹ Vị tri quyền (*anaññatāññassāmītindriya* = khả năng về “Tôi sẽ biết điều chưa được biết”) tức là trí tuệ đưa đến việc thấy được Niết Bàn lần đầu tiên của đạo Nhập Lưu. Dĩ tri quyền (*aññindriya* = khả năng về điều đã được biết) tức là trí tuệ biết được Niết Bàn các lần sau từ quả Nhập Lưu cho đến đạo A-la-hán. Cụ tri quyền (*aññātāvindriya* = khả năng có điều đã được biết) tức là trí tuệ giác ngộ hoàn toàn của quả A-la-hán (ND).

4. Sa ve akkheyyasampanno santo santipade rato,
saṅkhāya sevī dhammatṭho saṅkhyam¹ nopeti vedagū ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 2. 5. DUCCARITASUTTAM

[64]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Tīṇimāni bhikkhave duccaritāni. Katamāni tīṇi? Kāyaduccaritaṃ,
vacīduccaritaṃ, manoduccaritaṃ. Imāni kho bhikkhave, tīṇi duccaritāni ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Kāyaduccaritaṃ katvā vacīduccaritāni ca,
manoduccaritaṃ katvā yañcaññaṃ dosasañhitaṃ.²
3. Akatvā kusalaṃ kammaṃ katvānākusalaṃ bahuṃ,
kāyassa bhedaṃ duppañño nirayaṃ so ’papajjatī ”ti.³

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 2. 6. SUCARITASUTTAM

[65]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Tīṇimāni bhikkhave sucaritāni. Katamāni tīṇi? Kāyasucaritaṃ
vacīsucaritaṃ manosucaritaṃ. Imāni kho bhikkhave, tīṇi sucaritāni ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Kāyaduccaritaṃ hitvā vacīduccaritāni ca,
manoduccaritaṃ hitvā yañcaññaṃ dosasañhitaṃ.³
3. Akatvā ’kusalaṃ kammaṃ katvāna kusalaṃ bahuṃ,
kāyassa bhedaṃ sappañño saggamaṃ so upapajjatī ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

¹ saṅkham - PTS.

² dosasañhitaṃ - Ma; dosasaññitaṃ - PTS.

³ so upapajjatī ti - Syā, PTS, Sīmu.

4. *Vị ấy quả thật đã thành tựu đều được thuyết giảng, được an tịnh, được thích thú ở vị thế an tịnh, có sự thực hành sau khi đã suy xét, đã đứng ở pháp, bậc hiểu biết sâu sắc không đi đến sự suy xét.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 2. 5. KINH UẾ HẠNH

[64]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. *“Này các tỳ khưu, đây là ba uế hạnh. Ba uế hạnh nào? Uế hạnh do thân, uế hạnh do khẩu, uế hạnh do ý. Này các tỳ khưu, đây là ba uế hạnh.”*

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Sau khi làm uế hạnh do thân và các uế hạnh do khẩu, sau khi làm uế hạnh do ý và điều nào khác liên quan đến tội lỗi, ...*

3. *... sau khi không làm hành động thiện, sau khi làm nhiều việc bất thiện, do sự hoại rã của thân, kẻ thiếu trí tuệ ấy sanh vào địa ngục.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 2. 6. KINH THIỆN HẠNH

[65]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. *“Này các tỳ khưu, đây là ba thiện hạnh. Ba thiện hạnh nào? Thiện hạnh do thân, thiện hạnh do khẩu, thiện hạnh do ý. Này các tỳ khưu, đây là ba thiện hạnh.”*

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Sau khi từ bỏ uế hạnh do thân và các uế hạnh do khẩu, sau khi từ bỏ uế hạnh do ý và điều nào khác liên quan đến tội lỗi, ...*

3. *... sau khi không làm hành động bất thiện, sau khi làm nhiều việc thiện, do sự hoại rã của thân, người có trí tuệ ấy sanh vào cõi Trời.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 2. 7. SOCEYYASUTTAM

[66]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tīṇimāni bhikkhave soceyyāni. Katamāni tīṇi? Kāyasoceyyaṃ vacīsoceyyaṃ manosoceyyaṃ. Imāni kho bhikkhave, tīṇi soceyyāni ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Kāyasuciṃ¹ vācāsuciṃ² cetosucimanāsavaṃ,
suciṃ soceyyasampannaṃ āhu sabbappahāyīnaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

3. 2. 8. MONEYYASUTTAM

[67]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tīṇimāni bhikkhave moneyyāni. Katamāni tīṇi? Kāyamoneyyaṃ vacīmoneyyaṃ manomoneyyaṃ. Imāni kho bhikkhave, tīṇi moneyyāni ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Kāyamuniṃ³ vācāmuniṃ⁴ manomunimanāsavaṃ,
muniṃ moneyyasampannaṃ āhu ninhātapāpakaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

3. 2. 9. PAṬHAMARĀGASUTTAM

[68]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Yassa kassaci bhikkhave rāgo appahīno doso appahīno moho appahīno, ayaṃ vuccati bhikkhave baddho⁵ mārassa, pamukkassa⁶ mārappāso, yathākāmakaraṇīyo ca⁷ pāpimato.

Yassa kassaci bhikkhave rāgo pahīno doso pahīno moho pahīno, ayaṃ vuccati bhikkhave abaddho⁵ mārassa, omukkassa mārappāso, na yathākāmakaraṇīyo pāpimato ”ti.

¹ kāyasuci - Sīmu.

² vacīsuciṃ - Ma.

³ kāyamuni - Sīmu.

⁴ vacīmuniṃ - Ma.

⁵ abandho - Syā, PTS, Sīmu.

⁵ bandho - Syā, PTS, Sīmu.

⁶ paṭimukkassa - Ma, Syā, PTS.

⁷ ca - itisaddo Ma potthake na dissate.

⁴ addhā ca caritaṃ duve soci - Ma;

3. 2. 7. KINH THANH TỊNH

[66]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba sự thanh tịnh. Ba sự thanh tịnh nào? Sự thanh tịnh ở thân, thanh tịnh ở khẩu, thanh tịnh ở ý. Này các tỳ khưu, đây là ba sự thanh tịnh.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Có sự thanh tịnh ở thân, có sự thanh tịnh ở khẩu, có sự thanh tịnh ở ý, không còn lậu hoặc, bậc thanh tịnh, thành tựu sự thanh tịnh, được gọi là có sự dứt bỏ tất cả.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 2. 8. KINH HIỀN TRÍ HẠNH

[67]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba hiền trí hạnh. Ba hiền trí hạnh nào? Hiền trí hạnh về thân, hiền trí hạnh về khẩu, hiền trí hạnh về ý. Này các tỳ khưu, đây là ba hiền trí hạnh.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Có hiền trí hạnh về thân, có hiền trí hạnh về khẩu, có hiền trí hạnh về ý, không còn lậu hoặc, bậc hiền trí, thành tựu hiền trí hạnh, được gọi là người đã gột rửa điều ác xấu.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 2. 9. KINH LUYẾN ÁI - THỨ NHẤT

[68]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đối với bất cứ người nào luyến ái chưa được dứt bỏ, sân hận chưa được dứt bỏ, si mê chưa được dứt bỏ, này các tỳ khưu, người này được gọi là bị trói buộc bởi Ma Vương, bầy sập của Ma Vương đã được đóng lại đối với người này, và bị hành động theo như ý muốn của kẻ Ác Độc.”

Này các tỳ khưu, đối với bất cứ người nào luyến ái đã được dứt bỏ, sân đã được dứt bỏ, si đã được dứt bỏ, này các tỳ khưu, người này được gọi là không bị trói buộc bởi Ma Vương, bầy sập của Ma Vương đã được mở ra đối với người này, và không bị hành động theo như ý muốn của kẻ Ác Độc.”

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yassa rāgo ca doso ca avijjā ca virājitā,
taṃ bhāvitattaññataraṃ brahmabhūtaṃ tathāgataṃ,
buddhaṃ verabhayātitaṃ āhu sabbappahāyinaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 2. 10. DUTIYARĀGASUTTAM

[69]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutam:

1. “Yassa kassaci bhikkhave bhikkhussa vā bhikkhuniyā vā rāgo appahīno doso appahīno moho appahīno, ayaṃ vuccati bhikkhave, na atari samuddaṃ sa-ūmiṃ savīciṃ sāvattaṃ sagahaṃ sarakkhasaṃ.

Yassa kassaci bhikkhave bhikkhussa vā bhikkhuniyā vā rāgo pahīno doso pahīno moho pahīno, ayaṃ vuccati bhikkhave atarisamuddaṃ sa-ūmiṃ savīciṃ sāvattaṃ sagahaṃ sarakkhasaṃ, tiṇṇo pārāgato,¹ thale tiṭṭhati brāhmaṇo ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yassa rāgo ca doso ca avijjā ca virājitā,
so ’maṃ samuddaṃ sagahaṃ sarakkhasaṃ,
sa-ūmibhayaṃ duttaramaccatārī.

Saṅgātigo maccujaho nirūpadhi
pahāsi dukkhaṃ apunabbhavāya,
atthaṃ gato so na pamāṇameti
amohayī maccurājanti brūmī ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

Dutiyō vaggo.

TASSUDDĀNAM

Puññaṃ cakkhu atha indriyāni² addhā cariyaṃ duve soci,⁴
muno⁵ atha rāgaduve puna vaggamāhu dutiyamuttaman ”ti.

--ooOoo--

¹ pārāgato - Ma; pārāṃgato - PTS.

² athindriyā - Syā, PTS.

addhā caritaṃ duve suci - Syā, PTS.

⁵ mune - Syā, PTS.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Đối với người nào, luyện ái, sân hận, và vô minh đã được xa lìa, người ấy đã được gọi là một vị khác nữa có bản thân đã được tu tập, đã trở nên cao thượng, đã đi đến như thế, đã được giác ngộ, đã vượt qua oán thù và sợ hãi, đã có sự dứt bỏ tất cả.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 2. 10. KINH LUYẾN ÁI - THỨ NHÌ

[69]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đối với bất cứ vị tỳ khưu hoặc tỳ khưu ni nào luyện ái chưa được dứt bỏ, sân hận chưa được dứt bỏ, si mê chưa được dứt bỏ, này các tỳ khưu, vị này được gọi là chưa vượt qua biển cả có sóng, có sóng dữ, có dòng nước xoáy, có cá sấu, có quỷ sứ.

Này các tỳ khưu, đối với bất cứ vị tỳ khưu hoặc tỳ khưu ni nào luyện ái đã được dứt bỏ, sân hận đã được dứt bỏ, si mê đã được dứt bỏ, này các tỳ khưu, vị này được gọi là đã vượt qua biển cả có sóng, có sóng dữ, có dòng nước xoáy, có cá sấu, có quỷ sứ, đã vượt qua, đã đi đến bờ kia, đã đứng ở đất liền, là vị Bà-la-môn.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Đối với vị nào, luyện ái, sân hận, và vô minh đã được xa lìa, vị ấy đã vượt qua biển cả có cá sấu, có quỷ sứ, có sóng ghê rợn, khó vượt qua được.

Là người đã vượt qua sự dính mắc, đã từ bỏ Tử Thần, không còn mầm tái sanh, đã dứt bỏ khổ đau cùng với việc không còn sự hiện hữu lại nữa, đã đi đến mục đích, vị ấy đi đến sự không là hạn lượng, Ta nói rằng: ‘Vị ấy đã làm cho Ma Vương mê muội.’”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

Phẩm thứ nhì.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Phước thiện, nhãn (mắt), rời các quyền, khoảng thời gian, hai về hạnh, thanh tịnh, hiền trí, rời hai về luyện ái; các vị cũng đã gọi là phẩm thứ nhì tối thượng.

--ooOoo--

TATIYO VAGGO

3. 3. 1. MICCHĀDIṬṬHIKAMMASAMĀDĀNASUTTAM

[70]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Diṭṭhā mayā bhikkhave sattā kāyaduccaritena samannāgatā vacīduccaritena samannāgatā manoduccaritena samannāgatā, ariyānaṃ upavādakā, micchādiṭṭhikā micchādiṭṭhikammasamādānā, te kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā.

Taṃ kho panāhaṃ bhikkhave nāññassa samaṇassa vā brāhmaṇassa vā sutvā vadāmi.

Diṭṭhā mayā bhikkhave sattā kāyaduccaritena samannāgatā vacīduccaritena samannāgatā manoduccaritena samannāgatā, ariyānaṃ upavādakā, micchādiṭṭhikā micchādiṭṭhikammasamādānā, te kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā.

Api ca bhikkhave yadeva sāmaṃ ñātaṃ sāmaṃ diṭṭhaṃ sāmaṃ viditaṃ tadevāhaṃ vadāmi.

Diṭṭhā mayā bhikkhave sattā kāyaduccaritena samannāgatā vacīduccaritena samannāgatā manoduccaritena samannāgatā, ariyānaṃ upavādakā, micchādiṭṭhikā micchādiṭṭhikammasamādānā, te kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Micchā manāṃ panidhāya micchā vācaṃ ca bhāsiya,¹
micchā kammāni katvāna kāyena idha puggalo.
3. Appassuto 'puññakaro² appasmiṃ idha jīvite,
kāyassa bhedaṃ duppañño nirayaṃ so upapajjati ”ti.³

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ micchāvācaṃ abhāsiya - PTS, Syā, Sīmu.

² appassutā'puññakaro - Ma; appassuto apuññakaro - PTS.

³ sopapajjati ti - Ma.

PHẨM THỨ BA

3. 3. 1. KINH THỌ TRÌ CÁC NGHIỆP DO TÀ KIẾN

[70]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, Ta đã nhìn thấy các chúng sinh thành tựu uế hạnh do thân, thành tựu uế hạnh do khẩu, thành tựu uế hạnh do ý, những kẻ phi báng các bậc Thánh, những kẻ tà kiến có sự thọ trì các nghiệp do tà kiến, những kẻ ấy do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, bị sanh vào đọa xứ, cõi khổ, nơi trừng phạt, địa ngục.

Này các tỳ khưu, tuy nhiên Ta nói điều ấy không phải đã nghe được từ Sa-môn hoặc Bà-la- môn khác.

Này các tỳ khưu, Ta đã nhìn thấy các chúng sinh thành tựu uế hạnh do thân, thành tựu uế hạnh do khẩu, thành tựu uế hạnh do ý, những kẻ phi báng các bậc Thánh, những kẻ tà kiến có sự thọ trì các nghiệp do tà kiến, những kẻ ấy do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, bị sanh vào đọa xứ, cõi khổ, nơi trừng phạt, địa ngục.

Này các tỳ khưu, hơn nữa chỉ có điều nào tự mình đã biết, tự mình đã thấy, tự mình đã hiểu, thì Ta nói về điều ấy.

Này các tỳ khưu, Ta đã nhìn thấy các chúng sinh thành tựu uế hạnh do thân, thành tựu uế hạnh do khẩu, thành tựu uế hạnh do ý, những kẻ phi báng các bậc Thánh, những kẻ tà kiến có sự thọ trì các nghiệp do tà kiến, những kẻ ấy do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, bị sanh vào đọa xứ, cõi khổ, nơi trừng phạt, địa ngục.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Con người ở nơi đây quyết định ý nghĩ sai trái, nói lời nói sai trái, và làm các hành động sai trái bằng thân.

3. *Kẻ ít lắng nghe (học hỏi), kẻ hành động tội lỗi trong mạng sống ít ỏi ở nơi đây, do sự hoại rã của thân kẻ có tuệ tối ấy sanh vào địa ngục.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 3. 2. SAMMĀDIṬṬHIKAMMASAMĀDĀNASUTTAM

[71]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Diṭṭhā mayā bhikkhave sattā kāyasucaritena samannāgatā vacīsucaritena samannāgatā manosucaritena samannāgatā, ariyānaṃ anupavādakā, sammādiṭṭhikā sammādiṭṭhikammasamādānā, te kāyassa bhedaṃ parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapannā.

Taṃ kho panāhaṃ bhikkhave nāññassa samaṇassa vā brāhmaṇassa vā sutvā vadāmi.

Diṭṭhā mayā bhikkhave sattā kāyasucaritena samannāgatā, vacīsucaritena samannāgatā, manosucaritena samannāgatā, ariyānaṃ anupavādakā sammādiṭṭhikā sammādiṭṭhikammasamādānā, te kāyassa bhedaṃ parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapannā.

Api ca bhikkhave yadeva sāmaṃ ñātaṃ sāmaṃ diṭṭhaṃ sāmaṃ viditaṃ tadevāhaṃ vadāmi.

Diṭṭhā mayā bhikkhave sattā kāyasucaritena samannāgatā vacīsucaritena samannāgatā manosucaritena samannāgatā, ariyānaṃ anupavādakā, sammādiṭṭhikā sammādiṭṭhikammasamādānā, te kāyassa bhedaṃ parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapannā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Sammā manaṃ panidhaya sammāvācaṃ ca bhāsiya,¹
sammā kammāni katvāna kāyena idha puggalo.
3. Bahussuto puññakaro appasmiṃ idha jīvite,
kāyassa bhedaṃ sappañño saggaṃ so upapajjati ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ sammāvācaṃ abhāsiya - PTS, Syā, Sīmu.

3. 3. 2. KINH THỌ TRÌ CÁC NGHIỆP DO CHÁNH KIẾN

[71]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, Ta đã nhìn thấy các chúng sinh thành tựu thiện hạnh do thân, thành tựu thiện hạnh do khẩu, thành tựu thiện hạnh do ý, những người không phỉ báng các bậc Thánh, những người chánh kiến có sự thọ trì các nghiệp do chánh kiến, những người ấy do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, được sanh vào chốn an vui, cõi Trời.

Này các tỳ khưu, tuy nhiên Ta nói điều ấy không phải đã nghe được từ Sa-môn hoặc Bà-la- môn khác.

Này các tỳ khưu, Ta đã nhìn thấy các chúng sinh thành tựu thiện hạnh do thân, thành tựu thiện hạnh do khẩu, thành tựu thiện hạnh do ý, những người không phỉ báng các bậc Thánh, những người chánh kiến có sự thọ trì các nghiệp do chánh kiến, những người ấy do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, được sanh vào chốn an vui, cõi Trời.

Này các tỳ khưu, hơn nữa chỉ có điều nào tự mình đã biết, tự mình đã thấy, tự mình đã hiểu, thì Ta nói về điều ấy.

Này các tỳ khưu, Ta đã nhìn thấy các chúng sinh thành tựu thiện hạnh do thân, thành tựu thiện hạnh do khẩu, thành tựu thiện hạnh do ý, những người không phỉ báng các bậc Thánh, những người chánh kiến có sự thọ trì các nghiệp do chánh kiến, những người ấy do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, được sanh vào chốn an vui, cõi Trời.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Con người ở nơi đây, quyết định ý nghĩ chân chánh, nói lời nói chân chánh, và làm các hành động chân chánh bằng thân.

3. Người nghe (học hỏi) nhiều, người hành động phước thiện trong mạng sống ít ỏi ở nơi đây, do sự hoại rã của thân người có trí tuệ ấy sanh vào cõi Trời.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 3. 3. NISSARAṆIYASUTTAM

[72]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tisso imā bhikkhave nissaraṇiyā dhātuyo. Katamā tisso? Kāmānametaṃ nissaraṇaṃ yadidaṃ nekkhammaṃ. Rūpānametaṃ nissaraṇaṃ yadidaṃ āruppaṃ. Yaṃ kho pana kiñci bhūtaṃ saṅkhataṃ paṭiccasamuppannaṃ, nirodho tassa nissaraṇaṃ. Imā kho bhikkhave, tisso nissaraṇiyā dhātuyo ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Kāmanissaraṇaṃ ñatvā rūpānañca atikkamaṃ,¹
sabbasaṅkhārasamathaṃ phusaṃ ātāpī sabbadā.
3. Sa ve sammaddaso bhikkhu yato tattha vimuccati,
abhiññāvoso santo sa ve yogātigo munī ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

3. 3. 4. SANTATARASUTTAM

[73]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Rūpehi bhikkhave arūpā santatarā. Arūpehi nirodho santataro ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Ye ca rūpūpagā sattā ye ca āruppaṭṭhāyino,²
nirodhaṃ appajānantā āgantāro punabbhavaṃ.
3. Ye ca rūpe pariññāya arūpesu asaṅṅhitā,
nirodhe ye vimuccanti te janā maccuhāyino.
4. Kāyena amataṃ dhātuṃ phusayitvā nirūpadhiṃ,³
upadhippaṭṭinissaggaṃ sacchikatvā anāsavo,
deseti sammāsambuddho asokaṃ virajaṃ padan ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

¹ atikkamma - Syā.

² arūpaṭṭhāyino - Ma, Syā, PTS.

³ nirūpadhi - Syā.

3. 3. 3. KINH THOÁT LY

[72]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba tính chất của việc thoát ly. Ba tính chất nào? Thoát ly khỏi các dục, tức là sự xuất ly. Thoát ly khỏi các sắc, tức là vô sắc. Hơn nữa, bất cứ cái gì được hiện hữu, được tạo tác, được sanh khởi tùy thuận (điều kiện), thoát ly khỏi cái ấy là sự tịch diệt. Này các tỳ khưu, đây là ba tính chất của việc thoát ly.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Sau khi biết được sự thoát ly khỏi các dục, và sự vượt qua các sắc, trong khi chạm đến sự vắng lặng của tất cả các hành, luôn luôn có sự nhiệt tâm ...*

3. *... vị tỳ khưu ấy, thật vậy, với việc nhìn thấy đúng đắn, nhờ thế được giải thoát khỏi nơi ấy, được hoàn mãn về thắng trí, được an tịnh, vị hiền trí ấy quả thật đã vượt qua các sự ràng buộc.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 3. 4. KINH AN TỊNH HƠN

[73]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, các pháp vô sắc là an tịnh hơn so với các sắc pháp. Sự tịch diệt là an tịnh hơn so với các pháp vô sắc.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Các chúng sinh nào tiếp cận các sắc pháp và những ai có sự thiết lập ở các pháp vô sắc, trong khi không nhận biết về sự tịch diệt, là những người đi đến sự hiện hữu lại nữa.*

3. *Và những người nào sau khi đã hiểu toàn diện về các sắc, không an trú ở các pháp vô sắc, những người nào được giải thoát ở sự tịch diệt, những người ấy có sự từ bỏ tử thân.*

4. *Sau khi đã chạm đến bản thể bất tử bằng thân, không mầm tái sanh, sau khi đã chứng đắc sự từ bỏ mầm tái sanh, không còn lậu hoặc, đứng Chánh Đẳng Giác thuyết giảng về vị thế không sâu muộn, không bụi ô nhiễm.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 3. 5. PUTTASUTTAM

[74]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tayo 'me bhikkhave puttā santo saṃvijjamānā lokasmiṃ. Katame tayo? Atijāto anujāto avajāto 'ti.

Kathaṅca bhikkhave putto atijāto hoti? Idha bhikkhave puttassa mātāpitaro honti na buddhaṃ saraṇaṃ gatā, na dhammaṃ saraṇaṃ gatā, na saṅghaṃ saraṇaṃ gatā, pāṇātipātā appaṭiviratā, adinnādānā appaṭiviratā, kāmesu micchācārā appaṭiviratā, musāvādā appaṭiviratā, surāmerayamajjapamādaṭṭhānā appaṭiviratā, dussilā pāpadhammā. Putto ca nesaṃ hoti, buddhaṃ saraṇaṃ gato, dhammaṃ saraṇaṃ gato, saṅghaṃ saraṇaṃ gato, pāṇātipātā paṭivirato, adinnādānā paṭivirato, kāmesu micchācārā paṭivirato, musāvādā paṭivirato, surāmerayamajjapamādaṭṭhānā paṭivirato, sīlavā kalyāṇadhammo. Evaṃ kho bhikkhave, putto atijāto hoti.

Kathaṅca bhikkhave putto anujāto hoti? Idha bhikkhave puttassa mātāpitaro honti buddhaṃ saraṇaṃ gatā, dhammaṃ saraṇaṃ gatā, saṅghaṃ saraṇaṃ gatā, pāṇātipātā paṭiviratā, adinnādānā paṭiviratā, kāmesu micchācārā paṭiviratā, musāvādā paṭiviratā, surāmerayamajjapamādaṭṭhānā paṭiviratā, sīlavanto kalyāṇadhammā. Putto ca¹ nesaṃ hoti buddhaṃ saraṇaṃ gato, dhammaṃ saraṇaṃ gato, saṅghaṃ saraṇaṃ gato, pāṇātipātā paṭivirato, adinnādānā paṭivirato, kāmesu micchācārā paṭivirato, musāvādā paṭivirato, surāmerayamajjapamādaṭṭhānā paṭivirato, sīlavā kalyāṇadhammo. Evaṃ kho bhikkhave, putto anujāto hoti.

Kathaṅca bhikkhave putto avajāto hoti? Idha bhikkhave puttassa mātāpitaro honti buddhaṃ saraṇaṃ gatā, dhammaṃ saraṇaṃ gatā, saṅghaṃ saraṇaṃ gatā, pāṇātipātā paṭiviratā, adinnādānā paṭiviratā, kāmesu micchācārā paṭiviratā, musāvādā paṭiviratā, surāmerayamajjapamādaṭṭhānā paṭiviratā, sīlavanto kalyāṇadhammā. Putto ca nesaṃ hoti na buddhaṃ saraṇaṃ gato, na dhammaṃ saraṇaṃ gato, na saṅghaṃ saraṇaṃ gato, pāṇātipātā appaṭivirato, adinnādānā appaṭivirato, kāmesu micchācārā appaṭivirato, musāvādā appaṭivirato, surāmerayamajjapamādaṭṭhānā appaṭivirato, dussilo pāpadhammo. Evaṃ kho bhikkhave, putto avajāto hoti. Ime kho bhikkhave, tayo puttā santo saṃvijjamānā lokasmin² 'ti.

¹ putto pi - Ma, PTS.

3. 3. 5. KINH CON TRAI

[74]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, ba hạng con trai này đang tồn tại, đang hiện hữu ở thế gian. Ba hạng nào? Ưu sanh, tỳ sanh, liệt sanh.

Và này các tỳ khưu, con trai hạng ưu sanh nghĩa là thế nào? Này các tỳ khưu, ở đây mẹ và cha của người con trai không đi đến nương nhờ đức Phật, không đi đến nương nhờ Giáo Pháp, không đi đến nương nhờ Tăng Chúng, không kiêng cử việc giết hại mạng sống, không kiêng cử việc lấy vật chưa được cho, không kiêng cử hành vi sai trái trong các dục, không kiêng cử việc nói lời dối trá, không kiêng cử trường hợp dễ duôi uống chất say là rượu và chất lên men, có giới tồi, có ác pháp. Và con trai của những người ấy đi đến nương nhờ đức Phật, đi đến nương nhờ Giáo Pháp, đi đến nương nhờ Tăng Chúng, kiêng cử việc giết hại mạng sống, kiêng cử việc lấy vật chưa được cho, kiêng cử hành vi sai trái trong các dục, kiêng cử việc nói lời dối trá, kiêng cử trường hợp dễ duôi uống chất say là rượu và chất lên men, có giới hạnh, có thiện pháp. Này các tỳ khưu, con trai hạng ưu sanh nghĩa là như thế.

Và này các tỳ khưu, con trai hạng tùy sanh nghĩa là thế nào? Này các tỳ khưu, ở đây mẹ và cha của người con trai đi đến nương nhờ đức Phật, đi đến nương nhờ Giáo Pháp, đi đến nương nhờ Tăng Chúng, kiêng cử việc giết hại mạng sống, kiêng cử việc lấy vật chưa được cho, kiêng cử hành vi sai trái trong các dục, kiêng cử việc nói lời dối trá, kiêng cử trường hợp dễ duôi uống chất say là rượu và chất lên men, có giới hạnh, có thiện pháp. Và con trai của những người ấy đi đến nương nhờ đức Phật, đi đến nương nhờ Giáo Pháp, đi đến nương nhờ Tăng Chúng, kiêng cử việc giết hại mạng sống, kiêng cử việc lấy vật chưa được cho, kiêng cử hành vi sai trái trong các dục, kiêng cử việc nói lời dối trá, kiêng cử trường hợp dễ duôi uống chất say là rượu và chất lên men, có giới hạnh, có thiện pháp. Này các tỳ khưu, con trai hạng tùy sanh nghĩa là như thế.

Và này các tỳ khưu, con trai hạng liệt sanh nghĩa là thế nào? Này các tỳ khưu, ở đây mẹ và cha của người con trai đi đến nương nhờ đức Phật, đi đến nương nhờ Giáo Pháp, đi đến nương nhờ Tăng Chúng, kiêng cử việc giết hại mạng sống, kiêng cử việc lấy vật chưa được cho, kiêng cử hành vi sai trái trong các dục, kiêng cử việc nói lời dối trá, kiêng cử trường hợp dễ duôi uống chất say là rượu và chất lên men, có giới hạnh, có thiện pháp. Và con trai của những người ấy không đi đến nương nhờ đức Phật, không đi đến nương nhờ Giáo Pháp, không đi đến nương nhờ Tăng Chúng, không kiêng cử việc giết hại mạng sống, không kiêng cử việc lấy vật chưa được cho, không kiêng cử hành vi sai trái trong các dục, không kiêng cử việc nói lời dối trá, không kiêng cử trường hợp dễ duôi uống chất say là rượu và chất lên men, có giới tồi, có ác pháp. Này các tỳ khưu, con trai hạng liệt sanh nghĩa là như thế. Này các tỳ khưu, ba hạng con trai này đang tồn tại, đang hiện hữu ở thế gian.”

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Atijātaṃ anujātaṃ puttamicchanti paṇḍitā,
avajātaṃ na icchanti yo hoti kulagandhano.
3. Ete kho puttā lokasmiṃ ye¹ bhavanti upāsakā,
saddhā sīlena sampannā vadaññū vītamaccharā,
cando abbhaghanā mutto parisāsu virocare ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 3. 6. VUṬṬHISUTTAM

[75]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutam:

1. “Tayo ’me bhikkhave puggalā santo saṃvijjamānā lokasmiṃ. Katamo tayo? Avuṭṭhikasamo padesavassī sabbatthābhivassī.

Kathañca bhikkhave puggalo avuṭṭhikasamo hoti? Idha bhikkhave ekacco puggalo sabbesañña na dātā hoti, samaṇa-brāhmaṇa-kapaṇaddhika-vaṇibbaka² -yācakānaṃ annaṃ pānaṃ vatthaṃ yānaṃ mālāgandhavilepanaṃ seyyāvasatha padīpeyyaṃ. Evaṃ kho bhikkhave, puggalo avuṭṭhikasamo hoti.

Kathañca bhikkhave puggalo padesavassī hoti? Idha bhikkhave ekacco puggalo ekaccānaṃ dātā hoti,³ ekaccānaṃ na dātā hoti samaṇa-brāhmaṇa-kapaṇaddhika-vaṇibbaka-yācakānaṃ annaṃ pānaṃ vatthaṃ yānaṃ mālāgandhavilepanaṃ seyyāvasatha padīpeyyaṃ. Evaṃ kho bhikkhave, puggalo padesavassī hoti.

Kathañca bhikkhave puggalo sabbatthābhivassī hoti? Idha bhikkhave ekacco puggalo sabbesañña⁴ deti samaṇabrāhmaṇakapaṇaddhikavaṇibbaka-yācakānaṃ annaṃ pānaṃ vatthaṃ yānaṃ mālāgandhavilepanaṃ seyyāvasathaṃ padīpeyyaṃ. Evaṃ kho bhikkhave, puggalo sabbatthābhivassī hoti. Ime kho bhikkhave, tayo puggalā santo saṃvijjamānā lokasmin ”ti.

¹ ye ca - Syā.

² vanibbaka - Ma, Syā, PTS.

³ hoti - itipāṭho Syā potthake na dissate.

⁴ sabbesaṃva - Ma; sabbesaṃ - Syā, PTS.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Các bậc sáng suốt ước muốn con trai hạng ưu sanh, hạng tùy sanh, không ước muốn hạng liệt sanh, là hạng phá hỏng gia đình.

3. Những người con trai này là những nam cư sĩ ở thế gian, có đức tin, được đầy đủ về giới, rộng lượng, xa lìa sự bòn xén, chói sáng ở các tập thể (tựa như) mặt trăng được thoát khỏi đám mây.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 3. 6. KINH MƯA

[75]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, ba hạng người này đang tồn tại, đang hiện hữu ở thế gian. Ba hạng nào? Hạng tương tự đám mây không mưa, hạng có mưa ở khu vực, hạng có mưa đều ở tất cả các nơi.

Và này các tỳ khưu, hạng người tương tự đám mây không mưa nghĩa là thế nào? Này các tỳ khưu, ở đây có hạng người không là thí chủ đến toàn bộ tất cả Sa-môn, Bà-la-môn, những người khốn khổ, lang bạt, nghèo khó, hành khất, về cơm ăn, nước uống, vải vóc, phương tiện di chuyển, tràng hoa, hương thơm, vật thoa, giường nằm, chỗ ngụ, đèn đuốc. Này các tỳ khưu, hạng người tương tự đám mây không mưa nghĩa là như thế.

Và này các tỳ khưu, hạng người có mưa ở khu vực nghĩa là thế nào? Này các tỳ khưu, ở đây có hạng người là thí chủ đến một số, không là thí chủ đến một số Sa-môn, Bà-la-môn, những người khốn khổ, lang bạt, nghèo khó, hành khất, về cơm ăn, nước uống, vải vóc, phương tiện di chuyển, tràng hoa, hương thơm, vật thoa, giường nằm, chỗ ngụ, đèn đuốc. Này các tỳ khưu, hạng người có mưa ở khu vực nghĩa là như thế.

Và này các tỳ khưu, hạng người có mưa đều ở tất cả các nơi nghĩa là thế nào? Này các tỳ khưu, ở đây có hạng người bố thí đến tất cả Sa-môn, Bà-la-môn, những người khốn khổ, lang bạt, nghèo khó, hành khất, về cơm ăn, nước uống, vải vóc, phương tiện di chuyển, tràng hoa, hương thơm, vật thoa, giường nằm, chỗ ngụ, đèn đuốc. Này các tỳ khưu, hạng người có mưa đều ở tất cả các nơi nghĩa là như thế. Này các tỳ khưu, đây là ba hạng người đang tồn tại, đang hiện hữu ở thế gian.”

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Na samaṇe na brahmaṇe na kapaṇaddhikavaṇibbake,¹
laddhāna saṃvibhajati² annaṃ pānañca bhojanaṃ,
taṃ ve avuṭṭhikasamo ’ti āhu naṃ purisādhamāṃ.
3. Ekaccānaṃ na dadāti ekaccānaṃ paveccati,
taṃ ve padessavassīti āhu medhāvino janā.
4. Subhikkhavāco puriso sabbabhūtānukampako,
āmodamāno pakireti detha dethāti bhāsati.
5. Yathāpi megho thanayitvā gajjayitvā pavassati,
thalaṃ ninnañca pūreti abhisandanto ’va vārinā.³
6. Evameva idhekacco puggalo hoti tādiso,
dhammena saṃharitvāna uṭṭhānādhigataṃ dhanāṃ,
tappeti annapānena sammā patte⁴ vaṇibbake ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 3. 7. SUKHAPATTHANĀSUTTAM

[76]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutan:

1. “Tīnimāni bhikkhave sukhāni patthayamāno sīlaṃ rakkheyya paṇḍito.
Katamāni tīṇi? ‘Paṣaṃsā me āgacchatū ’ti sīlaṃ rakkheyya paṇḍito, ‘bhogā
me uppajantū ’ti sīlaṃ rakkheyya paṇḍito, ‘kāyassa bhedaṃ parammaraṇā
sugatiṃ saggāṃ lokaṃ upapajjissāmī ’ti sīlaṃ rakkheyya paṇḍito. Imāni kho
bhikkhave, tīni sukhāni patthayamāno sīlaṃ rakkheyya paṇḍito ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Sīlaṃ rakkheyya medhāvī patthayāno tayo sukhe,
paṣaṃsaṃ vittalābhañca pecca sagge pamodanaṃ.
3. Akaronto ’pi ce pāpaṃ karontamupasevati,
saṅkiyo hoti pāpasmīṃ avaṇṇo cassa rūhati.

¹ na kapaṇaddhike na vaṇibbake - Syā, PTS.

² saṃvibhājeti - Ma, Syā, PTS.

³ abhisandanto ca vārinā - Syā; abhisandanto vārinā - PTS.

⁴ satte - PTS.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Sau khi có được cơm ăn, nước uống, vật thực mà không san sẻ đến các Sa-môn, Bà-la-môn, những người khốn khổ, lang bạt, nghèo khó, người ta đã nói về kẻ hạ tiện ấy là: ‘Người tương tự đám mây không mưa.’”

3. Không bố thí đến một số người, ban tặng đến một số người, những người thông minh đã nói về kẻ ấy là: ‘Người có mưa ở khu vực.’”

4. Người có lời nói đem đến sự dễ dàng về vật thực, người có lòng thương tưởng đến tất cả sanh linh, trong khi tùy hỷ, ban phát và nói rằng: “Các người hãy bố thí, các người hãy bố thí.”

5. Cũng giống như đám mây gào thét, gầm rống rồi đổ mưa, ngay trong khi đang tuôn ra nước, làm tràn đầy đất bằng và chỗ trũng.

6. Tương tự y như vậy, ở đây có hạng người như thế ấy, sau khi thu thập tài sản đạt được một cách hợp pháp nhờ vào nghị lực, rồi với cơm ăn và nước uống hoàn toàn làm toại ý những người nghèo khó đã đi đến.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 3. 7. KINH ƯỚC NGUYỆN HẠNH PHÚC

[76]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, trong lúc ước nguyện ba điều hạnh phúc này, người sáng suốt nên gìn giữ giới. Ba điều nào? ‘Mong rằng sự ca ngợi hãy đến cho tôi.’ (nghĩ thế) người sáng suốt nên gìn giữ giới, ‘Mong rằng của cải hãy sanh lên cho tôi,’ (nghĩ thế) người sáng suốt nên gìn giữ giới, ‘Do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, tôi sẽ sanh về chốn an vui, cõi Trời,’ (nghĩ thế) người sáng suốt nên gìn giữ giới. Này các tỳ khưu, trong khi ước nguyện ba điều hạnh phúc này, người sáng suốt nên gìn giữ giới.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Người thông minh nên gìn giữ giới trong lúc ước nguyện ba điều hạnh phúc: sự ca ngợi, sự đạt được của cải, sự vui sướng ở cõi Trời sau khi chết.

3. Tuy nhiên, nếu trong lúc không làm ác, mà thân cận người đang làm, thì bị nghi ngờ về điều ác, và tiếng xấu của người ấy tăng trưởng.

4. Yādisaṃ kurute mittaṃ yādisaṃ cūpasevati,
sa ve tādisako hoti sahavāso 'pi¹ tādiso.
5. Sevamāno sevamānaṃ samphuṭṭho samphusaṃ paraṃ,
saro diddho kalāpaṃ 'va alittamupalimpati,
upalepabhayā dhīro neva pāpasakhā siyā.
6. Pūtimacchaṃ kusaggena yo naro upanayhati,
kusā 'pi pūti vāyanti evaṃ bālūpasevanā.
7. Tagarañca palāsena yo naro upanayhati,
pattā 'pi surabhi vāyanti evaṃ dhīrūpasevanā.
8. Tasmā pattapuṭasseva² ñatvā sampākamattano,
asante nopaseveyya sante seveyya paṇḍito,
asanto nirayaṃ nenti santo pāpenti suggatin "ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan "ti.

3. 3. 8. BHIDURASUTTAṀ

[77]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. "Bhidurāyaṃ³ bhikkhave kāyo viññāṇaṃ virāgadhammaṃ sabbe
upadhī aniccā dukkhā vipariṇāmadhammā "ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. "Kāyaṃ ca bhiduraṃ⁴ ñatvā viññāṇaṃ ca pabhaṅguraṃ,⁵
upadhīsu bhayaṃ disvā jātimaraṇamaccagā,⁶
sapatvā paramaṃ santiṃ kālaṃ kaṅkhati bhāvitatto "ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan "ti.

¹ sahavāso hi - Ma, Syā, PTS.

² pattapuṭasseva - Syā;
palāsapuṭasseva - PTS.

³ bhindantāyaṃ - Syā, PTS.

⁴ bhindantaṃ - Syā, PTS, Sīmu;
bhindanaṃ - katthaci.

⁵ virāgunaṃ - Ma, PTS, Sīmu;
pabhaṅgunaṃ - Syā.

⁶ jātimaraṇamajjagā - Syā;
jātimaraṇam-ajjhagā - PTS.

4. Kết bạn với người như thế nào, và thân cận người như thế nào, kẻ ấy chắc chắn trở thành người như thế ấy, việc cộng trú chung cũng là như thế ấy.

5. Người đang cộng sự và đối tượng đang cộng sự, người đang tiếp xúc và người khác là đối tượng đang tiếp xúc, tựa như mũi tên bị nhiễm độc làm nhớ nhuộm bó tên còn chưa bị nhớ nhuộm, người sáng trí, do nỗi sợ hãi sự nhớ nhuộm, không nên có bạn ác.

6. Người nào gói lại con cá thối bằng phần ngọn của cỏ kusa, các cỏ kusa cũng tỏa ra các mùi thối; sự thân cận với kẻ ngu là tương tự.

7. Còn người nào gói lại cỏ thơm tagara bằng lá cây, luôn cả các lá cây cũng tỏa ra mùi thơm; sự thân cận với người sáng trí là tương tự.

8. Vì thế, sau khi biết được kết quả đối với bản thân tựa như đối với giò lá cây, người sáng suốt không nên thân cận những kẻ không tốt, nên thân cận những người tốt; những kẻ không tốt dẫn đến địa ngục, những người tốt giúp cho đạt được nhàn cảnh.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 3. 8. KINH DỄ TAN VỠ

[77]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, thân này là dễ tan vỡ, thức có tính chất rã tan, tất cả các mầm tái sanh là vô thường, khổ đau, có tính chất đổi thay.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Sau khi biết rằng thân là dễ tan vỡ, và thức có thể rã tan, sau khi nhìn thấy nỗi sợ hãi ở các mầm tái sanh, (vị ấy) đã vượt qua sanh và tử; sau khi đạt đến sự an tịnh tối cao, vị có bản thân đã được tu tập chờ đợi thời điểm.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 3. 9. DHĀTUSAMŚANDANASUTTAṀ

[78]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Dhātuso¹ bhikkhave sattā sattehi saddhiṃ saṃsandanti samenti. Hīnādhimuttikā sattā hīnādhimuttikehi sattehi saddhiṃ saṃsandanti samenti. Kalyāṇādhimuttikā sattā kalyāṇādhimuttikehi sattehi saddhiṃ saṃsandanti samenti.

Atītaṃpi bhikkhave addhānaṃ dhātuso² sattā sattehi saddhiṃ saṃsandimṣu samimṣu. Hīnādhimuttikā sattā hīnādhimuttikehi sattehi saddhiṃ saṃsandimṣu samimṣu. Kalyāṇādhimuttikā sattā kalyāṇādhimuttikehi sattehi saddhiṃ saṃsandimṣu samimṣu.

Anāgatampi bhikkhave addhānaṃ dhātuso³ sattā sattehi saddhiṃ saṃsandissanti samissanti.⁴ Hīnādhimuttikā sattā hīnādhimuttikehi sattehi saddhiṃ saṃsandissanti samissanti.⁴ Kalyāṇādhimuttikā sattā kalyāṇādhimuttikehi sattehi saddhiṃ saṃsandissanti samissanti.⁴

Etarahi 'pi bhikkhave paccuppannaṃ addhānaṃ dhātuso 'va sattā sattehi saddhiṃ saṃsandanti samenti. Hīnādhimuttikā sattā hīnādhimuttikehi sattehi saddhiṃ saṃsandanti samenti. Kalyāṇādhimuttikā sattā kalyāṇādhimuttikehi sattehi saddhiṃ saṃsandanti samenti 'ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Saṃsaggā vanatho jāto asaṃsaggena chijjati,
parittaṃ dārumāruyha yathā sīde mahaṇṇave.
3. Evaṃ kusītamāgama sādhujīvīpi sīdati,
tasmā taṃ parivajjeyya kusītaṃ hīnavīriyaṃ.
4. Pavivittehi ariyehi pahitattehi jhāyibhi,
niccaṃ āradhāvīriyehi paṇḍitehi sahā vase 'ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ 'ti.

¹ dhātusova - Syā.

² dhātusova - Ma, Syā.

³ dhātusova - Ma, Syā, PTS.

⁴ samessanti - Ma, Syā, PTS.

3. 3. 9. KINH SỰ KẾT HỢP THEO BẢN CHẤT

[78]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, tùy theo bản chất các chúng sinh cùng với các chúng sinh kết hợp, gặp gỡ nhau. Các chúng sinh có khuynh hướng thấp kém cùng với các chúng sinh có khuynh hướng thấp kém kết hợp, gặp gỡ nhau. Các chúng sinh có khuynh hướng tốt lành cùng với các chúng sinh có khuynh hướng tốt lành kết hợp, gặp gỡ nhau.

Này các tỳ khưu, ngay cả ở thời kỳ quá khứ, tùy theo bản chất các chúng sinh cùng với các chúng sinh đã kết hợp, đã gặp gỡ nhau. Các chúng sinh có khuynh hướng thấp kém cùng với các chúng sinh có khuynh hướng thấp kém đã kết hợp, đã gặp gỡ nhau. Các chúng sinh có khuynh hướng tốt lành cùng với các chúng sinh có khuynh hướng tốt lành đã kết hợp, đã gặp gỡ nhau.

Này các tỳ khưu, luôn cả ở thời kỳ vị lai, tùy theo bản chất các chúng sinh cùng với các chúng sinh sẽ kết hợp, sẽ gặp gỡ nhau. Các chúng sinh có khuynh hướng thấp kém cùng với các chúng sinh có khuynh hướng thấp kém sẽ kết hợp, sẽ gặp gỡ nhau. Các chúng sinh có khuynh hướng tốt lành cùng với các chúng sinh có khuynh hướng tốt lành sẽ kết hợp, sẽ gặp gỡ nhau.

Này các tỳ khưu, ngay cả hiện nay ở thời kỳ hiện tại, tùy theo bản chất các chúng sinh cùng với các chúng sinh kết hợp, gặp gỡ nhau. Các chúng sinh có khuynh hướng thấp kém cùng với các chúng sinh có khuynh hướng thấp kém kết hợp, gặp gỡ nhau. Các chúng sinh có khuynh hướng tốt lành cùng với các chúng sinh có khuynh hướng tốt lành kết hợp, gặp gỡ nhau.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Ô nhiễm sanh lên do sự kết giao, bị chặt đứt do sự không kết giao. Giống như người leo lên miếng gỗ nhỏ có thể chìm xuống ở đại dương, ...*

3. *... Tương tự như thế, người có đời sống tốt lành đi đến với người biếng nhác cũng chìm xuống. Vì thế nên xa lánh kẻ biếng nhác có sự tinh tấn thấp kém ấy.*

4. *Nên sống cùng với các bậc sáng suốt, sống tách ly, cao thượng, có bản tánh cương quyết, có thiên, thường xuyên có sự ra sức tinh tấn.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 3. 10. PARIHĀNASUTTAM

[79]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tayo 'me bhikkhave dhammā sekhassa bhikkhuno parihānāya saṃvattanti. Katame tayo? Idha bhikkhave sekho bhikkhu kammārāmo hoti kammarato kammārāmatamanuyutto, bhassārāmo hoti bhassarato bhassārāmatamanuyutto, niddārāmo hoti niddārato niddārāmatamanuyutto. Ime kho bhikkhave, tayo dhammā sekhassa bhikkhuno parihānāya saṃvattanti.

Tayo 'me bhikkhave dhammā sekhassa bhikkhuno aparihānāya saṃvattanti. Katame tayo? Idha bhikkhave sekho bhikkhu na kammārāme hoti na kammarato na kammārāmatamanuyutto, na bhassārāmo hoti na bhassarato na bhassārāmatamanuyutto, na niddārāmo hoti na niddārato na niddārāmatamanuyutto. Ime kho bhikkhave, tayo dhammā sekhassa bhikkhuno aparihānāya saṃvattanti ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Kammārāmo bhassarato¹ niddārāmo ca uddhato, abhabbo tādiso bhikkhu phuṭṭhuṃ sambodhimuttamaṃ.
3. Tasmā hi appakiccassa appamiddho anuddhato, bhabbo so tādiso bhikkhu phuṭṭhuṃ sambodhimuttaman ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

Vaggo tatiyo.

TASSUDDĀNAM

Dve diṭṭhi nissaraṇaṃ rūpaṃ putto avuṭṭhikena ca, sukhā ca bhindanā² dhātu parihānena te dasā ”ti.

--ooOoo--

¹ bhassārāmo - Ma.

² bhiduro - Ma.

3. 3. 10. KINH SỰ THOÁI HÓA

[79]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, ba pháp này vận hành đưa đến sự thoái hóa cho vị tỳ khưu hữu học. Ba pháp nào? Này các tỳ khưu, ở đây vị tỳ khưu hữu học có sự ưa thích công việc, thích thú công việc, gắn bó với sự ưa thích công việc; có sự ưa thích nói chuyện, thích thú nói chuyện, gắn bó với sự ưa thích nói chuyện; có sự ưa thích ngủ nghỉ, thích thú ngủ nghỉ, gắn bó với sự ưa thích ngủ nghỉ. Này các tỳ khưu, ba pháp này vận hành đưa đến sự thoái hóa cho vị tỳ khưu hữu học.

Này các tỳ khưu, ba pháp này vận hành không đưa đến sự thoái hóa cho vị tỳ khưu hữu học. Ba pháp nào? Này các tỳ khưu, ở đây vị tỳ khưu hữu học không có sự ưa thích công việc, không thích thú công việc, không gắn bó với sự ưa thích công việc; không có sự ưa thích nói chuyện, không thích thú nói chuyện, không gắn bó với sự ưa thích nói chuyện; không có sự ưa thích ngủ nghỉ, không thích thú ngủ nghỉ, không gắn bó với sự ưa thích ngủ nghỉ. Này các tỳ khưu, ba pháp này vận hành không đưa đến sự thoái hóa cho vị tỳ khưu hữu học.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Có sự ưa thích công việc, thích thú nói chuyện, có sự ưa thích ngủ nghỉ, và não động, vị tỳ khưu như thế ấy không có khả năng chạm đến phẩm vị giác ngộ tối thượng.”*

3. *“Chính vì thế, vị ấy nên có ít phận sự, ít buồn ngủ, không não động, vị tỳ khưu như thế ấy có khả năng chạm đến phẩm vị giác ngộ tối thượng.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

Phẩm thứ ba.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Hai bài Kinh về kiến, sự thoát ly, sắc pháp, con trai, và với hạng người không mưa, hạnh phúc, và sự tan vỡ, bản chất, với sự thoái hóa; chúng là mười.

--ooOoo--

CATUTTHO VAGGO

3. 4. 1. VITAKKASUTTAM

[80]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tayo 'me bhikkhave akusalavitakkā. Katame tayo? Anavaññatti-paṭisaṃyutto vitakko, lābhasakkārasilokapaṭisaṃyutto vitakko, parānuddayatāpaṭisaṃyutto vitakko. Ime kho bhikkhave, tayo akusalavitakkā”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Anavaññattisaṃyutto lābhasakkāragāravo, sahanandi¹ amaccehi ārā saṃyojanakkhayā.
3. Yo ca² puttapaṣuṃ³ hitvā vivāhe⁴ saṅgahāni⁵ ca, bhabbo so tādiso bhikkhu phuṭṭhuṃ sambodhimuttaman”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ”ti.

3. 4. 2. SAKKĀRASUTTAM

[81]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Diṭṭhā mayā bhikkhave sattā sakkārena abhibhūtā pariyādinnacittā kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā. Diṭṭhā mayā bhikkhave sattā asakkārena abhibhūtā pariyādinnacittā kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā. Diṭṭhā mayā bhikkhave sattā sakkārena ca asakkārena ca tadubhayena abhibhūtā pariyādinnacittā kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā.

¹ sahanandi - Syā.

² yodha - Syā.

³ putte paṣuṃ - Syā, PTS.

⁴ vivāso - Syā, PTS.

⁵ saṃgharāni - Ma.

PHẨM THỨ TƯ

3. 4. 1. KINH SUY TÂM

[80]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vầy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba suy tâm bất thiện. Ba suy tâm nào? Sự suy tâm liên quan đến việc không bị khi dễ, sự suy tâm liên quan đến lợi lộc, tôn vinh, và tiếng tăm, sự suy tâm liên quan đến việc quan tâm về người khác. Này các tỳ khưu, ba pháp này là suy tâm bất thiện.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vầy:

2. *“Vị gắn bó với việc không bị khi dễ, có sự sùng kính về lợi lộc và sự tôn vinh, có sự vui mừng với các đồng sự, thì cách xa sự diệt trừ các ràng buộc.”*

3. *Và vị nào từ bỏ con cái, đàn gia súc, các đám rước dâu, và những sự gom góp (vật dụng), vị tỳ khưu như thế ấy có khả năng chạm đến phẩm vị giác ngộ tối thượng.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 4. 2. KINH TÔN VINH

[81]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vầy:

1. “Này các tỳ khưu, Ta đã nhìn thấy do sự tôn vinh các chúng sanh bị chế ngự, có tâm bị nắm giữ, do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, bị sanh vào đọa xứ, cõi khổ, nơi trừng phạt, địa ngục. Này các tỳ khưu, Ta đã nhìn thấy do sự không tôn vinh các chúng sanh bị chế ngự, có tâm bị nắm giữ, do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, bị sanh vào đọa xứ, cõi khổ, nơi trừng phạt, địa ngục. Này các tỳ khưu, Ta đã nhìn thấy do sự tôn vinh và do sự không tôn vinh các chúng sanh bị chế ngự, có tâm bị nắm giữ, do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, bị sanh vào đọa xứ, cõi khổ, nơi trừng phạt, địa ngục.”

Taṃ kho panāhaṃ bhikkhave nāññassa samaṇassa vā brāhmaṇassa vā sutvā vadāmi.¹ Api ca bhikkhave yadeva me sāmaṃ ñātaṃ sāmaṃ diṭṭhaṃ sāmaṃ viditaṃ tadevāhaṃ vadāmi:

Diṭṭhā mayā bhikkhave sattā sakkārena abhibhūtā pariyādinnaṇṇā kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā. Diṭṭhā mayā bhikkhave sattā asakkārena abhibhūtā pariyādinnaṇṇā kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā. Diṭṭhā mayā bhikkhave sattā sakkārena ca asakkārena ca tadubhayena abhibhūtā pariyādinnaṇṇā kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yassa sakkariyamānassa² asakkārena cūbhayaṃ, samādhi na vikampati appamādavihārino.
3. Taṃ jhāyinaṃ sātatikaṃ sukhumadiṭṭhivipassakaṃ, upādānakkhayārāmaṃ āhu sappuriso itī ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 4. 3. DEVASADDASUTTAṃ

[82]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Tayo ’me bhikkhave devesu devasaddā niccharanti samayā samayaṃ upādāya. Katame tayo?

Yasmiṃ bhikkhave samaye ariyasāvako kesamassuṃ ohāretvā kāsāyāni vatthāni acchādetvā agārasmā anagāriyaṃ pabbajjāya ceteti, tasmiṃ samaye³ devesu devasaddo niccharati ’eso ariyasāvako mārena saddhiṃ saṅgāmāya ceteti ’ti. Ayaṃ bhikkhave paṭhamo devesu devasaddo niccharati samayā samayaṃ upādāya.

¹ diṭṭhā mayā bhikkhave sattā sakkārena abhibhūtā pariyādinnaṇṇā kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā diṭṭhā mayā bhikkhave sattā asakkārena abhibhūtā pariyādinnaṇṇā kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā diṭṭhā mayā bhikkhave sattā sakkārena ca asakkārena ca tadubhayena abhibhūtā pariyādinnaṇṇā kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā - itipāṭho Syā, PTS potthakesu dissate.

² sakkariyamānassa - Syā; sakkariyamānassa - PTS. ³ tasmiṃ bhikkhave samaye - PTS.

Này các tỳ khưu, hơn nữa không phải đã nghe từ vị Sa- môn hoặc Bà-la-môn nào khác mà Ta nói điều ấy. Này các tỳ khưu, chỉ có điều nào mà Ta tự mình đã biết, tự mình đã thấy, tự mình đã hiểu, thì Ta nói về điều ấy.

Này các tỳ khưu, Ta đã nhìn thấy do sự tôn vinh các chúng sanh bị chế ngự, có tâm bị nắm giữ, do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, bị sanh vào đọa xứ, cõi khổ, nơi trừng phạt, địa ngục. Này các tỳ khưu, Ta đã nhìn thấy do sự không tôn vinh các chúng sanh bị chế ngự, có tâm bị nắm giữ, do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, bị sanh vào đọa xứ, cõi khổ, nơi trừng phạt, địa ngục. Này các tỳ khưu, Ta đã nhìn thấy do sự tôn vinh và do sự không tôn vinh các chúng sanh bị chế ngự, có tâm bị nắm giữ, do sự hoại rã của thân, do sự chết đi, bị sanh vào đọa xứ, cõi khổ, nơi trừng phạt, địa ngục.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vầy:

2. *“Ở cả hai trường hợp, trong khi được tôn vinh và với sự không tôn vinh, vị nào có định không dao động, có nếp sống không xao lãng, ...*

3. *... vị ấy, có thiên, thường xuyên hành minh sát với nhận thức vi tế, có sự ưa thích việc diệt trừ chấp thủ, được gọi là ‘bậc chân nhân.’”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 4. 3. ÂM THANH CỦA CHƯ THIÊN

[82]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vầy:

1. “Này các tỳ khưu, ba âm thanh này của chư Thiên phát ra ở giữa chư Thiên tùy theo lúc này lúc khác. Ba âm thanh nào?”

Này các tỳ khưu, vào lúc nào vị đệ tử của bậc Thánh cạo bỏ râu tóc, khoác lên các y màu ca-sa, nghĩ đến việc xuất gia rời nhà sống không nhà, vào lúc ấy âm thanh của chư Thiên phát ra ở giữa chư Thiên rằng: ‘Vị đệ tử này của bậc Thánh nghĩ đến việc chiến đấu với Ma Vương.’ Này các tỳ khưu, đây là âm thanh thứ nhất của chư Thiên phát ra ở giữa chư Thiên tùy theo lúc này lúc khác.

Puna ca paraṃ bhikkhave yasmiṃ samaye ariyasāvako sattannaṃ bodhipakkhiyānaṃ dhammānaṃ bhavanānuyogamanuyutto viharati, tasmिṃ bhikkhave samaye devesu devasaddo niccharati 'eso ariyasāvako mārena saddhiṃ saṅgāmeti' ti. Ayaṃ bhikkhave dutiyo devesu devasaddo niccharati samayā samayaṃ upādāya.

Puna ca paraṃ bhikkhave yasmiṃ samaye ariyasāvako āsavānaṃ khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayamaṃ abhiññāya¹ sacchikatvā upasampajja viharati, tasmिṃ bhikkhave samaye devesu devasaddo niccharati 'eso ariyasāvako vijitasāṅgāmo tameva saṅgāmasīsaṃ abhivijiya ajjhāvasati' ti. Ayaṃ bhikkhave tatiyo devesu devasaddo niccharati samayā samayaṃ upādāya.

Ime kho bhikkhave, tayo devesu devasaddā niccharanti samayā samayaṃ upādāyā" ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. "Disvā vijitasāṅgāmaṃ sammāsambuddhasāvakaṃ, devatā'pi namassanti mahantaṃ vītasāraḍaṃ.
3. Namo te purisājañña, yo tvaṃ dujjayamajjhagā,² jetvāna maccuno senaṃ vimokkhena anāvaram.
4. Iti hetamaṃ namassanti devatā pattamānasaṃ, tañhi tassa na passanti yena maccuvasaṃ vaje" ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan" ti.

3. 4. 4. PUBBANIMITTASUTTAṀ

[83]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā' ti me suttaṃ:

1. "Yadā bhikkhave devo devakāyā cavanadhammo hoti, pañcassa pubbanimittāni pātubhavanti: mālā milāyanti, vatthāni kilissanti, kacchehi sedā muccanti, kāye dubbaṇṇiyaṃ okkamati, sake devo devāsane nābhiraṃatī' ti.

¹ abhiññā - Ma, Syā, PTS.

² dujjayamajjhabhū - Ma, Syā, PTS; dujjayamajjhagū - Sī.

Này các tỳ khưu, còn có điều khác nữa, vào lúc nào vị đệ tử của bậc Thánh sống gắn bó với sự tu tập và rèn luyện bảy pháp góp phần vào việc giác ngộ, này các tỳ khưu, vào lúc ấy âm thanh của chư Thiên phát ra ở giữa chư Thiên rằng: ‘Vị đệ tử này của bậc Thánh chiến đấu với Ma Vương.’ Này các tỳ khưu, đây là âm thanh thứ nhì của chư Thiên phát ra ở giữa chư Thiên tùy theo lúc này lúc khác.

Này các tỳ khưu, còn có điều khác nữa, vào lúc nào vị đệ tử của bậc Thánh với sự diệt trừ các lậu hoặc, không còn lậu hoặc, ngay trong kiếp hiện tại, nhờ vào thắng trí của mình, chứng ngộ, đạt đến, và an trú vào sự giải thoát của tâm, sự giải thoát của tuệ, này các tỳ khưu, vào lúc ấy âm thanh của chư Thiên phát ra ở giữa chư Thiên rằng: ‘Vị đệ tử này của bậc Thánh đã chiến thắng cuộc chiến đấu, sau khi chiến thắng và an trú ở chính vị trí đứng đầu của cuộc chiến đấu ấy.’ Này các tỳ khưu, đây là âm thanh thứ ba của chư Thiên phát ra ở giữa chư Thiên tùy theo lúc này lúc khác.

Này các tỳ khưu, ba âm thanh này của chư Thiên phát ra ở giữa chư Thiên tùy theo lúc này lúc khác.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Sau khi nhìn thấy vị đệ tử của đấng Chánh Đẳng Giác đã chiến thắng cuộc chiến đấu, ngay cả chư Thiên cũng lễ bái bậc vĩ đại, có sự tự tin.*

3. *Ôi bậc thuần chủng của nhân loại, xin kính lễ người. Sau khi chiến thắng đạo quân không bị chướng ngại của Tử Thần bằng sự giải thoát, Ngài là người đã đạt được sự chiến thắng khó khăn.*

4. *Chư Thiên cúi chào vị có tâm ý đã đạt này, bởi vì họ không nhìn thấy ở vị ấy điều gì khiến cho vị ấy có thể rơi vào sự thống trị của Tử thần.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 4. 4. KINH DẤU HIỆU BÁO TRƯỚC

[83]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, khi vị Thiên nhân có hiện tượng liìa đời khỏi tập thể chư Thiên, có năm dấu hiệu báo trước xuất hiện cho vị ấy: các tràng hoa bị héo úa, các y phục bị ô ướ, mồ hôi xuất ra từ hai nách, màu sắc xấu hiện ra ở cơ thể, vị Thiên nhân không thích thú ở chỗ ngồi chư Thiên của mình.

Tamenam bhikkhave devā ‘cavanadhammo ayam devaputto ’ti iti viditvā tīhi vācāhi anumodanti: ¹ ‘Ito bho sugatiṃ gaccha. Sugatiṃ gantvā suladdhalābham labha. Suladdhalābham labhitvā suppatiṭṭhito bhavāhi ’ti.

Evam vutte aññataro bhikkhu bhagavantam etadvoca: ‘Kinno kho bhante devānam sugatigamanasaṅkhātam, kiñca bhante devānam suladdhalābhasaṅkhātam, kimpana bhante devānam suppatiṭṭhitasāṅkhātan ’ti?

‘Manussattam kho bhikkhu ² devānam sugatigamanasaṅkhātam yaṃ manussabhūto samāno tathāgatappavedite dhammavinaye saddham paṭilabhati, idaṃ kho pana bhikkhave ³ devānam suladdhalābhasaṅkhātam. Sā kho panassa saddhā nivīṭṭhā hoti mūlajātā patiṭṭhitā dalhā asaṃhāriyā samaṇena vā brāhmaṇena vā devena vā mārena vā brahmunā vā kenaci vā lokasmiṃ. Idaṃ kho bhikkhave ³ devānam suppatiṭṭhitasāṅkhātan ’’ti.

Etamattham bhagavā avoca. Tatthetam iti vuccati:

2. “Yadā devo devakāyā cavati āyusaṅkhayā,
tayo saddā niccharanti devānam anumodataṃ.
3. ‘Ito bho sugatiṃ gaccha manussānam saḥavyataṃ,
manussabhūto saddhamme labha saddham anuttaraṃ.
4. Sā te saddhā nivīṭṭhassa mūlajātā patiṭṭhitā,
yāvajīvaṃ asaṃhīrā saddhamme suppavedite.
5. Kāyaduccaritam hitvā vacīduccaritāni ca,
manoduccaritam hitvā yañcaññaṃ dosasañhitam.
6. Kāyena kusalam katvā vācāya kusalam bahum,
manasā kusalam katvā appamaṇam nirūpadhiṃ.
7. Tato opadhikam puññaṃ katvā dānena tam bahum,
aññe ’pi macce saddhamme brahmacariye nivesaya.⁴
8. Imāya anukampāya devā devam yadā vidū,
cavantaṃ anumodanti ehi deva punappunan ’’ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ’’ti.

¹ anumodanti - Ma.

² bhikkhave - Syā, PTS.

³ bhikkhu - Ma.

⁴ nivesaye - PTS, Sī.

Này các tỳ khưu, sau khi biết về vị ấy rằng: ‘Vị Thiên tử này có hiện tượng lìa đời,’ chư Thiên làm cho vị ấy tùy hỷ bằng ba lời nói: ‘Thưa ngài, từ đây hãy đi đến nhàn cảnh. Sau khi đi đến nhàn cảnh, hãy nhận lãnh phần được nhận tốt đẹp. Sau khi nhận lãnh phần được nhận tốt đẹp, ngài hãy khéo được thiết lập.’

Khi được nói như vậy, một vị tỳ khưu nọ đã nói với đức Thế Tôn điều này: ‘Bạch Ngài, điều mà chư Thiên gọi là đi đến nhàn cảnh là gì? Và bạch Ngài, điều mà chư Thiên gọi là phần được nhận tốt đẹp là gì? Bạch Ngài, hơn nữa điều mà chư Thiên gọi là khéo được thiết lập là gì?’

‘Này tỳ khưu, điều mà chư Thiên gọi là đi đến nhàn cảnh là trạng thái con người, trong khi đang có bản thể loài người thì đạt được niềm tin ở Pháp và Luật đã được đức Như Lai công bố, này các tỳ khưu, điều này gọi là phần được nhận tốt đẹp. Thêm nữa, niềm tin ấy của vị này được xác định, được mọc rễ, được thiết lập, là vững chắc, không bị lấy đi bởi vị Sa-môn, bởi vị Bà-la-môn, bởi Thiên nhân, bởi Ma Vương, bởi Phạm Thiên, hoặc bởi bất cứ ai ở thế gian. Này các tỳ khưu, điều này chư Thiên gọi là khéo được thiết lập.’”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vầy:

2. *“Khi vị Thiên nhân lìa đời khỏi tập thể chư Thiên do hết tuổi thọ, có ba âm thanh phát ra của chư Thiên đang tùy hỷ rằng:*

3. *‘Thưa ngài, từ đây hãy đi đến nhàn cảnh, có sự sống chung với loài người. Với bản thể loài người, hãy đạt được niềm tin vô thượng ở Diệu Pháp.*

4. *Niềm tin ấy của ngài nên được xác định, được mọc rễ, được thiết lập ở Diệu Pháp khéo được công bố cho đến trọn đời không bị lấy đi.*

5. *Sau khi từ bỏ ược hạnh do thân và các ược hạnh do khẩu, sau khi từ bỏ ược hạnh do ý và điều nào khác liên quan đến tội lỗi, ...*

6. *... sau khi làm việc thiện bằng thân, nhiều việc thiện bằng khẩu, sau khi làm vô lượng việc thiện không mầm tái sanh bằng ý, ...*

7. *... kể đó, sau khi làm nhiều việc phước đưa đi tái sanh ấy bằng việc bố thí, hãy tạo điều kiện cho những người khác cũng trú vào Diệu Pháp, vào Phạm hạnh.’*

8. *Với lòng thương tưởng này, chư Thiên khi biết được một vị Thiên nhân đang lìa đời thì tùy hỷ rằng: ‘Này Thiên nhân, hãy trở lại, lần này lần khác.’”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 4. 5. BAHUJANA HITASUTTAM

[84]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tayo 'me [bhikkhave ¹] puggalā loke uppajjamānā uppajjanti bahujanahitāya bahujanasukhāya lokānukampāya atthāya hitāya sukhāya devamanussānaṃ. Katame tayo?

Idha bhikkhave tathāgato loke uppajjati araham sammāsambuddho vijjācaraṇasampanno sugato lokavidū anuttaro purisadammasārathi satthā devamanussānaṃ buddho bhagavā. So dhammaṃ deseti ādikalyāṇaṃ majjhekalyāṇaṃ pariyosānakalyāṇaṃ sātthaṃ sabyañjanaṃ kevalaparipuṇṇaṃ parisuddhaṃ brahmacariyaṃ pakāseti. Ayaṃ bhikkhave paṭhamo puggalo loke uppajjamāno uppajjati bahujanahitāya bahujanasukhāya lokānukampāya atthāya hitāya sukhāya devamanussānaṃ.

Puna ca paraṃ bhikkhave tasseva satthusāvako² araham hoti khīṇāsavo vusitavā katakaraṇīyo ohitabhāro anuppattasattho parikkhīṇabhavasamyojano sammadaññā vimutto. So dhammaṃ deseti ādikalyāṇaṃ majjhekalyāṇaṃ pariyosānakalyāṇaṃ sātthaṃ sabyañjanaṃ kevalaparipuṇṇaṃ parisuddhaṃ brahmacariyaṃ pakāseti. Ayaṃ bhikkhave dutiyo puggalo loke uppajjamāno uppajjati bahujanahitāya bahujanasukhāya lokānukampāya atthāya hitāya sukhāya devamanussānaṃ.

Puna ca paraṃ bhikkhave tasseva satthusāvako sekho hoti paṭipado³ bahussuto sīlavatūpapanno. So 'pi dhammaṃ deseti ādikalyāṇaṃ majjhekalyāṇaṃ pariyosānakalyāṇaṃ sātthaṃ sabyañjanaṃ kevalaparipuṇṇaṃ parisuddhaṃ brahmacariyaṃ pakāseti. Ayaṃ bhikkhave tatiyo puggalo loke uppajjamāno uppajjati bahujanahitāya bahujanasukhāya lokānukampāya atthāya hitāya sukāya devamanussānaṃ 'ti.

Ime kho bhikkhave, tayo puggalā loke uppajjamānā uppajjanti bahujanahitāya bahujanasukhāya lokānukampāya atthāya hitāya sukhāya devamanussānaṃ 'ti.

¹ bhikkhave - itipāṭho potthakesu na dissate.

² satthuno sāvako - Syā.

³ pāṭipado - Ma, Syā, PTS.

3. 4. 5. KINH LỢI ÍCH CHO NHIỀU NGƯỜI

[84]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, ba hạng người này, trong khi sanh lên ở thế gian, sanh lên đem lại sự lợi ích cho nhiều người, đem lại sự an lạc cho nhiều người, vì lòng thương tưởng thế gian, đem lại sự tấn hóa, đem lại sự lợi ích, đem lại sự an lạc cho chư Thiên và nhân loại. Ba hạng người nào?”

Này các tỳ khưu, ở đây đức Như Lai sanh lên ở thế gian, là bậc A-la-hán, đấng Chánh Đẳng Giác, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhân Sư, Phật, Thế Tôn. Vị ấy thuyết giảng Giáo Pháp toàn hảo ở đoạn đầu, toàn hảo ở đoạn giữa, và toàn hảo ở đoạn kết, thành tựu về ý nghĩa, thành tựu về văn tự. Vị ấy giảng giải về Phạm hạnh thanh tịnh một cách trọn vẹn và đầy đủ. Này các tỳ khưu, đây là hạng người thứ nhất, trong khi sanh lên ở thế gian, sanh lên đem lại sự lợi ích cho nhiều người, đem lại sự an lạc cho nhiều người, vì lòng thương tưởng thế gian, đem lại sự tấn hóa, đem lại sự lợi ích, đem lại sự an lạc cho chư Thiên và nhân loại.

Này các tỳ khưu, còn có hạng người khác nữa, vị đệ tử của chính bậc Đạo Sư ấy là vị A-la-hán, có lậu hoặc đã được cạn kiệt, đã được hoàn mãn, có việc cần làm đã làm, có gánh nặng đã được đặt xuống, có mục đích của mình đã được đạt đến, có sự trói buộc ở hữu đã được đoạn tận, đã hiểu biết đúng đắn và đã được giải thoát. Vị ấy thuyết giảng Giáo Pháp toàn hảo ở đoạn đầu, toàn hảo ở đoạn giữa, và toàn hảo ở đoạn kết, thành tựu về ý nghĩa, thành tựu về văn tự. Vị ấy giảng giải về Phạm hạnh thanh tịnh một cách trọn vẹn và đầy đủ. Này các tỳ khưu, đây là hạng người thứ nhì, trong khi sanh lên ở thế gian, sanh lên đem lại sự lợi ích cho nhiều người, đem lại sự an lạc cho nhiều người, vì lòng thương tưởng thế gian, đem lại sự tấn hóa, đem lại sự lợi ích, đem lại sự an lạc cho chư Thiên và nhân loại.

Này các tỳ khưu, còn có hạng người khác nữa, vị đệ tử của chính bậc Đạo Sư ấy là vị hữu học, có sự thực hành, nghe nhiều, thành tựu về giới và phận sự. Vị ấy cũng thuyết giảng Giáo Pháp toàn hảo ở đoạn đầu, toàn hảo ở đoạn giữa, và toàn hảo ở đoạn kết, thành tựu về ý nghĩa, thành tựu về văn tự. Vị ấy giảng giải về Phạm hạnh thanh tịnh một cách trọn vẹn và đầy đủ. Này các tỳ khưu, đây là hạng người thứ ba, trong khi sanh lên ở thế gian, sanh lên đem lại sự lợi ích cho nhiều người, đem lại sự an lạc cho nhiều người, vì lòng thương tưởng thế gian, đem lại sự tấn hóa, đem lại sự lợi ích, đem lại sự an lạc cho chư Thiên và nhân loại.

Này các tỳ khưu, ba hạng người này, trong khi sanh lên ở thế gian, sanh lên đem lại sự lợi ích cho nhiều người, đem lại sự an lạc cho nhiều người, vì lòng thương tưởng thế gian, đem lại sự tấn hóa, đem lại sự lợi ích, đem lại sự an lạc cho chư Thiên và nhân loại.”

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Satthā hi loke paṭhamo mahesī tassenavayo sāvako bhāvitatto,
athāparo pāṭipado ’pi sekho bahussuto silavatūpapanno.
3. Ete tayo devamanussasetṭhā pabhaṅkarā dhammamudīrayantā,¹
apāpuranti² amatassa dvāraṃ yogā pamocenti³ bahujjane te.⁴
4. Ye satthavāhena anuttarena sudesitaṃ maggamanukkamanti,
idheva dukkhassa karonti antaṃ ye appamattā sugatassa sāsane ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 4. 6. ASUBHĀNUPASSĪSUTTAM

[85]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Asubhānupassī bhikkhave kāyasmim viharatha. Ānāpānassati ca vo ajjhattaṃ parimukhaṃ sūpaṭṭhitā hotu. Sabbasaṅkhāresu aniccānupassino viharatha. Asubhānupassīnaṃ bhikkhave kāyasmim viharataṃ yo subhāya dhātuyā rāgānusayo so pahiyati. Ānāpānasatiyā ajjhattaṃ parimukhaṃ sūpaṭṭhitāya⁵ ye bāhirā vitakkāsaya vighātapakkhikā te na honti. Sabbasaṅkhāresu aniccānupassīnaṃ viharataṃ yā avijjā sā pahiyati. Yā vijjā sā uppajjati ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Asubhānupassī kāyasmim ānāpāne patissato,
sabbasaṅkhārasamathaṃ passaṃ ātāpī sabbadā.

¹ dhammamudīriyantā - Syā.

² apāvūṇanti - PTS.

³ pamocanti - Syā.

⁴ bahujjanaṃ te - Ma, Syā, PTS.

⁵ sūpaṭṭhitāya - Ma;

supatiṭṭhitāya - Syā.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Chính bậc Đạo Sư là vị đại ẩn sĩ thứ nhất ở thế gian, đệ tử tiếp nối vị ấy có bản thân đã được tu tập, rồi vị khác nữa cũng có sự thực hành là vị hữu học, nghe nhiều, thành tựu về giới và phận sự.*

3. *Ba vị này là tối thượng ở chư Thiên và nhân loại, các bậc phát ra ánh sáng, trong khi nói lên Giáo Pháp, mở ra cánh cửa của sự Bất Tử, các vị ấy giúp cho nhiều người giải thoát khỏi sự ràng buộc.*

4. *Những ai lân theo Đạo Lộ đã khéo được thuyết giảng bởi bậc Lãnh Đạo đoàn xe, bởi bậc Vô Thượng, những ai không xao lãng về lời dạy của đấng Thiện Thệ thực hiện việc chấm dứt khổ đau ngay tại nơi đây.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 4. 6. KINH QUAN SÁT BẤT TỊNH

[85]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. *“Này các tỳ khưu, hãy sống có sự quan sát bất tịnh ở cơ thể. Và niệm hơi thở vào hơi thở ra của các người hãy khéo được thiết lập luôn hiện diện ở nội phần. Các người hãy sống có sự quan sát vô thường ở tất cả các hành. Này các tỳ khưu, đối với vị trong khi sống có sự quan sát bất tịnh ở cơ thể, sự tiềm ẩn về luyến ái ở tịnh giới được dứt bỏ. Khi niệm hơi thở vào hơi thở ra là khéo được thiết lập luôn hiện diện ở nội phần, các khuynh hướng suy tâm ở ngoại phần đem đến sự buồn phiền là không tồn tại. Đối với vị sống có sự quan sát vô thường ở tất cả các hành, vô minh được dứt bỏ, minh được sanh khởi.”*

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Vị (tỳ khưu nào) có sự quan sát bất tịnh ở cơ thể, có niệm ở hơi thở vào hơi thở ra, đang nhìn thấy sự yên lặng của tất cả các hành, luôn luôn có sự nhiệt tâm, ...*

3. Sa ve sammaddaso bhikkhu yato tattha vimuccati,
abhiññāvosito santo sa ve yogātigo muniṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 4. 7. DHAMMĀNUDHAMMAPAṬIPANNASUTTAM

[86]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Dhammānudhammapaṭipannassa bhikkhuno ayamanudhammo hoti veyyākaraṇāya dhammānudhammapaṭipannoyan ’ti, bhāsamāno dhammaññeva bhāsati no adhammaṃ, vitakkayamāno vā ¹ dhammavitakkaññeva vitakketi no adhammavitakkaṃ, tadubhayaṃ abhinivajjetvā² upekkhako viharati sato sampajāno ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Dhammārāmo dhammarato dhammaṃ anuvicintayaṃ,
dhammaṃ anussaraṃ bhikkhu saddhammā na parihāyati.
3. Caram vā yadi vā tiṭṭhaṃ nisinno uda vā sayamaṃ,
ajjhataṃ samayaṃ cittaṃ santimevādhigacchatī ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

¹ vitakkayamāno pana - Syā.

² tadubhayaṃ vā pana abhinivejjetvā - Ma.

3. ... vị tỳ khuru ấy, thật vậy, với việc nhìn thấy đúng đắn, nhờ thế được giải thoát khỏi nơi ấy, được hoàn mãn về thắng trí, được an tịnh, vị hiền trí ấy quả thật, đã vượt qua các sự ràng buộc.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 4. 7. KINH THỰC HÀNH PHÁP THUẬN THEO PHÁP

[86]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Đối với vị tỳ khuru thực hành pháp thuận theo pháp, việc này là thuận theo pháp nhằm giải thích việc ‘vị này thực hành pháp thuận theo pháp’: Trong khi nói, thì nói thuần về Giáo Pháp, không nói phi Pháp, hoặc trong khi suy tư thì suy tư thuần về Giáo Pháp, không suy tư phi Pháp, sau khi lia khỏi cả hai việc này là người hành xả, sống, có niệm, có sự nhận biết rõ.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Có sự ưa thích Giáo Pháp, thích thú Giáo Pháp, trong lúc suy nghiệm về Giáo Pháp, trong lúc niệm tưởng về Giáo Pháp, vị tỳ khuru không buông lơi Diệu Pháp.

3. Trong lúc đi, hoặc trong lúc đứng, trong lúc ngồi hoặc trong lúc nằm, trong lúc làm cho tâm được yên lặng ở nội phần, (vị ấy) đạt đến sự an tịnh tuyệt đối.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 4. 8. ANDHAKARAṆASUTTAM

[87]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tayo 'me bhikkhave akusalavitakkā andhakaraṇā acakkhukaraṇā aññānakaṇā paññānirodhikā vighātapakkhikā anibbānasaṃvattanikā. Katame tayo?

Kāmaavitakko bhikkhave andhakaraṇo acakkhukaraṇo aññānakaṇo paññānirodhiko vighātapakkhiko anibbānasaṃvattaniko. Vyāpādavitakko bhikkhave andhakaraṇo acakkhukaraṇo aññānakaṇo paññānirodhiko vighātapakkhiko anibbānasaṃvattaniko. Vihimsāvitakko bhikkhave andhakaraṇo acakkhukaraṇo aññānakaṇo paññānirodhiko vighātapakkhiko anibbānasaṃvattaniko.

Ime kho bhikkhave, tayo akusalavitakkā andhakaraṇā acakkhukaraṇā aññānakaṇā paññānirodhikā vighātapakkhikā anibbānasaṃvattanikā.

Tayo 'me bhikkhave kusalavitakkā anandhakaraṇā cakkhukaraṇā ñānakaṇā paññāvuddhikā avighātapakkhikā nibbānasaṃvattanikā katame tayo?

Nekkhammavitakko bhikkhave anandhakaraṇo cakkhukaraṇo ñānakaṇo paññāvuddhiko avighātapakkhiko nibbānasaṃvattaniko. Avyāpādavitakko bhikkhave anandhakaraṇo cakkhukaraṇo ñānakaṇo paññāvuddhiko avighātapakkhiko nibbānasaṃvattaniko. Avihimsāvitakko bhikkhave anandhakaraṇo cakkhukaraṇo ñānakaṇo paññāvuddhiko avighātapakkhiko nibbānasaṃvattaniko.

Ime kho bhikkhave, tayo kusalavitakkā anandhakaraṇā cakkhukaraṇā ñānakaṇā paññāvuddhikā avighātapakkhikā nibbānasaṃvattanikā 'ti.

3. 4. 8. KINH SỰ TẠO RA TẮM TỐI

[87]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, ba suy tầm bất thiện này là sự tạo ra tầm tối, sự không tạo thành mắt, sự tạo ra vô trí, sự diệt tận tuệ, đem đến sự buồn phiền, không vận hành đến Niết Bàn. Ba suy tầm nào?”

Này các tỳ khưu, sự suy tầm về (ngũ) dục là sự tạo ra tầm tối, sự không tạo thành mắt, sự tạo ra vô trí, sự diệt tận tuệ, đem đến sự buồn phiền, không vận hành đến Niết Bàn. Này các tỳ khưu, sự suy tầm về oán hận là sự tạo ra tầm tối, sự không tạo thành mắt, sự tạo ra vô trí, sự diệt tận tuệ, đem đến sự buồn phiền, không vận hành đến Niết Bàn. Này các tỳ khưu, sự suy tầm về hãm hại là sự tạo ra tầm tối, sự không tạo thành mắt, sự tạo ra vô trí, sự diệt tận tuệ, đem đến sự buồn phiền, không vận hành đến Niết Bàn.

Này các tỳ khưu, ba suy tầm bất thiện này là sự tạo ra tầm tối, sự không tạo thành mắt, sự tạo ra vô trí, sự diệt tận tuệ, đem đến sự buồn phiền, không vận hành đến Niết Bàn.

Này các tỳ khưu, ba suy tầm thiện này là sự không tạo ra tầm tối, sự tạo thành mắt, sự tạo ra trí, sự tăng trưởng tuệ, không đem đến sự buồn phiền, vận hành đến Niết Bàn. Ba suy tầm nào?”

Này các tỳ khưu, sự suy tầm về xuất ly là sự không tạo ra tầm tối, sự tạo thành mắt, sự tạo ra trí, sự tăng trưởng tuệ, không đem đến sự buồn phiền, vận hành đến Niết Bàn. Này các tỳ khưu, sự suy tầm về không oán hận là sự không tạo ra tầm tối, sự tạo thành mắt, sự tạo ra trí, sự tăng trưởng tuệ, không đem đến sự buồn phiền, vận hành đến Niết Bàn. Này các tỳ khưu, sự suy tầm về không hãm hại là sự không tạo ra tầm tối, sự tạo thành mắt, sự tạo ra trí, sự tăng trưởng tuệ, không đem đến sự buồn phiền, vận hành đến Niết Bàn.

Này các tỳ khưu, ba suy tầm thiện này là sự không tạo ra tầm tối, sự tạo thành mắt, sự tạo ra trí, sự tăng trưởng tuệ, không đem đến sự buồn phiền, vận hành đến Niết Bàn.”

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Tayo vitakke kusale vitakkaye
tayo pana akusale nirākare,
sa ve vitakkāni vicāritāni
sameti vuṭṭhīva rajaṃ samūhataṃ,
sa ve vitakkūpasamena cetasā
idheva so santipadaṃ samajjhagā ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 4. 9. ANTARĀMALASUTTAM

[88]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutan:

1. “Tayo ’me bhikkhave antarāmalā antarāmittā antarāsapattā
antarāvadhakā antarāpaccatthikā. Katame tayo?

Lobho bhikkhave antarāmalā antarā-amitto antarāsapatto antarāvadhako
antarāpaccatthiko. Doso bhikkhave antarāmalā antarā-amitto antarāsapatto
antarāvadhako antarāpaccatthiko. Moho bhikkhave antarāmalā antarā-
amitto antarāsapatto antarāvadhako antarāpaccatthiko.

Ime kho bhikkhave, tayo antarāmalā antarā-amittā antarāsapattā
antarāvadhakā antarāpaccatthikā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Anatthajanano lobho lobho cittappakopano,
bhayamantarato jātaṃ taṃ jano nāvabujjhati.
3. Luddho atthaṃ na jānāti luddho dhammaṃ na passati,
andhatamaṃ¹ tadā hoti yaṃ lobho sahate naraṃ.

¹ andhatamaṃ - Ma, Syā; andham tamaṃ - PTS.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Hãy suy tâm ba suy tâm thiện, hơn nữa nên loại trừ ba (suy tâm) bất thiện. Vì ấy, thật vậy, làm yên lặng các suy tâm đã được nghĩ đến, tựa như cơn mưa làm yên lặng bụi bặm đã được gom lại. Vì ấy, thật vậy, với tâm được yên lặng các suy tâm, ngay tại nơi đây vị ấy đã chứng đạt vị thế an tịnh.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 4. 9. KINH VẾT NHƠ Ở BÊN TRONG

[88]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. *“Này các tỳ khưu, ba cái này là các vết nhơ ở bên trong, các kẻ thù ở bên trong, các đối thủ ở bên trong, các sát thủ ở bên trong, các kẻ nghịch ở bên trong. Ba cái gì?”*

Này các tỳ khưu, tham là vết nhơ ở bên trong, kẻ thù ở bên trong, đối thủ ở bên trong, sát thủ ở bên trong, kẻ nghịch ở bên trong. Này các tỳ khưu, sân là vết nhơ ở bên trong, kẻ thù ở bên trong, đối thủ ở bên trong, sát thủ ở bên trong, kẻ nghịch ở bên trong. Này các tỳ khưu, si là vết nhơ ở bên trong, kẻ thù ở bên trong, đối thủ ở bên trong, sát thủ ở bên trong, kẻ nghịch ở bên trong.

Này các tỳ khưu, ba cái này là các vết nhơ ở bên trong, các kẻ thù ở bên trong, các đối thủ ở bên trong, các sát thủ ở bên trong, các kẻ nghịch ở bên trong.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Tham là sự sanh ra điều bất lợi, tham là sự kích động của tâm. Người đời không thấu hiểu sự nguy hiểm ấy đã được sanh ra từ bên trong.”*

3. *“Người bị khởi tham không biết được sự lợi ích, người bị khởi tham không nhìn thấy lý lẽ. Tham ngự trị người nào, khi ấy người bị mù quáng tối tăm.”*

4. Yo ca lobhaṃ pahatvāna lobhaneyye na lubbhati,
lobho pahīyate tamhā udabindūva¹ pokkharā.
5. Anattahanano doso doso cittappakopano,
bhayamantarato jātaṃ taṃ jano nāvabujjhati.
6. Duṭṭho atthaṃ na jānāti duṭṭho dhammaṃ na passati,
andhantamaṃ² tadā hoti yaṃ doso sahate naraṃ.
7. Yo ca dosaṃ pahatvāna dosaneyye na dussati,
doso pahīyate tamhā tālapakkaṃva bandhanā.
8. Anattahanano moho moho cittappakopano,
bhayamantarato jātaṃ taṃ jano nāvabujjhati.
9. Mūḷho atthaṃ na jānāti mūḷho dhammaṃ na passati,
andhantamaṃ² tadā hoti yaṃ moho sahate naraṃ.
10. Yo ca mohaṃ pahatvāna mohaneyye na muyhati,
mohaṃ vihanti so sabbaṃ ādiccovudayaṃ taman ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 4. 10. DEVADATTASUTTAṀ

[89]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Tīhi bhikkhave asaddhammehi abhibhūto pariyādinnacitto devadatto
āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi tīhi?

¹ udabinduva - Syā, PTS.

² andhatamaṃ - Ma, Syā; andhaṃ tamaṃ - PTS.

4. Và người nào sau khi dứt bỏ tham và không bị khởi tham ở vật gợi tham, tham được dứt bỏ khỏi người ấy, tựa như giọt nước lìa khỏi lá sen.

5. Sân là sự sanh ra điều bất lợi, sân là sự kích động của tâm. Người đời không thấu hiểu sự nguy hiểm ấy đã được sanh ra từ bên trong.

6. Người bị nóng giận không biết được sự lợi ích, người bị nóng giận không nhìn thấy lý lẽ. Sự nóng giận ngự trị người nào, khi ấy người bị mù quáng tối tăm.

7. Và người nào sau khi dứt bỏ sân và không bị khởi sân ở vật gợi sân, sân được dứt bỏ khỏi người ấy, tựa như trái cây tālā lìa khỏi cuống.

8. Si là sự sanh ra điều bất lợi, si là sự kích động của tâm. Người đời không thấu hiểu sự nguy hiểm ấy đã được sanh ra từ bên trong.

9. Người bị si mê không biết được sự lợi ích, người bị si mê không nhìn thấy lý lẽ. Si ngự trị người nào, khi ấy người bị mù quáng tối tăm.

10. Và người nào sau khi dứt bỏ si và không bị khởi si ở vật gợi si, vị ấy tiêu diệt tất cả si mê, tựa như mặt trời đang mọc tiêu diệt sự tối tăm.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 4. 10. KINH DEVADATTA

[89]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, bị chế ngự, có tâm bị nắm giữ bởi ba điều phi diêu pháp, Devadatta là kẻ sanh đọa xứ, là kẻ đi địa ngục, phải chịu đưng trọn kiếp, không thể cứu chữa được. Ba điều nào?”

Pāpicchāya bhikkhave abhibhūto pariyādinnaṅgato devadatto āpāyiko nerayiko kappattho atekiccho. Pāpamittatāya bhikkhave abhibhūto pariyādinnaṅgato devadatto āpāyiko nerayiko kappattho atekiccho. Sati kho pana uttarikaraṇīye¹ oramattakena visesādhigamena² antarā vosānaṃ āpādi 'ti.

Imehi kho bhikkhave, tīhi asaddhammehi abhibhūto pariyādinnaṅgato devadatto āpāyiko nerayiko kappattho atekiccho "ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. "Mā jātu koci lokasmiṃ pāpiccho upapajjatu, tadamināpi jānātha pāpicchānaṃ yathā gati.
3. Paṇḍito 'ti samaññāto bhāvitatto 'ti sammato, jalaṃ 'va yasasā aṭṭhā devadatto 'ti vissuto.³
4. So pamāṇamanuciṇṇo⁴ āsajja naṃ tathāgataṃ, avīcinirayaṃ patto catudvāraṃ bhayānakaṃ.
5. Aduṭṭhassa hi yo dubbhe pāpakammaṃ akubbato, tameva pāpaṃ phusati⁵ duṭṭhacittaṃ anādaraṃ.
6. Samuddaṃ visakumbhena yo maññeyya padūsitum, na so tena padūseyya yasmā⁶ hi udadhī mahā.
7. Evameva⁷ tathāgataṃ yo vādena vihiṃsati, samaggataṃ⁸ santacittaṃ vādo tamhi na rūhati.
8. Tādisaṃ mitthaṃ kubbetha tañca seveyya paṇḍito, yassa maggānugo bhikkhu khayaṃ dukkhassa pāpuṇe "ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan "ti.

Catuttho vaggo.

TASSUDDĀNAṃ

Vitakkā sakkāra sadda cavamāna loke,
asubha dhamma andhakāra malaṃ devadatto 'ti te dasā "ti.

--ooOoo--

¹ uttariṃ karaṇīye - Syā.

² visesādhigamena ca - Syā, PTS.

³ devadatto ti me sutan - Syā, PTS.

⁴ samānamanuciṇṇo - Ma;
pamādamanuciṇṇo - Syā, PTS, Sīmu.

⁵ phusseti - Syā, PTS.

⁶ bhesmā - Ma;

tasmā - Syā, Sīmu.

⁷ evametaṃ - Syā, PTS.

⁸ sammaggataṃ - Ma, Syā, PTS.

Này các tỳ khưu, bị chế ngự, có tâm bị nắm giữ bởi ước muốn ác xấu, Devadatta là kẻ sanh đọa xứ, là kẻ đi địa ngục, phải chịu đặng trọn kiếp, không thể cứu chữa được. Này các tỳ khưu, bị chế ngự, có tâm bị nắm giữ bởi bạn hữu ác xấu, Devadatta là kẻ sanh đọa xứ, là kẻ đi địa ngục, phải chịu đặng trọn kiếp, không thể cứu chữa được. Hơn nữa, trong khi có việc hơn nữa cần phải làm, Devadatta đã đạt đến việc dừng lại ở khoảng giữa với sự đặc chứng đặc biệt có tính chất thấp thỏi (là các tầng thiên và các pháp thần thông).

Này các tỳ khưu, bị chế ngự, có tâm bị nắm giữ bởi ba điều phi diệu pháp, Devadatta là kẻ sanh đọa xứ, là kẻ đi địa ngục, phải chịu đặng trọn kiếp, không thể cứu chữa được.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Đương nhiên, bất cứ người nào có ước muốn xấu xa chớ được sanh lên ở thế gian. Cũng bởi điều này đây, các người hãy biết là có cảnh giới tương ứng dành cho những kẻ có ước muốn xấu xa.

3. Được nhận biết là ‘người sáng suốt,’ được công nhận ‘bản thân đã chứng thiên,’ Devadatta được nổi tiếng là ‘đã trụ vững tựa như đang chói sáng với danh tiếng.’

4. Kẻ ấy, thực hành có hạn lượng, sau khi công kích đấng Như Lai ấy, đã đi đến địa ngục Avīci có bốn cửa, chốn gây nên nổi kinh hoàng.

5. Bởi vì kẻ nào gây hại đến bậc không (có tâm) xấu xa, đến bậc không làm hành động ác xấu, (quả) ác xấu xảy đến cho chính kẻ có tâm xấu xa, không có sự tôn trọng ấy.

6. Kẻ nào suy nghĩ để làm ô nhiễm đại dương bằng lọ thuốc độc, với vật ấy kẻ ấy không thể làm ô nhiễm bởi vì đại dương là bao la, to lớn.

7. Tương tự y như thế, kẻ nào dùng lời nói hãm hại đấng Thiện Thế, bậc đã đạt đến sự hoàn hảo, có tâm thanh tịnh; lời nói (bội nhỏ) không có tác động ở nơi vị ấy.

8. Người sáng suốt nên kết bạn hữu với bậc như thế ấy, và nên phục vụ bậc ấy. Vị tỳ khưu đi theo đường lối của bậc ấy sẽ đạt được sự diệt trừ khổ đau.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

Phẩm thứ tư.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Sự suy tâm, sự tôn vinh, âm thanh, trong khi lìa đời, ở thế gian, bất tịnh, (thuận theo) Pháp, sự tắm tối, vết nhơ, vị Devadatta; chúng là mười.

--ooOoo--

PAÑCAMO VAGGO

3. 5. 1. AGGAPPASĀDASUTTAM

[90]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Tayo 'me bhikkhave aggappasādā. Katame tayo?

Yāvatā bhikkhave sattā apadā¹ vā dipadā² vā catuppadā vā bahuppadā vā rūpino vā arūpino vā saññino vā asaññino vā nevasaññināsaññino vā, tathāgato tesam aggamaṃkhaṃyati yadidaṃ araḥaṃ sammāsambuddho. Ye bhikkhave buddhe pasannā agge te pasannā. Agge kho pana pasannānaṃ aggo vipāko hoti.

Yāvatā bhikkhave dhammā saṅkhatā vā asaṅkhatā vā virāgo tesam aggamaṃkhaṃyati yadidaṃ madanimmadano pipāsavinayo ālayasamugghāto vaṭṭupacchedo taṇhakkhayo virāgo nirodho nibbānaṃ. Ye bhikkhave virāge dhamme pasannā agge te pasannā. Agge kho pana pasannānaṃ aggo vipāko hoti.³

Yāvatā bhikkhave saṅghā vā gaṇā vā tathāgatasāvakaṃsaṅgho tesam aggamaṃkhaṃyati. Yadidaṃ cattāri purisayugāni aṭṭhapurisapuggalā. Esa bhagavato sāvakaṃsaṅgho āhuneyyo pāhuneyyo dakkhiṇeyyo añjalikaraṇīyo anuttaraṃ puññakkhettaṃ lokassa.⁴ Ye bhikkhave saṅghe pasannā agge te pasannā. Agge kho pana pasannānaṃ aggo vipāko hoti.

Ime kho bhikkhave, tayo aggappasādā 'ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Aggato ve pasannānaṃ aggaṃ dhammaṃ vijānataṃ,
agge buddhe pasannānaṃ dakkhiṇeyye anuttare.

¹ apādā - Syā.

² dvipadā - Ma, PTS; dvipādā - Syā.

³ yāvatā bhikkhave saṅkhatā dhammā ariyo aṭṭhaṅgiko maggo tesam aggamaṃkhaṃyati seyyathidaṃ sammādiṭṭhi sammāsaṅkappo sammāvācā sammākammanto sammājīvo sammāvāyāmo sammāsati sammāsamādhi ye bhikkhave ariyamaggadhamme pasannā agge te pasannā agge kho pana pasannānaṃ aggo vipāko hoti - itipātho Syā potthake adhikaṃ.

⁴ esa bhagavato ... lokassa - itipātho Syā potthake na dissate.

PHẨM THỨ NĂM

3. 5. 1. KINH SỰ TỊNH TÍN TỐI CAO

[90]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vầy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba sự tịnh tín tối cao. Ba sự tịnh tín nào?”

Này các tỳ khưu, so sánh với các chúng sanh không chân, hoặc hai chân, hoặc bốn chân, hoặc nhiều chân, hoặc có sắc, hoặc vô sắc, hoặc có tướng hoặc vô tướng, hoặc phi tướng phi phi tướng, đức Như Lai được gọi là tối cao trong số ấy, tức là bậc A-la-hán, đấng Chánh Đẳng Giác. Này các tỳ khưu, những ai tịnh tín ở đức Phật, những người ấy tịnh tín ở đối tượng tối cao. Hơn nữa, đối với những ai tịnh tín ở đối tượng tối cao, quả thành tựu của họ là tối cao.

Này các tỳ khưu, so sánh với các pháp hữu vi hoặc vô vi, sự xa lìa luyến ái được gọi là tối cao trong số các pháp ấy, tức là sự nghiên nát say đắm, sự xua đi khao khát, sự thủ tiêu các pháp ngũ ngàm, sự bẻ gãy vòng xoay, sự diệt trừ tham ái, sự xa lìa luyến ái, sự tịch diệt, Niết Bàn. Này các tỳ khưu, những ai tịnh tín ở pháp xa lìa luyến ái, những người ấy tịnh tín ở đối tượng tối cao. Hơn nữa, đối với những ai tịnh tín ở đối tượng tối cao, quả thành tựu của họ là tối cao.

Này các tỳ khưu, so sánh với hội chúng hoặc tập thể, hội chúng Thịnh Văn của đức Như Lai được gọi là tối cao trong số ấy, tức là bốn cặp hạng người (bốn đôi Đạo Quả), tám hạng người tính đơn (bốn Đạo và bốn Quả là tám). Hội chúng Thịnh Văn ấy của đức Thế Tôn đáng được hiến cúng, đáng được hiến dâng, đáng được cúng dường, đáng được chấp tay, là nơi để gieo trồng phước báu của thế gian không gì hơn được. Này các tỳ khưu, những ai tịnh tín ở Tăng Chúng, những người ấy tịnh tín ở đối tượng tối cao. Hơn nữa, đối với những ai tịnh tín ở đối tượng tối cao, quả thành tựu của họ là tối cao.

Này các tỳ khưu, đây là ba sự tịnh tín tối cao.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vầy:

2. *“Thật vậy, đối với những người tịnh tín đang nhận biết Giáo Pháp tối cao là tối cao, đối với những người tịnh tín ở đức Phật tối cao, bậc xứng đáng cúng dường, đấng Vô Thượng, ...*

3. Agge dhamme pasannānaṃ virāgūpasame sukhe,
agge saṅghe pasannānaṃ puññakkhette anuttare.
4. Aggasmim dānaṃ dadataṃ aggaṃ puññaṃ pavaḍḍhati,
aggaṃ āyu va vaṇṇo ca yaso kitti sukhaṃ balaṃ.
5. Aggassa dātā medhāvī aggadhammasamāhito,
devabhūto manusso vā aggappatto pamodatī ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 5. 2. JĪVIKĀSUTTAM

[91]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutam:

1. “Antamidaṃ bhikkhave jīvikānaṃ yadidaṃ piṇḍolyaṃ, abhisāpo ’yaṃ¹ bhikkhave lokasmim piṇḍolo vicarasi pattapāṇīti. Tañca kho etaṃ bhikkhave kulaputtā upenti attavasikā attavaṣaṃ² paṭicca, neva rājābhinitā na corābhinitā na iṇaṭṭhā na bhayaṭṭhā³ na ājīvikapakatā.⁴ Api ca kho otiṇṇamhā jātiyā jarāya maraṇena sokehi paridevehi dukkhehi domanassehi upāyāsehi dukkhābhikiṇṇā⁵ dukkhaparetā, appevanāma imassa kevalassa dukkhakkhandhassa antakiriyā paññāyethā ’ti.

Evam pabbajito cāyaṃ bhikkhave kulaputto hoti⁶ abhijjhālū⁷ kāmesu tibbasārāgo byāpannacitto paduṭṭhamanasaṅkappo muṭṭhassati asampajāno asamāhito vibbhantacitto pākatindriyo.

Seyyathāpi bhikkhave chavālātaṃ ubhato padittaṃ majjhe gūthagataṃ neva gāme kaṭṭhatthaṃ pharati na araṇṇe, tathūpamāhaṃ bhikkhave imaṃ puggalaṃ vadāmi, gihībhogā ca⁸ parihīno sāmāññatthañca na paripūretī ”ti.

¹ abhilāpāyaṃ - Syā, PTS.

² atthavasikā atthavaṣaṃ - Ma, Syā, PTS.

³ na iṇaṭṭhā na bhayaṭṭhā - Ma, Syā.

⁴ na ājīvikāpakatā - Ma; ājīvikā pakatā - Syā;
na ājīvikā pakatā - PTS.

⁵ dukkhotiṇṇā - Ma, Syā.

⁶ so ca hoti - Ma, PTS.

⁷ abhijjhālu - Ma, Syā.

⁸ ca - itisaddo Ma potthake na dissate.

3. *Thật vậy, đối với những người tịnh tín ở Giáo Pháp tối cao, xa lìa luyến ái, yên tịnh, an lạc, đối với những người tịnh tín ở Tăng Chúng tối cao, ruộng phước vô thượng, ...*

4. *Đối với những người đang dâng cúng vật thí ở đối tượng tối cao, phước thiện tối cao tăng trưởng, tuổi thọ, sắc đẹp, danh vọng, tiếng tăm, hạnh phúc, sức mạnh tối cao.*

5. *Người bố thí đến đối tượng tối cao là bậc thông minh, đã được tập trung ở Giáo Pháp tối cao, đâu có bản thể chư Thiên hay là nhân loại, người đã đạt đến trạng thái tối cao thì vui sướng.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 5. 2. KINH SỰ NUÔI MẠNG

[91]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, việc này là tận cùng trong các việc nuôi mạng, tức là sự khát thực. Này các tỳ khưu, có lời nguyện rửa này ở thế gian: ‘Ông là kẻ khát thực, đi lang thang, tay cầm bình bát.’ Và này các tỳ khưu, những người con trai gia đình danh giá, những người sống cho tự ngã, tùy thuận tác động của tự ngã đi đến với việc khát thực ấy, chẳng phải bị thúc ép bởi vua, chẳng phải bị thúc ép bởi quân cướp, không vì có nợ nần, không vì có sợ hãi, không phải do tác động bởi sự nuôi mạng. Nhưng (vì nghĩ rằng): ‘Chúng tôi bị sa đọa bởi sự sanh, sự già, sự chết, các sự sầu bi khổ ưu não, bị chất chồng bởi khổ, bị quấy nhiễu bởi khổ, mong sao việc làm chấm dứt toàn bộ khổ uẩn này có thể được nhận biết.’

Và này các tỳ khưu, được xuất gia như vậy, người con trai gia đình danh giá này bị tham đắm trong các dục, có sự luyến ái sắc bén, có tâm bị sai quấy, có ý suy tư bị tồi bại, có niệm bị quên lãng, không có sự nhận biết rõ, không định tĩnh, có tâm bị tán loạn, có giác quan bị buông lơi.

Này các tỳ khưu, cũng giống như thanh gỗ ở lò thiêu xác chết bị đốt cháy ở hai đầu, bị lấm phân ở khoảng giữa, không sử dụng được vì mục đích củi đốt không chỉ ở làng mà luôn cả ở rừng, này các tỳ khưu, Ta nói về người này với ví dụ như thế, người này đã buông bỏ các sự hưởng thụ tại gia nhưng không làm đầy đủ mục đích của hạnh Sa-môn.”

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Gihībhogā ca parihīno sāmāññatthañca dubbhago,
paridhaṃsamāno pakireti chavālātaṃ¹va nassati.
3. Kāsāvakaṇṭhā bahavo pāpadhammā asaññatā,
pāpā pāpehi kammehi nirayaṃ te upapajjare.²
4. Seyyo ayogulo bhutto tatto aggisikhūpamo,
yañce bhuñjeyya dussīlo raṭṭhapiṇḍaṃ asaññato ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 5. 3. SAṄGHĀṬIKAṆṆASUTTAM

[92]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Saṅghāṭikaṇṇe ce ’pi bhikkhave bhikkhu gahevā piṭṭhito piṭṭhito anubaddho³ assa, pāde pādaṃ nikkhipanto. So ca hoti abhijjhālū kāmesu tibbasārāgo byāpannacitto paduṭṭhamanasamkappo muṭṭhassati asampajāno asamāhito vibbhantacitto pākatindriyo. Atha kho so ārakā ’va mayhaṃ, ahaṃ ca tassa. Taṃ kissa hetu? Dhammaṃ hi so bhikkhave bhikkhu na passati dhammaṃ apassanto na maṃ passati.⁴

Yojanasate ce ’pi so bhikkhave bhikkhu vihareyya so ca hoti anabhijjhālū kāmesu na tibbasārāgo abyāpannacitto appaduṭṭhamanasamkappo upaṭṭhitasati sampajāno samāhito ekaggacitto saṃvutindriyo. Atha kho so santikeva mayhaṃ, ahaṃ ca tassa. Taṃ kissa hetu? Dhammaṃ hi so bhikkhave bhikkhu passati dhammaṃ passanto maṃ passati ”ti.

¹ chavālātaṃ vinassati - Syā.

² Imā gāthā Syā potthake na dissate.

³ anubandho - Ma, Syā, PTS.

⁴ maṃ na passati - Syā.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Kẻ đã buông bỏ các sự hưởng thụ tại gia và có phần yếu kém về mục đích của hạnh Sa-môn, trong khi đang bị hủy hoại, kẻ ấy buông lung, rồi bị tiêu hoại như thanh gỗ ở lò thiêu xác chết.

3. Có nhiều kẻ, cố quẩn y casa, (hành) theo pháp ác, không tự chế ngự, những kẻ xấu xa ấy, do các nghiệp ác, bị sanh vào địa ngục.

4. Hòn sắt cháy rực tựa như ngọn lửa được ăn vào là tốt hơn so với kẻ có giới tồi, không tự chế ngự, ăn đồ ăn khát thực của xứ sở.”¹

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 5. 3. KINH CHÉO Y HAI LỚP

[92]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, cho dầu vị tỳ khưu có thể nắm lấy chéo y hai lớp rồi theo sát phía sau, trong khi đặt xuống bàn chân theo từng vết bàn chân. Và vị ấy bị tham đắm, có sự luyến ái sắc nét ở các dục, có tâm bị sai quấy, có ý suy tư bị tồi bại, có niệm bị quên lãng, không có sự nhận biết rõ, không định tĩnh, có tâm bị tán loạn, có giác quan bị buông lơi. Khi ấy, vị ấy vẫn xa cách Ta, và Ta xa cách vị ấy. Điều ấy có nguyên nhân là gì? Này các tỳ khưu, bởi vì vị tỳ khưu ấy không nhìn thấy pháp, trong khi không nhìn thấy pháp thì không nhìn thấy Ta.

Này các tỳ khưu, cho dầu vị tỳ khưu ấy có thể sống xa một trăm do-tuần, và vị ấy không bị tham đắm, không có sự luyến ái sắc nét ở các dục, có tâm không bị sai quấy, có ý suy tư không bị tồi bại, có niệm được thiết lập, có sự nhận biết rõ, được định tĩnh, có tâm được chuyên nhất, có giác quan đã được thu thúc. Khi ấy, vị ấy rất gần Ta, và Ta rất gần vị ấy. Điều ấy có nguyên nhân là gì? Này các tỳ khưu, bởi vì vị tỳ khưu ấy nhìn thấy pháp, trong khi nhìn thấy pháp thì nhìn thấy Ta.”

¹ Hai kệ ngôn 3 và 4 giống hai kệ ngôn 307, 308 của Pháp Cú, Phẩm Địa Ngục.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Anubaddho ’pi¹ ce assa mahiccho ca² vighātavā,
ejānugo anejassa nibbutassa anibbuto,
giddho so vītagedhassa passa yāvañca ārakā.
3. So ca dhammabhiññāya dhammamaññāya paṇḍito,
rahado ’va nivāte ca anejo vūpasammati.
4. Anejo so anejassa nibbutassa ca nibbuto,
agiddho vītagedhassa passa yāvañca santike ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 5. 4. AGGISUTTAM

[93]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Tayo ’me bhikkhave aggī. Katame tayo? Rāgaggi dosaggi mohaggi. Ime kho bhikkhave, tayo aggī ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Rāgaggi dahati macce ratte kāmesu mucchite,
dosaggi pana byāpanne nare pāṇātipātino.
3. Mohaggi pana sammūlhe ariyadhamme akovide,
ete aggī ajānanti³ sakkāyābhiratā pajā.
4. Te vaḍḍhayanti nirayaṃ tiracchānañca yoniyo,
asuraṃ pettivisayaṃ⁴ amuttā mārabandhanā.
5. Ye ca rattindivā yuttā sammāsambuddhasāsane,
te nibbāpentī rāgaggiṃ niccaṃ asubhasaññino.

¹ anubandhopi - Ma, Syā, PTS.

² va - Syā, PTS.

³ ajānantā - Ma, Syā, PTS.

⁴ pettivisayañca - Syā; pettivisayañca - PTS.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Cho dẫu theo sát, nhưng có ước muốn lớn lao và có sự buồn phiền, kẻ đeo đuôi dục vọng đối với người không dục vọng, kẻ chưa diệt tắt đối với người đã diệt tắt, kẻ thêm khát đối với người đã lìa sự thêm khát, người hãy nhìn xem xa cách đến chừng nào.*

3. *Và sau khi biết rõ pháp, sau khi hiểu được pháp, bậc sáng suốt ấy không còn dục vọng, được yên lặng, tựa như hồ nước khi đứng gió.*

4. *Vị không dục vọng ấy đối với người không dục vọng, đã diệt tắt đối với người đã diệt tắt, không thêm khát đối với người đã lìa sự thêm khát, người hãy nhìn xem gần gũi đến chừng nào.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 5. 4. KINH LỬA

[93]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. *“Này các tỳ khưu, đây là ba loại lửa. Ba loại nào? Lửa tham ái, lửa sân hận, lửa si mê. Này các tỳ khưu, đây là ba loại lửa.”*

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Lửa tham ái thiêu đốt những kẻ bị luyến ái, bị mê mẩn về các dục, còn lửa sân hận thiêu đốt những kẻ có tâm oán quấy, những kẻ giết hại các sinh mạng.*

3. *Và lửa si mê thiêu đốt những kẻ bị mê muội, không rành rẽ về pháp bậc Thánh. Những kẻ thỏa thích với thân (ngũ uẩn) không biết những ngọn lửa này.*

4. *Những kẻ ấy khiến cho địa ngục, các thai bào của các loài súc sanh, hạng A-tu-la, cảnh giới ngạ quỷ được tăng trưởng; họ không thoát khỏi sự trói buộc của Ma Vương.*

5. *Và những người nào ngày đêm gắn bó vào lời dạy của đấng Chánh Đẳng Giác, những người ấy diệt tắt lửa luyến ái, thường xuyên có sự suy tưởng về bất tịnh.*

6. Dosaggiṃ pana mettāya nibbāpenti naruttamā,
mohaggiṃ pana paññāya yāyaṃ nibbedhagāmini.
7. Te nibbāpetvā nipakā rattindivamatanditā,
asesaṃ parinibbanti asesam dukkhamaccagum.¹
8. Ariyaddasā vedaguno sammadaññāya paṇḍitā,
jātikkhayamabhiññāya nāgacchanti punabbhavan ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 5. 5. UPAPARIKKHASUTTAM

[94]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutam:

1. “Tathā tathā bhikkhave bhikkhu upaparikkheyya yathā yathāssa²
upaparikkhato bahiddhā cassa viññāṇaṃ avikkhittaṃ hoti avisaṭaṃ,
ajjhattaṃ asaṅghitaṃ anupādāya na paritasseyya. Bahiddhā cassa bhikkhave
viññāṇe avikkhitte avisaṭe sati ajjhattaṃ asaṅghite anupādāya³ aparitassato
āyatim jātijarāmarañadukkhasamudayasambhavo na hoti ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Sattasaṅgapahīṇassa netticchinnassa bhikkhuno,
vikkhīṇo jātisamsāro natthi tassa⁴ punabbhavo ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 5. 6. KĀMŪPAPATTISUTTAM

[95]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutam:

1. “Tisso imā bhikkhave kāmupattiyo.⁵ Katamā tisso? Paccupaṭṭhita-
kāmā, nimmānaratino, paranimmitavasavattino. Imā kho bhikkhave, tisso
kāmupattiyo⁵ ”ti.

¹ dukkhamajjhagum - Syā.

⁴ assa - Syā.

⁵ kāmūpapattiyo - Ma, Syā;

² yathā yathā - Syā, PTS.

kāmupapattiyo - PTS.

³ na paritasseyya. Bahiddhā cassa bhikkhave viññāṇe avikkhitte avisaṭe sati ajjhattaṃ
asaṅghite anupādāya - itipāṭho Syā, PTS potthakesu na dissate.

6. Hơn nữa, các bậc tối thượng nhân diệt tất lửa sân hận bằng từ ái, và (diệt tất) lửa si mê bằng trí tuệ, đây là pháp đưa đến sự thối triệt.

7. Sau khi đã diệt tất (ba loại lửa), các bậc chín chắn ấy, ngày đêm không thụ động, rồi viên tịch Niết Bàn không còn dư sót, các vị đã vượt qua khổ đau không còn dư sót.

8. Các bậc hiểu biết sâu sắc, đã nhìn thấy pháp của bậc Thánh, các bậc sáng suốt, sau khi hiểu biết đúng đắn, sau khi biết rõ sự diệt trừ việc sanh ra, không đi đến sự hiện hữu lại nữa.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 5. 5. KINH KHẢO SÁT

[94]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu nên khảo sát theo đường lối như thế nào đó để trong khi đang khảo sát, thức của vị này không bị tán mạn, không bị tỏa rộng ở ngoại phần, không bị gắn chặt ở nội phần, không nên chấp thủ và không nên trông ngóng. Và này các tỳ khưu, khi thức của vị này không bị tán mạn, không bị tỏa rộng ở ngoại phần, không bị gắn chặt ở nội phần, đối với vị không chấp thủ và không khao khát, thì không có nhân sanh khởi và sự hình thành của sanh, già, chết, khổ.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Đối với vị tỳ khưu đã dứt bỏ bảy điều dính mắc,¹ đã chặt đứt lối dẫn đi tái sanh, sự luân hồi tái sanh đã được chấm dứt, không có sự hiện hữu lại nữa đối với vị ấy.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 5. 6. KINH SỰ SANH KHỞI CỦA CÁC DỤC

[95]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là ba sự sanh khởi của các dục. Ba sự sanh khởi nào? Các dục đã được hiện diện, các sự thích thú vật do tự mình biến hóa ra, các sự thể hiện quyền lực đối với các dục do người khác biến hóa ra. Này các tỳ khưu, đây là ba sự sanh khởi của các dục.”

¹ Bảy điều dính mắc (*saṅga*): tham ái, tà kiến, ngã mạn, sân hận, si mê, ô nhiễm, và uế hạnh (ItA. ii, 120).

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Paccupaṭṭhitakāmā ca ye devā vasavattino,
nimmānaratino devā ye caññe kāmabhogino.
3. Itthabhāvaññathābhāvaṃ saṃsāraṃ nātivattare,
etamādinavaṃ ñatvā¹ kāmabhogesu paṇḍito,²
sabbe pariccaje kāme ye dibbā ye ca mānūsā.
4. Piyarūpasātagadhitaṃ chetvā sotaṃ duraccayaṃ,
asesaṃ parinibbanti asesam dukkhamaccagaṃ.
5. Ariyaddasā vedaguno sammadaññāya paṇḍitā,
jātikkhayamabhiññāya nāgacchanti punabbhavan ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 5. 7. KĀMAYOGASUTTAM

[96]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutam:

1. “Kāmayogayutto bhikkhave bhavayogayutto āgāmī hoti āgantā³
itthattaṃ.

Kāmayogavisaññutto bhikkhave bhavayogayutto anāgāmī hoti anāgantā
itthattaṃ.

Kāmayogavisaññutto bhikkhave bhavayogavisaññutto araham hoti
khīṇāsavo ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Kāmayogena saṃyuttā bhavayogena cūbhayaṃ,
sattā gacchanti saṃsāraṃ jātimaraṇagāmino.⁴
3. Ye ca kāme pahātvāna appattā āsavakkhayaṃ,
bhavayogena saṃyuttā ‘anāgāmī ’ti vuccare.
4. Ye ca kho chinnaṃsayā⁵ khīṇamānapunabbhavā,
te ve pāraṃ gatā loke ye pattā āsavakkhayan ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

Tatīyabhāṇavāraṃ.

¹ saṃsāraṃ nātivattare etamādinavaṃ ñatvā - itipāṭho Syā, PTS potthakesu na dissate.

² paṇḍitā - Syā.

³ āgantvā - Syā.

⁴ jātimaraṇagāminan ti - Syā.

⁵ chinnaṃsayā - Sīmu.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Hạng có các dục đã được hiện diện, chư Thiên có sự thể hiện quyền lực, chư Thiên có sự thích thú vật do tự mình biến hóa ra, và các hạng khác có sự hưởng thụ các dục, ...*

3. *... họ không vượt qua luân hồi, sự hiện hữu ở nơi này hay sự hiện hữu ở nơi khác. Sau khi biết được bất lợi này ở các sự hưởng thụ dục, bậc sáng suốt nên buông bỏ tất cả các dục thuộc cõi trời và thuộc loài người.*

4. *Sau khi chặt đứt sự trói buộc dễ chịu ở các sắc đáng yêu, dòng chảy khó thể vượt qua, rồi viên tịch Niết Bàn không còn dư sót, các vị đã vượt qua khổ đau không còn dư sót.*

5. *Các bậc hiểu biết sâu sắc, đã nhìn thấy pháp của bậc Thánh, các bậc sáng suốt, sau khi hiểu biết đúng đắn, sau khi biết rõ sự diệt trừ việc sanh ra, không đi đến sự hiện hữu lại nữa.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 5. 7. KINH SỰ GẮN BÓ VỚI CÁC DỤC

[96]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. *“Này các tỳ khưu, bị gắn bó với sự gắn bó của dục, bị gắn bó với sự gắn bó của hữu, là vị hữu lai, người trở về lại trạng thái này.*

Này các tỳ khưu, không còn bị ràng buộc với sự gắn bó của dục, bị gắn bó với sự gắn bó của hữu, là vị Bất Lai, người không trở về lại trạng thái này.

Này các tỳ khưu, không còn bị ràng buộc với sự gắn bó của dục, không còn bị ràng buộc với sự gắn bó của hữu, là vị A-la-hán, có lậu hoặc đã cạn kiệt.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Bị ràng buộc với cả hai: với sự gắn bó của dục và với sự gắn bó của hữu, chúng sanh đi đến luân hồi, đi đến sanh và tử.*

3. *Và những ai sau khi dứt bỏ các dục, không đạt đến sự diệt trừ các lậu hoặc, bị ràng buộc với sự gắn bó của hữu, được gọi là vị ‘Bất Lai.’*

4. *Còn những vị nào có hoài nghi đã được chặt đứt, có ngã mạn và sự hiện hữu lại nữa đã được cạn kiệt, những vị nào đã đạt đến sự diệt trừ các lậu hoặc, thật vậy những vị ấy đã đi đến bờ kia ở thế gian.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

Tụng Phẩm thứ ba.

3. 5. 8. KALYĀṄASĪLASUTTAM

[97]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Kalyāṇasīlo bhikkhave bhikkhu kalyāṇadhammo kalyāṇapaṇṇo imasmiṃ dhammavinaye kevalī vusitavā uttamapuriso 'ti vuccati.

Kathaṅca bhikkhave bhikkhu kalyāṇasīlo hoti? Idha bhikkhave bhikkhu sīlavā hoti pātimokkhasaṃvarasaṃvuto viharati, ācāragocarasampanno anumattesu vajjesu bhayadassāvī samādāya sikkhati sikkhāpadesu. Evaṃ kho bhikkhave, bhikkhu kalyāṇasīlo hoti. Iti kalyāṇasīlo.

Kalyāṇadhammo ca kathaṃ hoti? Idha bhikkhave bhikkhu sattannaṃ bodhipakkhiyānaṃ¹ dhammānaṃ bhāvanānuyogamanuyutto viharati. Evaṃ kho bhikkhave, bhikkhu kalyāṇadhammo hoti. Iti kalyāṇasīlo kalyāṇadhammo.

Kalyāṇapaṇṇo ca kathaṃ hoti? Idha bhikkhave bhikkhu āsavānaṃ khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayamaṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati. Evaṃ kho bhikkhave, bhikkhu kalyāṇapaṇṇo hoti. Iti kalyāṇasīlo kalyāṇadhammo kalyāṇapaṇṇo imasmiṃ dhammavinaye kevalī vusitavā uttamapuriso 'ti vuccati ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yassa kāyena vācāya manasā natthi dukkaṭaṃ,
taṃ ve kalyāṇasīlo 'ti āhu bhikkhuṃ hirīmanaṃ.²
3. Yassa dhammā subhāvitā satta sambodhagāmino,³
taṃ ve kalyāṇadhammo 'ti āhu bhikkhuṃ anussadaṃ.
4. Yo dukkhassa pajānāti idheva khayamattano,
taṃ ve kalyāṇapaṇṇo 'ti āhu bhikkhuṃ anāsavaṃ.

¹ sattattiṃsabodhipakkhikānaṃ - Syā;
sattannaṃ bodhipakkhikānaṃ - PTS.

² hirīmataṃ - Syā, PTS.

³ satta sambodhigāmino - Ma;
pattasambodhigāmino - Syā, PTS.

3. 5. 8. KINH GIỚI TỐT ĐẸP

[97]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu có giới tốt đẹp, có pháp tốt đẹp, có tuệ tốt đẹp ở Pháp và Luật này được gọi là ‘vị toàn hảo, đã được hoàn mãn, con người tối thượng.’

Và này các tỳ khưu, vị tỳ khưu có giới tốt đẹp nghĩa là thế nào? Này các tỳ khưu, ở đây vị tỳ khưu là vị có giới, sống thu thúc trong sự thu thúc của giới bốn *Pātimokkha*, được thành tựu về hạnh kiểm và hành xử, thấy sự sợ hãi trong các tội nhỏ nhất, thọ trì và thực hành trong các điều học. Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu có giới tốt đẹp nghĩa là như vậy. Có giới tốt đẹp là thế ấy.

Và có pháp tốt đẹp nghĩa là thế nào? Này các tỳ khưu, ở đây vị tỳ khưu sống gắn liền với sự tu tập bảy pháp góp phần vào việc giác ngộ. Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu có pháp tốt đẹp nghĩa là như vậy. Có giới tốt đẹp, có pháp tốt đẹp là thế ấy.

Và có tuệ tốt đẹp nghĩa là thế nào? Này các tỳ khưu, ở đây vị tỳ khưu với sự diệt trừ các lậu hoặc, không còn lậu hoặc, ngay trong kiếp hiện tại, nhờ vào thắng trí của mình, chứng ngộ, đạt đến, và an trú vào sự giải thoát của tâm, sự giải thoát của tuệ. Này các tỳ khưu, vị tỳ khưu có tuệ tốt đẹp nghĩa là như vậy. Có giới tốt đẹp, có pháp tốt đẹp, có tuệ tốt đẹp ở Pháp và Luật này được gọi là ‘vị toàn hảo, đã được hoàn mãn, con người tối thượng’ là thế ấy.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Đối với vị nào không có việc đã làm sái quấy về thân, về khẩu, về ý, thật vậy, người ta đã gọi vị tỳ khưu có liêm sỉ ấy là ‘vị có giới tốt đẹp.’

3. Đối với vị nào bảy pháp dẫn đến sự giác ngộ khéo được tu tập, thật vậy, người ta đã gọi vị tỳ khưu không tự cao ấy là ‘vị có pháp tốt đẹp.’

4. Đối với vị nào nhận biết sự diệt trừ khổ của bản thân ngay tại chỗ này, người ta đã gọi vị tỳ khưu không còn lậu hoặc ấy là ‘vị có tuệ tốt đẹp.’

5. Tehi dhammehi sampannaṃ anīghaṃ chinnaśaṃsayāṃ,
asitaṃ sabbalokassa āhu sabbappahāyinaṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

3. 5. 9. DĀNASUTTAM

[98]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Dvemāni bhikkhave dānāni āmisadānañca dhammadānañca.
Etadaggaṃ bhikkhave imesaṃ dvinnaṃ dānānaṃ yadidaṃ dhammadānaṃ.
Dve ’me bhikkhave saṃvibhāgā āmisasaṃvibhāgo ca dhammasaṃvibhāgo
ca. Etadaggaṃ bhikkhave imesaṃ dvinnaṃ saṃvibhāgānaṃ yadidaṃ
dhammasaṃvibhāgo. Dve ’me bhikkhave anuggahā āmisānuggaho ca
dhammānuggaho ca. Etadaggaṃ bhikkhave imesaṃ dvinnaṃ anuggahānaṃ
yadidaṃ dhammānuggaho ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yamāhu dānaṃ paramaṃ anuttaraṃ
yaṃ saṃvibhāgaṃ bhagavā avaṇṇayī,¹
aggamhi khattamhi pasannacitto
viññū pajānaṃ ko na yajetha kāle.
3. Ye ceva bhāsanti suṇanti cūbhayaṃ
pasannacittā sugatassa sāsane,
tesaṃ so attho paramo visujjhati
ye appamattā sugatassa sāsane ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

¹ avaṇṇayī - Ma, Syā, PTS.

5. *Người ta đã gọi vị thành tựu những pháp ấy, không phiền muộn, có hoài nghi đã được chặt đứt, không bị lệ thuộc đối với tất cả thế gian là vị đã dứt bỏ tất cả.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 5. 9. KINH BỐ THÍ

[98]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là hai loại bố thí: bố thí tài vật và bố thí pháp. Này các tỳ khưu, việc này là cao thượng trong số hai loại bố thí này, tức là bố thí pháp. Này các tỳ khưu, đây là hai loại san sẻ: san sẻ tài vật và san sẻ pháp. Này các tỳ khưu, việc này là cao thượng trong số hai loại san sẻ này, tức là san sẻ pháp. Này các tỳ khưu, đây là hai loại tương trợ: tương trợ tài vật và tương trợ pháp. Này các tỳ khưu, việc này là cao thượng trong số hai loại tương trợ này, tức là tương trợ pháp.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Người ta đã nói sự bố thí nào là tối cao vô thượng, đức Thế Tôn đã ngợi khen sự san sẻ nào (là tối cao vô thượng); là người hiểu biết, đang nhận biết, có tâm tịnh tín ở thừa ruộng (phước) cao thượng, ai có thể không hy sinh vào lúc đúng thời?”*

3. *Những người nào không những nói mà còn lắng nghe, có cả hai hành động, có tâm tịnh tín ở lời dạy của bậc Thiện Thệ, những người nào không xao lãng về lời dạy của đấng Thiện Thệ, mục đích tối cao ấy của những người ấy được thanh tịnh.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

3. 5. 10. TEVIJJASUTTAṀ

[99]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Dhammenāhaṃ bhikkhave tevijjaṃ brāhmaṇaṃ paññāpemi nāññaṃ lapitalāpanamattena.

Kathaṅca bhikkhave dhammena tevijjaṃ brāhmaṇaṃ paññāpemi nāññaṃ lapitalāpanamattena?

Idha bhikkhave bhikkhu anekavihitaṃ pubbenivāsaṃ anussarati; seyyathidaṃ: ekampi jātiṃ dve 'pi jātiyo tisso 'pi jātiyo catasso 'pi jātiyo pañca 'pi jātiyo dasa 'pi jātiyo vīsampi jātiyayo tiṃsampi jātiyo cattālīsampi jātiyo paññāsampi jātiyo jātisatampi jātisahassampi jātisatasahassampi aneke 'pi saṃvaṭṭakappe aneke 'pi vivaṭṭakappe aneke 'pi saṃvaṭṭavivaṭṭakappe amutrāsipi evaṃnāmo evaṃgotto evaṃvaṇṇo evamāhāro evaṃsukhadukkhapaṭisaṃvedī evamāyupariyanto. So tato cuto amutra upapādiṃ. ¹ Tatrāpāsipi evaṃnāmo evaṃgotto evaṃvaṇṇo evamāhāro evaṃsukhadukkhapaṭisaṃvedī evamāyupariyanto. So tato cuto idhūpapannoti. Iti sākāraṃ sa-uddesaṃ anekavihitaṃ pubbenivāsaṃ anussarati. Ayamassa paṭhamā vijjā adhigatā hoti, avijjā vihatā vijjā uppannā, tamo vihato āloko uppanno yathā taṃ appamattassa ātāpino pahitattassa viharato.

Puna ca paraṃ bhikkhave bhikkhu dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena satte passati cavamāne upapajjamāne hīne paṇīte suvaṇṇe dubbaṇṇe sugate duggate yathākammūpage satte pajānāti: ‘Ime vata bhonto sattā kāyaduccaritena samannāgatā, vacīduccaritena samannāgatā, manoduccaritena samannāgatā, ariyānaṃ upavādakā micchādiṭṭhikā micchādiṭṭhikammasamādānā, te kāyassa bhedaṃ parammaraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā. Ime vā pana bhonto sattā kāyasucaritena samannāgatā vacīsucaritena samannāgatā, manosucaritena samannāgatā, ariyānaṃ anupavādakā, sammādiṭṭhikā sammādiṭṭhikammasamādānā, te kāyassa bhedaṃ parammaraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapannā 'ti. Iti dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena satte passati cavamāne upapajjamāne hīne paṇīte suvaṇṇe dubbaṇṇe sugate duggate. Yathākammūpage satte pajānāti. Ayamassa dutiyā vijjā adhigatā hoti, avijjā vihatā, vijjā uppannā, tamo vihato, āloko uppanno, yathā taṃ appamattassa ātāpino pahitattassa viharato.

¹ udapādiṃ - Ma, Syā, PTS.

3. 5. 10. KINH BA MINH

[99]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, Ta tuyên bố (một người là) Bà-la-môn có ba Minh được căn cứ vào pháp, không phải chỉ vì lời nói làm nhảm được thốt lên.

Và này các tỳ khưu, Ta tuyên bố (một người là) Bà-la-môn có ba Minh được căn cứ vào pháp, không phải chỉ vì lời nói làm nhảm được thốt lên nghĩa là thế nào?

Này các tỳ khưu, ở đây vị tỳ khưu nhớ lại nhiều kiếp sống trước như là một lần sanh, hai lần sanh, ba lần sanh, bốn lần sanh, năm lần sanh, mười lần sanh, hai mươi lần sanh, ba mươi lần sanh, bốn mươi lần sanh, năm mươi lần sanh, một trăm lần sanh, một ngàn lần sanh, một trăm ngàn lần sanh, nhiều hoại kiếp, nhiều thành kiếp, nhiều hoại và thành kiếp: ‘Ở nơi ấy, ta đã có tên như vậy, dòng họ như vậy, giai cấp như vậy, thức ăn như vậy, kinh nghiệm lạc và khổ như vậy, có giới hạn tuổi thọ như vậy. Từ chỗ ấy, ta đây đã chết đi rồi đã sanh lên tại chỗ kia. Ở nơi kia, ta đã có tên như vậy, dòng họ như vậy, giai cấp như vậy, thức ăn như vậy, kinh nghiệm lạc và khổ như vậy, có giới hạn tuổi thọ như vậy. Từ nơi kia, ta đây đã chết đi rồi đã sanh lên tại nơi này.’ Như thế, vị ấy nhớ lại nhiều kiếp sống trước với các nét đại cương và cá biệt. Đối với vị này, đây là Minh thứ nhất được chứng đạt, vô minh được diệt tận, minh được sanh khởi, bóng tối được diệt tận, ánh sáng được sanh khởi như thế trong khi vị này sống không xao lãng, nhiệt tâm, quyết tâm.

Này các tỳ khưu, còn có điều khác nữa, vị tỳ khưu với Thiên nhãn thanh tịnh vượt trội loài người nhìn thấy các chúng sanh trong khi chết đi rồi sanh lại (trở thành) hạ tiện, cao quý, đẹp đẽ, xấu xí, sung sướng, (hay) đau khổ, vị ấy biết được rằng các chúng sanh đều đi theo nghiệp tương ứng (như vậy): ‘Quả đúng như vậy, những chúng sanh đang hiện hữu này có hành động xấu xa bằng thân, có hành động xấu xa bằng lời nói, có suy nghĩ xấu xa bằng ý, vu khống các bậc Thánh, theo tà kiến, tán thành các hành động do tà kiến. Những kẻ ấy, khi tan rã thân xác và chết đi, bị sanh vào đọa xứ, cõi khổ, nơi trừng phạt, địa ngục. Trái lại, những chúng sanh đang hiện hữu này có hành động tốt đẹp bằng thân, có hành động tốt đẹp bằng lời nói, có suy nghĩ tốt đẹp bằng ý, không vu khống các bậc Thánh, theo chánh kiến, tán thành các hành động do chánh kiến. Những người ấy, khi tan rã thân xác và chết đi, được sanh vào chốn an vui, cõi Trời.’ Như thế, bằng Thiên nhãn thanh tịnh vượt trội loài người, vị ấy nhìn thấy các chúng sanh trong khi chết đi rồi sanh lại (trở thành) hạ tiện, cao quý, đẹp đẽ, xấu xí, sung sướng, (hay) đau khổ, vị ấy biết được rằng các chúng sanh đều đi theo nghiệp tương ứng. Đối với vị này, đây là Minh thứ nhì được chứng đạt, vô minh được diệt tận, minh được sanh khởi, bóng tối được diệt tận, ánh sáng được sanh khởi như thế trong khi vị này sống không xao lãng, nhiệt tâm, quyết tâm.

Puna ca paraṃ bhikkhave bhikkhu āsavānaṃ khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭhevadhamme sayamaṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati. Ayamassa tatiyā vijjā adhigatā hoti, avijjā vihatā, vijjā uppannā, tamo vihato, āloko uppanno, yathā taṃ appamattassa ātāpino pahītattassa viharato.

Evamaṃ kho ahaṃ bhikkhave dhammena tevijjamaṃ brāhmaṇamaṃ paññāpemi nāññaṃ lapitalāpanamattenā ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Pubbenivāsaṃ yo vedi¹ saggāpāyañca passati,
atho² jātikkhayaṃ patto abhiññāvossito muni.
3. Etāhi tīhi vijjāhi tevijjo hoti brāhmaṇo.
tamahaṃ vadāmi tevijjamaṃ nāññaṃ lapitalāpanan ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

Pañcama vaggo.

TASSUDDĀNAṀ

Pasādajīvitasamaṅghāti aggi upaparikkhayā,
upapatti kāma kalyāṇamaṃ dānaṃ dhammena te dasā ”ti.

TIKANIPĀTO NIṬṬHITO.

--ooOoo--

¹ veti - Ma.

² atha - Syā, PTS.

Này các tỳ khưu, còn có điều khác nữa, vị tỳ khưu do sự diệt tận các lậu hoặc, nhờ vào thắng trí của bản thân, ngay trong thời hiện tại chứng ngộ sự giải thoát của tâm, sự giải thoát của tuệ, sự không còn lậu hoặc, rồi thể nhập và an trú. Đối với vị này, đây là Minh thứ ba được chứng đạt, vô minh được diệt tận, minh được sanh khởi, bóng tối được diệt tận, ánh sáng được sanh khởi như thế trong khi vị này sống không xao lãng, nhiệt tâm, quyết tâm.

Này các tỳ khưu, Ta tuyên bố (một người là) Bà-la-môn có ba Minh được căn cứ vào pháp, không phải chỉ vì lời nói làm nhảm được thốt lên nghĩa là như thế.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Vị nào biết về kiếp sống trước, nhìn thấy cõi Trời và đọa xứ, rồi đạt đến sự diệt trừ tái sanh, là bậc hiền trí, đã được hoàn hảo về thắng trí.*

3. *Với ba Minh này, trở thành vị Bà-la-môn có ba Minh, Ta nói vị ấy là vị Tam Minh, chứ không phải kẻ khác với lời nói làm nhảm được thốt lên.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

Phâm thứ năm.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Sự tịnh tín, nuôi mạng, (chéo) y hai lớp, lửa, sự khảo sát, sự sanh khởi, (gắn bó) các dục, giới tốt đẹp, bố thí, căn cứ vào pháp; chúng là mười.

NHÓM BA PHÁP ĐƯỢC CHẤM DỨT.

--ooOoo--

CATUKKANIPĀTO

4. 1. 1. BRĀHMAṄASUTTAM

[100]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Ahamasmi bhikkhave brāhmaṇo yācayogo sadā payatapāṇī¹ antimadehadharo anuttaro bhisakko sallakatto. Tassa me tumhe puttā orasā mukhato jātā dhammajā dhammanimmitā dhammadāyādā no āmisadāyādā.

Dve 'māni bhikkhave dānāni āmisadānañca dhammadānañca. Etadaggaṃ bhikkhave imesaṃ dvinnaṃ dānānaṃ yadidaṃ dhammadānaṃ.

Dve 'me bhikkhave saṃvibhāgā āmisasaṃvibhāgo ca dhammasaṃvibhāgo ca. Etadaggaṃ bhikkhave imesaṃ dvinnaṃ saṃvibhāgānaṃ yadidaṃ dhammasaṃvibhāgo.

Dve 'me bhikkhave anuggahā āmisānuggaho ca dhammānuggaho ca. Etadaggaṃ bhikkhave imesaṃ dvinnaṃ anuggahānaṃ yadidaṃ dhammānuggaho.

Dve 'me bhikkhave yāgā āmisayāgo ca dhammayāgo ca. Etadaggaṃ bhikkhave imesaṃ dvinnaṃ yāgānaṃ yadidaṃ dhammayāgo 'ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Yo dhammayāgaṃ ayajī amaccharī
tathāgato sabbabhūtānukampī,²
taṃ tādisaṃ devamanussasetṭhaṃ
sattā namassanti bhavassa pāraguṃ ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ 'ti.

¹ payatapāṇi - Ma, PTS.

² sabbasattānukampī - Syā.

NHÓM BỐN PHÁP

4. 1. 1. KINH BÀ-LA-MÔN

[100]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, Ta là vị Bà-la-môn, có sự đáp ứng việc cầu xin (Giáo Pháp) vào mọi lúc, luôn luôn có bàn tay trong sạch, mang thân mạng cuối cùng, là nhà thầy thuốc phẫu thuật vô thượng. Đối với Ta đây, các người là những người con trai chính thống, được sanh ra từ miệng, được sanh ra từ Giáo Pháp, được tạo ra từ Giáo Pháp, là những người thừa hưởng Giáo Pháp, không là những người thừa hưởng tài vật.

Này các tỳ khưu, đây là hai loại bố thí: bố thí tài vật và bố thí Giáo Pháp. Này các tỳ khưu, việc này là cao thượng trong số hai loại bố thí này, tức là bố thí Giáo Pháp.

Này các tỳ khưu, đây là hai loại san sẻ: san sẻ tài vật và san sẻ Giáo Pháp. Này các tỳ khưu, việc này là cao thượng trong số hai loại san sẻ này, tức là san sẻ Giáo Pháp.

Này các tỳ khưu, đây là hai loại tương trợ: tương trợ tài vật và tương trợ Giáo Pháp. Này các tỳ khưu, việc này là cao thượng trong số hai loại tương trợ này, tức là tương trợ Giáo Pháp.

Này các tỳ khưu, đây là hai loại dâng hiến: dâng hiến tài vật và dâng hiến Giáo Pháp. Này các tỳ khưu, việc này là cao thượng trong số hai loại dâng hiến này, tức là dâng hiến Giáo Pháp.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Vị nào đã dâng hiến sự dâng hiến Giáo Pháp, không bỏn xẻn, là đức Như Lai, có lòng thương tưởng đến tất cả sanh linh, chúng sinh kính lễ vị ấy, con người như thế ấy, bậc tối thượng của chư Thiên và nhân loại, vị đã đi đến bờ kia của hiện hữu.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

4. 1. 2. CATURANA VAJJASUTTAM

[101]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Cattārimāni bhikkhave appāni ceva sulabhāni ca tāni ca anavajjāni. Katamāni cattāri?

Pamsukūlaṃ bhikkhave cīvarānaṃ appaṃ ca sulabhaṃ ca tañca anavajjaṃ. Piṇḍiyālopo bhikkhave bhojanānaṃ appaṃ ca sulabhaṃ ca tañca anavajjaṃ. Rukkhamūlaṃ bhikkhave senāsanānaṃ appaṃ ca sulabhaṃ ca tañca anavajjaṃ. Pūtimuttaṃ bhikkhave bhesajjānaṃ appaṃ ca sulabhaṃ ca tañca anavajjaṃ.

Imāni kho bhikkhave, cattāri appāni ceva sulabhāni ca tāni ca anavajjāni.

Yato kho bhikkhave, bhikkhu appena ca tuṭṭho hoti sulabhena ca,¹ imassāhaṃ² aññataraṃ sāmaññaṅganti vadāmi ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Anavajjena tuṭṭhassa appena sulabhena ca, na senāsanamārabba cīvaraṃ pānabhojanaṃ, vighāto hoti cittassa disā nappaṭihaññati.
3. Ye cassa³ dhammā akkhātā sāmaññaṅgassānulomikā, adhiggaḥitā tuṭṭhassa appamattassa bhikkhuno.⁴

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

4. 1. 3. ĀSAVAKKHAYASUTTAM

[102]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Jānato 'haṃ bhikkhave passato āsavānaṃ khayaṃ vadāmi, no ajānato appassato. Kiñca bhikkhave jānato kiṃ passato āsavānaṃ khayō hoti?

¹ sulabhena ca anavajjena ca - Syā.

² idamassāhaṃ - Ma.

³ ye passa - Syā.

⁴ sikkhato ti - Sī.

4. 1. 2. KINH BỐN VẬT KHÔNG BỊ KHIỂN TRÁCH

[101]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, bốn vật này là tầm thường, dễ đạt được, và các vật ấy không bị khiển trách. Bốn vật nào?”

Này các tỳ khưu, y làm bằng vải dơ bị quăng bỏ là tầm thường và dễ đạt được trong số các loại y, và vật ấy không bị khiển trách. Này các tỳ khưu, miếng ăn khát thực là tầm thường và dễ đạt được trong số các loại vật thực, và vật ấy không bị khiển trách. Này các tỳ khưu, gốc cây là tầm thường và dễ đạt được trong số các chỗ trú ngụ, và vật ấy không bị khiển trách. Này các tỳ khưu, nước tiểu hôi thối là tầm thường và dễ đạt được trong số các loại được phẩm, và vật ấy không bị khiển trách.

Này các tỳ khưu, bốn vật này là tầm thường, dễ đạt được, và các vật ấy không bị khiển trách.

Này các tỳ khưu, khi vị tỳ khưu được hài lòng với vật tầm thường và dễ đạt được, Ta nói rằng: ‘Vị này có được một yếu tố của hạnh Sa-môn.’”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “*Vị hài lòng với vật không bị khiển trách, tầm thường, và dễ đạt được, thì có tâm không có buồn phiền liên quan đến chỗ trú ngụ, y phục, nước uống, vật thực, và không bị ưu phiền về các phương (đi đến).*”

3. *Và các pháp nào được tuyên bố phù hợp với hạnh Sa-môn, được vượt trội, là dành cho vị tỳ khưu hài lòng, không bị xao lãng này.*”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

4. 1. 3. KINH DIỆT TRỪ LẬU HOẶC

[102]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, Ta nói về sự diệt trừ các lậu hoặc cho người biết, cho người thấy, không cho người không biết, không cho người không thấy. Và này các tỳ khưu, sự diệt trừ các lậu hoặc cho người biết gì, cho người thấy gì?”

Idaṃ dukkhanti bhikkhave jānato passato āsavānaṃ khayō hoti. Ayaṃ dukkhasamudayo ti bhikkhave jānato passato āsavānaṃ khayō hoti. Ayaṃ dukkhanirodho 'ti bhikkhave jānato passato āsavānaṃ khayō hoti. Ayaṃ dukkhanirodhagāminī paṭipadā 'ti bhikkhave jānato passato āsavānaṃ khayō hoti. Evaṃ kho bhikkhave, jānato evaṃ passato āsavānaṃ khayō hoti "ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. "Sekhassa sikkhamānassa ujumaggānusārino, khayasmaṃ paṭhamaṃ ñāṇaṃ tato aññā anuttarā.
3. Tato aññā vimuttassa vimuttiñāṇamuttamaṃ, uppajjati khaye ñāṇaṃ khīṇā saṃyojanā iti.
4. Na tveidaṃ¹ kusītena bālena avijānatā, nibbānaṃ adhigantabbaṃ sabbaganthappamocanaṃ "ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan "ti.

4. 1. 4. SAMAṆABRĀHMAṆASUTTAM

[103]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me sutan:

1. "Ye hi keci bhikkhave samaṇā vā brāhmaṇā vā idaṃ dukkhanti yathābhūtaṃ nappajānanti, ayaṃ dukkhasamudayo 'ti yathābhūtaṃ nappajānanti, ayaṃ dukkhanirodho 'ti yathābhūtaṃ nappajānanti, ayaṃ dukkhanirodhagāminī paṭipadā 'ti yathābhūtaṃ nappajānanti, na me te bhikkhave samaṇā vā brāhmaṇā vā samaṇesu vā samaṇasammata brāhmaṇesu vā brāhmaṇasammata, na ca panete āyasmanto sāmāññatthaṃ vā brahmaññatthaṃ vā diṭṭheva dhamme sayan abhiññā sacchikatvā upasampajja viharanti.

Ye ca kho keci samaṇā vā brāhmaṇā vā idaṃ dukkhanti yathābhūtaṃ pajānanti. Ayaṃ dukkhasamudayo 'ti yathābhūtaṃ pajānanti, ayaṃ dukkhanirodho 'ti yathābhūtaṃ pajānanti, ayaṃ dukkhanirodhagāminī paṭipadā 'ti yathābhūtaṃ pajānanti, te² kho me bhikkhave samaṇā vā brāhmaṇā vā samaṇesu ceva samaṇasammata brāhmaṇesu ca brāhmaṇasammata, te ca panāyasmanto sāmāññatthaṃ ca brahmaññatthaṃ diṭṭheva dhamme sayan abhiññā sacchikatvā upasampajja viharanti "ti.

¹ na tevidaṃ - Sī.

² te ca - Syā.

Này các tỳ khưu, sự diệt trừ các lậu hoặc cho người biết, cho người thấy: ‘Đây là khổ.’ Sự diệt trừ các lậu hoặc cho người biết, cho người thấy: ‘Đây là nhân sanh của khổ.’ Sự diệt trừ các lậu hoặc cho người biết, cho người thấy: ‘Đây là sự diệt tận khổ.’ Sự diệt trừ các lậu hoặc cho người biết, cho người thấy: ‘Đây là sự thực hành đưa đến sự diệt tận khổ.’ Và này các tỳ khưu, sự diệt trừ các lậu hoặc cho người biết, cho người thấy là như vậy.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Đối với vị hữu học đang học tập, có sự hành trì theo đạo lộ ngay thẳng, thứ nhất là trí về sự diệt trừ, sau đó là sự hiểu biết vô thượng.”

3. Kế đó là sự hiểu biết của vị đã được giải thoát, trí giải thoát tối thượng, trí về sự diệt trừ sanh khởi rằng: ‘Các ràng buộc đã được cạn kiệt.’

4. Niết Bàn này, sự giải thoát tất cả trói buộc, không thể nào được chứng đạt bởi kẻ biếng nhác, ngu dốt, không nhận thức.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

4. 1. 4. KINH SA-MÔN VÀ BÀ-LA-MÔN

[103]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, bất cứ các vị Sa-môn hay Bà-la-môn nào không nhận biết đúng theo thực thể rằng: ‘Đây là Khổ,’ không nhận biết đúng theo thực thể rằng: ‘Đây là nhân sanh Khổ,’ không nhận biết đúng theo thực thể rằng: ‘Đây là sự diệt tận Khổ,’ không nhận biết đúng theo thực thể rằng: ‘Đây là sự thực hành đưa đến diệt tận Khổ,’ này các tỳ khưu, các vị Sa-môn hay Bà-la-môn ấy không được Ta công nhận là Sa-môn trong số các Sa-môn, không được Ta công nhận là Bà-la-môn trong số các Bà-la-môn, và hơn nữa không có trường hợp các vị đại đức này, ngay trong kiếp hiện tại, nhờ vào thắng trí của mình, chứng ngộ, đạt đến, và an trú mục đích của hạnh Sa-môn hoặc mục đích của hạnh Bà-la-môn.

Và bất cứ các vị Sa-môn hay Bà-la-môn nào nhận biết đúng theo thực thể rằng: ‘Đây là Khổ,’ nhận biết đúng theo thực thể rằng: ‘Đây là nhân sanh Khổ,’ nhận biết đúng theo thực thể rằng: ‘Đây là sự diệt tận Khổ,’ nhận biết đúng theo thực thể rằng: ‘Đây là sự thực hành đưa đến diệt tận Khổ,’ này các tỳ khưu, các vị Sa-môn hay Bà-la-môn ấy được Ta công nhận là Sa-môn trong số các Sa-môn, được Ta công nhận là Bà-la-môn trong số các Bà-la-môn, và hơn nữa các vị đại đức ấy ngay trong kiếp hiện tại, nhờ vào thắng trí của mình, chứng ngộ, đạt đến, và an trú mục đích của hạnh Sa-môn hoặc mục đích của hạnh Bà-la-môn.”

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Ye dukkhaṃ nappajānanti atho dukkhassa sambhavaṃ,
yattha ca sabbaso dukkhaṃ asesam uparujjhati,
tañca maggaṃ na jānanti dukkhūpasamagāminam.
3. Cetovimuttihīnā te atho paññāvimuttiyā,
abhabbā te antakiriyaṃ te ve jātijarūpagā.
4. Ye ca dukkhaṃ pajānanti atho dukkhassa sambhavaṃ,
yattha ca sabbaso dukkhaṃ asesam uparujjhati,
tañca maggaṃ pajānanti dukkhūpasamagāminam.
5. Cetovimuttisampannā atho paññāvimuttiyā,
bhabbā te antakiriyaṃ na te jātijarūpagā ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

4. 1. 5. SĪLASAMPANNASUTTAM

[104]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutam:

1. “Ye te bhikkhave bhikkhū sīlasampannā samādhisampannā
paññāsampannā vimuttisampannā vimuttiñāṇadassanasampannā ovādakā
viññāpakā sandassakā samādapakā samuttejakā sampahaṃsakā alaṃ
samakkhātāro saddhammassa.

Dassanampahaṃ bhikkhave tesam bhikkhūnam bahūpakāraṃ¹ vadāmi.
Savaṇampahaṃ bhikkhave tesam bhikkhūnam bahūpakāraṃ vadāmi.
Upasaṅkamanampahaṃ bhikkhave tesam bhikkhūnam bahūpakāraṃ
vadāmi. Payirupāsanampahaṃ bhikkhave tesam bhikkhūnam bahūpakāraṃ
vadāmi. Anussaraṇampahaṃ bhikkhave tesam bhikkhūnam bahūpakāraṃ
vadāmi. Anupabbajjampahaṃ² bhikkhave tesam bhikkhūnam bahūpakāraṃ
vadāmu.

¹ bahukāraṃ - Syā.

² anussatimpahaṃ - Syā.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Những người nào không nhận biết về khổ, rồi nguồn sanh khởi của khổ, và nơi nào khổ được tiêu hoại toàn bộ không dư sót, và không biết về đạo lộ ấy, (đạo lộ) đưa đến sự yên lặng của khổ.

3. Những người ấy là thấp kém về sự giải thoát của tâm, rồi sự giải thoát của tuệ, những người ấy không thể thực hiện việc chấm dứt, quả thật họ đi đến sanh và già.

4. Và những người nào nhận biết về khổ, rồi nguồn sanh khởi của khổ, và nơi nào khổ được tiêu hoại toàn bộ không dư sót, và nhận biết về đạo lộ ấy, (đạo lộ) đưa đến sự yên lặng của khổ.

5. Những người ấy thành tựu sự giải thoát của tâm, rồi sự giải thoát của tuệ, những người ấy có thể thực hiện việc chấm dứt, quả thật họ không đi đến sanh và già.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

4. 1. 5. KINH THÀNH TỰU GIỚI

[104]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, những vị tỳ khưu nào thành tựu giới, thành tựu định, thành tựu tuệ, thành tựu giải thoát, thành tựu trí và sự nhận thức về giải thoát, là những vị giáo giới, những vị giảng giải, những vị chỉ dạy, những vị thức tỉnh, những vị khuyến khích, những vị tạo niềm phấn khởi, những vị thuyết giáo đầy đủ và đúng đắn về Diệu Pháp.

Này các tỳ khưu, Ta nói rằng việc nhìn thấy các vị tỳ khưu ấy cũng có nhiều sự hỗ trợ. Này các tỳ khưu, Ta nói rằng việc lắng nghe các vị tỳ khưu ấy cũng có nhiều sự hỗ trợ. Này các tỳ khưu, Ta nói rằng việc đi đến gần các vị tỳ khưu ấy cũng có nhiều sự hỗ trợ. Này các tỳ khưu, Ta nói rằng việc hầu cận các vị tỳ khưu ấy cũng có nhiều sự hỗ trợ. Này các tỳ khưu, Ta nói rằng việc nhớ đến các vị tỳ khưu ấy cũng có nhiều sự hỗ trợ. Này các tỳ khưu, Ta nói rằng việc xuất gia theo các vị tỳ khưu ấy cũng có nhiều sự hỗ trợ.

Taṃ kissa hetu?

Tathārūpe bhikkhave bhikkhū sevato bhajato payirupāsato aparipūro 'pi sīlakkhandho bhāvanāpāripūriṃ gacchati, aparipūro 'pi samādhikkhandho bhāvanāpāripūriṃ gacchāti, aparipūro 'pi paññākkhandho bhāvanāpāripūriṃ gacchati, aparipūro 'pi vimuttikkhandho bhāvanāpāripūriṃ gacchati, aparipūro 'pi vimuttiñāḍassanakkhandho bhāvanāpāripūriṃ gacchati.

Evarūpā ca te bhikkhave, bhikkhū satthāroti 'pi vuccanti, satthavāhāti 'pi vuccanti, raṇaṅjahāti 'pi vuccanti, tamonudāti 'pi vuccanti, ālokakarāti 'pi vuccanti, obhāsakarāti 'pi vuccanti, pajjotakarāti 'pi vuccanti, ukkādhārāti 'pi vuccanti, pabhaṅkarāti 'pi vuccanti, ariyāti 'pi vuccanti, cakkhumantoti 'pi vuccanti "ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. "Pāmojjakaraṇaṭṭhānaṃ¹ evaṃ² hoti vijānataṃ, yadidaṃ bhāvitattānaṃ ariyānaṃ dhammajīvinaṃ.
3. Te jotayanti saddhammaṃ bhāsanti pabhaṅkarā, ālokakaraṇā dhīrā cakkhumanto raṇaṅjahā.
4. Yesaṃ ve sāsanaṃ sutvā sammadaññāya paṇḍitā, jātikkhayamabhiññāya nāgacchanti punabbhavan "ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan "ti.

4. 1. 6. TAṆHUPPĀDASUTTAM

[105]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me sutam:

1. "Cattāro 'me bhikkhave taṇhuppādā yattha bhikkhuno taṇhā uppajjamānā uppajjati. Katame cattāro?

Cīvarahetu vā bhikkhave bhikkhuno taṇhā uppajjamānā uppajjati.
Piṇḍapātahetu vā bhikkhave bhikkhuno taṇhā uppajjamānā uppajjati.
Senāsanahetu vā bhikkhave bhikkhuno taṇhā uppajjamānā uppajjati.
Itibhavābhavahetu vā bhikkhave bhikkhuno taṇhā uppajjamānā uppajjati.

¹ pāmojjakaraṇaṃ ṭhānaṃ - Ma; pāmujjakaraṇaṃ ṭhānaṃ - PTS;
pāmujjakaraṇaṭṭhānaṃ - Sīmu.

² etaṃ - Ma, Syā.

Điều ấy có nguyên nhân là gì?

Này các tỳ khưu, đối với người đang phục vụ, đang công sự, đang hầu cận các vị tỳ khưu như thế, giới uẩn đầu chưa được đầy đủ cũng đi đến sự đầy đủ của việc phát triển, định uẩn đầu chưa được đầy đủ cũng đi đến sự đầy đủ của việc phát triển, tuệ uẩn đầu chưa được đầy đủ cũng đi đến sự đầy đủ của việc phát triển, giải thoát uẩn đầu chưa được đầy đủ cũng đi đến sự đầy đủ của việc phát triển, trí và sự nhận thức về giải thoát uẩn đầu chưa được đầy đủ cũng đi đến sự đầy đủ của việc phát triển.

Và này các tỳ khưu, các vị tỳ khưu như thế ấy còn được gọi là ‘các vị đạo sư,’ còn được gọi là ‘các vị lãnh đạo đoàn xe,’ còn được gọi là ‘các vị từ bỏ ô nhiễm,’ còn được gọi là ‘các vị xua tan bóng tối,’ còn được gọi là ‘các vị tạo ra ánh sáng,’ còn được gọi là ‘các vị tạo ra hào quang,’ còn được gọi là ‘các vị tạo ra cây đèn,’ còn được gọi là ‘các vị cầm cây đuốc,’ còn được gọi là ‘các vị tạo ra nguồn sáng,’ còn được gọi là ‘các bậc Thánh,’ còn được gọi là ‘các vị có mắt.’”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Như vậy là cơ sở tạo ra sự hoan hỷ cho những người đang nhận thức, tức là những vị có bản thân đã được tu tập, của các bậc Thánh có mạng sống đúng theo Pháp.*

3. *Các vị ấy, các bậc tạo ra nguồn sáng, các bậc tạo ra ánh sáng, các bậc sáng trí, các bậc có mắt, các bậc từ bỏ ô nhiễm. làm sáng tỏ, làm chói sáng Diệu Pháp.*

4. *Thật vậy, những người sáng suốt, sau khi lắng nghe lời dạy của các vị này, sau khi hiểu biết đúng đắn, sau khi biết rõ sự diệt trừ việc sanh ra, không đi đến sự hiện hữu lại nữa.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

4. 1. 6. KINH SỰ SANH KHỞI CỦA THAM ÁI

[105]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, đây là bốn sự sanh khởi của tham ái, tại đó tham ái đang sanh khởi được sanh khởi đến vị tỳ khưu. Bốn sự sanh khởi nào?”

Này các tỳ khưu, do nhân y phục tham ái đang sanh khởi được sanh khởi đến vị tỳ khưu. Này các tỳ khưu, do nhân đồ ăn khát thực tham ái đang sanh khởi được sanh khởi đến vị tỳ khưu. Này các tỳ khưu, do nhân chỗ trú ngụ tham ái đang sanh khởi được sanh khởi đến vị tỳ khưu. Này các tỳ khưu, do nhân có hay không có như thế, tham ái đang sanh khởi được sanh khởi đến vị tỳ khưu.

Ime kho bhikkhave, cattāro taṇhuppādā yattha bhikkhuno taṇhā uppajjamānā uppajjati ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Taṇhādutiyo puriso dīghamaddhāna saṃsaraṃ, itthambhāvaññathābhāvaṃ saṃsāraṃ nātivattati.
3. Evamādīnavaṃ¹ ñatvā taṇhaṃ dukkhassa sambhavaṃ, vītataṇho ānādāno sato bhikkhu paribbaje ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

4. 1. 7. SABRAHMAKASUTTAṀ

[106]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me suttaṃ:

1. “Sabrahmakāni bhikkhave, tāni kulāni yesaṃ puttānaṃ mātāpitaro ajjhāgāre pūjitā honti. Sapubbadevakāni² bhikkhave, tāni kulāni yesaṃ puttānaṃ mātāpitaro ajjhāgāre pūjitā honti. Sapubbācariyakāni bhikkhave, tāni kulāni yesaṃ puttānaṃ mātāpitaro ajjhāgāre pūjitā honti. Sāhuneyyakāni³ bhikkhave, tāni kulāni yesaṃ puttānaṃ mātāpitaro ajjhāgāre pūjitā honti.

Brahmā ’ti bhikkhave, mātāpitunnaṃ etaṃ adhivacanaṃ. Pubbadevā ’ti bhikkhave, mātāpitunnaṃ etaṃ adhivacānaṃ. Pubbācariyā ’ti bhikkhave, mātāpitunnaṃ etaṃ adhivacanaṃ. Āhuneyyā ’ti bhikkhave, mātāpitunnaṃ etaṃ adhivacanaṃ. Taṃ kissa hetu?

Bahūpakārā⁴ bhikkhave mātāpitaro puttānaṃ āpādakā posakā imissa lokassa dassetāro ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Brahmā ’ti mātāpitaro pubbācariyā ’ti vuccare, āhuneyyā ca puttānaṃ pajāya anukampakā.

¹ etamādīnavaṃ - Ma, Syā.

² sapubbadevatāni - Ma, Syā, PTS, Sīmu.

³ sāhuneyyāni - Syā.

⁴ bahukārā - Ma, Syā.

Này các tỳ khưu, đây là bốn sự sanh khởi của tham ái, tại đó tham ái đang sanh khởi được sanh khởi đến vị tỳ khưu.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Có tham ái là bạn dữ, trong khi luân chuyển một thời gian dài đến cõi này và cõi khác, con người không vượt qua được luân hồi.*

3. *Sau khi biết được sự bất lợi như vậy, (biết được) tham ái là nguồn sanh khởi của khổ, vị tỳ khưu, đã xa lìa tham ái, không có nắm giữ, có niệm, nên ra đi du phương.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

4. 1. 7. KINH CÓ PHẠM THIÊN

[106]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, ở những gia đình nào mẹ và cha được các con tôn vinh ở trong nhà, những gia đình ấy được xem là có Phạm Thiên. Này các tỳ khưu, ở những gia đình nào mẹ và cha được các con tôn vinh ở trong nhà, những gia đình ấy được xem là có chư Thiên đầu tiên. Này các tỳ khưu, ở những gia đình nào mẹ và cha được các con tôn vinh ở trong nhà, những gia đình ấy được xem là có các vị thầy đầu tiên. Này các tỳ khưu, ở những gia đình nào mẹ và cha được các con tôn vinh ở trong nhà, những gia đình ấy được xem là có các bậc đáng được cống hiến.

Này các tỳ khưu, ‘Phạm Thiên’ là từ biểu trưng của mẹ và cha. Này các tỳ khưu, ‘chư Thiên đầu tiên’ là từ biểu trưng của mẹ và cha. Này các tỳ khưu, ‘các vị thầy đầu tiên’ là từ biểu trưng của mẹ và cha. Này các tỳ khưu, ‘các bậc xứng đáng sự cống hiến’ là từ biểu trưng của mẹ và cha. Điều ấy có nguyên nhân là gì?

Này các tỳ khưu, mẹ và cha đối với các con là có nhiều sự hỗ trợ, là những người chăm sóc, là những người nuôi dưỡng, là những người chỉ dạy về thế gian này.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Mẹ và cha được gọi là ‘Phạm Thiên,’ ‘các vị thầy đầu tiên,’ và ‘các bậc xứng đáng sự cống hiến’ của các con, là những người có lòng thương tưởng đến hàng con cháu.*

3. Tasmā hi ne namasseyya sakkareyyātha paṇḍito,
annena atha¹ pānena vatthena sayanena ca,
ucchādanena nahāpanena² pādānaṃ dhovanena ca.
4. Tāya naṃ pāricariyāya mātāpitusu³ paṇḍitā,⁴
idheva⁵ naṃ pasamsanti pecca sagge ca modatī ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

4. 1. 8. BAHUKĀRASUTTAM

[107]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutam:

1. “Bahukārā⁶ bhikkhave brāhmaṇagahapatikā tumhākaṃ ye te⁷
paccupaṭṭhitā cīvarapiṇḍapātasenāsanagilānapaccayabhesajjaparikkhārehi.
Tumhe ’pi bhikkhave bahūpakārā brāhmaṇagahapatikānaṃ yaṃ nesaṃ
dhammaṃ desetha ādikalyāṇaṃ majjhekalyāṇaṃ pariyesānakalyāṇaṃ
sātthaṃ sabyañjanaṃ kevalaparipuṇṇaṃ parisuddhaṃ brahmacariyaṃ
pakāsetha. Evamidaṃ bhikkhave aññamaññaṃ nissāya brahmacariyaṃ
vussati oghassa nittharaṇatthāya sammā dukkhassa antakiriyaṃ ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Sāgārā anagārā ca ubho aññoññanissitā,
ārādhayanti saddhammaṃ yogakkhemaṃ anuttaraṃ.
3. Sāgāresu ca cīvaraṃ paccayaṃ sayanāsaṇaṃ,
anāgārā paṭicchanti parissayavinodanaṃ.
4. Sugataṃ pana nissāya gahaṭṭhā gharamesino,
saddahāno⁸ arahataṃ ariyapaññaṃ jhāyino.
5. Idha dhammaṃ caritvāna maggaṃ sugatigāminaṃ,
nandino devalokasmiṃ modanti kāmakāmino ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

¹ atho - Syā, PTS.

² nhāpanena - Ma, Syā, PTS.

³ mātāpitūsu - Ma, Syā, PTS.

⁴ paṇḍito - PTS.

⁵ idhaceva - katthaci.

⁶ bahūpakārā - PTS.

⁷ ye vo - Ma, PTS.

⁸ saddahānā - Ma, Syā, PTS.

3. Chính vì thế, đối với mẹ và cha, bậc sáng suốt nên kính lễ và tôn vinh với cơm ăn, nước uống, vải vóc, và giường nằm, với sự xoa bóp, với việc tắm, và việc rửa sạch các bàn chân.

4. Với việc phục vụ ấy đến mẹ và cha, ngay ở kiếp này các bậc sáng suốt ca ngợi người ấy, sau khi chết vui hưởng ở cõi Trời.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

4. 1. 8. KINH NHIỀU SỰ ÍCH LỢI

[107]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, các Bà-la-môn và các gia chủ là có nhiều ích lợi cho các người, họ cung cấp cho các người với những vật dụng là y phục, vật thực, chỗ trú ngụ, và thuốc men chữa bệnh. Này các tỳ khưu, các người cũng có nhiều sự hỗ trợ cho các Bà-la-môn và các gia chủ là việc các người thuyết giảng Giáo Pháp toàn hảo ở đoạn đầu, toàn hảo ở đoạn giữa, và toàn hảo ở đoạn kết, thành tựu về ý nghĩa, thành tựu về văn tự, các người giảng giải về Phạm hạnh thanh tịnh một cách trọn vẹn và đầy đủ. Này các tỳ khưu, như vậy Phạm hạnh này được tồn tại nhờ vào nương tựa lẫn nhau nhằm mục đích vượt qua khỏi cơn lũ, nhằm làm chấm dứt khổ một cách đúng đắn.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Những người có nhà (tại gia) và các vị không nhà (xuất gia), cả hai, được nương tựa lẫn nhau, làm thành tựu Diệu Pháp, sự an toàn vô thượng đối với các trói buộc.

3. Ở những người có nhà, các vị không nhà thọ nhận y phục, vật dụng cần thiết, chỗ nằm ngồi, (có tác dụng) xua đi các hiểm họa.

4. Và lại, nương tựa vào đấng Thiện Thệ, những người tại gia, có sự tâm cầu ngôi nhà, đang có niềm tin vào các bậc A-la-hán, vào bậc có thiên chứng bằng Thánh tuệ.

5. Ở nơi đây, sau khi thực hành Giáo Pháp, đạo lộ đưa đến chốn an vui, họ có niềm vui, có sự mong muốn các dục, vui hưởng ở thế giới chư Thiên.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

4. 1. 9. KUHASUTTAM

[108]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Ye keci bhikkhave bhikkhū kuhā thaddhā lapā siṅgī unnaḷā asamāhitā, na me te bhikkhave bhikkhū māmakā, apagatā ca te bhikkhave bhikkhū imasmā dhammavinayā. Na ca te bhikkhave bhikkhū¹ imasmiṃ dhammavinaye vuddhiṃ virūḷhiṃ vepullaṃ āpajjanti.

Ye ca kho bhikkhave, bhikkhū nikkuhā nillapā dhīrā atthaddhā susamāhitā, te kho² me bhikkhave bhikkhū māmakā, anapagatā ca te bhikkhave bhikkhū imasmā dhammavinayā. Te bhikkhave bhikkhū imasmiṃ dhammavinaye³ vuddhiṃ virūḷhiṃ vepullaṃ āpajjanti ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Kuhā thaddhā lapā siṅgī unnaḷā asamāhitā,
na te dhamme virūhanti sammāsambuddhadesite.
3. Nikkuhā nillapā dhīrā atthaddhā susamāhitā,
te ve dhamme virūhanti sammāsambuddhadesite ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me suttaṃ ”ti.

4. 1. 10. PURISAPIYARŪPASUTTAM

[109]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Seyyathāpi bhikkhave, puriso nadiyā sotena ovuyheyya piyarūpasātarūpena. Tameṇaṃ cakkhumā puriso tīre ṭhito disvā evaṃ vadeyya: ‘Kiñcāpi kho tvaṃ ambho purisa nadiyā sotena ovuyhasi piyarūpasātarūpena, atthi cettha heṭṭhā rahado sa-ūmī sāvaṭṭo sagaho sarakkhaso, yaṃ tvaṃ ambho purisa, pāpuṇitvā maraṇaṃ vā nigacchasi maraṇamattaṃ vā dukkhaṃ ’ti. Atha kho so bhikkhave puriso tassa purisassa saddaṃ sutvā hatthehi ca pādehi ca paṭisotaṃ vāyameyya.

¹ na ca te - Ma, Syā.

² te ca kho - Syā.

³ te ca imasmiṃ dhammavinaye - Ma;
ca te bhikkhave bhikkhū imasmiṃ dhammavinaye - Syā;
te ca bhikkhave bhikkhū imasmiṃ dhammavinaye - PTS.

4. 1. 9. KINH DỐI TRÁ

[108]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, các vị tỳ khưu nào là dối trá, ương ngạnh, nói nhiều, lừa đảo, khoác lác, không định tĩnh, này các tỳ khưu, các vị tỳ khưu ấy không phải là những người tận tụy, và này các tỳ khưu, các vị tỳ khưu ấy đã lìa khỏi Pháp và Luật này. Và này các tỳ khưu, các vị tỳ khưu ấy không đạt được sự phát triển, tăng trưởng, lớn mạnh trong Pháp và Luật này.

Và này các tỳ khưu, các vị tỳ khưu nào là không dối trá, không nói nhiều, sáng trí, không ương ngạnh, khéo định tĩnh, này các tỳ khưu, các vị tỳ khưu ấy là những người tận tụy, và này các tỳ khưu, các vị tỳ khưu ấy là không lìa khỏi Pháp và Luật này. Này các tỳ khưu, các vị tỳ khưu ấy đạt được sự phát triển, tăng trưởng, lớn mạnh trong Pháp và Luật này.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Những người dối trá, ương ngạnh, nói nhiều, lừa đảo, khoác lác, không định tĩnh, những người ấy không tiến triển trong Giáo Pháp đã được đấng Chánh Đẳng Giác thuyết giảng.*

3. *Các vị không dối trá, không nói nhiều, sáng trí, không ương ngạnh, khéo định tĩnh, thật vậy các vị ấy tiến triển trong Giáo Pháp đã được đấng Chánh Đẳng Giác thuyết giảng.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

4. 1. 10. KINH NGƯỜI VÀ SẮC ĐÁNG YÊU

[109]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, cũng giống như người bị cuốn trôi bởi dòng chảy của con sông có sắc đáng yêu, có sắc khoái lạc. Có người sáng mắt đứng ở bờ sông nhìn thấy người ấy và nói như vậy: ‘Này ông, mặc dầu ông bị cuốn trôi bởi dòng chảy của con sông có sắc đáng yêu có sắc khoái lạc, tuy nhiên nơi đây ở bên dưới có cái hồ nước lớn có sóng, có dòng nước xoáy, có cá dữ, có quý sứ. Này ông, sau khi đến nơi ấy, ông phải gánh chịu sự chết hoặc khổ đau gần như chết.’ Này các tỳ khưu, khi ấy người ấy, sau khi lắng nghe lời nói của người đàn ông ấy, thì nỗ lực bằng các cánh tay và các bàn chân lội ngược dòng.

Upamā kho me ayaṃ bhikkhave katā atthassa viññāpanāya. Ayamettha¹ attho:

Nadiyā soto 'ti² kho bhikkhave, taṇhāyetam adhivacanam. Piya-rūpa-sātarūpan 'ti³ kho bhikkhave, channetaṃ ajjhattikānam āyatanānam adhivacanam. Heṭṭhārahado 'ti kho bhikkhave, pañcannaṃ orambhāgiyānam saṃyojanānam adhivacanam. Sa-ūmī 'ti⁴ kho bhikkhave, kodhūpāyāsassetam adhivacanam. Sāvaṭṭo 'ti⁵ kho bhikkhave, pañcannetaṃ kāmaguṇānam adhivacanam. Sagaho sarakkhaso 'ti⁶ kho bhikkhave, mātu-gāmassetaṃ adhivacanam. Paṭisoto 'ti⁷ kho bhikkhave, nekkham-massetam adhivacānam. Hatthehi ca pādehi ca vāyāmo 'ti kho bhikkhave, viriyārambhassetam adhivacanam. Cakkhumā puriso tīre ṭhito 'ti kho bhikkhave, tathāgatassetam adhivacanam arahato sammāsambuddhassā 'ti.

Etamattham bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Sahāpi dukkhena jaheyya kāme
yogakkhemam āyatim patthayāno,⁸
sammappajāno suvimuttacitto
vimuttiyā phassaye tattha tattha,
sa vedagū vusitabrahmacariyo
lokantagū pāragato 'ti vuccatī 'ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan 'ti.

4. 1. 11. CARASUTTAM

[110]. Vuttam h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me sutam:

1. “Carato ce 'pi bhikkhave bhikkhuno uppajjati kāmavitakko vā vyāpādavitakko vā vihiṃsāvitakko vā. Tañce bhikkhave bhikkhu adhivāseti nappajahati na vinodeti na byantīkaroti na anabhāvaṃ gameti, carampi bhikkhave bhikkhu evambhūto anātāpī anottappī⁹ satataṃ samitaṃ kusīto hīnaviriyo 'ti vuccati.

Ṭhitassa ce 'pi bhikkhave bhikkhuno uppajjati kāmavitakko vā vyāpādavitakko vā vihiṃsāvitakko vā. Tañce bhikkhave bhikkhu adhivāseti nappajahati na vinodeti na byantīkaroti na anabhāvaṃ gameti, ṭhito 'pi bhikkhave bhikkhu evambhūto anātāpī anottappī satataṃ samitaṃ kusīto hīnaviriyo 'ti vuccati.

¹ ayaṃ cettha - Ma, PTS;

ayañcevettha - Syā.

² nadiyā sotenā ti - Syā.

³ piyarūpaṃ sātarūpan ti - Ma;

piyarūpasātarūpenā ti - Syā.

⁴ ūmibhayan ti - Ma; saummī ti - PTS.

⁵ āvaṭṭan ti - Ma.

⁶ gaharakkhaso ti - Ma.

⁷ paṭisoto 'ti paṭisotan ti - Syā.

⁸ patthamāno - Sīmu.

⁹ anottāpī - Ma, evaṃ sabbattha.

Này các tỳ khưu, ví dụ này của Ta được tạo ra nhằm làm cho hiểu biết về ý nghĩa. Đây là ý nghĩa ở câu chuyện này:

Này các tỳ khưu, ‘dòng chảy của con sông’ là từ biểu trưng của tham ái. Này các tỳ khưu, ‘có sắc đáng yêu có sắc khoái lạc’ là từ biểu trưng của sáu nội xứ. Này các tỳ khưu, ‘hồ nước lớn ở bên dưới’ là từ biểu trưng của năm sự ràng buộc ở phần dưới. Này các tỳ khưu, ‘có sóng’ là từ biểu trưng của giận dữ và buồn phiền. Này các tỳ khưu, ‘có xoáy nước’ là từ biểu trưng của năm loại dục. Này các tỳ khưu, ‘có cá dữ, có quý sử’ là từ biểu trưng của phụ nữ. Này các tỳ khưu, ‘ngược dòng’ là từ biểu trưng của việc xuất ly. Này các tỳ khưu, ‘nỗ lực bằng các cánh tay và các bàn chân’ là từ biểu trưng của vị đang ra sức tinh tấn. Này các tỳ khưu, ‘người sáng mắt đứng ở bờ sông’ là từ biểu trưng của đức Như Lai, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri.”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. *“Người ước nguyện sự an toàn đối với các trói buộc trong ngày vị lai nên từ bỏ các dục cho đâu có sự khổ đau.*

Trong khi nhận biết một cách đúng đắn, người có tâm khéo được giải thoát có thể chạm đến sự giải thoát vào chính thời điểm ấy.

Vị hiểu biết sâu sắc ấy, có Phạm hạnh đã được hoàn mãn được gọi là ‘vị đã đi đến tận cùng thế giới, vị đã đi đến bờ kia.’”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

4. 1. 11. KINH BƯỚC ĐI

[110]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu ngay trong lúc đang bước đi có sự suy tâm về dục, hoặc sự suy tâm về oán hận, hoặc sự suy tâm về hãm hại khởi lên, này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu chịu đựng điều ấy, không dứt bỏ, không xua đi, không làm chấm dứt, không khiến cho không còn hiện hữu, này các tỳ khưu, ngay trong lúc đang bước đi vị tỳ khưu có trạng thái như vậy được gọi là ‘không có nhiệt tâm, không có ghê sợ tội lỗi, thường xuyên liên tục biếng nhác, có sự tinh tấn hạ liệt.’

Này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu ngay trong lúc đang đứng có sự suy tâm về dục, hoặc sự suy tâm về oán hận, hoặc sự suy tâm về hãm hại khởi lên, này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu chịu đựng điều ấy, không dứt bỏ, không xua đi, không làm chấm dứt, không khiến cho không còn hiện hữu, này các tỳ khưu, ngay trong lúc đang đứng vị tỳ khưu có trạng thái như vậy được gọi là ‘không có nhiệt tâm, không có ghê sợ tội lỗi, thường xuyên liên tục biếng nhác, có sự tinh tấn hạ liệt.’

Nisinnassa cepi bhikkhave bhikkhuno uppajjati kāmavitakko vā vyāpādavitakko vā vihiṃsāvitakko vā. Tañce bhikkhave bhikkhu adhivāseti nappajahati na vinodeti na byantīkaroti na anabhāvaṃ gameti, nisinno 'pi kho bhikkhave, bhikkhu evambhūto anātāpī anottappī satataṃ samitaṃ kusīto hīnaviriyo 'ti vuccati.

Sayānasasa ce 'pi bhikkhave bhikkhuno jāgarassa uppajjati kāmavitakko vā vyāpādavitakko vā vihiṃsāvitakko vā. Tañce bhikkhave bhikkhu adhivāseti nappajahati na vinodeti na byantīkahoti na anabhāvaṃ gameti, sayāno 'pi bhikkhave bhikkhu jāgaro evambhūto anātāpī anottappī satataṃ samitaṃ kusīto hīnaviriyo 'ti vuccati.

Carato cepi bhikkhave bhikkhuno uppajjati kāmavitakko vā vyāpādavitakko vā vihiṃsāvitakko vā. Tañce bhikkhave bhikkhu nādhivāseti pajahati vinodeti byantīkaroti anabhāvaṃ gameti, carampi bhikkhave bhikkhu evambhūto ātāpī ottappī¹ satataṃ samitaṃ āraddhaviriyo pahitatto 'ti vuccati.

Ṭhitasasa ce 'pi bhikkhave bhikkhuno uppajjati kāmavitakko vā vyāpādavitakko vā vihiṃsāvitakko vā. Tañce bhikkhave bhikkhu nādhivāseti² pajahati vinodeti byantīkaroti anabhāvaṃ gameti, ṭhito 'pi bhikkhave bhikkhu evambhūto ātāpī ottappī satataṃ samitaṃ āraddhaviriyo pahitatto 'ti vuccati.

Nisinnassa cepi bhikkhave bhikkhuno uppajjati kāmavitakko vā vyāpādavitakko vā vihiṃsāvitakko vā. Tañce bhikkhave bhikkhu nādhivāseti pajahati vinodeti byantīkaroti anabhāvaṃ gameti, nisinno 'pi bhikkhave bhikkhu evambhūto ātāpī ottappī satataṃ samitaṃ āraddhaviriyo pahitatto 'ti vuccati.

Sayānassa ce 'pi bhikkhave bhikkhuno jāgarassa uppajjati kāmavitakko vā vyāpādavitakko vā vihiṃsāvitakko vā. Tañce bhikkhave bhikkhu nādhivāseti pajahati vinodeti byantīkaroti anabhāvaṃ gameti, sayāno 'pi bhikkhave bhikkhu jāgaro evambhūto ātāpī ottappī satataṃ samitaṃ āraddhaviriyo pahitatto 'ti vuccati.³

¹ ottāpī - Ma, evaṃ sabbattha.

² na adhivāseti - Syā.

³ vuccati ti - Ma, PTS.

Này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu ngay trong lúc đang ngồi có sự suy tâm về dục, hoặc sự suy tâm về oán hận, hoặc sự suy tâm về hãm hại khởi lên, này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu chịu đựng điều ấy, không dứt bỏ, không xua đi, không làm chấm dứt, không khiến cho không còn hiện hữu, này các tỳ khưu, ngay trong lúc đang ngồi vị tỳ khưu có trạng thái như vậy được gọi là ‘không có nhiệt tâm, không có ghê sợ tội lỗi, thường xuyên liên tục biếng nhác, có sự tinh tấn hạ liệt.’

Này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu ngay trong lúc đang nằm còn thức tỉnh có sự suy tâm về dục, hoặc sự suy tâm về oán hận, hoặc sự suy tâm về hãm hại khởi lên, này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu chịu đựng điều ấy, không dứt bỏ, không xua đi, không làm chấm dứt, không khiến cho không còn hiện hữu, này các tỳ khưu, ngay trong lúc đang nằm còn thức tỉnh vị tỳ khưu có trạng thái như vậy được gọi là ‘không có nhiệt tâm, không có ghê sợ tội lỗi, thường xuyên liên tục biếng nhác, có sự tinh tấn hạ liệt.’

Này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu ngay trong lúc đang bước đi có sự suy tâm về dục, hoặc sự suy tâm về oán hận, hoặc sự suy tâm về hãm hại khởi lên, này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu không chịu đựng điều ấy, dứt bỏ, xua đi, làm chấm dứt, khiến cho không còn hiện hữu, này các tỳ khưu, ngay trong lúc đang bước đi vị tỳ khưu có trạng thái như vậy được gọi là ‘có nhiệt tâm, có ghê sợ tội lỗi, thường xuyên liên tục có sự ra sức tinh tấn, có bản tánh cương quyết.’

Này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu ngay trong lúc đang đứng có sự suy tâm về dục, hoặc sự suy tâm về oán hận, hoặc sự suy tâm về hãm hại khởi lên, này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu không chịu đựng điều ấy, dứt bỏ, xua đi, làm chấm dứt, khiến cho không còn hiện hữu, này các tỳ khưu, ngay trong lúc đang đứng vị tỳ khưu có trạng thái như vậy được gọi là ‘có nhiệt tâm, có ghê sợ tội lỗi, thường xuyên liên tục có sự ra sức tinh tấn, có bản tánh cương quyết.’

Này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu ngay trong lúc đang ngồi có sự suy tâm về dục, hoặc sự suy tâm về oán hận, hoặc sự suy tâm về hãm hại khởi lên, này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu không chịu đựng điều ấy, dứt bỏ, xua đi, làm chấm dứt, khiến cho không còn hiện hữu, này các tỳ khưu, ngay trong lúc đang ngồi vị tỳ khưu có trạng thái như vậy được gọi là ‘có nhiệt tâm, có ghê sợ tội lỗi, thường xuyên liên tục có sự ra sức tinh tấn, có bản tánh cương quyết.’

Này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu ngay trong lúc đang nằm còn thức tỉnh có sự suy tâm về dục, hoặc sự suy tâm về oán hận, hoặc sự suy tâm về hãm hại khởi lên, này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu không chịu đựng điều ấy, dứt bỏ, xua đi, làm chấm dứt, khiến cho không còn hiện hữu, này các tỳ khưu, ngay trong lúc đang nằm còn thức tỉnh vị tỳ khưu có trạng thái như vậy được gọi là ‘có nhiệt tâm, có ghê sợ tội lỗi, thường xuyên liên tục có sự ra sức tinh tấn, có bản tánh cương quyết.’

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Caraṃ vā yadi vā tiṭṭhaṃ nisinno uda vā sayamaṃ,
yo vitakkaṃ vitakketi pāpakaṃ gehanissitaṃ.
3. Kummaggaṃ¹ paṭipanno so mohaneyyesu mucchito,
abhabbo tādiso bhikkhu phuṭṭhumaṃ sambodhimuttamaṃ.
4. Yo caraṃ vā ’tha tiṭṭhaṃ vā² nisinno uda vā sayamaṃ,
vitakkaṃ samayitvāna vitakkūpasame rato,
bhabbo so tādiso bhikkhu phuṭṭhumaṃ sambodhimuttaman ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

4. 1. 12. SAMPANNASĪLASUTTAM

[111]. Vuttaṃ h’ etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā ’ti me sutamaṃ:

1. “Sampannasīlā bhikkhave viharatha, ³ sampannapātimokkhā. Pātimokkhasaṃvarasaṃvutā viharatha ācāragocarasampannā anumattesu vajjesu bhayadassāvī⁴ samādāya sikkhatha sikkhāpadesu.

Sampannasīlānaṃ bhikkhave viharataṃ⁵ sampannapātimokkhānaṃ pātimokkhasaṃvarasaṃvutānaṃ viharataṃ ācāragocarasampannānaṃ anumattesu vajjesu bhayadassāvīnaṃ samādāya sikkhataṃ sikkhāpadesu, kissa⁶ bhikkhave uttariṃ karaṇīyaṃ?

Carato ce ’pi bhikkhave bhikkhuno abhijjhā vigatā hoti, vyāpādo vigato hoti, thīnamiddhaṃ vigataṃ hoti, uddhaccakukkuccaṃ vigataṃ hoti, vicikicchā pahīṇā hoti, āraddhaṃ hoti viriyaṃ⁷ asallīnaṃ, upaṭṭhitā sati asammuṭṭhā,⁸ passaddho kāyo asāraddho, samāhitaṃ cittaṃ ekaggaṃ, carampi bhikkhave bhikkhu evambhūto ātāpī ottappī satataṃ samitaṃ āraddhaviriyo pahitatto ’ti vuccati.

¹ kumaggaṃ - Syā, PTS.

² yo ca caraṃ vā tiṭṭhaṃ vā - Ma;
yo caraṃ vā yadi vā tiṭṭhaṃ - Syā;
yo caraṃ vā yo tiṭṭhaṃ vā - PTS.

³ hotha - Syā.

⁴ bhayadassāvīno - Ma, Syā.

⁵ bhavataṃ - Syā.

⁶ kimassa uttari karaṇīyaṃ - Ma;
kimassa bhikkhave uttariṃ karaṇīyaṃ - Syā;
kiñcassa bhikkhave uttari karaṇīyaṃ - PTS.

⁷ āraddhaviriyaṃ hoti - Syā.

⁸ appamuṭṭhā - Syā.

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Nếu trong lúc đang đi, hoặc đang đứng, đang ngồi, hoặc đang nằm, vị nào suy tâm sự suy tâm ác xấu, liền hệ đến đời sống gia đình.

3. Vị ấy thực hành đường lối sai trái, bị mê mẩn ở những sự việc làm cho si mê, vị tỳ khuru như thế ấy không có khả năng chạm đến phẩm vị giác ngộ tối thượng.

4. Còn vị nào, trong lúc đang đi, hoặc đang đứng, đang ngồi, hoặc đang nằm, làm cho sự suy tâm được yên lặng, thích thú trong sự an tịnh các suy tâm, vị tỳ khuru như thế ấy có khả năng chạm đến phẩm vị giác ngộ tối thượng.”

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

4. 1. 12. KINH GIỚI THÀNH TỰ

[111]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khuru, các người hãy sống với giới được thành tựu, với giới bốn *Pātimokkha* được thành tựu. Các người hãy sống thu thúc trong sự thu thúc của giới bốn *Pātimokkha*, được thành tựu về hạnh kiểm và hành xử, thấy sự sợ hãi trong các tội nhỏ nhất, thọ trì và thực hành trong các điều học.

Này các tỳ khuru, trong khi sống với giới được thành tựu, với giới bốn *Pātimokkha* được thành tựu, trong khi sống thu thúc trong sự thu thúc của giới bốn *Pātimokkha*, được thành tựu về hạnh kiểm và hành xử, thấy sự sợ hãi trong các tội nhỏ nhất, trong khi thọ trì và thực hành trong các điều học, này các tỳ khuru, có việc gì hơn nữa cần phải làm?

Này các tỳ khuru, nếu vị tỳ khuru ngay trong lúc đang bước đi có tham đắm được xa lìa, oán hận được xa lìa, đã dưng buồn ngủ được xa lìa, phóng dật và hối hận được xa lìa, hoài nghi được dứt bỏ, tinh tấn được ra sức không sút giảm, niệm được thiết lập không bị lơ là, thân được khinh an không bị kích động, tâm được định tĩnh chuyên nhất, này các tỳ khuru, ngay trong lúc đang bước đi vị tỳ khuru có trạng thái như vậy được gọi là ‘có nhiệt tâm, có ghê sợ tội lỗi, thường xuyên liên tục có sự ra sức tinh tấn, có bản tánh cương quyết.’

Ṭhitassa ce 'pi bhikkhave bhikkhuno abhijjhā vigatā hoti, vyāpādo vigato hoti, thīnamiddhaṃ vigataṃ hoti, uddhaccakukkuccaṃ vigataṃ hoti, vicikicchā pahīṇā hoti, āraddhaṃ hoti viriyaṃ asallīnaṃ, upaṭṭhitā sati asammuṭṭhā,¹ passaddho kāyo asāraddho, samāhitaṃ cittaṃ ekaggaṃ, ṭhito 'pi bhikkhave bhikkhu evambhūto ātāpī ottappī satataṃ samitaṃ āraddhaviriyo pahitatto 'ti vuccati.

Nisinnassa ce 'pi bhikkhave bhikkhuno abhijjhā vigatā hoti, vyāpādo vigato hoti, thīnamiddhaṃ vigataṃ hoti, uddhaccakukkuccaṃ vigataṃ hoti, vicikicchā pahīṇā hoti, āraddhaṃ hoti viriyaṃ asallīnaṃ, upaṭṭhitā sati asammuṭṭhā, passaddho kāyo asāraddho, samāhitaṃ cittaṃ ekaggaṃ, nisinno 'pi bhikkhave bhikkhu evambhūto ātāpī ottappī satataṃ samitaṃ āraddhaviriyo pahitatto 'ti vuccati.

Sayānassa ce 'pi bhikkhave bhikkhuno abhijjhā vigatā hoti, vyāpādo vigato hoti, thīnamiddhaṃ vigataṃ hoti, uddhaccakukkuccaṃ vigataṃ hoti, vicikicchā pahīṇā hoti, āraddhaṃ hoti viriyaṃ asallīnaṃ, upaṭṭhitāsati asammuṭṭhā, passaddho kāyo asāraddho, samāhitaṃ cittaṃ ekaggaṃ, sayāno 'pi bhikkhave bhikkhu evambhūto ātāpī ottappī satataṃ samitaṃ āraddhaviriyo pahitatto 'ti vuccati "ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. "Yataṃ care yataṃ tiṭṭhe yataṃ acche yataṃ saye,
yataṃ sammiñjaye² bhikkhu yatameṇaṃ pasāraye.
3. Uddhaṃ tiriyaṃ apācīnaṃ yāvatā jagato gati,
samavekkhitā ca³ dhammānaṃ khandhānaṃ udayabbayaṃ.
4. Evaṃ vihārimātāpiṃ santavuttimanuddhataṃ,
cetosamathasāmīciṃ sikkhamānaṃ sadā satāṃ,
satataṃ pahitattoti āhu bhikkhuṃ tathāvidhan "ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan "ti.

¹ appamuṭṭhā - Syā.

² samiñjaye - Ma.

³ va - PTS.

Này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu ngay trong lúc đang đứng có tham đắm được xa lìa, oán hận được xa lìa, đã dưới buồn ngủ được xa lìa, phóng dật và hối hận được xa lìa, hoài nghi được dứt bỏ, tinh tấn được ra sức không sút giảm, niệm được thiết lập không bị lơ là, thân được khinh an không bị kích động, tâm được định tĩnh chuyên nhất, này các tỳ khưu, ngay trong lúc đang đứng vị tỳ khưu có trạng thái như vậy được gọi là ‘có nhiệt tâm, có ghê sợ tội lỗi, thường xuyên liên tục có sự ra sức tinh tấn, có bản tánh cương quyết.’

Này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu ngay trong lúc đang ngồi có tham đắm được xa lìa, oán hận được xa lìa, đã dưới buồn ngủ được xa lìa, phóng dật và hối hận được xa lìa, hoài nghi được dứt bỏ, tinh tấn được ra sức không sút giảm, niệm được thiết lập không bị lơ là, thân được khinh an không bị kích động, tâm được định tĩnh chuyên nhất, này các tỳ khưu, ngay trong lúc đang ngồi vị tỳ khưu có trạng thái như vậy được gọi là ‘có nhiệt tâm, có ghê sợ tội lỗi, thường xuyên liên tục có sự ra sức tinh tấn, có bản tánh cương quyết.’

Này các tỳ khưu, nếu vị tỳ khưu ngay trong lúc đang nằm có tham đắm được xa lìa, oán hận được xa lìa, đã dưới buồn ngủ được xa lìa, phóng dật và hối hận được xa lìa, hoài nghi được dứt bỏ, tinh tấn được ra sức không sút giảm, niệm được thiết lập không bị lơ là, thân được khinh an không bị kích động, tâm được định tĩnh chuyên nhất, này các tỳ khưu, ngay trong lúc đang nằm vị tỳ khưu có trạng thái như vậy được gọi là ‘có nhiệt tâm, có ghê sợ tội lỗi, thường xuyên liên tục có sự ra sức tinh tấn, có bản tánh cương quyết.’”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vầy:

2. *“Vị tỳ khưu trong khi ra sức, nên bước đi; trong khi ra sức, nên đứng; trong khi ra sức, nên ngồi; trong khi ra sức, nên nằm; trong khi ra sức, nên co (tay chân) lại; trong khi ra sức việc ấy, nên duỗi (tay chân) ra.*

3. *Ở phía trên, ở bề ngang, ở bên dưới, cho đến phạm vi của thế giới, là người quán sát đúng đắn sự sanh và diệt của các pháp, của các uẩn.*

4. *Vị có sự an trú như vậy, có sự nhiệt tâm, có hành vi an tịnh, không kiêu hãnh, có sự đúng đắn trong sự vắng lặng của tâm, đang học tập, luôn luôn có niệm, người ta gọi vị tỳ khưu thuộc hạng như thế là ‘vị thường xuyên có bản tánh cương quyết.’”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

4. 1. 13. LOKĀVABODHASUTTAM

[112]. Vuttaṃ h' etaṃ bhagavatā, vuttamarahatā 'ti me suttaṃ:

1. “Loko bhikkhave tathāgatena abhisambuddho. Lokasmā tathāgato visaññutto.¹ Lokasamudayo bhikkhave tathāgatena abhisambuddho. Lokasamudayo tathāgatassa pahīno. Lokanirodho bhikkhave tathāgatena abhisambuddho. Lokanirodho tathāgatassa sacchikato. Lokanirodhagāminī paṭipadā bhikkhave tathāgatena abhisambuddhā. Lokanirodhagāminī paṭipadā tathāgatassa bhāvitā.

Yaṃ bhikkhave sadevakassa lokassa samārakassa sabrahmakassa, sassamaṇabrāhmaṇiyā pajāya sadevamanussāya diṭṭhaṃ suttaṃ mutaṃ viññātaṃ pattaṃ pariyesitaṃ anuvicariṭaṃ manasā, yasmā taṃ tathāgatena abhisambuddhaṃ, tasmā tathāgato 'ti vuccati.

Yañca bhikkhave rattiṃ tathāgato anuttaraṃ sammāsambodhiṃ abhisambujjhati, yañca rattiṃ anupādisesāya nibbānadhātuyā parinibbāyati, yaṃ etasmiṃ antare bhāsati lapati niddisati, sabbaṃ taṃ tatheva hoti, no aññathā, tasmā tathāgato 'ti vuccati.

Yathāvādī bhikkhave tathāgato tathākārī, yathākārī tathāgato tathāvādī. Iti yathāvādī tathākārī, yathākārī tathāvādī, tasmā tathāgato 'ti vuccati.

Sadevake bhikkhave loka samārake sabrahmake, sassamaṇabrāhmaṇiyā pajāya sadevamanussāya tathāgato abhibhū anabhibhūto aññadatthudaso vasavattī, tasmā tathāgato 'ti vuccatī ”ti.

Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati:

2. “Sabbalokaṃ abhiññāya sabbaloke yathātathaṃ, sabbalokavisaṃyutto sabbaloke anūpayo.²

¹ visaṃyutto - Ma, Syā.

² anūpamo - Syā, PTS.

4. 1. 13. KINH GIÁC NGỘ VỀ THẾ GIỚI

[112]. Điều này đã được đức Thế Tôn nói đến, đã được bậc A-la-hán nói đến, tôi đã nghe như vậy:

1. “Này các tỳ khưu, thế giới đã được đức Như Lai hoàn toàn thấu hiểu. Đức Như Lai đã không còn bị gắn bó với thế giới. Này các tỳ khưu, nhân sanh khởi của thế giới đã được đức Như Lai hoàn toàn thấu hiểu, nhân sanh khởi của thế giới đã được đức Như Lai dứt bỏ. Này các tỳ khưu, sự diệt tận của thế giới đã được đức Như Lai hoàn toàn thấu hiểu, sự diệt tận của thế giới đã được đức Như Lai chứng ngộ. Này các tỳ khưu, sự thực hành đưa đến sự diệt tận của thế giới đã được đức Như Lai hoàn toàn thấu hiểu, sự thực hành đưa đến sự diệt tận của thế giới đã được đức Như Lai tu tập.

Này các tỳ khưu, điều đã được thấy, đã được nghe, đã được cảm giác, đã được nhận thức, đã đạt đến, đã được tâm cầu, đã được đeo đuổi bởi tâm ý của thế gian tính luôn cõi chư thiên, cõi Ma Vương, cõi Phạm thiên, cho đến dòng dõi Sa-môn, Bà-la-môn, chư thiên và loài người, bởi vì điều ấy đã được đức Như Lai hoàn toàn thấu hiểu; vì thế được gọi là ‘Như Lai.’

Và này các tỳ khưu, vào đêm đức Như Lai hoàn toàn thấu hiểu quả vị Chánh Đẳng Giác vô thượng, và vào đêm Ngài Vô Dư Niết Bàn ở cảnh giới Niết Bàn không còn dư sót, điều mà Ngài thuyết giảng, nói ra, chỉ dạy trong khoảng thời gian này, tất cả điều ấy đều là như thế, không sai khác; vì thế được gọi là ‘Như Lai.’

Này các tỳ khưu, đức Như Lai nói như thế nào làm như thế ấy, làm như thế nào nói như thế ấy. Như vậy, nói như thế nào làm như thế ấy, làm như thế nào nói như thế ấy; vì thế được gọi là ‘Như Lai.’

Này các tỳ khưu, ở thế gian tính luôn cõi chư thiên, cõi Ma Vương, cõi Phạm thiên, cho đến dòng dõi Sa-môn, Bà-la-môn, chư thiên và loài người, đức Như Lai là đấng chiến thắng, bậc không bị chế ngự, bậc nhìn thấy tất cả, bậc vận hành quyền lực; vì thế được gọi là ‘Như Lai.’”

Đức Thế Tôn đã nói ý nghĩa này. Ở đây, điều này đã được nói như vậy:

2. “Sau khi biết rõ tất cả thế giới, (biết rõ) đúng theo thực thể về tất cả thế giới, không còn bị gắn bó với tất cả thế giới, không có sự dính líu ở tất cả thế giới.

3. Sabbe¹ sabbābhibhū dhīro sabbaganthappamocano,
phuṭṭhassa² paramā santi nibbānaṃ akutobhayaṃ.
4. Esa khīṇāsavo buddho anīgho chinnaśamsayo,
sabbakammakkhayaṃ patto vimutto upadhisaṅkhaye.
5. Esa so bhagavā buddho esa sīho anuttaro,
sadevakassa lokassa brahmacakkaṃ pavattayī.
6. Iti devā manussā ca ye buddhaṃ saraṇaṃ gatā,
saṃgamma taṃ namassanti mahantaṃ vītasāraḍaṃ.
7. Danto damayataṃ seṭṭho santo samayataṃ isi,
mutto mocayataṃ aggo tiṇṇo tārayataṃ varo.
8. Iti hetamaṃ namassanti mahantaṃ vītasāraḍaṃ,
sadevakasmiṃ lokasmiṃ natthi te paṭipuggalo ”ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā. Iti me sutan ”ti.

Catukkanipāto niṭṭhito.

TASSUDDĀNAṀ

Brāhmaṇā cattāri³ jānaṃ samaṇasīlā taṇhā brahmā,
bahūkārā kuha⁴purisā cara⁵ sampannalokena terasā ’ti.

Sattavīsekanipātaṃ dukkaṃ⁶ bāvīsasuttasaṅgahitaṃ,
samapaññāsamatha tikaṃ terasacatukkañca iti yamidaṃ.

Dvidasuttarasuttasate saṅgāyitvā samādahimsu purā,
arahanto ciraṭṭhitiyā tamāhu nāmena itivuttakan ”ti.

ITIVUTTAKAPĀḶI NIṬṬHITĀ.

--ooOoo--

¹ sa ve - Ma.

² phuṭṭhāssa - Ma.

³ brāhmaṇasulabhā - Ma.

⁴ kuhanā - Syā, PTS.

⁵ caraṃ - Syā, PTS.

⁶ dukkaṃ - Ma, Syā.

3. *Đấng Chiến Thắng, bậc sáng trí, có sự giải thoát tất cả trói buộc, vị này đã chạm đến sự an tịnh tối thượng, Niết Bàn, không có sự sợ hãi từ bất cứ đâu.*

4. *Vị này có lậu hoặc đã được cạn kiệt, đã được giác ngộ, không bị khổ sở, sự nghi ngờ đã được cắt đứt, đã đạt đến sự diệt trừ tất cả các nghiệp, đã được giải thoát ở sự tiêu diệt của các mầm tái sanh.*

5. *Vị này đây là đức Thế Tôn, bậc Giác Ngộ, vị này là loài sư tử vô thượng, đã chuyển vận bánh xe (Pháp) cao thượng của thế gian luôn cả chư Thiên.*

6. *Như thế, chư Thiên và nhân loại, những người nào đi đến nương nhờ đức Phật, sau khi tụ hội lại, họ lễ bái Ngài, bậc vĩ đại, có sự tự tin.*

7. *Vị đã được rèn luyện, bậc tối thượng trong số những người đang rèn luyện; vị an tịnh, bậc ẩn sĩ trong số những người đang tu tập sự an tịnh; vị đã được thoát ra, bậc tối cao trong số những người đang tự thoát ra; vị đã vượt qua, bậc cao quý trong số những người đang tự vượt qua.*

8. *Chính vì như thế, họ lễ bái Ngài, bậc vĩ đại, có sự tự tin. Ở thế gian luôn cả chư Thiên, không có kẻ nào sánh bằng Ngài.”*

Ý nghĩa này cũng đã được đức Thế Tôn nói đến. Tôi đã nghe như thế.

Nhóm Bốn Pháp được chấm dứt.

TÓM LƯỢC PHẦN NÀY

Bà-la-môn, bốn (vật không bị khiển trách), người biết, vị Sa-môn, (thành tựu) giới, tham ái, Phạm Thiên, nhiều sự lợi ích, đối trá, người, bước đi, với (giới) được thành tựu, và thế giới là mười ba.

Nhóm một pháp có hai mươi bảy bài Kinh, nhóm hai pháp được gom lại hai mươi hai bài Kinh, còn nhóm ba pháp có đúng năm mươi bài Kinh, và nhóm bốn pháp là mười ba bài kinh, tập Kinh này là như thế.

Trước đây, sau khi trùng tụng và tập hợp lại một trăm mười hai bài kinh vô thượng, các bậc A-la-hán đã gọi tập Kinh ấy với tên là Itivuttaka (Phật Thuyết Như Vậy) nhằm sự tồn tại lâu dài.

PHẬT THUYẾT NHƯ VẬY ĐƯỢC CHẤM DỨT.

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

KHUDDAKAPĀṬHA-DHAMMAPADA- UDĀNA-ITIVUTTAKA-GANTHĀNAṀ

GĀTHĀDIPĀDASŪCI - THƯ MỤC CÂU KÊ PĀLI:

	Trang		Trang
A		A	
Akakkasaṃ viññapaniṃ	124	Attānañce tathā kayirā	64
Akataṃ dukkataṃ seyyo	102	Attānameva paṭhamaṃ	64
Akatvā kusalaṃ kammaṃ	356, 396	Attānaṃ ce piyaṃ jaññā	64
Akatvā kusalaṃ kammaṃ	354, 396	Attā have jitaṃ seyyo	48
Akaronto 'pi ce pāpaṃ	412	Attā hi attano nātho	64, 118
Akkocchi maṃ avadhi maṃ	26	Atthamhi jātamhi sukhā sahāyā	106
Akkodhanaṃ vatavantaṃ	122	Atha pāpāni kammāni	56
Akkodhena jine kodhaṃ	82	Atha vāssa agārāni	58
Akkosaṃ vadhabandhaṃ ca	122	Adāsi me akāsi me	16
Akkheyyaṅca pariññāya	394	Aduṭṭhassa hi yo dubbhe	440
Akkheyyasaññino sattā	394	Adhicesaso appamajjato	214
Aggato ve pasannānaṃ	442	Anaññaposiṃ aññātaṃ	140
Aggasmiṃ dānaṃ dadataṃ	444	Anatthajanano doso	438
Aggassa dātā medhāvī	444	Anatthajanano moho	438
Agge dhamme pasannānaṃ	444	Anatthajanano lobho	436
Acaritvā brahmacariyaṃ	64	Anavajjena tuṭṭhassa	464
Aciraṃ vatayaṃ kāyo	34	Anavaññattisaṃyutto	420
Acchecchi		Anavaṭṭhitacittassa	34
vaṭṭaṃ byāgā nirāsaṃ	280	Anavassutacittassa	34
Aññathābhāvī bhavasatto	194	Anātāpī anottāpī	358
Aññā hi lābhūpanisā	40	Anikkasāvo kāsāvaṃ	28
Aṭṭhīnaṃ nagaraṃ kataṃ	62	Anupubbena medhāvī	84
Aḍayhamānena kāyena	354	Anubaddho 'pi ce assa	448
Atijātaṃ anujātaṃ	410	Anūpavādo anūpaghāto	72, 214
Attadatthaṃ paratthena	66	Anekajātisaṃsāraṃ	62
Attanā codayattānaṃ	118	Anejo so anejassa	448
Attanā 'va kataṃ pāpaṃ	66	Andhabhūto ayaṃ loko	68

A		A	
Annaṃ ca datvā bahuno	348	Asādhāraṇamaññesaṃ	18
Api dibbesu kāmesu	72	Asāre sāramatino	28
Apuññalābho ca gatī ca pāpikā	102	Asāhasena dhammena	88
Appakā te manussesu	42	Asippajīvī lahu atthakāmo	194
Appamatto ayaṃ gandho	38	Asubhānupassiṃ viharantaṃ	28
Appamatto pamattesu	32	Asubhānupassī kāyasmim	430
Appamādaratā hotha	106	Asevanā ca bālānaṃ	06
Appamādaratā santā	374	Assaddho akataññū ca	46
Appamādarato bhikkhu	32	Asso yathā bhadro kasāniviṭṭho	60
Appamādaṃ pasamsanti	346	Ahaṅkārapasutāyaṃ	272
Appamādena maghavā	32	Ahu pubbe tadā nāhu	260
Appamādo amatapadaṃ	30	Ahiṃsakā ye munayo	82
Appampi ce sahitaṃ bhāsamāno	30	Ahaṃ nāgo 'va saṅgāme	104
Appalābho 'pi ce bhikkhu	114		
Appassutāyaṃ puriso	62	Ā	
Appassuto 'puññakaro	402	Ākāse ca padaṃ natthi	88
Appiyā vāpi dāyādā	18	Āpāyiko nerayiko	338
Abhaye bhayadassino	104	Āmantayi cundakaṃ	
Abhiññatthaṃ pariññatthaṃ	360	nāma bhikkhuṃ	302
Abhitvaretha kalyāṇe	50	Āyantiṃ nābhinandati	142
Abhivādanasīlissa	48	Ārati virati pāpā	06
Abhūtavādi nirayaṃ upeti	100,	Ārogyaparamā lābhā	76
	218, 378	Āsā yassa na vijjanti	124
Abhedi kāyo nirodhi saññā	316		
Ayasā 'va malaṃ samuṭṭhitaṃ	84	I	
Ayaṃ kho dakkhiṇā dinnā	16	Iti devā manussā ca	488
Ayaṃ loko santāpajāto	194	Iti hettaṃ namassanti	424, 488
Ayoge yuñjamattānaṃ	78	Ito bho sugatiṃ gaccha	426
Ayoghanahatasseva	318	Itthabhāvaññathābhāvaṃ	452
Arakkhiteṇa kāyena	206	Idaṃ vo ñātinaṃ hotu	14
Ariyaddasā vedaguno	450, 452	Idaṃ pure cittamacāri cārikaṃ	106
Alaṅkato ce 'pi samaṃ careyya	58	Imamhi cāyaṃ samaye	340
Alajjitāye lajjanti	104	Imamhi cāyaṃ samaye	342
Avajje vajjamatino	104	Imāya anukampāya	426
Aviruddhaṃ viruddhesu	124	Imesu kira sajjanti	264, 268
Asajjhāyamalā mantā	84	Idha tappati pecca tappati	28
Asataṃ bhāvanamiccheyya	40	Idha dhammaṃ caritvāna	474
Asaṃsatṭhaṃ gahaṭṭhehi	124	Idha nandati pecca nandati	28
Asātaṃ sātārūpena	166	Idha modati pecca modati	28

I		E	
Idha vassaṃ vasissāmi	96	Ete ca vidvā manaso vitakke	202
Idha socati pecca socati	28	Ete tayo devamanussaseṭṭhā	430
U		Ete dhamme bhāvayitvā	344, 392
Ucchinda sinehamattano	96	Etha passathimaṃ lokam	68
Ucchinnabhavataṇhassa	220	Esa khīṇāsavo buddho	488
Uṭṭhānakālamhi anuṭṭhahāno	94	Esa devamanussānaṃ	18
Uṭṭhānavato satimato	30	Esa maggo mahatthehi	360
Uṭṭhānenappamādena	30	Esa so bhagavā buddho	488
Uttitṭhe nappamajjeyya	66	Eso nidhi sunihito	18
Udakaṃ hi nayanti nettikā	42, 60	Eso 'va maggo natthañño	92
Unname udakaṃ vaṭṭhaṃ	14	Evamādīnavaṃ ñatvā	336, 472
Upanītavayo ca dāni 'si	84	Evametaṃ yathābhūtaṃ	196
Upasantasantacittassa	222	Evameva idhekacco	412
Upātidhāvanti na sāramenti	276	Evameva tathāgataṃ	440
Uddhaṃ adho		Evambho purisa jānāhi	86
sabbadhi vippamutto	280	Evam obhāsītameva takkikānaṃ	278
Uddhaṃ tiriyaṃ apācīnaṃ	484	Evam kusītamāgamma	416
Uyyuñjanti satimanto	44	Evam ce sattā jāneyyumaṃ	348
Usabhaṃ pavaraṃ vīraṃ	126	Evam dadanti ñātīnaṃ	14
E		Evam mahatthikā esā	18
Ekaccānaṃ na dadāti	412	Evam vihārimātāpiṃ	484
Ekampi ce pāṇamaduttaṅgacitto	350	Evamvihārī ātāpī	362
Ekassa caritaṃ seyyo	106	Evam saṅkārabhūtesu	38
Ekassekena kappena	346	Evam sammā vimuttānaṃ	318
Ekaṃ dhammaṃ atitassa	68, 348	O	
Ekāsaṃ ekaseyyaṃ	100	Obhāsati tāva so kimi	278
Etañca sallaṃ paṭicca passato	272	Ovadeyyanusāseyya	42
Etamatthavasam ñatvā	96	K	
Etaṃ kho saraṇaṃ khemaṃ	74	Kaṇhaṃ dhammaṃ vippahāya	42
Etaṃ daḷhaṃ		Kammārāmo bhassarato	418
bandhanamāhu dhīrā	110	Kayirā ce kayirāthenaṃ	102
Etaṃ nāgassa nāgena	212	Karaṇīyamattakusalena	18
Etaṃ visesato ñatvā	30	Kalyāṇamitto yo bhikkhu	338
Etaṃ hi tumhe paṭipannā	92	Kāmato jāyatī soko	80
Etādisāni katvāna	08	Kāmanissaraṇaṃ ñatvā	406
Etāhi tīhi vijjāhi	460	Kāmandhā jālasañchannā	282
Ete kho puttā lokasmiṃ	410	Kāmayogena saṃyuttā	452

K		G	
Kāmesanā bhavesanā	386	Gataddhino visokassa	44
Kāmesu sattā kāmasaṅgasattā	282	Gantvāna buddho	
Kāyaduccaritaṃ katvā	354, 396	nadikaṃ kukutthaṃ	302
Kāyaduccaritaṃ hitvā	356,	Gabbhameke 'papajjanti	54
	396, 426	Gahakāraka diṭṭho 'si	64
Kāyappakopaṃ rakkheyya	82	Gāme araṅṅhe	
Kāyamuniṃ vācāmunim	398	sukhadukkhaphuṭṭho	154
Kāyasuciṃ vācāsuciṃ	398	Gambhīrapaññaṃ medhāviṃ	124
Kāyaṃ ca bhiduraṃ ñatvā	414	Gāme vā yadi vā raṅṅhe	46
Kāyena amataṃ dhātuṃ	382, 406	Gāravo ca nivāto ca	06
Kāyena kusalaṃ katvā	426	Gihībhogā ca parihīno	446
Kāyena saṃvaro sādhu	114		
Kāyena saṃvutā dhīrā	84	C	
Kāsāvakaṅṭhā bahavo	102,	Cakkhunā saṃvaro sādhu	114
	378, 446	Cakkhumā visamānīva	228
Kiccho manussapaṭilābho	70	Cakkhu sotaṅca ghānaṅca	352, 354
Kiñcāpi so kammaṃ		Cattāri ṭhānāni naro pamatto	102
karoti pāpakaṃ	12	Candanaṃ tagaraṃ vāpi	38
Kiṃ kayirā udapānena	288	Candaṃ 'va vimalaṃ suddhaṃ	124
Kiṃ te jaṭāhi dummedha	122	Caraṅce nādhigaccheyya	38
Kumbhūpamaṃ		Caranti bālā dummedhā	40
kāyamimaṃ viditvā	34	Caraṃ vā yadi vā tiṭṭhaṃ	432, 482
Kummaggaṃ paṭipanno so	482	Cirappavāsīṃ purisaṃ	80
Kuso yathā duggahito	102	Cutiṃ yo 'vedi sattānaṃ	126
Kuhā thaddhā lapā siṅgī	476	Cundassa bhattaṃ bhuñjitvā	298
Ko imaṃ paṭhaviṃ vicessati	36	Cetiyamhi ca saṅghe vā	18
Kodhaṃ jahe		Cetovimuttihīnā te	468
vipajaheyya mānaṃ	80	Cetovimuttisampannā	468
Ko nu hāso kimānando	60		
		CH	
		Channamativivassati	240
		Chandajāto anakkhāte	80
		Chinda sotaṃ parakkamma	118
		Chetvā naddhiṃ varattaṅca	122
		J	
		Jayaṃ veraṃ pasavati	76
		Jāgarantā suṇāthetaṃ	376
		Jātaṃ bhūtaṃ samuppannaṃ	370
KH			
Khantī ca sovacassatā	06		
Khantī paramaṃ tapo titikkhā	72		
Khayaṃ virāgaṃ			
amataṃ paṇītaṃ	08		
Khīnaṃ purāṇaṃ			
navamaṃ natthi sambhavaṃ	12		
Khuddā vitakkā			
sukhumā vitakkā	202		

J		T	
Jighacchāparamā rogā	76	Tasmā have jāgariyaṃ bhajetha	376
Jiranti ve rājarathā sucittā	62	Tasmā hi appakiccassa	418
JH		Tasmā hi te sukhino vītasokā	316
Jhāya bhikkhu mā ca pāmado	116	Tasmā hi ne namasseyya	474
Jhāyīṃ virajamāsīnaṃ	120	Tasmā hi bhūtā nisāmetha sabbe	08
ṬH		Tassa nibbutassa bhikkhuno	196
Ṭhitena kāyena ṭhitena cetasā	250	Tassa nissaraṇaṃ santaṃ	370
Ḍ		Taṃ jhāyinaṃ sātatiṃ	422
Ḍayhamānena kāyena	352	Taṃ puttapasusammattaṃ	96
T		Taṃ vo vadāmi bhaddaṃ vo	108
Tagarañca palāsena	414	Tādisaṃ mittāṃ kubbetha	440
Tañca kammaṃ kataṃ sādhu	40	Tāya naṃ pāricariyāya	474
Tañhādutiyo puriso	336, 472	Tāva sunihito santo	16
Tañhāya jāyatī soko	80	Tiṭṭhaṃ caraṃ nisinno vā	18
Tañhāyogena saṃyuttā	390	Tiṇadosāni khettāni	112, 114
Tato aññā vimuttassa	394, 466	Tirokuḍḍesu tiṭṭhanti	14
Tato opadhikaṃ puññaṃ	426	Tudanti vācāya janā asaññatā	220
Tato naṃ anukampanti	310	Tumhehi kiccaṃ ātappaṃ	94
Tato malā malataraṃ	86	Tulamatulañca sambhavaṃ	256
Tatrābhiratimiccheyya	44	Te ca saggaṃ gatā tattha	348
Tatrāyamādi bhavati	116	Te jotayanti saddhammaṃ	470
Tathāgataṃ		Te jhāyino sātatiṃ	30
buddhamasayhasāhinaṃ	364	Te tādise pūjayato	74
Tathāgatassa buddhassa	366	Te nibbāpetvā nipakā	450
Tatheva katapuññaṃpi	80	Te vaḍḍhayanti nirayaṃ	448
Tapo ca brahmacariyañca	06	Tesaṃ devā manussā ca	368
Tamonudaṃ		Tesaṃ sampannasīlānaṃ	38
pāragataṃ mahesiṃ	364	Tehi dhammehi sampannaṃ	456
Tayo vitakke kusale vitakkaye	436	D	
Tasiṇāya purakkhatā pajā	110	Dadato puññaṃ pavaḍḍhati	304
Tasmā chandañca lobhañca	366	Dadāti ve yathā saddhaṃ	86
Tasmā pattapuṭasseva	414	Dantaṃ nayanti samitiṃ	104
Tasmā piyaṃ na kayirātha	78	Danto damayataṃ seṭṭho	488
Tasmā rakkhitacitt’ assa	206	Dānaṃ ca dhammacariyā ca	06
Tasmā sadā jhānaratā samāhitā	374	Diṭṭhā vā yeva addiṭṭhā	18
		Diṭṭhiṃ ca anupagamma	18
		Diṭṭheva dhamme yo attho	346
		Divā tapati ādicco	120

D		N	
Diso disaṃ yantaṃ kayirā	34, 208	Na tena paṇḍito hoti	88
Disvā ādīnaṃ loke	248	Na tena bhikkhu hoti	90
Disvā vijitasaṅgāmaṃ	424	Na tena hoti dhammaṭṭho	88
Dīghā jāgarato ratti	38	Natthañño ekadhammo 'pi	334
Dukkhaṃ dukkhasamuppādaṃ	74	Natthi jhānaṃ apaññaṃ	116
Duṭṭho atthaṃ na jānāti	438	Natthi rāgasamo aggi	76, 86
Duddasaṃ anataṃ nāma	292	Na tveidaṃ kusītena	466
Dunnigghassa lahuno	34	Na naggacariyā na jaṭā na paṅkā	58
Duppabbajjaṃ durabhiramaṃ	100	Na paresaṃ vilomāni	36
Dullabho purisājañña	74	Na paro paraṃ nikubbetha	18
Duve imā cakkhumatā pakāsītā	372	Na pupphagandho paṭivātāmeti	38
Dūraṅgaṃ ekacaraṃ	34	Na brāhmaṇassa pahareyya	120
Dūre santo pakāsanti	100	Na brāhmaṇassetadakiñci seyyo	120
Dosaggiṃ pana mettāya	450	Na bhaje pāpake mitte	42
		Na muṇḍakena samaṇo	90
		Namo te purisājañña	424
		Na monena muni hoti	90
		Na vākkaraṇamattena	90
		Na vāyameyya sabbattha	260
		Na ve kadariyā devalokaṃ vajanti	70
		Na santi puttā tāṇāya	96
		Na samaṇe na brahmaṇe	412
		Na sīlabbatamattena	92
		Nahātvā ca pītṇā cudatāri sathā	302
		Na hi etehi yānehi	104
		Na hi tattha kasī atthi	14
		Na hi pāpaṃ kataṃ kammaṃ	40
		Na hi ruṇṇaṃ vā soko vā	16
		Na hi verena verāni	26
		Nikkuhā nillapā dhīrā	476
		Niṭṭhaṃ gato asantāsī	112
		Nidhāya daṇḍaṃ bhūtesu	124
		Nidhi vā ṭhānā cavati	18
		Nidhiṃ nidheti puriso	16
		Nidhīnaṃ 'va pavattāraṃ	40
		Nipajji sathā sukilantarūpo	302
		Nekkhaṃ jambonadasseva	82
		Netāṃ kho saraṇaṃ khemaṃ	72
		Nelaggo setapachhādo	284
DH			
Dhanapālako nāma kuñjaro	106		
Dhammapīti sukhaṃ seti	42		
Dhammaṃ care sucariṭaṃ	68		
Dhammārāmo dhammarato	114, 432		
Dhīrañca paññañca bahussutañca	78		
N			
Na attahetu na parassa hetu	42		
Na antalikkhe na samuddamajjhe	54		
Na udakena sucī hoti	142		
Na kahāpaṇavassena	72		
Nagaraṃ yathā paccantaṃ	104		
Na ca khuddaṃ samācare kiñci	18		
Na cāhaṃ brāhmaṇaṃ brūmi	122		
Na cāhu na ca bhavissati	82		
Na jaṭāhi na gottena	122		
Na taṃ kammaṃ kataṃ sādhu	40		
Na taṃ daḷhaṃ bandhanamāhu dhīrā	110		
Na taṃ mātā pitā kayirā	36		
Na tāvatā dhammadharo	88		
Na tena ariyo hoti	92		
Na tena thero hoti	88		

N		P	
Neva devo na gandhabbo	48	Piṇḍapātikassa bhikkhuno	188, 192
No ce labhetha		Piyato jāyatī soko	78
nipakaṃ saḥāyaṃ	106	Piyarūpasātagadhitam	452
		Piyarūpassādagathitāse	160
P		Puññameva so sikkheyya	344, 392
Paccupaṭṭhitakāmā ca	452	Puññaṃ ce puriso kayirā	52
Pañca chinde pañca jahe	116	Puttā matthi dhanammatthi	38
Paññāya parihānena	368	Pupphāni heva pacinantam	36
Paññā hi seṭṭhā lokasmiṃ	368	Pubbenivāsaṃ yo vedi	460
Paṭisambhidā vimokkhā ca	18	Pubbenivāsaṃ yo 'vedī	128
Paṭhavisamo no virujjhati	44	Pūjārahe pūjayato	74
Paṇḍito 'ti samaññāto	440	Pūtimacchaṃ kusaggena	414
Paṇḍupalāso 'va dāni 'si	84	Pemato jāyatī soko	78
Patirūpadesavāso ca	06	Porāṇametam atula	82
Pathavyā ekarajjena	70	PH	
Paduṭṭhacittam ñatvāna	340	Phuṭṭhassa lokadhammehi	08
Padesarajjam issariyam	18	Phandanam capalam cittam	34
Pamādamanuyuñjanti	32	Phusāmi nekkhammasukham	92
Pamādam appamādena	32	Phenūpamam	
Paradukkhūpadānena	96	kāyamimam veditvā	36
Paravajjānupassissa	86	B	
Parijñamidaṃ rūpaṃ	62	Bahussuto puññakaro	404
Paripuṇṇasekham		Bahumpi ce sahitaṃ bhāsamāno	30
apahānadhammam	374	Bahū devā manussā ca	06
Pare ca na vijānanti	26	Bahū ve saraṇam yanti	72
Pavivittehi ariyehi	416	Bālasaṅgatacārī hi	78
Pavivekarasaṃ pītvā	76	Bāhitapāpo 'ti brāhmaṇo	120
Pasannacittam ñatvāna	342	Bāhitvā pāpake dhamme	138
Passa cittakataṃ bimbam	60	Bāhusaccañca sippañca	18
Pahūte annapānamhi	14	Brahmā 'ti mātāpitaro	472
Paṃsukūladharam jantum	122	BH	
Pāṇimhi ce vaṇo nāssa	54	Bhaddakena ca sīlena	358
Pāpakam passatha cetam	366	Bhadro 'pi passati pāpam	52
Pāpakena ca sīlena	356	Bhuttassa ca sūkaramaddavena	298
Pāpam ce puriso kayirā na	52	Bhojanamhi amattaññū	352
Pāpāni parivajjeti	92	Bhojanamhi ca mattaññū	354
Pāpo 'pi passati bhadrām	52		
Pāmojjakaraṇaṭṭhānam	470		
Pāmojjabahulo bhikkhu	118		

M		Y	
Maggānatṭhaṅgiko seṭṭho	92	Yañce viññū pasamsanti	82
Mattāsukhapariccāgā	96	Yataṃ care yataṃ tiṭṭhe	484
Madhuvā maññati bālo	40	Yato ariyasaccāni	346
Manujassa pamattacārino	108	Yato ca hoti pāpiccho	366
Manopakopaṃ rakkheyya	82	Yato yato sammāsati	116
Manopubbaṅgamā dhammā	26	Yattha āpo ca paṭhavī	148
Mameva kataṃ maññantu	40	Yattha cetā nirujjhanti	384,
Malitthiyā duccharitaṃ	84		386, 388
Maṃsacakkhu dibbacakkhu	392	Yathāgāraṃ ducchannaṃ	28
Maṃsacakkhussa uppādo	392	Yathāgāraṃ succhannaṃ	28
Mā jātu koci lokasmiṃ	440	Yathā daṇḍena gopālo	56
Mātaraṃ pitaraṃ hantvā	98	Yathāpi pabbato selo	184
Mātāpitu-upaṭṭhānaṃ	06	Yathāpi puppharāsīmā	38
Mātā yathā niyaṃ puttaṃ	18	Yathāpi bhamaro pupphaṃ	36
Mānupetā ayaṃ pajā	272, 328	Yathāpi mūle anupaddave daḷhe	108
Mānusikā ca sampatti	18	Yathāpi megho thanayitvā	412
Mā 'pamaññetha pāpassa	52	Yathāpi rahado gambhīro	42
Mā 'pamaññetha puññassa	52	Yathāpi ruciraṃ pupphaṃ	36
Mā pamādamanuyuñjetha	32	Yathā bubbulakaṃ passe	68
Mā piyehi samāgañchī	78	Yathā vāriverā pūrā	16
Mā 'voca pharusāṃ kañci	56	Yathā saṅkāradhānasmiṃ	38
Māse māse kusaggena	40	Yath' āharitvā nikkhipeyya	342
Māse māse sahasse	48	Yathindakhīlo paṭhaviṃsito siyā	10
Micchā manaṃ panidhāya	402	Yadā ca attanā vedī	148
Mittasampadamāgamma	18	Yadā devo devakāyā	426
Mitte bhajassu kalyāṇe	118	Yadā dvayesu dhammesu	118
Middhī yadā hoti mahagghaso ca	106	Yadā sakesu dhammesu	140
Muñca pure muñca pacchato	110	Yadā have pātubhavanti	
Muhuttamapi ce viññū	38	dhammā	132, 134, 136
Mūlho atthaṃ na jānāti	438	Yamāhu dānaṃ	
Mettañca sabbalokasmiṃ	18	paramaṃ anuttaraṃ	456
Mettassa cittassa subhāvitassa	350	Yambuddhaseṭṭho	
Mettāvihārī yo bhikkhu	116	parivaṇṇayī suciṃ	08
Mohaggi pana sammūlhe	448	Yamhā dhammaṃ vijāneyya	120
Mohasambandhano loko	290	Yamhi na māyā vasati na māno	186
		Yamhi saccaṃ ca dhammo ca	90
		Yasmiṃ padese kappeti	310
		Yassa accantadussīlyaṃ	66
		Yassa kāmāsavo khīṇo	388
Y			
Yañca kāmasukhaṃ loke	152		
Yañca pattaṃ yañca pattaṃ	276		

Y		Y	
Yassa kāyena vācāya	120, 454	Yāvajīvampi ce bālo	38
Yassa gatiṃ na jānanti	126	Yāvadeva anathhāya	40
Yassa cetam samucchinnam	86	Yāvaṃ vanatho na chijjati	96
Yassa ce tam samucchinnam	90	Ye ariyasaccāni vibhāvayanti	10
Yassa chattimsati sotā	108	Ye etadaññāya	
Yassa jālinī visattikā	70	padaṃ asaṅkhatam	372
Yassa jitam nāvajiyati	70	Ye keci pāṇabhūtatti	18
Yassa jito kāmakaṅṭhako	184	Ye keci bhūtā bhavissanti	224
Yassa dānena silena	18	Ye keci sokā paridevitā vā	316
Yassa dhammā subhāvitā	454	Ye ca kāme pahātvāna	452
Yassa nittiṇṇo paṅko ca	178	Ye ca kho chinnaṃsayā	452
Yassantarato na santi kopā	170	Ye ca kho sammadakkhāte	42
Yassa papañcā ṭṭhiti ca natthi	286	Ye ca taṇham pahātvāna	390
Yassa pāpaṃ kataṃ kammaṃ	68	Ye ca dukkham pajānanti	468
Yassa pāram apāram vā	120	Ye ca mānaṃ pahātvāna	328
Yassa pure ca pacchā ca	126	Ye ca moḥam pahātvāna	334
Yassa mūlā chamā natthi	286	Ye ca rattindivā yuttā	448
Yassa rāgo ca doso ca	124, 400	Ye ca rūpūpagā sattā	406
Yassa vitakkā vidhūpitā	274	Ye ca rūpe pariññāya	406
Yassa sakkariyamānassa	422	Ye cassa dhammā akkhātā	464
Yassa siyā sabbadā sati	286	Ye ceva bhāsanti	
Yassa selūpamaṃ cittam	210	suṇanti cūbhayaṃ	456
Yassāsavā parikkhīṇā	44	Ye jhānapasutā dhīrā	70
Yassālayā na vijjanti	124	Ye taranti aṇṇavaṃ saraṃ	312
Yassindriyāni samatham gatāni	44	Ye dukkham nappajānanti	468
Yaṃ esā sahatī jammī	108	Yena kodhena kuddhā se	324, 332
Yaṃ kiñci		Yena dosena duṭṭhā se	322, 330
yitṭham va hutam va loke	48	Yena makkhena makkhā se	326, 334
Yaṃ kiñci		Yena mānena mattā se	326
vittam idha vā huram vā	08	Yena mohena mūlḥā se	324, 332
Yaṃ kiñci sithilaṃ kammaṃ	102	Yena lobhena luddhā se	322, 330
Yaṃ jivitaṃ na tapati	220	Ye puggalā aṭṭhasatampasatthā	10
Yaṃ hi kiccaṃ tadapaviddham	98	Ye bhūtam bhūtato disvā	380
Yā kāci kaṅkhā idha vā huram vā	248	Ye rāgarattānupatanti sotam	110
Yā kācimā duggatiyo	366	Ye ve divā ca ratto ca	160
Yā tattha devatā āsum	310	Yesañca susamāraddhā	98
Yādisaṃ kurute mittam	414	Yesañca hiriottappam	370
Yānimāni apatthāni	62	Ye satthavāhena anuttarena	430
Yānidha bhūtāni samāgatāni	08, 14	Ye santacittā nipakā	374

Y		Y	
Yesaṃ ce hiriottappaṃ	370	Yo ve uppatitaṃ kodhaṃ	80
Yesaṃ sannicayo natthi	44	Yo sattasaṇḍaṃ	
Yesaṃ sambodhi-aṅgesu	44	pathaviṃ vijetvā	350
Yesaṃ ve sāsanaṃ sutvā	470	Yo sabbaṃ sabbato ñatvā	328
Ye suppayuttā manasā daḥhena	10	Yo sahassaṃ sahassena	48
Yo appaduṭṭhassa narassa dussati	54	Yo sāsanaṃ arahataṃ	66
Yo imaṃ paḷipathaṃ duggaṃ	126	Yo sukhaṃ dukkhato 'ddakkhi	384
Yogā ve jāyati bhūri	94	Yo have daharo bhikkhu	118
Yo ca dosaṃ pahatvāna	438		
Yo ca puttapaṣaṃ hitvā	420	R	
Yo ca pubbe pamajjitvā	68	Ratīyā jāyatī soko	80
Yo ca buddhañca dhammañca	74	Ramaṇiyāni araṇṇāni	46
Yo caraṃ vā 'tha tiṭṭhaṃ vā	482	Rāgaggi dahati macce	448
Yo ca sameti pāpāni	90	Rājato vā upassaggaṃ	58
Yo ca lobhaṃ pahatvāna	438	Rājato vā duruttassa	16
Yo ca mettaṃ bhāvayati	350	Rūpadhātupariññāya	382
Yo ca vantakasāvassa	28		
Yo ca vassasataṃ jantu	48	L	
Yo ca vassasataṃ jīve	50	Laddhāna	
Yo ca satimā nipako jhāyī	358	pubbāpariyaṃ visesaṃ	250
Yo ce gāthāsataṃ bhāse	46	Luddho atthaṃ na jānāti	436
Yo ce taṃ sahati jammiṃ	108	Lobho doso ca moho ca	382
Yo jāgaro ca satimā sampajāno	376		
Yo daṇḍena adaṇḍesu	58	V	
Yo dukkhassa pajānāti	122, 454	Vacīpakopaṃ rakkheyya	82
Yo 'dha kāme pahātvaṃ	126	Vanappagumbe yathā phussitagge	12
Yo 'dha taṇhaṃ pahātvaṃ	126	Vanaṃ chindatha mā rukkhaṃ	96
Yo 'dha dīghaṃ va rassaṃ vā	124	Varamassatarā dantā	104
Yo 'dha puññañca pāpañca	90, 124	Varo varaññū varado varāharo	12
Yo dhammayāgaṃ		Vassikā viya pupphāni	118
āyajī amaccharī	462	Vācānurakkhī manasā susaṃvuto	94
Yo na hanti na ghātetī	352	Vāṇijo 'va bhayaṃ maggaṃ	54
Yo nibbanatho vanādhimutto	110	Vārijo 'va thale khitto	34
Yoniyo manasikāro dhammo	336	Vāri pokkharapatte 'va	122
Yo pāṇamatipātetī	86	Vitakkapamathitassa jantuno	110
Yo bālo maññati bālyaṃ	38	Vitakkūpasame ca yo rato	112
Yo brāhmaṇo		Vineyyuṃ maccheramalaṃ	348
bāhitapāpadhammo	136	Vītaṇho anādāno	112
Yo mukhasaññato bhikkhu	114	Vedanaṃ pharusāṃ jāniṃ	58

S		S	
Sace ca pāpakaṃ kammaṃ	230	Saritāni sinehitāni ca	110
Sace neresi attānaṃ	56	Salābhaṃ nātimaññeyya	114
Sace bhāyatha dukkhassa	230	Savanti sabbadhi sotā	108
Sace labhetha nipakaṃ sahāyaṃ	106	Sa ve akkheyyasampanno	396
Saccaṃ bhaṇe na kujjheyya	82	Sa ve indriyasampanno	394
Sati kāyagatā upatṭhitā	184	Sa ve bhūtapariñño so	380
Sattakkhattuṃ paramaṇca	346	Sa ve sammaddaso bhikkhu	384,
Sattasaṅgapahīṇassa	450		406, 432
Satthā hi loke paṭhamo mahesī	430	Sahassamapi ce gāthā	46
Sadā jāgaramānānaṃ	82	Sahassamapi ce vācā	46
Saddho sīlena sampanno	100	Sahāpi dukkhena jaheyya kāme	478
Saddhiṃ caramekato vasaṃ	312	Sahāvassa dassanasampadāya	12
Santakāyo santavāco	118	Saṃvaratthaṃ pahānatthaṃ	360
Santaṃ tassa manaṃ hoti	46	Saṃvejanīyatṭhānesu	362
Santussako ca subharo ca	18	Saṃsaggā vanatho jāto	416
Sabbakammajahassa		Sāgārā anagārā ca	474
bhikkhuno	172	Sāgāresu ca cīvaraṃ	474
Sabbattha ve sappurisā cajanti	42	Sā te saddhā nivīṭṭhassa	426
Sabbadānaṃ		Sāraṇca sārato ñatvā	28
dhammadānaṃ jināti	112	Sāhu dassanamariyānaṃ	78
Sabbapāpassa akaraṇaṃ	72	Siṅca bhikkhu imaṃ nāvamaṃ	116
Sabbarāgavirattassa	386	Sīladassanasampannaṃ	80
Sabbalokaṃ abhiññāya	486	Sīlaṃ rakkheyya medhāvī	412
Sabbasaṃyojanaṃ chetvā	122	Sīlaṃ samādhi paññā ca	390
Sabbaso nāmarūpasmiṃ	116	Sukaraṃ sādhunā sādhu	248
Sabbaṃ paramasaṃ dukkhaṃ	168	Sukarāni asādhūni	66
Sabbā disā		Sukhakāmāni bhūtāni	56, 152
anuparigamma cetasā	224	Sukhaṃ yāva jarā sīlaṃ	108
Sabbābhibhū		Sukhaṃ vata tassa na hoti kiñci	156
sabbavidū ’hamasmi	112	Sukhā mattheyyatā loke	108
Sabbe tasanti daṇḍassa	56	Sukhā virāgatā loke	150
Sabbe dhammā anattā ’ti	94	Sukhā saṅghassa sāmaggi	340
Sabbe saṅkhārā aniccā ’ti	94	Sukhino vata ye akiñcanā	158
Sabbe saṅkhārā dukkhā ’ti	94	Sukho viveko tuṭṭhassa	150
Sabbe sabbabhibhū dhīro	488	Sukho buddhānaṃ uppādo	74
Samāhito sampajāno	384,	Sugataṃ pana nissāya	474
	386, 388	Sujīvaṃ ahirikena	86
Samuddaṃ visakumbhena	440	Suññāgāraṃ pavīṭṭhassa	116
Sammā manaṃ panidhaya	404	Sudassaṃ vajjamaññesaṃ	86

S		S	
Suddasam sunipunam	34	So karohi dīpamattano	84
Suppabuddham pabujjhanti	98	So kho panāyam akkhāto	346
Subhānupassim viharantaṃ	26	So ca dhammamabhiññāya	448
Subhikkhavāco puriso	412	So ñātidhammo ca ayam nidassito	16
Surāmerayapānam ca	86	So pamāṇamanuciṇṇo	440
Suvaṇṇatā sussaratā	18		
Susukham vata jīvāma	74	H	
Sekhassa sikkhamānassa	394, 466	Hatthasaññato pādasaññato	114
Sekho paṭhaviṃ vicessati	36	Hananti bhogā dummedham	112
Seyyo ayogulo bhutto	102,	Haṃsādiccapathe yanti	68
	378, 446	Hitvā mānusakaṃ yogaṃ	126
Sele yathā		Hitvā ratiṃ ca aratiṃ ca	126
pabbatamuddhaniṭṭhito	364	Hirimatā ca dujjīvaṃ	86
Selo yathā ekaghano	42	Hirīnisedho puriso	60
Sevamāno sevamānaṃ	414	Hīnaṃ dhammaṃ na seveyya	66

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye
KHUDDAKAPĀṬHA-DHAMMAPADA-
UDĀNA-ITIVUTTAKA-GANTHĀNAṀ

SAÑÑĀNĀMĀNUKKAMANIKĀ - THƯ MỤC DANH TỪ RIÊNG:

	Trang		Trang
A		K	
Aciravati	234	Kaṅkhārevata	248
Ajakalāpaka	140	Kapotakandarā	208
Ajapālanigrodhamūla	136	Karerimaṇḍalamāla	190
Aññātakonḍañña	284	Kalandanivāpa	138,
Anāthapiṇḍika	06, 138,	186, 208, 220, 224, 248, 274	
	140, 144, 152,	Kassapa	188
	154, 156, 158, 172,	Kālighodhā	170
	178, 184, 190, 192, 214,	Kimikālā (nadī)	196
	220, 222, 224, 230, 240, 242,	Kukutthā (nadī)	300
	250, 280, 282, 284, 286, 292	Kuṇḍadhānavana	160
Anuruddho	138	Kusinārā	206, 298
Anupiyā	166	Kūṭṭāgārasālā	180, 252
Avanti	242	Kokiyadhītā	160
		Kosambi	300, 290
	Ā	Kosala	158, 206, 250, 312
Ānanda (thera)	60, 138, 224, 230,	Kosiyā	188
	248, 252, 278, 298		
	I	G	
Icchānaṅgalaka	156	Gaṅgā (nadī)	234, 312
		Gayāsīsa	142
	U	Gijjhakūṭa	346
Udena (cetiya)	252	Giribbaja	346
Udena (rājā)	290	Gotamaka (cetiya)	252
Upavattana	206	Gotamatittha	310
Upasena (thera)	220	Gotamadvāra	310
Uruvelā	132, 150, 194	Gotamasāvaka	100
		Gotamasāsana	10

	GH			P	
Ghotitārama		300, 290	Pasenadi		150, 158, 166, 222, 256
	C		Pāṭali (gāma)		304
Cunda (kammāraputta)		296	Pārileyaka (vanasaṅḍa)		210
Cundaka (thera)		300	Pāvā		140, 296
Cāpāla (cetiya)		252	Piṇḍola		444
Cālika (pabbata)		196	Pippaliguhā		138, 186
Cālikā (nagara)		196	Pubbārāma		166, 230, 256, 314
	J			B	
Jetavana		06, 138, 140, 144, 152, 154, 156, 158, 172, 178, 184, 190, 192, 214, 220, 222, 224, 230, 240, 260, 266, 268, 274, 278, 280, 289, 284, 286, 292, 294, 318	Bahuputta (cetiya)		252
			Bāhiya		144
Jantu (gāma)		196	Bimbisāra		150
	T			M	
Tagarasikhi		228	Magadha		304, 346
Tāvatiṃsa		228, 174, 308	Malla		206, 288, 296
Tusita kāya		224	Mallikā		222
	TH		Mahākaccāna		286
Thūna		288	Mahākacāyana		138, 242
	D		Mahākappina		188
Dabba Mallaputta		316	Mahākassapa		138, 186
Devadatto		248, 438	Mahākoṭṭhita		138
	N		Mahācunda		138
Nanda (thera)		172	Mahāmoggallāna		164, 232
Nāgasamāla		312	Mahāvana		252
Nerañjarā		132, 194	Migāramātu		166
	P		Migāramātupāsāda		166, 230, 256
Pavatta (pabbata)		242	Mucalindamūla		150
			Mucalinda		150
			Meghiya		196
			Moggalāna		138, 184, 208
				Y	
			Yamunā (nadī)		234
			Yasojappamukhā		178
			Yasoja		180

R		S	
Ratanasuttaṃ	08	Sattamba (cetiya)	252
Rakkhitavanasaṅḍa	300	Sakka (devānaminda)	188, 344
Rājagaha	138, 186,	Sarabhū	234
	208, 220, 224, 248, 274, 316	Sārandada (cetiya)	252
		Sāriputta	138, 184, 208, 220, 280
		Sāvattihī	06, 138, 140,
			144, 152, 154, 156,
			158, 166, 172, 214, 220,
			222, 224, 230, 240, 248, 250,
			256, 260, 266, 268, 274, 278, 280,
			282, 284, 286, 292, 293, 314, 318
		Sujā	188
		Sunīdhavassakāra	308
		Sundarī (paribbājikā)	214
		Suppabuddha (kuṭṭhi)	224
		Suppavāsā	160
		Suppāraka	144
		Subhūti	274
		Seniya	150
		Soṇa	242

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

KHUDDAKAPĀṬHA-DHAMMAPADA- UDĀNA-ITIVUTTAKA-GANTHĀNAṀ

VISESAPADĀNUKKAMAṆIKĀ - THƯ MỤC TỪ ĐẶC BIỆT:

	Trang	Akkodhena	82
A		A	Trang
Akakkasaṃ	124		
Akataṃ	294, 370	Akkosanti	154, 216
Akatakalyāṇo	354	Akkoso	184
Akatakusalo	354	Akkharānaṃ	112
Akataññū	46, 118	Akkhātāraṃ	394
Akatabhīruttāno	354	Akkhātāro	94
Akathaṃkathī	124, 126, 226, 386	Akkhāto	92, 346
Akasiralābhī	200, 202	Akkheyyaṃ	394
Akārakā	218	Akkheyyasaññino	394
Akāriyaṃ	68, 348	Akkheyyasampanno	396
Akālamegho	150	Akkheyyasmim	394
Akālo	146	Agandhakaṃ	36
Akiçchalābhī	200, 202	Agārāni	58
Akiñcanaṃ	80, 122, 126	Agiddho	448
Akiñcano/ā	44, 158	Aguttadvāratāya	352
Akiñci	120	Aggato	442
Akutobhayaṃ	488	Agganagaraṃ	308
Akutobhaye	74	Aggappatto	444
Akuppā	394	Aggappasādā	442
Akubbato	36, 54, 440	Aggi	58, 76, 86, 460
Akusalamūlāni	382	Aggidaḍḍho	56
Akusalavitakkā	420, 434	Aggisikhūpamo	102, 378, 446
Akusalānaṃ	200, 202, 366	Aggihuttaṃ	120
Akkulapakkulikaṃ	140	Aggī	448
Akkulo	140	Aggīva	32
Akkocchi	26	Aghamūlaṃ	160
		Aghāvino	160

A		A	
Ankusaggaho	106	Aññamaññaṃ	262,
Acāri	106		264, 268, 272, 274, 338
Acirapakkantaṃ	228	Aññaṃ jīvaṃ	260
Acirapakkantassa	146, 208	Aññā	374, 376, 394
Acelakā	256, 258	Aññā anuttarā	466
Acoraharaṇo	18	Aññātaṃ	140
Accagā	126, 414	Aññātāvindriyaṃ	394
Accatārī	400	Aññāpaṭivedho	236
Accantadussilyaṃ	66	Aññāya	92, 124
Accutaṃ	82	Aññā vimuttassa	394
Accharānaṃ hetu	176	Aññindriyaṃ	394
Acchiddavuttiṃ	82	Aññiṃsu	216
Acchechi taṇhaṃ	280, 384	Aññoññanissitā	474
Acche	484	Aṭṭiyamāno/ā	176, 380
Acchodakā	298	Aṭṭhakavaggāni	246
Ajātaṃ	166, 294, 370	Aṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ	74, 346
Ajinasāṭṭiyā	122	Aṭṭhaṅgiko	92
Ajini	26	Aṭṭhaṅgiko maggo	04, 240
Ajeyyo	18	Aṭṭhi	04
Ajelakā	368	Aṭṭhipuñjo	346
Ajjatagge	226, 248	Aṭṭhimiñjā	04
Ajjatanāmiva	82	Aṭṭhisañcayo	346
Ajjhattarato	114, 256	Aṭṭhī katvā	292
Ajjhattaṃ	184,	Aṭṭhinaṃ	62
	274, 286, 430, 432, 450	Aḍḍhatṭharatanāṃ	210
Ajjhattaṃ		Aṇukathūlā	20
cetosamathamanyutto	374	Aṇumattesu	200, 202
Ajjhattikāni āyatanāni	04	Aṇuṃ thūlaṃ/āni	32, 90
Ajjhāgāre	472	Aṇṇavaṃ	312
Ajjhesi	246	Atakkāvacaraṃ	370
Ajjhogahetvā	198	Atanditaṃ/e/o/ā	100, 114, 118, 450
Ajjhogāhetvā	298	Atikkantamānusakena	142,
Ajjhopannā	282		210, 308, 458
Aññatitthiyā	154,	Atikkantamānusikāya	188, 210
	214, 216,	Atikkamaṃ	74, 346, 406
	262, 268, 272, 278	Atikkamanti	250, 256
Aññatra	248, 298	Atikkameyya	80
Aññathābhāvī	194	Atikkamma	390
Aññadatthudaso	344, 486	Atikhittā	64

A		A	
Aticca	274	Atthavasam	96, 170
Atijāto	408	Atthassa viññāpanāya	478
Atiṇṇapubbaṃ	280	Atthassa viññāpaniyā	246
Atittam	36	Attham 78, 82, 88, 98, 118, 346	
Atithisu	18	Attham kātum	214
Atidhāvatti	276, 380	Attham gato	400
Atidhonacāriṇam	84	Atthamhi	106
Atirocati	38, 228	Atthābhisamayā	346
Ativattati	140, 166	Atthiko	142
Ativasā	40	Atthe	14
Ativākyam	104	Attho 166, 168, 172, 188	
Ativivassati	240	Atho 'pi	08
Ativelam	282	Adaṇḍesu	58
Atekkiccho	438, 440	Adassanam	36, 78, 250
Attakāmo	224	Adinnam	86, 124
Attagutto	118	Adinnādānā	02, 408
Attaghanñāya	66	Adukkhamasukhā vedanā	384
Attajam	66	Adutiyo	300
Attato	154, 194	Addiṭṭhā	20
Attadaṇḍesu	124	Addhagū	100
Attadattham	66	Addhā	394
Attadantassa	48	Addhānam	246
Attadanto	104	Addhuvam	370
Attabharassa	188, 192	Adhammaṭṭho	338
Attabhāvā	236, 240	Adhammo	86
Attamano	106, 162, 180, 264	Adhigacchanti	28
Attavasam	444	Adhigaṇhāti	346
Attavasikā	444	Adhigamāya	358
Attasambhavam	66	Adhiggahetvā	350
Attasambhūtā	382	Adhicittamanuyutto	212, 214
Attasammāpaṇidhi	06	Adhicitte	72, 214
Attahetu	42	Adhiccasmuppanno/am	266,
Attā	38, 48, 64,		168, 270, 272
	118, 224, 266, 268, 380	Adhiṭṭhahāno	250
Attānuyoginam	78	Adhiṭṭheyya	22
Atthakāmena	180	Adhipannassa	96
Atthakāmo	194	Adhipātakā	276
Atthakusalena	20	Adhipātetvā	146, 228
Atthaddho	476	Adhimuttānam	82

A		A	
Adhivāseti	160, 162, 478, 480	Anādiyitvā	210
Adhisessati	34	Anānupassī	280
Adho	22, 280	Anāvaram	424
Adho kātum	158	Anāvilo/aṃ	42, 124
Anakkhāte	80	Anāsakā	58
Anaṅgaṇo	84, 112	Anikkasāvo	28
Anaññaposino	188, 192	Anikkhattadhuro	200
Anaññaposiṃ	140	Aniccato	384
Anaññātaññassāmītindriyaṃ	394	Aniccasaññā	202
Anataṃ	292	Aniccā	94
Anatimānī	20	Aniccānupassī	430
Anattasaññā	202	Anipphalā	14, 290
Anattham	88	Anibbānasaṃvattanikā	434
Anatthajanano	436, 438	Anibbisam	62
Ananugiddho	20	Animitto	44
Anantagocaram	70	Anirākatajjhānā	374
Anantavā	260	Anivesano	34
Ananvāhatacetaso	34	Anissaṭṭā	194
Anapaloketvā	300	Anissitassa	296
Anapāyinī	26	Anissito	44
Anapekkhino	110, 374	Anīgham	284, 456
Anappakam	16, 60	Anīgho	98, 488
Anabhijānam	326, 334	Anītiham	360
Anabhijjhālū	446	Anukantati	102
Anabhirato	168, 172, 174	Anukampakā	14, 472
Anavajjāni	06, 464	Anukampikā	144
Anavaññatti	420	Anugāmiko	18
Anavattḥhitacittassa	34	Anuggatā	202
Anavasesā	20	Anuggahā	456, 462
Anākulā	06	Anuggaho	340
Anāgāmitāya	322	Anujāto	408
Anāgāmī	240, 452	Anuṭṭhahāno	94
Anāgārehi	124	Anuṭṭhānamalā	84
Anāgāro	126	Anuṭṭhitā	252
Anātāpī	358, 478	Anutappati	40
Anāturā	76	Anuttaram	30, 302,
Anādaro	358, 366		336, 338, 358, 392,
Anādānam	122, 124, 126		426, 442, 456, 474, 486
Anādāno	112, 336	Anuttaro	12, 38, 428, 462, 488

A		A	
Anutthunaṃ	64	Anulomaṃ	132
Anutrāsī	170	Anuvicintayaṃ	114, 432
Anuddhato	114, 362, 418	Anuvicca	82
Anuddhamseti	376	Anussaṅkī	170
Anudhammacārī	30, 254	Anussadaṃ	454
Anudhammo	432	Anussaraṇaṃ	468
Anudhāvati	42	Anussukā	76
Anupatanti	80	Anussutaṃ	122
Anupaddave	108	Anūpaghāto	72, 214
Anupabbajjaṃ	468	Anūpavādo	72, 214
Anuparigamma	224	Anūhate	108
Anupalitto	112	Anekajātisaṃsāraṃ	62
Anupādāya	44, 126, 146, 178, 280, 450	Anekapariyāyena	226, 280
Anupādiyāno	30	Anekabyañjano	188
Anupādisesā	372	Anekasūpo	184
Anupubbakiriya	236	Anejassa	448
Anupubbaninno	232, 236	Anejo	126, 184, 448
Anupubbapaṭipadā	236	Aneḷagalāya	246
Anupubbapabbhāro	232, 236	Anokaṃ	42
Anupubbapoṇo	232, 236	Anokasārī/iṃ	124, 194
Anupubbavihārī	286	Anottappaṃ	366
Anupubbasiikkhā	236	Anottāpī	358
Anupubbūpasantassa	318	Antakena	96
Anuppattaṃ	120, 124, 144, 246	Antako	36
Anuppattasadattho	372, 428	Antaḡuṇaṃ	04
Anuppatto	140, 152, 156, 178, 192, 288, 296, 304	Antamidāṃ	444
Anuppadinnaṃ	16	Antaragharaṃ	144, 146
Anubaddho	446, 448	Antaratṭhake	142
Anubbiggo	170	Antarato	170, 436, 438
Anubrūhaye	40	Antarahito	174, 176, 182, 218, 344
Anumatto	96	Antarā	84, 152, 230, 440
Anumodamāno	70	Antarā amittā	436
Anumodare	14	Antarā kathā	150, 152, 190, 192
Anuyuñja	242, 244	Antarāpaccatthikā	436
Anuyuñjati/anti	32, 86	Antarāmalā	436
Anuyuñjetha	32	Antarāyaṃ	96
		Antarāvadhakā	436
		Antarāsapattā	436

A	A		
Antavā	260	Apamsu	288
Antaḷikkhaṃ/ā	136, 234, 238	Apācīnaṃ	484
Antaḷikkhe	08, 12, 54, 188, 316, 318	Apāyaṃ	306, 340, 366, 402, 420, 422, 458
Antaṃ	04	Apāraṃ	120
Antā	276	Apāsi	298
Antimadehadharo	462	Apuññakaro	402
Antimadehadhāriṃ	364, 374	Apuññalābhaṃ	102
Antimasārīro/aṃ	112, 122	Aputhujjanasevitaṃ	92
Antepure	170	Apunabbhavāya	280, 400
Anto	170	Apekhā	110
Antopūtiṃ	232	Apetakaddamo	44
Andhakaraṇā	434	Apetaviññāṇo	34
Andhantamaṃ	436	Apetasoko	364
Andhabhūte	38	Apeto	28
Andhabhūto	68	Appakā	42
Anvadeva	366	Appakiccassa	418
Anvayo	430	Appakicco	20
Anvāsattā	198	Appakilamathena	246
Anveti	26, 40, 54	Appagabbho	20
Apagatakālakamaṃ	226	Appaṭikulā	180
Apacito	144, 154, 190, 214, 278	Appaṭibaddhacitto	80
Apajitaṃ	48	Appaṭimo	302
Apatthāni	62	Appaṭiṭṭhaṃ	292
Apadaṃ	70	Appattamānasassa	336, 338
Apanāmenti	18	Appaduṭṭhassa	54
Apabodhati	60	Appaduṭṭhesu	58
Apamaññetha	52	Appabhikkhuko	244
Aparaṃkāro	266	Appamattā	08, 30, 160, 180, 430, 456
Aparājitā	08	Appamatto	32, 38, 176, 346, 358
Aparijānaṃ	326	Appamādaratā	106, 374
Apariññāya	394	Appamādavihāriṇaṃ	38
Aparipakkāya	200	Appamādavihārino	422
Aparipūro	470	Appamādaṃ	32, 346
Apaloketvā	174	Appamādamhi	30, 128
Apalokentī	142	Appamāde	30
Apasabyato	228	Appamādena	32
Apahānadhammaṃ	374		

A		A	
Appamādo	06, 30, 346	Abrahmacārī	236, 238, 376
Appamiddho	418	Abhabbo	12, 32,
Appampi	30, 80		326, 358, 418, 482
Appalābho	114	Abhayadassino	104
Appasattho	54	Abhayo	88
Appasmim	402, 404	Abhikīrati	30
Appassādā	72	Abhikkantavaṇṇā	06, 176
Appassutāyaṃ	62	Abhikkantāya rattiya	06, 176
Appassuto	402	Abhikkhaṇaṃ	168, 170, 216
Appaharitaṃ	300	Abhijjhā	482, 484
Appātāṅkaṃ	160, 162, 246	Abhijjhālū	444, 446
Appāni	464	Abhiññatthaṃ	360
Appicchaṃ	124, 212	Abhiññāya	40,
Appicchakathā	200		112, 276, 424,
Appiccho	212		448, 452, 470, 486
Appiyā	18	Abhiññāvōsito	128,
Appenti	234, 238		384, 406, 432, 460
Appo	68	Abhitvaretha	50
Appodakapāyāsaṃ	206	Abhinandati	142, 194
Appossukko	106, 170, 256	Abhinandanti	80, 380
Abaddho mārassa	400	Abhinibbutatto	186
Abandhanaṃ	284	Abhinimminivā	150, 188
Abalassaṃ	32	Abhipatthenti	18
Abbaṇaṃ	54	Abhibhuyya	106, 374
Abbato	90	Abhibhū	344, 486
Abbhakkhānaṃ	58	Abhimanthati	66
Abbhaghanā	410	Abhiratiṃ	44
Abbhaññāsi	176	Abhirama	174
Abbhantaraṃ	122	Abhirūhati	104
Abbhā	68, 118	Abhivaṭṭhaṃ	108
Abbhokāse	140,	Abhivaḍḍhati	30
	144, 208, 246, 276	Abhivādanasilissa	48
Abyāpajjaṃ	150	Abhivādanā	48
Abyāpajjhaṃ	344	Abhivijjya	424
Abyāpajjharato	364	Abhivihacca	350
Abyāpajjhārāmo	364	Abhisaje	124
Abrahmacariyā veramaṇī	02	Abhisandanto	412
Abrahmacariyena	376	Abhisamecca	20
Abrahmacāriṃ	232	Abhisamparāyo	148, 228, 290

A		A	
Abhisambujjhati	302, 486	Ariyabhūmiṃ	84
Abhisambudhāno	36	Ariyasaccāna dassanaṃ	06
Abhisallekhikā	200	Ariyasaccāni	04, 10, 74, 346
Abhisāpo	444	Ariyā	450
Abhūtaṃ	294, 370	Ariyānaṃ	30, 36, 78, 470
Abhūtavādī	100, 218, 378	Ariyānaṃ anupavādakā	404, 458
Abhedī	316	Ariyānaṃ upavādakā	402, 458
Amataṃ	08, 10, 50, 116, 382	Ariyāya paññāya	368
Amataṃ dhātuṃ	406	Ariyehi	248, 416
Amatapadaṃ	30	Ariyo	92, 152, 248, 384
Amatogadhaṃ	124	Ariyo aṭṭhaṅgiko maggo	04, 240
Amattaññū	26	Arukāyaṃ	60
Amattaññutāya	352	Aruṇe	182, 230
Amamassa	172	Arūpadhātu	382
Amamo	186, 194	Arūpasaññī	274
Amānusi rati	116	Arūpā	148, 406
Amūlakena	376	Arūpesu	382, 406
Amohayī	400	Arogaṃ	162, 164
Ayamahasmi	280	Alaṃ	196, 208, 314, 468
Ayogakkhemino	390	Alaṃ vatidaṃ	198
Ayogā	94	Alaṅkato	58
Ayogulo	102, 378, 446	Alajjitāye	104
Ayoge	78	Alajjino	216, 218
Ayoghanahasseva	318	Alaso	94
Ayodayaṃ	78	Alāpūni	62
Ayyaputta	160, 162, 174	Alikavādiṇaṃ	82
Ayyā	214	Alittaṃ	414
Araññakuṭṭikāyaṃ	206	Allakesā	158, 314
Araññagato	168, 170	Allavatthā	158, 314
Araññāni	46	Avajāto	408
Araññe	106, 154, 444	Avajīyati	70
Aratiṃ	126	Avajjadassino	104
Arahati	28, 82, 286	Avajje	104
Arahattamaggaṃ	144, 260	Avanṇo	412
Arahanto	128, 144, 258, 278	Avatthāsi	210
Arahā	04, 42, 220, 240	Avadhi	26
Ariyaṃ āyanaṃ	308	Avantidakkhiṇāpatho	244
Ariyaddasā	450, 452	Avantīsu	242
Ariyappavedite	42	Avassaji	256

A		A	
Avassutaṃ	232	Asajjhāyamalā	84
Avikkhittaṃ	450	Asaññatā	86, 102, 220, 378, 446
Avitakkasamādhim	274	Asaññato	102, 378, 446
Avitiṇṇakaṅkhaṃ	58	Asaṅṭhitam/ā/e	382, 406, 450
Avijjā	86, 342, 366, 388, 400, 430, 458, 460	Asatā	116
Avijjānīvaraṇaṃ	334	Asattaṃ	126
Avijjāpaccayā	132, 134	Asaddhammehi	438, 440
Avijjāmūlakā	366	Asantāsī	112
Avijjāsavo	388	Asanto	414
Avitakkasamādhim	274	Asapattaṃ	22
Avitiṇṇakaṅkhaṃ	58	Asabbhā	42
Avidūre	20, 140, 172, 184, 206, 212	Asabbhāhi	154, 216, 218
Avidvā	202	Asamāpannapubbā	284
Avinipātadhammo	228	Asamāhitā	476
Avirājayam	326, 328	Asamāhito	50, 444, 446
Aviruddham	124	Asampakampiyo	10
Avirūḷhicchanda	12	Asampajānā	206
Avisaṭam	450	Asambādham	22
Avisārado	306	Asayaṅkāro	266, 270
Avihaññamāno	172, 298	Asayhasāhinaṃ	364
Avīcinirayaṃ	440	Asarīraṃ	34
Avuṭṭhikasamo	410, 412	Asassato	260, 266, 270
Avekkhati	32, 364	Asahamānā	154, 214
Avekkhantaṃ	68	Asaṃsaggena	416
Avekkheyya	36	Asaṃsaṭṭhaṃ	124, 212, 214
Avecca	10	Asātaṃ	166
Averī	88	Asādhāraṇaṃ/e	18, 168
Averena	26	Asādhuma	82
Asaṃvibhajitvā	338	Asādhūni	66
Asaṃsaggakathā	200, 202	Asāradassino	28
Asaṃsaṭṭho	212, 214	Asāre	28
Asaṃhāriyā	426	Asāhasena	88
Asaṃhīrā	426	Asitaṃ	456
Asakkārena	420, 422	Asippajivī	194
Asaṅkhatam	294, 370, 372	Asucisaṅkassarasamācārā	232
Asaṅkhatā	442	Asubhā	202
Asajjamānaṃ	80	Asubhānupassiṃ	28
		Asubhānupassī	430

A		Ā	
Asurakaññā	188	Ācariyabhariyā	368
Asurā	232, 234, 236, 240	Ācārakusalo	118
Asekhena	390	Ācāragocarasampanno	200,
Asevanā	06		202, 454
Asokaṃ	08, 124, 170,	Ācikkhanti	254
	316, 370, 382, 406	Ācinaṃ	52
Asoko	32	Ājānīyā	104
Asmamayaṃ	66	Ājīvikapakatā	444
Asmimānasamugghātāya	202	Ātappaṃ	94
Asmimānassa	150	Ātāpino	60, 132,
Assatarā	104		180, 248, 374, 458
Assaddho	46	Ātāpiyo	202, 224
Assamaṇaṃ	232	Ātāpī	176, 358, 362,
Assasippaṃ	192		376, 406, 430, 480, 484
Assu	04	Āturaṃ	60
Assumukho	40	Āturesu	76
Ahaṅkārapasutā	272	Ādānapaṭinissagge	44
Ahāsi	26	Ādikalyāṇaṃ	428, 474
Ahitāni	66	Ādiccapathe	68
Ahirikena	86	Ādicco	120, 148,
Ahiriko	358, 366		350, 390, 438
Ahiṃ	152	Ādiyanti	10
Ahiṃsakā	82	Ādise	310
Ahiṃsā	90, 92	Ādhipaccaparivāraṃ	18
Ahu	260	Ādhipateyyasaṃvattanikaṃ	302
Aheṭṭhayaṃ	36	Ānantarikaṃ	08
Ahorattaṃ	334	Ānāpānasati	202, 430
Ahorattānusikkhinaṃ	82	Ānupubbikathaṃ	226
		Āneñjasamādhinā	182
		Āpadāsu	16, 258
		Āpannāni	138, 188
		Āpā	288
		Āpātaparipātaṃ	276
		Āpādakā	472
		Āpāyikā	376
		Āpāyiko	338, 438, 440
		Āpo	148, 292
		Ābādhaṃ	58, 298
		Ābādhiko	138
Ā			
Ākaṅkhamānā	06		
Ākaṅkhī	110		
Ākāśagataṃ	350		
Ākiṇṇo	300, 212		
Ākirate	102		
Āgati/iṃ	292, 296		
Āgantukassa	246		
Āgamessati	232		
Āgamehi	198		

Ā		Ā	
Ābhassarā	76	Ālopo	348
Ābhassarūpage	344	Āvaṭṭati	158
Ābhāti	120	Āvasathāgāraṃ	304
Ābhujitvā	172, 184, 212	Āvi	230
Āmanteti	180, 182	Āvilāni	300, 212
Āmiṣaṃ	160	Āsaṅkatha	216
Āmisadānaṃ	456, 462	Āsajja	440
Āmisānuggaho	456, 462	Āsavakkhayā	86
Āmodamāno	412	Āsavā	82, 86, 98, 388
Āyataggaṃ	344, 392	Āsavānaṃ khayāṃ	464
Āyatike	12	Āsā	124
Āyantim	142	Āsādesi	208
Āyasaṃ	110	Āsīnaṃ	120
Āyusaṅkhāraṃ	256	Āhāraṭṭhitikā	04
Āyusaṃvattanikaṃ	302	Āhāranettippabhavaṃ	370
Āyusā	22		
Āyogo	72, 214	I	
Āraḥkaṃ	238, 446	Icchā	40
Āraggā	124	Icchādosā	114
Āraggeriva	122	Icchālobhasamāpanno	90
Āraññiko	212	Icchālobhasamussayā	366
Ārati	06	Iñjitaṃ	88
Āraddhaviriyaṃ	212, 214	Iṇaṭṭhā	444
Āraddhaviriyo	200, 212, 480	Iṇassa	16
Āraddhā	362	Itarītarena	106
Ārā	86, 420	Itthabhāvaṃ	336, 452
Ārādhayanti	474	Itthabhāvaññathābhāvaṃ	336, 452
Ārādhaye	94	Idamappahāya	376
Ārāmarukkhacetyāni	72	Idameva saccaṃ	260, 272
Āriyaṃ	78	Iddhaṃ	256
Āruppaṃ	406	Iddhānubhāvo	188
Āruppaṭṭhāyino	406	Iddhipādā	240, 252
Ārogyaparamā	76	Indakhilūpamo	44
Āroceti	172	Indakhīlo	10
Ālayasamugghāto	442	Indriyagutti	116
Ālayā	124	Indriyasampanno	394
Ālasiyaṃ	94	Indriyāni	394
Ālokarā	470	Indriyesu asaṃvutaṃ	26
Ālokajātā	180	Indriyesu guttadvāratāya	354

I		U	
Imasmim̄ asati	134	Uttamadamatha-	
Imasmim̄ sati	132, 134	samathanuppattam̄	144
Imassa nirodhā	134	Uttamapuriso	454
Imassuppādā	132	Uttamaporiso	46
Imettam̄	74	Uttarāsaṅgam̄	258
Iriyāya	364	Uttari karaṇīyam̄	198
Isi	488	Uttaresu janapadesu	144
Isippaveditam̄	94	Uttānī karonti	254
Issariyam̄	18, 40, 168	Uttiṭṭhe	66
Issukī	90	Uttiṇṇassa	300, 212
		Utrāsī	170
		Udakamaṇikam̄	304
		Udakumbho	52
		Udatāri	280
		Udapānā	288
		Udabindu	108, 438
		Udabindunipātena	52
		Udayatthagāminiyā	200, 202
		Udayabbayam̄	484
		Udayavyayam̄	50
		Udariyam̄	04
		Uda vā	250
		Udānam̄	132, 134
		Udānesi	132, 134
		Udiraye	124
		Udiritam̄	220
		Udirito	364
		Udukkhalo	264
		Uddisatu	230, 232
		Uddhatā	206
		Uddhate	182, 206
		Uddhato	114, 182, 418
		Uddharatha	106
		Uddharanti	18
		Uddharitvā	188, 216
		Uddham̄	22, 280, 484
		Uddham̄ kātum̄	158
		Uddham̄soto	80
		Unname	14

U		U	
Unnaḷā	206, 476	Upasanto	76, 118
Upakaḍḍhati	102	Upasamassa	76
Upakappati	14, 16	Upasamaṃ	220
Upakkamanti	274	Upasampadā	72
Upakkitako	176	Upasampadāya	200, 202
Upaccagā	104, 124, 126, 196, 328	Upasammati	46
Upajjhāyo	244, 246	Upasevati	412
Upaṭṭhapeti	300	Upassaggaṃ	58
Upaṭṭhāko	164, 196, 242	Upahato	56
Upaṭṭhānasārā	276	Upātidhāvanti	276
Upaṭṭhānasālāyaṃ	150, 152	Upādānakkhayārāmaṃ	422
Upaṭṭhitā	84, 184, 286, 370, 482	Upādānaṃ	132, 134
Upaṭṭhite	14	Upāyāsā	132
Upaḍḍhullikhitehi	174	Upecca pi	230
Upadaheyya	302	Upeti	62, 100, 106, 174, 218, 378
Upadhikkhayaṃ	350	Upeto	28, 94
Upadhippaṭṭinissaggaṃ	382, 406	Upehisi	84, 110
Upadhiṃ	154, 196	Uposathaṃ	232, 248
Upadhī	414	Uppatitaṃ	80
Upanayhati/anti	26, 414	Uppādo	70, 74, 392
Upanighaṃsantiyo	300, 212	Uppilāvā	202
Upanidhāya	174	Ubbiggo	166
Upanidhimpi	174	Ubbhato	34
Upanītavayo	84	Ubbhijja	108
Upapajjanti	54	Ubhato padittaṃ	444
Upapattiṃ	126, 292	Ubhayattha	28
Upapannā	402, 404, 420, 458	Ubhayamantare	146, 296
Upaparikkheyya	450	Ubho	40, 88, 92, 100, 124, 474
Upamaṃ	56	Ubho atthe	346, 352
Uparipāsādavaragato	222		
Upari muddhani	150	K	
Upalimpati	414	Kakuṭapādāni	174
Upalepabhayā	414	Kaṅkhati	248, 414
Upavijaññā	156	Kaṅkhā	132, 248
Upasaṅkamaṃ	468	Kaṅkhāvitaraṇavisuddhiṃ	248
Upasantasantacittassa	222	Kacci	166, 210, 246
Upasantassa	46, 188, 214	Kaṭasivaḍḍhanā	276

K		K	
Kaṭukappabhedano	106	Karam	56, 338
Kaṭukapphalam	40	Karaṇīyaṃ	20, 152,
Kaṭukāhi	158, 162		156, 176, 188, 482
Kaṭṭhakassa	66	Karaṇīyo	246, 372, 398, 428, 442
Kaṇṇanāsacchinnā	174	Karīsaṃ	04
Kaṇham	42	Karoto	50
Katakaraṇīyo	372, 428	Kalam	40, 152, 350
Katakiccaṃ	120	Kalabhāgampi	174
Katakibbiso	354	Kali	76, 86
Kataññutā	06	Kaliṅgaram	34
Katapāpo	354	Kalyāṇadhammo/ā	216, 408, 454
Katapuññatā/aṃ	06, 20	Kalyāṇapañño	454
Katapuñño	28	Kalyāṇamitto	200, 202, 338
Katame	136, 200, 232, 470	Kalyāṇasampavaṅko	200
Katassa vā paticayo	198	Kalyāṇasahāyo	200
Kataḷuddo	354	Kalyāṇasīlo	454
Katākatam	36	Kalyāṇādhimuttikā	416
Kadariyaṃ	82	Kalyāṇiyā	246
Kadariyā	70	Kalyāṇe	42, 50, 118
Kapaṇavisikhā	138	Kavacaṃ	256
Kappaṃ	252, 338, 346	Kasambujātam	232
Kappaṭṭho	338, 438, 440	Kasāniviṭṭho	60
Kappāvasesaṃ	252	Kasāmiva	60
Kappitakesamassū	258	Kasī	14
Kappiyaṃ	14	Kasirena	244
Kappema	180	Kahāpaṇavassena	72
Kabalam	106, 348	Kaṃso	56
Kammantā	06	Kākaṇṭhā	312
Kammapaccayā	14	Kākasūrena	86
Kammapathe	94	Kāpotakāni	62
Kammarato	418	Kāmakaṇṭako	178, 184
Kammāni	06, 56, 402, 404	Kāmakāmā	42
Kammāraputto	296, 298	Kāmakāmīno	348, 474
Kammārāmatamanuyutto	418	Kāmagavesīno	46
Kammārāmo	418	Kāmatanḥā	390
Kammāro	84	Kāmato	80
Kayākkayaṃ	14	Kāmanissaraṇaṃ	406
Kayirātha	18, 30, 52,	Kāmandhā	282
	78, 316, 340, 342	Kāmabandhohatāriṇaṃ	318

K		K	
Kāmabhavaparikkhīṇaṃ	126	Kāsāvamarahati	28
Kāmabhoginā	258	Kāsikacandaṇaṃ	260
Kāmayogayutto	452	Kiccākiccesu	40
Kāmayogavisaññutto	452	Kicce	16, 98
Kāmaratisanṭhavaṇaṃ	32	Kiccho/aṇaṃ	70
Kāmasaṅgasattā	282	Kicchena	244
Kāmasukhaṃ	110, 152	Kiñcanaṃ	76, 126, 290, 292
Kāmānaṃ samatikkamo	150	Kiñcāpi	10, 12, 238, 476
Kāmāsavo	388	Kitavā	86
Kāmuppattiyo	450	Kittāvata	136, 138
Kāmesanā	386	Kinti vadeyyāma	198
Kāmesu tibbasārāgo	444, 446	Kimi	278
Kāyagatā sati	98, 184	Kira	64,
Kāyadukkhaṃ	352		140, 162, 176,
Kāyaduccaritaṃ/ena	82, 354,		182, 208, 264, 268, 304, 380
	356, 396, 402, 426	Kilanto	246, 298
Kāyanuttha	150, 190, 192	Kiliṭṭhaṃ	28
Kāyappakopaṃ	82	Kilisseyya	64
Kāyamuniṃ	398	Kilomakaṃ	04
Kāyamoneyyaṃ	398	Kisaṃ	122
Kāyasucaritena	404, 458	Kukkuṭasūkarā	368
Kāyasuciṃ	398	Kujjheyya	82
Kāyasoveyyaṃ	398	Kuñjaro/ā	104, 106
Kāyena	12, 94, 120,	Kuṭṭhicīvarena	228
	190, 206, 250, 382, 402	Kuṇapena	234, 236
Kāyena passati	88	Kudācanaṃ	26, 78
Kāyena saṃvaro	114	Kuddhā	324, 332
Kālakatā	14, 314	Kubbānaṃ	80
Kālayuttaṃ	242, 244	Kumārakā	152, 230, 250
Kālavipassī	376	Kumārapañhā	04
Kālaṅkato	158	Kumināmukhe	282
Kālaṃ kaṅkhati	414	Kumudaṃ	96
Kālaṃ maññasi	196, 198,	Kumbhūpamaṃ	34
	252, 264, 316	Kumbho	264
Kālena	06, 14, 348, 376	Kummaggaṃ paṭipanno	482
Kālena kālaṃ	190	Kuraraghare	242
Kāveyyasippaṃ	192	Kurute	36, 80, 414
Kāsāvaṃ	28	Kulagandhano	410
Kāsāvakaṇṭhā	102, 378, 446	Kullaṃ	312

K		KH	
Kusaggena	40, 414	Khitto	34, 54
Kusalānaṃ	200, 202, 366	Khippaṃ	38, 84
Kusalo	36, 224, 260, 304, 350	Khīṇaṃ	12
Kusā 'pi	414	Khīṇapunabbhavā	370
Kusītaṃ	26, 416	Khīṇabijā	12
Kusīto	50, 94, 358, 378	Khīṇasaṃyojanā	138
Kuso	102	Khīrapako	96, 312
Kuhā	476	Khuddaṃ	20
Kuhiñci	70, 136, 316	Khuddaputto	140
Kevalakappaṃ	06, 176	Khuddā vitakkā	202
Kevalassa	132, 134, 444	Khettāni	112, 114
Kevalī	454	Khemaṃ	08, 72, 74
Kesā	04	Khemino	20
Ko carahi	144	Khemī	88
Koñco	312	Khemo	364
Koṭṭhāgāre	158	Khelo	04
Koṭṭho	264		
Kodhaṃ	80, 82, 324, 332	G	
Kodhūpāyāsassa	478	Gacchāmi	02
Kopaneyya	210	Gajjayitvā	412
Kovidāṃ	124	Gaṇanasippaṃ	192
Kosajjaṃ	84	Gaṇayaṃ	30
		Gaṇikāya	274
KH		Gataddhino	44
Khajjabhojje	14	Gati	44, 118, 148,
Khaṇātītā	104		228, 290, 296, 318, 440, 484
Khaṇo	104	Gathitā	282
Khattavijjā	192	Gandha	02
Khantī	06	Gandhajātānaṃ	38
Khantibalaṃ	122	Gandhabbo/ā	48, 236, 240
Khandhasamā	76	Gandhabbamānūsā	126
Khandhānaṃ udayabbayaṃ	116, 484	Gabbhaṃ	54, 106, 160
Khamanīyaṃ	166, 208, 246	Gabbhaseyyaṃ	22
Khayaṃ	08, 118,	Gabbhinī	156
	336, 362, 440, 464	Gambhīrapuññaṃ	10, 124
Khayaṃ paccayānaṃ	134	Garahito	32
Khayagāmināṃ	384, 388	Garukato	144, 154,
Kharāhi	158, 162		190, 214, 278
Khārivivadhāṃ	256, 258	Garukaṃ	58, 102

G		C	
Garūnaṃ dārā	368	Cakkhumā	92, 228, 476
Gahakāraṇaṃ	62	Cakkhūni	392
Gahakūṭaṃ	64	Cajanti	42
Gahaṭṭhā	474	Catubhāgaṃ	48
Gahaṇaṃ	122	Catuyogātigato	274
Gāthāpadaṃ	46	Catūhapāyehi	12
Gādhati	148	Candaṃ	124
Gāme	36, 46, 154, 444	Candanaṃ	38
Gāravo	06	Candimā	68, 78, 118, 120, 148
Gāvī	146, 228	Capalaṃ	34
Giddhā	282	Carahi	150, 190, 192
Gimhānamāse	12	Carimo	348
Giraṃ	124	Care	106
Gihibhogā	444, 446	Calitaṃ	296
Guttaṃ	34, 104, 144, 264	Cavati	18, 426
Guhāsayaṃ	34	Cavanadhammo	424, 426
Gedhaṃ	22	Cāturanto	344
Gehanissitaṃ	482	Cāpā	64
Gocaro	44	Cāpāto	104
Gocare	30	Cārikaṃ	106, 180, 204, 246, 304
Gottena	122	Cālikāyaṃ	196
Gopālako	204, 206	Cālike	196
Gopālo	56	Cittakataṃ	60
Gopetha	104	Cittakkhepaṃ	58
Gopo	30	Cittaklehehi	44
Gorakkhā	14	Cittappakopano	436, 438
		Cīranisinnā	182
		Cīrapaṭīkā	156
		Cīrappavāsīṃ	80
		Cīrāya	110
		Cīyati	304
		Cīvaraṃ	182, 230, 464, 474
		Cutiṃ	126, 292
		Cutūpapāte	296
		Cetaso samannāharitvā	292, 294
		Cetiyamhi	18
		Ceteti	422
		Cetodukkhāṃ	352
GH			
Ghaṭiyā	188		
Gharamesino	474		
Gharā	84		
Ghāṇena saṃvaro	114		
C			
Cakkaṃ	26		
Cakkacchinnāṃ	300		
Cakkavattisukhaṃ	18		
Cakkhunā saṃvaro	114		
Cakkhumanto	226, 380, 470		

C		J	
Cetopadosahetu	340	Jaṭā	58
Cetoparicitakkaṃ	144, 212, 220	Jaṭāhi	122
Cetovimuttiṃ	176,	Jaṭilā	142, 256
	424, 454, 460	Janakuhanatthaṃ	360
Cetovimuttiyā	200, 350	Janapadattḥāvariyaṃ	344
Cetovimuttisampannā	468	Janapadakalyāṇī	174
Cetovimuttihiṇā	468	Janalapanatthaṃ	360
Cetovivaraṇasappāyā	200	Jantugāmaṃ	196, 198
Cetosamathaṃ	362, 374, 484	Jantuno	48,
Cetosamathasāmicīṃ	484		68, 110, 348
Cetosuciṃ	398	Jambonadasseva	82
Corato	16	Jammī	108
Corābhiniṭā	444	Jayaṃ	76
		Jarāmaṇaṃ	132, 282
CH		Jarāmaṇasaṅghātaṃ	370
Chandaṃ	52, 366	Jarāya pāraḡaṃ	364, 374
Chandajāto	80	Jallaṃ	58
Channaṃ	240	Jahitā	12
Chamā	286	Jāgarato	34, 38, 376
Chamhitattaṃ	140	Jāgarantā	376
Chavālātaṃ	444, 446	Jāgaramaṇānaṃ	82
Chāyā	26	Jāgariyaṃ	376
Chārikā	316, 318	Jāgaro	376, 480
Chijjati	96, 416	Jātaṃ	108, 370, 436
Chinnaggāṇi	210, 212	Jātarūpa-	04
Chinnasamsayaṃ	456	Jātarūpaṃ	234, 240
Chinnasamsayo	488	Jāti	62, 132, 176
Chinnasamsayā	452	Jātikkhayaṃ	128, 460
Chinnasotaṃ	284	Jātikhayantadassiṃ	374
Chuddho	34	Jātijarābhibhūtaṃ	364
Checchati	112	Jātijarūpagā	110, 468
		Jātibhavaparikkhayaṃ	368
J		Jātimaraṇagāmino	390, 452
Jagatippadeso	54	Jātimaraṇaṃ	414
Jagato gati	484	Jātimaraṇassa	374
Jaṅghāvihāraṃ	196, 198	Jātiṃsaṃsāro	220, 450
Jaccā	122	Jātu	22, 282, 440
Jaccandhā	262	Jātena	38
Jaññā	64, 112, 184	Jānato	118, 292, 464

J		Ñ	
Jānim	58, 224	Ñattaṃ	40
Jāṇumaṇḍalaṃ	258	Ñātakā	36
Jāpaye	352	Ñātakānaṃ	06
Jālaṃ	86, 110	Ñātidhammo	16
Jālamutto	68	Ñātipetā	14
Jālasañchannā	282	Ñātinaṃ	14, 58, 78, 214
Jigucchamāno	176		
Jigucchamānā	380	ṬH	
Jighacchāparamā	76	Ṭhānaso	16
Jivhāya saṃvaro	114	Ṭhānā	18
Jīrati	62	Ṭhitaṃ	210
Jivalokasmiṃ	228	Ṭhitadhammo	232
Jivitasamkhayamhi	106	Ṭhitassa	172
Jivitarāyānaṃ	146	Ṭhiti	60, 432
Jivitahetu pi	236	Ṭhitena	250
Jivitaṃ	50, 56, 62, 70, 86, 220	Ṭhito	184
Jivitukāmo	54	Ḍ	
Juṇhāya	206	Ḍayhamāno	116
Jutimanto	44	Ḍayhaṃ	32
Juhanti	142	Ḍahati	58
Jeṭṭhamhi	18	Ḍahantaṃ	40
Jeyya	48	Ḍaṃsa...samphasso	150
Jotanti	148	T	
JH		Takkaro	30
Jhānaṃ	116	Takkikā	278
Jhāya	116	Tagaracandani	38
Jhānapasutā	70	Tagaramallikā	38
Jhānalābhī	376	Tagaraṃ	38, 414
Jhāpetha	148	Tavasāraṃ	382
Jhāyato	132, 134, 136	Taco	04
Jhāyanto	32	Tacchakā	42, 60
Jhāyamānesu	276	Taṇhakkhayarato	72
Jhāyima	120	Taṇhakkhayavimuttino	386
Jhāyino	30, 50, 94, 248, 374, 474	Taṇhakkhayasukhassa	152
Jhāyī	120, 126, 358	Taṇhakkhaye	112
Jhāyibhi	416	Taṇhakkhaye (vimuttaṃ)	364
		Taṇhakkhayo	112, 442

T		T	
Taṇhā	70, 108, 110, 128, 132, 342, 390, 470	Tasaraṃ	188
Taṇhāchadanachāditā	282	Tasaṃ	364
Taṇhādutiyo	336, 472	Tasā	20
Taṇhābhavaparikkhīṇaṃ	126	Tasiṇaṃ	110
Taṇhāya	80, 108, 288	Tasiṇāya	110
Taṇhānusaye	108	Tasesu	124
Taṇhāyogena	390	Taṃ jīvaṃ	260
Taṇhāsāṅkhayavimuttiṃ	284	Tāṇatā	96
Taṇhāsamā	86	Tādi	44, 196
Taṇhuppādā	472	Tādinā	372
Tatiyampi	02	Tādino	44, 172, 188, 192, 214, 372, 394
Tatiyā vijjā	460	Tārakarūpānaṃ	350
Tatto	102, 378, 446	Tāragaṇā	350
Tathākārī	486	Tāva	16, 96, 146, 198, 208, 278
Tathāvādī	486	Tāvata	88, 90
Tathāgataṃ	14, 364, 400, 440	Tāvadeva	144
Tathāgatappavedite	238, 426	Tādise	74
Tathārūpassa	48	Tiṇadosāni	112, 114
Tathūpamaṃ	10, 12, 364	Tiṇṇasokapariddave	74
Tadahuposathe	230, 248	Tiṇṇo	126, 400, 488
Taduṭṭhāya	84	Titikkhati	104, 122
Tadāyatanaṃ	292	Titikkhā	72
Tanuko	68	Titikkhissaṃ	104
Tanū	350	Titti	72
Tantaṃ	188	Tibbarāgassa	110
Tapati	102, 120, 220	Tibbāhi	158, 162
Tapate	350	Timiṅgalo	236
Tapaniyā	354, 362	Timirapiṅgalo	236
Tapo	06, 72, 74	Tirokuḍdesu	14
Tappati	28, 56, 354	Tīrameva	42
Tamokkhandhaṃ	334	Tīreti	166
Tamagataṃ	350	Tīretvā	156
Tamo	148, 458	Tīhi vitakkehi	160
Tamonudaṃ	364, 470	Tuṭṭhassa	150, 464
Tayassu	12	Tuṭṭhī	106
Taramānarūpo	144	Tuṇhimāsīnaṃ	82
Taruṇavacchā	146, 228	Tuṇhībhāvo	152, 190, 194
Tasanti	56		

T		D	
Tudanti	220	Daṇḍaṃ	58, 102, 124
Tulamatuḷaṃ	256	Daṇḍena	56, 58, 152, 170
Tuḷaṃva	90	Dadato malaṃ	84
Tuvaṭaṃ	174	Dantaṃ	34, 104,
Tecīvariko	212		122, 144, 246, 262
Tejanaṃ	34, 42, 60	Dantā	04
Tejo	148, 292	Danto	58, 104, 264, 488
Tejodhātuṃ	316	Dandhaṃ	50
Telaṃ	156	Dabbī	38
Telappadīpaṃ	304	Damatho	34
Tevijjaṃ	458	Damayaṃ	100
		Damasaccena	28
		Damassa	344
		Damena	18, 30
		Damo	90
		Dammetha	64
		Dasavaggaṃ	244
		Dasasikkhā	02
		Dassayanti	42
		Dasahaṅgehi	04
		Dassanasampadāya	12
		Dassanassa visuddhiyā	92
		Dassanaṃ	06, 78, 468
		Dassanena	22
		Daharā	156
		Dahetha	154
		Daḷiddavisikhā	138
		Daḷhaparakkamo/ā	30, 200, 202
		Daḷhaṃ kayirā	38
		Daḷhena	10
		Dānāni	456, 462
		Dānamayaṃ	392
		Dānasaṃvibhāgassa	348
		Dānaṃ	06, 70, 188, 444, 456
		Dānena	18, 82, 426
		Dāyādā	18
		Dārucīriyo	144
		Dārujaṃ	110
		Dāruṇaṃ	58
TH			
Thaṇḍilasāyikā	58		
Thanayitvā	412		
Thaddhā	476		
Thambhaṃ	304		
Tharusippaṃ	192		
Thalaṃ	234, 236, 412		
Thale	34, 46, 400		
Thāmavā	200, 202		
Thāvaram	364		
Thāvaresu	24		
Thīnamiddhabahulo	358		
Thīnamiddhābhībhū	204		
Thūnaṃ	288		
Thūno	264		
Thūlaṃ	32, 124		
Thero	88, 90		
Thokikā	102		
		D	
Dakkhiṇamādise	310		
Dakkhiṇaṃ	16, 206, 258, 384		
Dakkhiṇeyyā	10		
Dajjā	16, 82		
Dajjuṃ	348		
Daḍḍhaṃ	148, 290		
Daṇḍassa	56		

D		D	
Dāruṃ	42, 60, 416	Dukkhito	138
Diṭṭhadhammiḃaṃ/ā	346, 372	Dukkhūpasamaḃāmiṃaṃ	74, 346, 468
Diṭṭhapadassa	12	Dukhā	72, 100
Diṭṭhapado	220	Dukhena	42
Diṭṭhamattaṃ	146	Duggaṃ	126
Diṭṭhigatehi	378	Duggati/iṃ	28, 84, 104, 322, 340, 352, 368, 402, 458
Diṭṭhiṭṭhānā	386	Duggatiyo	204, 366
Diṭṭhiyā	356, 358, 380	Duggahito	102
Diṭṭhiṃ	22, 66, 276	Duggā	106
Diṭṭhe	146, 276	Duccaritaṃ	68, 84
Diṭṭheva dhamme	176, 374, 376	Duccaritāni	396
Diddho	414	Ducchannaṃ	28
Dinnāni	10	Dujjayaṃ	424
Diyyati	158	Dujjānaṃ	146, 258
Dibbacakkhu	392	Duṭṭhā	322, 330
Dibbaṃ yogaṃ	126	Dutiyampi	02
Dibbena cakkhunā	142, 208, 308, 458	Dutiyā vijjā	458
Dibbesu	18, 72	Duttaraṃ	400
Divā	08, 86, 98, 120, 160, 352	Duddamo	64
Divādivassa	158, 166, 314	Duddasaṃ	86, 292
Divāvihāraṃ	140, 198	Duddasikaṃ	284
Diviyaṃ	152	Duddiṭṭhiṃ	108
Diso	34, 66, 206	Dunniggaḃassa	34
Dīpamattano	84	Dunnivārayo/aṃ	34, 106
Dīpaṃ	30	Duppañña	258
Dīpeti	114	Duppañño	50, 58, 354, 356, 396, 402
Dukkaraṃ	242, 244, 248	Duppabbajjaṃ	100
Dukkhakkhandhassa	132, 444	Duppamuñcaṃ	110
Dukkhato	384	Dupparāmaṭṭhaṃ	102
Dukkhaparetā	444	Dubbaṇṇaṃ	284
Dukkhasamuppādaṃ	74, 346	Dubbhago	446
Dukkhassantaṃ	92, 118, 360	Dubbhikkhe	16
Dukkhā	56, 62, 76, 80, 94, 196, 230, 278, 316, 384, 414	Dubbhe	440
Dukkhānupatitaddhaḃū	100	Dummedhaṃ	66, 112
Dukkhābhikiṇṇā	444	Dummedhā	40
Dukkhā vedanā	384	Dummedhino	32

D		DH	
Dummedho	56, 66, 112	Dhanaṃ	32, 38, 42, 64, 76, 412
Durakkhaṃ	34	Dhanapālako	106
Duraccayaṃ	108, 452	Dhamanisanthataṃ	122
Duratikkamā	168	Dhammacakkhuṃ	226
Durativattaṃ	160	Dhammacariyā	06
Durannayā	44	Dhammacārino	216, 218
Durabhiramaṃ	100	Dhammacārī	66, 68
Durāvāsā	100	Dhammajā	462
Duruttassa	16	Dhammajīvināṃ	66, 470
Dullabhaṃ	64	Dhammajīvino	30
Dussati	54, 58, 438	Dhammaṭṭhaṃ	80
Dussīlo	50, 102, 236, 304, 378, 408, 446	Dhammaṭṭho	88, 340, 396
Dūraṅgamaṃ	34	Dhammadānaṃ	112, 456, 462
Dūramaṃ	42	Dhammadāyādā	462
Devakāyā	160, 424	Dhammadesanā	226, 366
Devadundubhiyo	256	Dhammadharo	88
Devamanussapūjitaṃ	14	Dhammadharā	254
Devarajjampi	18	Dhammanimmitā	462
Devasaddā	422	Dhammapadaṃ	36, 46
Devaṃ	150, 426	Dhammapīti	42
Devānamindassa	174	Dhammapītiraṣaṃ	76
Devo	48, 140, 264, 424	Dhammamayaṃ	364
Desessanti	254	Dhammayāgaṃ	462
Dosaggi	448, 450	Dhammaratī	112
Dosajehi	194	Dhammarato	114, 432
Dosadosā	112	Dhammaraso	112
Dosasañhitaṃ	354, 396, 426	Dhammavaraṃ	12
Dosasamo	76, 86	Dhammavitakkaṃ	432
Dosaṃ	116, 322, 330, 438	Dhammavinayaṃ	228
Doso	124, 276, 382, 398, 436	Dhammavinaye	220, 238, 426, 454, 476
Dvattiṃsākāraṃ	04	Dhammavinicchayena	60
Dvayaṃ karaṇīyaṃ	152, 190, 194	Dhammasavaṇaṃ	06
Dvayesu	118	Dhammasaṃvibhāgo	456, 462
Dvārabāhāsu	14	Dhammasākacchā	06
Dvipadānaṃ	72	Dhammasārādhigamā	372
Dvedhāpathaṃ	312	Dhammasenāpatinā	166
Dve vitakkā	364	Dhammassa gutto	88
		Dhammassānudhammaṃ	148, 228

DH		N	
Dhammaṃ nappamajjati	88	Nati	296
Dhammaṃ vipassato	116	Na dātā	410
Dhammādhikaraṇaṃ	148, 228	Nadī	86
Dhammāni	42	Naddhiṃ	122
Dhammānuggaho	456, 462	Nandati	28
Dhammānudhammapaṭipanno	254,	Nandibhavaparikkhīṇaṃ	124
	432	Nandimukhiyā	182
Dhammiko	42, 344	Ma pamāṇameti	400
Dhammī vā kathā	152, 190, 194	Nappakāsati	148
Dhammena	08, 88, 136,	Namassamāno	150
	258, 412, 458, 460	Nayanti	42, 60, 84, 104
Dhammesu	06, 112,	Na rajjati	328
	140, 200, 346, 376	Nalaṃ 'va	108
Dhaṃsinā	86	Navam	12, 276
Dhātuyo	382, 406	Nava sattāvāsā	04
Dhātuso	416	Navoropitehi	206
Dhāraṇa-	04	Nahārū	04
Dhārā	234, 238	Na hiṃse	224
Dhī	120	Na hoti parammaraṇā	380
Dhīrā	12, 20, 30, 68, 476	Nāgarājā	150
Dhīrūpasevanā	414	Nāgaṃ	144, 208, 246
Dhīro	18, 32, 52, 414, 488	Nāgā	18, 236, 240
Dhunamānassa	172	Nāgo va	104, 106
Dhuvam	60, 370	Na agghati	40
Dhorayhasilaṃ	78	Nātimaññati	114
Dhūtavādo	212	Nātimaññetha	22
		Nātho	64, 118
	N	Nādhigaccheyya	38
Na kampati	08	Nādhimuccati	378
Nakkhattapathaṃ	78	Nānākhantikā	260, 272
Nakhā	04	Nānātitthiyā	260, 272
Nagaraṃ	62, 104,	Nānādiṭṭhikā	260, 272
	144, 228, 308	Nānādiṭṭhinissayanissitā	260, 272
Nagarūpamaṃ	34	Nānārucikā	260, 272
Naggacariyā	58	Nānubhavanti	350
Naṅgalisā	264	Nābhinandeyya	40
Naṅguṭṭhaṃ	264	Nāmagottāni	234, 238
Naccagīta-	04	Nāmañca rūpañca	04
Naṭṭhaṃ	216	Nāmarūpaṃ	132, 134

	N		N
Nāmarūpapaccayā	132, 134	Nidhiṃ	16
Nāmarūpasmiṃ	80, 116, 368	Nidheti	16
Nāyatakeneva	232, 236	Nindaṃ	60, 102
Nāvam	116, 312	Ninhātapāpakaṃ	398
Nikāmalābhī	200, 202	Ninnagaṃ	312
Nikāmaseyyaṃ	102	Ninnaṃ	14
Nikubbetha	22	Ninne	46
Nikete	44	Nipakaṃ	106
Nikkasāvo	136	Nipako	20, 358, 362, 376
Nikkāmino	10	Nipajjaṃ	302
Nikkuhā	476	Nipatitvā	144
Nikkhanto	182, 230	Nippapañcā	88
Nikkhāmito	232	Nippāpo	76
Nikkhāmetvā	232	Nibbanatho	110
Nikkhitto	340, 358	Nibbanti	12
Nikkhipitvā	140, 312	Nibbānaṃ	160, 196, 442, 488
Nikhaṇāhi	298	Nibbānagamaṃ	96
Nikhaṇitvā	218, 296	Nibbānagāmiṃ	12
Nigacchati	40, 58, 304	Nibbānagāminī	40
Nigaṇṭhā	256, 258	Nibbānadhātuyā	238, 302, 486
Niggayhavādiṃ	40	Nibbānadhātuyo	372
Niggahessāmi	106	Nibbānaparamaṃ	76
Niccharanti	422, 426	Nibbānasacchikiriya	06
Nicchāto	384, 388	Nibbānasantike	116
Niccheyya	88	Nibbānāya	200, 358
Nidassito	16	Nibbānogadhagāmiṃ	360
Niddhame	84	Nibbindati	94
Niṭṭhaṃ gato	112	Nibbindatha	366
Niṭṭhuhitvā	228	Nibbutaṃ	124
Nillapā	476	Nibbutassa	196, 448
Nittaṇhaṃ	286	Nibbutiṃ	10
Nittiṇṇo	178	Nibbuto	126, 304, 448
Niddaro	76	Nibbedhikāya	200, 202
Niddāyitā	106	Nibbedhagāminī	368, 450
Niddārato	418	Nimanteti	162
Niddārāmatamanuyutto	418	Nimujjanti	142
Niddārāmo	418	Nimmalā	86
Niddhantamalo	84	Nimmānaratino	450, 452
Nidhāya	58, 124	Niyaṃ puttaṃ	22

N		N	
Niyyanti	68	Nivaraṇena	334
Niyyanto	228	Niharituṃ	158
Niratthaṃ	34	Niharivā	148
Nirayaṃ	54, 58, 100, 218, 306, 340, 354, 378, 396, 402, 414, 420	Nu	60, 136, 138, 150, 152, 166, 174, 182, 188, 192, 222, 226, 228, 232, 308, 314, 344
Nirākare	436	Nudati	32
Nirāsaṃ	280	Nekkhaṃ	82
Nirāsayaṃ	124	Nekkhammasukhaṃ	92
Nirāso	186, 194, 386	Nekkhammūpasame	70
Nirujjhati	134	Nettikā	42, 60
Niruttipadakovido	112	Netticchinnassa	222, 450
Nirūpadhiṃ	126, 154, 246, 382, 406, 426	Nerayikā	376
Nirodhadhātu	382	Nerayiko	338, 438
Nirodhe	382, 406	Neresi	56
Nirodho	134, 370, 406, 442	Nevajjhagā	224
Nirodhi	316	Nevāsikehi	178, 180
Nivāte	448	Noccāvacaṃ	42
Nivāto	06	Nhātakaṃ	126
Nivāpapuṭṭho	106	P	
Nivāraye	42, 50	Pakāsanti	100
Niviṭṭhaṃ	368	Pakireti	412, 446
Niviṭṭhā	426	Pakubbato	36
Nivutā	334	Pakkamantiṃ	142
Nivesanaṃ	188, 206, 296	Pakkulo	140
Nivesanāni	308	Pakkhandati	378
Nivesaye	64	Pakkhandinā	86
Niveseyya	94	Pakkhāletvā	246, 304
Nisajjāya	246	Pagabbhena	86
Nisammakārino	30	Paggayha	90
Nisāmetha	08	Paṅko/ā/e	58, 106, 178
Nisedho	120	Pacinantaṃ	36
Nissaraṇaṃ	294, 370, 406, 418	Pacessati	36
Nissaraṇiyā dhātuyo	406	Paccati	40, 52
Nissitassa	296	Paccattaṃ	66
Nihantvā	258	Paccanubhūtaṃ	344
Nihīnakammā	100, 218, 378	Paccanubhoti	372
Nihuhuṅko	136	Paccanubhontena	258

P		P	
Paccantaṃ	104	Paṭikkosati	66
Paccapādi	148, 228	Paṭikkhipitvā	138, 188
Paccavekkhamāno	220,	Paṭiggahaṇaṃ	02
	248, 260, 284, 286	Paṭighasaññā	22
Paccupaṭṭhitakāmā	450, 452	Paṭicca	154, 196,
Paccupaṭṭhitā	474		272, 316, 444
Paccuppanno/aṃ	394, 416	Paṭiccasamuppannaṃ	406
Paccekaḥiddhaṃ	228	Paṭiccasamuppādaṃ	132, 134
Paccekaḥiddhi	20	Paṭicchanti	474
Pacceti	54	Paṭicchannakammantaṃ	232
Pacchato	110	Paṭicchādāya	12
Pacchābhattaṃ	148, 150	Paṭijaggeyya	64
Pacchāsamaṇena	312	Paṭidaṇḍā	56
Pajā	42, 48, 88,	Paṭinivattitvā	142
	110, 272, 328, 334, 448	Paṭinissaṭṭhā	386
Pajāpati	156	Paṭipajjatha	92
Pajāya	08, 298, 472, 486	Paṭipajjanti	360
Pajjalite	60	Paṭipanno	160, 240, 380, 482
Pajjotakarā	470	Paṭippassambhi	242, 244
Pañcabalāni	240	Paṭibaddhacitto/ā	158, 274
Pañcasaṅgātigo	116	Paṭibaddhamano	96
Pañcindriyāni	240, 372	Paṭibaddharūpo	156
Pañcupādānakkhandhā	04	Paṭibaddho	166, 168
Pañjaliko	150	Paṭibāhāya	308
Paññavatā	258	Paṭibhāti	206
Paññā	34, 62, 116,	Paṭibhātu	246
	258, 368, 380, 390	Paṭibhāyeyya	182
Paññākathā	200, 202	Paṭimāse	118
Paññākkhandho/ena	390, 470	Paṭiyādāpetvā	204, 296, 310
Paññācakkhu	392	Paṭilābhāya	174, 176
Paññānirodhikā	434	Paṭivadeyyu	56
Paññāpayamānā	176, 180	Paṭivātaṃ	38, 54
Paññāpentī	246, 300, 458	Paṭisanthāravutti	118
Paññāpāsādaṃ	32	Paṭisambhidā	20
Paññāvimuttiṃ/iyā	176, 424,	Paṭisammodamānā	178, 180
	454, 460, 468	Paṭisallānaratā	374
Paññāsampannā	468	Paṭisallānā	150, 190, 192,
Paññāsīlasamāhitaṃ	82		200, 224, 244, 256
Paññuttarā	374	Paṭisallānārāmā	374

P		P	
Paṭisallīnassa	144	Pattaṃ	188, 276,
Paṭisaṃharitvā	150		288, 300, 486
Paṭisāmayamānā	178, 180	Pattapāṇī	444
Paṭisevati	40	Pattapuṭasseva	414
Paṭisoto/aṃ	476, 478	Pattabbam	276
Paṭissavā	176, 178	Pattamānasam	424
Paṭhamā vijjā	458	Pattā 'pi	414
Paṭṭhapenti	254	Pattipattam	364
Paṭhamābhisambuddho	132,	Pattipattā	10
	134, 136, 150, 194	Pathavyā	70
Paṭhavī	148, 292	Padam	88
Paṭhavisamo	44	Padālayuṃ	334
Paṭhaviṃsito	10	Padāleyya	208
Paṇāmitā	180	Padīpaṃ	60
Paṇidhāya	172, 184,	Padīpo	12
	212, 248, 274, 284	Paduṭṭhacittam	340
Paṇitam	08, 296, 310, 380	Paduṭṭhamanasāṅkappo	444
Paṇeti	102	Paduṭṭhena	26
Paṇḍitajātiyo	310	Padūsituṃ	440
Paṇḍitamānī	38	Padesarajjam/assa	18, 344
Paṇḍitā	20, 30, 42,	Padesavassī	410
	346, 410, 450, 470, 474	Padhānatthikassa	196, 198
Paṇḍitābhāsā	250	Padhānāya	196, 198
Paṇḍitānam	06	Panidhāya	402
Paṇḍito	32, 38,	Panāmemi	180
	42, 146,	Panuda	118
	228, 344, 362,	Panunnakodho	186
	392, 412, 414, 440, 474	Pantam	72, 214
Paṇḍupalāso	84	Pannabhāram	122
Paṇṇakuṭiyo	180	Pantho	312
Patigaṇhanti	80	Pannalomo	170
Patitṭhāya	202	Papañcasaññāsāṅkhāpahāṇam	286
Patirūpadesavāso	06	Papañca samatikkante	74
Patirūpaṃ	152, 190, 194	Papañcābhiratā	88
Patirūpe	64	Papañcā	286
Patisallīnassa	212, 220	Papatanti	108, 234, 238
Patissatā	60	Papāto	232, 236
Patissato	338, 350, 430	Papupphakāni	36
Paṭito	40	Papphāsam	04

P		P	
Pabāḷhaṃ	298	Parato	154
Pabujjhatha	376	Parattha	70, 378, 100
Pabujjhanti	98, 100	Paradavutto	170
Pabbajjābhisāṅkhāro	242, 244	Paradāraṃ	86, 102
Pabbatakūṭaṃ	208	Paradārūpasevī	102
Pabbataṭṭho	32	Paradukkhūpadānena	96
Pabbatamuddhani	364	Paramaṃ	12, 150, 456
Pabhaṅkaro/ā	278, 430, 470	Paramaṃ santiṃ	414
Pabhaṅguraṃ	58, 62, 370, 414	Paramadānaṃ	188
Pabhā	350	Paramadukkaraṃ	66
Pabhāseti	68, 118	Paravajjānupassissa	86
Pabhinnaṃ	106	Paramasaṃ	168
Pamajjitvā	68	Paravediyā	248
Pamattacāriṇo	108	Paraṃkato	266, 270
Pamattabandhunā	282	Parānuddayatā	420
Pamattaṃ	166	Parikkhayaṃ	58
Pamattesu	32	Parikkhipitvā	150
Pamatto	30, 102, 116	Parikkhīṇabhavasamaṃyojano	372, 428
Pamāṇamanuciṇṇo	440	Parikkhepā	338, 340
Pamādaṃ	32	Parikhākūpe	216
Pamādādhikaraṇaṃ	304	Pariggaṇhanti	308
Pamāde	32, 374	Paricare	48
Pamādo	30, 32, 84	Paricitā	252
Pamukkassa	398	Paricca	176, 180, 226, 340
Pamutti	230	Pariccajanā	338, 340
Pamudito	162, 376	Parijīṇaṃ	62
Pamokkhanti	94	Parijunnā	160
Pamokkhāya	16	Pariññatthaṃ	360
Pamodati	28	Pariññātabhojanā	44
Pamodanaṃ	412	Pariḍayaṃ	194
Pamohanaṃ	92	Pariṇāmaṃ	298
Payatapāṇī	462	Paritassati	122
Payirupāsati	38	Paritasseyya	450
Payirupāsanaṃ	468	Parittaṃ	300, 416
Payuñjato	18	Paridahessati	28
Parakulesu	40	Paridevanā	16
Parakkame	102, 228	Paridhaṃsamāno	446
Parakkamma	118	Parinibbanti	54, 450
Paraṅkārūpasamhitā	272	Parinibbānakālo	254, 316

	P		P
Parinibbuto/ā	44, 148, 302, 384	Palāyatam	230
Paripākāya	200	Palāsena	414
Paripuṇṇasekham	374	Paligham	286
Pariphandati	34	Palitam	88
Paribbaje	126, 336, 472	Palutṭhamakkaṭṭi	174
Paribbājakā	154, 214, 216, 256, 278	Pallaṅkam	172, 184, 212, 220, 248, 274, 286
Paribbājo	102	Pallalam	44
Paribhāsanti	154, 216	Pallalāni	312
Paribhāsā	338, 340	Pavattati	14
Paribhūtarūpaṃ	284	Pavattāram	40
Parimajjasi	122	Pavaram	126
Parimukham	184, 250, 286, 430	Pavassati	412
Parimuccati	96	Pavāti	38
Parimuttṭhā	250	Pavālam	234, 240
Pariyādāya	348	Pavāhetvā	258
Pariyādinnaṅgacitto	438, 440	Pavivittehi	416
Pariyāyaṃ	156	Pavivitto	212
Pariyāyavacanam	366	Pavivekakathā	200
Pariyāyena	366	Pavivekarasam	76
Pariyutṭhitacitto	252	Pavivekarato	364
Pariyutṭhitā	378	Pavivekārāmo	364
Pariyesanam	288	Paviveko	364
Pariyodapeyya	44	Pavissa	54
Pariyosānakalyāṇam	428	Pavecchati	412
Parivaṇṇayī	08	Pavedayanti	62
Parivīmaṃsamāno	376	Pavesetvā	216
Parisappanti	110	Pasatthā	10
Parisāsu	410	Pasannacittam	226, 342
Parissayavinodanam	474	Pasavati	76, 366
Parissayāni	106	Pasahati	26
Parihānāya	32, 374, 418	Pasahetha	54
Parihānena	368	Pasaṃsā	412
Pariḷāhehi	194	Pasādaniyam	144
Pariḷāho	44	Pasāditam	174
Parūpaghātī	72	Pasāreyya	174, 312
Parūḷhakacchanakhalomā	256	Pasīdati	378
Pare	20, 26, 88, 90	Pasutam	16

P		P	
Passato	50, 150, 196, 272, 290, 350, 464	Pātimokkham/e	72, 116, 214, 232
Passaddhi	296	Pātimokkhasaṃvarasaṃvuto	200
pahatvāna	86, 436	Pātubhavanti	132, 424
Pahareyya	120	Pāturahesuṃ	182
Pahassatha	60	Pātheyyaṃ	84
Pahaṃsu	372	Pādasaññato	114
Pahānattham	360	Pānabhojanaṃ	14, 464
Pahāṇaṃ	106, 286	Pāniyaṃ/āni	210, 300
Pahātave	34	Pāpaṃ	28, 40, 52, 66, 248, 348, 366, 412, 440
Pahātvāna	126, 452	Pāpakato	366
Pahāya gamanīyesu	18	Pāpakammino	54
Pahāsi	400	Pāpakārī	28
Pahiṇeyyāsi	180	Pāpako	78, 304
Pahitatto	176, 480	Pāpacetasam	382
Pahitattehi	416	Pāpadhammā	86, 102, 216, 378, 406, 446
Pahīṇamānassa	44	Pāpasakhā	414
Pahūte	14	Pāpā	06, 50, 102, 378, 446
Paḷipatham	126	Pāpāni	52, 90, 106, 228
Paḷeti	36	Pāpicchāya	440
Paṃsukūlaṃ	464	Pāpikāya ca diṭṭhiyā	356
Paṃsukūladharaṃ	122	Pāpiccho	366, 440
Paṃsukūliko	212	Pāpimato	398
Paṃsupisācakampi	208	Pāpimā	254
Pākatindriyā	204	Pāpiyo	34, 40, 206
Pāceti	56	Pāmado	116
Pāṭaligāmiyā	304	Pāmojjakaraṇaṃ	470
Pāṭaligāmo	304	Pāmojjabahulo	118
Pāṭaliputtaṃ	308	Pāraṃ	42, 120, 452
Pāṭikaṅkhaṃ	202, 374	Pāragato	126, 400, 478
Pāṭikaṅkhā	352, 368	Pāragavesino	112
Pāṭipado	430	Pāragā	374
Pāṭibhogo	164, 174, 322	Pāragāmino	42
Pāṇabhūtā	20	Pāragū	110, 118, 140
Pāṇabhūtesu	150	Pāvako	40, 58
Pāṇamatipātetī	86	Pāsādikaṃ	144, 196, 246
Pāṇātipātā	02	Piṭṭhito	252, 284, 310, 446
Pāṇimhi	54		
Pātito	124		

P		P	
Piṇḍakena	246	Putābhedanam	308
Piṇḍapātaṭaṭilābhāya	138, 188	Puttadārassa	06
Piṇḍapātā	302	Puttapasum	420
Piṇḍapātaṭaṭikkantānam	150, 190	Puttapasusammattam	96
Piṇḍapātiko	190, 212	Puttasambādhasayanam	258
Piṇḍiyālopaṃ	464	Puthu	160, 196, 224
Piṇḍolo	444	Puthubhūtam	256
Piṇḍolyaṃ	444	Puthumanussā	160
Pittam	04	Punappunam	52, 62, 108, 110
Pithiyati	68	Punabbhavam	328, 380, 406, 450, 470
Pipāsavinayo	442	Punareti	22
Piyaṃ	18, 56, 64, 78, 316, 344	Puppharāsimhā	38
Piyaggāhī	78	Pupphāni	36, 118
Piyataro	222	Pubbaṅgamā	366
Piyato	78	Pubbācariyā	472
Piyarūpasātagadhitaṃ	452	Pubbāparāni	112
Piyarūpasātarūpaṃ/ena	476, 478	Pubbāpariyaṃ visesaṃ	250
Piyarūpassādagathitāse	160	Pubbe kataṃ	16
Piyarūpena	166	Pubbenivāsaṃ	128, 186, 458
Piyāpāyo	78	Pubbo	04
Piyāppiyaṃ	78	Purakkhatā	110
Piyo	42, 158, 224	Purāṇam	12
Pisāco	140	Purāṇakammavipākajaṃ	172
Pihakaṃ	04	Purāṇadutiyaṅkā	140
Pihayaṃ	114	Purāṇasālohitā	144
Pihayanti	44, 70, 188, 192, 368	Purāṇāni	64
Pītipāmojjaṃ	116	Purisakiccaṃ	216, 218
Pītibhakkhā	76	Purisayugāni	442
Pītvā	76, 302	Purisājañño	74
Pīlitassa	16	Purisādhamam	412
Puggalā	10, 410, 428	Purisuttame	42
Puññaṃ	16, 50, 304, 350	Pure	106, 110, 126
Puññakiriyavatthūni	350, 392	Purekataṃ	172
Puññakkhaya	18	Purekkhato	302
Puññapāpapahīṇassa	34	Purekkhatvā	304
Puññaṭṭhekkho	48	Purekkhāraṃ	40
Puññasampadā	20	Pūgā	274
		Pūjanā	48

P		PH	
Pūjanīyānaṃ	06	Phāsukā	64
Pūjā	06, 14, 16, 40	Phāsuviḥāraṃ	160, 246
Pūjārahe	74	Phītaṃ	256
Pūjito	100, 144, 154, 190, 214, 278	Phuṭṭhassa	08, 488
Pūtimacchaṃ	414	Phuṭṭhaṃ	158, 394
Pūtimuttaṃ	464	Phuṭṭho	80
Pūtisandeho	62	Phuṭṭhā	42, 160
Pūti	414	Phuṭṭhaṃ	358
Pūrati	52	Phusanti	30, 154
Pūrattaṃ	234, 238	Phusayitvā	406
Pūrā	16, 312	Phusaṃ	406
Pūreti	188, 412	Phusāmi	92
Pecca	28, 56, 100, 152, 218, 378, 412, 474	Phusāyati	140
Petā	14	Phuse	358, 376
Petteyyatā	108	Phuseyyuṃ	56
Pemato	78	Phussitagge	12
Pesakāraṇṇaṃ	188	Phenūpamaṃ	36
Pesakāravisiḥā	138	B	
Pokkharapatte	122	Baddho māraṣṣa	398
Pokkharā	108, 438	Bandhanaṃ	110, 184, 276
Posakā	472	Bandhavā	96
Posassa	48, 54	Babbajaṃ	110
Plavatī	108	Balaṃ	48, 160, 246, 444
PH		Balānikamaṃ	122
Phaṇaṃ	150	Baliṃ	08
Phandanaṃ	34	Balivaddo	62
Pharati	444	Balī	94
Pharusamaṃ	56, 58, 220	Bahidvāraḥṭṭhakā/e	232, 256
Pharusāhi	154, 216	Bahipi	170
Phallati	66	Bahukāro	336
Phassapareto	194	Bahudevarattiṃ	246
Phassayitvā	382	Bahujanasukhāya	252, 340, 428
Phassā	154	Bahujjano	104
Phasso	132	Bahujāgaro	32
Phassāyatanesu	184	Bahuputtaṃ	252
Phālo	264	Bahussutaṃ	78
		Bādhito	110
		Bādhenti	230

B		B	
Bālasaṅgatacārī	78	Brahmaṇ	22
Bālā	32, 40, 68	Brahmā	344, 472
Bālānaṃ	06, 38, 78	Brahmacariyesanā	386
Bālūpasevanā	414	Brahmacārayo	310
Bāle	32, 38, 106, 128	Brahmacāripaṭiñño	236, 376
Bālyaṃ	38	Brahmacārī	58
Bāhāya	174	Brahmaññaṃ	216
Bāhitapāpadhammo	136	Brahmaññatā	108
Bāhitapāpo	120	Brahmaññatthaṃ	466
Bāhiraṃ	122	Brahmabhūtaṃ	400
Bāhiraṃ aṅganti karitvā	338	Brahmavimānaṃ	344
Bāhujaññaṃ	256	Brahmunā	48, 82, 286, 426
Bāhusaccaṃ	06	Brāhmaṇajātiko	138
Bāhusaccena	92	Brāhmaṇasammata	466
Bāhitvā	138	Brāhmaṇassa	120, 132,
Bāhetvā	90		134, 158, 402, 422
Bālḥagilāno	138	Brāhmaṇo	58, 98, 118, 120,
Bimbaṃ	60		122, 138, 142, 148, 400
Bīraṇaṃ	108	Brūhaya	96
Bujjhati	56, 96	Brūhetā	374
Buddhaṃ	02, 14, 122,		
	126, 400, 408, 488	BH	
Buddhapamukho	164, 206	Bhagini	214
Buddhabhūmi	20	Bhaggā	64
Buddhasāsane	116, 118	Bhajetha	42, 78, 376
Buddhasettḥo	08	Bhaṇḍanāni	338
Buddhassa sāvako	40, 384	Bhatakavādena	176
Buddhānaṃ sāsanaṃ	214, 242	Bhatako	176
Bubbulakaṃ	68	Bhaddakaṃ	220
Bojjhaṅgā	04, 240	Bhaddakena	358
Bodhipakkhiyānaṃ	424, 454	Bhaddasālamūle	210
Bodhirukkhamūle	132, 194	Bhaddikāya	358
Byāgā	280	Bhadraṃ	52, 118
Byāpannacitto	444	Bhadrāni	52, 310
Byārosanā	22	Bhadro	52, 60
Byāsattamanasaṃ	36, 96	Bhantaṃ	80
Brahmavādaṃ	136	Bhantacitto	202
Brahmacariyaṃ	06, 64, 102, 166,	Bhabbarūpo	290
	172, 174, 194, 224, 256, 360	Bhabbo	226, 326, 358, 418

BH		BH	
Bhamaro	36	Bhātari	18
Bhamassu	116	Bhāti	148
Bhayaṃ	34, 78, 96, 140, 194, 376, 414	Bhāyatha (dukkhassa)	230
Bhayaṃ maggaṃ	54	Bhāyanti	56
Bhayatṭhā	444	Bhāvanam	40
Bhayatajjitā	72	Bhāvanānuyogamanuyutto	424
Bhayadassino	104	Bhāvanāpāripūriṃ	470
Bhayadassī	32	Bhāvanāmayam	392
Bhavataṇhā	196, 390	Bhāvanāya	100, 260
Bhavataṇhāparikkhayā	380	Bhāvitattaññataram	400
Bhavanirodhāya	378	Bhāvitattānam	48, 470
Bhavanettisaṅkhayā	372	Bhāvitatto	430
Bhavapareto	194	Bhāsitaṃ	08, 114, 162, 226, 246, 306
Bhavayogayutto	452	Bhāsiya	402
Bhavayogavisaññutto	452	Bhikkhu	32, 40, 58, 90
Bhavaratā	378	Bhikkhuniyā	400
Bhavavippahānāya	194	Bhiduram	414
Bhavasāṅkhāram	256	Bhidurāyam	414
Bhavasatto	194	Bhiyyo	28, 102, 110, 280, 340
Bhavasammuditā	378	Bhisakko	462
Bhavasallāni	112	Bhimsanako	256
Bhavasamyojanakkhayā	346, 394, 420	Bhīto	170
Bhavassa pāragū/um	110, 462	Bhuñjamānā	10
Bhavam atthamam	10	Bhuttāviṃ	206, 310
Bhavātha	60, 374	Bhuttāvissa	298
Bhavābhavatam	170	Bhummatṭhe	32
Bhavābhave	380, 390	Bhummani	08, 14
Bhavāya	94	Bhusappamattā	10
Bhavārāmā	378	Bhusassa	288
Bhavana	196	Bhūsam	86
Bhavesanā	386	Bhūsā	108
Bhavo	132	Bhūtam	370, 380, 406
Bhasmacchanno	40	Bhūtapariññā	380
Bhassarato	418	Bhūtaratā	196
Bhassārāmatamanuyutto	418	Bhūtassa nibbidāya	380
Bhassārāmo	418	Bhūtassa vibhavā	380
Bhāgavā	30	Bhūtā	08, 20, 196, 224, 236, 240

M		M	
Manoduccaritaṃ	82, 254, 356, 396, 426	Mānaganthā bhikkhuno	328
Manopakopaṃ	82	Mānañjahaṃ	374
Manopubbaṅgamā	26	Mānavinibandhā	272
Manomayā	26	Mānasaṅkhaye	328
Manomuni	398	Mānaṃ	80, 194, 326, 374
Manomoneyyaṃ	398	Mānino	144, 154, 190, 214, 278
Manoramaṃ	38	Mānupetā	272, 328
Manoseṭṭhā	26	Mānusakaṃ	126
Manosoceyyaṃ	398	Mānusikā	18
Mantabhāṇī	114	Mānusiya	08
Manteti	166	Mānuse	48
Mando	106	Māno	40, 62, 124, 186
Mamāyitaṃ	116	Māyā	186
Maraṇantaṃ	62	Māraṇantikā	298
Maraṇante	220	Māradheyyaṃ	34, 390
Maraṇamattaṃ	274, 476	Mārapāso	398
Marīcikaṃ	68	Mārabandhanaṃ/ā	34, 94, 112, 222, 448
Marīcidhammaṃ	36	Mārasenaṃ	136
Malitthiyā	84	Mārassetaṃ	92
Masāragallaṃ	234, 240	Māraṃ	388, 394
Masi	316	Māraṃjahaṃ	364
Mahagghaso	106	Mārena	254, 422
Mahaṇṇave	416	Māro	26, 28, 38, 48, 108, 196, 254
Mahattehi	360	Mālā	04, 424
Mahatthikā	20	Mālāguṇe	38
Mahaddhanataro	150	Māluvā	66, 108
Mahapphalāni	10	Māvoca	56
Mā	32, 56, 78, 150, 208	Māssu	188
Mākattha	230	Migabhūtena	170
Mā kandi	116	Micchā	402
Māgadho	150, 152	Micchādiṭṭhikā	402, 458
Māṇavakavaṇṇaṃ	150	Micchādiṭṭhikammasamādānā	402
Māṇavikā	156	Micchādiṭṭhisamādānā	104
Mātāpitu-upaṭṭhānaṃ	06	Micchāpaṇihitaṃ	34, 208
Mātucchā	368	Micchāsaṅkappagocarā	28
Mātucchāputto	172, 176, 178	Mitabhāṇiṃ	82
Mātulāni	368		
Mānaganthā	272, 328		

M		M	
Mittasampadam	18	Mūlhā	324, 332
Mithubhedato	308	Mūlho	438
Middhī	106	Mettacittaṃ	344, 392
Milāyanti	424	Mettaṃ	08, 350
Misso	312	Mettaṃso	352
Mīyanti	30	Mettā	202, 350
Mukhato jātā	462	Mettācetovimutti	350
Mukharā	204	Mettāvihārī	116
Mukhasaññato	114	Medo	04
Mukhāyāmaṃ	250	Medhagā	26
Muccati	40	Medhāvī	30, 34,
Mucchitā	282		84, 88, 412, 444
Muñcati	120	Mokkhanti	34, 94
Muñcāma	176	Moghajīṇṇo	88
Muñcetha	120	Moghamaññaṃ	260
Muṭṭhassatino	204	Modati	28
Muṭṭhīhi	264	Monena	90, 148
Muṇḍakā	288	Moneyyasampannaṃ	398
Muṇḍakena	90	Moneyyāni	398
Mute	146	Mohakkhayaṃ	178
Muttaṃ	04	Mohaggi	448
Muttā	234, 240	Mohajehipi	194
Mudu	20	Mohadosā	114
Muddāsippaṃ	192	Mohaneyye/esu	438, 482
Muddhaṃ	40	Mohasambandhano	290
Mudhā	10	Mohaṃ	30, 324, 332, 438
Munāti	92	Moho	330, 342, 382, 398, 438
Muni	90, 92,		
	128, 148, 256, 260	Y	
Muniṃ	286, 364, 373, 398	Yakanāṃ	04
Musalo	264	Yakkhassa bhavane	140
Musāvādā	02	Yakkhā	18, 206
Muhuttamapi	38, 48	Yajetha	48, 456
Mūlaghaccaṃ	86, 90	Yatatto	136
Mūlajātā	426	Yataṃ	484
Mūlā	286	Yatindriyaṃ	144, 246
Mūle	108	Yatindriyo	194
Mūlhaḡabbhā	160, 164	Yatthakāmanipātino	34
Mūlharūpo	90	Yatthakāmaṃ	106

Y		Y	
Yatra hi nāma	162	Yāva subhāsitaṃ	218
Yathā matā	30	Yāvaṃ	96
Yathākammūpage	458	Yitṭhaṃ	48
Yathākāmakaraṇīyo	398	Yugāni	10
Yathāgāraṃ	28	Yuñjaṃ	78
Yathādhippāyaṃ	166	Yuvā	94
Yathā pasādanaṃ	86	Yenicchakaṃ	106
Yathābhatam	340, 358	Yogakkhemassa	358
Yathābhūte	380	Yogakkhemaṃ	30, 336, 474
Yathāvaṃ	380	Yogakkhemā	254, 338
Yathā saddhaṃ	86	Yogayuttā	390
Yadidaṃ	20, 132, 156, 132, 156, 444, 456	Yogasmim	78
Yadi vā	46, 74, 230, 352, 432, 482	Yogaṃ	126, 394
Yannūnāhaṃ	138, 158, 188, 210, 224, 242	Yogā	94, 168, 430
Yamapurisā	84	Yogātigo	384, 406, 432
Yamalokaṃ	36	Yodhetha	34
Yamassa	84	Yoni	362
Yamāmase	26	Yonijaṃ	122
Yaso	30, 444	Yoniso	18, 106
Yasobhogasamappito	100	Yoniso padhānena	362
Yāgā	462	Yoniso manasikāro	336
Yācayogo	462	Yobbane	64
Yānikatā	252		
Yānehi	104	R	
Yāpanīyaṃ	166, 208, 246	Rakkhato malaṃ	84
Yāpenti	14	Rakkhā	170
Yāmaṃ	64, 132	Rajata-	04
Yāva appāyukā	224	Rajataṃ	234, 240
Yāvakīvaṃ ca	278	Rajanaṃ	226
Yāvajīvampi	38	Rajanīyesu	208
Yāvātā	88, 90, 308, 442, 484	Rajaṃ	102, 172, 436
Yāvadatthaṃ	158	Rajānukiṇṇaṃ	276
Yāvadeva	40, 256	Rajo	54
Yāvantā	108	Rajojallaṃ	258
Yāva bāhā gahaṇā	232	Raṭṭhapiṇḍaṃ	102, 378, 446
Yāva mukhato	288	Raṇaṇjahā	470
		Ratanaṃ paṇītaṃ	08
		Ratā	30, 44, 70, 328, 372
		Rati/ī/iṃ	18, 62, 102, 116, 126

R		R	
Ratiyā	80	Rūpūpagā	406
Rattacittā	390	Rūpe pariññāya	406
Rattandhakāratimisāyaṃ	140, 276	Rūhati	108, 412, 440
Rattā	282	Roganiddaṃ	62, 370
Rattindivamatanditā	450	Rodaṃ	40
Rathasippaṃ	192	Rosenti	154, 218
Rathiyā	216		
Randhayuṃ	86	L	
Ramaṇiyāni	46	Lacchāma	190
Ramate	212	Lajjanti	104
Ramito	100	Lajjitāye	104
Rasmiggāho	80	Lapayanti	42
Rassakā	20	Lapā	476
Rahado	42, 44, 448, 476	Lapitalāpanamattena	458
Raho	230	Lapetave	172
Rahogatassa	144,	Lasikā	04
	212, 220, 242	Lahu atthakāmo	194
Rāgaggi	448	Lahuṭṭhānaṃ	160, 246
Rāgajehipi	194	Lahuno	34
Rāgadosā	112, 330	Lahumessati	116
Rāganissitā	108	Lābhasakkāragāraṃ	420
Rāgarattā	110	Lābhasakkārasiloko	420
Rāgasamo	76, 86	Lābhasakkāra-	
Rāgānusayo	430	silokānisamsatthaṃ	360
Rāgo	28, 124, 398, 400	Lābhā	220
Rājato	16, 58	Lābhī	144, 154, 200,
Rājarathā	62		214, 218, 376,
Rājābhinitā	444	Lābhūpanisā	40
Rājīsayo	350	Lippiati	122
Rāmaṇeyyakam	46	Luddhā	322, 330
Rukkhamūlaṃ	204,	Luḷitaṃ	300
	288, 300, 464	Lekhāsippaṃ	192
Rukkhamūlagato	168	Lokadhammehi	08
Rukkho	108	Lokavaddhano	66
Ruṇṇaṃ	16	Lokassa dassatāro	472
Rūpadhātu	382	Lokādhipaccaṃ	70
Rūpadhātuṃ pariññāya	382	Lokāyatasippaṃ	192
Rūpā	148	Loṇaraso	234, 238
Rūpānaṃ ca atikkamaṃ	406	Lobhaneyye	438

V		V	
Vākkaraṇamattena	90	Vijjāvimutti	18
Vākyaṃ	220	Viññāṇapaccayā	132
Vācāgocarabhāṇino	250	Viññāṇaṃ	132, 414, 450
Vācānurakkhī	94	Viññāṇaṃ atthagamā	318
Vācāmunim	398	Viññātamattam	146
Vācāya saṃvaro	114	Viññāte	146
Vācāsuciṃ	398	Viññāpakā	468
Vāṇijo	54, 118	Viññāpaniṃ/iyā	124, 246
Vāti	38	Viññū	20, 38, 82, 456
Vāto	26, 28	Vitakkapamathitassa	110
Vādita-	04	Vitakkā	198, 202, 274, 364
Vānaro	108	Vitakkāsayā	430
Vāyo	148, 292	Vitakkupacchedāya	202
Vāri	122	Vitakkūpasame	112, 482
Vārijo	34	Vitiṇṇaparalokassa	68, 348
Vārivahā	16	Vittalābhaṃ	412
Vāladhiṃ	264	Vittam	08
Vāvattayi	384	Viddham	150
Vāhā	108	Viddhe	350
Vāheti	234	Vidvā	202, 312
Vikampati	422	Vidhaṃsati	338
Vikālabhojanā	02	Vidhūpayam	136
Vikiṇṇavācā	204	Vidhūpitā	274
Vikkhīṇo	220, 450	Vinayo	06, 150
Vigatamiddho	22	Vināti	188
Vigatavalāhakaṃ	150	Viniveṭhetvā	150
Vigaticchesu	114	Vinītā	254
Vigayha	10	Vineyya	22
Viggayha	264	Vinodaye	110
Vighātapakkhikā	430, 434	Vindati	38, 94
Vighātavā	448	Vipariṇāmadhammā	196, 414
Vicāritāni	436	Vipassino	322, 334
Vicikicchitam	12	Vipākāvasesena	228
Vicinatha	216	Vipātayaṃ	40
Vicessati	36	Vipulaṃ	32, 96, 282
Vijātāya	156	Vippakatā	150, 190
Vijitam	106	Vippakāraṃ	142
Vijitasāṅgāmo	196, 424	Vippajaheyya	80
Vijjā	160, 366, 430, 460	Vipparisāraṃ	302

V		V	
Vippamuñcetha	118	Virāgo	92, 442
Vippamutto	12, 194, 380, 388	Virājayam	326, 366
Vippamokkham	194	Virājitā	400
Vippasannaṃ	124, 302	Viriccamāno	298
Vippasanno	42, 376	Viriyamārabhato	50
Vippahāya	42	Viriyārambhakathā	200
Vipphālesuṃ	312	Virujjhati	44
Vibbhantacittā	204	Viruddhesu	124
Vibhajanti	254	Virūḥabrahmacariyā	370
Vibhavam	196, 380	Vilepana-	04
Vibhavataṇhā	390	Vilomāni	36
Vibhāvayanti	10	Vivaranti	254
Vibhūsanatṭhānā-	04	Vivaraṃ	54
Vimalaṃ	124	Vivāhe	420
Vimuttamānaso	110	Vivicca sayanena	92
Vimutti	394	Viveko/aṃ	40, 150, 364
Vimuttikathā	200	Visakumbhena	440
Vimuttiñāṇadassanakathā	200	Visaṅkhāragataṃ	64
Vimuttiñāṇadassanakkhandho	470	Visaṅkhitam	64
Vimuttiñāṇadassanasampannā	468	Visaṅñuttaṃ	122
Vimuttiñāṇam	466	Visattikā/aṃ	70, 108, 286
Vimuttiraso	238	Visamānī va	228
Vimuttisampannā	468	Visaṃ	52, 54
Vimuttisārā	374	Visaṃyuttaṃ	120, 122
Vimuttisukhapaṭisaṃvedī	132,	Visāradā	254
	150, 194	Visīdanti	68, 268
Vimuyhati	18	Visukkhā	280
Vimokkho/ā	20, 44, 394	Visuddhiṃ	28
Viyattā	254	Visūkadassana-	04
Virajaṃ	08, 120, 124, 226, 316	Visesato	30
Virajaṃ padaṃ	370, 382, 406	Visesādhigamena	440
Virajjatha	366	Visokassa	44
Virati	06	Vissatṭhāya	246
Virattacittā	12	Vissaṃ dhammaṃ	90
Virattacittā se	366	Vissāsaparamā	76
Virattaṃ	208	Vihacca	150
Virāgatā	150	Vihaññati/anti	28, 38, 168
Virāgadhammaṃ	414	Vihaññamānaṃ	156, 158, 172
Virāgaṃ	08	Vihane	376

V		V	
Vihāraṃ	22	Verā	96
Vihāhisi	118	Verāni	26
Vihimsati	56, 152, 440	Verinesu	74
Vihimsāvitakko	480	Verī	34, 206
Vihethayanto	72	Verocanamhi	278
Vihethesum	312	Velaṃ	232
Vihesenti	154, 218	Velāyaṃ	132, 150, 316
Vihesesi	148, 228	Vessantaraṃ	364
Vitagedhassa	448	Vehāsaṃ	188, 316
Vitatanho	112, 336, 380, 472	Veḷuriyo	234, 240
Vitaddaraṃ	120	Vokkantā	370
Vitamaccharā	410	Vodiṭṭhā	216
Vitamalaṃ	226	Voropesi	146, 206, 228
Vitamohesu	114	Vyantikāhiti	112
Vitalobho	186	Vyāpādavitaṅko	434, 480
Vitivatto	170, 286	Vyābādhemi	364
Vīraṃ	126	Vyāvaṭo	156
Vuṭṭhahitvā	132, 182, 194, 316		
Vuṭṭhi	28, 436	S	
Vutthāni	166	Sa-upādisesā	372
Vusitabrahmacariyo	136, 478	Sa-upāyāsaṃ	352, 368
Vusitavā	372, 428, 454	Sa-ūmi	400
Vusitaṃ	176	Sakaṭasatāni	300
Vussati	194, 360, 474	Sakadāgāmī	240
Vūpakatṭho/ā	176, 180, 210	Sakavaṇṇaṃ	150
Vedaguno	158, 450	Sakavediyā	248
Vedagū	312, 396, 478	Sakiñcanaṃ	156, 158
Vedanaṃ	58, 172	Sakiñcano	122
Vedanā	04, 132, 298, 316, 384	Sakuntānaṃ	44
Vedanānaṃ khayā	384	Sakunto	68
Vedanānaṃ ca sambhavaṃ	384	Sakesu dhammesu	140
Vedanāhi	158, 162	Sakkacca	08
Vedantagū	136	Sakkaccaṃ	14, 120
Vedhati	178, 184	Sakkato	144, 154, 190, 214, 278
Veyyākaraṇāya	432	Sakkariyamānassa	422
Verabhayātitaṃ	400	Sakkāyaditṭhi	12
Veramaṇī	02	Sakkāyābhiratā	448
Verasaṃsaggasaṃsaṭṭho	96	Sakkāraṃ	40, 154, 214
Veraṃ	26, 304	Sakkārena	420, 422

S		S	
Sakko	20	Saṅgāmasīsaṃ	424
Sakhā	16	Saṅgāme	48, 104
Sagandhakaṃ	36	Saṅgo	68
Sagahaṃ	400	Saṅghakammāni	248
Sagaho	476, 478	Saṅghabhedo	338
Saggaṃ	54, 228, 306, 342, 396, 404, 412	Saṅghasāmaggi	340
Saggāpāyaṃ	128	Saṅghaṃ	02, 14, 248, 338, 408
Saggāya	68	Saṅghāṭikaṇṇe	446
Saṅkappo	40	Saṅghāṭiṃ	300
Saṅkappā	108	Saṅghe	10, 338, 444
Saṅkassaraṃ	102	Sacittapariyodapanāṃ	72
Saṅkāradhānasmim	38	Sacittaṃ	106
Saṅkārabhūtesu	38	Saccavedinaṃ	80
Saṅkiyo	412	Saccaṃ	82, 90, 124, 170, 186, 260, 292
Saṅkilissati	66	Saccānaṃ	92
Saṅkhatāṃ	370, 406	Saccena	08, 82
Saṅkhatā	442	Sacchikatvā	176, 284, 382, 406, 424, 454, 466
Saṅkhampi	174	Sajjanti	264, 268
Saṅkhalikhitaṃ	242	Sajju	40
Saṅkhatadhammassa	156	Saññatacārino	48
Saṅkhātadhammānaṃ	40	Saññatassa	30
Saṅkhātuṃ	74	Saññatuttamo	114
Saṅkhānasippaṃ	192	Saññate	310
Saṅkhāya	90, 396	Saññato	114
Saṅkhārapaccayā	132	Saññatto	166
Saṅkhāraparamā	76	Saññamato	304
Saṅkhārā	88, 94, 132, 316	Saññamayattānaṃ	118
Saṅkhārūpasamaṃ	116, 118	Saññamassa	344
Saṅkhārūpasamo	370	Saññamena	30
Saṅkho	234, 240	Saññamessanti	34
Saṅkhyāṃ	396	Saññamo	06
Saṅgahāni	420	Saññā	18
Saṅgaho	06	Saññāpetvā	166
Saṅgaṃ	124, 274	Saññojanasaṅgasattā	282
Saṅgā	142	Saññojanaṃ	80
Saṅgātigaṃ	122	Saññojane	282
Saṅgātigo	400	Saññojanaena	336
Saṅgāmajuttamo	48		

S		S	
Saṭhilo	102	Santavāco	118
Saṭho	86, 90	Santavuttī/iṃ	362, 484
Saṅṭhāti	202	Santassa	38
Satataṃ samitaṃ	478, 484	Santaṃ padaṃ	20
Satādhipateyyā	374	Santāpajāto	194
Satipaṭṭhānāni	240	Santāpehi	194
Satimato/anto	30, 44	Santike	32, 82, 180, 218, 340, 374, 448
Satimā	118, 358, 376	Santiṭṭhati	378
Sati vā upādisese	374, 376	Santindriyaṃ	144, 246
Satiṃ	22, 184, 250	Santindriyo	20
Sato	112, 336, 384, 472	Santipade	394
Sato sampajāno	172, 256, 298, 376, 432	Santiparaṃ	76
Sattabojjhaṅgā	04	Santimaggaṃ	96
Sattasaṇḍaṃ	350	Santuṭṭhi	06, 116
Sattā	04, 20, 104, 282, 322, 332, 390	Santuṭṭhikathā	200
Sattāhavaddalikā	150	Santuṭṭhiparamaṃ	76
Satthavāhā	464	Santuṭṭho	212
Satthāro	464	Santusito	114
Satthiṃ	262	Santussako	20
Satthusāsanakārino	360	Santo	42, 100, 414
Saddhā	108, 152, 190, 410, 426	Santharivā	304
Saddho	100	Sandassakā	468
Saddhammadesanā	74	Sandassito	204, 228, 296
Saddhammā	114, 432	Sandasseti	280, 294
Saddhaṃ	28, 86, 228, 426	Sandānaṃ	286
Saddhāyamānarūpā	250	Sandāmaṃ	122
Saddhiṃ caraṃ	106, 312	Sandhāya	232
Sadatthapasuto	66	Sandhāretuṃ	172
Sadisāṃ	38	Sandhicchedo	46
Satantaro	406	Sandhisinḅhāṭakesu	14
Santakāyo	118	Sannaddho	120
Santacittā	374	Sannicayo	44
Santatarā	406	Sannipatitānaṃ	150, 190
Santappamāne	194	Sannipātaṃ	112
Santamānaṃ	144, 246	Sannivāso	78
Santarabāhiraṃ	104	Sannisinnānaṃ	150, 190
Santavā	118	Sapanti	218
		Sapariḷāhaṃ	352, 368

S		S	
Sapubbadevakāni	472	Sabrahmakāni	472
Sapubbācariyakāni	472	Sabrahmacārī	148
Sappañño	356, 396, 404	Samakkhātāro	468
Sappissa	158, 316	Samaggataṃ	440
Sappurisaṃ	10, 78	Samaggarato	340
Sampannasīlānaṃ	38, 482	Samaggānaṃ	74
Sabbakammajahassa	172	Samacariyā/aṃ	120, 392
Sabbakāmadado	18	Samacārino	216
Sabbaganthappamocanaṃ	466	Samaṇakā	288
Sabbaganthappamocano	488	Samaṇapaṭiññaṃ	232
Sabbaganthappahīṇassa	44	Samaṇabrāhmaṇakapaṇaddhika-	
Sabbañjaho	112	vaṇibbakayācakānaṃ	410
Sabbattatāya	196	Samaṇānaṃ	06, 216
Sabbatthasaṃvaro	114	Samaṇesu samaṇasammata	466
Sabbatthasaṃvuto	114	Samaṇo	58, 72, 88,
Sabbatthābhivassī	410		120, 142, 186, 206, 310
Sabbadānaṃ	112	Samativijjhati	28
Sabbadhi	44, 108, 196	Samatthi	08
Sabbadhi vippamutto	194, 280	Samathaṃ	44
Sabbappahāyinaṃ	398, 456	Samadhigayha	346
Sabbabhavāni	196, 372	Samantacakkhu	364
Sabbabhūtānukampako	412	Samappitā	104, 258
Sabbabhūtānukampī/ino	366, 462	Samavekkhitā	484
Sabbayogavisamṃyuttaṃ	126	Samavekkhiya	362
Sabbarāgavirattassa	386	Samayā samayaṃ upādāya	422
Sabbalokābhibhuṃ	126	Samasamaphalā	302
Sabbavidū	112	Samaṃ	08, 48
Sabbavositavosānaṃ	128	Samaṃ careyya	58
Sabbasaṅkhārasamathaṃ	406, 430	Samāgañchi	78
Sabbasanthariṃ	304	Samāgatāni	08, 14
Sabbasaṃyojanaṃ	122	Samācare	20
Sabbaso	90, 116,	Samādapakā	468
	126, 196, 372, 468	Samādapeti	280, 294
Sabbaṃ	112, 168, 224,	Samādiyi	228
	288, 292, 326, 438, 486	Samādhikathā	200
Sabbābhibhū	112, 488	Samādhikkhandhena	390
Sabbāvantaṃ	226, 232	Samādhikkhandho	470
Sabbūpādānakkhayā	196	Samādhinā	08, 60, 182
Sabbhi	62	Samādhimhā	132, 150, 182, 194

S		S	
Samādhilābhena	92	Sampahaṃsakā	468
Samādhisampannā	468	Sampahaṃsito	204, 226, 296
Samādhim	08, 86,	Sampahaṃseti	280, 292
	114, 186, 206, 274	Sampākaṃ	414
Samāpattiyā	366	Samphalaṃ	382
Samāpannā	144, 158	Samphuṭṭho	414
Samāhito/ā/aṃ	08, 114, 184,	Samphusaṃ	414
	220, 256, 376, 446, 482, 484	Sambahulā	142, 152
Samiñjanti	42	Sambādho	246
Samitattā	90	Sambuddhānaṃ	70, 368
Samitiṃ	104	Sambodhagāmino	454
Samīrati	42	Sambodhāya	200, 358
Samuṭṭhitaṃ	84	Sambodhi-aṅgesu	44
Samuttejakā	468	Sambodhiparāyano	228
Samuttejito	204, 206, 228, 296	Sambodhimanuttaraṃ	358, 376
Samuttejeti	280, 292	Sambodhimuttamaṃ	358, 418, 482
Samudayo	132	Sambhavaṃ	12, 256, 384, 468, 472
Samudācarati	186, 364	Sambhavanti	132
Samuddatīre	144	Sambhavesī	20
Samuddamajjhe	54	Sambhedaṃ	368
Samuddaṃ	400/440	Sambhoti	196
Samuppannaṃ	370	Sammajjanī	264
Samuppanne	16	Sammati/iṃ	26, 120
Samussayo/ā	112, 386	Sammattakajātā	282
Samussitaṃ	60	Sammadakkhāte	42
Samūhataṃ/ā	86, 90, 386, 436	Sammadaññāya	322, 470
Sameti	212, 436	Sammadaññā vimuttānaṃ	38
Sameti pāpāni	90	Sammadaññā vimutto	372
Samena	88	Sammaddaso	384, 406, 432
Samenti	416	Sammappajāno	30, 478
Sampajānamusāvādo	348, 352	Sammappadhānāni	240
Sampatti	18	Sammasati	116
Sampatvā	414	Sammā	44, 116, 200,
Sampannavijjācaraṇā	60		298, 318, 368, 384, 404, 474
Sampajāno	172, 256, 298,	Sammādiṭṭhisammasamādānā	404
	338, 376, 384, 432, 446	Sammādiṭṭhikā	404, 458
Samparāyikaṃ	346	Sammādiṭṭhisamādānā	104
Samparāyikā	372	Sammāpaṇihitaṃ	36
Samparivattasāyī	106	Sammā mānābhisamayā	384

S	S		
Sammāsaṅkappagocaro/ā	28, 204	Sassato	260
Sammāsambuddho	144, 160, 220, 382, 406, 428, 442	Sahatī	108
Sammiññitaṃ	174, 182	Sahate	436, 438
Sammiññeyya	174, 182	Sahanandī	420
Sammukhā ditṭho	244	Sahanukkamaṃ	122
Sammodaniyaṃ kathaṃ	136, 310	Sahavāso	414
Sayaṃkato	270	Sahavyataṃ	426
Sayanāsaṇaṃ	72, 214, 474	Sahāyatā	38, 106
Sayāno	22, 250, 480	Sahā vase	416
Sarakkhasaṃ	400	Sahitaṃ	30
Sarakkhaso	476, 478	Sahetudhammaṃ	132
Saraṇagamaṇaṃ	02	Saḷāyatanāṃ	132, 134
Saraṇaṃ	02, 72, 74, 226, 408, 488	Saṃyamaṇa	18
Saraṇaṃ yanti	72	Saṃyano	06, 90, 150
Saradasamaye	350	Saṃyuttā	336, 390, 482
Sarabhañña-	246	Saṃyojanakkhayā	420
Saraṃ	104, 312	Saṃyojanasaṅgasattā	110
Sarā	100	Saṃyojanaṃ	32, 358, 376, 384
Saritā	280	Saṃvaṭṭakappe	458
Saritāni	110	Saṃvaṭṭamāne	344
Sarīrakaṃ	148	Saṃvaṭṭavivaṭṭakappe	344, 458
Sarīrantimadhāriṇaṃ	368	Saṃvaratthaṃ	360
Sarehi	220	Saṃvaro	72, 114, 214
Saro	414	Saṃvasati	234, 238
Salābhaṃ	114	Saṃvase	66
Sallakatto	462	Saṃvāsena	258
Sallato	384	Saṃvāso	78, 232
Sallasanthaṃ	92	Saṃvigghassa	362
Sallahukavutti	20	Saṃvibhajati	412
Savanti	108	Saṃvibhāgassa	348
Savantiyo	234, 238	Saṃvibhāgā	456, 462
Savāhitaṃ	68, 388, 394	Saṃvuto	82, 114, 184, 354
Savighātaṃ	352, 368	Saṃvegiṇo	60
Savīciṃ	400	Saṃvejanīyesu	362
Saso va	110	Saṃvejanena	362
Sassatā	88	Saṃvejito	144
Sassati	290	Saṃvohārena	258
		Saṃsaggā	416
		Saṃsandanti	416

S		S	
Saṃsannasaṅkappamano	94	Sārattarattā	110
Saṃsaranti	334	Sārattā	274
Saṃsāmetvā	180, 210, 246	Sārathinā	44
Saṃsāraṃ	126, 272, 336, 390, 452, 472	Sārathim	80
Saṃsārā	44	Sārade	62
Sākiyānī	174	Sāramatino	28
Sākhābhaṅgaṃ	210, 212	Sāramenti	276
Sāgaraṃ	16	Sārambhakathā	56, 272
Sāgārā	474	Sārambho	56
Sāgāresu	474	Sārāṇīyaṃ	136, 310
Sātatiḅkaṃ	422	Sāre	28, 140
Sātatikā	30	Sālamiva	66
Sātarūpena	166	Sālavane	204
Sātasitā	110	Sāvakaḅaramī	20
Sādānesu	124	Sāvattāṃ	400
Sādhu	34, 40, 114, 244, 248	Sāvatto	476
Sādhuḅkaṃ	132	Sāsanaṃ	66, 72, 242, 470
Sātodakā	300, 302	Sāsapo	122, 124
Sādharmaṇe	168	Sāhu	78
Sādhuḅjivī	416	Sāhuneyyakāni	472
Sādhunā	82, 248	Sikkhaṃ paccakkhāya	172
Sādhurūpo	90	Sikkhānisamsā	374
Sādhuvihāri	106	Sikkhāpadaṃ	02, 236
Sāmaggi	74, 342	Sikkhāsārā	276
Sāmaññaṅgaṃ	464	Siṅgī	476
Sāmaññatā	108	Siṅghāṭakena	216
Sāmaññatthaṃ	444, 466	Siṅghānikā	04
Sāmaññassa	30	Siñca	116
Sāmaññassānulomikā	464	Sittā	116
Sāmaññaṃ	102, 216	Sithilaṃ	102, 110
Sāmaṃ	210	Sinehaṃ	96
Sāmaṃ ñātaṃ	402, 404, 422	Sinehitāni	110
Sāmaṃ diṭṭhaṃ	402, 404, 422	Sindhavā	104
Sāmaṃ viditaṃ	402, 404, 422	Sippaṃ	06, 192, 196
Sāmāvatippamukhāni	290	Sītavātaduddinī	150
Sāmikaṃ	160	Sītāsu	142
Sāmīcipaṭipannā	254	Sītibhaviṃsu	316
Sāmukkaṃsikā	226	Sītibhūtaṃ	126
		Sīde	416

S		S	
Sīmantarikāya	208	Sukhino	20, 158, 316
Sīlakathā	200	Sukhudrayaṃ	344, 392
Sīlakkhandhena	390	Sukhumadiṭṭhivipassakaṃ	422
Sīlakkhandho	470	Sukhumā vitakkā	202
Sīlagandho	38	Sukhesino	110
Sīladassanasampannaṃ	80	Sukho	52, 74, 78, 108, 150, 370
Sīlabbatamattena	92	Sugataṃ	126, 478
Sīlabbatam	12	Sugatigamanasaṅkhātaṃ	426
Sīlamayaṃ	392	Sugatino	54
Sīlavatūpapanno	428, 430	Suggatiṃ	28, 104
Sīlavipattiyā	304	Suggahitāni	246
Sīlavipanno	304	Sucarinaṃ	66, 68, 82
Sīlasampannā	468	Sucaritāni	396
Sīlasaṃvuto	96	Sucī	246
Sīlaṃ	108, 228, 258, 390, 412	Sucikamma	30
Sīlena	18, 60, 100, 358, 380, 410	Sucigandhaṃ	38
Sīlesu susamāhito	28	Suciṃ	08, 14, 398
Sukaraṃ	242, 248	Sucī	122, 142, 288
Sukarāni	66	Succhannaṃ	28
Sukilantarūpo	302	Sujīvaṃ	86
Sukkadhammā	368	Suññato	44
Sukkamūlā	370	Suññāgāragato	168
Sukkaṃ	42	Suññāgāraṃ	116, 306
Sukkaṃsaṃ	40	Suññāgārānaṃ	374
Sukkā	148, 368	Sutadhammassa	150
Sukhakāmāni	56, 152	Sutamattaṃ	146
Sukhadukkhaphuṭṭho	154	Sutaṃ	228, 298, 302
Sukhadukkhā	148	Sute	146, 276
Sukhapariccāgā	96	Suttaṃ	36, 96
Sukhamedhati	74	Suttā	376
Sukhasamuddaye	344, 392	Suttesu	32
Sukhasaṃvāso	78	Sudantā	44
Sukhasomanassabahulo	362	Sudantena	64, 104
Sukhā	74, 106, 150, 340, 384, 414	Sudassanaṃ	292
Sukhāni patthayamāno	412	Sudassaṃ	86
Sukhā vedanā	384	Suduttaraṃ	42
Sukhāvahaṃ	34	Sududdasaṃ	34
Sukhitattā	20	Suddhājīviṃ	114
Sukhinī	162, 164	Suddhājīve	118

S		S	
Suddhājīvena	86	Sulabharūpā	284
Suddhi	66, 142	Sulabhāni	464
Suniggahitaṃ	254	Suvaco	20
Sunipuṇaṃ	34	Suvaṇṇatā	18
Sunihito	16	Suvatthi	08, 14
Supaṭipanno	160	Suvikappitā	274
Supatitthā	300	Suvmuttacitto	30
Supariṣaṃvutā	84	Suvilittā	258
Suparihīnā	368	Susaṇṭhānasurūpatā	18
Suppakāsitaṃ	256	Susamāradhā	252
Suppatiṭṭhitaṃ	188	Susaṃvutaṃ	28
Suppatiṭṭhitā	16	Susaṃvuto	94
Suppatiṭṭhito	184, 426	Susaṃvihitā	170
Suppabuddhaṃ	98	Susikkhito	06
Suppabuddho	224	Susukhaṃ	74, 160
Suppasuttā	10	Sussaratā	18
Suppaṃ	264	Suhajjā	80
Subbatā	60	Sūkaramaddavaṃ	296
Subbato	44	Sūjū	20
Subhāro	20	Sūciḡhaṭikaṃ	232
Subhānupassino	110	Sūpaṭṭhitāya	184, 286, 430
Subhānupassim	26	Supadhāritāni	246
Subhāya dhātuyā	430	Sekkhaṃ	280
Subhāvitaṃ	28, 44	Sekhassa	336, 394, 418, 466
Subhāsītā	06, 36	Sekho	36, 418, 428
Subhāsubhaṃ	124	Seṭṭhataṃ	32
Subhikkhavāco	412	Setapacchādo	284
Sumanasikatāni	246	Sedo	04
Sumanā	08	Senāsaṇaṃ	180, 246, 464
Sumano	40	Senāsanāni	178, 180
Sumarati	106	Senti	64
Sumedhaṃ	78	Semhaṃ	04
Sumedhaso	32	Seyyaso	36
Surakkhitaṃ	64	Seyyaṃ	38
Surabhi	414	Selaṃ	28
Surāmerayamajjapamādaṭṭhānā	02	Selūpamaṃ	208
Suriyo 'va	136	Sele	364
Suladdhalābhaṃ	426	Sevanā	06
Suladdhaṃ	220, 302	Sevamāno	414

S		H	
Sehi	56	Hatthicchāpehi	210, 212
Sokamajjhe	220	Hatthināgo	210
Sokā	108, 214, 316	Hatthisippaṃ	192
Sokāvatiṇṇaṃ	364	Hadayaṃ	04
Sokinim	32	Hananti	112, 152
Socati	28,	Harāyamānā	380
	78, 116, 220	Harāyamāno	176
Soceyyasampannaṃ	398	Have	48, 62, 70,
Soceyyaṃ	258		118, 132, 134, 136, 376
Soceyyāni	398	Hāsapaññānaṃ	368
Soṇasigālā	368	Hāso	60
Soṇḍāya	210	Hitvā	32, 44, 76, 78, 82,
Soṇḍo	264		126, 194, 356, 396, 420, 426
Sotadhātuyā	188, 208	Himapātasamaye	142
Sotaṃ	110, 118, 452	Himavanto	100
Sotā	108	Hiri	368
Sotāpattiphalaśacchikiriya	240	Hirīnisedho	60
Sotāpattiphalaṃ	70	Hirōtappaṃ	366
Sotāpanno	228, 240	Himṣati	56, 92, 152
Sotena saṃvaro	114	Himṣanti	382
Soto	108, 478	Himṣamano	120
Sotthānaṃ	06	Hīnavīriyaṃ	26, 416
Sotthim	08	Hīnavīriyo	50, 358
Sotthimāgataṃ	80	Hīnaṃ dhammaṃ	66
Sobbhe	298	Hīnādhimuttikā	416
Somanassaajātā	166	Hīnāyāvattissāmi	172
Sovacassatā	06	Huhuṅkajātiko	136
Soḷasiṃ	40, 350	Hutaṃ	48
		Huraṃ	08, 30, 146, 246, 296
		Hurāhuraṃ	108, 202
		Heṭṭhārahado	478
		Hetu	14, 42, 176,
			228, 334, 340, 446, 472
		Hemantikāsu	142

--ooOoo--

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Công Đức Thành Lập

1. Ven. Khánh Hỷ và Phật tử chùa Bát Nhã
2. Quý Hùn Phước Visākhā
3. Gia đình Phật tử Visākhā An Trương
4. Gia đình Phật tử Trương Đình Nguyên & Huỳnh Ngọc Hạnh
5. Bà Quả Phụ Phạm Vũ Diễm - Pháp danh Diệu Đài
6. Bà Phật tử Diệu Giới và các con cháu
7. Gia đình Phật tử Lương Xuân Lộc & Lê Thị Thu Hà
8. Gia đình Phật tử Phạm Trọng Độ & Ngô Thị Liên
9. Gia đình Phật tử Lý Hoàng Anh
10. Gia đình Phật tử Nguyễn Văn Hòa & Minh Hạnh
11. Gia đình Phật tử Hồ Hoàng Anh
12. Phật tử Diệu Bình và Gia đình Phạm Thiện Bảo
13. Gia đình Phật tử Phạm Thị Thi & Châu Thiên Hưng
14. Gia đình Phật tử Phạm Xuân Lan & Trần Thành Nhơn
15. Cư sĩ Liên Tâm (Phan đình Quế)
16. Ái nữ Chú Nguyễn Hữu Danh
17. Gia đình Phật tử Khánh Huy
18. Ái nữ Cô Lê thị Tích
19. Cô Võ Trân Châu
20. Cô Hồng (IL)

Công Đức Hộ Trì

1. Ven. Dr. Bodagama Chandima
(Một bộ Tam Tạng Sri Lanka in tại Taiwan)
2. Phật tử Tống Thị Phương Lan
(Một bộ Đại Tạng Kinh Việt Nam)

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Án Tổng Tam Tạng Song Ngữ tập 28

⊗ KHUDDAKAPĀṬHAPĀLI - TIỂU TỤNG ⊗

⊗ DHAMMAPADAPĀLI - PHÁP CÚ ⊗

⊗ UDĀNAPĀLI - PHẬT TỰ THUYẾT ⊗

⊗ ITIVUTTAKAPĀLI - PHẬT THUYẾT NHƯ VẬY ⊗

Công Đức Bảo Trợ

Nhóm Phật tử Philadelphia
Phật tử Nguyễn Thị Cúc & Thái Bình Group
Phật tử Trần Thu Hiền và Thân Mẫu
Gia đình Phật tử Lý Hoàng Anh
Phật tử Phạm Thị Thu Hương
Phật tử Văn Thị Yến Dung
Phật tử Đào Thanh Tuyền
Phật tử Lê Quý Hùng
Phật tử Lê Ngọc Yến
Phật tử Liêu Thị Lê
Phật tử Nguyễn Thu Thủy, Pd. Diệu Tiên
Gia đình Phật tử Huỳnh Giang & Châu Lan Cầm

Công Đức Hỗ Trợ

Phật tử Texas
Phật tử Lê Dung
Phật tử Bùi Anh Tú
Phật tử Vương Bá Huệ
Phật tử Đỗ Thị Việt Hà
Phật tử Nguyễn Thị Hồng
Gia đình Phật tử Trần Minh Trí
Gia đình Phật tử Đỗ Huy Liêm, Pd. Bảo Thanh
Phật tử Trần Minh - Chùa Phổ Minh, Canada
Sandy Nguyễn (hồi hương đến Bùi Đình Ngọc)

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Án Tổng Tam Tạng Song Ngũ tập 28

⊗ KHUDDAKAPĀṬHAPĀLI - TIỂU TỤNG ⊗

⊗ DHAMMAPADAPĀLI - PHÁP CÚ ⊗

⊗ UDĀNAPĀLI - PHẬT TỰ THUYẾT ⊗

⊗ ITIVUTTAKAPĀLI - PHẬT THUYẾT NHƯ VẬY ⊗

Công Đức Bảo Trợ

Hòa Thượng Tịnh Đức - chùa Đạo Quang

Hòa Thượng Chơn Trí - chùa Pháp Vân

Ven. Thích Minh Hạnh - Chicago

Ven. Minh Hạnh - Canada

Đại Đức Pháp Nhiên

Đại Đức Pháp Từ

Ni Sư Thích Nữ Khiết Minh

Sư Cô Thích Nữ Huệ Tín

Phật tử Phan Bình và gia đình

Phật tử Lam Dao, Pd. Quảng Trí

Gia đình Phật tử Châu Huỳnh, Pd. Pemā

Phật tử Nguyễn thị Tường Lam, Pd. Huyền Từ

Công Đức Hỗ Trợ

Phật tử Châu thị Minh Trang

Phật tử Bùi Thị Bạch Tuyết

Phật tử Visakha An Trương

Phật tử Đào Thái Thùy Vân

Gia đình Phật tử Hà - Dũng

Phật tử Quảng Tâm & Giác Tấn

Gia đình Phật tử Hoàng Hữu Khuê

Gia đình Bà Bùi Thị Minh - Vũ Thư, Thái Bình

Châu thị Ngọc Sương & Diệp Thị Kim Liên

Gia đình Phật tử Nguyễn Đức Thiện & Nguyễn Xuân Mai

PHẬT TỬ VIỆT NAM Ở TRONG NƯỚC:

Đại Đức Pháp Nhiên - Chùa Siêu Lý Phú Định

Đại Đức Thiện Siêu	Đại Đức Thích Minh Lợi
Đại Đức Định Phúc	Đại Đức Thích Minh Thắng
Đại Đức Pháp Từ	Đại Đức Thích Minh Nhựt
Đại Đức Trung Thiện	Đại Đức Thích Minh Vi

Ni Sư Thích Nữ Khiết Minh (Chùa Kim Liên)

Sư Cô Thích Nữ Huệ Tín

Phật tử Nguyễn Thị Cúc & Thái Bình Group

Phật tử Đặng Văn Tín, Pd. Chánh Tâm Pháp

"Tu Nữ Diệu Thùy (Chùa Bửu Long)

Gia đình Phật tử Huệ Đức (Thanh Hạnh)

Gia đình Diệp Thị Rang

Ni Sư Thích Nữ Khiết Minh (Chùa Kim Liên)

Phật tử Nguyễn Thị Cúc & Thái Bình Group

Phật tử Phan Bình & gia đình

Phật tử Vương Bá Huệ (Đà Nẵng)

Cô Nguyễn Thị Hồng (Đà Nẵng)

Đại Đức Tâm Pháp

Gia đình Phật tử Đỗ Thị Ngọc Trâm

Gia đình Phật tử Hoàng Thị Lựu

Phật tử Nguyễn Thị Chính Nghĩa và gia đình

Gia đình Phật tử Tôn Thất Lộc & Trương Thị Đoạt

Cô Duyên

Gia đình Đại Đức Đức Hiền

Gia đình Tuấn Hằng

Phật tử Phan Anh (Thuận Pháp)

Phật tử Nguyễn Đức Vui, Pd. Nhật Thiện

(hồi hương đến Bà Hồ Thị Đẩu và thân nhân đã quá vãng)

Phật tử Pañño (nguyện cho trí tuệ được sáng suốt)

Gia đình Bà Bùi Thị Minh - Vũ Thư, Thái Bình

Châu thị Ngọc Sương & Diệp Thị Kim Liên

Phật tử Châu thị Minh Trang

Gia đình Phạm Thị Liễu

Gia đình Phật tử Paññvara Tuệ Ân (Hà Nội)

Gia đình Phật tử Silācarā

Phật tử Trần thị Minh Tâm

Đoàn Phật tử Hải Phòng

Một Phật tử Hải Phòng

Phật tử Tường Vân (Hà Nội)

Phật tử Nguyễn Việt Huy (Hà Nội)

Phật tử Dương Thanh Vân (Chùa Linh Thông - Hà Nội)

PHẬT TỬ VIỆT NAM Ở TRONG NƯỚC:

Phật tử Thái Thị Loan (Pht. chùa Linh Thông - Hà Nội)
Phật tử Minh Ngọc, Pd. Vijjāratana
Phật tử Nguyễn Thị Hồng & Cô Hương (Hà Nội)
Phật tử Nguyễn Hương Thủy (Hà Nội)
Phật tử Trần Thu Hiền và Thân Mẫu (Đống Đa - Hà Nội)
Gia đình Phật tử Trịnh Đức Vinh, Nguyễn Thị Bảo Điệp, Nguyễn Thị Hồng Yến, Nguyễn Thu Oanh, Nguyễn Tuấn Khanh, Trịnh Thị Phương Liên
Phật tử Phạm Thị Thu Vân (Sài Gòn)
Gia đình Phật tử Ngọc Vũ
Gia đình Phật tử Nguyễn Phú Điền
Gia đình Ông Tạ Đức Hồi & Bà Huỳnh Ý Sâm cùng các con (Sài Gòn)
Gia đình Trần Quang Tâm, Huỳnh Nguyệt Cẩm, Trần Nguyệt Thảo, Trần Vĩnh Long, Trần Mỹ Tiên (Sài Gòn)
Gia đình Lâm Hữu (Sài Gòn)
Gia đình Phật tử Đinh Anh Tuấn & Lê Thị Ánh Tuyết
Gia đình Ngô Hoàng Duy Lâm, Lê Thị Mai, Nguyễn Thị Tể, Lê Tấn Hà, Lê Thị Lan Hương, Lê Tấn Đạt, Lê Tấn Hòa
Phật tử Chơn Bảo Hồng (Trúc Lâm Thiền Viện - Đà Lạt)
Phật tử Khánh Vy + Huyền
Nguyễn Văn Xuân, PD. Tín Phúc
Ngô Thị Tường Vân, PD. Tín Phương
Nguyễn Bảo Minh, PD. Thuận Phát
Gia đình Phật tử Bảo Thanh (Đỗ Huy Liêm)
Nguyễn Văn Trường, PD Tâm Định
Phật tử Liêu Thị Lê
Nhóm Phật tử hành hương Sri Lanka
Phật tử Nguyễn Thị Mỹ Tú - PD Liên Tú
Phật tử Huỳnh thị Liên Châu cùng các con cháu
Gia đình Phật tử Tạ Minh Chí
Gđ. Phật tử Văn Hiếu Ngô, Pd. Diệu An, Nguyễn Văn Tâm, Pd. Thiện An
Gđ. Phật tử Hoa và Thiện
Gia đình Phật tử Huỳnh Liên cùng các con
Gia đình Phật tử gồm có: Trần thị Lai, Phạm ngọc Tuấn & Bùi thị Dung, Phạm thị Mỹ Huyền, Phạm Ngọc Thái Tài, Phạm Đức Thắng
Gia đình Phật tử Nguyễn Huy Định và Nguyễn thị Minh Hiếu cùng các con
Gia đình Phật tử Nguyễn văn Sáng và Mai thị Quỳnh Hương cùng các con
Phật tử Liễu Vân
Phật tử Bảo Thanh & Tín Hạnh
Phật tử Nhật Thành
Gia đình Phật tử Nimmala & Cariyā
Bé Đỗ Vũ An ,6 tuổi, Pháp danh: Jivaka

DANH SÁCH PHẬT TỬ SYDNEY - ÚC ĐẠI LỢI
(DO PHẬT TỬ NGUYỄN GIA HIẾU ĐẠI ĐIỂN)

Phật tử Đặng Trần Minh
Phật tử Huỳnh Anh Nguyễn
Phật tử Quốc Lâm Nguyễn
Phật tử Thì An Nguyễn
Phật tử Bảo An Nguyễn
Phật tử Anh Minh Cao
Phật tử Võ Thị Tống - Nguyên Hội
Phật tử Hồ Vũ Quỳnh Bôi - Nguyên Hiệp
Phật tử Mai Thị Bé - Diệu Tiên
Phật tử Nguyễn Đăng Hồ - Quảng Sa
Phật tử Lê Thị Thu Lang - Diệu Thu

PHẬT TỬ ÚC ĐẠI LỢI CÚNG DƯƠNG ÁN TÓNG

Phật tử Dinh Ngọc
Phật tử Đào Thanh Tuyên
Phật tử Diệu Minh
Một Phật tử ẩn danh

PHẬT TỬ CHÂU ÂU CÚNG DƯƠNG ÁN TÓNG

Gia đình Bà Nguyễn Xuân Tuyết Nga
Ông Lê Quý Hùng
Nhóm Phật tử ở Pháp
Một gia đình Phật tử ở Pháp

PHẬT TỬ GIA NÃ ĐẠI CÚNG DƯƠNG ÁN TÓNG

Thượng Tọa Thích Nguyên Thảo
Đại Đức Minh Hạnh
Tu Nữ Jinaputta - Giác Nữ Diệu Linh
Phật tử Trần Minh - Chùa Phổ Minh

PHẬT TỬ HOA KỲ CÚNG DƯƠNG ÁN TÓNG

(Do Phật tử Lê Thanh Hồng chuyển)

Phật tử Phương Bửu Kỳ (MN)
Phật tử Thủy & Thảo (MN)
Phật tử Bùi Liên (MN)
Phật tử Mỹ (MN)
Phật tử Hoa (MN)
Dì Sáu (MN)
Phật tử Tịnh Bạch (MN)
Phật tử Loan Nguyễn (MN)
Phật tử Võ Anh Đào (MN)
Phật tử Phạm Khắc Thiệu (MN)

PHẬT TỬ HOA KỲ CÚNG DƯƠNG ÁN TỔNG
(Do Phật tử Lê Thanh Hồng chuyên)

Các Phật tử Nguyễn Vũ Tuyết Mai & Nguyễn Vũ Xuân Mai (MN)
Phật tử Lê Văn Trường & Phật tử Hồ Thị Châu (MN)
Họ Đặng Trần Phù Đổng Bắc Ninh (CA)
Phật tử Vũ Đình Long & Tuyết, Tấn, Trang, Dzung (TX)
Sandy Nguyễn hồi hương cho g/đ Bùi Đình Ngọc
Sư cô Thanh Diệu Thiện
Thơ Quách & Cường Nguyễn
Trần Thị Trung Thu & gia đình
GD Phật tử Minh Nguyễn (NV)

Phật tử Diệu Lạc (FL)
Phật tử Eric Trần (CA)
GD Phật tử Diệu Lý (CA)
Phật tử Hương Đạo (CA)
Phật tử Ngọc Sương (CA)
Phật tử Hồng Giang (CA)
Phật tử Linh Nguyễn (CA)
GD Phật tử Phan Vui (CA)
Quản Phong & Quản Lân
Chi Bui & Quản Đích
Kim Liên Quách
Nga Huỳnh
Thảo Lý

Mạch Anh
Vưu Thanh
Cầm Nguyễn
Hữu Duyên
Tammy Liang
Bồ Kim Thu
Hà Kim Anh
Lê Chantell
Nguyễn Vivian (O Tiên)
Trần Anh (Seattle, WA)
Võ Kim Hoàn
Vân Kim Khanh
Kim Oanh Vu

Trương Minh Thanh (Minh Nhí)
Brandon Truong (Seattle, WA)
Jacqueline/Jennifer/Justin Phan
Diệu Nhụy/Diệu Kế/Diệu Túc/Diệu Ngà
Tâm Phúc/cô chú Khánh/Thanh Hương
Nguyễn Minh/Bi, Bob/Quảng Giác/Giác Tuyết
Diệu Trí/Diệu Quảng/Nguyễn Thọ/Diệu Kim

Nguyễn Khiêm
Gia đình Diệu Hợp
Michelle Nguyễn
Calvin Nguyễn
Khoan Lê Quách
Tuấn Nguyễn
Angel Huỳnh
Dương Phương Mai

Cindy Lâm
Vưu Lệ Anh
Thanh Như
Tịnh Tâm
Tâm Hương
Nguyễn Thị Thân
Vân La
Lê Thanh Hồng

PHẬT TỬ HOA KỲ CÚNG DƯƠNG ÁN TÓNG

Hòa Thượng Tịnh Đức, chùa Đạo Quang
Hòa Thượng Chơn Trí, chùa Pháp Vân
Thầy Thích Minh Hạnh - Chicago
Ven. Bokanoruwe Dewananda
Gia đình Phật tử Phương Đình và Thy Lê
Phật tử Nguyễn thị Tường Lam, Pd. Huyền Từ
Phật tử Nguyễn Thu Thủy - Pháp danh Diệu Tiên
Gia đình Phật tử Phạm Thiện Bảo (CA)
Phật tử Lành Đăng Pd. Nhật Thọ (CA)
Gia đình Phật tử Châu Huỳnh, Pd. Pemā (TX)
Gia đình Minh & Trang Lương (TX)
Phật tử Tâm Đạo & Diệu Hương (TX)
Gia đình Hoàng Oanh & Bảo Dũng (TX)
Gia đình Phật tử Minh & Trang Lương (TX)
Cư Sĩ Trần Hiến - chùa Pháp Luân (TX)
Gia đình Phật tử Tina McCann (TX)
Đạo hữu Quang, chùa Liên Hoa (TX)
Gia đình Phật tử Nguyễn Nhân Tâm (TX)
Gia đình Phật tử Hoàng Hữu Khuê (TX)
Gia đình Phật tử Nguyễn Đức Thiện & Nguyễn Xuân Mai (TX)
Phật tử Nguyễn Phan, Pd. Tịnh Nguyên (MN)
Phật tử Lê thị Ngăn, Pd. Quảng Quang

Sư Cô Nguyên Niệm	Gia đình Phật tử Hà - Dũng (TX)
Sư Cô Từ Minh (TX)	Một Phật tử ẩn danh
Phật tử Lý Hoàng Anh (TX)	Một Phật tử ẩn danh
Phật tử Văn Thị Yến Dung	Phật tử Lê Ngọc Yến (CA)
Gia đình Phật tử Trần Minh Trí	Phật tử Bùi Anh Tú (CA)
Phật tử Quảng Tâm & Giác Tấn	Phật tử Diệu Từ (LA)
Phật tử Đào Thái Thùy Vân (CA)	Phật tử Tạ Quang Hát (LA)
Phật tử Visakha An Trương (CA)	Phật tử Tuyết Lan
Gia đình Phật tử Xuân Lan (CA)	Phật tử Lê Dung
Phật tử Nguyễn Trí Dũng (CA)	Phật tử Đỗ Văn Cường
Phật tử Diệu Giới (CA)	Phật tử Đỗ thị Cánh
Phật tử Huyền Linh (TX)	Phật tử Tiffany Đỗ
Phật tử Paññā Bạch Tuyết (TX)	Phật tử Cẩm Hoa
Phật tử Bùi Thị Bạch Tuyết (TX)	Gia đình Cô Chú Tình

Phật tử Đặng thị Nhung, Pd. Nhật Dung
Gia đình Phật tử Nguyễn khắc Bình, Pd. Tâm Đạo &
Phật tử Nguyễn thị Hoàng Sinh, Pd. Diệu Hương

DANH SÁCH PHẬT TỬ PHILADELPHIA
(do Phật tử Thanh Đức đại diện)

Đạo Tràng Bát Quan Trai Chùa Giác Lâm (Lansdown, PA)
Ô. Bà Nguyễn Hữu Phước.
Nguy Hình Pd. Nguyên Huy
La Song Hỷ Pd. Nguyên Tịnh
(Câu siêu cho Nguyên Như)
Nguy Trí An Pd. Nguyên Bình
Phật tử Phạm Xuân Điệp
Gia đình Nguy Khai Trí Pd. Nguyên Tuệ
Gia đình Nguy Phụng Mỹ Pd. Nguyên Quang
Gia đình Nguy Mộng Đức Pd. Nguyên Tường
Gia đình Nguy Mỹ Anh Pd. Nguyên Văn
Đặng Phước Châu Pd. Tâm Nghĩa
Nguyễn Thị Rắt Pd. Tâm Thạnh
Gia đình Đặng Kim Phụng Pd. Tâm Trí
Gia đình Đặng Văn Minh Pd. Quảng Phước
Gia đình Đặng Thế Hùng.
Gia đình Đặng Kim Nga Pd. Tâm Mỹ
Gia đình Đặng Kim Mai Pd. Tâm Đồng
Gia đình Đặng Kim Thi Pd. Tâm Thọ
Gia đình Đặng Thế Hòa Pd. Tâm Hiền
Đặng Thế Luân Pd. Tâm Pháp
Nguyễn Thị Diễm Thuý Pd. Ngọc Duyên
Đoàn văn Hiếu Pd. Thiện Phúc
Gia đình Nguyễn Duy Thanh Pd. Huệ Trí
Gia đình Nguyễn Duy Phú Pd. Huệ Đức
Gia đình Nguyễn Diễm Thảo Pd. Huệ Nhân
Đoàn Hiếu Junior Pd. Minh Hạnh
Đoàn Tommy Pd. Huệ Lành
Lê Thị Sinh Pd. Diệu Trí
Nguyễn Thị Ký Pd. Diệu Nhã
Nguyễn văn Huỳnh Pd. Tâm Thiện
Hứa Thị Liên Pd. Diệu Bạch
Gia đình Nguyễn Trọng Nhân
Gia đình Nguyễn Trọng Luật
Gia đình Nguyễn Thị Xuân Thảo
Gia đình Nguyễn thị Xuân Trinh
Lưu Hội Tân Pd. Ngọc Châu
Gia đình La Ái Hương Pd. Diệu Mãn
Gia đình La Mỹ Anh Pd. Diệu Phú
Gia đình La Mỹ Hạnh Pd. Diệu Quý

DANH SÁCH PHẬT TỬ PHILADELPHIA

(do Phật tử Thanh Đức đại diện)

Nguyễn Thị Thanh Hương Pd. Diệu Thanh
(Câu siêu cho Mẹ Pd. Tâm Toàn)
Nguyễn Hà Mỹ Linh Pd. Diệu Thảo
Nguyễn Bạch Cúc Pd. Thanh Đức
Đặng Thúy Nga Pd. Đồng Nguyệt
Võ Thị Thu Pd. Diệu Nguyệt
Gia đình Nguyễn Diêu Ngọc Trâm
Nguyễn Thị Dung Pd. Đắc Huệ
Trương Đông Mỹ Pd. Nguyên Thoại
Phan Thị Thu Pd. Diệu Nguyệt
Đặng Thị Hà Pd. Diệu Hương
Phật tử Tâm Phước (VA)
Chị Minh Thủ Quý Chùa Giác Lâm

Phật tử Thiện Độ (VA)
Phật tử Chánh Thông
Phật tử Chân Lạc
Phật tử Chánh Lệ
Phật tử Quảng Duyên
Phật tử Gwo Phan
Phật tử Không Hạnh
Phật tử Diệu Quý
Phật tử Minh Tâm
Phật tử Diệu Liên
Phật tử Diệu Sương
Phật tử Nguyễn Ngọc Hạnh
Phật tử Nguyễn Tường Vân
Phật tử Nguyễn Quang Huy
Phật tử Nguyễn Trâm Anh
Phật tử Ngụy Anh Thư
Phật tử Ngụy Khải Tấn
Phật tử La Minh Châu
Phật tử La Derek
Nguyễn Thị Loan (NY)

Phật tử Diệu Kim
Phật tử Huệ Liên
Phật tử Huệ Hằng
Phật tử Diệu Thường
Phật tử Diệu Phúc
Phật tử Ấn Danh
Phật tử Minh Như
Phật tử Ngọc Hạnh
Phật tử Tâm Thành
Phật tử Diệu Ngộ
Phật tử Thiện Hòa
Phật tử Diệu Lợi
Phật tử Huệ Ngọc
Phật tử Hoa Đức
Phật tử Hiếu Thuận
Gia đình Lý Trung Tâm
Gia đình Nguyễn Thị Cương
Nguyễn Kim Loan (NY)
Phật tử Diệu Thiện
Phật tử Thanh Phúc

Thành tâm hồi hướng phần công đức này đến thân bằng quyến thuộc:
Những người đã quá vãng được sanh về nhân cảnh, những người còn tại tiền
được sống lâu, sức khỏe, an vui, và luôn luôn tinh tấn tu hành.

